



ROMAN SEJROWSKI

HERBARZ SZLACHTY ŚLĄSKIEJ

SZLACHTY ŚLĄSKIEJ

Informator genealogiczny

CHUDOW
ZAMEK

TOM III
H - K



III tom „Herbarza szlachty śląskiej”
wydano ze środków, jakich udzieliła



ROMAN SĘKOWSKI

HERBARZ SZLACHTY ŚLĄSKIEJ

Informator genealogiczno-heraldyczny

TOM III
H – K



VIDEOGRAF II
Katowice



Fundacja „Zamek Chudów”

Fundacja „Zamek Chudów”

Herbarz szlachty śląskiej, t. 3

Redakcja

HALINA SZAJOR

PRZEMYSŁAW NOCUN

MIROSLAW WĘCKI

Indeksy

ANNA SĘKOWSKA

Koncepcja i opracowanie graficzne

JERZY KUŚMIERZ

Projekt okładki

ANNA ŁOZA-DZIDOWSKA

Pracownia DTP

DAMIAN WALASEK

BOGUSŁAW TRYBUS

Korekta

URSZULA PŁONKA

Wydanie I, grudzień 2003

Videograf II Sp. z o.o.

40-153 Katowice, al. W. Korfantego 191

tel.: (0-32) 203-65-59, 203-65-60, 730-25-12

fax: (0-32) 730-25-13

office@videograf.pl

www.videograf.pl

© Fundacja „Zamek Chudów”

ISBN 83-7183-213-3 (komplet)

ISBN 83-7183-291-5 (tom III – oprawa twarda, całopapierowa)

ISBN 83-7183-293-1 (tom III – oprawa twarda, złożona)

Wpisano

Akc. ... 1 / 5 / 2004 / 2631

16776/III S

17244 S



H

HABDANK

(HABEDANK, ABDANK, ABEDANK, AWDANIEC)



Jeden z najstarszych rodów wielkopolsko-śląskich, znany od początku XII wieku. Liczne legendy herbowe i rodowe odnoszą się do polskich czasów plemiennych i legendarnych władców. W Polsce znani jako „Awdaniec”. Najstarsze pieczęcie znane z 1212, 1228 i 1243 roku przedstawiają na tarczy herbowej literę „M”, która później została odwrócona.

Za protoplastę rodu uważa się Michała z Góry, około 1113 roku fundatora klasztoru w Lubiniu w Wielkopolsce. W okresie późniejszym podzielili się na sześć głównych linii:

1. wielkopolską,
2. śląską,
3. małopolską,
4. mazowiecką (łęczycko-sieradzką),
5. kujawsko-pomorską,
6. rusko-podolską.

Żołężycielami *linii śląskiej* byli synowie Michała z Góry: Szczedryk (Kaderik) i Pakosław oraz nieznanego pokrewieństwa Florian (Tworzymir). W początkach XIV wieku występuje w dokumentach Wit Habdank (zm. 1326 r.), kanonik katedry we Wrocławiu (Breslau), wybrany na biskupa wrocławskiego po Henryku I von Wrba, który zmarł w osiem dni po zatwierdzeniu wyboru przez papieża. W 1371 roku Jan Habdank i jego syn – Mikołaj – sprzedali księciu Konradowi oleśnickiemu młyn zwany „Habedank” koło Prusic (Prausnitz) w księstwie oleśnickim.

W XIV wieku Habdankowie podzielili się na kilka linii, przyjmując różne nazwiska, niektóre linie zmieniły herby.

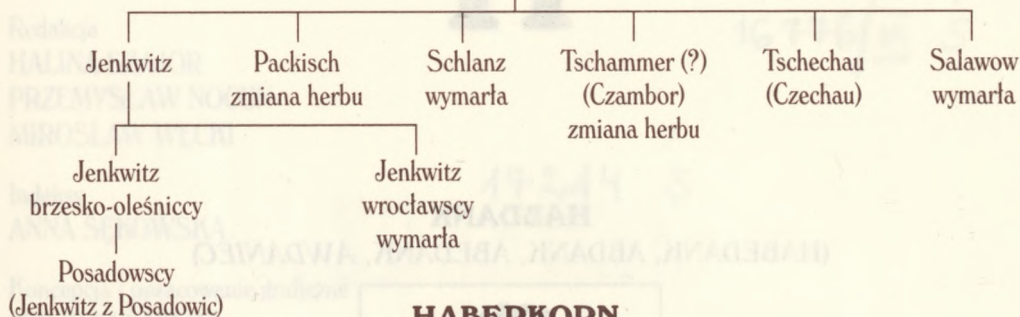
Źródła:

Posadowski – Wehner, Die schlesische Habdanks, Naumburg, ok. 1925

Schles. Wappenbuch, szp. 40–41

PODZIAŁ NA LINIE

Habdank



HABERKORN



Na Śląsku żyli przedstawiciele dwóch rodów o tym nazwisku, wiadomości o nich są znikome.

W 1715 roku (16.03.) wpisany został w stan rycerski Jan Adam Haberkorn, syn Leopolda, pochodzącego z Łużyc (według innych z Frankonii),

kupiec ze Ścinawy nad Odrą (Steinau a. Oder). Był właścicielem Dąbrowy Środkowej (Mittel Damer) i Jeżowa (Georgendorf) koło Wołowa (Wohlau).

Ród wymarł w 1713 roku na zmarłym w młodym wieku Chrystianie Fryderyku.



W 1711 roku występuje jako świadek przy sporządzaniu testamentu Krzysztof Ernest von Haberkorn, posiadający inny herb niż poprzedni.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 657–658

Zedlitz, t. II, s. 311; t. V, s. 202

Błażek, t. I, s. 38

Doerr, s. 199

HABERLAND (HAERLAND, HAVERLAND)



W 1598 roku (11.03.) szlachectwo czeskie otrzymał Albrecht Haberland z Łużyc.

Jan Henryk von Haberland w XVII wieku był właścicielem Łączki (Markersdorf) w księstwie nyskim. W 1655 roku ożenił się z Heleną von Temp-sky z Kępnicy (Deutsch Kamitz) w tym księstwie.

Ród wymarł w XVIII wieku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 658

Zedlitz, t. V, s. 202

Błażek, t. I, s. 38

Pilnáček, t. II, s. 636

HABERSDORF

Stary, dawno wymarły ród śląski, występujący w XIV i XV wieku w dokumentach różnych księstw Dolnego Śląska.

Według Sinapiusa ich siedzibą rodową było Owiesno (Habendorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach) i być może, byli przedstawicielami panów z Pogorzeli (Pogarell), do których w tym czasie należało Owiesno (Habendorf).

Jarosław von Habersdorf występuje jako świadek w dokumencie księcia Henryka Probusa, zaś w 1420 roku pojawia się w dokumentach Garuslaus de Habersdorf (również Jarosław).

Herb nieznany.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 658

Zedlitz, t. V, s. 202

HABICHT



W 1571 roku (18.09.) wpisany został w stan rycerski Jerzy Habicht, notariusz i pisarz kapituły klasztoru cystersów w Kamieńcu Żąbkowickim (Kamenz). Prawdopodobnie został jednocześnie nobilitowany. Żona: z Małgorzatą N., zmarł w 1573 roku.

Miał dwóch synów: Mikołaja – kanonika katedry we Wrocławiu (Breslau), zmarłego w 1580

roku, oraz Baltazara – doktora filozofii, kanonika katedry wrocławskiej, który zmarł w 1593 roku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 138

Błażek, t. II, s. 45

Schles. Wappenbuch, szp. 41

HABICHT

zob.

HABICHTFELD

HABICHT

zob.

JASTRZABSKI

HABICHTFELD

(HABICHT von HABICHTFELD)



Ród pochodzący z Górnej Austrii, gdzie używał nazwiska „Habichtrigl”.

Reinprecht i Jurge von Habichtrigl sprzedali swój rodowy zamek o tej nazwie w Górnej Austrii, przenieśli się na teren Czech, gdzie przyjęli nazwisko „Habicht von Habichtfeld”.

W 1728 roku (31.03.) wpisany został w stan rycerski Zygmunt August Habicht von Habichtfeld, właściciel Starego Paczkowa (Alt Patschkau), Trzeboszowice (Schwammelwitz) i Frączkowa (Franzendorf) w księstwie nyskim.

Pozostawił dwóch synów i trzy córki: Kaspra – porucznika i audytora cesarskiego regimenu pie-

choty hr. von Petazzi, żonatego z Franciszką von Klanberg, zmarłego bezpotomnie w Chorwacji, 10.12.1734 roku; Bernarda – duchownego, który przez dłuższy czas przebywał w Rzymie i zmarł po powrocie na Śląsk; Marię Barbarę – żonę N. von Kehler; Franciszkę – żonę N. von Beer-Beerenberg i Joannę – żonę N. von Langenau.

Ród wymarł pod koniec XVIII wieku.

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 203

Błażek, t. II, s. 45

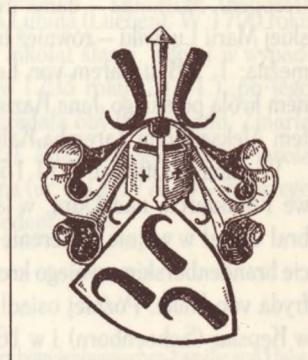
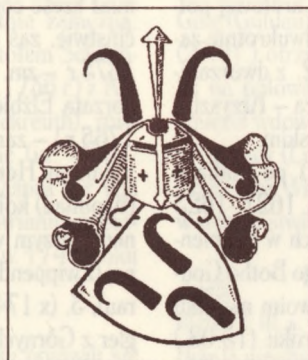
Doerr, s. 214

HACK

zob.

HACKE**HACKE**

(HAKE, HACKEN)



Stara szlachta pochodząca z okolicy Lebus na pograniczu śląsko-brandenburskim, znana od początków XIV wieku, w późniejszych wiekach osiadła na terenie wschodnich Niemiec, Austrii, Saksonii, Prus Wschodnich i Polski. Myleni z dolnośląskim rodem von Hock; jego przedstawiciele w średniowieczu również pisali się „von Hacke”. Wszystkie informacje podawane przez Cetwińskiego i Jurka dotyczą rodu von Hocke, a nie Hacke.

Na terenie Brandenburgii główne majątki posiadali w okolicy Teltow. W XIV wieku podzielili się na trzy podstawowe linie, określane barwami: *czarną* – założoną przez Hansa z Klein Machnow, *białą* – założoną przez jego brata, Joachi-

ma (Achima) z Bornim i *czerwoną*, którą założył Otto z Berge.

Początkowo kontakty ze Śląskiem były sporadyczne, m.in. Urszula – córka Hansa von Hake z *linii białej* przybyła na dwór książąt brzeskich jako dama dworu. Wyszła za mąż (x 28.04.1551 r.) za Wilhelma I bar. von Oppersdorff (ur. 11.06.1519 r. – zm. 4.09.1588 r.) – założyciela ewangelickiej *linii z Kozła* (Cosel). Zmarła w 1596 roku (9.09.) i pochowana została w kościele parafialnym w Kozlu (Cosel). Na miedzianej trumnie wymalowany został wywód heraldyczny jej szesnastu przodków.

Linie śląską rodu założył syn Wichmanna (ur. 1516 r.) z *linii czerwonej* – Krzysztof (ur. ok. 1562 r.

– zm. 1623 r.), który po studiach we Frankfurcie, kupił w 1596 roku od swojego szwagra Maksymiliana von Loeben Rosin (Rissen) połowę Kępska (Schoenborn) i połowę Niekarzyna (Nickern) koło Świebodzina (Schwiebus). W 1616 roku linia czerwona (i śląska) uzyskała od margrabiego Jana Zygmunta Hohenzollerna dziedziczny tytuł podczaszych Marchii Brandenburskiej (stąd pojawił się w klejnocie herbu kielich – symbol tytułu).

Krzysztof, żonaty z Małgorzatą, córką Melchiora von Loeben z Gębic (Amtitz) koło Gubina (Guben), miał dwie córki: Barbarę i Mariannę oraz dwóch synów: Wichmanna Ottona i Rudolfa.

Barbara (zm. 1661 r.) była dwukrotnie zamężna: 1. (x 1613 r.) z Chrystianem von Oppen, 2. (x 1635 r.) z Joachimem von der Goltz z Lubiechni Małej (Klein Luebbichow) koło Rzepina (Reppen). Marianna – dama dworu królowej polskiej Marii Ludwiki – również była dwukrotnie zamężna: 1. z Baltazarem von Lest, 2. z dworzaniem króla polskiego Jana Kazimierza – Krzysztofem Aleksandrem Zarembo-Kalinowskim.

Wichmann Otto (ur. 6.11.1597 r.), po studiach we Frankfurcie nad Odrą, w latach 1621–1623 brał udział w wojnie na terenie Czech w regimencie brandenburskim swojego krewnego Botho Godfryda von Hake. Później osiadł w swoim majątku w Kępsku (Schoenborn) i w 1651 roku (13.08.) został zastrzelony przez sąsiada, Kaspra Zygmunta von Bornstaedt.

Żonaty trzykrotnie: 1. z Anną Heleną von Gruenberg (zm. 1635 r.), 2. (x 1639 r.) z Barbarą Zofią (zm. 1641 r.), córką Jana Kaspra von Loeben, 3. (x 1644 r.) z Lawinią, córką Melchiora von Kalkreuth z Gollsen w Brandenburgii. Z pierwszą żoną miał dwóch synów zmarłych w dzieciństwie i córkę – Małgorzatę Helenę (ur. 18.11.1620 r.), dwukrotnie zamężną: 1. z N. von Bornstaedt z Okunina (Langmeil) koło Świebodzina (Schwiebus), 2. (x ok. 1650 r.) z Hansem Abrahamem von Diebitsch. Z drugą żoną nie miał dzieci, z trzecią – syna Wichmanna Ottona jun. (ur. ok. 1645 r.), który w 1660 roku studiował na uniwersytecie we Frankfurcie nad Odrą.

Rudolf (zm. 2.01.1662 r.) – drugi syn Krzysztofa, brat Wichmanna Ottona, właściciel Kępska (Schoenborn) i Niekarzyna (Nickern), w 1653 roku dokupił drugą część Niekarzyna (Nickern). Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Magdaleną von Gersdorff z Kijów (Kay) koło Świebodzina (Schwiebus), 2. (x 1650 r.) z Anną Małgorzatą, córką Jerzego von Unruh z Radowic (Radewitsch) koło Świebodzina (Schwiebus). Z pierwszą żoną miał córkę Helenę i syna Krzysztofa; z drugą – Dorotę Małgorzatę, Urszulę Mariannę, Rudolfa jun. i Jerzego.

– Helena (ur. 1645 r. – zm. 1726 r.) była żoną (x 17.01.1665 r.) Mikołaja von Wiedebach, właściciela Świbnej (Zwippendorf) koło Żar (Sorau);

– Krzysztof (ur. 10.06.1646 r. – zm. 19.02.1725 r.) – był właścicielem Kępska (Schoenborn), Rosina (Rissen) i Niekarzyna (Nickern). Żonaty (x ok. 1671 r.) z Małgorzatą Elżbietą von Buenau, miał sześć córek, z których cztery zmarły w dzieciństwie, zaś dwie: Erdmutha Renata (ur. 11.01.1675 r. – zm. 21.07.1762 r.) – niezamężna i Małgorzata Elżbieta (ur. 11.01.1685 r. – zm. 6.11.1765 r.) – zamężna trzykrotnie: 1. (x ok. 1722 r.) z Janem Henrykiem von Berge z Kromłowa (Kromlau) koło Żar (Sorau); 2. (x 1737 r.) z Ottonem Jerzym von Wiedebach, właścicielem Świbnej (Zwippendorf) i Zajączka (Haasel) koło Żar (Sorau), 3. (x 1746 r.) z Karolem Gottlobem von Ziegler z Górnych Łużyc;

– Dorota Małgorzata (ur. 2.05.1651 r.);

– Urszula Marianna (ur. 18.10.1652 r. – zm. 5.08.1669 r.);

– Rudolf jun. (ur. 12.03.1654 r. – zm. 27.03.1667 r.);

– Jerzy (ur. 18.10.1655 r. – zm. 8.04.1709 r.) – właściciel Niekarzyna (Nickern) i Kępska (Schoenborn), po matce odziedziczył Radowice (Radewitsch). Żonaty dwukrotnie: 1. (x 16.11.1681 r.) z Anną Luizą (zm. 1687 r.), córką Antoniego von Pannwitz z Budachowa (Baudach) koło Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder), 2. (x 29.04.1690 r.) z Urszulą Katarzyną, córką Sebastiana von Troschke ze Swarzynic (Schwarmitz) koło Zielonej Góry (Gruenberg). Z pierwszą żoną miał dwóch synów: Mikołaja Fryderyka (ur. 15.08.1683 r.) –

zmarłego w dzieciństwie oraz Jerzego Antoniego (ur. 8.02.1686 r.) – właściciela Niekarzyna (Niekern). Żonaty z Emilią Zofią, córką Jana Erdmanna von Schoening, miał córkę – Ewę Marianę, żonę majora wojsk polskich Jana Piotra Muellerera, właściciela sołectwa w Nakle w Wielkopolsce, oraz syna – Jerzego Erdmanna (ur. 26.03.1730 r. – zm. w Warszawie 28.12.1782 r.), żonatego z Szarlottą Katarzyną, córką Karola von Cardinal (Carnall) z Górnego Śląska. Jerzy Erdmann miał dwie córki: Annę Katarzynę, Elżbietę Augustę i syna Jana Gotlieba Karola, żonatego z Szarlottą Trautwein.

Z drugą żoną Jerzy miał trzech synów: Samuela (Sebastiana) Rudolfa (ur. 8.02.1691 r.), który w 1723 roku sprzedał swoje majątki Adolfowi von Loeben; Ottona Ernesta (ur. 27.03.1694 r. – zm. 5.06.1696 r.) i Krzysztofa Konrada (ur. 6.10.1695 r. – zm. 27.12.1696 r.) oraz dwie córki: Annę Małgorzatę (ur. 4.01.1692 r.) – dwukrotnie zamężną: 1. (x 17.09.1709 r.) z Janem Krzysztofem Schlichtyngiem z Wielkopolski, 2. (x 12.07.1736 r.) z Karolem Zygmuntem Kalkreutem (Kalckreuth), również z Wielkopolski; Ewę Marianę (ur. 15.01.1693 r.) – żonę (x 24.10.1714 r.) Kaspra bar. von Stentsch (zm. 4.01.1743 r.). Ewa Marianna mieszkała w Warszawie, gdzie zmarła w 1748 roku (4.06.).

W połowie XVIII wieku na Śląsku pojawili się przedstawiciele tego rodu: Klaus Ludwik (ur. 14.12.1704 r. – zm. 19.11.1764 r.) – syn Ernesta Fryderyka z Uetz w Brandenburgii, kawaler Orderu „Pour

le Merite”, pułkownik wojsk pruskich i od 1758 roku komendant Głogowa (Glogau), w 1747 roku (2.02.) uzyskał inkolat śląski, w 1746 roku kupił majątek Wroniniec (Konradswaldau) koło Góry Śląskiej (Guhrau). Żonaty (x ok. 1738 r.) z Joanną Julianną Wilhelminą von Seel (ur. 29.08.1718 r.), która po śmierci męża sprzedała ten majątek Janowi Krzysztofowi bar. von Hocke. Klaus Ludwik miał jednego syna – Augusta Wilhelma (ur. 28.08.1742 r.), zmarłego w dzieciństwie i jedenaście córek.

Bratanek Klausa Ludwika – Karol Ernest Wilhelm (ur. 7.09.1742 r.), żonaty (x 15.05.1770 r.) z Szarlottą Henriettą Małgorzatą (zm. 2.01.1840 r.), jedyną córką Pawła Antoniego von Massow, otrzymał w wianie żony majątek Białoleka (Weissholz) koło Głogowa (Glogau). W 1789 roku sprzedał go N. hr. von Keyserling i kupił Kozłice (Koslitz) oraz Gole (Guhlau) koło Lubina (Lueben). W 1790 roku (27.01.) otrzymał inkolat śląski. Zginął w wypadku na polowaniu w 1793 roku (21.11.), po jego śmierci wdowa sprzedała obydwie majątki. Zmarła w Legnicy (Liegnitz). Miał jednego syna – Karola Fryderyka Wilhelma (ur. 8.12.1778 r.) – zmarłego w dzieciństwie i siedem córek.

Źródła:

Błazek, t. III, s. 135

Hake D., Geschichte der brandenburgischen Familie von Hake, Bd. 1–2, Goerlitz 1928

Nachrichtenblatt der Familie von Hake, Hacke, Hagke, Haacke, nr 93/2002

GENEALOGIA

Ludwik v. Hake

XV/XVI w.

wł. Berge

|

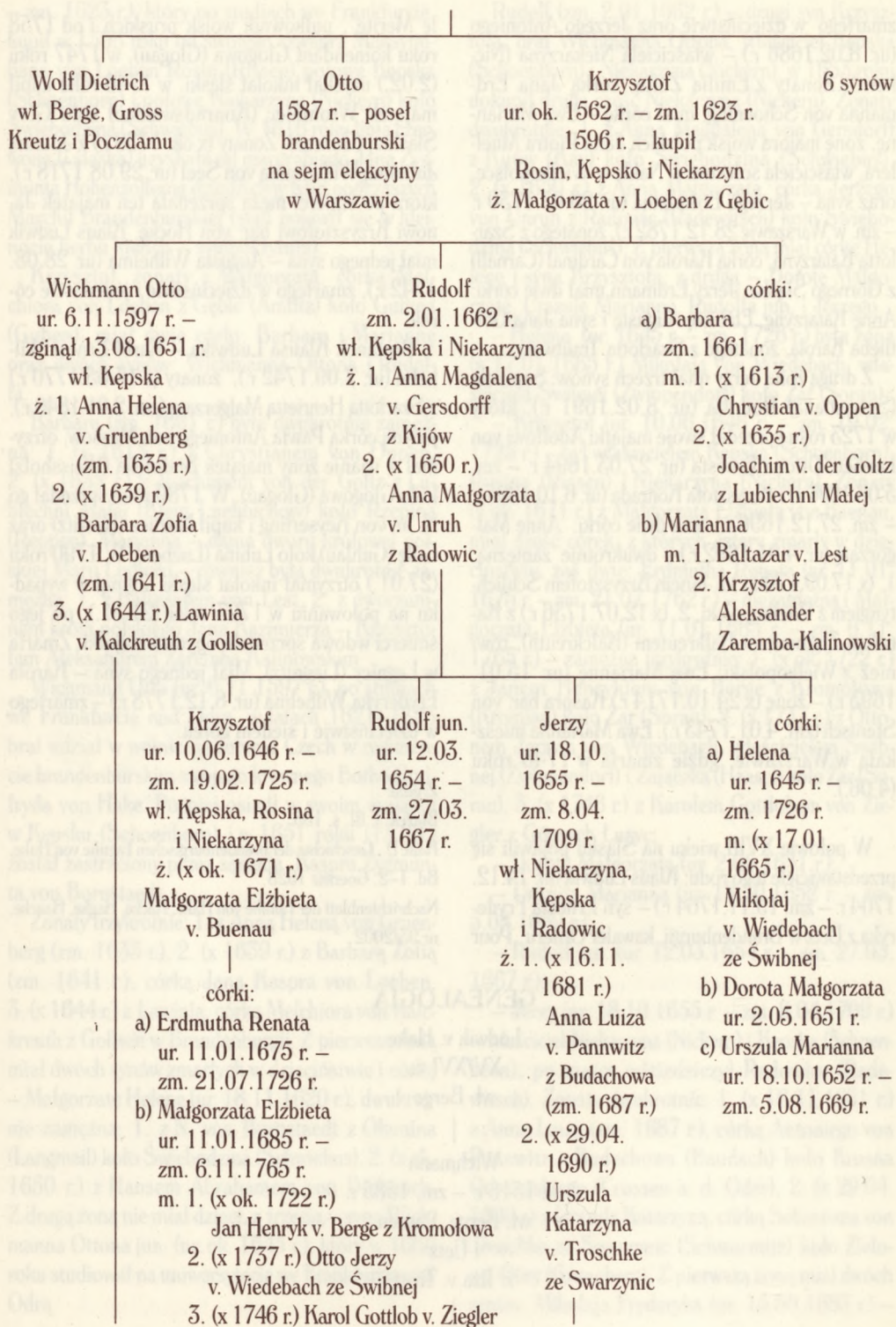
Wichmann

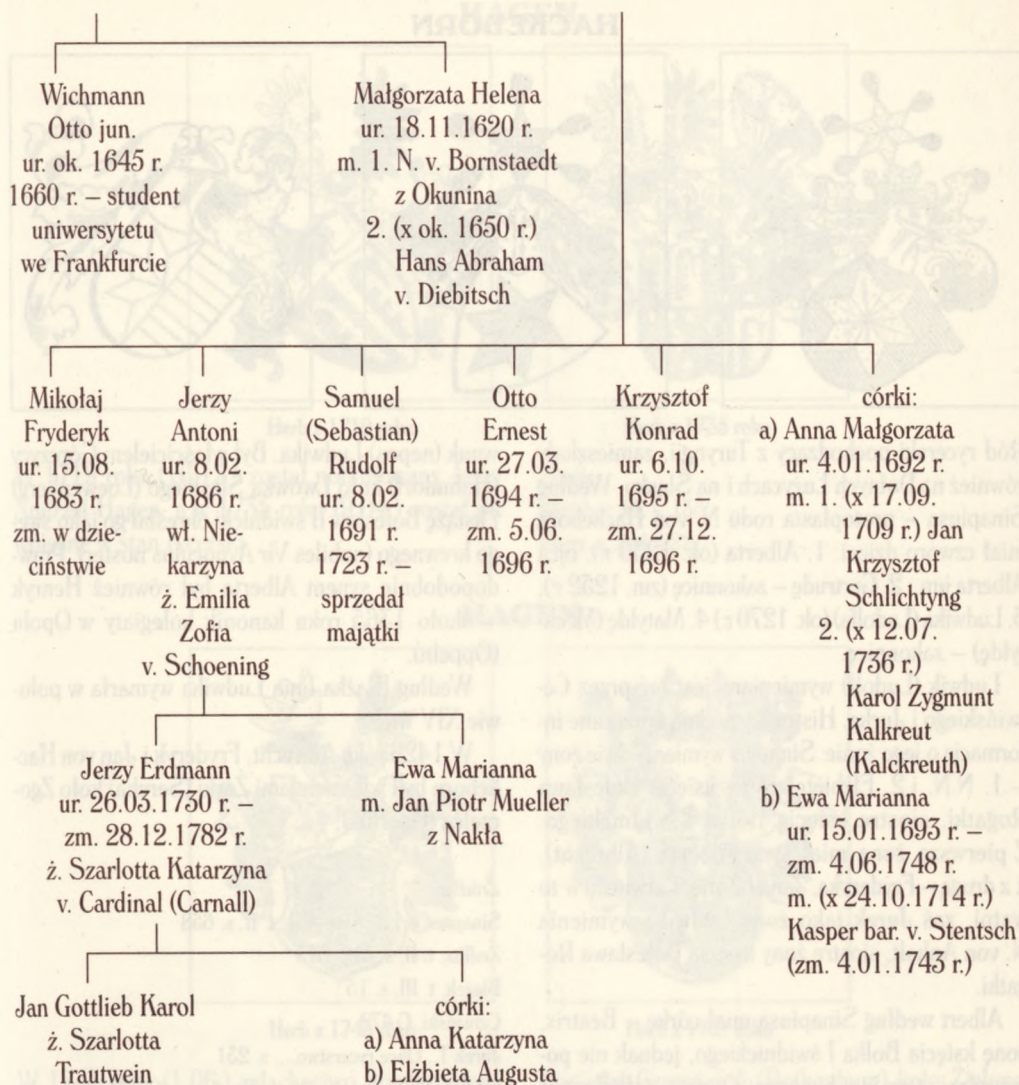
ur. 1516 r. – zm. 1585 r.

wł. Berge, Paaren

i Uetz

ż. Ilza v. Trott



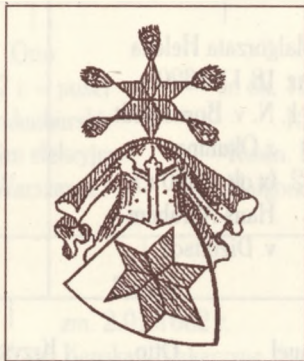


HACKE

zob.

HOCHE

HACKEBORN



Ród rycerski pochodzący z Turynгии, zamieszkały również na Dolnych Łużycach i na Śląsku. Według Sinapiusa – protoplasta rodu N. von Hackeborn miał czworo dzieci: 1. Alberta (ok. 1230 r.), ojca Alberta jun.; 2. Gertrudę – zakonnicę (zm. 1252 r.), 3. Ludwika (Ludolfa) (ok. 1270 r.) 4. Matyldę (Mechtyldę) – zakonnicę.

Ludwik (Ludolf) wymieniany jest też przez Cetwińskiego i Jurka. Historycy podają sprzeczne informacje o jego żonie: Sinapius wymienia dwie żony – 1. N.N. i 2. Elżbietę, córkę księcia Bolesława Rogatki, siostrę księcia Bolka I świdnickiego. Z pierwszą żoną miał syna Alberta (Albrecht), a z drugą – Fryderyka, Jana i Zofię. Cetwiński w to wątpi, zaś Jurek jako żonę Ludwika wymienia N. von Anhalt, siostrę żony księcia Bolesława Rogatki.

Albert według Sinapiusa miał córkę – Beatrix, żonę księcia Bolka I świdnickiego, jednak nie potwierdzają tego inni historycy. Oprócz córki Beatrix miał syna – Jana.

Jan występuje w dokumentach w 1354 roku jako

wnuk (nepos) Ludwika. Był właścicielem Górczycy (Hohndorf) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg) i książę Bolesław II świdnicki określał go jako swego krewnego (nobiles Vir Avunculus noster). Prawdopodobnie synem Alberta był również Henryk – około 1365 roku kanonik kolegiaty w Opolu (Oppeln).

Według Błażka linia Ludwika wymarła w połowie XIV wieku.

W 1426 roku Albrecht, Fryderyk i Jan von Hackeborn byli właścicielami Żarki (Sercha) koło Zgorzelca (Goerlitz).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 430–431; t. II, s. 658

Zedlitz, t. II, s. 312–313

Błażek, t. III, s. 15

Cetwiński, C 472

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 231

Veldtrup D., Prosopographische Studien zur Geschichte Oppelns als herzoglicher Residenzstadt im Mittelalter, Berlin 1995, s. 125

HA FERLAND

zob.

HABERLAND

HAGELSHEIM

zob.

HELD

HAGEN



Herb z 1719 roku

W 1719 roku (16.12.) został nobilitowany Jerzy Andrzej Hagen, a w 1735 roku (9.04.) został on wpisany w stan rycerski.



Herb z 1735 roku

Źródła:

Błażek, t. III, s. 135

Doerr, s. 204, 222

HAGEN



Herb z 1743 roku

W 1743 roku (1.06.) szlachectwo pruskie otrzymał Ernest Fryderyk Hagen, królewski radca wojenny we Wrocławiu (Breslau). W 1761 roku (11.07.) uzyskał tytuł barona Rzeszy jako polski i saski tajny radca dworu.

Jego syn, również Ernest Fryderyk uzyskał w 1792 roku tytuł hrabiego Rzeszy (Reichsgraf).



Herb z 1761 roku

Posiadał Czerwieński (Rothenburg) koło Zielonej Góry (Gruenberg).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 206

Błażek, t. III, s. 135

HAGEN

(HAGEN von HAGENAU)



W 1616 roku (30.09.) wpisani zostali w stan rycerski (i nobilitowani?) bracia Jan Krzysztof i Andrzej Hagenowie. Jan Krzysztof był sekretarzem rady miejskiej Opawy (Troppau).

Źródła:

Blažek, t. IV, s. 124

HAGEN

(HAGEN von PRIEBORN, HAYN)



Herb z 1318 roku



Herb szlachecki

Według Sinapiusa stary ród niemiecki, notowany w księgach turniejowych w latach 938, 968 i 1209.

Na Śląsku znany od XIV wieku, występujący również pod nazwą „de Indagine” (?). Zachowała się pieczęć z 1318 roku Merbota de Indagine, marszałka księcia Bernarda.

W latach 1458–1471 Franciszek von Hagen był starostą księstwa świdnicko-jaworskiego.

W XVI wieku w księgach ziemskich opolsko-raciborskich występuje Eufemia, siostra Fryderyka von Unwirde, żona Mikołaja z Hagna i Przeworna (Prieborn). Za pośrednictwem jej pełnomocnika

Kaspra Gotscha (Schaffgotsch) z Korfantowa (Friedland) otrzymała wiano zapisane przez męża na Krzanowicach (Krzanowitz) koło Koźła (Cosel). W latach 1551 i 1558 występuje ona jako przyszła spadkobierczyni majątków brata.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 432–433

Zedlitz, t. II, 315–319

Blažek, t. I, s. 38

C.D.S., t. XXXIII, nr 44

Landbuecher Opp.-Rat., nr 172

Zemská kniha..., nr 57

HAGLER

(HAGLER von ROSENECK)

Szlachta nobilitowana, niewiadomego pochodzenia, żyjąca w księstwie opawskim.

W 1628 roku Eleonora Hagler von Roseneck otrzymała od administracji królewskiej skonfiskowany szlachcie ewangelickiej majątek Posucice (Possnitz) koło Głubczyc (Leobschuetz), który przekazała swoim córkom: Annie Marii i Joannie Eleonorze.

Joanna Eleonora była żoną Krzysztofa Fryderyka von Schipp z Branic (Branitz), właściciela Ko-

beric (Koeberwitz), miała córkę – Franciszkę Maruszę. Po śmierci męża w 1636 roku wyszła ponownie za mąż za Jerzego Henryka Kotulińskiego. Zmarła w Opawie (Troppau) 9.07.1657 roku. Jej starsza siostra – Anna Maria była żoną rotmistrza wojsk cesarskich N. von Ramingero.

Herb nieznany.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 636–637

HAINWALD

zob.

HAUWALD

HAJDA

zob.

HEYDE

HAKE

zob.

HACKE

HALAMA

(HALAMA von GICZIN, HALAMA von JICIN)



Herb szlachecki



Herb baronowski I



Herb baronowski II

Według Sinapiusa i Blažka ród zaliczany do najstarszych czeskich rodów rycerskich, zaś według Pilnáčka drobna szlachta nobilitowana w czasach Władysława Jagiellończyka, pochodząca z okolic Jičina w Czechach.

Henryk Halama von Jicin, komisarz ziemski, ożenił się na Morawach w 1653 roku z Ewą Arnholt von Listrey (?) i w 1661 roku kupił Slatinę (Schlatten) w księstwie opawskim. Miał pięciu synów: Karola Fryderyka, Jana, Wilhelma, Jana Fer-

dynanda i Henryka oraz córkę Ewę, która około 1680 roku wyszła za mąż za Franciszka Adama Reichsgrafa von Wagensperg.

Linia Jana Fryderyka

Najstarszy syn Henryka – Jan Ferdynand w 1685 roku kupił Neplachovice (Neplachowitz) w księstwie opawskim. Miał dwóch synów: Henryka Filipa i Karola Jana.

Henryk Filip – pisarz księstwa opawskiego i asesor sądu ziemskiego tegoż księstwa odziedziczył majątki ojca. Żonaty z Józefą hr. von Nayhaus, w 1742 roku (17.11.) otrzymał potwierdzenie starożytności baronostwa czeskiego.

Drugi syn – Karol Jan, ławnik sądu ziemskiego, a następnie pisarz i kanclerz księstwa karniowskiego był właścicielem części Neplachovic (Neplachowitz) oraz Jezdkovic (Jaeschkowitz). Miał córkę Antoninę, zmarłą w dzieciństwie.

Linia Karola Fryderyka

Karol Fryderyk (zm. przed 1694 r.), żonaty z N. von Wagensperg, miał trzech synów: Franciszka Józefa, Karola Antonina i Ludwika Leopolda.

Franciszek Józef w 1722 roku był właścicielem Slatiny (Schlatten), żonaty dwukrotnie:

1. z Anną von Donat, 2. z Joanną Ramkowską (?) miał córkę Antonię Marię Józefę.

Karol Antonin, w 1722 roku żonaty z Heleną Barbarą Církevską (?), miał córkę Marię Józefę.

Ludwik Leopold, żonaty (x 1714 r.) z Ewą Katarzyną Przyszowską z Przysiek (może z Przyszowic?), miał córkę Mariannę.

Linia Henryka jun.

Henryk jun. – najmłodszy syn Henryka, odziedziczył Slatinę (Schlatten). Żonaty z Ewą von Dyhrn z Chocieborowic (Kutscheborwitz) koło Wołowa (Wohlau), zmarł w 1750 roku, pozostawiając córki: Antonię – żonę Wilhelma von Wittorf i Annę Marię – niezamężną.

Oprócz wymienionych osób występują w dokumentach jeszcze inni przedstawiciele tego rodu, których pokrewieństwo trudno ustalić.

Karol Józef Halama posiadał w pierwszej połowie XVIII wieku Pielgrzymów (Pilgersdorf) koło Głubczyc (Leobschuetz), Paweł Józef w 1726 roku był właścicielem Jezdkovic (Jaeschkowitz). Przed 1750 rokiem Ewa Halama była żoną Karola Schonowskiego, właściciela Kamienia (Kamin) koło Gliwic (Gleiwitz).

W 1751 roku Filipina Halama von Gitzin wyszła za mąż za Karola Schatainskiego z Siedlca (Zedlitz) koło Gliwic (Gleiwitz).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 433; t. II, s. 659

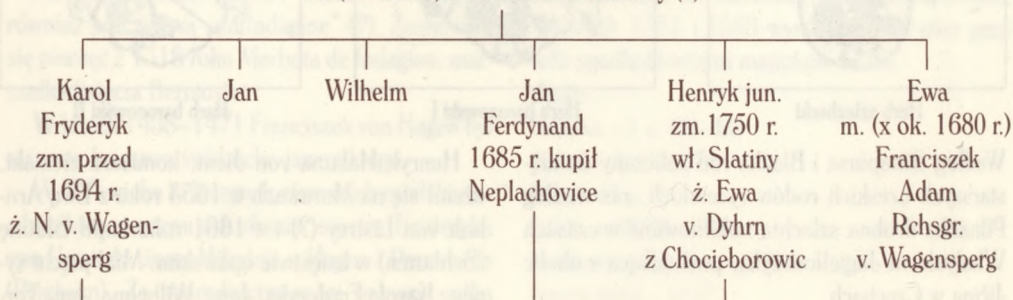
Błażek, t. I, s. 38; t. IV, s. 23

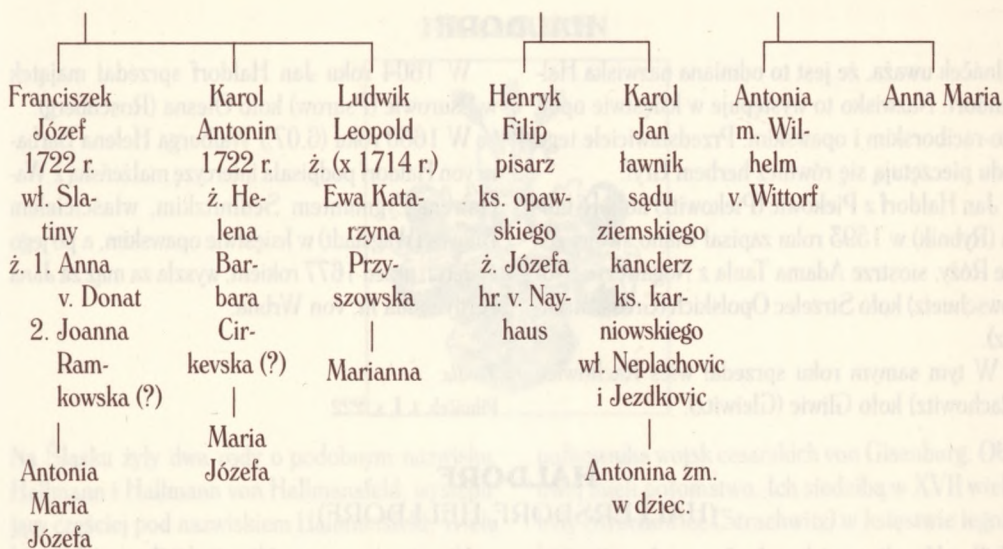
Pilnaček, t. II, s. 636–638

Doerr, s. 229

GENEALOGIA

Henryk Halama von Jicin
1661 r. kupił Slatinę
ż. (x 1653 r.) Ewa Arnholt v. Listrey (?)





HALBENDORF

(HALBDORF, z POLUWSI, MISE, MISIE, MYSS, z PÓŁWSI)



Herb z epitafium Jana z Poluwsí

Według Pilnáčka ród władyków pochodzący z Półwsi (Halbendorf) koło Opola (Oppeln). Być może, była to linia Oderskich herbu Gryf.

W latach 1419–1421 Mikołaj von Halbendorf występuje w dokumentach księstwa opolskiego, a w 1477 roku Myss (również Mikołaj) von Halbendorf. Pozostawił on syna Jana z Poluwsí, w 1538 roku kustosa kolegiaty św. Krzyża w Opolu (Oppeln) oraz córkę Machnę z Poluwsí – w 1538 roku żonę Melchiora Wilkowskiego z Wilkowic (Gross Wilkowitz) koło Bytomia (Beuthen), która wniosła mu wiano na Półwsi (Halbendorf) i sąsiednich Bierkowicach (Birkowitz), a także nieistniejącą wieś Rospundy.

Jan z Poluwsí w 1538 roku sprzedał szwagrowi

swoją część Półwsi (Halbendorf) i Bierkowic (Birkowitz). Zmarł w 1546 roku, jego epitafium z herbem znajduje się w katedrze opolskiej. Ich ojciec – Mikołaj występuje w dokumentach jeszcze w 1525 roku pod nazwiskiem Mise vel Misie.

W późniejszym okresie pod tym nazwiskiem występowali różni aktualni właściciele tej miejscowości.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 221–222

Landbuecher Opp.-Rat., nr 141

Zemská kniha..., nr 19, 20

C.D.S., t. VI, nr 304

Veldtrup D., Prosopographische Studien zur Geschichte Oppelns als herzoglicher Residenzstadt im Mittelalter, Berlin 1995, s. 80–81

HALDORF

Pilnaček uważa, że jest to odmiana nazwiska Halbendorf. Nazwisko to występuje w księstwie opolsko-raciborskim i opawskim. Przedstawiciele tego rodu pieczętują się również herbem Gryf.

Jan Haldorf z Piekowic (Piekowitz) koło Rybnika (Rybnik) w 1593 roku zapisał wiano swojej żonie Róży, siostrze Adama Taula z Nogawczyc (Nogowschuetz) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz).

W tym samym roku sprzedał wieś Rachowice (Rachowitz) koło Gliwic (Gleiwitz).

W 1604 roku Jan Haldorf sprzedał majątek w Psurowie (Psurow) koło Olesna (Rosenberg).

W 1660 roku (6.07.) Walburga Helena Barbara von Haldorf podpisała intercyzę małżeńską z Wacławem Zygmuntem Sedlnitzkim, właścicielem Biłowca (Wagstadt) w księstwie opawskim, a po jego śmierci, przed 1677 rokiem, wyszła za mąż za Jana Ferdynanda hr. von Wrbna.

Źródła:

Pilnaček, t. I, s. 222

HALDORF

(HALLERSDORF, HELLDORF)

Według Heneliusa ród pochodzący z Austrii, osiadł w księstwie brzeskim. W 1703 roku Jan von Haldorf był żonaty z Marią Elżbietą von Pritzelwitz.

Nic więcej o tym rodzie nie wiadomo.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 659–660

HALLER

Krzysztof Haller, pisarz kancelarii kamery śląskiej, otrzymał w 1595 roku (12.04.) szlachectwo czeskie oraz dyplom herbowy.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 136

HALLERSDORF

zob.

HALDORF

HALLMANN



Na Śląsku żyły dwa rody o podobnym nazwisku: Hallmann i Hallmann von Hallmansfeld, występujący częściej pod nazwiskiem Hallmansfeld. Wielu historyków myli ich ze sobą.

Hallmannowie pochodzili z księstwa legnickiego, zaś Hallmansfeldowie z księstwa wrocławskiego.

Paweł Hallmann (ur. 11.08.1600 r. – zm. 11.01.1650 r.) uczył się w Świdnicy (Schweidnitz), Wrocławiu (Breslau) i Lipsku (Leipzig); po ukończeniu studiów był w służbie książąt legnickich. W 1624 roku (31.01.) został nobilitowany, początkowo pełnił funkcję sekretarza, a następnie kanclerza księcia Jerzego Rudolfa. Żonaty z Dorotą von Baudiss (ur. 1602 r. – zm. 4.03.1655 r.). Miał trzy córki i czterech synów, z których: Joachim August (ur. 17.11.1625 r.) był sekretarzem księcia brzeskiego, ożenił się z Pauliną N., zaś Joachim Paweł żonaty był z N., córką

pułkownika wojsk cesarskich von Gisenburg. Obydwaj mieli potomstwo. Ich siedzibą w XVII wieku były Strachowice (Strachwitz) w księstwie legnickim.

W 1711 roku występuje w dokumentach Joachim Abraham von Hallmann, a w 1737 roku (3.10.) sporządza testament Urszula Dorota von Hallmann.

Godfryd Brandon von Hallmann, żonaty z N. von Gladis, posiadał majątki koło Milicza (Militsch), jego syn – Fryderyk Sylwiusz, oficer wojsk pruskich podczas wojny siedmioletniej, zmarł w 1786 roku w Prusach, jako pułkownik wojsk pruskich.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 659

Zedlitz, t. II, s. 322

Blażek, t. III, s. 15

HALLMANN

zob.

HALLMANSFELD



HALLMANSFELD

(HALLMANN von HALLMANSFELD)



W 1693 roku (3.06.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Hallmansfeld” uzyskał Jan Zygmunt Hallman. Był on od 1692 roku członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau) i nadkomisarzem wojennym tego miasta. Dwukrotnie żonaty: 1. z An-

ną Reginą Kretschmer, 2. z N.N.; zmarł bezdzietnie 16.01.1720 roku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 659

Błażek, t. III, s. 130

HAMMERDEY

zob.

HEMMERDEY

HAMMERLES

zob.

SCHAFFNANN

HAMMERSBERG

zob.

GANZSTUECK

HAMMERSTEIN



Stary ród śląski z księstwa wrocławskiego, według Zedlitza przybyły z Nadrenii, zaś według Sinapiusa z Alzacji.

W 1498 roku Kunz von Hammerstein był starostą księstwa wołowskiego.

Okolo 1510 roku N. von Hammerstein był właścicielem Przychowa (Preischau) i Młotów (Hammer) koło Wołowa (Wohlau). Żonaty z N. von Dornheim

z Chocianowa (Kotzenau) koło Lubina (Lueben), miał N. syna. Syn posiadał córkę, również nieznanego imienia, około 1570 roku żonę N. von Filtz.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 433–434; t. II, s. 660

Zedlitz, t. II, s. 323–324

Błażek, t. II, s. 45

HAN



W 1581 roku (10.06.) wpisany został w czeski stan rycerski urodzony w Głogowie (Glogau) dr obojga praw, proboszcz katedry wrocławskiej – Bonawentura Han. Po śmierci biskupa wrocławskiego Andrzeja von Jerin, w 1596 roku wybrany został biskupem wrocławskim. Wybór ten nie został zatwierdzony przez papieża Klemensa VIII, który pismem urzędowym (breve) z 18.03.1599 roku, polecił doko-

nać nowego wyboru. Bonawentura von Han zmarł w Olomuńcu (Olomouc, Olmuetz) 29.06.1602 roku.

Według niektórych historyków jednocześnie z nim zostali wpisani w stan rycerski jego bracia Gabriel i Krzysztof.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 45

HANIWALD

zob.

HANWALD

HANKIEWICZ

Stefan Kazimierz Hankiewicz, pochodzący z Górnego Śląska, otrzymał od króla Jana Kazimierza w 1655 roku (9.02.) szlachectwo szwedzkie, a w 1673 roku (12.04.) sejm Rzeczypospolitej nadał mu szlachectwo polskie. Pełnił funkcję sekretarza królewskiego, pisarza wołyńskiego, a w 1661 roku otrzymał wójtostwo kijowskie. Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Drewnówną, 2. z Franciszką Joanną Perot.

Nadany herb, zaliczony do Newlin odm., przedstawia w polu błękitnym srebrne skrzydło przesyte złotą strzałą. Być może, jest to herb uszczerbiony naturalnego potomka któregoś ze szlachty górnośląskiej herbu Kopacz (Topacz).

Źródła:

Album..., s. 388, nr 1075

Uruski, t. V, s. 100

HANNEKART



W 1731 roku (2.01.) wpisany został w stan rycerski Jan Jerzy von Hannekart. Pochodził z Opawy (Troppau), występuje w dokumentach jeszcze w 1735 roku.

W 1753 roku zmarł w Opawie (Troppau) Józef von Hannekart.

W drugiej połowie XVIII wieku Klara von Hannekart ze Szklar (Glaesendorf) koło Grodkowa (Grott-

kau) była pensjonariuszką klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor).

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 124

Doerr, s. 217

Weltzel A., Geschichte der Stadt u. Herrschaft Ratibor, Ratibor 1881, s. 837

HANTKE

(HANTKE von LILIENFELD)



W 1668 roku (10.07.) Adalbert Fryderyk Hantke, burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej (Habelschwerdt) otrzymał szlachectwo czeskie wraz z dyplomem herbowym.

Posiadał Horní Povelice (Ober Paulowitz) i Bílý Potok (Weissbach), obecnie w czeskiej części byłego księstwa nyskiego, oraz Lisie Kąty (Fuchswinkel) w księstwie nyskim i dolny folwark (Niederhofe) w Starym Waliszowie (Alt Waltersdorf) w hrabstwie

kłodzkim. W 1694 roku właścicielem tych miejscowości był jego syn – Franciszek Ludwik, żonaty z N. von Maltitz. W 1721 roku (10.07.) został on wpisany w stan rycerski z predykatem „von Lilienfeld”.

Synem Franciszka Ludwika był Karol Józef (ur. 20.12.1694 r. – zm. 21.12.1781 r.), radca biskupi w Nysie (Neisse). Żonaty czterokrotnie: 1. z Joanną Eleonorą von Eckwricht (zm. 8.04.1745 r.),

2. (x 4.10.1745 r.) z Marią Anną bar. von Hohenhausen und Hochhaus (zm. w Nysie 17.03.1754 r.),
 3. (x 18.06.1755 r.) z Marianną von Zinnenburg (zm. 1765 r.), 4. (x 5.05.1766 r.) z Fryderyką bar. von Kesslitz (zm. 1771 r.).

Miał dziewięcioro dzieci:

- 1) Franciszka Ksawerego Ottona Antoniego Andrzeja (ur. 1747 r. – zm. 6.02.1749 r.);
- 2) Karola Boromeusza Sylwiusza (ur. 1.10.1745 r. – zm. 26.01.1814 r.), majora wojsk pruskich. Żonaty (x 6.11.1787 r.) z Jeannette Mahler (ur. 5.11.1758 r. – zm. 11.03.1828 r.), był kontynuatorem rodu;
- 3) Józefa Leopolda (ur. 1749 r. – zm. 1833 r.) – majora wojsk pruskich;
- 4) Mariannę Józefę Eleonorę (ur. 18.03.1750 r. – zm. po 1830 r.), dwukrotnie zamężną:
 - a) z pułkownikiem wojsk pruskich N. von Falkenstein,
 - b) z inspektorem hutniczym N. Baumannem;
- 5) Antoninę Fryderykę Józefę (ur. 2.04.1752 r. – zm. 29.03.1753 r.);
- 6) Antoniego Wilhelma (ur. 20.02.1754 r. – zm. 23.03.1754 r.);

7) Antonię Wilhelminę Joannę (ur. 22.05.1756 r. – zm. 6.07.1758 r.);

8) Franciszka Serafina (ur. 3.05.1760 r. – 2.10.1762 r.);

9) Ernesta Moryca Józefa Nepomucena Michała (ur. 23.09.1763 r. – zm. 1.05.1792 r.) – porucznika wojsk pruskich.

Synem Karola Boromeusza Sylwiusza był Ernest Filip Michał Karol Boromeusz (ur. 28.11.1788 r. – zm. 3.06.1848 r.), major wojsk pruskich, żonaty (x 28.02.1813 r.) z Atalią von Pusch (ur. 9.08.1793 r. – zm. 17.02.1850 r.). Ich syn – Aleksander Karol Teodor Wilhelm Ernest Ludwik Albert Sylwiusz (ur. 28.11.1815 r.), żonaty (x 28.09.1856 r.) z Adelina Jaekiel (ur. 16.09.1822 r. – zm. 29.07.1891 r.) był ostatnim z rodu.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 660

Zedlitz, t. II, s. 327

Błażek, t. III, s. 83–84, 164; t. IV, s. 23

Pilnażek, t. II, s. 641

Doerr, s. 204

GENEALOGIA

Adalbert Fryderyk Hantke
 burmistrz Bystrzycy Kłodzkiej
 1668 (10.07.) nobilitowany

Franciszek Ludwik
 1721 (10.07.) stan rycerski
 ż. N. v. Maltitz

Karol Józef
 ur. 20.12.1694 r. – zm. 21.12.1781 r.
 radca biskupi w Nysie

ż. 1. Joanna Eleonora v. Eckwricht (zm. 8.04.1745 r.)

2. (x 4.10.1745 r.) Maria Anna bar. v. Hohenhausen und Hochhaus (zm. 17.03.1754 r.)

3. (x 18.06.1755 r.) Marianna v. Zinnenburg (zm. 1765 r.)

4. (x 5.05.1766 r.) Fryderyka bar. v. Kesslitz (zm. 1771 r.)

Franciszek	Karol	Józef	Antoni	Franciszek	Ernest	córki:
Ksawery	Boromeusz	Leopold	Wilhelm	Serafin	Moryc	a) Marianna
Otto	Sylwiusz	(ur. 1749 r.	(ur. 20.02. 1754	(ur. 3.05. 1760 r.	Józef	Józefa
Antoni	(ur. 1.10. 1745 r. –	1749 r.	1754	1760 r.	Nepomu-	Eleonora
Andrzej	zm. 26.01. 1814 r.)	– zm. 1833 r.)	23.03. 1754 r.)	– zm. 2.10. 1762 r.)	cen	(ur. 18.03. 1750 r. –
1747 r.	1814 r.)	major	1754 r.)		(ur. 23.09. 1763 r. –	zm. po 1830 r.)
– zm.	major wojsk	wojsk			zm. 1.05. 1792 r.)	m. 1. N.
6.02. 1749 r.)	pruskich	pruskich			porucznik	von
	ż. (x 6.11. 1787 r.)				wojsk	Falken-
	Jeanette Mahler				pruskich	stein
	(ur. 5.11.1758 r. –					2. N. Bau-
	zm. 11.03.1828 r.)					mann
						inspektor
						hutniczy
Ernest Filip Michał Karol Boromeusz						b) Antonina
ur. 28.11.1788 r. – zm. 3.06.1848 r.						Fryderyka
major wojsk pruskich						Józefa
ż. (x 28.02.1813 r.) Atalia v. Pusch						ur. 2.04. 1752 r. –
(ur. 9.08.1793 r. – zm. 17.02.1850 r.)						zm. 29.03. 1753 r.
						c) Antonia
Aleksander Karol Teodor Wilhelm						Wilhelmina
Ernest Ludwik Albert Sylwiusz						Joanna
ur. 28.11.1815 r.						ur. 22.05.1756 r.
ż. (x 28.09.1856 r.) Adelina Jaeckiel						zm. 6.07.1758 r.
(ur. 16.09.1822 r. – zm. 29.07.1891 r.)						

HANTKEN

(HANTKEN von PRUDNIK, HENTKE)



W 1560 roku wpisani zostali w czeski stan rycerski (i nobilitowani) z predykatem „von Prudnik” Salomon, Jan, Kasper, Wilhelm i Nikodem Henthken. Dyplom z potwierdzeniem nobilitacji wydany został w 1678 roku (12.11.) (?).

Jan Jerzy Sebastian Hantken von Prudnik w połowie XVII wieku był biskupim starostą kopalń złota w miejscowości Dolní Grund (Dolní Údolí, Niedergund) koło Zlatých Hor (Zuckmantel).

Jego synem był Jan Zygmunt, żonaty (x 21.11. 1689 r.) z Marią Beatą von Skal z Kunětic (Kun-

zendorf). Był, podobnie jak ojciec, starostą kopalń złota. Jego potomstwo żyło w Austrii.

W 1795 roku Franciszek Hantken von Prudnik był celnikiem w Jabłonkowie, w księstwie cieszyńskim.

W XIX wieku Eugeniusz Hantken Ritter von Prudnik był cesarskim radcą rejencji śląskiej (austriackiej).

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 124

Pilnáček, t. II, s. 640

HANTSCHKE



Ród ten wymienia tylko Sinapius i za nim Błażek, nie podając żadnych szczegółów.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 434-435

Błażek, t. III, s. 15

HANWALD

(HANIWALD, HANNEWALD, HANWALDE, HAINWALD)



Informacje o początkach tego rodu są sprzeczne. Według jednych historyków pochodzili z patrycjatu bolesławickiego, według innych był to

staryród szlachecki, którego siedzibą rodową był Biestrzyków (Eckersdorf) w księstwie wrocławskim.

W 1567 roku (18.06.) szlachectwo czeskie otrzymał Jan Haniwald, w latach 1557, 1561 i 1569 burmistrz Bolesławca (Bunzlau).

Szymon von Hanwald (ur. 1525 r.), właściciel Biestrzykowa (Eckersdorf) i Pilczyc (Pilsnitz) w księstwie wrocławskim, według innych Czernicy (Tschirnitz) koło Jawora (Jauer), był członkiem rady biskupiej, rady cesarskiej (?) i deputowanym do stanów śląskich. Zmarł w 1599 roku (4.11.), w wieku 74 lat. Żonaty z Ewą Wolff (ur. 1545 r. – zm. 1600 r.), miał syna Adama (ur. 3.11.1576 r. – zm. 18.07.1621 r.), właściciela Pilczyc (Pilsnitz) i Żurawiny (Rothsuerben), członka rady cesarza Rudolfa II, króla Macieja, arcyksięcia Karola biskupa wrocławskiego i księcia Karola oleśnickiego.

Żonaty dwukrotnie: 1. z Katarzyną von Schweidiger (zmarła w połogu 10.10.1608 r.), 2. z Martą von Boehm, wdową po Mikołaju von Frankenstein (zm. 18.07.1621 r.), miał troje dzieci: Adama Zygmunta, Henryka Chrystiana i Sydonię Zuzannę, zamężną z Ernestem von Pfoertner.

W Dolnej Austrii żył w 1593 roku Filip von Hanwald z Biestrzykowa (Eckersdorf), żonaty z Anną von Gastgeb. W 1587 roku występuje on jeszcze na Śląsku w dokumentach biskupów wrocławskich. Zmarł przed 1598 rokiem.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 434; t. II, s. 661

Blažek, t. I, s. 39; t. III, s. 163

C.D.S., t. XXXIII, s. 88

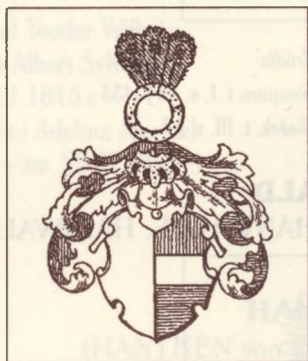
HARASOW

zob.

HARASOWSKI

HARASOWSKI

(HARASOWSKI von HARRAS, HARASOWSKI von HARASOW)



Herb linii morawskiej



Herb linii śląskiej

Szlachta czeska pochodząca z okolic Mladá Boleslav, nazwisko wzięli od zamku Harasov. Dzieliła się na kilka linii, z których jedna przyjęła nazwisko Harasovsky i osiadła na Morawach.

Protoplastą rodu na Morawach był Albrecht Harasovsky z Harasova, występujący w dokumentach w latach 1533–1570. W XVII wieku osiedli w księstwie cieszyńskim i stąd przenieśli się na teren innych księstw śląskich.

W księstwie cieszyńskim posiadali Horní i Dolní Domaslovice (Domasławice Górne i Dolne, Ober und Nieder Domaslawitz), Stanislovice (Stanisławice, Stanislawitz) i Kunčice nad Ostravici (Kończyce Wielkie, Gross Kuntschitz).

Na przełomie XVII i XVIII wieku Albert von Harasowski nabył Krzanowice (Krzanowitz), Naczysławki (Klein Nimsdorf), Długomiłowice (Langlieben) i Pierzchowice (Pirchwitz) koło Kozła (Cosel).

Na początku XVIII wieku N. Harras (Harasowski?) był mężem Anny Sydonii von Colonna. W 1719 roku (13.02.) Antoni Ferdynand Harasowski von Harasow, dzierżawca Strzybnika (Silberkopf) koło Raciborza (Ratibor), ożenił się z Marią Karoliną, córką starosty raciborskiego Bogusława von Salisch. W 1723 roku kupił on od Lichnowskich majątek Łubowice (Lubowitz) koło Raciborza (Ratibor).

W 1768 roku urodziła się Tekla, córka Karola Harasowskiego von Harasow (syna Antoniego Ferdynanda?). W 1784 roku wyszła za mąż za radcę

sądowego Adama Bernarda Kuska, właściciela Chudowa (Chudow) koło Gliwic (Gleiwitz), a w 1798 roku ponownie za porucznika Antoniego von Fragstein, właściciela majątku Pawłów (Pawlau) koło Raciborza (Ratibor).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 661

Błażek, t. III, s. 84; t. IV, s. 24

Schles. Wappenbuch, szp. 42

Dorst, t. II, nr 413

HARDEGG

(HARDECK)



Herb rodowy



Herb szlachecki I



Herb szlachecki II



Herb szlachecki III



Herb hrabiowski

Ród pochodzenia austriackiego, ich siedzibą rodową był zamek Maldburg. W Czechach ród magnacki, początkowo używający zamiennie nazwiska „Prueschenk”.

Burchard (zm. po 1376 r.) hr. von Hardeck und Retzburggraf von Maldburg (Grotefeld mylnie po-

daje – Magdeburg) w połowie XIV wieku był mężem księżnej Anny (zm. po 1354 r.), córki Mikołaja II opawskiego (Przemyśłydy).

W 1453 roku Michał Hardeck posiadał lenno biskupów ołomunieckich Deštné (Dorftheschen) koło Opawy (Troppau). W 1480 roku (7.06.) Zygmunt

Prueschenek uzyskał tytuł barona Rzeszy, a w 1493 roku (27.10.) Henryk Prueschenek i jego brat Zyg-munt (ten sam?) otrzymali tytuł hrabiów Rzeszy (Reichsgraf).

Ulryk (zm. po 1534 r.) hr. von Hardegg ożenił się z księżną Sydonią (Zdeną) (ur. 3.06.1483 r. – zm. 1525 r.), córką księcia Henryka I ziebickiego (Podiebrada). Żona w wianie wniosła mu hrabstwo kłodzkie. Nie mając dzieci, przekazał je w 1525 roku swojemu bratu – Janowi. Następnie panem hrabstwa był syn Jana – Krzysztof, który w 1534 roku odstąpił je królowi Czech, arcyksięciu Ferdynandowi, sam zaś mieszkał w Kłodzku (Glatz) do 1537 roku.

W 1586 roku (12.01.) Zuzanna Reisgr. zu Hardegg auf Glatz und im Machlande (zm. ok. 1626 r.), córka Bernarda i Anny von und zu Liechtenstein, wyszła za mąż za Wilhelma II Oppersdorfa z kozielskiej linii ewangelickiej.

Według miejscowych niemieckich historyków, w czasie badań archeologicznych ruin zamku w Ottmęcie (Ottmuth) koło Opola (Oppeln) (rodowa siedziba Strzelów, a później Buchtitzów) znaleziono kafle piecowe z napisami: „Graefin von Hardeck 1516”, „Graefin zu Hardeck thun und Machu...”.

Otmęt (Ottmuth) kupił w 1514 roku Łukasz von Buchtitz i rozpoczął budowę zamku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 99–100

Błażek, t. III, s. 16

Pilnáček, t. II, s. 642

Grotefend H., Stammtafeln der schlesischen Fuersten bis zum 1740, Breslau 1889

Looss V., Einiges ueber Ottmuth (Kr. Gr. Strehlitz) und seine Alterthuemer (w:) Schlesische Vorzeit, Bd. 4: 1888, s. 36–38

HARDY



W 1733 roku (14.12.) Franciszek Ludwik von Hardy, królewski nadzorca lasów w Brzegu (Brieg), został wpisany w czeski stan rycerski i jednocześnie uzyskał inkolat czeski, morawski i śląski.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 45

Doerr, s. 221

HARNIG

zob.

HOERNIG

HARRAS

Szlachta pochodząca z Turynii.

Na Śląsk przybyła na przełomie XVIII i XIX wieku; posiadali majątki koło Złotoryi (Goldberg).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 212

Błażek, t. III, s. 84

HARRASOWSKI

zob.

HARASOWSKI

HARTE

Według Sinapiusa stary ród śląski pochodzący z księstwa ziebickiego. Nic bliższego o nim nie wiadomo.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 435

Błażek, t. III, s. 84

HARTENBERG

zob.

LACHNIT

HARTENBERG

zob.

RICHTER

HARTENFELS

zob.

KNAUER

HARTENFELS

zob.

PURKHART

HARTIG



Mieszczanie żytawscy (Zittau). W 1524 roku (5.03.) uzyskali dyplom herbowy, a w 1645 roku (15.10) – dyplom szlachecki (potwierdzenie szlachectwa?).

Dr Jan Hartig (zm. 1632 r.) był nadwornym medykiem książąt legnicko-brzeskich. Miał dwóch synów: Chrystiana – doktora medycyny i w 1639 roku burmistrza Żytawy (Zittau) i Jana Jakuba (ur. 1603 r.) – fizyka miejskiego w Wenecji. W 1645 roku (15.10.) uzyskał tytuł szlachecki (wpisany w stan rycerski?). Żonaty z Weroniką von Nys, miał syna Jana Ezajasza, założyciela czeskiej hrabiowskiej linii rodu.

Jan Ezajasz, urodzony w 1632 roku w Wenecji, w 1669 roku (13.03.) uzyskał potwierdzenie starego stanu szlacheckiego, w 1700 roku (30.07.) potwierdzenie starego stanu panów i w 1707 roku (1.09.) tytuł barona Rzeszy. Był radcą dworu czeskiego, zmarł 7.05.1718 roku (według innych – w 1708 r.). Żonaty (x 26.01.1670 r.) z Anną Fran-

ciszką (Katarzyną?) Walderode von Eckhausen (ur. 4.10.1649 r. – zm. 15.08.1719 r.), miał trzech synów: Antoniego Ezajasza, tajnego radcę dworu, właściciela majątków w Dolnej Austrii i na Morawach, Ludwika Józefa i Jana Franciszka. Otrzymali oni w 1735 roku (21.01.) od cesarza Karola VI tytuły hrabiów Rzeszy (Reichsgraf).

Ludwik Józef (Józef), żonaty z Izabelą Pauliną bar. Putz von Adlersturm, miał m.in. syna – Adama Franciszka, żonatego z Marią Teresą hr. v. Kolovrat-Krakovski. Jego syn – Franciszek, żonaty z Eleonorą hr. von Colloredo-Waldsee, miał córkę – Teresę, żonę Augusta Klemensa hr. von Ledebur-Wicheln.

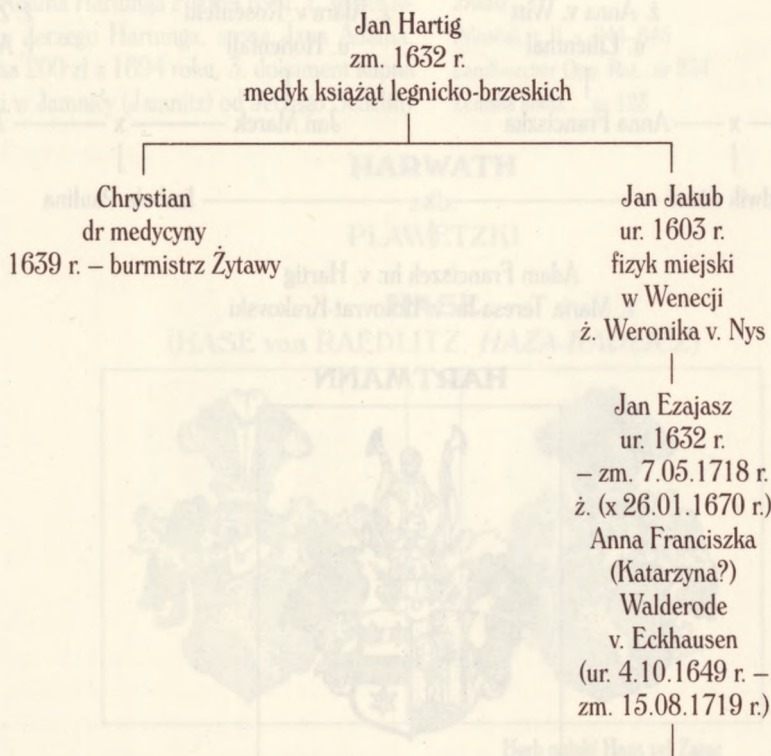
Źródła:

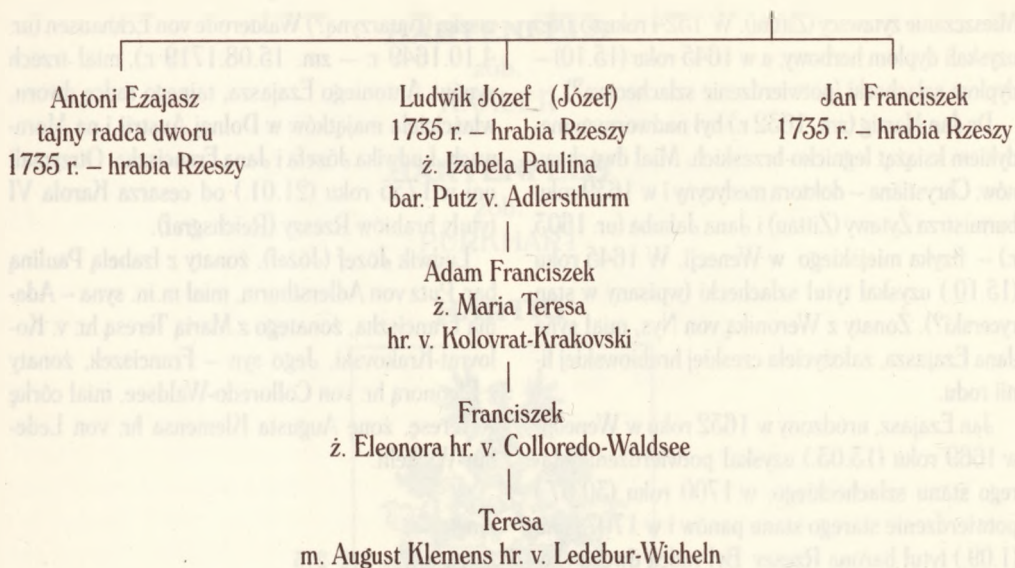
Zedlitz, t. V, s. 212–213

Błażek, t. III, s. 136

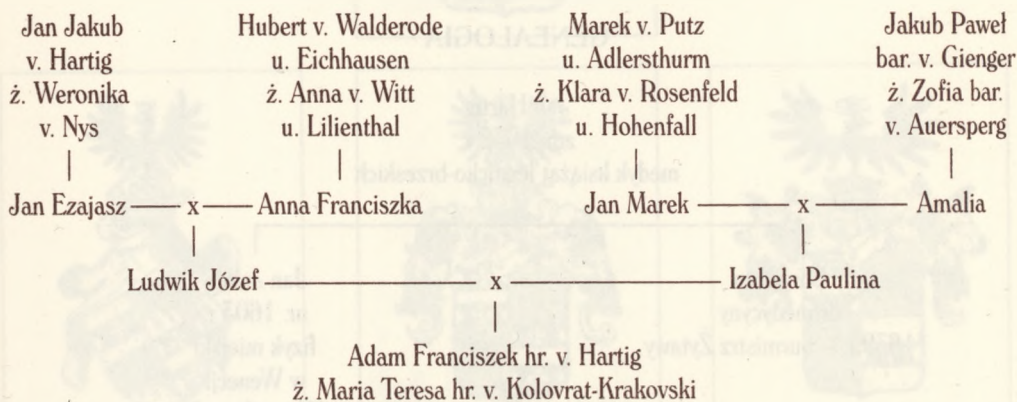
Doerr, s. 153, 180

GENEALOGIA





FILIACJA ADAMA FRANCISZKA hr. von HARTIG



HARTMANN



W 1786 roku (15.10.) szlachectwo pruskie otrzymał Ignacy Dawid Hartmann, pruski królewski radca. Mieszkał w księstwie głogowskim, gdzie był właścicielem Bogomic (Biegnitz) koło Głogowa (Glogau).

Zmarł około 1820 roku, majątek odziedziczyła wdowa, a następnie ich jedyna córka, zamężna z Lu-

dwikiem bar. von Rothkirch-Trach z Pątnowa (Panthenu) koło Złotoryi (Goldberg).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 336; t. V, s. 214

Błażek, t. II, s. 45

HARTUNG

Stary śląski ród pochodzący z księstwa raciborskiego i opawskiego.

W 1538 roku Jan von Hartung był świadkiem zapisu wiana przez Albrechta Larischa jego córce, żonie Jana Proskowskiego.

W 1638 roku Jan Adam von Hartung kupił folwark w Jamnicy (Jamnitz) koło Opawy (Troppau), odziedziczył go Grzegorz Hartung (syn?), żonaty z Dorotą N.

W 1663 roku Adam von Hartung był starostą zamku Sovinec (obecnie Karvina, Karwina, Karwin) w księstwie cieszyńskim.

W archiwum opawskim zachowały się dokumenty Jana Adama Hartunga z 1684 roku: 1. wypis testamentu Jerzego Hartunga, stryja Jana Adama, 2. kwit na 200 zł z 1694 roku, 3. dokument kupna folwarku w Jamnicy (Jamnitz) od Jerzego Schelihy

z 1638 roku, 4. intercyza małżeńska starszej córki Jana Adama – Anny Katarzyny z wójtem Vlastowskim z 27.04.1698 roku, 5. pokwitowanie przekazania pieniędzy po zmarłym Janie Adamie kościółowi w Stębořicach (Stiebrowitz) koło Opawy (Troppau), 6. zaświadczenie wojskowe Jana Adama wydane przez pułkownika von Engelberg, 7. kwit Jana Jerzego Lehne, piekarza, 8. list rodowy Markety von Hartung z domu Turkówny, z Bytomia, z 17.01.1653 roku, 9. testament Jana Adama z 22.12.1684 roku.

W XVIII wieku byli uważani już za chłopów. Herb nieznan.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 644–645

Landbuecher Opp.-Rat., nr 234

Zemská kniha..., nr 123

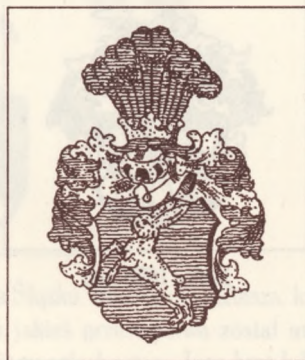
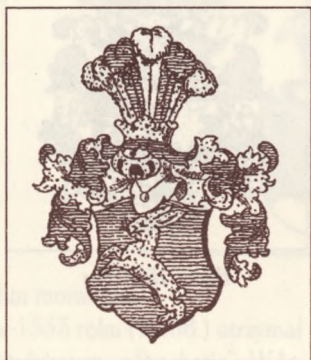
HARWATH

zob.

PLAWETZKI

HASE

(HASE von RAEDLITZ, HAZA-RADLICZ)



Herb polski Haza vel Zajac

Stary śląski ród pochodzący z okolic Wołowa (Wohlau), za ich siedzibę rodową uważa się Redlice (Redlitz). Według Sinapiusa mogli przybyć z Turynii. W Polsce znani jako Haza, Redlicz, Radlicz, Zajac, Zajączek i należy raczej łączyć ten ród z czeskim znanym rodem Zajic, którego siedzibą rodową był zamek Hasenburg.

W drugiej połowie XIV wieku wśród urzędników księcia Władysława Opolczyka występuje Jäschek Radło vel Redło, w 1372 roku starosta Krzepic, w latach 1376–1378 starosta generalny Rusi Czerwonej i w latach 1382–1390 starosta ziemi dobrzyńskiej.

Jerzy Radlitz w 1372 roku był starostą Krzepic, zaś w 1390 roku – protonotariuszem książęcym; Małgorzata Redlonis z Lasowic (Lassowitz) koło Olesna (Rosenberg) była hofmistrzynią dworu księżnej Ofki, żony księcia Władysława Opolczyka.

W 1503 roku występuje w dokumentach Krzysztof Redlicz, właściciel Mazurowic (Maserwitz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), a w 1506 roku właścicielem tej miejscowości był Jan von Redlitz.

W księstwie oleśnickim Piotr Hase zwany Redlicz (Redlicz genannt) był dworzaninem braci Albrechta i Karola, książąt ziebicko-oleśnickich, a w 1509 roku starostą księstwa oleśnickiego.

Zmarł 5.12.1534 roku, pochowany został w kościele zamkowym w Oleśnicy (Oels).

W 1588 roku Barthel von Hase Redlitz genannt był właścicielem Zaborowa (Lampersdorf) w księstwie wołowskim. W 1591 roku Jerzy von Hase był właścicielem Redlic (Redlitz) w księstwie legnickim.

W latach 1651–1683 Henryk von Hase był właścicielem Kobiółki (Neusorge) koło Złotoryi (Goldberg), a w 1671 roku Niedźwiedzic (Baersdorf). Zmarł w 1683 roku, majątki odziedziczyła wdowa – Barbara von Bock (zm. 1729 r.). W 1654 roku Jan von Hase był właścicielem Redlic (Redlitz).

W 1681 roku występuje w dokumentach Jan Fabian Hase – Redlitz, właściciel majątków w księstwach legnickim i głogowskim. Barbara Agneta von Hase pod koniec XVII wieku była właścicielką Kobiółki (Neusorge) i Niedźwiedzic (Baersdorf). Ulryk von Hase w XVII wieku był starostą księstwa świdnicko-jaworskiego.

Na Śląsku ród wymarł w 1729 roku.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 435–436; t. II, s. 661

Zedlitz, t. II, s. 337

Błażek, t. III, s. 84

Veldtrup D. Prosographische Studien zur Geschichte Oppelns als herzoglicher Residenzstadt im Mittelalter, Berlin 1995, s. 470

HASS



Herb z 1536 roku



Herb z 1559 roku

W 1536 roku (3.10.) Jan Hass został wpisany w stan rycerski Rzeszy. W latach 1519–1544 był on członkiem rady miejskiej Zgorzelca (Goerlitz), a w 1536 roku burmistrzem tego miasta. W 1559 roku nobilitację tę potwierdził cesarz Ferdynand I.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 45–46

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 22

HASSLINGEN



Ród pochodzenia austriackiego.

Tobiasz bar. von Hesslingen, właściciel Tomkowic (Thomaswaldau), Krzyżowej (Lichtenwaldau), Ludowa (Herrenvorwerk), Iwin (Mittlau) i Bedlna (Heide) w księstwie jaworskim, marszałek polny wojsk cesarskich, dowódca regimentu piechoty i komendant twierdzy Głogów (Glogau) oraz komendant generalny księstw śląskich – zmarł 3.12.1716 roku.

Dwukrotnie żonaty, miał kilkoro dzieci, m.in. Augustyna, dziedzica jego majątków, radcę dworu królewskiego i asesora urzędu księstwa świdnicko-jaworskiego.

Prawie identyczny herb posiadał ród Hammerstein.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 340

Zedlitz, t. II, s. 338

HATLAK



Nobilitowana szlachta morawska.

Wacław Hatlak w 1553 roku (10.06.) otrzymał dyplom herbowy z predykatem „z Prachatic”. W latach 1552–1553 był wójtem jakiejś miejscowości

na Śląsku. Miał syna – Eliasza, który w 1566 roku za jakieś przestępstwa został uwięziony i pozbawiony szlachectwa. Jego brat lub syn – Egidiusz, był żonaty około 1587 roku z Heleną von Hof.

W 1598 roku mieszkał w Tarnowskich Górach (Tarnowitz) i kupił Rożniątów (Rosniontau) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz). W 1601 roku mieszkał w Strzelcach Opolskich (Gross Strehlitz); miał syna Zachariasza, zmarłego przed 1601 rokiem.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 44

Doerr, s. 27

HATZFELD



Herb hrabiowski

Ród pochodzący z Hesji, na Śląsk przybyli w połowie XVII wieku.

Melchior von Hatzfeld (ur. 20.10.1593 r.), marszałek polny armii cesarskiej, brał udział po stronie polskiej w wojnie polsko-szwedzkiej w 1657 roku. Jego siostra, Lucja (ur. 5.06.1605 r. – zm. 24.05.1670 r.), była dwukrotnie zamężna: 1. z N. von Quadt, 2. (x 1634 r.) z Bertramem bar. von Nesselrode-Reichenstein. W 1658 roku w spadku po bracie otrzymała połowę państwa Żmigród (Trachenberg), co było przyczyną długotrwałego procesu sądowego z drugim jej bratem – Hermanem.

Herman (ur. 12.07.1603 r. – zm. ? 10.1677 r.), brat Melchiora i Lucji, żonaty z Marią Katarzyną von Dalberg, miał dziewięć dzieci: Franciszka (zm. 2.02.1685 r.) – kanonika katedry w Trierze, Lucję – żonę Chrystiana hr. von Hohenlohe-Schillingsfuerst, Melchiora – zmarłego podczas wojny niderlandzkiej, Marię Eleonorę – żonę (x 1658 r.) Ludwika Gustawa hr. von Hohenlohe-Schillingsfuerst (brata Chrystiana), Henryka – założyciela linii śląskiej, Katarzynę (zm. 5.04.1690 r.), Sebastianą, Elżbietę – żonę Franciszka Karola bar. Vogt von Hunoldstein, Annę – żonę Filipa Adama bar. von Klueppel.

Siedzibą rodową linii śląskiej Hatzfeldów stało się miasto Żmigród (Trachenberg) koło Wrocławia (Breslau).

Pierwszym właścicielem państwa Żmigród (Trachenberg) został Henryk hr. von Hatzfeld, trzeci syn Hermana (?). Żonaty z Elżbietą, córką Filipa Erwina bar. von Schoenborn, zmarł w Wielkopolsce w 1683 roku. Miał dziesięć dzieci: Annę Marię (ur. ? 09.1671 r.), Lucję (ur. 1672 r. – zm. 1692 r.), Teresę (ur. 1675 r.) – urszulanę w Coelln (Kolnie, Altkoeln), Zofię (ur. 1675 r. – zm. 1690 r.), Franciszka, Melchiora (ur. 1677 r. – zm. 1679 r.), Henryka Józefa, Marię Eleonorę Szarlottę (ur. 1679 r.), dwukrotnie zamężną: 1. z Janem Ottonem hr. von Dernbach, 2. z Anzelmem Franciszkiem hr. von Schoenborn, Katarzynę Elżbietę (ur. 1680 r. – zm. 1707 r.), Antoniego Sebastiana Ksawerego Lotara.

Wiekui dorosłego dożyło tylko trzech synów: Franciszek, który odziedziczył majątki ojca, Henryk Józef (ur. 1678 r.) – kanonik katedry w Mainzu, Antoni Sebastian Ksawery Lotar (ur. 1682 r.) – kanonik katedry w Wuerzburgu i Wrocławiu (Breslau). Franciszek (ur. 1676 r.) – żonaty (x 25.11.1708 r.) z Anną Szarlottą Elżbietą hr. von Stadion – miał pięć dzieci: Marię Zofię (ur. 6.06.1709 r. – zm. 25.07.1709 r.), Marię Annę Joannę (ur. 31.12.

1711 r.), Marię Szarlotę Augustę (ur. 6.07.1715 r.),
Franciszka Filipa Adriana (ur. 2.03.1717 r.), Karola
Fryderyka Antoniego (ur. 14.09.1718 r.).

W 1803 roku (10.07.) Hatzfeldowie otrzymali
tytuł książąt pruskich, a państwo Żmigród (Trachen-
berg) podniesione zostało do rangi księstwa.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 100–103

Zedlitz, t. II, s. 340–345

Gauhen, szp. 2013

Wappensagen, s. 62–63

Dorst, t. I, nr 105

GENEALOGIA

Linia śląska

Herman v. Hatzfeld
ur. 12.07.1603 r. – zm. ?10.1677 r.
ż. Maria Katarzyna v. Dalberg

Franciszek
zm. 2.02.1685 r.
kanonik katedry
w Trierze

Melchior
zm. podczas
wojny
niderlandzkiej

Henryk
zm. 1683 r.
ż. Elżbieta
bar.
v. Schoen-
born

Sebastian
|
**linia
z
Rosenbergu**

córki:
1) Łucja m. Chrystian
hr. v. Hohenlohe-
-Schillingsfuerst

2) Maria Eleonora
m. (x1658 r.)
Ludwik Gustaw
hr. v. Hohenlohe-
-Schillingsfuerst

3) Katarzyna zm. 5.04.1690 r.

4) Elżbieta m. Franciszek Karol
bar. Vogt v. Hunoldstein

5) Anna m. Filip
Adam bar. v. Klueppel

Franciszek
ur. 1676 r.
wł. Żmigrodu
ż. (x 25.11.
1708 r.)
Anna Szarlotta
Elżbieta
hr. v. Stadion

Melchior
ur. 1677 r.
– zm. 1679 r.

Henryk
Józef
ur. 1678 r.
kanonik
katedry
w Mainzu

Antoni
Sebastian
Ksawery
Lotar
ur. 1682 r.
kanonik
katedry
we Wrocławiu
i Wuerzburgu

córki:
1) Anna Maria ur. ?09.1671 r.
2) Łucja ur. 1672 r. – zm. 1692 r.
3) Teresa ur. 1675 r. – urszulanka
4) Zofia ur. 1675 r. – zm. 1690 r.
5) Maria Eleonora Szarlotta
ur. 1679 r.
m. 1. Jan Otton hr. v. Dernbach
2. Anzelm Franciszek
hr. v. Schoenborn
6) Katarzyna Elżbieta
ur. 1680 r. – zm. 1707 r.

Franciszek
Filip Adrian
ur. 2.03.
1717 r.

Karol Fryderyk
Antoni
ur. 14.09.1718 r.

córki:

- 1) Maria Zofia
ur. 6.06.1709 r. –
zm. 25.07.1709 r.
- 2) Maria Anna Joanna
ur. 31.12.1711 r.
- 3) Maria Szarlotta Augusta
ur. 6.07.1715 r.

HAUBITZ

(HAUBITZ von WALDOW)



Według Zedlitz pruski ród szlachecki, którego jedna linia w początkach XVI wieku osiadła na Śląsku. Ich siedzibą rodową były Żukowice (Herrendorf) koło Głogowa (Glogau).

Pod koniec XVI wieku właścicielem tej miejscowości był Dawid von Haubitz. Zmarł w 1602 roku, pochowany został w kościele w Mieroszowicach (Merschwitz) w księstwie legnickim.

W 1629 roku Tobiasz Haubitz był członkiem komisji egzekucyjnej w Opawie (Troppau), w 1631 roku (7.01.) ożenił się w Prószkowie (Proskau) koło Opola (Oppeln) z Katarzyną, córką zmarłego Jana

Krzysztofa bar. Proskowskiego. W 1638 roku próbował wydobywać rudę żelaza w księstwie opolskim.

W 1668 roku (1.12.) Stanisław Haubitz wpisany został w stan rycerski. W czasie wojny 30-letniej obronił on przed nieprzyjacielem zamek w Świerklańcu (Neudeck) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 217

Pilnáček, t. II, s. 646

Doerr, s. 153

HAUGK



W XVI i XVII wieku szlachta o tym nazwisku występowała w księstwie nyskim.

W 1570 roku zmarł Ambroży Haugk, urodzony w Nysie (Neisse), bakalarz sztuk wyzwolonych, przeor klasztoru N.M.P. we Wrocławiu (Breslau); pochowany został w kościele klasztornym.

Sylwester Haugk, magister sztuk wyzwolonych, kanonik katedry wrocławskiej i proboszcz katedry w Nysie (Neisse), zmarł 15.04.1673 roku i pochowany został w katedrze w Nysie (Neisse).

Jacyś Hauckowie (Haugk) w XVII wieku mieszkali również w okolicy Bytomia (Beuthen).

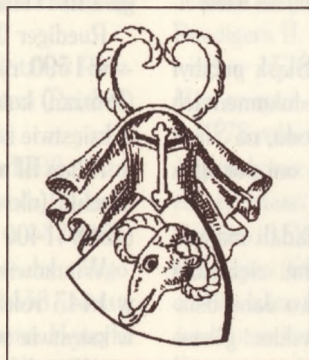
W 1680 roku (11.12.) w Bytomiu (Beuthen) została ochrzczona Ewa von Hauck, córka Adama i Marianny. Nie wiadomo, czy można ich łączyć z Haugkami z Nysy (Neisse).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 46

Slawik W.M., Der Adel Oberschlesiens in der aeltesten Kirchenbuechern von Beuthen O/S, (w:) Der Familienforscher Mann-heim, Jg. 3:1928, H. 7/12, s. 238–249

HAUGWITZ



Herb rodowy I



Herb rodowy II



Herb hrabiowski I



Herb hrabiowski II z 1733 roku



Herb hrabiowski III z 1780 roku



Herb baronowski z Bawarii



Herb z Floessberg

Ród przybyły na Śląsk z Miśni w XIII wieku. W późniejszych wiekach podzielili się na wiele linii rozrzuconych po całej Europie.

Według T. Jurka, pierwszy na Śląsk przybył Rudiger de Hugwicz, notowany w dokumentach w 1289 roku. Według monografii rodu, na Śląsk przybyli bracia Ruediger i Jan, dali oni początek wszystkim późniejszym liniom.

Ruediger i jego potomstwo posiadali majątki w księstwach świdnickim, jaworskim, ziebickim i hrabstwie kłodzkim, zaś potomstwo Jana osiadło w księstwach głogowskim, wołowskim i górawskim.

A. Pokolenie Ruedigera I

Ruediger I (zm. ok. 1314 r.) miał pięciu synów: Kiliana I (zm. 1315 r.), Ottona, Schade, Ruedigera II i Gelfrada (zm. 1300 r.).

Najmłodszy – Gelfrad – wrócił do Saksonii i był założycielem linii saskiej.

Najstarszy – Kilian I miał dwóch synów: Ruedigera III i Henryka I (zm. 1350 r.).

Ruediger III był ojcem Kiliana III i Dietricha I – w 1390 roku wójta dziedzicznego Zwróconej (Protzan) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein) w księstwie ziebickim. Potomków nie miał.

Kilian III miał czterech synów: Dietricha II, Albrechta (ok. 1390 r.), Jana (Hansa) i Konrada (1368–1400 r.).

Wnukowie Konrada – Dietrich III i Schicke w 1443 roku sprzedali Mościsko (Faulbrueck) w księstwie świdnickim. Na nich wymarło potomstwo Ruedigera III.

Henryk I – syn Kiliana I, a wnuk Ruedigera I – miał czterech synów: Ruedigera IV – w 1352 roku starostę księstwa świdnickiego, Sweydigera (zm. 1378 r.) – w 1358 roku właściciela Lesia (Waldau) koło Grodkowa (Grottkau) w księstwie nyskim, Henryka II i Wacława – w 1371 roku właściciela

Pilawy (Peilau) koło Dzierżoniowa (Reichenbach) i Kątów Wrocławskich (Kanth), w 1374 roku właściciela Janówki (Johnasdorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach).

Wnukowie Wacława – Mikołaj i Piotr (synowie Kiliana IV) – posiadali majątki w okolicy Żagania (Sagan).

Nie wiadomo, synami którego z nich byli bracia: Paweł – w 1479 roku opat klasztoru w Żaganiu (Sagan) i Jerzy – znany z dokumentów żagańskich z 1506 roku.

Ruediger II – syn Ruedigera I miał trzech synów: Ottona, Kiliana II i Sweydigera. Najmłodszy – Sweydiger, był założycielem linii *morawsko-czeskiej* (zob. tabl. 3). Kilian II prawdopodobnie nie miał potomków.

Otto – w 1346 roku był pierwszym właścicielem Piszkowic (Pischkowitz) i założycielem jednej z głównych linii rodu znanej w literaturze jako *linia z Biskupic* (Biskupitz), zob. tabl. 2.

1. Linia z Piszkowic vel Biskupic (zob. tabl. 2)

Założycielem linii był Otto, syn Ruedigera II, wnuk Ruedigera I. W 1346 roku był już właścicielem Piszkowic (Pischkowitz) w hrabstwie kłodzkim. Żonaty z Gertrudą von Pannwitz, miał trzech synów: Tomasza, Dietricha i Jana.

Jan – żonaty z N. von Meltitz (Maltitz?) z Ruszkowic (Ruschkowitz) koło Dzierżoniowa (Reichenbach), oraz Dietrich – nie mieli dzieci.

Najstarszy z trójki – Tomasz (zm. 1390 r.), żonaty z Agnieszką (Agneta) von Nymands (?), miał dwóch synów: Ruedigera i Heinla – w 1474 roku kanclerza margrabiego Jerzego Brandenburskiego.

Ruediger – znany z lat 1390–1438, żonaty z Elżbietą von Knobelsdorf, miał syna Henryka (Hynka) (1438–1493 r.), żonatego z N. von Netz.

W późniejszych wiekach linia ta posiadała dwa państwa: Piszkowice (Pischkowitz) vel Biskupice (Biskupitz) oraz Korytów (Koritau) w hrabstwie kłodzkim. W skład państwa Piszkowice (Pischkowitz) wchodziły: Górne i Dolne Piszkowice (Pischkowitz), Ruszowice (Rauschwitz), część Ścinawki Dolnej (Niedersteine), Suszyzna (Duerrkunzendorf),

Studzienno (Kaltenbrunn) w hrabstwie kłodzkim i Kamienica (Kamitz) koło Paczkowa (Patschkau). W skład państwa Korytów (Koritau) wchodziły majątki: Korytów (Koritau), Gologłowy (Hollenau), Dobrochowo (Falkenhain), część Święcka (Schwenz), Rogowa (Hohberg), Szalejowa Górnego (Oberschwedeldorf) i Tworowa (Ludwigsdoerfel) oraz kilka majątków na terenie dzisiejszych Czech.

W 1779 roku król Fryderyk II pruski nadał Wacławowi von Haugwitz tytuł hrabiego. Wacław zmarł w 1780 roku, pozostawiając trzech synów: Antoniego – dziedzica Piszkowic (Pischkowitz) i Jugowa (Hausdorf b. Neurode); Jana Wacława – porucznika pruskiego regimentu dragonów, właściciela Jeleniowa (Gellenau), Ottona – spleconego przez braci.

Hrabia Antoni w 1787 roku sprzedał Jugów (Hausdorf b. Neurode) i kupił wspomniane państwo Korytów (Koritau). Pełnił funkcję kuratora Uniwersytetu Wrocławskiego. Miał tylko jedną córkę, zamężną z N. hr. von Hoverden-Plenken.

W 1819 roku Piszkowice (Pischkowitz) zostały sprzedane pułkownikowi von Falkenhausen. Przedstawiciele tej linii rodu przeniesli się na teren Czech i Austrii.

2. Linia morawsko-czeska (zob. tabl. 3)

Linia ta założona została przez Sweydigera, syna Ruedigera II, brata Ottona z Piszkowic (Pischkowitz), w 1376 roku właściciela Lovčic i Milešovic. Miał on syna – Henryka (zm. przed 1406 r.), który w 1378 roku sprzedał Lidmeřovice.

Wnukowie Henryka: Jan i Henryk (Hynek) byli założycielami dwóch linii: *morawskiej* i *czeskiej*. Jan (zm. 1526 r.) był właścicielem Bouzova koło Olomuńca (Olomouc, Olmuetz). Miał czworo dzieci: Wacława, Mikołaja, Agnieszkę i Katarzynę (wg źródeł czeskich: Władysława, Wilhelma, Wacława, Katarzynę i Agnieszkę). Katarzyna była w 1550 r. przełożoną klasztoru w Starym Brnie, Agnieszka wyszła za mąż (x 1551 r.) za Krzysztofa Tworkowskiego z Kravařy (Deutsch Krawarn).

Wacław (zm. 1571 r.) był właścicielem Bouzowa i Račic (Ratschitz). Żonaty dwukrotnie: 1. z Katarzyną z Teplých Vod, 2. z Eufemią von Rosenberg miał dziewięcioro dzieci – sześć córek i trzech

synów: Wacława jun. – właściciela Linhartova (Gepersdorf) koło Krnova (Karniów, Jaegersdorf), żonatego z Anną Bitowską; Jana (zm. 1580 r.) – w 1568 roku właściciela Račic (Ratschitz) i Chropyni (Chrobin), żonatego dwukrotnie: 1. z Anną Marią von Czettritz (Cetrysową) (zm. 1568 r.), 2. z Elżbietą von Schwamberg; Joachima z Rokitnicy (zm. 1607 r.), żonatego również dwukrotnie: 1. z Katarzyną ze Zvole, 2. z Marią Magdaleną von Zierotin. Córka Joachima – Benigna była żoną N. (Joachim?) von Gaschin.

B. Pokolenie Jana (tabl. 4–10)

Jan – brat Ruedigera I przybył wraz z nim z Saksonii, notowany na Śląsku w 1289 roku. Miał trzech synów: Merbota I, Hanko i Jonchina. Potomstwo Jonchina wymarło na jego wnuka – Janie, Hanko miał syna Gunczela i o tej linii na Śląsku nic więcej nie słyszeć, być może przeniósł się do Saksonii.

Protoplastą wszystkich linii Haugwitzów z księstwa głogowskiego i wołowskiego był Merbot I, w 1308 roku właściciel Mojęcic (Monschuetz) w księstwie wołoskim, gdzie wybudował zamek.

Najstarszy syn Merbota I – Merbot II – odziedziczył majątki ojca. Żonaty z Luchardis (Ludgarda?) von Muschow (Muskau), miał dwóch synów: Merbota III i Bertolda, którzy około 1390 roku przenieśli się na teren Czech.

Drugi syn Merbota I, a brat Merbota II – Poppo I, żonaty dwukrotnie: 1. z N. de Waldow, 2. z N. de Baruth, miał sześciu synów, z których kontynuatorem rodu był najstarszy – Kriek I. Był on ojcem pięciu synów: Jana – w 1395 roku właściciela Witoszyc (Heinzendorf) koło Góry Śląskiej (Guhrau), Henryka – w 1395 roku właściciela Kręska (Kranz) oraz Mulicha (zm. 1433 r.), Krieka II i Kresziga.

Wnuk najstarszego z nich, Jana – Maciej (Matz),

żyjący około 1474 roku, był założycielem domu z Obiszówką (Klein Obisch) koło Głogowa (Glogau).

1. Linia z Niewodnik (Niewodnik)

Na Górnym Śląsku w księstwie niemodlińskim w drugiej połowie XIV wieku pojawiają się prawdopodobnie wnukowie Krieka I – Henryk, bakałarz filozofii z Pragi i Merbot. W 1397 i 1402 roku występują oni w dokumentach księstwa niemodlińskiego. W 1407 roku notowani jako bracia otrzymują od księcia Bolka IV wieś Niewodniki (Niewodnik) koło Opola (Oppeln).

W 1474 roku występuje w dokumentach Krzysiek Hugowicz, syn Henryka. Po 1494 roku Henryk, syn Krzyska sprzedaje ten majątek.

2. Linia z Mycielina (Metschlau)

W 1497 roku właścicielami tego majątku byli Kasper i Zygmunt, synowie Ernesta Haugwitza z Mycielina (Metschlau) koło Szprotawy (Sprottau). W 1537 roku jako właściciel występuje Jan, w 1541 roku – Krzysztof, w 1578 roku – Jan, Jerzy i Kasper, w 1619 roku – Fryderyk i Jerzy, w 1666 roku – Jerzy, Jan i Kasper, a w 1672 roku – Karol Fryderyk.

Dom wymarł w 1683 roku na Jerzym.

3. Linia z Kotli (Kuttlau)

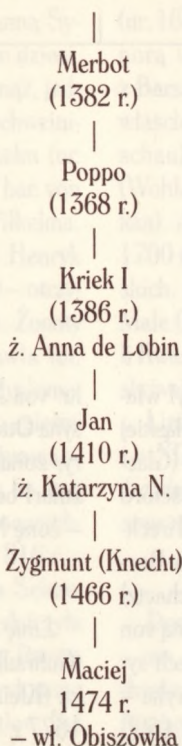
W 1582 roku bracia Jan i Albrecht byli właścicielami Kotli (w dokumencie – Kutschel). Synem jednego z nich był Mikołaj, który prawdopodobnie po 1592 roku sprzedał ten majątek.

4. Linia z Obiszówką (Klein Obisch)

Założycielem tego domu był Maciej von Haugwitz. W 1466 roku sprzedał odziedziczone po ojcu Mojęcice (Monschuetz) koło Wołowa (Wohlau) i prawdopodobnie w tym czasie zakupił Obiszówek (Klein Obisch).

Pochodzenie Macieja

Jan
(1254 r. – 1305 r.)

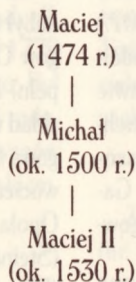


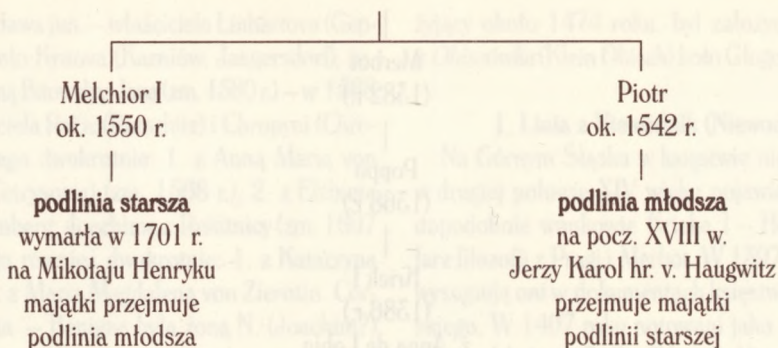
W połowie XVI wieku dom ten podzielił się na dwie podlinie: starszą – założoną przez Melchiora I i wymarłą na Mikołaju Henryku (zm. 1701 r.), właścicieli Obiszowa Wielkiego (Gross Obisch), Obiszówka (Klein Obisch), Chróstonika (Brauchitschdorf), Potoczka (Toependorf), Gaików (Hainbach) i Turowa (Tauer). Żonaty z Elżbietą von Zahradek, miał trzech synów: Mikołaja, drugiego Mikołaja i Jana Fryderyka, zmar-

łych w dzieciństwie, przed ojcem, oraz cztery córki: Julianę Elżbietę – żonę (x 1696 r.) Jana Fryderyka von Sandretzky, Henriettę Zofię – żonę (x 1701 r.) N. von Sandretzky, Ewę Jadwigę – zmarłą w 1684 roku i Annę Helenę (zm. 1687 r.) – żonę Jerzego Karola hr. von Haugwitz, który przejął majątki teścia.

Podlinię młodszą założył brat Melchiora – Piotr. Hrabia Jerzy Karol był potomkiem Piotra.

Podział linii z Obiszówka (Klein Obisch)





Piotr – założyciel podlinii młodszej – był właścicielem Zawiszc (Sallschuetz) koło Góry Śląskiej (Guhrau). Żonaty z N. von Glaubitz ze Szklar (Glaesersdorf) koło Lubina (Lueben), miał sześcioro dzieci: Małgorzatę – żonę Krzysztofa von Kreckwitz; Wiktoryna – w 1582 roku właściciela Borszyna Małego (Kaltebortschen) i Szedźca (Schaeztz) koło Góry Śląskiej (Guhrau), żonatego z Anną von Sack z Grabowna (Graben), który miał trzech synów i córkę zmarłych w dzieciństwie; Fryderyka – zmarłego w dzieciństwie; Tobiasza – około 1590 roku właściciela Borszyna Wielkiego (Heinzebortschen); Jana – występującego w dokumentach ok. 1592 roku; Wilhelma – w 1582 roku właściciela Borszyna (Borschen) koło Wołowa (Wohlau), a w 1595 roku również Pęciszowa (Bothendorf) i Budczyc (Haltauß) koło Trzebnicy (Trebnitz). Dwaj ostatni zmarli nieżonaci. Tobiasz – żonaty z Barbarą von Sack z Grabowna (Graben), miał pięć córek i pięciu synów. Jego potomkowie założyli wszystkie inne domy Haugwitzów.

Hrabia Jerzy Karol (ur. 1674 r. – zm. 1745 r.) był prawnukiem Tobiasza, w 1733 roku (13.07.) uzyskał on tytuł hrabiowski, a w 1742 roku (13.07.) utworzył ze swoich majątków dwa majoraty (fideikomisy): 1. Chróstnik (Brauchitschdorf) w księstwie legnickim z majątkami: Chróstnik (Mittel Brauchitschdorf); 2. Obiszów Wielki (Gross Obisch), Obiszówek (Klein Obisch), Potoczek (Toependorf), Gąbki (Hainbach) i Turów (Tauer) w księstwie głogowskim.

Linia z Obiszówka (Klein Obisch) wymarła w 1765 (30.08.) roku, na jego synu Fryderyku Wilhelmie (ur. 1702 r.). Żonaty był dwukrotnie: 1. z Eleonorą

hr. von Nostitz, 2. z N. hr. von Frankenberg miał syna Ottona Karola (ur. 1734 r. – zm. 1761 r.), który, żonaty z Marią Teresą hr. von Schattenbach, zmarł bezdzietnie przed ojcem, oraz córkę Marię – żonę N. hr. von Strassoldo.

5. Linia ze Ślubowa (Schlaube)

Linia ze Ślubowa (Schlaube) koło Góry Śląskiej (Guhrau) założył brat hr. Jerzego Karola z Obiszówka (Klein Obisch) – Henryk Wilhelm I (ur. 2.01. 1677 r. – zm. 1738 r.), właściciel Sądowla (Sandewalde), Belcza (Beltsch), Wierzowice Małych (Klein Wiersewitz), Ślubowa (Schlaube) i Bykowa (Peuke). W 1723 roku otrzymał tytuł barona. Żonaty z Barbarą Małgorzatą von Niebelschuetz, miał dwóch synów: Karola Wilhelma – założyciela domu Krapkowice (Krappitz) koło Opola (Oppeln) na Górnym Śląsku i Henryka Wilhelma II – właściciela Ślubowa (Schlaube).

Dom Krapkowice (Krappitz)

Starszy syn Henryka Wilhelma I bar. von Haugwitz – Karol Wilhelm (ur. 14.07.1704 r. – zm. 1786 r.) nabył w lipcu 1769 roku państwo Krapkowice – Rogów Opolski (Krappitz – Rogau) koło Opola (Oppeln) i utworzył z tych majątków majorat. W jego skład wchodziły – oprócz Krapkowic (Krappitz) i Rogowa (Rogau) – majątki: Stradunia (Straduna), Żywocice (Zywodzuetz) i Góraźdże (Goradze) koło Opola (Oppeln), a od 1774 roku państwo Ścinawa (Steinau) z majątkami Kolnowice (Kohlsdorf) i Ligota (Ellguth) koło Prudnika (Neustadt).

Był dwukrotnie żonaty: 1. z Heleną Małgorzatą von Haugwitz, z którą miał sześcioro dzieci –

wszystkie zmarły w dzieciństwie, 2. z Joanną Sybillą von der Marwitz, z którą miał czworo dzieci. Dwie, nieznanne z imienia córki wyszły za mąż, jedna za N. von Luettwitz, druga za N. von Schweinichen. Młodszy syn – Jan Fryderyk Wilhelm (ur. 24.10.1757 r. – zm. 1786 r.), żonaty z N. bar. von Sass, miał jedyne go syna, Aleksandra Wilhelma, zmarłego w dzieciństwie; starszy – Kurt Henryk Chrystian (ur. 11.06.1752 r. – zm. 1832 r.) – otrzymał w 1786 roku tytuł pruskiego hrabiego. Żonaty z Trinette von Tauentzien, miał syna Pawła (ur. 22.01.1791 r. – zm. 1856 r.), wybitnego dyplomata, pierwszego ministra państwa pruskiego, pierwszego tłumacza na język niemiecki poezji Byrona.

Paweł – żonaty dwukrotnie: 1. z Lucy hr. von Maltzan, 2. z Henriettą księżną zu Schoenaich-Carolath, miał syna Kurta Ulryka (24.02.1816 r. – zm. 1888 r.), żonatego z Lucy księżną zu Schoenaich-Carolath. W 1885 roku żona odziedziczyła po zmarłym Rudolfie hr. Holck-Hardenberg-Reventlow majorat duński Hardenberg. Kurt Ulryk przyjął nazwisko Haugwitz-Hardenberg-Reventlow. Był założycielem duńskiej linii tego rodu.

Dom Krapkowice – Rogów Opolski (Krappitz – Rogau) wymarł w latach dwudziestych XX wieku, majątki odziedziczyła linia duńska istniejąca do dziś.

Dom Naměst w Czechach

Henryk Wilhelm II (ur. 1706 r. – zm. 1758 r.), młodszy syn Henryka Wilhelma I ze Ślubowa (Schlaube), brat Karola Wilhelma z Krapkowic (Krappitz), żonaty z Ludwiką bar. von Seydlitz, przeniósł się do Austrii jako urzędnik cesarski. Jego syn – Karol Wilhelm I w 1766 roku ożenił się z Marią Józefą hr. von Frankenberg-Ludwigsdorff, dziedziczką państwa Naměst w Czechach. W 1779 roku (7.12.) otrzymał tytuł czeskiego hrabiego. Był założycielem istniejącej do dziś linii czeskiej rodu.

W XX wieku posiadali państwo Przybyszów (Puerschkau) i Sławę (Schlawe) w Głogowskiem, które kupili w 1887 roku.

6. Linia z Kowalowa (Kadlewe)

Trzeci brat Jerzego Karola, założyciela majoratu Chróstnik (Brauchitschdorf) – Wolfram Leopold

(ur. 1680 r. – zm. 1736 r.), żonaty z Henryką Eleonorą von Haugwitz, córką Henryka Leonarda z Barszowa (Barschau) koło Lubina (Lueben), był właścicielem Kowalowa (Kadlewe), Barszowa (Barschau) i Tymowa (Thiemendorf) koło Wołowa (Wohlau). Żona w wianie wniosła mu Górkę (Gurkau). Jego jedyny syn – Henryk Wilhelm (ur. ok. 1700 r.), oficer wojsk saskich w okresie wojen śląskich, sprzedał wszystkie majątki i kupił Węgrzce Małe (Klein Wangern). Jego potomkowie posiadali Kwasowo (Rosenthal) i poświęcili się służbie wojskowej w armii pruskiej.

Linia istniała do XX wieku, pod koniec XVIII i w XIX wieku podzieliła się na domy: *Wleński Gródek (Lehnhaus)*, *Brzeg Głogowski (Brieg)* i *Kwasowo (Rosenthal)*.

Dom Wleński Gródek (Lehnhaus)

Dom ten założył Jan Henryk Wilhelm (ur. 1795 r. – zm. 1877 r.), wnuk Henryka Wilhelma, żonaty dwukrotnie: 1. z Maksymilianą von Czettritz und Neuhaus, 2. z Marią von Uechtritz. Jego syn – Henryk, ożenił się z Marią bar. von Bissing.

Dom Brzeg Głogowski (Brieg)

Dom ten założył drugi wnuk Henryka Wilhelma – Gustaw Adolf Edward (ur. 15.04.1797 r. – zm. 1863 r.), właściciel Brzegu (Brieg), żonaty dwukrotnie: 1. z Zofią von Czettritz-Neuhaus, 2. z Franciszką hr. von Henkel. Dom istniał do XX wieku.

Dom Kwasowo (Rosenthal)

Trzeci wnuk Henryka Wilhelma – Gotard Julius Ferdynand (ur. 12.10.1801 r. – zm. 1896 r.), żonaty dwukrotnie: 1. z Luizą Bertą von Geusau-Treba, 2. z Marią bar. von Glaubitz, był właścicielem Kwasowa (Rosenthal). Dom istniał do XX wieku.

7. Linia z Borowa (Grossenbohräu)

Założycielem tej linii był Jan Wolfram (Wolff) (ur. 1632 r. – zm. 1680 r.), wnuk Tobiasza z Borzyna Wielkiego (Heinzebortschen), właściciel Belcza Górnego (Hochbeltsch), Niechlowa (Nechlau) i Kałowa (Kahlau). Jego najmłodszy syn – Tobiasz

został właścicielem Borowa (Grossenbohran). Linia istniała do XX wieku.

Część jej przedstawicieli w XIX wieku przeniosła się do Meklemburgii i utworzyła tam dom Speck.

8. Linia z Szedźca (Schaetz)

Założycielem linii był Tobiasz Ludwik (ur. 1669 r. – zm. 1698 r.), wnuk Tobiasza z Borszyna Wielkiego (Heinzebortschen), właściciel Szedźca (Schaetz), Kłody Małej (Klein Kloden) i Miechowa (Mechau). Dom istniał do XX wieku.

Przed XVI wiekiem przedstawiciele tego rodu osiedli na Pomorzu i w państwie krzyżackim, w okolicy Królewca (Koenigsberg), przyjąwszy nazwisko „Pawłowski”. W państwie krzyżackim posiadali majątek Partein i znani byli jeszcze do końca XVII wieku.

Na Pomorzu byli właścicielami majątku Pawłowo pod Chojnicami, od którego wzięli nazwisko.

Z Pomorza przenieśli się w XVI wieku na Mazowsze, gdzie posiadali majątek Łomna pod Warszawą. Mieli nieco zmieniony herb – cały wspięty baran, a nie tylko głowa barana.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 436–457; t. II, s. 662–672

Zedlitz, t. II, s. 345–349

Błażek, t. I, s. 39; t. IV, s. 24–25, 125

Pilnaček, t. II, s. 646–647

Krane, s. 40–41

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 233–235

Cetwiński M., nr C 26, C 200, C 424, C 711

Wappensagen..., s. 63–64

Doerr, s. 124, 207, 220, 259

Dorst, t. I, nr 68, 203

Uruski, t. XIII, s. 250

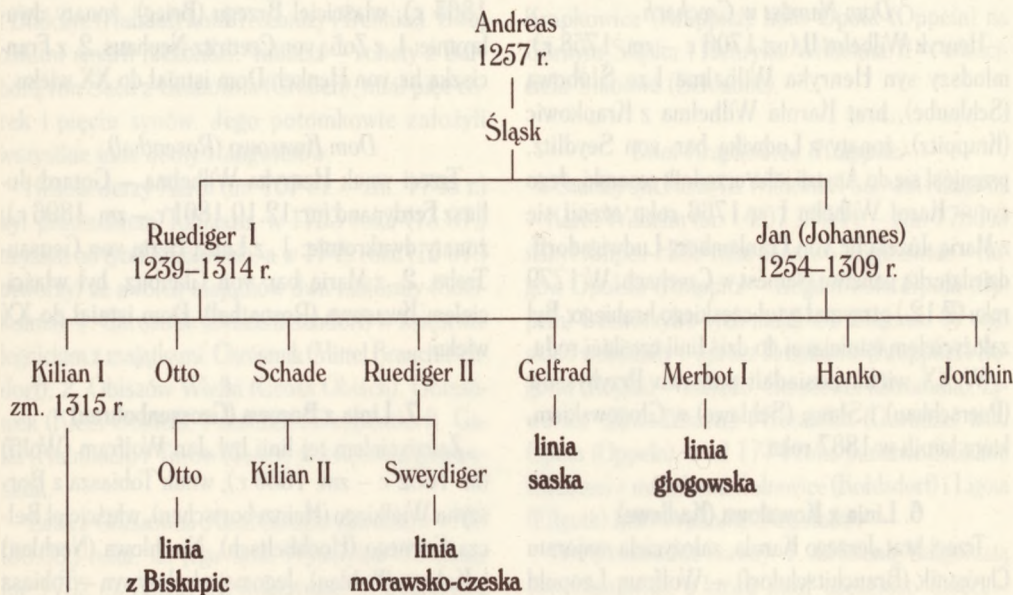
Haugwitz E., Die Geschichte der Familie von Haugwitz, Bd. 1–2, Leipzig 1910

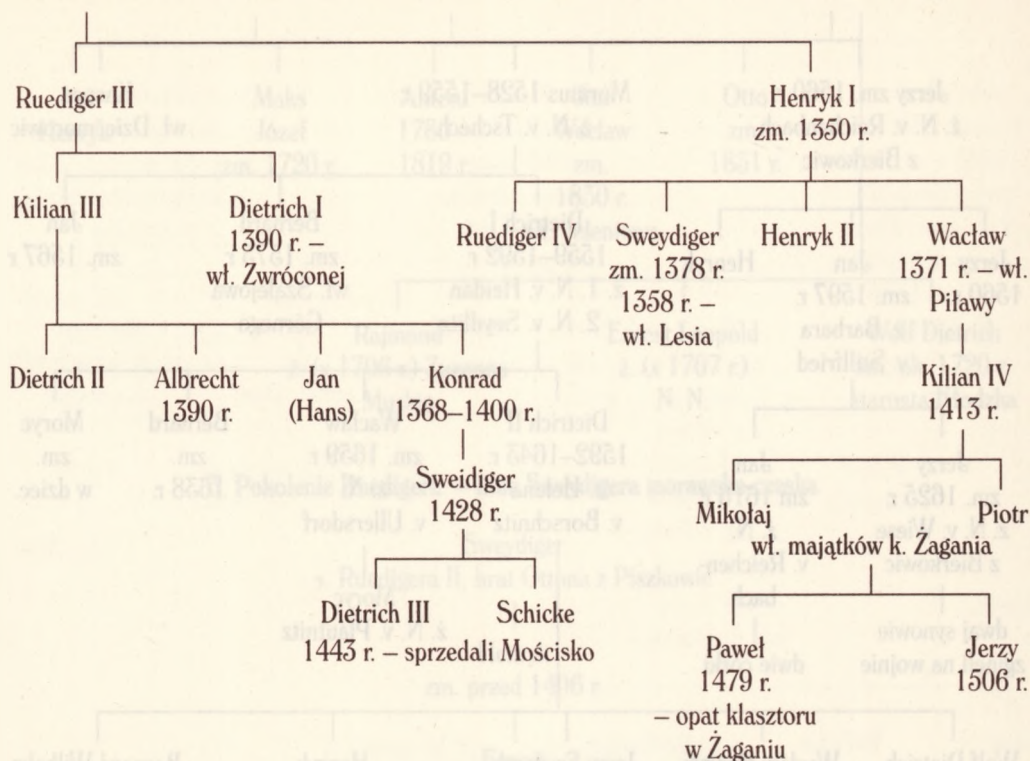
GENEALOGIA

Tablice genealogiczne oparte są na monografii Haugwitzów (tablica początki rodu – różni się znacznie od tablicy opracowanej przez T. Jurka).

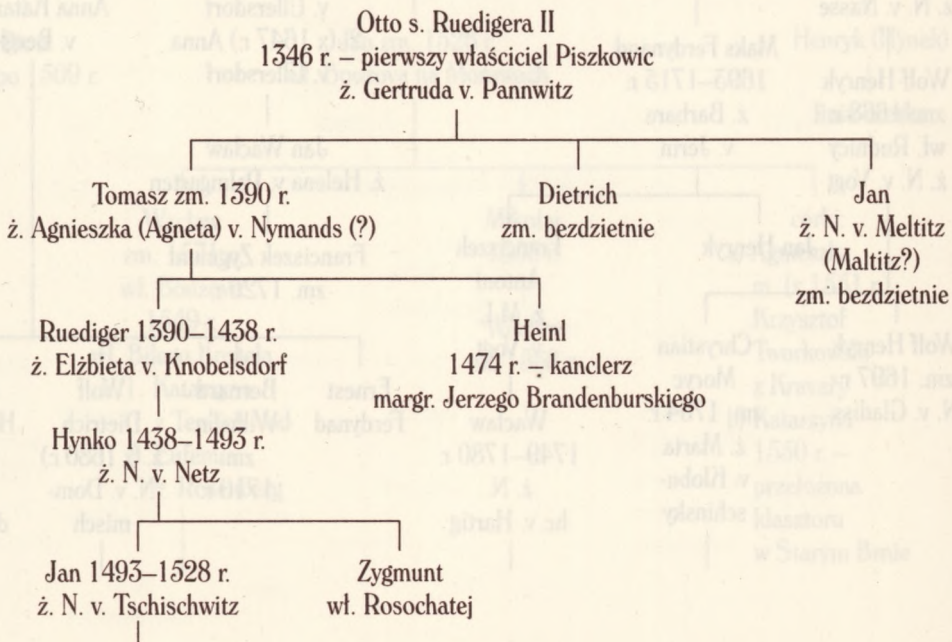
1. Początki rodu

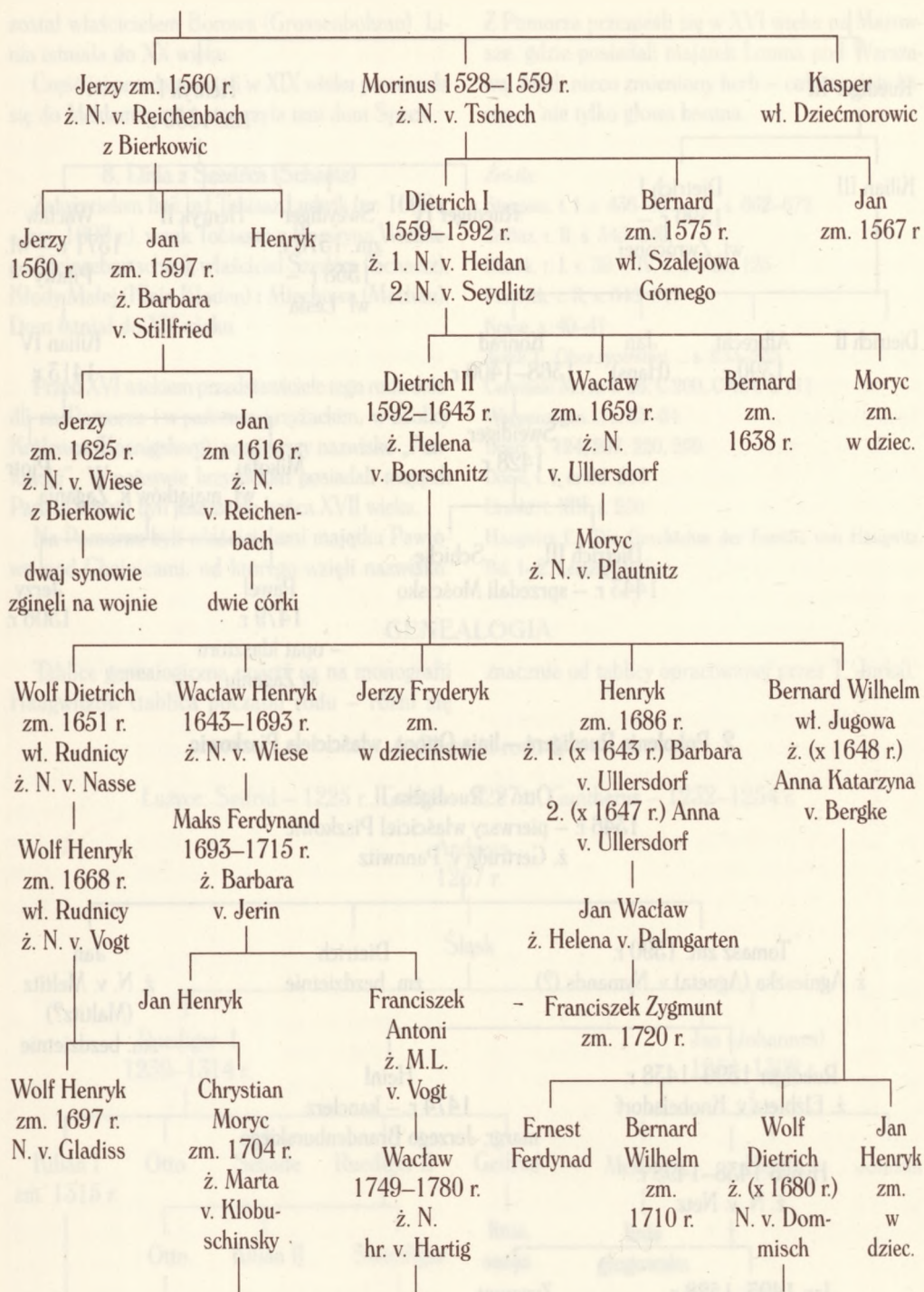
Łużyce: Seifrid – 1225 r., Golfrid – 1227 r., Guntherus – 1232–1254 r.

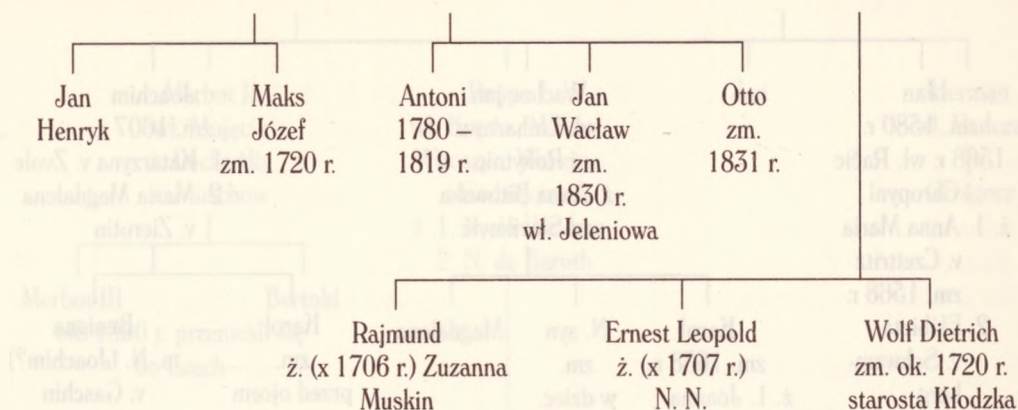




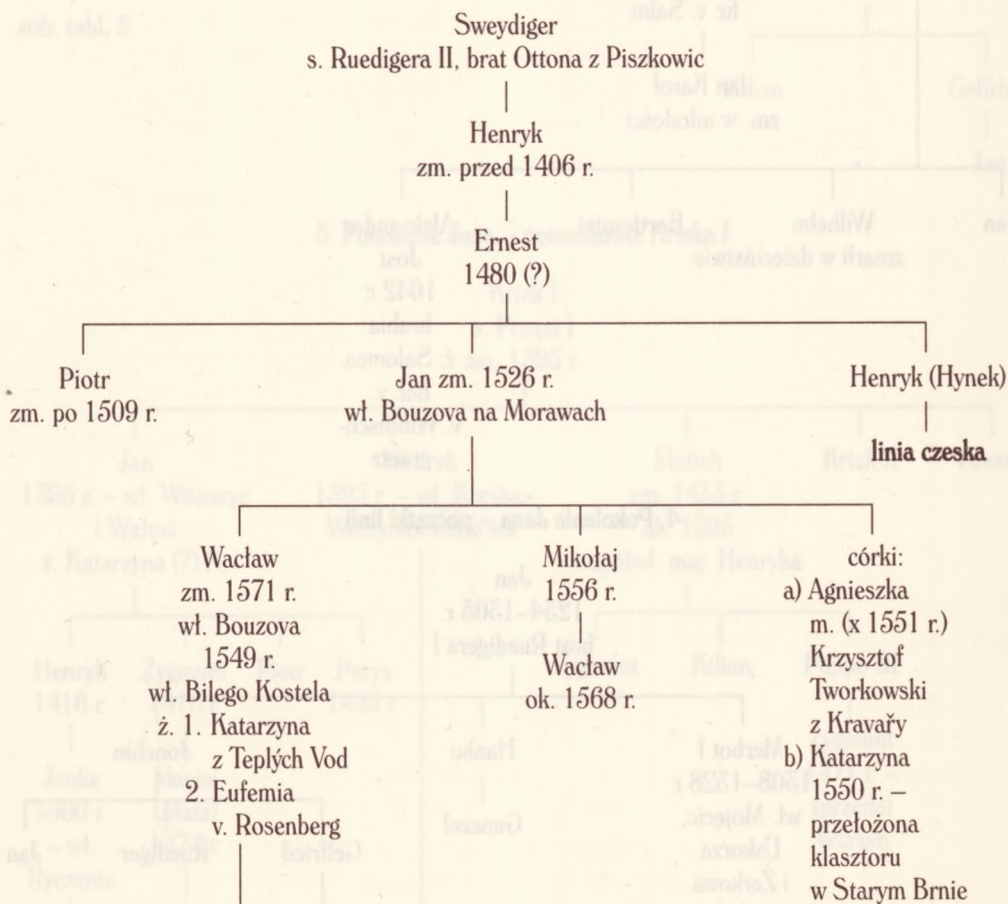
2. Pokolenie Ruedigera – linia Ottona, właściciela Piskowic

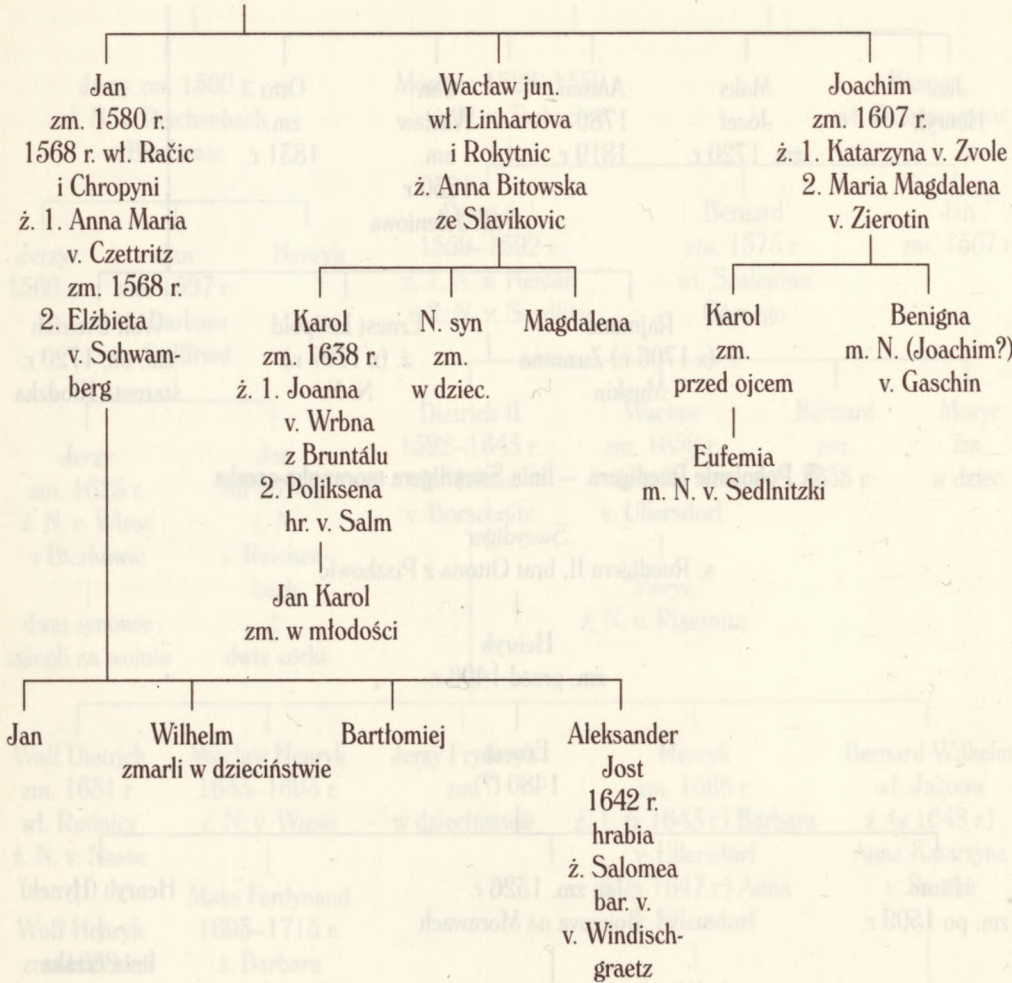




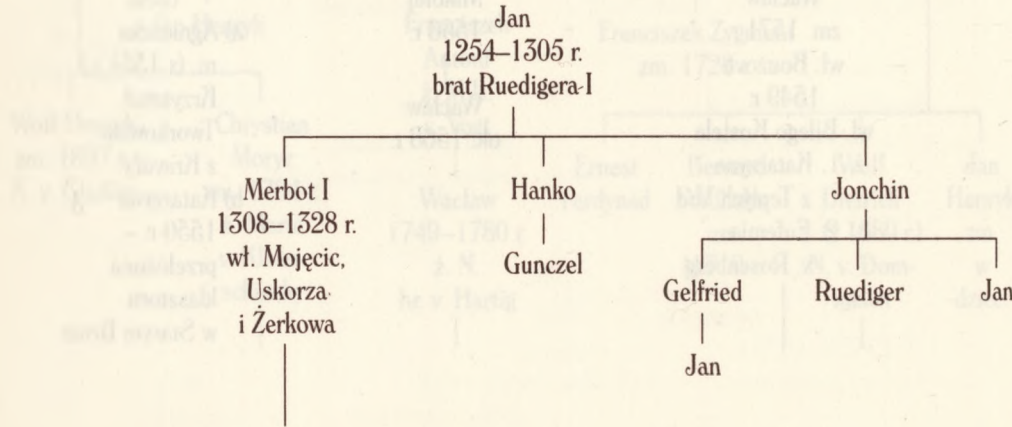


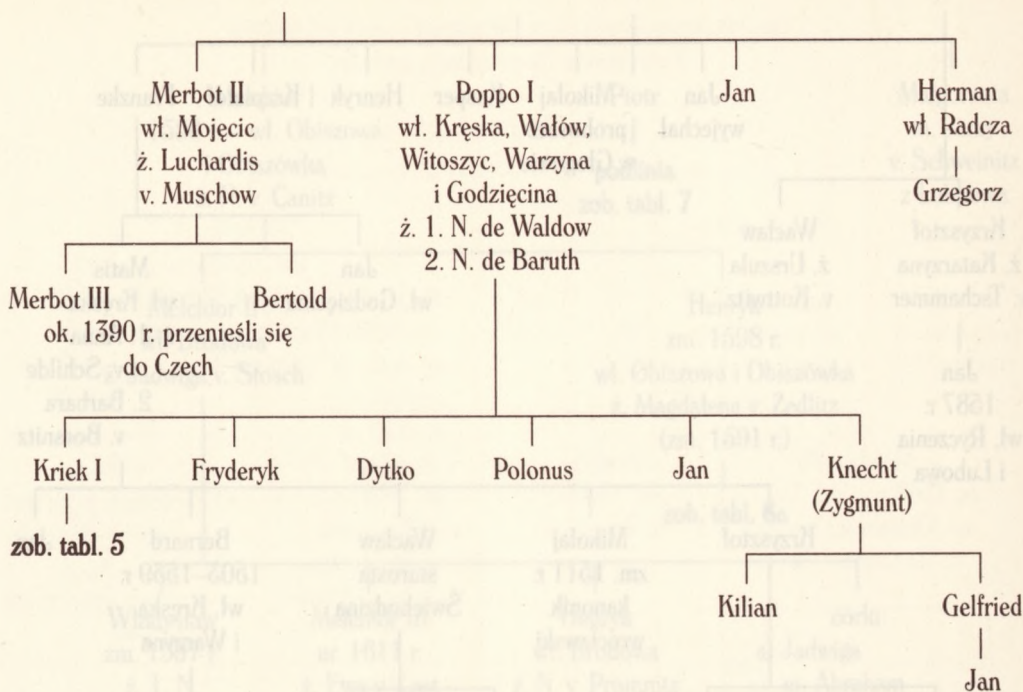
3. Pokolenie Ruedigera – linia Sweydigera morawsko-czeska



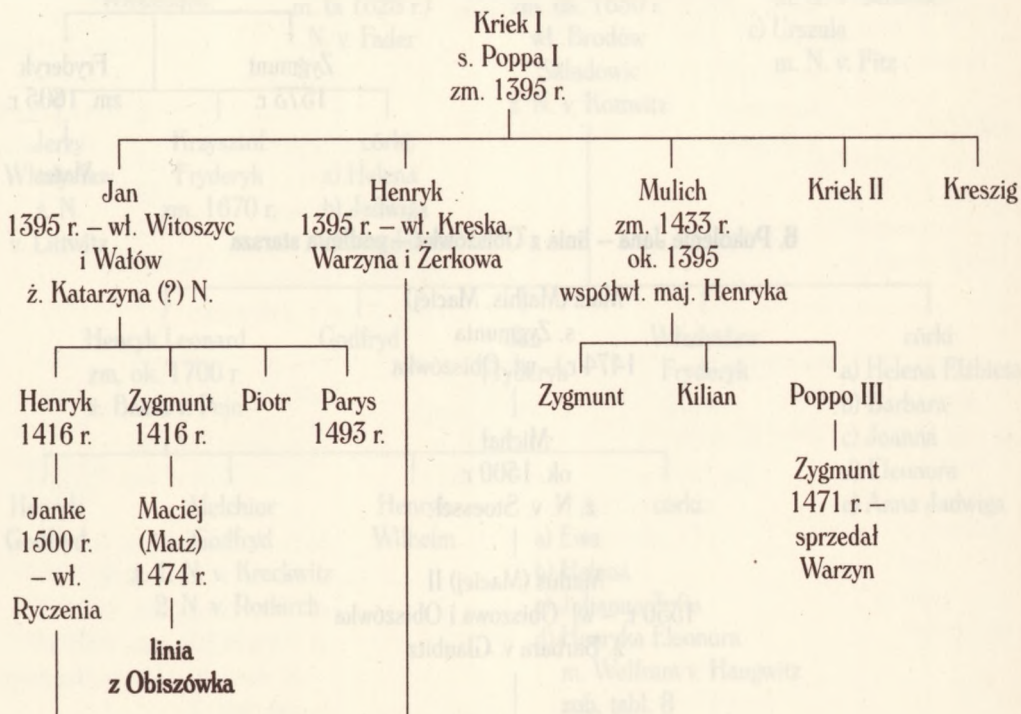


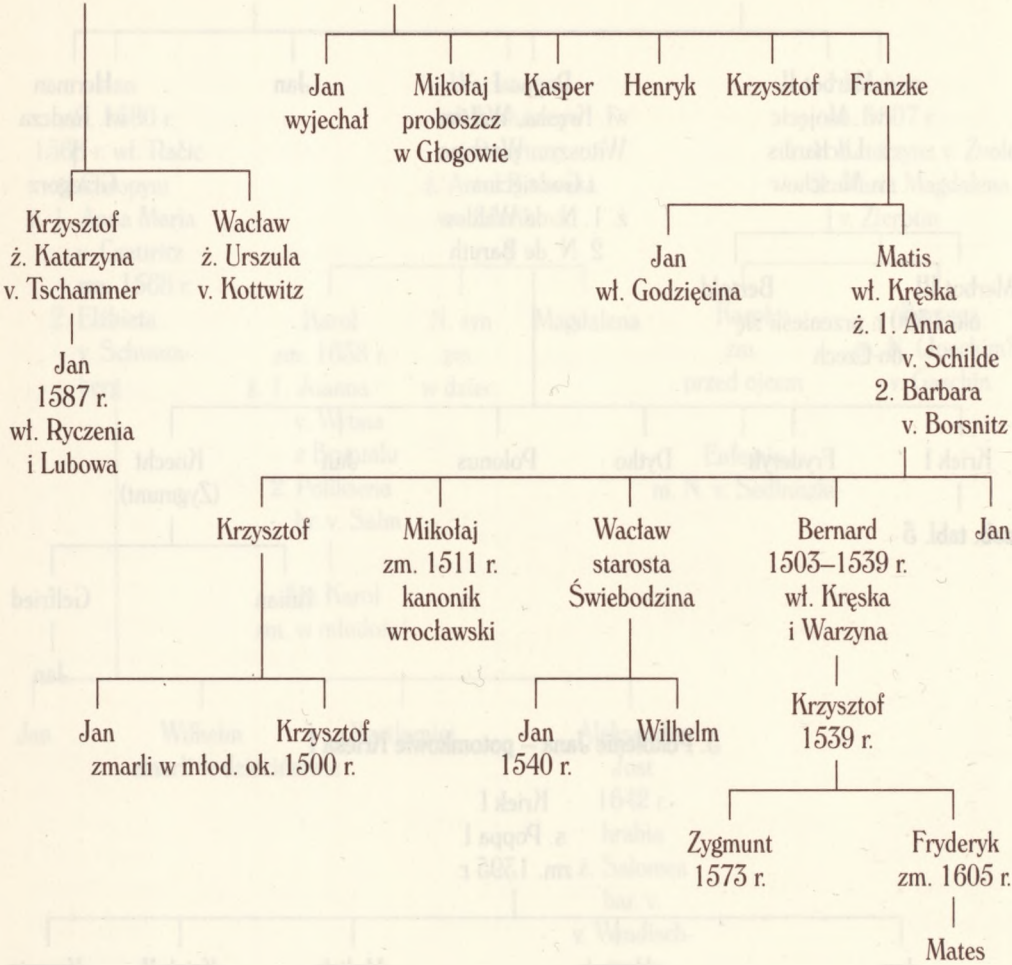
4. Pokolenie Jana – początki linii



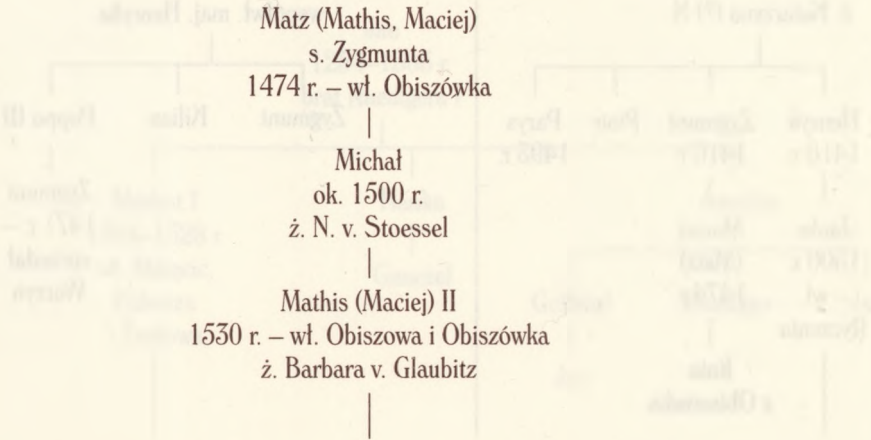


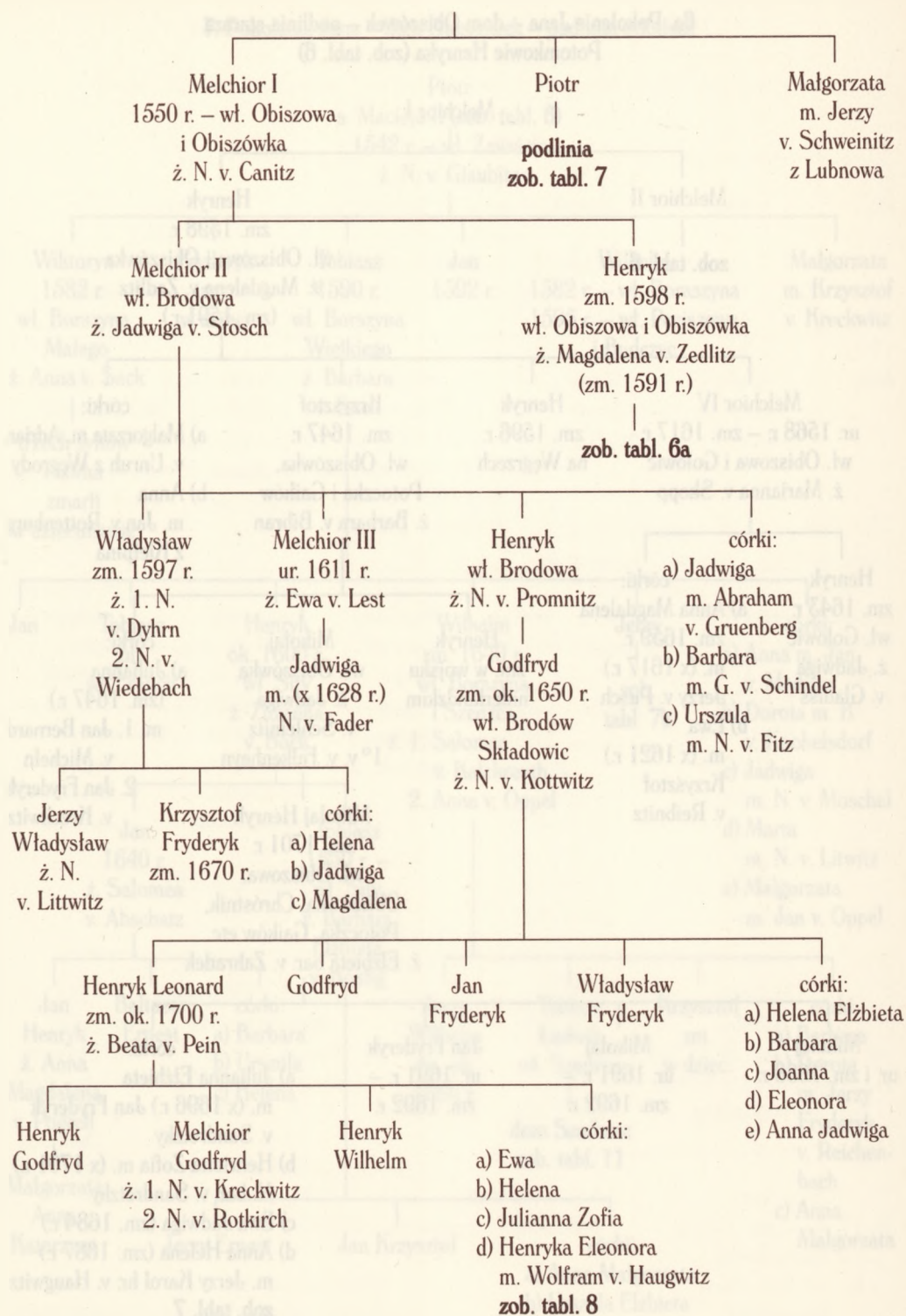
5. Pokolenie Jana – potomkowie Krieka I



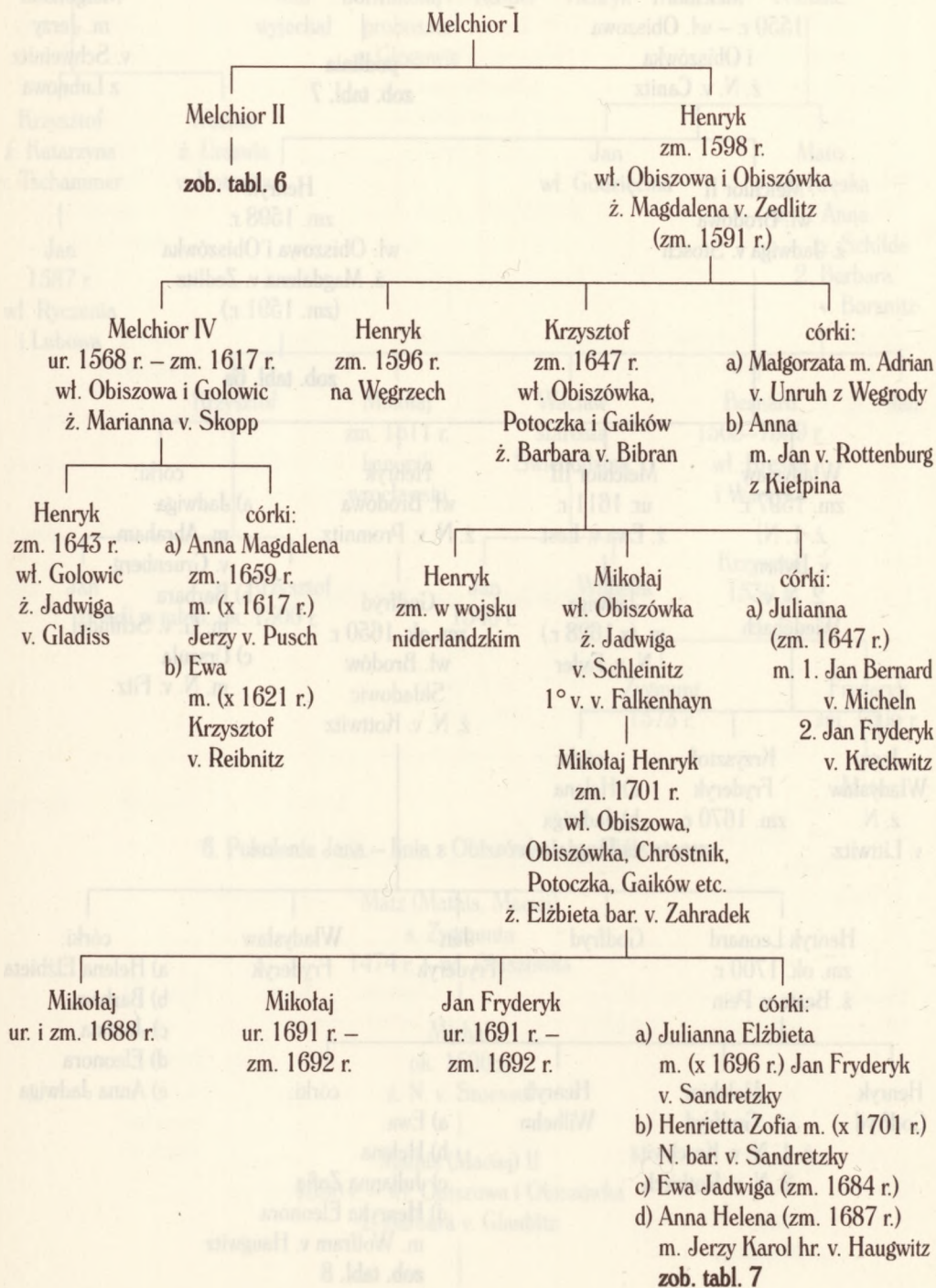


6. Pokolenie Jana – linia z Obiszówka – podlinia starsza

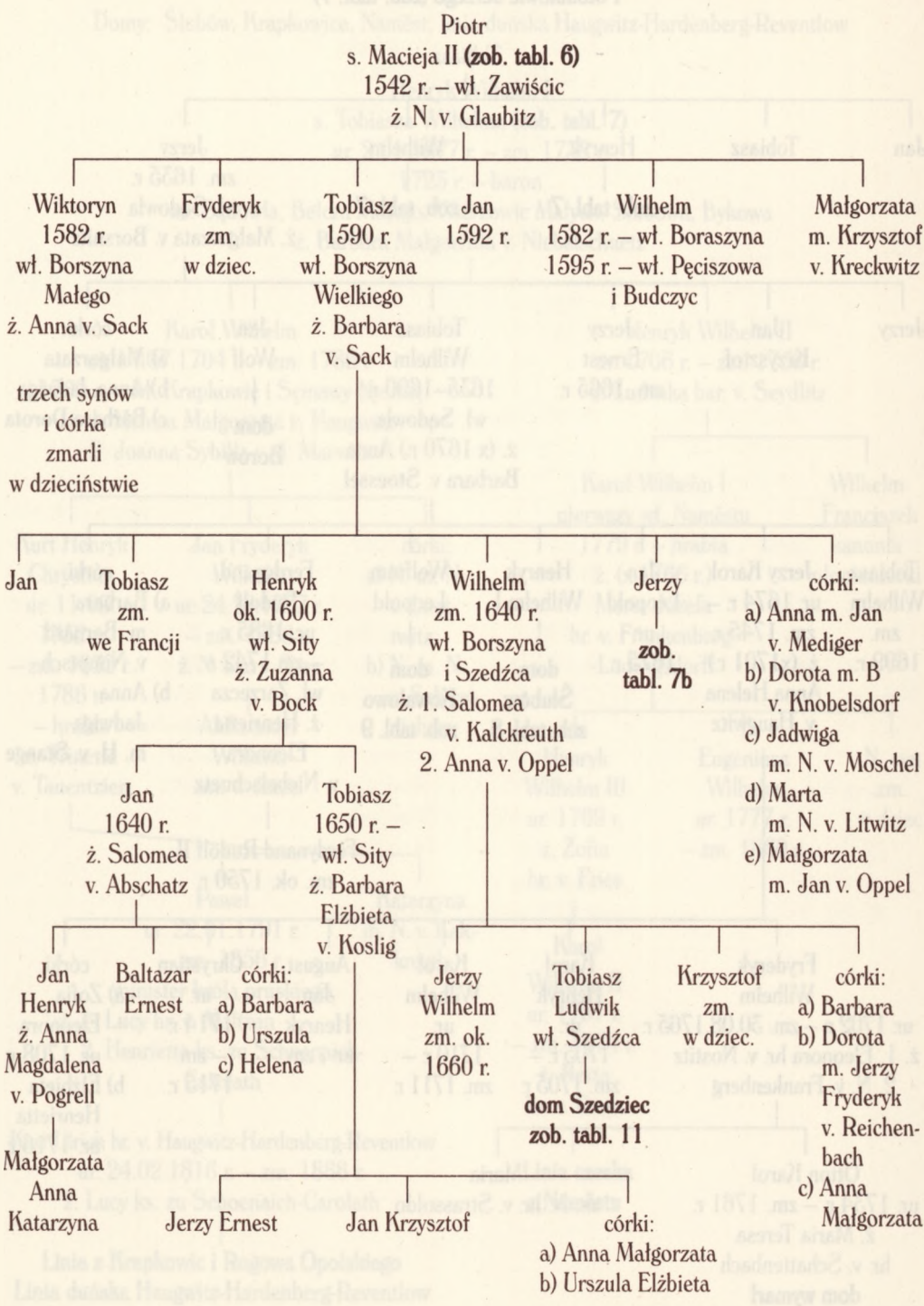




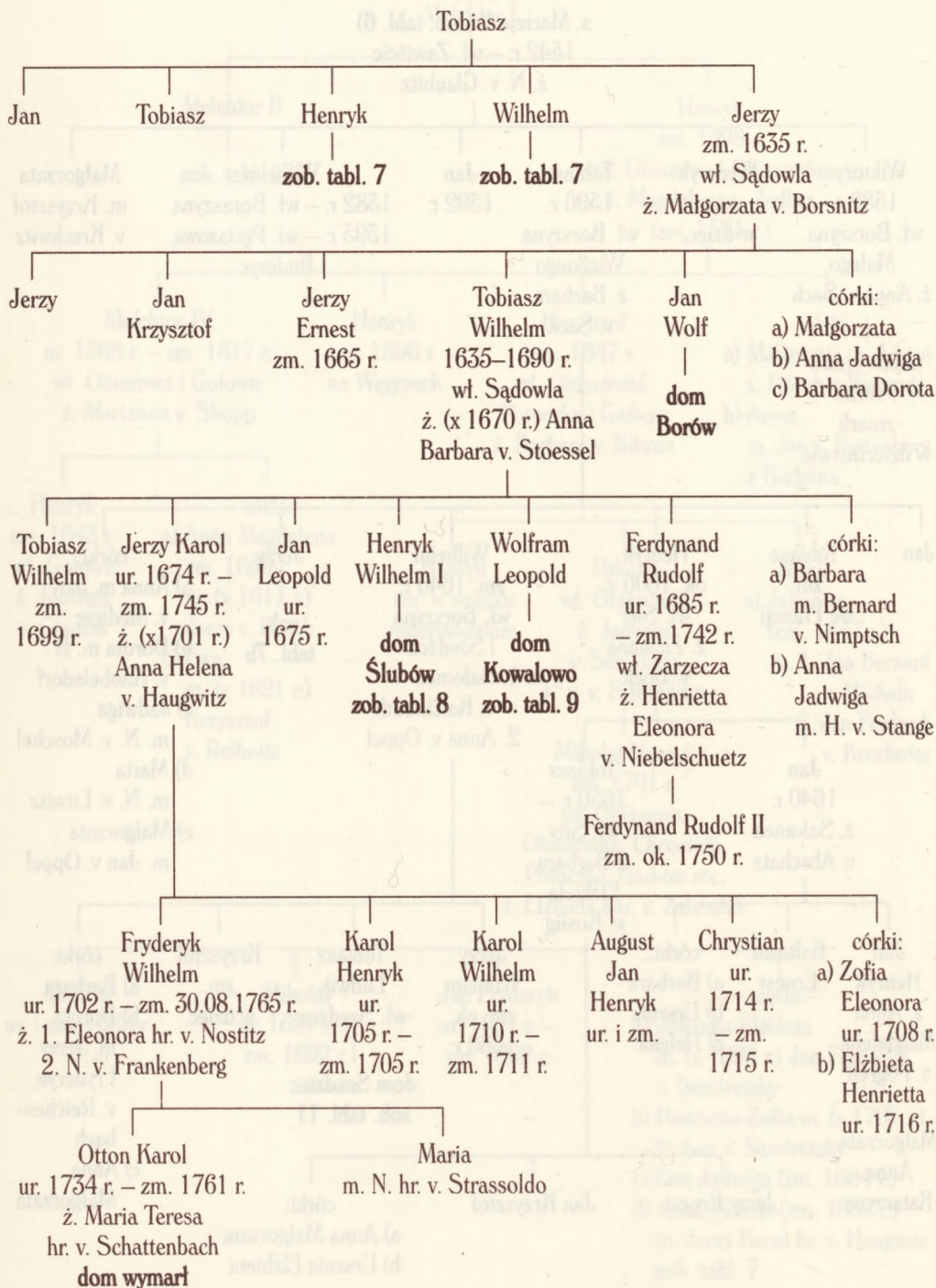
6a. Pokolenie Jana – dom Obiszówek – podlinia starsza
Potomkowie Henryka (zob. tabl. 6)



7. Pokolenie Jana – dom Obiszówek – podlinia młodsza



7a. Pokolenie Jana – linia z Obiszówka – podlinia młodsza
Potomkowie Jerzego (zob. tabl. 7)

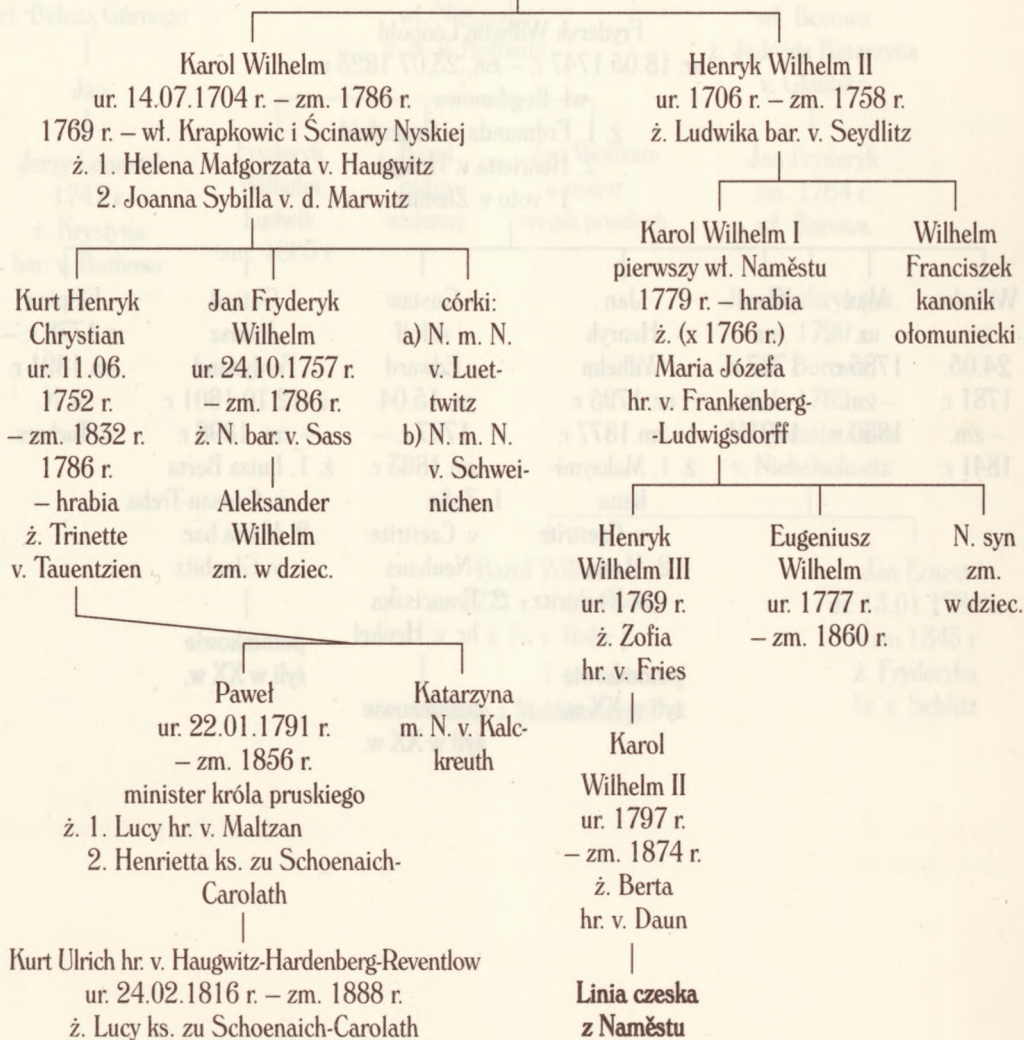


8. Pokolenie Jana

Domy: Ślubów, Krapkowice, Naměst, linia duńska Haugwitz-Hardenberg-Reventlow

Henryk Wilhelm I
s. Tobiasza Wilhelma (**zob. tabl. 7**)
ur. 2.01.1677 r. – zm. 1738 r.
1723 r. – baron

wł. Sądowla, Bełcza Małego, Wierzowic Małych, Ślubowa, Bykowa
ż. Barbara Małgorzata v. Niebelschuetz



Linia z Krapkowic i Rogowa Opolskiego
Linia duńska Haugwitz-Hardenberg-Reventlow

9. Pokolenie Jana – linia z Kowalowa

Wolfram Leopold

s. Tobiasza Wilhelma (zob. tabl. 7)

ur. 1680 r. – zm. 1736 r.

ż. Henryka Eleonora v. Haugwitz

Henryk Wilhelm

ur. ok. 1700 r.

wł. Kowalowa, potem Wędrzyna

Fryderyk Wilhelm Leopold

ur. 18.05.1747 r. – zm. 23.07.1823 r.

wł. Bogdanowa

ż. 1. Erdmunda v. Gruenfeld

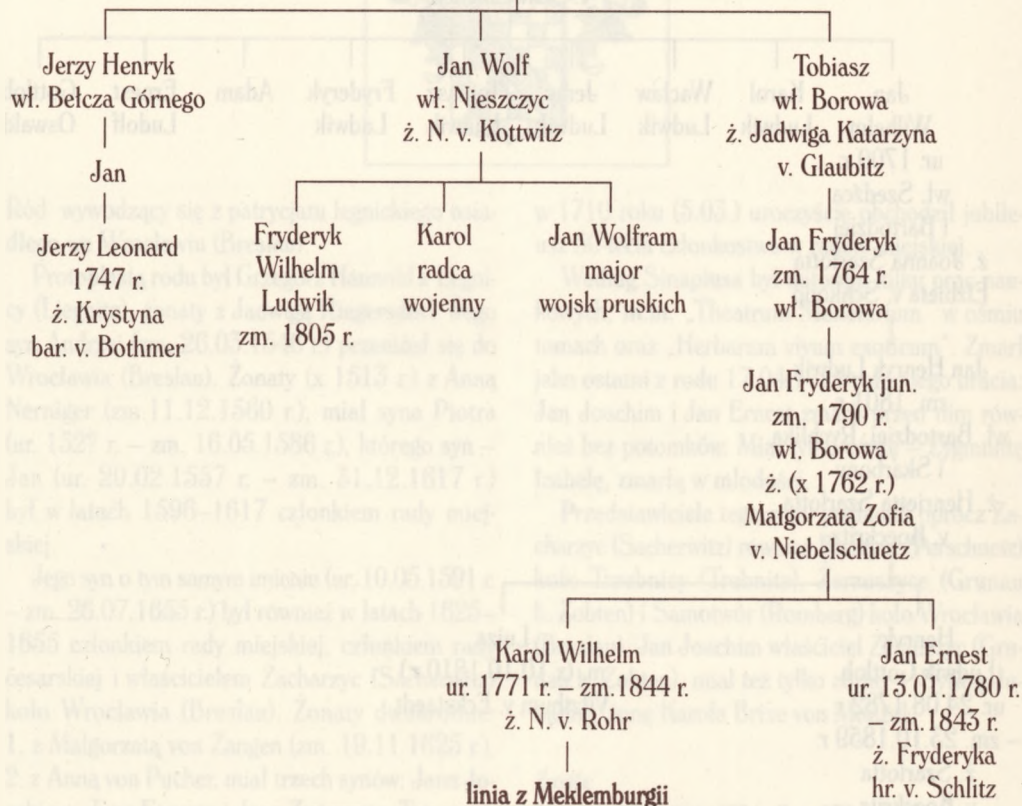
2. Henrietta v. Heugel

1° voto v. Ziemitz

Wilhelm	Max	Karol	Jan	Gustaw	Gotard	Filipina
ur.	ur.	ur.	Henryk	Adolf	Juliusz	ur. 1778 r. –
24.05.	1785 r.	1787 r.	Wilhelm	Edward	Ferdynand	zm. 1891 r.
1781 r.	– zm.	– zm.	ur. 1795 r.	ur. 15.04.	ur. 12.10.1801 r.	m. N.
– zm.	1830 r.	1791 r.	– zm. 1877 r.	1797 r. –	– zm. 1896 r.	v. Tuchsches
1841 r.			ż. 1. Maksymi-	zm. 1863 r.	ż. 1. Luiza Berta	
			liana	1. Zofia	v. Geusau-Treba	
			v. Czettritz	v. Czettritz-	2. Maria bar.	
			2. Maria	-Neuhaus	v. Glaubitz	
			v. Uechtritz	2. Franciszka		
				hr. v. Henkel		
			potomkowie		potomkowie	
			żyli w XX w.	potomkowie	żyli w XX w.	
				żyli w XX w.		

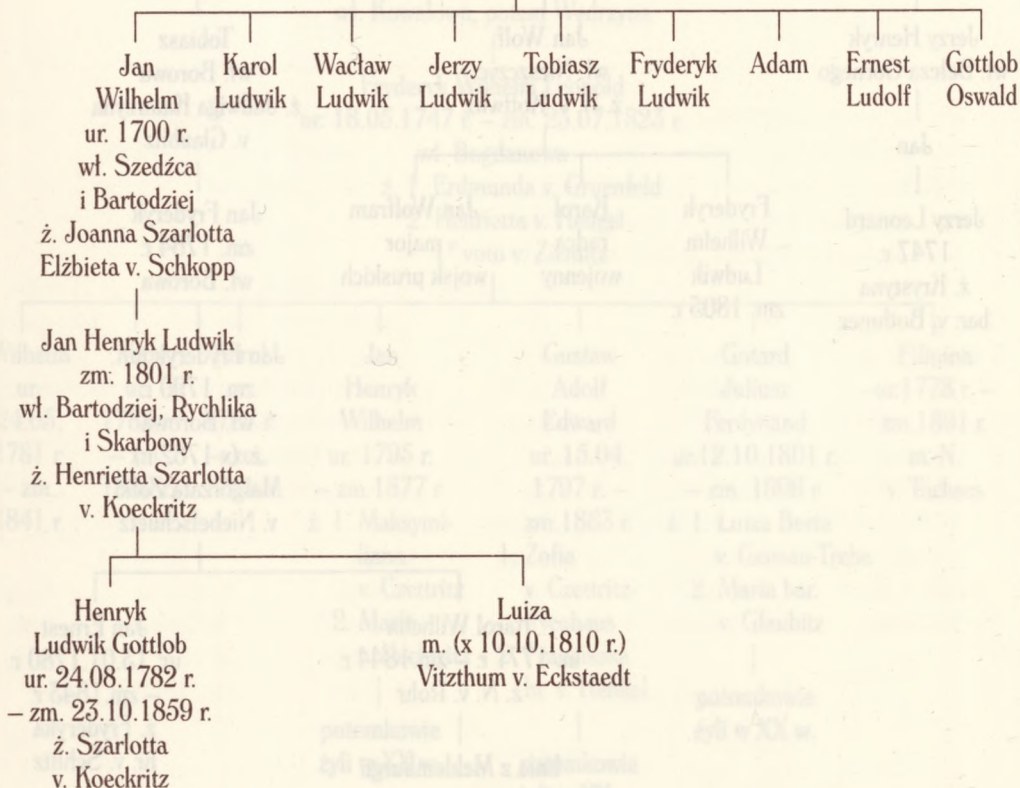
10. Pokolenie Jana – dom Borów Wielki

Jan Wolfram (Wolff)
 s. Jerzego (zob. tabl. 7)
 ur. 1632 r. – zm. 1680 r.
 wł. Belcza Górnego,
 Niechlowa i Kałowa
 ż. Jadwiga Małgorzata v. Niebelschuetz



11. Pokolenie Jana – dom Szedziec

Tobiasz Ludwik
s. Wilhelma (zob. tabl. 7)
ur. 1669 r. – zm. 1698 r.
wł. Szedźca, Rychlika,
Kłody M. i Miechowa
ż. Magdalena Katarzyna
v. Schweinichen



HAUNOLD

Na Śląsku istniały dwa rody o tym nazwisku. Obydwa wywodziły się z patrycjatu wrocławskiego,

posiadały odmienne herby. Starsi historycy bardzo często mylili ich ze sobą.

HAUNOLD

(HAUNOLT, HAUNOLDT)



Ród wywodzący się z patrycjatu legnickiego osiadłego we Wrocławiu (Breslau).

Protoplastą rodu był Grzegorz Haunold z Legnicy (Liegnitz), żonaty z Jadwigą Riegersdorf. Jego syn Andrzej (zm. 26.03.1546 r.) przeniósł się do Wrocławia (Breslau). Żonaty (x 1513 r.) z Anną Nerniger (zm. 11.12.1560 r.), miał syna Piotra (ur. 1529 r. – zm. 16.05.1586 r.), którego syn – Jan (ur. 20.02.1557 r. – zm. 31.12.1617 r.) był w latach 1596–1617 członkiem rady miejskiej.

Jego syn o tym samym imieniu (ur. 10.05.1591 r. – zm. 26.07.1655 r.) był również w latach 1625–1655 członkiem rady miejskiej, członkiem rady cesarskiej i właścicielem Zacharzyc (Sacherwitz) koło Wrocławia (Breslau). Żonaty dwukrotnie: 1. z Małgorzatą von Zangen (zm. 19.11.1625 r.), 2. z Anną von Pucher; miał trzech synów: Jana Joachima, Jana Ernesta i Jana Zygmunta. Ten ostatni (ur. 28.03.1634 r.) – członek rady cesarskiej i w latach 1660–1711 członek rady miejskiej Wrocławia (Breslau), właściciel Zacharzyc (Sacherwitz),

w 1710 roku (5.03.) uroczyste obchodził jubileusz 50-lecia członkostwa w radzie miejskiej.

Według Sinapiusa był autorem kilku prac naukowych, m.in. „Theatrum Monetarium” w ośmiu tomach oraz „Herbarum vivum exoticum”. Zmarł jako ostatni z rodu 17.04.1711 roku, jego bracia: Jan Joachim i Jan Ernest zmarli przed nim również bez potomków. Miał tylko córkę – Zygmunte Izabelę, zmarłą w młodości.

Przedstawiciele tego rodu posiadali oprócz Zacharzyc (Sacherwitz) również Bierzyce (Perschuetz) koło Trzebnicy (Trebnitz), Żerzuszyce (Grunau b. Zobten) i Samotwór (Romberg) koło Wrocławia (Breslau). Jan Joachim właściciel Żerzuszyce (Grunau b. Zobten), miał też tylko córkę – Sylwię Julianę, żonę Karola Brixen von Monzel.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 451–452; t. II, s. 672

Zedlitz, t. V, s. 217

Błażek, t. I, s. 40

Pilnaček, t. II, s. 647

GENEALOGIA

Grzegorz Haunold
z Legnicy
ż. Jadwiga Riegersdorf

|

Andrzej
zm. 26.03.1546 r.
ż. (x1513 r.)

Anna Nerniger
(zm. 11.12.1560 r.)

|

Piotr

ur. 152? r. – zm. 16.05.1585 r.

ż. 1. Urszula Lindner
(zm. 1552 r.)

2. Marta v. Holtz
(zm. 28.08.1582 r.)

|

Jan

ur. 20.02.1557 r. – zm. 31.12.1617 r.

ż. Ewa v. Uthmann
z Ratynia
(zm. 22.01.1611 r.)

|

Jan jun.

ur. 10.05.1591 r. – zm. 26.07.1655 r.

wł. Zacharzyc

ż. 1. Małgorzata v. Zangen
(zm. 19.11.1625 r.)

2. Anna v. Pucher

|

Jan Zygmunt

ur. 28.03.1634 r. – zm. 17.04.1711 r.

ż. (x 1676 r.) Maria
v. Chanowsky (?)

1° voto

v. Langenau (zm. 1705 r.)

|

Zygmunta Izabela

ur. 21.03.1677 r. – zm. 26.08.1682 r.

HAUNOLD (HAYNOLT)



Ród patrycjuszy wrocławskich znany od XV wieku.

W latach 1443–1465 Walentyń Haunold (zm. 3.10.1465 r.) był członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau), zaś w latach 1475–1506 prawdopodobnie jego syn – Jan (zm. 21.03.1506 r.). Był on również starostą księstwa wrocławskiego.

W 1523 roku szlachectwo czeskie otrzymał Achacy Haunold, w latach 1511–1531 członek rady miejskiej i później także starosta księstwa wrocławskiego. Zmarł 14.09.1531 roku, w wieku siedemdziesięciu lat.

W 1564 roku Hieronim Haunold opracował kronikę Wrocławia (Breslau), obejmującą lata 965–1564.

Grzegorz von Haunold był komendantem miasta Wrocławia (Breslau), komendantem żandarmerii i członkiem rady księstwa legnickiego, zmarł 8.01.1626 roku.

W drugiej połowie XVII wieku N. von Haunold właściciel Brzezinki (Briesa), był żonaty z N. von Gen-

dorff z Czech. Miał N. córkę – żonę N. von Naefe z Objazdy (Obischau) koło Namysłowa (Namslau).

Ród wymarł pod koniec XVII wieku. Posiadali Lutynię (Lauthen) koło Środy Śląskiej (Neumarkt) (1481–1506 r.), Piskorzowice (Peiskerwitz) (1481–1542 r.), Pracze Widawskie (Protsch) (1481–1542 r.) i Brzezinkę (Briesa) (od 1506 r.).

Nie wiadomo, do którego z tych rodów należy zaliczyć Pawła Haunolda, w latach 1554–1556 sekretarza kamery śląskiej, który występuje jako pisarz i świadek w dokumentach królowej Izabeli, wystawionych w Warszawie i Lwowie dla miasta Prudnika (Neustadt) na Górnym Śląsku.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 451–452

Błażek, t. I, s. 40

C.D.S., t. VI, nr 431; t. XXXIII, nr 43, 44, 90, 98

HAUPT



W 1693 roku (24.03.) wpisany został w stan rycerski Henryk Haupt (zm. 1702 r.), członek rady księcia oleśnickiego.

Pochodził z wrocławskiej rodziny mieszczańskiej. Żonaty z Anną Dorotą von Saebisch, miał dwóch synów: Jerzego Henryka (ur. 1664 r.), żonatego (x 21.02.1689 r.) z Eufrozyną Hoffman i Karola Henryka (ur. 19.04.1666 r. – zm. 22.03.1729 r.), żonatego (x 24.11.1699 r.) z Rozyną Małgorzatą von Goldbach (ur. 12.02.1680 r. – zm. 11.01.1725 r.), członka rady ks. Meklemburgii.

Potomkiem Jerzego Henryka był Gotlieb Henryk (ur. 15.01.1694 r.), zaś Karola Henryka: Karol Baltazar (ur. 1702 r. – zm. 1715 r.) i Jan Maks (ur. 1705 r.), właściciel Kurowa (Kauer) koło Głogowa (Glogau).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 672–673

Zedlitz, t. II, s. 34–350

Błażek, t. III, s. 84

HAUSE

(HUSSEK, HOUSSEK, HUSSKA, HAUSE von SCHOENFELD, HAUSE von KRASNAWIES, HOUSSEK Z KRASNEJ WSI)



Szlachta księstwa opawskiego, ich rodową miejscowością było Krásné Pole (Schoenfeld) koło Billova (Wagstadt).

W dokumentach sporządzonych w języku czeskim myleni są często z Hoschkami z Bełku (Belk). W 1378 roku występuje w dokumentach opawskich Nickel Husske, w 1595 roku – Maciej Huska z Krásnego Pola (Schoenfeld).

W 1614 roku Jerzy (Girzyk) Hussek z Krásnego Pola (Schoenfeld) sprzedaje swoją część Radoszowych (Radoschau) koło Rybnika (Rybnik); w transakcji jako świadek występuje Jan Hussk z Krásnego Pola (Schoenfeld). W 1643 roku Gy-

rzy Housse (ten sam?) z Krásnego Pola (Schoenfeld) był właścicielem Bluszczowa (Bluschczau) koło Raciborza (Ratibor).

W 1651 roku Georg Housse (ten sam?) z Krásnego Pola (Schoenfeld) był właścicielem Kokoszyc (Kokoschuetz) koło Wodzisławia Śląskiego (Loslau), w tym samym roku Girzyk Husette z Krásnej Wsi (Schoenfeld) z żoną Marianną Huskową występuje jako świadek w Wodzisławiu Śląskim (Loslau).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 16

HAUSWAELDER (HAUSWELDER)



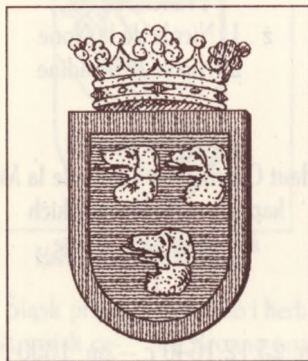
Według starych historyków śląskich (Lucae, Henelius, Sinapius) ród śląski pochodzący z księstwa nyskiego. Nie podają oni jednak żadnych dokładniejszych informacji.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 452

Błażek, t. III, s. 84–85

HAUTCHARMOY (HERAULT von HAUTCHARMOY)



Ród francuskich hugenotów pochodzący z Szampanii. Pod koniec XVIII wieku osiadł w Niemczech Samuel de Herauld sieur de Haut Charmoy.

Miał dwóch synów: Franciszka (zm. 1734 r.) i Henryka Karola Ludwika (ur. 1689 r. – zm. 17.05.1757 r.), obydwaj służyli w armii pruskiej.

Młodszy – Henryk Karol Ludwik brał udział w bitwie pod Pragą w stopniu generała, później był komendantem Brzegu (Brieg) i właścicielem Wszechświętego (Allheiligen) i Zarzyska (Gruettenberg) koło Oleśnicy (Oels). Jego syn – Wilhelm Leopold zginął pod Jeną; miał syna Henryka Wil-

helma Leopolda (ur. 23.09.1786 r. – zm. 17.12.1806 r. w Weimarze), na którym wymarła linia młodsza rodu.

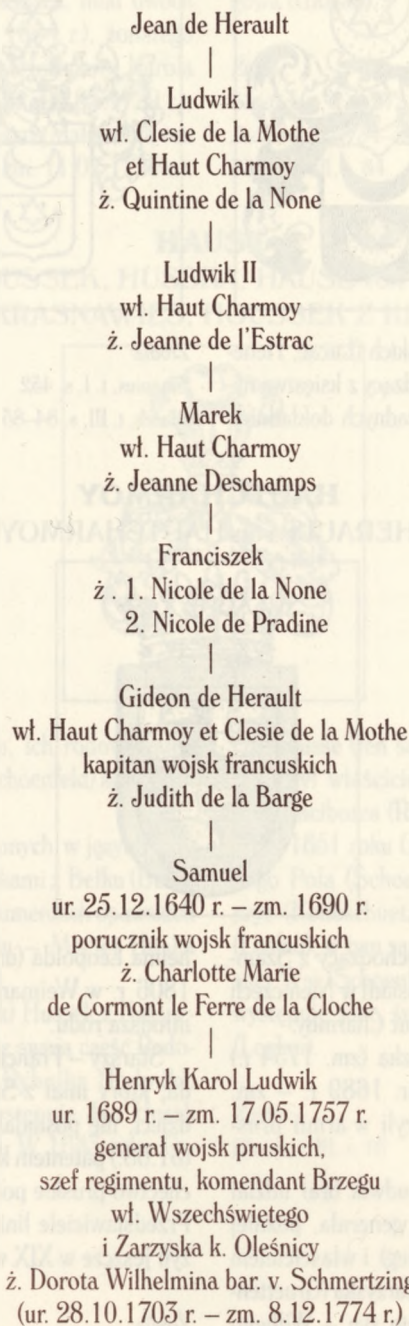
Starszy – Franciszek był ojcem Karola Leopolda, który miał z Szarlottą von Heidenblut troje dzieci, nie posiadali jednak ślubu. W 1731 roku (31.08.) patentem królewskim dzieci uzyskały szlachectwo pruskie pod nazwiskiem „Hautcharmoy”. Przedstawiciele linii najstarszego z trojga – Jana żyli jeszcze w XIX wieku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 16–17

GENEALOGIA

Linia młodsza Herault von Hautcharmoy



|
Wilhelm Leopold

ur. 11.05.1747 r. – zm. 14.10.1806 r.

major wojsk pruskich

starosta powiatu oleśnickiego

ż. Szarlotta Wilhelmina Leopoldyna v. Roeder

(ur. 10.05.1765 r. – zm. 16.01.1814 r.)

|
Henryk Wilhelm Leopold

ur. 23.09.1786 r. – zm. 17.12.1806 r.

porucznik wojsk pruskich

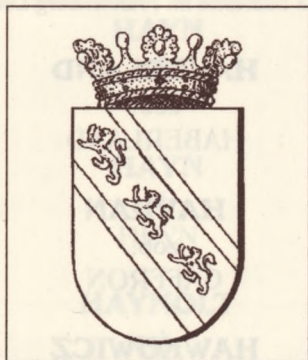
regimentu kirasjerów hr. v. Henckel

d'HAUTOIS

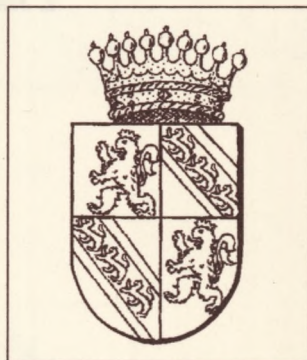
(du HAUTOY, HAUTOIS de BRONNE)



Herb d'Hautois



Herb Bronne de Montagu



Herb Hautois de Bronne

Ród pochodzenia lotaryńskiego. Na Śląsk przybył Jan Henryk d'Hautois, pułkownik wojsk cesarskich żonaty z Jakobiną Szarlottą hr. von Frankenberg-Ludwigsdorff. W 1707 roku (23.03.) otrzymał tytuł czeskiego hrabiego. Zmarł bez potomków.

Miał adoptowanego syna – Franciszka Karola bar. von Bronne de Montagu, który przejął jego

nazwisko i herb. Baron Franciszek Karol d'Hautois de Bronne posiadał majątki w księstwie glogowskim: Kurów Wielki (Gross Kauer), Domaniewice (Mangelwitz) i Szklary (Glaesersdorf).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 218

Błażek, t. I, s. 40–41

GENEALOGIA

Guillaume du Hautoy

ż. Anna de Housse

|

Jerzy du Hautoy

ż. Blanka de Landres

|

Teodor du Hautoy

ż. Henrietta du Hautoy

|

Charles Laurent du Hautoy

ż. Antonina de Bronne de Montagu

|

Jan Henryk hr. d'Hautois de Bronne

ż. Jakobina Szarlotta hr. Frankenberg-Ludwigsdorff

HAVERLAND

zob.

HABERLAND

HAVRAN

zob.

GAFFRON

HAWKOWICZ

W 1405 roku występuje jako świadek w dokumentach księcia Bolka opolskiego Jan Hawkowicz. Nazwisko to więcej się nie pojawia.

Herb nieznan.

Źródła:

C.D.S., t. VI, nr 106

HAWRANOWSKI

(GAWRONOWSKI?)



Szlachta górnośląska znana z XV wieku, herbu Grzymała (?).

Pochodzili z bliżej nieznanego Hawranowa (Gawronowa?). Na Śląsku ich siedzibą rodową była Wysoka (Waissack) koło Głubczyc (Leobschuetz). Z Wysokiej (Waissack) pochodzili Wysoccy również herbu Grzymała. Być może jest to jeden ród.

Błażek błędnie wskazuje na Wysoką (Wysoka) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz).

Jan Hawranowski z Wysokiej (Waissack) w 1485 roku (25.01.) kupił Klimkovicze (Koenigsberg), a w 1486 roku od Jana von Kornitz – Petretin (?).

Był żonaty z Anną, córką Miczki von Heide z Nowej Cerekwi (Deutsch Neukirch) koło Głubczyc (Leobschuetz), wdową po Ulryku z Hradczan.

Wspomniany Jan w 1480 roku był członkiem komisji rozgraniczającej majątki Samborowice (Schammerwitz) i Pietrowice Wielkie (Gross Peterwitz) koło Raciborza (Ratibor).

Według Błażka znani jeszcze z 1686 roku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 17

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und Festung Cosel..., Berlin 1866, s. 117

HAYDA

zob.

HEYDE

HAYN

zob.

HAGEN

HAYN

zob.

HEYN

HAYNOLT

zob.

HAUNOLD

HAZA

zob.

HASE

HAŻLACH

zob.

WIELOPOLSKI

HEDAN

(HEYDAN)

Przydomek używany w XVI wieku przez przedstawicieli rodu Frankenberg z linii Ludwigsdorff, właścicieli Strupiny (Stroppen) koło Trzebnicy (Treibnitz).

W początkach XVI wieku występuje w dokumen-

tach Jan zwany Heydan, właściciel Strupiny (Stroppen).

Według monografii rodu przydomek ten został przejęty po wymarłym w XIV wieku rycerskim rodzie miśnieńsko-śląskim – Heid.

zob.
FRANKENBERG

HEDL
(HEDL von TRAUENFELS)



W 1735 roku (14.05.) nobilitowany został z predykatem „von Trauenfels” Jan Leopold Hedl ze Śląska. Nic więcej o nim nie wiadomo.

Źródła:
Błażek, t. III, s. 17
Doerr, s. 222

HEEREMANN

zob.
WIMPFEN

HEGEWALDT



Herb szlachecki



Herb baronowski

W 1649 roku (5.04.) szlachectwo czeskie otrzymał od cesarza Ferdynanda III Jerzy Hegewaldt za zasługi w służbie wojskowej ojca i swoje.

W 1716 roku (23.04.) tytuł barona czeskiego otrzymał Rudolf von Hegewaldt.

Ród posiadał majątki w księstwie świdnickim: Górzankę (Berghof), Piotrówek (Petersdorf), Ma-

niów (Wenig Mohnau) i Maniów Mały (Klein Mohnau). W 1719 roku właścicielem tych majątków był Franciszek von Hegewaldt.

Źródła:
Błażek, t. II, s. 46
Doerr, s. 129, 200

HEILAND (HEYLAND)



Ród wywodzący się z patrycjatu Wrocławia (Breslau), znany z XVI wieku.

Marcin Heiland miał dwóch synów, z których jeden został w 1503 roku (1.02.) ścięty; drugi – Erazm, żonaty z Katarzyną N. posiadał syna, również Erazma (zm. we Wrocławiu 2.06.1541 r).

Erazm jun. żonaty był dwukrotnie: 1. z Regimą N., 2. z Martą Heugel z Polakowic (Pollogwitz) koło Wrocławia (Breslau) i miał z drugiego małżeństwa

pięciu synów: Sebastiana, Adama, Stefana, Marcina i Jerzego. Pierwsi trzech zmarli w dzieciństwie, Marcin przez dziesięć lat podróżował po świecie i zmarł w czasie podróży 1.04.1569 roku, zaś Jerzy nie pozostawił potomków.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 675–676

Błażek, t. III, s. 17

HEIMS



W 1770 roku (2.02.) szlachectwo pruskie otrzymał Jan Fryderyk Heims, porucznik wojsk pruskich. Inkolat śląski uzyskał w 1799 roku (5.05.) jego syn – Franciszek von Heims, również porucznik wojsk pruskich. Posiadał Mosty (Wendisch Must) koło Żagania (Sagan).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 358

Błażek, t. III, s. 136

HEIMSOTH (HEIMSOD)



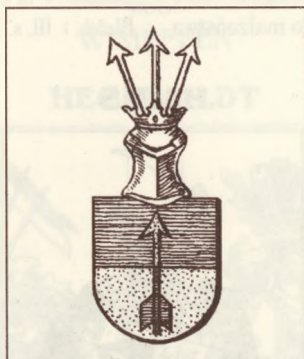
Szlachta pochodząca z Prus Wschodnich z okolic Malborka (Marienburg).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 85

Na Śląsku w 1702 roku występuje Joachim Beniamin von Heimsod. Posiadał herb prawie identyczny z herbem Kozieł.

HEIN (HEIN Z VITCE)



Mało znany ród śląski zamieszkały na pograniczu morawsko-śląskim. Ich siedzibą rodową były Vitce koło Valašského Meziříčí.

Jan Hein około 1550 roku był żonaty z Reginą Czigan ze Słupska (Słupsko) koło Gliwic (Gleiwitz). Ich syn – Jerzy – ożenił się z Anną Marią Podo-

vinską z Doubravican. Ich córka – Anna Maria była żoną Bogusława Schmerkowskiego z Lidkovic, zmarła 6.07.1672 roku.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 648

HEIN



Jan Piotr Hein, rejestrator w urzędzie królewskim we Wrocławiu (Breslau) i jego brat Jan Ernest w 1708 roku (4.09.) wpisani zostali w czeski stan rycerski.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 46

HEINEN



Herb z 1819 roku



Herb z 1839 roku

Ród pochodzenia szwedzkiego. W Szwecji w 1690 roku (16.02.) zostali nobilitowani bracia Piotr i Marcin Hein. Dwa pokolenia później Albert Jan i Jan Ulryk mieszkali jako kupcy w Amsterdamie.

Potomek Alberta Jana – Jan Henryk (ur. 10.12. 1777 r.) w początkach XIX wieku był właścicielem Marszowic (Marschwitz) i Sikorzyc (Meesendorf) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), Pelczyc (Peltschuetz) koło Wrocławia (Breslau), Wądroża Wielkiego (Gross Wandris) i Budziszowa Wielkiego (Gross Baudiss) koło Legnicy (Liegnitz), Szarocina (Pfa-fendorf) i Leszczyńca (Haselbach) koło Kamiennej Góry (Landeshut).

Szlachectwo pruskie otrzymali dopiero w 1819 roku (6.12.) i 1839 (6.05.) roku.

W XIX wieku Elżbieta von Thielau, wdowa po Gustawie von Heinen, posiadała Pisarzowice (Schreibendorf), fideikomis rodu von Thielau oraz odziedziczony po zmarłym mężu Szarocin (Pfa-fendorf) koło Kamiennej Góry (Landeshut).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 358–359

Błażek, t. III, s. 85

Krane, s. 41–42

HEINERSDORF

zob.
ROSTOCK

HEINRICH

(HEINRICH von ODERFELD)



W 1738 roku (30.01.) nobilitowany został z predykatem „von Oderfeld” Bartłomiej Heinrich – urzędnik hr. Proskowskich z Prószkowa (Proskau) koło Opola (Oppeln). Był zarządcą państwa Prószków (Proskau).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 359

Błażek, t. III, s. 17

Doerr, s. 225

HEINTZ

zob.
HEINZ

HEINTZE

Cesarz Rudolf II wpisał w stan rycerski Rzeszy w 1608 roku (16.07.) Jerzego Heintza, mieszcza-nina ze Zgorzelca (Goerlitz). Był on w latach 1606–1623 członkiem rady miejskiej.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 46

HEINTZE

(HEINTZE von BLANKENBURG)



W 1609 roku (29.06.) zmarł we Wrocławiu (Breslau) Jan Heintze (Heinze) von Blankenburg, rycerz zakonu krzyżaków z czerwoną gwiazdą, wizytator klasztorów na Śląsk i Polskę oraz mistrz klasztoru św. Macieja we Wrocławiu (Breslau).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 676

Zedlitz, t. II, s. 360

Błażek, t. III, s. 17

HEINTZE

(HEINTZE von WEISSENRODE)



W 1595 roku (30.10.) zostali wpisani w stan rycerski Rzeszy z predykatem „von Weissenrode” bracia: Jakub, Dominik i Ernest oraz ich kuzyni: Jakub i Jerzy Heintze z Czech.

Według Sinapiusa Ernest po 1621 roku osiedlił się na Śląsku w księstwie legnickim. Był urzędnikiem trzech cesarzy: Rudolfa II, Macieja i Ferdynanda II. Zmarł w 1632 roku.

Jego wnuk – Ernest Joachim miał synów: Ernesta Fryderyka (ur. 1658 r. – zm. 1708 r.), Joachima Henryka (ur. 1660 r. – zm. 1719 r.) i Ernesta Ludwika (ur. 1675 r. – zm. 1721 r.). Byli oni założycielami trzech linii:

- linia najstarsza Ernesta Fryderyka – około 1700 roku syn (synowie?) przeniósł się na Pomorze; wymarła w XIX wieku,
- linia średnia Joachima Henryka osiadła w Turynii,
- linia najmłodsza Ernesta Ludwika pozostała na Śląsku; posiadali Jaśkowice Legnickie (Jeschken-dorf) i Nową Wieś Legnicką (Neudorf). Linia ta wymarła w 1788 roku – majątki w drodze małżeństwa przeszły w ręce bar. von Richthofen.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 676–677

Błażek, t. II, s. 46

GENEALOGIA

Ernest Heintze von Weissenrode
zm. 1632 r., czł. rady cesarskiej
ż. Anna v. Schoenau z Janovic w Czechach

N.

Ernest Joachim
zm. 2.09.1695 r.
ż. (x 30.02.1657 r.) Marianna v. Koelchen

Ernest Fryderyk
ur. 1658 r. – zm. 1708 r.
ż. N. v. Polsnitz

linia pomorska

Joachim Henryk
ur. 1660 r.
– zm. 1719 r.

linia z Turyngii

Ernest Ludwik
ur. 1675 r.
– zm. 20.02.1721 r.

linia śląska

HEINTZENAU

zob.

HEINZE

HEINZ
(HEINTZ)



Herb rodowy



Herb z 1602 roku

Ród pochodzenia szwajcarskiego, poprzez Augsburg przybył na Śląsk.

Bracia: Józef i Daniel Heintz w służbie cesarza Rudolfa II w 1570 roku osiedli na Dolnym Śląsku. W 1602 roku (2.01.) uzyskali szlachectwo czeskie (indygenat?) oraz dyplom herbowy.

Posiadali Wilczków (Wiltschau) koło Środy Ślą-

skiej (Neumarkt), Chwastnicę (Quosnitz) koło Oławy (Ohlau) i Zarzecze (Mueckendorf) koło Szprotawy (Sprottau).

Źródła:

Gauhen, szp. 620

Blázek, t. III, s. 136

HEINZE

(HEINZE von HEINZENAU, HEINTZE von HEINTZENAU)



W 1712 roku (5.02.) zostali nobilitowani z predykatem „von Heinzenau” bracia Baltazar i Adam Heintze.

W 1718 roku Baltazar Heinze von Heinzenau był właścicielem Piotrowic (Petersdorf) koło Szpro-

tawy (Sprottau). W 1722 roku (5.02.) Adam Heinze wpisany został w stan rycerski.

Źródła:

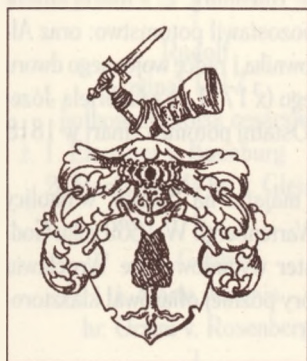
Błażek, t. III, s. 17

Doerr, s. 197

HEINZENAU

zob.

HEINZE

HEISTER

Herb rodowy I



Herb rodowy II



Herb rycerski z 1631 roku



Herb baronowski



Herb hrabiowski I



Herb hrabiowski II

Stary rycerski ród pochodzący z Hesji, znany z ksiąg turniejowych z 1179 roku, później osiadł w Austrii. Założycielem linii austriackiej był Henryk von Heister, który w 1631 roku (8.01.) uzyskał potwierdzenie starego szlachectwa wraz z dyplomem herbowym.

W 1644 roku (28.11.) wpisany został w stan rycerski jego syn – Godfryd, w tym czasie pułkownik wojsk cesarskich. W 1658 roku jako generał cesarski walczył po stronie polskiej w wojnie polsko-szwedzkiej. Pod Zamościem dostał się do niewoli szwedzkiej, w której przebywał przez dłuższy czas. Po uwolnieniu z niewoli wrócił do służby wojskowej i w 1664 roku (21.07.) jako feldmarszałek wojsk cesarskich otrzymał tytuł barona. W tym samym roku uzyskał inkolat czeski, morawski i śląski.

W 1665 roku (13.06.) otrzymał tytuł barona brandenburskiego. Zmarł w 1679 roku jako wiceprezydent cesarskiej rady wojennej. Żonaty z Katarzyną hr. von Virmund, miał dwóch synów: Zygberta i Hanibala Józefa. W 1692 roku (3.03.) obydwaj bracia otrzymali tytuły hrabiów Rzeszy.

Młodszy syn – Hanibal Józef, generał wojsk cesarskich, żonaty (x 26.10.1694 r.) z Sybillą Katarzyną hr. von Wied (ur. 1650 r.), zmarł bezpotomnie w 1719 roku jako generał żandarmerii i komendant twierdzy Kreuz w Chorwacji.

Starszy – Zygbert (ur. 1646 r.), tajny radca dworu, feldmarszałek wojsk cesarskich i gubernator Raab, dowódca wojsk na Węgrzech, w 1704 roku również wiceprezydent cesarskiej rady wojennej, zmarł 22.02.1718 roku, w swoim majątku w Steyermarku. Był czterokrotnie żonaty: 1. z Marią Anną bar. von Zinzendorf, 2. z Małgorzatą hr. von Lamberg, 3. z Elżbietą bar. von Gera, 4. z Józefą hr. Kazianer von Katzenstein (zm. 13.11.1730 roku).

Jedynie z pierwszą żoną miał dwóch synów: Rudolfa, który zginął w 1717 roku pod Belgradem jako pułkownik wojsk cesarskich; żonaty dwukrotnie: 1. z Eleonorą v. Kuenburg, 2. z Marią Józefą hr. v. Gleispach – pozostawił potomstwo; oraz Alberta, również pułkownika i radcę wojennego dworu cesarskiego, żonatego (x 1711 r.) z Gabriellą Józefą hr. von Kaunitz. Ostatni potomek zmarł w 1818 roku.

Posiadali także majątki na Śląsku, w okolicy Sycowa (Polnisch Wartenberg). W 1669 roku Godfryd bar. von Heister wybudował we Wrocławiu (Breslau) pałac, który później ofiarował klasztorowi kapucynów.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 103–104

Zedlitz, t. II, s. 360–361

Błażek, t. II, s. 46–47

GENEALOGIA

Henryk von Heister
1631 r. – potwierdzenie szlachectwa

Godfryd
zm. 1679 r.
feldmarszałek wojsk cesarskich,
wiceprezydent rady wojennej,
1644 r. – wpisany w stan rycerski
1665 r. – baron
ż. Katarzyna hr. v. Virmund

Zygbert
ur. 1646 r. – zm. 22.02.1718 r.
feldmarszałek wojsk cesarskich
wiceprezydent ces. rady wojennej
ż. 1. Maria Anna bar. v. Zinzendorf
2. Małgorzata hr. v. Lamberg
3. Elżbieta bar. v. Gera
4. Józefa hr. Kazianer
v. Katzenstein
(zm. 13.11.1730 r.)

Hanibal Józef
zm. 1719 r.
generał wojsk cesarskich
1692 r. – hrabia Rzeszy
ż. (x 26.10.1694 r.) Sybilla
Katarzyna hr. v. Wied
(ur. 1650 r.)
zm. bezpotomnie

Rudolf
zginął 1717 r.
pułkownik wojsk cesarskich
ż. 1. Eleonora v. Kuenburg
2. Maria Józefa hr. v. Gleispach

Albert
pułkownik wojsk cesarskich
radca wojenny dworu
ż. (x 1711 r.) Gabriela Józefa
hr. v. Kaunitz

Jan Godfryd
ż. Maria Antonia
hr. Orsini v. Rosenberg

Filip
ż. Maria Sydonia
hr. v. Koenigsegg-Aulendorf

Alojza
ur. 1798 r. – zm. 23.11.1848 r.
m. Rudolf Jan hr. Meraviglia-Crivelli

HELD



W 1635 roku (20.08.) Maksymilian Held zaliczony został do szlachty śląskiej.

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 361

Błażek, t. III, s. 137

HELD

(HELD von HAGELSHEIM)



Potwierdzenie szlachectwa i dyplom stanu rycerskiego z predykatem „von Hagelsheim” otrzymał w 1759 roku (8.03.) Beniamin Godfryd Held, właściciel majątku Kopaszyn (Kapatschuetz) koło Trzebnicy (Trebnitz). W 1758 roku uzyskał on in-

kolat śląski. W 1794 roku przedstawiciele tego rodu posiadali majątki w okolicy Milicza (Militsch).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 85

HELD d'ARLE

Francuski ród szlachecki przybyły na Śląsk w połowie XVIII wieku.

Wawrzyniec (Lorenc) Jakub Held d'Arle, rotmistrz pruskiego regimentu kirasjerów von Kyana ożenił się we Wrocławiu (Breslau) w 1746 roku (10.08.) z Joanną Henriettą von Riemberg (ur. 27.02.1729 r. – zm. 10.09.1787 r.). Miał syna – Jakuba Gotlieba Ludwika (ur. 1757 r. – zm. 6.01.1819 r. w Jeleniej Górze), żonatego z N. von Goessing, właściciela Gościradza (Kleppelsdorf), Modrzewi (Giesshuebel) i Przyszowa (Schellenberg) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg) i w 1782

roku Miłoszowa (Hartmannsdorf) koło Lubania (Lauban).

Syn Jakuba Gotlieba – Karol Ludwik Fryderyk (ur. 16.02.1790 r. – zm. 15.06.1839 r.) był majorem wojsk pruskich i deputowanym powiatu lwóweckiego. Żonaty (x 16.02.1818 r.) z Florentyną Amalią von Gilczewski (ur. 14.11.1799 r. – zm. 29.05.1839 r.), miał tylko córkę.

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 362

Blażek, t. III, s. 164

HELDENHERZ

zob.

HERZMANSKY

HELLDORF

zob.

HALDORF

HELDREICH



Herb rodowy



Herb szlachecki I



Herb szlachecki II

Stary ród szlachecki pochodzący z Saksonii i Łużyc.

W 1550 roku Jerzy von Heldreich, doktor praw, był członkiem rady miejskiej Zgorzelca (Goerlitz) i ławnikiem sądowym. Jego wnuk – Karol – był właścicielem majątków w okolicy Żagania (Sagan).

W 1598 roku (27.03.) potwierdzenie szlachectwa Rzeszy otrzymali kuzyni: Jerzy i Jerzy Fryde-

ryk von Heldreich. Ród podzielił się na wiele linii, które mieszkają w Saksonii, Czechach i na Śląsku.

Pod koniec XVIII wieku posiadali majątki po obu stronach Nysy Łużyckiej i Odry, w okolicy Żagania (Sagan) i Czerwieńska (Rothenburg).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 85; t. IV, s. 25

HELL

(HELL von HELLENFELDT)



Mieszczanie pochodzący z Bolesławca (Bunzlau).

Baltazar Hell, ławnik sądowy w tym mieście, w 1630 roku przeniósł się do Złotoryi (Goldberg), a następnie do Wrocławia (Breslau), gdzie zmarł 30.08.1656 roku. Trzykrotnie żonaty: 1. z Esterą Preibisch (zm. 9.04.1625 r. w Bolesławcu), 2. z Jadwigą Steiner (ur. 1604 r. – zm. 13.09.1633 r. w Złotoryi), 3. z Judytą Andersch (zm. 1704 r. we Wrocławiu), miał ośmiu synów i siedem córek.

Z synów – Beniamin (ur. 19.12.1625 r.) został – po studiach – urzędnikiem administracji cesarskiej i w 1660 roku (17.01.) wpisany został w stan rycerski z predykatem „von Hellenfeldt”. Zmarł bezpotomnie we Wrocławiu (Breslau) 14.05.1697 roku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 164

Doerr, s. 143

HELLENFELDT

zob.

HELL**HELM**

(HELM von WISCHKOWITZ)

Jan Helm von Wischkowitz w 1415 roku kupił Komárov (Komorau) koło Opawy (Troppau) od Piotra z Kravaří (Deutsch Krawarn); sprzedał ten majątek w 1422 roku Janowi von Schlewitz.

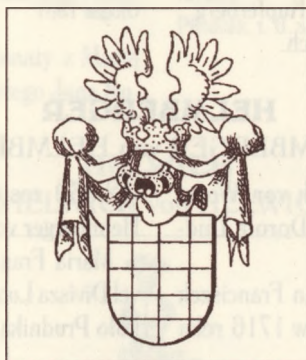
Herb nieznan.

Źródła:

Blažek. t. IV, s. 147

HELMAN

(HELMAN von KUPFERBERG, HELLMANN)



Najstarszy (rzekomo) herb rodowy



Herb szlachecki I



Herb szlachecki II



Herb szlachecki III

Według monografii rodu nazwisko urobione zostało od słowiańskiego słowa „hełm”. Na Śląsku miały istnieć trzy rody, posiadające różne herby. Pierwotnym, najstarszym herbem był rzekomo herb Hełm, później zmieniony na inne. Siedzibą rodu

wą Helmanów był prawdopodobnie Dobków (Klein Helmsdorf) koło Jawora (Jauer).

W 1543 roku bracia Franciszek i Jan von Helman kupili majątki: Miedziankę (Kupferberg) i Mniszków (Waltersdorf) koło Jeleniej Góry

(Hirschberg), w 1550 roku uzyskali przywilej cesarski na wydobywanie siarki. W 1561 roku Jan zmarł, pozostawiając syna – Jana jun., który Miedziankę (Kupferberg) sprzedał.

Sinapius jako pierwszych z rodu notuje wymienionych braci: Franciszka i Jana oraz ich cztery siostry: Urszulę – żonę Melchiora von der Heyde, Katarzynę – żonę dr Macieja Claudiusa, Martę (zm. 19.12.1590 r.) – żonę Jeremiasza Behma, członka rady ks. ziębskiego oraz Magdalenę – żonę Jonasa Behma, właściciela Miedzianki (Kupferberg).

Szlachectwo czeskie miał otrzymać dopiero w 1592 roku (1.02.) Franciszek von Helman, w 1598 roku (16.02.) uzyskał on potwierdzenie szlachectwa z predykatem „von Kupferberg”. Był członkiem rady książąt oleśnickich.

Oprócz niego w księstwie oleśnickim występował w latach 1573–1585 Jan Helman von Kupferberg, właściciel Domaszczyna (Domatschine). Żonaty z Katarzyną von Kotulinski, miał córkę – Katarzynę, żonę Jana Mateusza Wacker von Wackenfels.

W 1573 roku Jan Helman (ten sam?) sprzedał Bukowinę (Bukowine) Janowi Działoszowi Skarskiemu (Salisch).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 677

Błażek, t. III, s. 18

Hellmann O., Die Hellmann. Das Bild einer deutschen Familie, Glogau 1931

HELMBERGER

(HELMBERGER von HELMBERG)

W początkach XVIII wieku Henryk von Worst był żonaty z nieszlachcianką Anną Dorotą Dudkową.

Ich dzieci: Jan Leopold Józef, Jan Franciszek Wilhelm i Maria Franciszka Józefa w 1716 roku

(12.03.) zostały nobilitowane pod nazwiskiem Helmberger von Helmburg.

Maria Franciszka Józefa była żoną Dionizego vel Divisza Lubsky, właściciela Gostonii (Simsdorf) koło Prudnika (Neustadt) na Górnym Śląsku.

zob.

WORST

HELMRICH

(HELMRICH REICHENHELM GENANT)

Według Sinapiusa stary śląski ród szlachecki, pochodzący z księstwa oleśnickiego.

Na przełomie XVI i XVII wieku Marianna von Helmrich zwana Reichenhelm, była żoną Adama von Hentschel (ur. 10.03.1566 r. – zm. 18.09.1629 r.).

W 1655 roku wpisany został w stan rycerski Daniel von Helmrich, właściciel Ligoty Pięknej (Schoen Ellguth) koło Trzebnicy (Trebnitz).

W 1806 roku Karol Juliusz von Helmrich był komendantem straży pożarnej w Świebodzinie (Schwiebus).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 454

Zedlitz, t. II, s. 363

HELT



Drobna szlachta z okolic Bytomia (Beuthen) i księstwa siewierskiego.

W 1580 roku Jerzy Helt był żonaty z Marią Bujakowską, siostrą Henryka i zmarłego Jana Bujakowskiego.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 654

HELWICH

(HELWICH von HELWIG)



Nazwisko bardzo często mylone przez historyków z nazwiskiem Helwig, prawdopodobnie jakieś związki pomiędzy tymi rodami były, gdyż ich herby są do siebie podobne.

W 1706 roku (21.04.) Chrystian Helwich – profesor akademii i doktor medycyny we Wrocławiu (Breslau) – został wpisany w stan rycerski z predykatem „von Helwig”. Zmarł po 1725 roku, bezpotomnie.

Posiadał dużą, znaną bibliotekę; założył ją będąc pod wrażeniem Laurenziany, słynnej biblioteki Medyceuszy, którą podziwiał będąc we Florencji.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 678

Zedlitz, t. II, s. 363–364

Błażek, t. I, s. 41

Schles. Wappenbuch, szp. 46

Doerr, s. 190

HELWICK

zob.

HELWICH

HELWIG



Ród śląski pochodzący z księstwa nyskiego, prawdopodobnie pochodzenia mieszczańskiego.

Sinapius wymienia N. Helwiga z księstwa nyskiego, żonatego z N. von Bayer, który miał córkę Barbarę – około 1596 roku żonę Wita sen. von Roethel.

Więcej informacji znajduje się w Schlesisches Wappenbuch: na przełomie XV i XVI wieku Sebastian Helwig z Nisy (Neisse), żonaty z Barbarą Zeidler, miał dziewięcioro dzieci, z których Sebastian, urodzony w Nysie (Neisse), żonaty z Elżbietą Bagner, miał siedmioro dzieci.

Drugi syn – Marcin, profesor matematyki i rektor gimnazjum Marii Magdaleny we Wrocławiu

(ur. w Nysie 5.11.1516 r. – zm. we Wrocławiu 26.01.1574 r.), był autorem pierwszej mapy Śląska, powielanej przez cały XVII wiek. Żonaty dwukrotnie: 1. z Małgorzatą Koeler, 2. z Urszulą Christ, miał syna – Marcina jun. (ur. 1546 r. – zm. 1618 r.), również profesora gimnazjum Marii Magdaleny, żonatego z Katarzyną, córką Oswalda Rothe.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 454

Błażek, t. I, s. 41

Schles. Wappenbuch, szp. 46

GENEALOGIA

Sebastian
ż. Barbara Zeidler

Sebastian ur. w Nysie ż. Elżbieta Bagner 7 dzieci Sebastian jun. zm. Wrocław 1596 r. wł. Krasowic k. Oleśnicy ż. Katarzyna N. (zm. 1596 r.)	Marcin ur. w Nysie 5.11.1516 r. – zm. we Wrocławiu 26.01.1574 r. rektor gimn. Marii Magdaleny ż. 1. Małgorzata Koeler 2. Urszula Christ Marcin jun. ur. 1546 r. – zm. 1618 r. prof. gimn. Marii Magdaleny ż. Katarzyna, c. Oswalda Rothe	7 dzieci
--	---	-----------------

HEMM

(HEMM von HEMMSTEIN, von der HEMB und HEMBSTEIN)



Herb rodowy



Herb rycerski I



Herb rycerski II



Herb baronowski

Ród pochodzenia niderlandzkiego (burgundzkiego).

Jan Arnold von Hemm w 1622 roku wpisany został przez cesarza Ferdynanda II w stan rycerski Rzeszy. Żonaty z N. Vosso von Vossenburg, posiadał majątki w hrabstwie kłodzkim. Zmarł w 1662 roku, pozostawiając dwóch synów, z których młodszy – Herman Gisbert, wrócił do Niderlandów, gdzie w 1718 roku (17.11.) otrzymał tytuł barona z predykatem „von der Hemm und Hembstein”.

Starszy – Gisbert I pozostał w hrabstwie kłodzkim i w 1676 roku (3.04.) otrzymał również tytuł barona, zmarł w 1679 roku. Żonaty (x 8.11.1655 r.) z Ewą Marią von Stillfried (zm. 17.04.1703 r.), która po jego śmierci wyszła za mąż (x 1682 r.) za Zygmunta bar. von Tharoulle. Jego praprawnuk – Gisbert III zmarł w 1818 roku jako ostatni z rodu.

Miał brata – Hermana, do 1806 roku rycerza zakonu kawalerów maltańskich, komtura komandorii w Łosiuwie (Lossen) koło Brzegu (Brieg) i w Tyńcu (Gross Tinz) nad Ślęzą.

Posiadali liczne majątki, głównie w hrabstwie kłodzkim: w 1629 roku – Ścinawkę Dolną (Niedersteine), w 1665 roku – Wolibórz (Völpersdorf), w 1667 roku – Ludwikowice Kłodzkie (Ludwigsdorf), w 1660 roku – Święcko (Schwenz), w 1720 roku – Ołdrzychowice Kłodzkie (Ullersdorf), Idzików (Kieslingswalde), Szklary (Glasegrund), Kamienną (Steingrund) oraz Konradów (Doerr Kunzendorf) w księstwie nyskim.

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 364

Blażek, t. I, s. 41

Doerr, s. 160

GENEALOGIA

Jan Arnold Hemm

zm. 1662 r.

1622 r. – wpisany w stan rycerski

ż. N. Vosso v. Vossenburg

Gisbert I

zm. 1679 r.

1676 r. – baron

ż. (x 8.11.1655 r.) Ewa Maria v. Stillfried

(zm. 17.04.1703 r.)

Regner Franciszek

zm. 1720 r.

ż. 1. Maria Elżbieta

v. Tschischwitz

(zm. 8.06.1702 r.)

2. (x 1705 r.) Maria Karolina

bar. Sweerts zu Reist

Gisbert Leopold

zm. 1740 r.

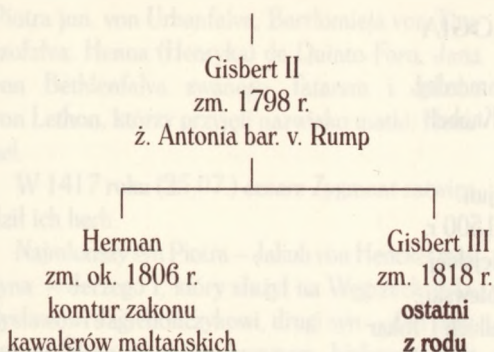
kapitan wojsk cesarskich

ż. (x 1721 r.) Barbara bar. v. Stillfried

Herman Gisbert

1718 r. – baron

linia niderlandzka



HEMMERDEY (HAMMERDEY)



Ród mieszczański z Wrocławia (Breslau).

Henryk Hemmerdey, żonaty z Dorotą Knebel, miał syna, Henryka jun. – członka rady miejskiej Wrocławia (Breslau), od 1493 roku aż do swojej śmierci 21.03.1500 roku.

Henryk jun. był również urzędnikiem królewskim księstwa wrocławskiego i właścicielem Raclawic Wielkich (Gross Rasselwitz) koło Wrocławia (Breslau), a w latach 1485–1489 Tokar (Dockern) koło Trzebnicy (Trebnitz).

Żonaty z Urszulą, córką Jana Rindfleischa, miał

czterech synów: Henryka – duchownego, zmarłego w Rzymie w 1533 roku, Hermana (zm. po 1525 r.), Hieronima (zm. po 1525 r.) i Zygmunta oraz córki: Annę (zm. po 1525 r.) i Małgorzatę (zm. 11.08.1541 r.), żonę Grzegorza Morenberg von dem Mora, sekretarza rady miejskiej Wrocławia (Breslau).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 46

Błażek, t. II, s. 47

Schles. Wappenbuch, szp. 46–47

GENEALOGIA

Henryk Hemmerdey
ż. Dorota Knebel

Henryk jun.
zm. 21.03.1500 r.
czł. rady miejskiej,
urzędnik królewski,
wł. Racławic Wielkich i Tokar
ż. Urszula Rindfleisch

Henryk
zm. 1533 r.
duchowny
w Rzymie

Herman
zm. po 1525 r.

Hieronim
zm. po 1525 r.

Zygmunt

córki:
a) Anna zm. po 1525 r.
b) Małgorzata
m. Grzegorz
Morenberg v.d. Mora

HEMMERLES

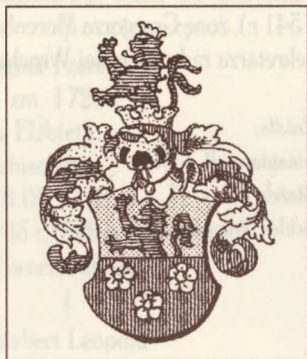
zob.
SCHAFFMANN

HEMMSTEIN

zob.
HEMM

HENCKEL-DONNERSMARCK

(HENCKEL von DONNERSMARCK)



Herb rodowy



Herb hrabiowski

Początki rodu Henckel von Donnersmarck związane są z rodem węgierskim hr. Turzo-Bethlenfalva.

Piotr Turzo (Petrus de Quinto Foro) w XIV wieku ożenił się (ok. 1378 r.) z ostatnią przedstawicielką rodu von Henckel. Miał pięciu synów:

Piotra jun. von Urbanfalva, Bartłomieja von Thurzofalva, Henna (Henryka) de Quinto Foro, Jana von Bethlenfalva zwanego Tatarem i Jakuba von Lethon, którzy przyjęli nazwisko matki: Henckel.

W 1417 roku (25.07.) cesarz Zygmunt zatwierdził ich herb.

Najmłodszy syn Piotra – Jakub von Henckel miał syna – Jerzego I, który służył na Węgrzech Władysławowi Jagiellończykowi, drugi syn – Jan przybył na Śląsk ze swoim kuzynem, biskupem wrocławskim (w latach 1506–1520) Janem Turzo i był kanonikiem katedry wrocławskiej, zmarł 5.11.1539 roku.

W 1592 roku Sebastian von Henkel (wnuk Jerzego, ojciec Jana II?) otrzymał dla siebie i swoich potomków predykat „von Donnersmarck”. Prawnuk Jerzego I – Jan II (zm. ok. 1588 r.) był założycielem hrabiowskiej linii Donnersmarcków i twórcą potęgi tego rodu. W połowie XVI wieku przybył on w orszaku królowej Marii z Węgier do Wiednia i znalazł się w najbliższym otoczeniu cesarza, był członkiem rady cesarskiej. Żonaty z Anną von Voeldner (Feldner), miał dwóch synów: Łazarza I i Jerzego III.

Łazarz I otrzymał w 1615 roku (30.04.) tytuł barona Rzeszy. Nabył on na Górnym Śląsku państwa: Bytom (Beuthen), Bohumin (Bogumin, Oderberg) i Tarnowskie Góry (Tarnowitz), tworząc z nich fideikomis, który przekazał swojemu synowi – Łazarzowi II.

Łazarz II (ur. 1571 r. – zm. 1664 r.) w 1636 roku (18.12.) otrzymał tytuł czeskiego barona, a w 1661 roku (5.03.) – hrabiego Rzeszy (Reichsgraf). Żonaty dwukrotnie, z pierwszą żoną Marią Jakobiną bar. Bayr von Rauhenstein miał trzech synów: Eliasza, Gabriela i Jerzego Fryderyka. Po śmierci Łazarza II w 1664 roku nastąpił podział majątków: Eliazs otrzymał Bohumin (Bogumin, Oderberg), Gabriel – Bytom (Beuthen), a Jerzy Fryderyk – Tarnowskie Góry (Tarnowitz) ze Świerkłańcem (Neudeck). System dziedziczenia fideikomisu pozwalał na przejęcie majątków tylko w linii męskiej. Gabriel nie miał synów i po jego śmierci majątkiem podzielili się bracia.

Eliasz (ur. 1603 r. – zm. 1667 r.), właściciel Bohumina (Bogumin, Oderberg), żonaty z Anną Marią hr. von Puchheim posiadał syna – Eliasza Andrzeja, żonatego z Barbarą Heleną bar. von Maltzan, który miał trzech synów: Jana Ernesta, Wacława Ludwika i Erdmanna Henryka. Bohumin (Bogumin, Oderberg) odziedziczył najmłodszy syn – Erdmann Henryk; na jego wnuka, Janie Erdmannie linia ta w 1803 roku wymarła.

Linia z Tarnowskich Gór (Tarnowitz) – Świerkłańca (Neudeck) została założona przez najmłodszego syna Łazarza II – Jerzego Fryderyka (ur. 26.08.1611 r. – zm. w Wiedniu 9.05.1671 r., pochowany w Bytomiu), właściciela Tarnowskich Gór (Tarnowitz), Świerkłańca (Neudeck) i odziedziczonego po śmierci Gabriela – Bytomia (Beuthen). Żonaty był (x 17.02.1636 r.) z Anną Heleną bar. von Kaunitz (ur. 4.03.1605 r. – zm. 11.09.1682 r.), ostatnią dziedziczką Sławięcic (Slawentzitz), które wniosła mężowi w wianie.

Jerzy Fryderyk miał dwóch synów: Leona Ferdynanda – dziedzica Bytomia (Beuthen), Siemianowic (Siemianowitz) oraz Karola Maksymiliana – właściciela Tarnowskich Gór (Tarnowitz), Świerkłańca (Neudeck) i Sławięcic (Slawentzitz).

Karol Maksymilian (ur. 12.02.1642 r.), był żonaty dwukrotnie: 1. (x 4.09.1668 r.) z Elżbietą Katarzyną (ur. 5.10.1632 r. – zm. 25.05.1674 r.) bar. von Maltzan z Sycowa (Polnisch Wartenberg), 2. (x 20.10.1674 r.) z Heleną Jadwigą hr. von Roedern (ur. 25.03.1656 r. – zm. 17.05.1726 r.).

Dwaj jego synowie: Leon Maksymilian i Karol Józef Erdmann dali początek dwóm liniom rodu: *starszej* – Leona Maksymiliana i *młodszej* – Karola Józefa Erdmanna. Dobra Tarnowskie Góry (Tarnowitz) – Świerkłańca (Neudeck) otrzymał młodszy syn, Karol Józef Erdmann (ur. 8.12.1695 r. – zm. 7.04.1760 r.) właściciel Świerkłańca (Neudeck) i Małego Żygłina (Klein Zyglin). Był ostatnim austriackim starostą księstwa opolsko-raciborskiego. Żonaty (x 8.11.1729 r. Cieszyn) z Anną Zuzanną bar. von Larisch (ur. 10.04.1713 r. – zm. 5.11.1761 r.).

Linia starsza Leona Maksymiliana posiadała Gręboszów (Grambschuetz) koło Namysłowa (Namslau).

Na początku XX wieku dobra (fideikomisy) bytomskie posiadali trzej bracia, rycerze zakonu kawalerów maltańskich: Hugo – rezydujący na zamku w Siemianowicach (Siemianowitz), Łazarz – rezydujący na zamku w Nakle (Naklo) i Artur – rezydujący na zamku Wolfsberg w Karyntii. Dobra składały się z państwa stanowego bytomskiego, państw: Bytom – Siemianowice oraz samodzielnych majątków w okolicy Tarnowskich Gór (Tarnowitz) i Katowic (Kattowitz). Oprócz tego w skład tych dóbr wchodził majątek Boroszów (Boroschau) koło Olesna (Rosenberg).

Żona Hugona hr. von Henckel-Donnersmarck – Wanda hr. von Gaschin otrzymała (16.07.1879 r.) od swojej matki Fanny hr. von Gaschin, z domu hr. Leszczyc-Sumińskiej, dobra Gaschinów: Kietrz (Katscher) koło Głubczyc (Leobschuetz), Krowiarki (Polnisch Krawarn) i Maków (Makau) koło Raciborza.

Hugo jun. – doktor praw, łowczy dworu książąt saskich, posiadał majątek Jakubów (Jakobskirch) koło Legnicy (Liegnitz), zakupiony w 1893 roku.

Edwin – porucznik korpusu gwardii dworskiej, posiadał majątki w okolicy Środy Śląskiej (Neumarkt).

Jan Edgar – był ordynatem majoratu Gręboszów (Grambschuetz), który w 1790 roku wniosła w wianie Gustawowi Adolfowi hr. von Henckel-Donnersmarck – Joanna Eleonora von Prittwitz und Gaffron. Posiadał również zakupiony w 1812 roku majątek Kowalowice (Kaulwitz) koło Namysłowa (Namslau).

Główną siedzibą rodu Henckel-Donnersmarck był Świerklaniec (Neudeck) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz). W 1901 roku (18.01.) Gwido Jerzy Fryderyk Erdmann Henryk Adalbert hr. Henckel von Donnersmarck otrzymał tytuł książęcy z formą nazwiska „hr. Henckel książę von Donnersmarck” (Graf Henckel Fuerst von Donnersmarck). W skład dóbr książęcych wchodziło państwo Świerklaniec (Neudeck) i państwo Żyglinek (Klein Zyglin) oraz liczne majątki koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 365–369

Błażek, t. IV, s. 25–26

Krane, s. 42–44

Dorst, t. II, nr 350

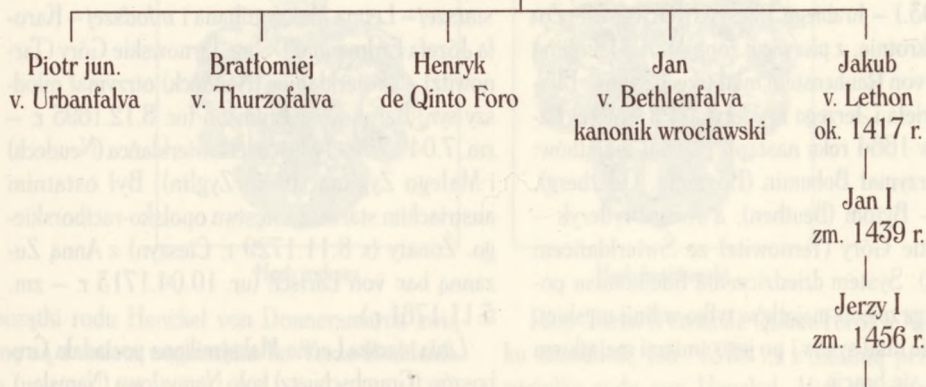
Doerr, s. 119

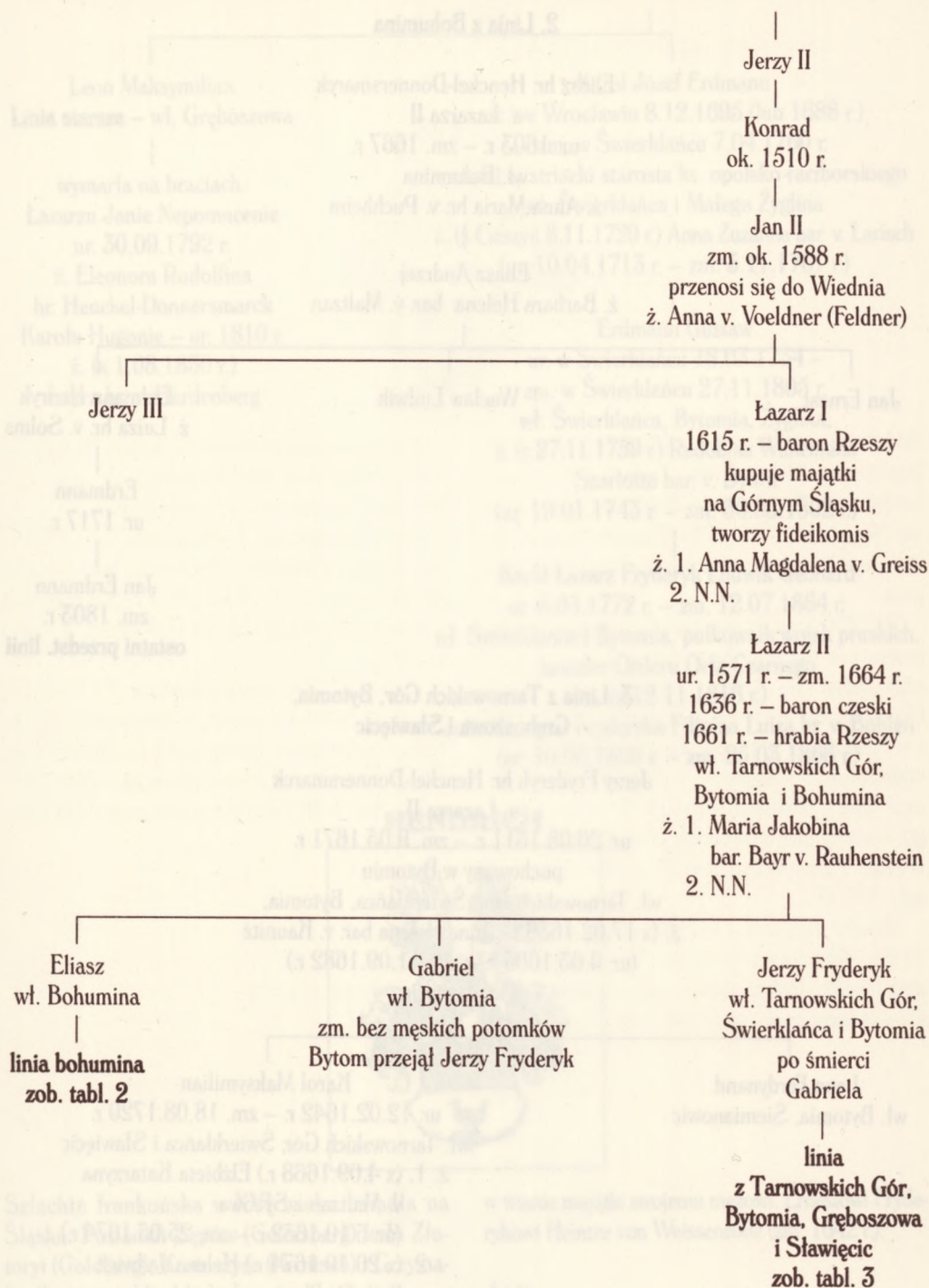
Genealog. Handbuch, s. 607–612

GENEALOGIA

1. Początki rodu

Piotr Turzo v. Bethlenfalva
(Petrus de Quinto Foro)
ż. (x ok. 1378 r.) N. v. Henckel





2. Linia z Bohumina

Eliasz hr. Henckel-Donnersmarck

s. Łazarza II

ur. 1603 r. – zm. 1667 r.

wł. Bohumina

ż. Anna Maria hr. v. Puchheim

|
Eliasz Andrzej

ż. Barbara Helena bar. v. Maltzan

|
Jan Ernest|
Wacław Ludwik|
Erdmann Henryk

ż. Luiza hr. v. Solms

|
Erdmann

ur. 1717 r.

|
Jan Erdmann

zm. 1803 r.

ostatni przedst. linii

3. Linia z Tarnowskich Gór, Bytomia,
Gręboszowa i Sławięcic

Jerzy Fryderyk hr. Henckel-Donnersmarck

s. Łazarza II

ur. 26.08.1611 r. – zm. 9.05.1671 r.

pochowany w Bytomiu

wł. Tarnowskich Gór, Świerklańca, Bytomia,

ż. (x 17.02.1636 r.) Anna Helena bar. v. Kaunitz

(ur. 4.03.1605 r. – zm. 11.09.1682 r.)

wł. Sławięcic

|
Leon Ferdynand

wł. Bytomia, Siemianowic

|
Karol Maksymilian

ur. 12.02.1642 r. – zm. 18.08.1720 r.

wł. Tarnowskich Gór, Świerklańca i Sławięcic

ż. 1. (x 4.09.1668 r.) Elżbieta Katarzyna

v. Maltzan z Sycowa

(ur. 5.10.1632 r. – zm. 25.05.1674 r.)

2. (x 20.10.1674 r.) Helena Jadwiga

hr. v. Roedern

(ur. 25.03.1656 r. – zm. 17.05.1726 r.)

Leon Maksymilian

Linia starsza – wł. Gręboszowa

wymarła na braciach:

Łazarzu Janie Nepomucenie

ur. 30.09.1792 r.

ż. Eleonora Rudolfina

hr. Henckel-Donnersmarck

Karolu Hugonie – ur. 1810 r.

ż. (x 1.08.1830 r.)

Laura hr. v. Hardenberg

Karol Józef Erdmann

ur. we Wrocławiu 8.12.1695 (lub 1688 r.)

– zm. w Świerkłańcu 7.04.1760 r.

ostatni austriacki starosta ks. opolsko-raciborskiego

wł. Świerkłańca i Małego Żyglinia

ż. (x Cieszyn 8.11.1729 r.) Anna Zuzanna bar. v. Larisch

(ur. 10.04.1713 r. – zm. 5.11.1761 r.)

Erdmann Gustaw

ur. w Świerkłańcu 18.03.1734 –

zm. w Świerkłańcu 27.11.1805 r.

wł. Świerkłańca, Bytomia, Żyglinia,

ż. (x 27.11.1759 r.) Rudolfina Wilhelmina

Szarlotta bar. v. Dyhrn

(ur. 19.01.1743 r. – zm. 30.05.1802 r.)

Karol Łazarz Fryderyk Ludwik Gebhard

ur. 5.03.1772 r. – zm. 12.07.1864 r.

wł. Świerkłańca i Bytomia, pułkownik wojsk pruskich,

kawaler Orderu Orła Czarnego

ż. (x 12.11.1816 r.)

Julia Zuzanna Fryderyka Filipina Luiza hr. v. Bohlen

(ur. 10.06.1800 r. – zm. 25.03.1866 r.)

HENDRICH



Szlachta frankońska w XVI wieku osiadła na Śląsku. Posiadali Sępów (Geiersberg) koło Złotoryi (Goldberg), Krotoszyce (Kroitsch) i Grzymalin (Langenwaldau) koło Legnicy (Liegnitz).

Sebald von Hendrich – ostatni męski potomek tego rodu, miał córkę Katarzynę Rozyne, która wniosła

w wianie majątki swojemu mężowi, Ernestowi Fryderykowi Heintze von Weissenrode (zm. 1642 r.).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 105–107

Błażek, t. III, s. 18

HENEL

(HENEL von HENNENFELD, HENELIUS von HENNENFELD)



Ród śląski z okolic Strzelina (Strehlen), właściciele Rososznic (Olbersdorf) i Zielonkowic (Gruenheide) oraz Kondratowic (Kurtwitz) koło Niemczy (Nimptsch). Według Pilnáčka pochodzili z księstwa opawskiego, częściowo potwierdza to Sinapius.

W 1490 roku Stefan Henel występuje w dokumentach w Břlovcu (Wagstadt), jego wnuk – również Stefan (zm. 1602 r.), urodził się w Opawie (Troppau), był pastorem w Bruntálu (Freudenthal) i w Prudniku (Neustadt). Żonaty z Anną Kuehn, córką pisarza miejskiego w Prudniku (Neustadt), miał syna – Mikołaja, głośniego historyka śląskiego, znanego pod nazwiskiem „Henelius”, nobilitowanego z predykatem „von Hennenfeld” w 1642 roku (30.05.).

Mikołaj Henelius von Hennenfeld urodził się 11.01.1582 roku w Prudniku (Neustadt) na Górnym Śląsku. Był członkiem rady cesarskiej, rady książąt legnickich i pisarzem ziemskim księstwa

ziębickiego, syndykiem miasta Brzegu (Brieg), autorem źródłowych dzieł historycznych, m.in. „Silesiographia renovata” i „Breslographia”.

Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną (zm. 7.01.1641 r.) von Barth z Zabrodzia (Zweibrod) koło Wrocławia (Breslau), 2. (x 14.07.1643 r.) z Kunegundą von Jesensky. Zmarł 23.11.1656 roku, w wieku 74 lat.

Jego syn – Chrystian Fryderyk (ur. 6.11.1621 r.) był właścicielem Rososznic (Olbersdorf) i Zielonkowic (Gruenheide). Żonaty (x 28.11.1651 r.) z Joanną von Pein, miał dwie córki i syna – Jana Chrystiana (ur. 1.08.1660 r.), na którym 6.09.1682 roku ród wymarł.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 678–680

Blažek, t. I, s. 41–42

Pilnáček, t. II, s. 654–655

Doerr, s. 124

GENEALOGIA

Stefan

1490 r. – Brilovec

|

Mikołaj

|

Stefan

zm. w 1602 r.

pastor w Bruntálu i Prudniku

ż. Anna Kuehn

|

Mikołaj Henelius

ur. 11.01.1582 r. – zm. 23.11.1656 r.

1642 – nobilitowany

ż. 1. Anna v. Barth z Zabrodzia (zm. 7.01.1641 r.)

2. (x 14.07.1643 r.) Kunegunda v. Jesensky

|

Chrystian Fryderyk

ur. 6.11.1621 r.

ż. (x 28.11.1651 r.) Joanna v. Pein

|

Jan Chrystian

ur. 1.08.1660 r. – zm. 6.09.1682 r.

HENKNER

zob.

HINKNAR

HENNEBERG

(HENN von HENNEBERG)



Herb baronowski

Stary ród przybyły na Śląsk z Nadrenii. Znane są dwie linie: *śląska* i *czeska*, ta ostatnia powstała dopiero w XIX wieku.

Linia śląska posiadała majątki w księstwie opawskim: Neplachovice (Neplachowitz), Jezdkovice (Jaeschkowitz), Kunčice (Kunzendorf), Klokočov (Glockersdorf) oraz wolny majątek w Katerynkach (Katherein) – dzielnicy Opawy (Troppau). Przejściowo posiadali również Benešov (Beneschau).

Byli również właścicielami majątków na Śląsku

pruskim. Na starym cmentarzu w Paczkowie (Patschkau) znajdował się grób Emilii bar. von Henneberg (ur. 1795 r. – zm. 18.11.1869 r.), żony N. von Beck.

W 1826 roku w czasie pożaru zamku w Jezdkovicach (Jaeschkowitz) spaliło się całe archiwum rodowe.

Źródła:

Blażek, t. IV, s. 26

Pilnáček, t. II, s. 656

Doerr, s. 215

GENEALOGIA OD XVII WIEKU

Fryderyk Henn

1650 r. (26.02.) – wpisany w stan rycerski Rzeszy

ż. Ewa Lichnowska

Jan Bernard

ur. 26.09.1652 r. – zm. 1708 r.

asesor sądowy ks. opawskiego

ż. Maria Salomea Zuzanna Kinsky v. Tettau

Jan Henryk

ur. 1675 r. – zm. 1751 r.

1728 r. (17.07.) – tytuł czeskiego barona

1730 r. (21.01.) – potwierdzenie starego tytułu barona

asesor sądowy ks. opawskiego

ż. Maria Teresa Franz v. Franzen

(ur. 1683 r. – zm. 1759 r.)

Fryderyk Gotlieb Benjamin

ur. 1713 r. – zm. 1781 r.

ż. Maria Alojza Marta hr. Żelecky z Počenic

Gotlieb Maria Wincenty

ur. 1738 r. – zm. 1806 r.

major wojsk pruskich

ż. Maria Antonia bar. v. Welczek

(ur. 1770 r. – zm. 1836 r.)

Gustaw

ur. 1793 r. – zm. 1862 r.

rotmistrz wojsk pruskich

ż. Fryderyka v. Nimptsch

(ur. 1806 r. – zm. 1860 r.)

HENNERSDORF

zob.
KLUEX

HENNERSDORF

zob.
RETHEL

HENNERSDORF

zob.
RITTER

HENNERSTORF

zob.
NOWAGK

HENNIGSDORF

zob.
DANIEL

HENNISCH

zob.
SCHOBERG

HENTKE

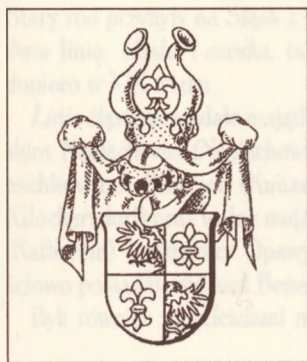
zob.
HANTKEN

HENTSCHEL

(HENTSCHEL von GUTSCHDORF)



Herb rodowy



Herb szlachecki



Herb rycerski i baronowski



Herb linii austriackiej Wawrzyńca

O pochodzeniu rodu istnieją sprzeczne informacje. Według jednych – był to ród stary, znany już od XIV wieku, pochodzący z księstwa świdnickiego, według innych – w 1634 roku (9.03.) nobilitowany został Jan Hentschel (zm. 1641 r.), sekretarz sądu ziemskiego księstwa świdnickiego. Wydaje się, że pierwsza wersja jest jednak prawdziwa.

W 1668 roku (31.10.) został wpisany w stan rycerski z predykatem „von Gutschdorf” oraz uzupełnieniem herbu herbami spokrewnionych wymarłych rodów: Helmrich, Freund i Fischer Hentschelowie oraz syn Fischera – Jan Fryderyk Kazimierz. Jego przodkowie musieli więc już należeć do stanu szlacheckiego. Za ich siedzibę rodową uznano Goczałków (Gutschdorf), którego nazwa znalazła się w predykanie.

Pierwszym znanym przedstawicielem tego rodu był Adam Hentschel (ur. 10.03.1566 r. – zm. 18.09.1629 r.), żonaty z Marianną von Helmrich zwaną Reichenhelm. Jego synem był wspomniany wyżej Jan (zm. 30.12.1641 r., w wieku 38 lat), właściciel Goczałkowa (Gutschdorf) i Rożnowa (Klein Rosen) koło Strzelina (Strehlen). Żonaty z Rożyną Katarzyną von Fischer z Pogrody (Krasswitz) (zm. 20.06.1657 r.), miał dwóch synów: Jana Fryderyka Kazimierza i Wawrzyńca (Lorenz).

Młodszy – Wawrzyniec, przeniósł się do Austrii i był założycielem tamtejszej linii rodu. W 1749 roku (4.10.) jego potomkowie wpisani zostali w stan rycerski, a w 1792 roku (2.10.) otrzymali tytuł baronów.

Starszy syn Jana – Jan Fryderyk Kazimierz (ur. 1634 r. – zm. 9.04.1698 r.), właściciel Goli Świd-

nickiej (Guhlau), Gilowa (Girlichsdorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach), Kojęcina (Baumgarten) i Jaksina (Jexau) koło Strzelina (Strehlen) był członkiem rady książąt Lichtenstein, kanclerzem klasztoru św. Wincentego we Wrocławiu (Breslau) i kanclerzem urzędu ziemskiego księstwa wrocławskiego. Żonaty z Marią Teresą von Wendlinger (zm. 19.12.1699 r.), miał dwóch synów i córkę.

Córka – Maria Katarzyna Teresa, była żoną oficera wojsk saskich Jakuba von Spengler. Z synów – młodszy, Józef Leopold Maksymilian zginął w sierpniu 1699 roku na Węgrzech pod Tokayem.

Starszy – Jan Godfryd Józef – w 1701 roku (25.11.) otrzymał tytuł barona. Żonaty trzykrotnie: 1. (x 19.02.1702 r.) z Marią Anną Teresą bar. von Schumann (ur. 1.04.1685 r. – zm. 26.09.1708 r.), 2. (x 1713 r.) z Eleonorą Franciszką von Falkenhayn (zm. 2.08.1713 r.), 3. (x 24.01.1717 r.) z Marią Ludwiką bar. von Coennens, miał czterech synów: Jana Karola Józefa Leopolda (ur. 11.02.1703 r.), Maksymiliana Ludwika Kazimierza Ferdynanda (ur. ? 04.1705 r.), Jana Maksymiliana Ludwika Erdmunda (ur. 18.05.1706 r. – zm. 19.11.1709 r.) i Józefa Karola Franciszka (ur. 9.11.1717 r.) – ostatniego z rodu, zmarłego w początkach XIX wieku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 680–682

Błażek, t. I, s. 42; t. III, s. 164; t. IV, s. 125

Schles. Wappenbych, szp. 47

Doerr, s. 115, 153, 266

GENEALOGIA

Adam Hentschel

ur. 10.03.1566 r. – zm. 18.09.1629 r.

ż. Marianna von Helmrich Reichenhelm genannt

Jan

zm. 30.12.1641 r.

wł. Goczałkowa i Rożnowa

sekretarz sądu ziemskiego ks. świdnickiego

ż. Rozyna Katarzyna v. Fischer z Pogrody

(zm. 20.06.1657 r.)

Jan Fryderyk Kazimierz
ur. 1634 r. – zm. 9.04.1698 r.
wł. Goli Świdnickiej, Gilowa,
Kojęcina i Jaksina
czł. rady ks. Lichtenstein,
kanclerz klasztoru św. Wincentego
ż. Maria Teresa v. Wendlinger
(zm. 19.12.1699 r.)

Wawrzyniec (Lorenz)

linia austriacka

Jan Godfryd Józef
1701 r. – baron
ż. 1. (x 19.02.1702 r.)
Maria Anna Teresa
bar. v. Schumann
(ur. 1.04.1685 r. – zm. 26.09.1708 r.)
2. (x 1713 r.) Eleonora Franciszka
v. Falkenhayn (zm. 2.08.1713 r.)
3. (x 24.01.1717 r.) Maria Ludwika
bar. v. Coennens

Józef Leopold Maksymilian
1699 r. – zginął pod Tokajem

Maria Katarzyna Teresa
m. Jakub v. Spengler
oficer wojsk saskich

Jan Karol
Józef Leopold
ur. 11.02.1703 r.

Maksymilian Ludwik
Kazimierz Ferdynand
ur. ? 04.1705 r.

Jan Maksymilian
Ludwik Erdmund
ur. 18.05.1706 r. –
zm. 19.11.1709 r.

Józef Karol
Franciszek
ur. 9.11.1717 r.

ostatni z rodu

HENTSCHEL
(HENTSCHEL von STERNHEIM)



W 1737 roku (10.11.) został wpisany w stan rycerski z predykatem „von Sternheim” Franciszek Hentschel, sekretarz królewskiego urzędu hrabstwa kłodzkiego. Po zajęciu Śląska przez Prusy przeniósł się do Pragi, gdzie zmarł w 1749 roku.

Jego syn – Godfryd, był kapitanem wojsk cesarskich.

Źródła:

Blażek, t. I, s. 42

Doerr, s. 225

HENTSCHEL

zob.

GILGENHEIM

HEPNER
(HEPNER von HOPFENBURG)



W 1562 roku (2.10.) Jan Hepner, urzędnik królewski na Śląsku, otrzymał szlachectwo czeskie z predykatem „von Hopfenburg”.

Źródła:

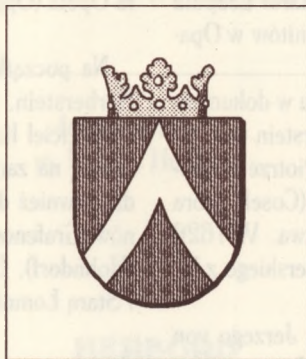
Blażek, t. II, s. 47

HERAULT

zob.

HAUTCHARMOY

HERBERSTEIN



Ród pochodzący z Karyntii (lub Górnej Styrii), znany od początków XIII wieku, początkowo używający nazwiska w formie „Harbergstein” vel „Herbergstein”. Dzielił się na dwie główne linie: styryjską i austriacką, obydwie linie dzieliły się na kilka podlinii.

Przedstawiciel tego rodu – Andrzej (ur. 1486 r.), w szesnastym roku życia został bakałarzem nauk wyzwolonych w Wiedniu, w latach 1517–1541 podróżował po Polsce, Moskwie, Hiszpanii i Turcji, następnie osiadł w Polsce, gdzie był marszałkiem dworu króla Zygmunta Augusta. Zmarł w 1566 roku.

W XVI wieku Jerzy von Herberstein, starosta Steyermarku w Górnej Austrii, miał dwóch synów: Bernardyna – założyciela *linii z Górnej Austrii* i Jerzego Andrzeja. Młodszy syn – Jerzy Andrzej posiadał również dwóch synów: Jana Bernarda (zm. 1663 r.) – biskupa Regensburga (Ratyzbona) oraz Jana Jerzego (zm. 1665 r.) – założyciela *linii śląskiej*. Jan Jerzy miał dwóch synów: Jana Fryderyka oraz Jana Bernarda.

Jan Fryderyk (zm. 17.04.1701 r.), właściciel państwa Gorzanów (Grafenort) w hrabstwie kłodzkim, które w 1669 roku przekształcił w fideikomis; żonaty z Marią, córką Rudolfa hr. von Wagensperg, wdową po Erhardzie Ferdynandzie hr. Truchses-Wetzhausen, miał synów: Jana Fryderyka jun. i Jana Leopolda Erdmanna.

Jan Fryderyk jun. (zm. 20.12.1695 r.) otrzymał tytuł hrabiego Rzeszy, odziedziczył majątki ojca w hrabstwie kłodzkim, był starostą tego hrabstwa. Żonaty z Marią Szarlottą Józefą, córką Henryka hr. von Zierotin, miał dwie córki: Joannę Józefę – drugą żonę N. hr. von Hoditz i Joannę Franciszkę (niezamężną) oraz syna – Jana Antoniego (zm. 1729 r.), żonatego z N. von Lichtenstein. Był on ostatnim męskim przedstawicielem *linii z Gorzanowa (Grafenort)*; majątki tej linii rodu przeszły w drodze spadku w ręce *linii z Górnej Austrii*.

Brat Jana Fryderyka jun. – Jan Leopold Erdmann, radca kamery śląskiej, właściciel Brzeziny (Gross Bresa) i Marcinkowic (Merzdorf) koło Wrocławia (Breslau), był dwukrotnie żonaty: 1. z Marią Teresą hr. von Althann, 2. (x 4.05. 1705 r.) z Rozalią hr. von Joergen nie miał potomków.

Drugi syn założyciela *linii śląskiej* Jana Jerzego, brat Jana Fryderyka – Jan Bernard (zm. 1685 r.) był właścicielem majątków w księstwie głogowskim i starostą księstwa wrocławskiego i głogowskiego. Pod koniec swojego życia przebudował i rozbudował zamek w Głogowie (Glogau). W 1630 roku kupił skonfiskowane szlachcie ewangelickiej majątki w księstwie opawskim: m.in. Zubrzyce (Sauerwitz), zamek w Ściborzycach Małych (Steubendorf) oraz

Klisino (Glaesen), w którym w 1656 roku zbudował na zamku kaplicę (wszystkie miejscowości w Głubczyckiem). W 1660 roku występuje w dokumentach Prudnika (Neustadt). Prawdopodobnie męskich potomków nie zostawił, choć być może, występujący w latach 1681–1730 Karol Leopold – kanonik komandorii zakonu joannitów w Opa-
wie (Troppau) – był jego synem.

Z innych przedstawicieli tego rodu w dokumen-
tach wymieniani są: Barbara Herberstein (zm. po 1626 r.), w 1600 roku wdowa po Piotrze Dluho-
milu z Bierawy (Birawa) koło Kozła (Cosel), która
otrzymała potwierdzenie szlachectwa. W 1626
roku była ona żoną Adama sen. Oderskiego z Li-
deřova (Ludgerzowitz).

Juliana von Herberstein, żona Jerzego von
Drahotusch kupiła wraz z mężem Lewice (Loe-
witz) w księstwie opawskim koło Głubczyc (Leob-
schuetz).

Elżbieta von Herberstein w 1610 roku była żoną
Wilhelma Berzkowskiego z Sebiřova, właściciela
Kobyli (Krasne Pole, Schoenwiese).

Jan Ferdynand Reichsgraf von Herberstein (rów-

nież syn Jana Bernarda?) był w latach 1705–1730
komturem komandorii zakonu joannitów w Grob-
nikach (Groeßnig) koło Głubczyc (Leobschuetz).

Herbersteinowie posiadali także majątki na Gór-
nym Śląsku w okolicy Niemodlina (Falkenberg) i ko-
ło Opola (Oppeln).

Na początku XX wieku Jan Zygmunt hr. von
Herberstein, członek austriackiej rady państwa
i właściciel licznych majątków w Karyntii, z rezy-
dencją na zamku Eggenberg koło Gratzu, posia-
dał również dobra w hrabstwie kłodzkim: Gorza-
nów (Grafenort), Piotrowice (Herrnsdorf), Wyszki
(Hohndorf), Długopole Dolne (Nieder Langenau)
i Starą Łomnicę (Alt Lomnitz).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 35–39; t. II, s. 107–108

Zedlitz, t. II, s. 371–372

Pilnáček, t. II, s. 656

Krane, s. 44–45

C.D.S., t. XXXIII, s. 18, 56, 57, 72

Genealog. Handbuch, s. 612–615

GENEALOGIA

Jerzy von Herberstein
czł. rady cesarskiej
starosta Steyermarku w Górnej Austrii

Bernardyn
zał. linii z Górnej Austrii

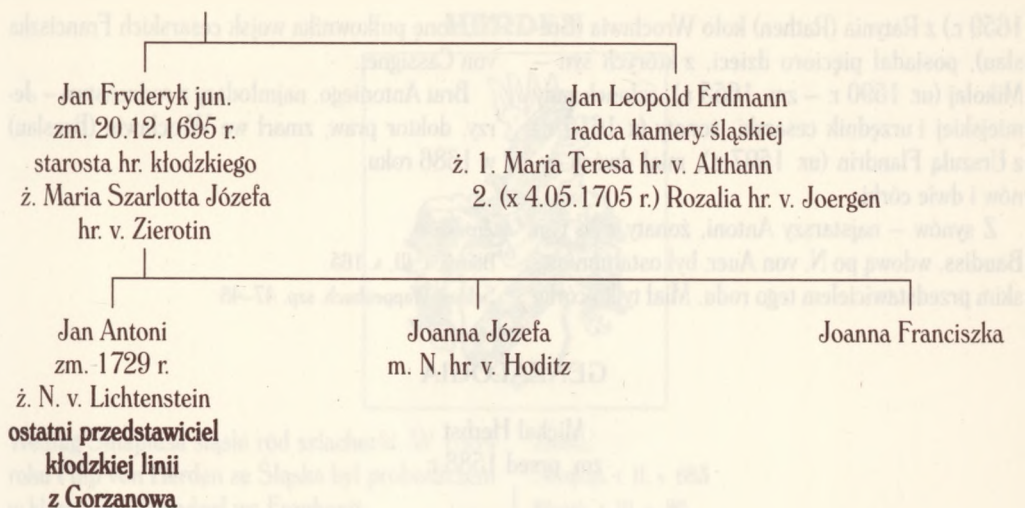
Jerzy Andrzej

Jan Bernard
zm. 1663 r.
biskup Regensburga

Jan Jerzy
zm. 1665 r.
zał. linii śląskiej

Jan Fryderyk
zm. 17.04.1701 r.
ż. Maria hr. v. Wagensperg
wdowa po Erhardzie Ferdynandzie
hr. Truchsens-Wetzhausen

Jan Bernard
zm. 1685 r.
czł. rady cesarskiej,
starosta ks. wrocławskiego
i głogowskiego



HERBORD

Jedna z linii możnego średniowiecznego rodu von Fuellstein z księstwa opawskiego, założona przez Herborda II von Fuellstein. Posiadali majątki w księstwie opawskim, m.in. Kietrz (Katscher) oraz w księstwie opolskim.

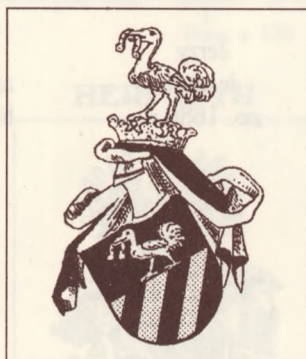
W drugiej połowie XIV wieku Herbord jun. zwanym Panse (Pawse) ze Slavkova (Schlakau), żonaty z Małgorzatą z Prószkowa (Proskau) koło Opola

(Oppeln), posiadał majątki pod Opolem (Oppeln): Żywocice (Zywodczuetz), Rogów Opolski (Rogau) i Winów (Winau). Majątki te sprzedał, przenosząc się na Ruś Czerwoną w okolice Dobromila i Chyrowa, gdzie zbudował na pamiątkę rodowego Fuellsteina (Fulštejn) zamek Felsztyn. Był protoplastą polskiego rodu Herburtów.

zob.

FUELLSTEIN

HERBST



Patrycjat wrocławski. Protoplastą rodu był Michał Herbst, zmarły przed 1588 rokiem.

Jego syn – Bartłomiej (ur. 1554 r. – zm.

17.11.1617 r.), dwukrotnie żonaty: 1. (x 1588 r.) z Barbarą Haunold (ur. 1569 r. – zm. 10.02.1602 r.),

2. z Zuzanną Uthmann (ur. 1580 r. – zm. 7.02.

1659 r.) z Ratynia (Rathen) koło Wrocławia (Breslau), posiadał pięcioro dzieci, z których syn – Mikołaj (ur. 1590 r. – zm. 1655 r.), członek rady miejskiej i urzędnik cesarski, żonaty (x 1615 r.) z Urszulą Flandrin (ur. 1597 r.), miał dwóch synów i dwie córki.

Z synów – najstarszy Antoni, żonaty z N. von Baudiss, wdową po N. von Auer, był ostatnim męskim przedstawicielem tego rodu. Miał tylko córkę

N., żonę pułkownika wojsk cesarskich Franciszka von Cassignet.

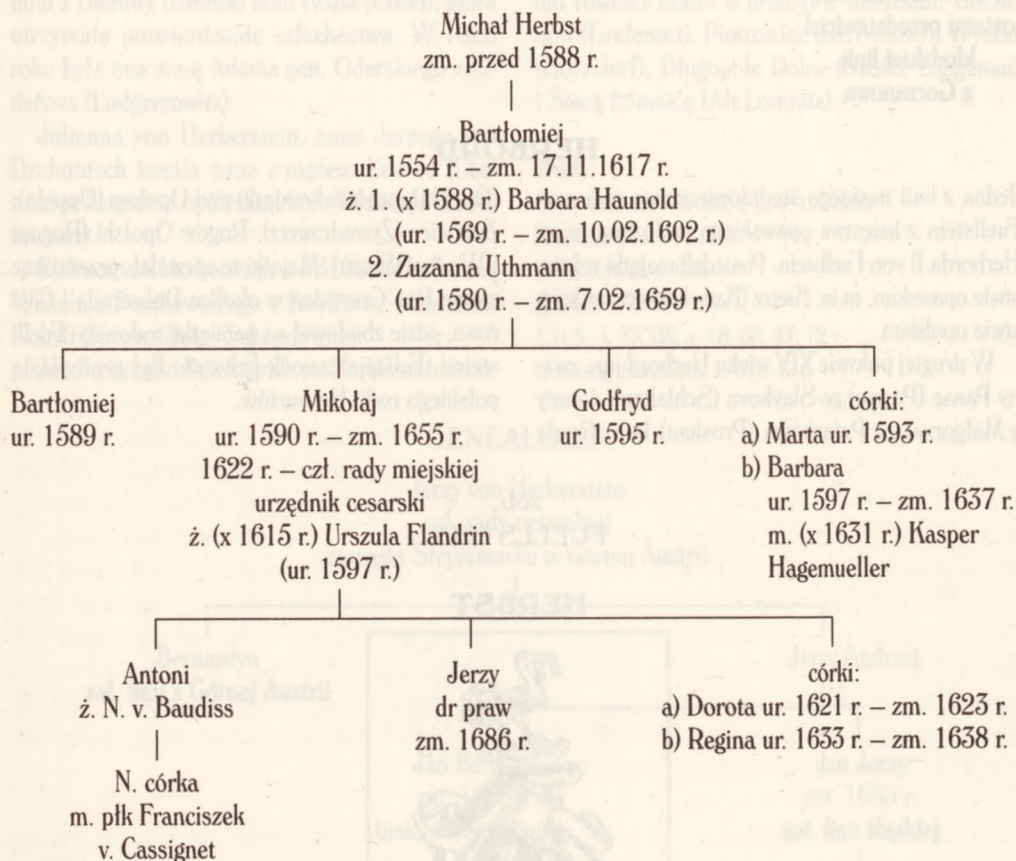
Brat Antoniego, najmłodszy z rodzeństwa – Jerzy, doktor praw, zmarł we Wrocławiu (Breslau) w 1686 roku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 165

Schles. Wappenbuch, szp. 47–48

GENEALOGIA



HERDEN



Według Sinapiusa śląski ród szlachecki. W 1484 roku Filip von Herden ze Śląska był proboszczem w klasztorze Allendorf we Frankonii.

Więcej szczegółów nie podaje.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 683

Błażek, t. III, s. 86

HERDTWIG



W 1655 roku (2.03.) otrzymał czeskie szlachectwo Krzysztof Herdtwig, urzędnik biskupów wrocławskich.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 86

Doerr, s. 138

HERFURTH



W 1645 roku (13.05.) szlachectwo czeskie otrzymał Marcin Herfurth, dr obojga praw, urzędnik biskupstwa wrocławskiego. Był synem Baltazara Herfurtha, burmistrza w Gryfowie Śląskim (Greiffenberg i. Schl.).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 683

Błażek, t. III, s. 86

HERLIN



W 1723 roku (24.05.) wpisany został w czeski stan rycerski Claudius de Herlin. Reskrypt cesarski ogłoszony został na terenie całego Śląska.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 47

Doerr, s. 207

(z) HEŘMANIC

zob.

OLIVETSKI

HERMANN

(HERMANN von HERMANNSDORF)



Herb szlachecki z 1719 roku



Herb rycerski z 1727 roku

Czeskie szlachectwo z predykatem „von Hermannsdorf” otrzymał w 1719 roku Jan Michał Hermann, adwokat w Nysie (Neisse) oraz jego kuzyn Elias Hermann, kornet wojsk cesarskich. Elias w 1727

roku (12.08.) został wpisany w czeski stan rycerski. Według Sinapiusa ród pochodził z księstwa wrocławskiego.

Jan Michał Hermann von Hermannsdorf posia-

dał majątek Jegielnicę (Jaeglitz) koło Nysy (Neisse). W 1724 roku był on pełnomocnikiem Jana Józefa hr. von Mettich podczas sprzedaży radzie miejskiej Prudnika (Neustadt) majątku w Piorunkowicach (Schweinsdorf) koło Prudnika (Neustadt).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 137

C.D.S., t. XXXIII, s. 59

HERMANN

zob.

HERRMANN

HERMANNSDORF

zob.

HERMANN

HERMBERG

(HERMPERG)

Błędnie zapisane nazwisko Emberg (Ehremberg) – rodu posiadającego m.in. Domecko (Dometzko) koło Opola (Oppeln) na Górnym Śląsku.

W 1552 roku Jan Hermborgk zwany Domeckim (Hans Hermborgk Domeczky genannt), wystę-

puje jako świadek w dokumentach królowej Izabeli, wystawionych w Opolu (Oppeln).

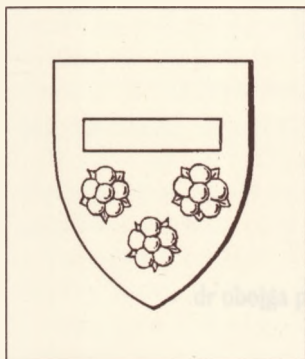
Źródła:

C.D.S., t. XXXIII, s. 42

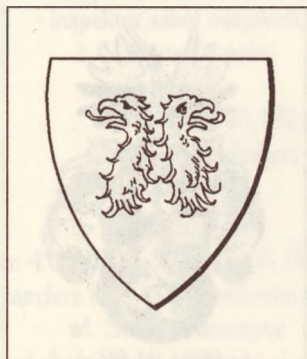
zob.

EMBERG

HERMSDORF



Herb linii górnośląskiej
z 1426 roku



Herb linii miśnięskiej
z 1378 roku



Herb szlachecki I



Herb szlachecki II



Herb szlachecki III



Herb szlachecki IV

Ród górnołużycki i miśnieński, występujący od XVI wieku w okolicach Zgorzelca (Goerlitz).

W 1584 roku Ginter von Hermsdorf nabył majątki na lewym brzegu Nysy Łużyckiej (Niemcy) oraz Płonicę (Ullersdorf) koło Żar (Sorau).

W 1642 roku Anna Małgorzata von Hermsdorf wyszła za mąż za Krzysztofa von Reibnitz, w 1653

roku była już wdową i w 1658 roku powtórnie wyszła za mąż za N. von Schilling.

Ród wymarł w XVII wieku.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 48

HERNIK

zob.

HOERNIG

HERRMANN

(HERRMANN und KATTERN)



Ród pochodzący z Żagania (Sagan), posiadający w księstwie wrocławskim miejscowości Święta Katarzyna (Kattern) i Piersno (Pirschen).

Michał Herrmann (ur. 1523 r. – zm. 6.11.1593 r.) z Żagania (Sagan) był pastorem w kościele św. Marii Magdaleny we Wrocławiu (Breslau). Żonaty

z Jadwigą Namsler, miał syna Zachariasza sen. (ur. 4.02.1563 r. – zm. 2.05.1638 r.), pastora kościoła św. Elżbiety i inspektora szkół miejskich we Wrocławiu (Breslau). Żonaty dwukrotnie: 1. z Martą Dressler (ur. 1565 r. – zm. 23.09.1616 r.), 2. z Urszulą Schubert, wdową po N. Gesner, miał

syna – Zachariasza jun. (ur. 4.08.1601 r. – zm. 6.08.1645 r.) doktora obojga praw, w 1642 roku kanclerza księcia Karola Fryderyka ziebicko-oleśnickiego.

Był on właścicielem Świętej Katarzyny (Kattern), którą wniosła mu w wianie jego druga żona. Żonaty dwukrotnie: 1. (x 22.10.1629 r.) z Zuzanną von Koye (zm. 21.10.1633 r.), wdową po N. Scholtzu, 2. z Małgorzatą von Eben (zm. 24.04.1676 r.) ze Świętej Katarzyny (Kattern), miał dwóch synów, którzy zostali nobilitowani.

Starszy – Ernest Henryk (zm. 12.02.1702 r.), asesor sądu ziemskiego księstwa ziebickiego był właścicielem Strzeszowa (Striese) i Piersna (Pirschchen) koło Trzebnicy (Trebnitz). Żonaty dwukrotnie, 1. z Anną Małgorzatą von Eckershausen,

2. (x 30.08.1678 r.) z Ewą Marią Anną von Freytag, miał syna Ernesta Ferdynanda, zmarłego w dzieciństwie.

Młodszy – Zachariasz (zm. 1.12.1682 r.), porucznik wojsk cesarskich, komisarz i deputowany księstwa wrocławskiego, żonaty (x 4.02.1682 r.) z Barbarą Rozyną von Freytag (ur. 1660 r.) z Zaprężyna (Sapraschine) koło Trzebnicy (Trebnitz), która zmarła 9.10.1682 roku przy porodzie, sześć tygodni później zmarł Zachariasz, a w dwa dni po nim jego syn Juliusz Ferdynand.

Źródła:

Sinapius, t.II, s. 683–684

Zedlitz, t. II, s. 376

Błażek, t. I, s.42; t. III, s. 165

GENEALOGIA

Michał Herrmann

ur. w Żaganiu 1523 r. – zm. we Wrocławiu 6.11.1593 r.

pastor kościoła św. Marii Magdaleny

ż. Jadwiga Namsler

|

Zachariasz sen.

ur. 4.02.1563 r. – zm. 2.05.1638 r.

dr teologii, pastor kościoła św. Elżbiety,

inspektor szkół miejskich

ż. 1. Marta Dressler

(ur. 1565 r.

– zm. 23.09.1616 r.)

2. Urszula Schubert

|

Zachariasz jun.

ur. 4.08.1601 r. – zm. 6.08.1645 r.

dr obojga praw, kanclerz ks. Karola Fryderyka ziebicko-oleśnickiego

wł. Świętej Katarzyny

ż. 1. (x 22.10.1629 r.)

Zuzanna v. Koye

(zm. 21.10.1633 r.)

2. Małgorzata v. Eben

ze Świętej Katarzyny

(zm. 24.04.1676 r.)

|

Ernest Henryk
zm. 12.02.1702 r.
asesor sądu ks. ziebickiego
ż. 1. Anna Małgorzata v. Eckershausen
2. (x 30.08.1678 r.)
Ewa Maria Anna v. Freytag

Ernest Ferdynand
zm. w dzieciństwie

Zachariasz
zm. 1.12.1682 r.
porucznik wojsk cesarskich
ż. (x 4.02.1682 r.) Barbara Rozyna
v. Freytag
(ur. 1660 r. – zm. 9.10.1682 r.)

Juliusz Ferdynand
ur. 9.10.1682 r. – zm. 3.12.1682 r.

HERRNSDORF

zob.
BERGE

HERSCHMANN

(HIRSCHMANN)



W 1697 roku (13.05.) wpisany został w stan rycerski Rzeszy Teodor Wilhelm von Herschmann, asystent rady cesarskiej i kanclerz księstwa wrocławskiego.

Przybył z Westfalii i posiadał Żorawinę (Rothsuerben) oraz Sadków (Sattkau) koło Wrocławia

(Breslau). Zmarł po 1711 roku, pozostawił tylko dwie córki.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 684

Błażek, t. I, s. 42

Doerr, s. 176

HERTEL



W literaturze genealogicznej podaje się różne pochodzenie tego rodu, według niektórych historyków przybyli z Saksonii, według innych pochodzili z księstwa świdnickiego, ziebickiego, czy też z księstwa oleśnickiego.

W 1318 roku N. Hertelius występuje w dokumentach księstwa świdnickiego, a w 1447 roku Wawrzyniec (Lorenz) Hertel w księstwie ziebickim.

W 1530 roku Jan von Hertel był właścicielem Zaprężyna (Nieder- und Ober Saprashchine), w 1541 roku właścicielami tej miejscowości byli bracia: Piotr, Jan, Maciej, Joachim i Wacław.

W 1559 roku (18.02.) zmarł Jan Hertel, właściciel Machnic (Machnitz) koło Trzebnicy (Trenitz) w księstwie oleśnickim, magister nauk wyzwolonych, kanonik katedry wrocławskiej. Epitafium znajduje się w kościele św. Krzyża we Wrocławiu (Breslau). W latach 1580–1583 właścicielem tej miejscowości był Jan sen. Hertel.

W 1584 roku (19.09.) zmarł w Szprotawie (Sprottau) w wieku 49 lat Jakub Hertel, jego epitafium znajdowało się w kościele parafialnym w Szprotawie (Sprottau). W 1587 roku (17.03.) zmarła w Trzebnicy (Trenitz) Małgorzata von Hertel.

Na początku XVII wieku Henryk von Hertel był pułkownikiem wojsk cesarskich. W 1620 roku Joachim von Hertel był deputowanym sejmiku okrę-

gu sądowego w Namysłowie (Namslau). W 1621 roku (8.02.) zmarł w wieku 82 lat Eliaz Hertel, radca kamery cesarskiej, właściciel Sadkówka (Klein Schottkau) koło Wrocławia (Breslau). W 1627 roku (6.11.) zmarł Mateusz, właściciel Dobiercie (Wilmsdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg), żonaty z Barbarą von Elsner.

W XVII wieku N. von Hertel był żonaty (ok. 1650 r.) z Marią von Sebottendorf z Rożnowa (Rosen) koło Kluczborka (Kreuzburg). W tym samym czasie Joachim Hermann von Hertel był żonaty z Urszulą Katarzyną von Kottwitz. Miał troje dzieci: Krzysztofa Henryka, Joachima Sebastiana i Annę Helenę. Hertelowie posiadali również majątki w okolicy Twardogóry (Festenberg) w księstwie oleśnickim.

Niektórzy przedstawiciele tego rodu przenieśli się na teren Czech, istniała również linia pomorska. Ród wymarł na Śląsku pod koniec XVII wieku.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 455–456; t. II, s. 684–685

Zedlitz, t. II, s. 377

Błażek, t. I, s. 43

Pilnáček, t. II, s. 643

Schles. Wappenbuch, szp. 49

HERTEL



Na Śląsku istniał również inny ród o tym nazwisku. Joanna Hertel była żoną Jerzego von Kretschmer z Myślecina (Schenkendorf) w księstwie świdnickim.

Nic więcej o nich nie wiadomo.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 43

HERTEL

(HERTEL und SCHAPPLAU)



W 1721 roku (26.10.) wpisany został w czeski stan rycerski z predykatem „und Schapplau” Karol Jerzy Hertel. W 1724 roku był on radcą i sekretarzem cesarskiego wyższego urzędu księstw śląskich.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 43

Doerr, s. 206

HERTEL

(HERTEL von WILSSDORFF)



W 1601 roku (10.04.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Wilssdorff” otrzymał Maciej Hertel, mieszczanin legnicki i poborca cła.

Zmarł bezdzietnie 6.11.1627 roku.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 43

HERTWIG



Herb z 1532 roku



Herb z 1557 roku



Herb z XVII wieku

Ród mieszczan z Bolesławca (Bunzlau), osiadły we Wrocławiu (Breslau). W latach 1552–1565 Antoni Hartwig był członkiem rady miejskiej we Wrocławiu (Breslau).

W 1532 roku (11.02.) został nobilitowany Tylman Hartwig; jego syn – Andrzej, w 1557 roku otrzymał potwierdzenie szlachectwa ze zmianą herbu. Tylman, żonaty z Magdaleną Scholz, miał jedenaścioro dzieci, zmarł w 1540 roku. Jego żona dożyła podobno 130 potomków (?), jej epitafium (zm. 15.04.1577 r.) znajdowało się w kościele św. Elżbiety we Wrocławiu (Breslau).

Wspomniany wyżej Andrzej (ur. 1513 r.) – najstarszy syn Tylmana, cesarski urzędnik podatko-

wy, członek rady biskupiej i księstwa ziebicko-oleśnickiego, kupił Wojnowice (Woinowitz) koło Wrocławia (Breslau), zmarł 9.02.1575 roku. Żonaty dwukrotnie: 1. z Polikseną de Corona z Padwy, 2. z Lukrecją Huber, miał troje dzieci.

Drugi syn Tylmana – Antoni (zm. 1576 r.), członek rady miejskiej, żonaty również dwukrotnie: 1. z Barbarą Buettner, 2. (x 1571 r.) z Martą Barthel (ur. 1548 r. – zm. 1616 r.), która po jego śmierci wyszła ponownie za mąż za Grzegorza von Morenberg, miał dziesięcioro dzieci.

Trzeci z synów Tylmana – Tylman jun. (ur. 1523 r. – zm. 2.03.1571 r.), doktor obojga praw, członek rady cesarskiej i syndyk Wrocławia (Breslau), żona-

ty (x 1550 r.) z Martą, córką dra filozofii i medycyny Klemensa Borgka, prawdopodobnie dzieci nie miał.

Czwarty syn – Jan (zm. 1575 r.), urzędnik wyższego urzędu celnego, żonaty dwukrotnie: 1. (x 1547 r.) z Anną Pipplis (zm. 1560 r.), 2. (x 1560 r.) z Katarzyną Kerlin (zm. 1613 r.), miał czworo dzieci.

Piąty syn Tylmana – Piotr (zm. 1572 r.), żonaty (x 1547 r.) z Heleną Sauermann (zm. 1575 r.), miał jednego syna.

Szósty syn Tylmana – Paweł, żonaty dwukrotnie: 1. (x 1549 r.) z Magdaleną Kindler, 2. z Ludmiłą Schenck miał troje dzieci.

Ród wymarł w XVIII wieku.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 456–457

Błażek, t. I, s. 43

Doerr, s. 9

GENEALOGIA

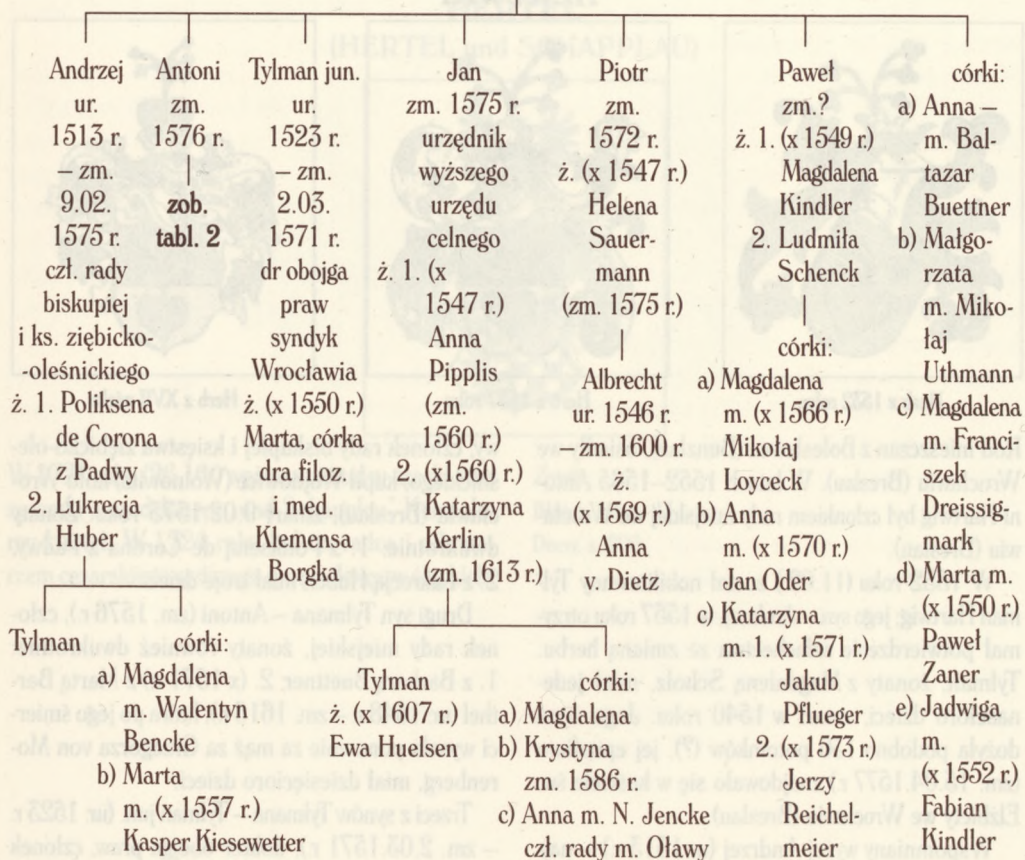
1. Dzieci Tylmana oraz jego synów: Andrzeja, Jana, Piotra i Pawła

Tylman Hertwig

zm. 1540 r.

ż. Magdalena Scholz

(zm. 15.04.1577 r.)



2. Dzieci Antoniego

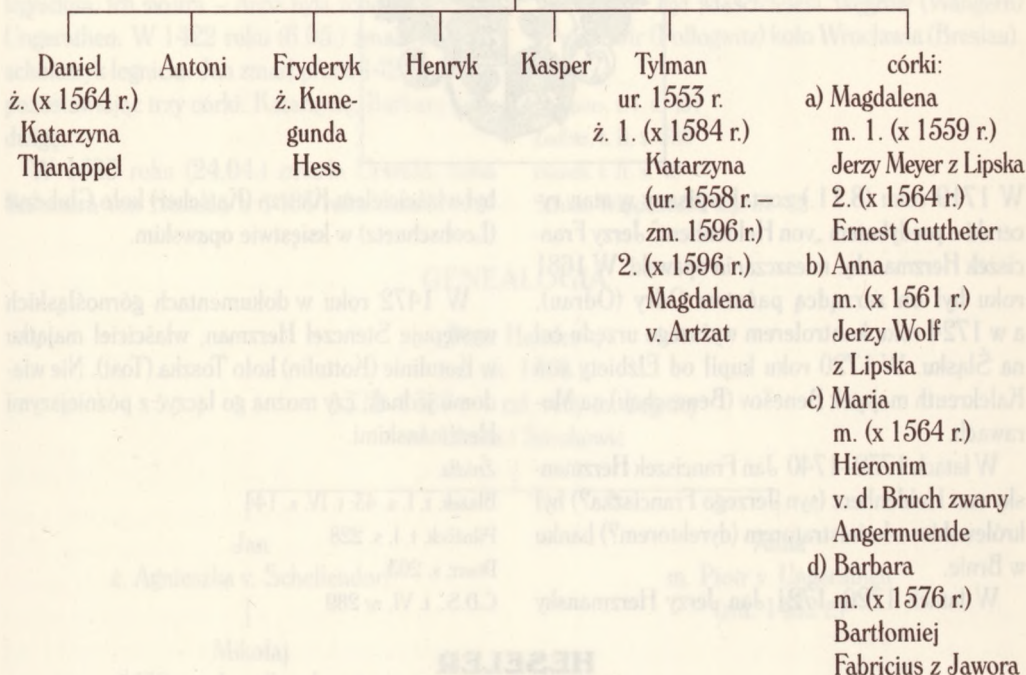
Antoni Hertwig syn Tylmana
zm. 1576 r.

czł. rady m. Wrocławia

ż. 1. Barbara Buettner

2. (x 1571 r.) Marta Barthel

(ur. 1548 r. – zm. 1616 r.)



HERTZBERG



Stary pomorski ród znany od XV wieku.

W XVIII wieku posiadali majątki w śląskiej części Górnych Łużyc, m.in. Małą Wieś (Halbendorf) i Sanice (Saenitz).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 137

HERZMANSKY

(HERZMANSKY von HELDENHERZ)



W 1719 roku (8.11.) został wpisany w stan rycerski z predykatem „von Heldenherz” Jerzy Franciszek Herzmansky, mieszczanin opawski. W 1681 roku był on zarządcą państwa Odry (Odrau), a w 1724 roku kontrolerem wyższego urzędu cel na Śląsku. W 1720 roku kupił od Elżbiety von Kalckreuth majątek Benešov (Beneschau) na Morawach.

W latach 1732–1740 Jan Franciszek Herzmansky von Heldenherz (syn Jerzego Franciszka?) był królewskim administratorem (dyrektorem?) banku w Brnie.

W latach 1720–1721 Jan Jerzy Herzmansky

był właścicielem Kietrza (Katscher) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim.

W 1472 roku w dokumentach górnośląskich występuje Stenczel Herzman, właściciel majątku w Kotulinie (Kottulin) koło Toszka (Tost). Nie wiadomo jednak, czy można go łączyć z późniejszymi Herzmanskimi.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 43; t. IV, s. 144

Pilnaček, t. I, s. 228

Doerr, s. 203

C.D.S., t. VI, nr 289

HESELER

(HESSLER)



Ród wywodzący się z mieszczaństwa wrocławskiego, osiadły w księstwie legnickim, znany od XIV wieku. W 1353 roku notowani byli bracia: Niclas, Hancke i Peter. W 1369 roku Hancke i Piotr byli

właścicielami Smokowic (Schmochwitz) koło Legnicy (Liegnitz).

W 1387 roku znani są Piotr (inny) i Kunegunda. W 1389 roku Piotr kupił dla siebie i swo-

ich braci: Marka, Łukasza, Mateusza i Urbana miejscowość Ulesie (Waldau) koło Legnicy (Liegnitz). W 1400 roku Piotr występuje jako właściciel Ulesia (Waldau) i Smokowic (Schmochwitz).

W 1408 roku, Łukasz, Jan, Urban i ich kuzyn Ruland byli właścicielami Ulesia (Waldau), Smokowic (Schmochwitz) i Prostyni (Scheibsdorf) w księstwie legnickim. Ich siostra – Anna była żoną Piotra von Ungerathen. W 1422 roku (6.05.) zmarł Łukasz, scholastyk legnicki. Jan zmarł przed 1425 rokiem, pozostawiając trzy córki: Katarzynę, Barbarę i Jadvigę.

W 1523 roku (24.04.) zmarła Urszula, żona Baltazara von Heseler, w 1463 roku zmarła rów-

nież Urszula Heseler, żona Maternusa Gerstman-na.

Kasper Heseler (ur. 1501 r.) był członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau) od 1557 roku aż do swojej śmierci 28.12.1577 roku. Żonaty (x 1543 r.) z Elżbietą von Domelau (ur. 1511 r. – zm. 3.01. 1589 r.), miał m.in. syna Daniela, również członka rady miejskiej od 1588 roku do śmierci 25.09. 1620 roku. Był właścicielem Węgrów (Wangern) i Polakowic (Pollogwitz) koło Wrocławia (Breslau).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 457

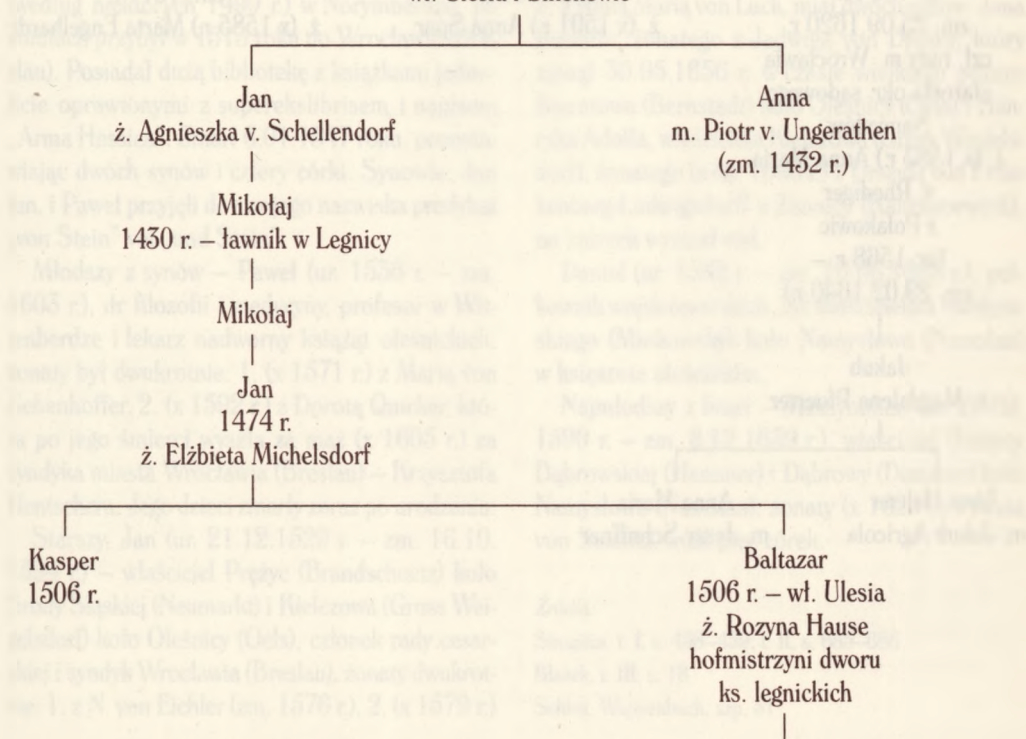
Zedlitz, t. II, s. 380

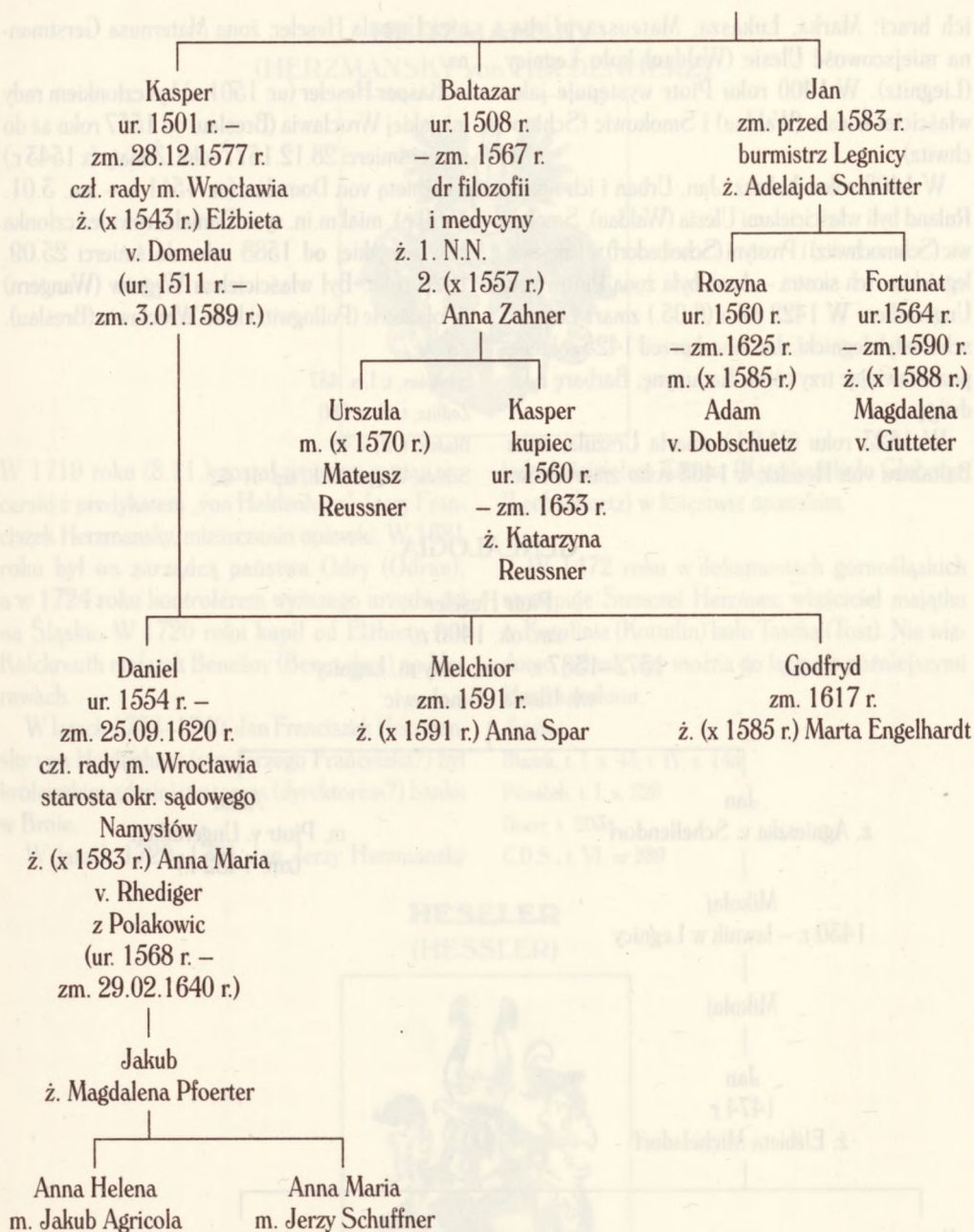
Błażek, t. II, s. 48

Schles. Wappenbuch, szp. 51–52

GENEALOGIA

Piotr Heseler
zm. ok. 1406 r.
1372–1387 r. – czł. rady m. Legnicy
wł. Ulesia i Smokowic





HESS

(HESS von STEIN)



Herb Hess v. Stein



Ród zamieszkały w księstwie oleśnickim.

Dr Jan Hess, początkowo kanonik w Nysie (Neisse), Brzegu (Brieg) i Wrocławiu (Breslau), później od 1523 roku był pierwszym ewangelickim proboszczem kościoła św. Marii Magdaleny we Wrocławiu (Breslau). Urodził się 23.09.1491 roku (według niektórych 1490 r.) w Norymberdze, po studiach przybył w 1513 roku do Wrocławia (Breslau). Posiadał dużą bibliotekę z książkami jednolicie oprawionymi z supereklibrisem i napisem „Arma Hessica”. Zmarł 6.01.1547 roku, pozostawiając dwóch synów i cztery córki. Synowie: Jan jun. i Paweł przyjęli do swojego nazwiska predykat „von Stein” vel „und Stein”.

Młodszy z synów – Paweł (ur. 1536 r. – zm. 1603 r.), dr filozofii i medycyny, profesor w Wittenberdze i lekarz nadworny książąt oleśnickich, żonaty był dwukrotnie: 1. (x 1571 r.) z Marią von Gebenhoffer, 2. (x 1592 r.) z Dorotą Quicker, która po jego śmierci wyszła za mąż (x 1605 r.) za syndyka miasta Wrocławia (Breslau) – Krzysztofa Hentschera. Jego dzieci zmarły zaraz po urodzeniu.

Starszy, Jan (ur. 21.12.1529 r. – zm. 16.10.1594 r.) – właściciel Prężyc (Brandschuetz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt) i Kielczowa (Gross Weigelsdorf) koło Oleśnicy (Oels), członek rady cesarskiej i syndyk Wrocławia (Breslau), żonaty dwukrotnie: 1. z N. von Eichler (zm. 1576 r.), 2. (x 1579 r.)

z Martą von Aichhauser, miał trzech synów: Jana jun., Daniela i Maksymiliana.

Jan jun. (ur. 4.12.1580 r. – zm. 17.07.1656 r.), odziedziczył majątki po ojcu, żonaty był również dwukrotnie: 1. z Heleną von Rheinbaben z Kadłuba (Kadlau) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), 2. z Anną Marią von Luck, miał dwóch synów: Jana Rudolfa, żonatego z Jadwigą von Dresky, który zginął 30.05.1656 r. w czasie wielkiego pożaru Bierutowa (Bernstadt) koło Oleśnicy (Oels) i Henryka Adolfa, właściciela Kielczowa (Gross Weigelsdorf), żonatego (x ok. 1646 r.) z Urszulą von Frankenberg-Ludwigsdorff z Zimnicy (Kaltenvorwerk), na których wymarł ród.

Daniel (ur. 1582 r. – zm. 10.06.1648 r.), pułkownik wojsk cesarskich, był właścicielem Minkowskiego (Minkowsky) koło Namysłowa (Namslau) w księstwie oleśnickim.

Najmłodszy z braci – Maksymilian (ur. 29.09.1590 r. – zm. 8.12.1639 r.), właściciel Kuźnicy Dąbrowskiej (Hammer) i Dąbrowy (Dammer) koło Namysłowa (Namslau), żonaty (x 1626 r.) z Anną von Seidlitz, miał pięć córek.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 458–459; t. II, s. 685–686

Błażek, t. III, s. 18

Schles. Wappenbuch, szp. 51

GENEALOGIA

Jan Hess
kupiec w Norymberdze
ż. Anna Geiger

Jan

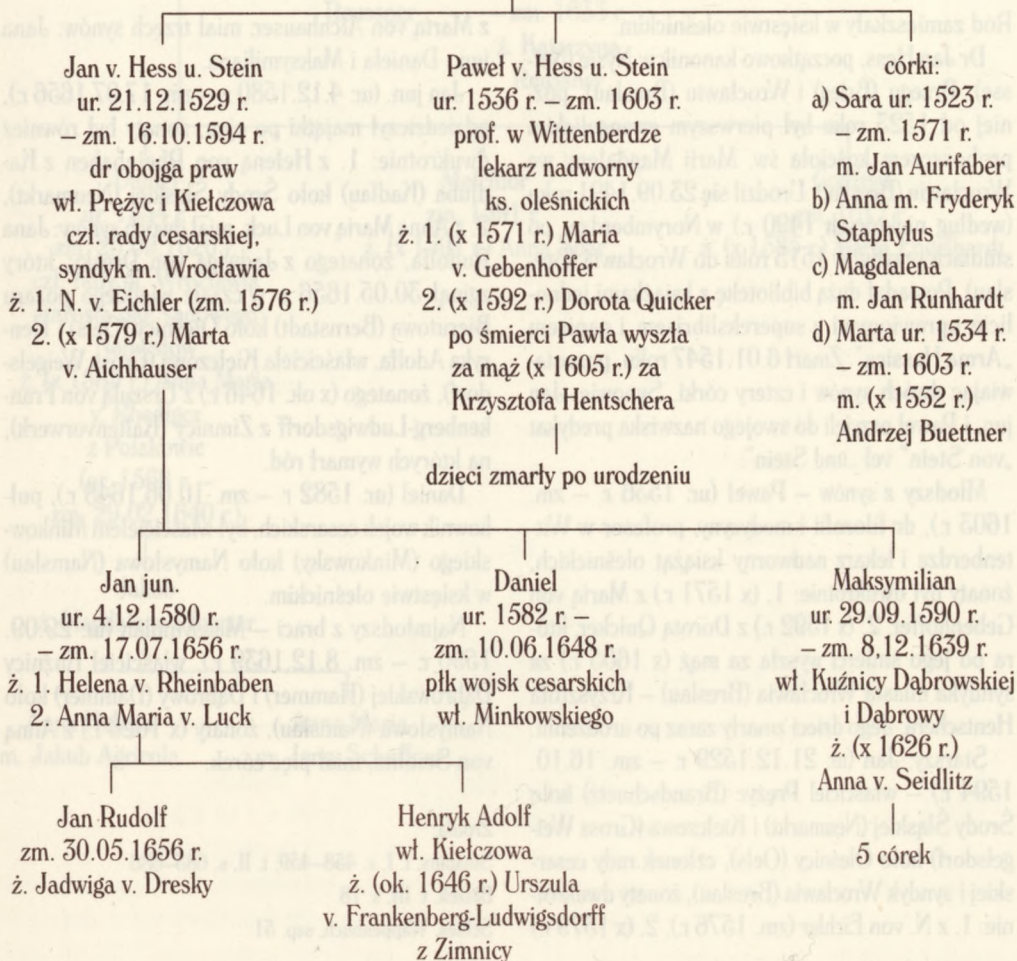
ur. w Norymberdze 23.09.1491 r.

– zm. we Wrocławiu 6.01.1547 r.

dr teologii, pierwszy ewangelicki proboszcz
kościół św. Marii Magdaleny we Wrocławiu,

ż. 1. (x 1525 r.) Sara Jopner zw. Spiegler
(zm. 8.09.1531 r.)

2. (x 1533 r.) Jadwiga Wahler (Wahle) (zm. 1542 r.)



HESSEN

zob.

HESS**HESSEN-ROTHENBURG**

zob.

RATIBOR**HEUGL**

(HEUGL von POLKOWITZ, HEUGL von POLLOGWITZ, HEUGEL)



Mieszczanie wrocławscy przybyli w XV wieku z Norymbergi, w 1476 roku występują już w dokumentach wrocławskich.

W 1539 roku zostali nobilitowani synowie Wawrzyńca (Lorenza): Andrzej, Łazarz, Jan, Sebald i Stefan (wg Doerra, Pilnáček wymienia inne imiona). Za siedzibę rodową uznali Polakowice (Pollogwitz) koło Wrocławia (Breslau). Bardzo licznie rozrodzeni, posiadali majątki głównie w księstwie oleśnickim.

Do Wrocławia przybył z Norymbergi około 1476 roku Wawrzyniec (Lorenz) Heugl (ur. 1449 r. – zm. 1513 r.) – od 1483 roku członek rady miejskiej Wrocławia (Breslau). Żonaty dwukrotnie: 1. (x ok. 1477 r.) z Dorotą Muemler (?) wdową po Bartłomieju Scheuerl (zm. 1486 r.), 2. (x 1487 r.) z Klarą Popplau (zm. 1506 r.), miał trzynaścioro dzieci: siedem córek i sześciu synów, z których jeden zmarł w dzieciństwie, zaś pięciu zostało nobilitowanych. Najstarszy z synów – Walentyń – zmarł w młodości.

Andrzej (ur. 1483 r. – zm. 1557 r.), właściciel Polakowic (Pollogwitz), członek rady miejskiej Wrocławia (Breslau), żonaty z Małgorzatą Klement, miał dziewięścioro dzieci: czterech synów i pięć córek.

Łazarz (zm. 1561 r.) – właściciel Brzezinki (Briesse) w księstwie oleśnickim i Boreczka (Waeldchen) koło Strzelina (Strehlen), żonaty dwukrotnie: 1. z Anną von Eyler (zm. 1543 r.) z Biskupic (Bischowitz) koło Wrocławia (Breslau), 2. (x 1544 r.) z Barbarą von Angermuende, wdową po Janie Roth, miał sześcioro dzieci: dwóch synów i cztery córki.

Jan (ur. 1495 r. – zm. 1549 r.) – żonaty z Barbarą Winss (zm. 1572 r.), miał ośmioro dzieci: pięciu synów i trzy córki.

Sebald (zm. 1550 r.) – właściciel Jarząbkowic (Schriegwitz) i Zakrzyc (Sagschuetz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), żonaty również dwukrotnie: 1. z N.N., 2. (x 1533 r.) z Anną Hoernig, miał pięścioro dzieci: jednego syna i cztery córki.

Stefan (ur. 1497 r. – zm. 1556 r.), kanonik katedry wrocławskiej, przeszedł do obozu reformacji, żonaty (x 1533 r.) z Martą Reichel (zm. 1583 r.), posiadał sześcioro dzieci: czterech synów i dwie córki.

W XVII i XVIII wieku przedstawiciele tego rodu występują bardzo licznie. W drugiej połowie XVII

wieku Moryc Adolf von Heugl, żonaty z Marią Elżbietą (ur. 1646 r.), córką Kaspra II Posadowskiego z Grodziszowa (Rohrau) koło Oławy (Ohlau), był właścicielem Marszowic (Marschwitz) i Gaju (Goy).

Konrad Fryderyk (ur. 1672 r.), żonaty (x 1708 r.) z Małgorzatą (ur. 1688 r. – zm. 1719 r.), córką Ernesta Posadowskiego z Wólczyzna (Konstadt) koło Kluczborka (Kreuzburg), był właścicielem Nasali (Nasadel) i Duczowa Wielkiego (Gross Deutschen) koło Kluczborka (Kreuzburg).

W 1735 roku zmarł Gustaw Adolf von Heugl, epitafium jego i rodziny znajduje się w kościele w Dobrej (Doeberle) w księstwie oleśnickim.

W połowie XVIII wieku Chrystian, żonaty z Szarlottą Eleonorą von Studnitz (ur. 1719 r. –

zm. 1772 r.), córką Karola Fryderyka ze Świętej Katarzyny (Kattern), był właścicielem Dobrzeńca (Gutwohne) koło Oleśnicy (Oels).

W tym samym czasie Adolf von Heugl, właściciel Strzelec (Strehlitz) koło Namysłowa (Namslau) był mężem siostry Szarlotty Eleonory – Urszuli Heleny von Studnitz (ur. 1717 r. – zm. 1760 r.).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 460–469; t. II, s. 686–688

Zedlitz, t. II, s. 381–382

Pilnaček, t. I, s. 223–224

Dorst, t. I, nr 204

Doerr, s. 205

Schles. Wappenbuch, szp. 167–168

GENEALOGIA

1. Początki rodu

Albrecht Heugl

mieszczanin z Norymbergi

ż. (x 1405 r.)

Kunegunda c. Markwarta Vingera

|

Albrecht

zm. 1463 r.

mieszczanin z Norymbergi

ż. Anna Ortlieb wdowa

po Stefanie Eisenmengerze

|

Wawrzyniec (Lorenz)

ur. w Norymberdze 1449 r.

– zm. we Wrocławiu 1513 r.

1476 r. – Wrocław

1483 r. – czł. rady miejskiej

ż. 1. (x ok. 1477 r.)

Dorota Muemler

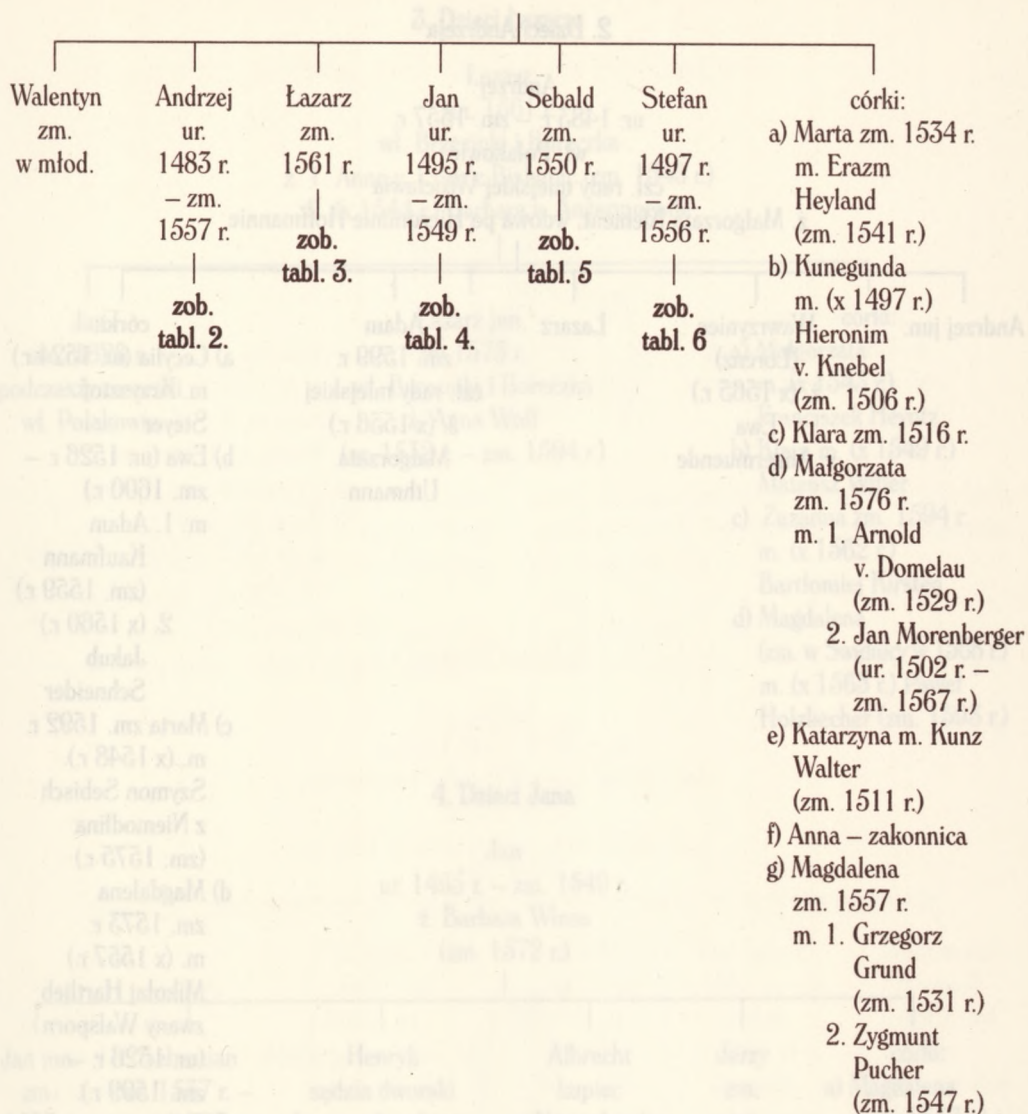
(zm. 1486 r.)

2. (x 1487 r.)

Klara Popplau

(zm. 1506 r.)

|



2. Dzieci Andrzeja

Andrzej
ur. 1483 r. – zm. 1557 r.

wł. Polakowice

czł. rady miejskiej Wrocławia

ż. Małgorzata Klement, wdowa po Hieronimie Hoffmannie

Andrzej jun.

Wawrzyniec
(Lorenz)

ż. (x 1565 r.)

Ewa

v. Angermuende

Lazarz

Adam

zm. 1599 r.

czł. rady miejskiej

ż. (x 1556 r.)

Małgorzata
Uthmann

córki:

a) Cecylia (ur. 1524 r.)

m. Krzysztof
Steyer

b) Ewa (ur. 1526 r. –
zm. 1600 r.)

m. 1. Adam
Kaufmann
(zm. 1559 r.)

2. (x 1560 r.)
Jakub
Schneider

c) Marta zm. 1592 r.

m. (x 1548 r.)
Szymon Sebisch
z Niemodlina
(zm. 1575 r.)

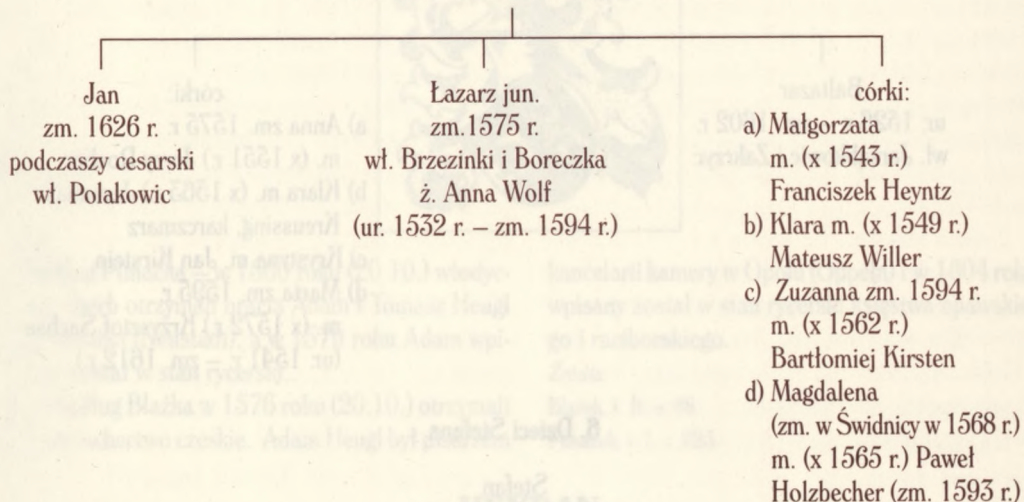
d) Magdalena

zm. 1573 r.
m. (x 1557 r.)
Mikołaj Hartlieb
zwany Walsporn
(ur. 1526 r. –
zm. 1599 r.)

e) Małgorzata
m. (x 1560 r.)
Paweł Barthel

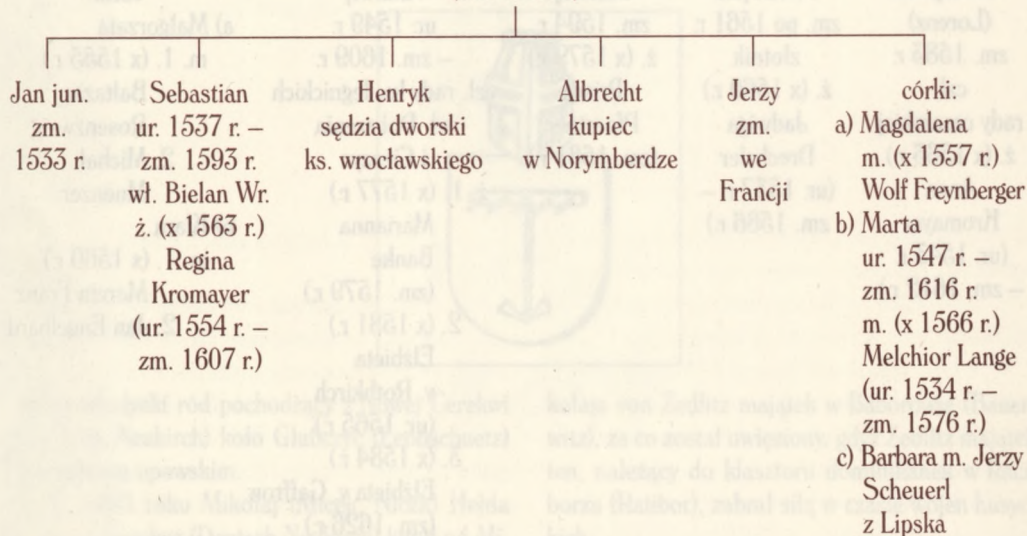
3. Dzieci Łazarza

Łazarz -
zm. 1561 r.
wł. Brzezinki i Boreczka
ż. 1. Anna v. Eyler z Biskupic (zm. 1543 r.)
2. (x 1544 r.) Barbara v. Angermuende



4. Dzieci Jana

Jan
ur. 1495 r. – zm. 1549 r.
ż. Barbara Winsz
(zm. 1572 r.)



5. Dzieci Sebalda

Sebald
zm. 1550 r.
wł. Jarząbkowic i Zakrzyc
ż. 1. N.N.
2. (x 1533 r.) Anna Hoernig

Baltazar
ur. 1526 r. – zm. 1602 r.
wł. Jarząbkowic i Zakrzyc

córki:
a) Anna zm. 1575 r.
m. (x 1551 r.) Jerzy Roeber
b) Klara m. (x 1563 r.) Jeremiasz
Kreussing, karczmarz
c) Krystyna m. Jan Kirstein
d) Marta zm. 1595 r.
m. (x 1572 r.) Krzysztof Sachse
(ur. 1541 r. – zm. 1612 r.)

6. Dzieci Stefana

Stefan
ur. 1497 r. – zm. 1556 r.
początkowo kanonik katedry wrocławskiej
wł. Polakowic
ż. (x 1533 r.) Marta Reichel (zm. 1583 r.)

Wawrzyniec
(Lorenz)
zm. 1583 r.
czł.
rady cesarskiej
ż. (x 1563 r.)
Anna
Kromayer
(ur. 1543 r.
– zm. 1612 r.)

Stefan jun.
zm. po 1561 r.
złotnik
ż. (x 1560 r.)
Jadwiga
Drechsler
(ur. 1537 r. –
zm. 1586 r.)

Mikołaj
zm. 1594 r.
ż. (x 1579 r.)
Prisca
Pfoertner
(zm. 1581 r.)

Andrzej
ur. 1549 r.
– zm. 1609 r.
czł. rady ks. legnickich
wł. Dobrzenia
i Cieszyc
ż. 1. (x 1577 r.)
Marianna
Banke
(zm. 1579 r.)
2. (x 1581 r.)
Elżbieta
v. Rothkirch
(ur. 1565 r.)
3. (x 1584 r.)
Elżbieta v. Gaffron
(zm. 1626 r.)

córki:
a) Małgorzata
m. 1. (x 1555 r.)
Baltazar
Rosenzweig
2. Michał
Muenzer
b) Klara
m. 1. (x 1560 r.)
Marcin Franz
2. Jan Engelhard

HEUGL

(HEYGL, HEUGL von SCHOENSBERG)



Według Pilnácka – w 1560 roku (20.10.) włódyctwo i herb otrzymali bracia Adam i Tomasz Heugl z Prudnika (Neustadt), a w 1579 roku Adam wpisany został w stan rycerski.

Według Błażka w 1576 roku (20.10.) otrzymali oni szlachectwo czeskie. Adam Heugl był pisarzem

kancelarii kamery w Opolu (Oppeln) i w 1604 roku wpisany został w stan rycerski księstwa opawskiego i raciborskiego.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 48

Pilnáček, t. I, s. 225

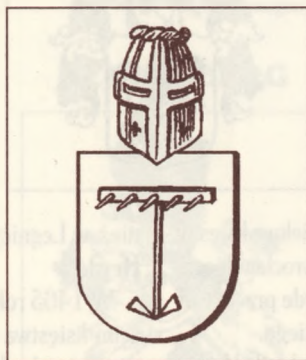
HEYDAN

zob.

HEDAN

HEYDE

(HEYDE von DEUTSCH NEUKIRCH, HEJDA z NOVE CERKEVĚ,
HEJDA z NOWEJ CEREKWI)



Stary włódycki ród pochodzący z Nowej Cerekwi (Deutsch Neukirch) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim.

W 1423 roku Mikołaj (Micek, Nicek) Hejda z Nowej Cerekwi (Deutsch Neukirch) kupił od Mi-

kołaja von Zedlitz majątek w Baborowie (Bauerwitz), za co został uwięziony, gdyż Zedlitz majątek ten, należący do klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor), zabrał siłą w czasie wojen husyckich.

Mikołaj Heyde posiadał również majątki w Sko-
rolicach (Gurschdorf) koło Vidnavy (Widnawa,
Weidenau) w księstwie nyskim. Zmarł przed 1475
rokiem, pozostawiając wdowę Dorotę z Kietrza
(Katscher) (Rothenberg? Fuellstein?), córki: Kata-
rzynę, Annę i Machnę oraz syna N. Hejdę z Nowej
Cerekwi (Deutsch Neukirch), właściciela Lichtnova
(Lichtenau) koło Benešova (Beneschau) i Dzielowa
(Dehylov, Eiglau) koło Głubczyc (Leobschuetz).
Według niektórych historyków chodzi o Dėhylov
(Dielhau) koło Opawy (Troppau), obydwie miejsco-
wości po morawsku nazywają się tak samo. Zmarł
po 1473 roku.

Z córek Mikołaja, Katarzyna w 1475 roku była
żoną Henryka Donata z Velkej Polomi (Gross Poh-
lom), któremu wniosła w wianie rodową Nową Ce-
rekiew (Deutsch Neukirch); Anna była żoną Ulryka
z Gródczan (Hradčany, Hratschein) koło Głubczyc
(Leobschuetz), któremu wniosła w wianie Dzbań-
ce (Krug). Po jego śmierci wyszła za mąż za Jana

Hawranowskiego z Wysokiej (Waissack) koło Głub-
czyc (Leobschuetz). Machna wyszła za mąż za Jana
von Zierotin z Fulneku (Fulnek).

Wobec tego, że siedziba rodowa Hejdów prze-
szła w ręce Donatów, potomkowie N., syna Miko-
łaja zaczęli pisać się „z Lichtnova” (von Lichtenau),
i z Dėhylova, a także od 1477 roku „z Dzbańce”
(von Krug). Dzbańce (Krug) kupił później Marcin
Schip z Branic (Branitz).

Z męskich potomków należy wymienić Linharda
Heyde z Lichtnova (Lichtenau), występującego
w 1528 roku w dokumentach księstwa opawskiego.

W XVI wieku była to bardzo drobna szlachta
posiadająca wolne gospodarstwa, młyny, karczmy
lub też służąca na dworach magnackich. Znana też
z terenu Moraw.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 649–651

C.D.S., t. IV, nr. 131, 188

HEYDE

(v. d. HEYDE, HEYDA)



Stary dolnośląski ród, znany od XIII wieku z księstw
legnickiego, brzeskiego, świdnickiego i wrocławskiego.

W 1294 roku Stefan von dem Heyde przebywał
na dworze księcia Henryka V legnickiego.

W 1410 roku Jan (Hannus) i Fryderyk Heyde
brali udział w bitwie pod Grunwaldem, po stronie
krzyżackiej, w 1428 roku Jan (Hannus – ten sam?)
był ławnikiem wrocławskim.

W 1444 roku zmarł w Legnicy (Liegnitz) Mel-
chior von dem Heyde, a w 1446 roku (3.05.) rów-

nież w Legnicy (Liegnitz) zmarł Paweł von dem
Heyde.

W 1465 roku Jan von dem Heyde był podstaro-
ścim księstwa wrocławskiego (króla Macieja Kor-
wina) i członkiem rady biskupa wrocławskiego
Rudolfa von Ruedesheim (1468–1482 r.). Zmarł
w Legnicy (Liegnitz) w 1505 roku, pochowany zo-
stał w górnym kościele. Miał syna – Jana jun., żo-
natego z Katarzyną von Saltza; ich synem był
Jerzy (wg innych Franciszek), żonaty z N. von

Schweinichen – miał tylko córki, m.in. Jadwigę Elżbietę, żonę Fryderyka von Gellhorn, ok. 1580 roku właściciela Rogowa (Rogau) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein), zaś N. była żoną Mikołaja von Reibnitz.

W 1529 roku Erazm i Just von dem Heyda przebywali w Wiedniu.

W 1542 roku (1.08.) zmarł w Legnicy (Liegnitz) Baltazar jun., zaś w 1546 roku – jego ojciec Baltazar sen. Obydwaj pochowani zostali w górnym kościele.

W 1564 roku Anna von dem Heyde była żoną Daniela von Stange, właściciela Stanisłowa (Stonsdorf) koło Jeleniej Góry (Hirschberg) i Kunic (Kunitz) w księstwie legnickim, a w 1567 roku Jadwiga była żoną Jana von Littwitz.

W 1603 roku Wilhelm von dem Heyde był marszałkiem dworu księcia Karola II ziebicko-oleśnickiego. Miał trzech synów i trzy córki; N. syn i N. córka zmarli w dzieciństwie, a pozostali to: Jan Wolff (Wolfram), Konrad, Anna Magdalena i Zuzanna Eleonora.

Jan Wolff (Wolfram) (zm. 1721 r.?) był fundatorem szkoły w Świdnicy (Schweidnitz). Żona trzykrotnie: 1. z Marianną von Sitsch (zm. 5.02.1663 r.), 2. z Marią Judytą córką Melchiora von dem Heyde, 3. (x 1666 r.) z Anną Magdaleną (ur. 2.07.1635 r. – zm. 29.11.1675 r.), córką Kasprowa von Zedlitz, miał troje dzieci.

Konrad – brat Jana Wolfa, właściciel Pogorzałej (Seifersdorf) i Jaworka (Heinersdorf) był żonaty dwukrotnie: 1. (x 1695 r.) z Joanną Zofią von Nimptsch (zm. 1715 r.) z Grodziszczu (Lampersdorf) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein), 2. (x 1717 r.) z Marią Eleonorą bar. von Logau. Z pierwszą żoną miał pięć córek: Joannę Elżbietę (zm. w dzieciństwie), Magdalenę Zofię (ur. 1701 r.), Joannę Eleonorę (ur. 1702 r.), Zofię Julianę (ur. 29.03.1707 r.), Julianę Szarlottę (ur. 28.04.1711 r.), oraz trzech synów: Konrada Zygmunta (ur. 1703 r.), Jana Wilhelma (ur. 1704 r.) i Karola Gottlieba. Z drugą żoną miał jedną córkę.

Z XVII wieku znani są jeszcze: Jan – w 1626 roku właściciel Sieniawki (Lauterbach), Pogorzałej (Seifersdorf) i Jaworka (Heinersdorf) w księstwie świdnickim.

W 1663 roku Melchior – właściciel Stasina (Pangel) był burgrabią Strzelina (Strehlen).

W 1685 roku Jerzy Zygmunt von dem Heyde był pułkownikiem wojsk księcia Fryderyka Wilhelma saksońskiego.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 469–471; t. II, s. 673–675

Zedlitz, t. II, s. 383–385

Błażek, t. III, s. 137

Wappensagen, s. 68

HEYDENBERG



Według Sinapiusa Heydenbergowie byli właścicielami części Więckowic (Wienskowitz) koło Olesna (Rosenberg) na Górnym Śląsku. Błążek wąpi w to, uważa, że jest to błędne odczytanie nazwiska.

Herb zbliżony do polskiego herbu Świnka.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 675

Błążek, t. III, s. 86

HEYLAND

zob.

HEILAND

HEYMANN

(HEYMANN von ROSENTHAL)



Herb szlachecki I



Herb szlachecki II



Herb rycerski z 1669 roku



Herb baronowski z 1694 roku

Ród pochodzący z księstwa nyskiego.

W 1669 roku (6.12.) zostali wpisani w czeski stan rycerski Kasper i jego stryj Jan Henryk Heymann von Rosenthal.

Jan Henryk był kanonikiem ołomunieckim i nyskim, członkiem rady biskupów wrocławskich i od 1672 roku biskupem pomocniczym i administratorem księstwa nyskiego. W 1664 roku kupił Gór-

ny, a w 1666 roku Dolny Ścibórz (Nieder Stueben-dorf) w księstwie nyskim oraz Kamiennik (Kamnig) koło Grodkowa (Grottkau). W latach 1670–1673 był właścicielem Strzegowa (Striengendorf) koło Grodkowa (Grottkau), w latach 1672–1673 – Frączkowa (Franzdorf), w latach 1673–1679 Śli-wic (Schleibitz), w latach 1676–1682 – Trzebo-szowic (Schwammelwitz) – wszystkie w księstwie

nyskim, w latach 1678–1692 – Starego Grodkowa (Alt Grottkau) i w latach 1678–1692 – Kopic (Koppitz) koło Grodkowa (Grottkau).

Krzysztof Karol (syn Kaspra?) był scholastykiem kolegiaty w Głogówku (Oberglogau).

Kasper Henryk Wolf (również syn Kaspra?) w 1692 roku odkupił od Jana Henryka Stary Grodków (Alt Grottkau), Kopice (Koppitz) i Ścibórz (Stuebendorf), w 1694 roku (3.11.) otrzymał tytuł czeskiego barona. Żonaty z Marią Rozalią von Stillfried (zm. 1703 r.), miał jednego syna i cztery córki. Z dóbr Ścibórz (Stuebendorf) stworzył majorat senioralny.

Pierwszym i jedynym ordynatem majoratu był jego syn – Karol Józef Wolf bar. Heymann von Rosenthal. Zmarł bezzennie w 1753 roku.

Córki wyszły za mąż za von Rottenberga, Dworzanskiego, Moscha i Dobruskiego.

Majorat przestał istnieć, a majątkami podzielili się spadkobiercy.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 18–19

Piłańcek, t. II, s. 652

Doerr, s. 154, 174

C.D.S., t. XXXIII, nr 119

HEYN

(HAYN)



Ród mieszczański pochodzący z Lubomierza (Liebenthal) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg).

W 1672 roku (28.05.) Baltazar Heyn otrzymał szlachectwo czeskie. Miał trzech synów.

Najstarszy – Baltazar Jan, otrzymał w 1699 roku (15.06.) tytuł czeskiego barona. Jego syn – Baltazar Leopold, żonaty z N. bar. von Schaffgotsch, zmarł bezpotomnie w 1701 roku. Na nim wygasła linia baronowska.

Drugi syn Baltazara – Baltazar jun., również nie miał dzieci.

Trzeci – Piotr był kontynuatorem rodu. Jego syn – Filip Antoni w 1701 roku (12.12.) wpisany został w czeski stan rycerski. On i jego potomkowie posiadali Maciejowiec (Matzdorf), Pasiecznik (Spiller) i Janice (Johnsdorf) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg), Karpniki (Fischbach) i Strużnicę (Neudorf) koło Jeleniej Góry (Hirschberg), Jugowę Dolną (Nieder Hausdorf) koło Jawora (Jauer).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 19

HEYN
(HEYN von LOEWENTHAL)



Okolo 1650 roku został nobilitowany Krzysztof Heyn (zm. 1668 r.), ekonom klasztoru trzebnickiego i członek rady państwa stanowego Syców (Wartenberg). Prawdopodobnie był on synem Dawida von Loewenthal, członka rady miejskiej Żytawy (Zittau).

Według innych historyków pochodził z Lwówka Śląskiego (Loewenberg). Żonaty był z Jadwigą von Pusch (zm. 1664 r.) z Kobylnik (Hengwitz) koło Góry Śląskiej (Guhrau).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 19

HIESSBACH

zob.

LINCKE

HILDEBRAND



Adam Henryk von Hildebrand, kapitan wojsk polskich i saskich, żonaty z drugą córką Jana Dietricha Gotschalkowskiego ze Stonawy (Stonawa, Steinau), posiadał w 1748 roku Zablati (Zabłocie) w księstwie cieszyńskim.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 689

Błażek, t. IV, s. 26

HILLER



Herb rodowy



Herb baronowski

W 1790 roku (10.02.) szlachectwo Rzeszy i w tym samym roku (21.08.) tytuł barona Rzeszy otrzymał Jan Fryderyk Hiller, generał-major piechoty wojsk saskich, dowódca korpusu artylerii polowej i inspektor szkoły artylerii. Zmarł w 1803 roku.

Żonaty z Joanną Fryderyką Lippold (zm. 18.07.

1802 r.), miał syna – Karola Fryderyka (ur. 10.10. 1777 r.). Hillerowie byli właścicielami Karszówka (Karisch) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz).

Źródła:

Błażek, t. I, s. 44

Dorst, t. II, nr 489

HILTBRANT
(HILTBRAND)

Przedstawiciele tego rodu znani są na Śląsku przede wszystkim wśród duchowieństwa. Pochodzili prawdopodobnie z księstwa nyskiego.

W 1590 roku (12.04.) zmarł we Wrocławiu (Breslau) Michał Hiltprant, doktor obojga praw, kanonik katedry wrocławskiej i kustosz kolegiaty św. Krzyża we Wrocławiu (Breslau).

W 1597 roku zmarł Andrzej Hiltprant, podprzeor

(subprior) i kustosz klasztoru na Piasku we Wrocławiu (Breslau).

W 1609 roku zmarł we Wrocławiu (Breslau) Kasper, urodzony w Grodkowie (Grottkau), magister filozofii, kanonik katedry wrocławskiej.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 48

HILZEN

zob.

HUELSEN

HIMMELSTEIN

zob.
NAPOR

HINAL

(HYNAL, HINAL von KORNITZ)



Stary śląski ród pochodzący od wspólnego pnia Kornitzów z Kornic (Kornitz) koło Raciborza (Ratibor), od których oddzielił się w XV wieku, zamieszkały w księstwie cieszyńskim.

W latach 1476 (20.07.) – 1488 Jerzy Hinal był właścicielem Stonavy (Stonawa, Steinau) w tym księstwie, w 1490 roku był on właścicielem również Dolnej Suche (Dolní Suchá, Nieder Suchau).

W 1483 roku studiował w Krakowie Wacław Hinal, syn Jana z Cieszyna (Teschen).

Synem Jerzego był prawdopodobnie Henryk, w 1517 roku właściciel Stonavy (Stonawa, Steinau), występujący w dokumentach księcia Kazimierza II cieszyńskiego.

Okolo 1520 roku notowany jest w dokumentach Jerzy (inny?), żonaty z Magdaleną Osinską z Żytnej (Zytna) koło Rybnika (Rybnik).

W 1556 roku Mikołaj Hynal sądził się z Janem Sokołowskim z Morawskiej Ostrawy (Morawska Ostrawa, Maerisch Ostrau). Prowadził „nienabożny żywot” i w 1582 roku zmuszony został do sprzedaży domu i folwarku w Ostrawie (Ostrawa, Ostrau), potem był urzędnikiem w Hukvalde (Hukwald), a następnie wyjechał na Węgry. Miał trzech synów: Henryka, Jerzego i Jana. Majątki ojca otrzymał najmłodszy – Jan. Również Jerzy – brat Jana, właściciel domu w Ostrawie (Ostrawa, Ostrau), wszedł w konflikt z prawem – podobno miał dzieci ze swoją siostrą.

Najstarszy – Henryk był w latach 1591–1606 pisarzem księcia opawskiego i posiadał dom w Opawie (Troppau).

W 1567 roku wśród szlachty cieszyńskiej składającej hołd księżnej Katarzynie Sydonii znajdował się Franciszek Hinal.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 125

Pilnáček, t. II, s. 666–667

HINKNAR

(HENKNER?)

Wymieniany tylko przez Pilnáčka ród szlachecki z okolic Raciborza (Ratibor).

Anna Hinknar w 1585 roku była żoną Jerzego Perziny (Rothenberg) z Wronina (Wronin) koło Koźla (Cosel).

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 656

HIRNHEIM

(HIRNHEIM von ELSENBERG)



Przed 1635 rokiem przybył do Opawy (Troppau) Filip Jakub Hirnheim zwany Elsenberg, rotmistrz wojsk cesarskich.

Żonaty (x 2.09.1635 r.) z Magdaleną, córką doktora medycyny Jana Łojeca, miał sześcioro dzieci: Hieronima (ur. 1637 r.) – zakonnika i opata klasztoru premonstrantów na Strahowie w Pradze, znanego pisarza religijnego; Annę Katarzynę (ur.

21.06.1636 r.); Jana Filipa (ur. 17.03.1637 r.); Marię Magdalenę (ur. 14.12.1642 r.); Karola Augusta (ur. 12.03.1645 r.) – felczera w Opawie (Troppau) i Antonię Annę – przełożoną klasztoru klarysek w Opawie (Troppau).

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 144

Pilnáček, t. II, s. 657

HIRSCH



Według Zedlitza początkowo używali nazwiska w formie „von Hirschen”, a ich siedzibą rodową była miejscowość Hirsch (?) koło Dzierżoniowa (Reichenbach). Według Błażka pochodzili z księstwa wrocławskiego.

Melchior Hirsch (zm. 15.06.1541 r.) z Mysłakowa (Kaltenbrunn) koło Świdnicy (Schweidnitz) kupił w 1529 roku Komorowice (Wasserjentsch) koło Wrocławia (Breslau). Żonaty z Urszulą (zm.

1546 r.), ze znanego rodu wrocławskiego von Jencowitz, pozostawił syna Melchiora jun., żonatego z Urszulą von Morenberg, który miał tylko dwie córki: Annę i Helenę.

Prawdopodobnie jego córką była Helena (zm. 16.06.1589 r.), żona starosty księstwa wrocławskiego Alberta von Sauerma, właściciela Jaksonowa (Jackschoenau) koło Wrocławia (Breslau). Jej epitafium znajdowało się w kościele św. Elżbiety.

W tym samym okresie Jerzy von Hirsch z Wrocławia (Breslau), żonaty z Gertrudą Kromayer miał trzech synów: Jerzego, Henryka i Zygryda.

Prawdopodobnie też z tego rodu pochodziła Joanna Zofia Antonia von Hirsch (ur. 8.10.1759 r. – zm. 6.07.1831 r.), druga żona (x 16.01.1796 r.)

Fryderyka Maksymiliana Ernesta von Gaffron (ur. 1767 – zm. 1827 r.).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 396

Błażek, t. II, s. 49

HIRSCH



Szlachta pochodzenia pruskiego.

W 1763 roku (8.12.) inkolat śląski otrzymał major wojsk pruskich regimentu kirasjerów von Seidlitz N. von Hirsch. Żonaty z N. von Aulock ze Stasina (Pangel) koło Dzierżoniowa (Reichenbach), był właścicielem Strąkowej (Kunzendorf) koło Żąbko-

wic Śląskich (Frankenstein) i Piotrówka (Petersdorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 86

Dorst, t. II, nr 389

HIRSCHBERG



Ród pochodzenia chłopskiego z okolic Jeleniej Góry (Hirschberg).

Na początku XV wieku Maciej Hirsperger był rzeźnikiem i karczmarzem w Maciejowej (Maiwaldau) koło Jeleniej Góry (Hirschberg). Jego syn –

Bartholmiej przeniósł się do Zgorzelca (Goerlitz), gdzie posiadał kram.

W 1450 roku był członkiem rady miejskiej, w 1451 roku nabył Markocice (Markersdorf) koło Zgorzelca (Goerlitz), w 1460 roku kupił Lasów

(Lissa) i Działoszyn (Koenigshain), w 1468 roku – Jabłonów (Schoenbrunn) koło Żagania (Sagan). Zmarł w 1478 roku, pozostawił syna Augustyna, który również był członkiem rady miejskiej i zmarł w 1483 roku.

Jego syn – Bartel Hirschberg w 1493 roku sprzedał wszystkie majątki na Śląsku i nabył dobra w Czechach. Na początku XVI wieku otrzymał ty-

tuł czeskiego barona. Pozostawił dwóch synów: Kaspiera i Erazma oraz dwie córki.

Ród żył tylko w Czechach pod nazwiskiem „von Hirschberg und Wartenberg”.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 86

GENEALOGIA RODU

Maciej Hirsperger
rzeźnik i karczmarz w Maciejowej

Bartłomiej

zm. 1478 r.

wł. kramu w Zgorzelcu

1450 r. – czł. rady miejskiej

1451 r. – kupił Markocice

1460 r. – kupił Lasów i Działoszyn

1468 r. – kupił Jabłonów

Augustyn

zm. 1483 r.

czł. rady miejskiej

Bartel

1493 r. – sprzedał majątki na Śląsku,

kupił majątki w Czechach

baron czeski

Kasper

von Hirschberg und Wartenberg

Erazm

2 córki

HIRSCHMAN

zob.

HERSCHMANN

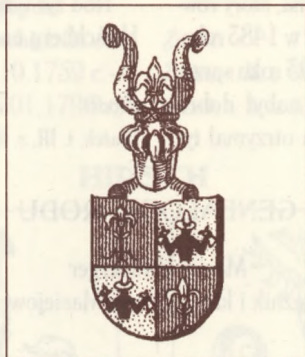
HIRZENAU

zob.

RODEN

HLOUSCHEK

(HLOUSEK, HLUSEK, HLOSCHEK z PASKOWA)



W 1609 roku (12.06.) szlachectwo czeskie uzyskał Jan Hložek, urzędnik Hynka sen. von Wrbná.

W 1605 roku ożenił się on w Opawie (Troppau) z Zuzanną, córką mieszczanina opawskiego Wacława Sowy.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 658

Doerr, s. 78

HOCHBERG

(HOHBERG)



Herb rodowy I



Herb szlachecki



Herb baronowski

Według tradycji rodowej Hochbergowie pochodzili ze Styrii w Austrii. Faktycznie pochodzili z Miśni i początkowo używali nazwiska „Hoberg”. Znałi byli w Miśni od 1125 roku. Protoplastą śląskich Hochbergów był Kitzold jun. – szósty syn Kitzolda sen. Na Śląsku dzielili się na kilka linii: *szlachecką*, *baronowską* (wymarłą), *hrabiowską* (wymarłą) i *książęcą z Książa (Fuerstenstein) i Pszczyny (Pless)*.

Na Śląsku w pierwszej połowie XIII wieku znani byli trzech bracia: Konrad von Hoberg – proboszcz

w Złotorzy (Goldberg), Tyczko (Ticko) von Hoberc i Hayns von Hoberg – występujący w dokumentach w latach 1255–1281.

Okolo 1290 roku znany jest Melchior von Hochberg. Miał dwóch synów: Henryka – zmarłego w Fuldzie w 1300 roku i młodszego – Fryderyka. Fryderyk, żonaty z N. von Schoenaich, miał dwóch (wg innych źródeł – trzech) synów: Jana I i Mikołaja.

Mikołaj był założycielem młodszej – później *baronowskiej linii z Buczka (Buchwald)*, synowie

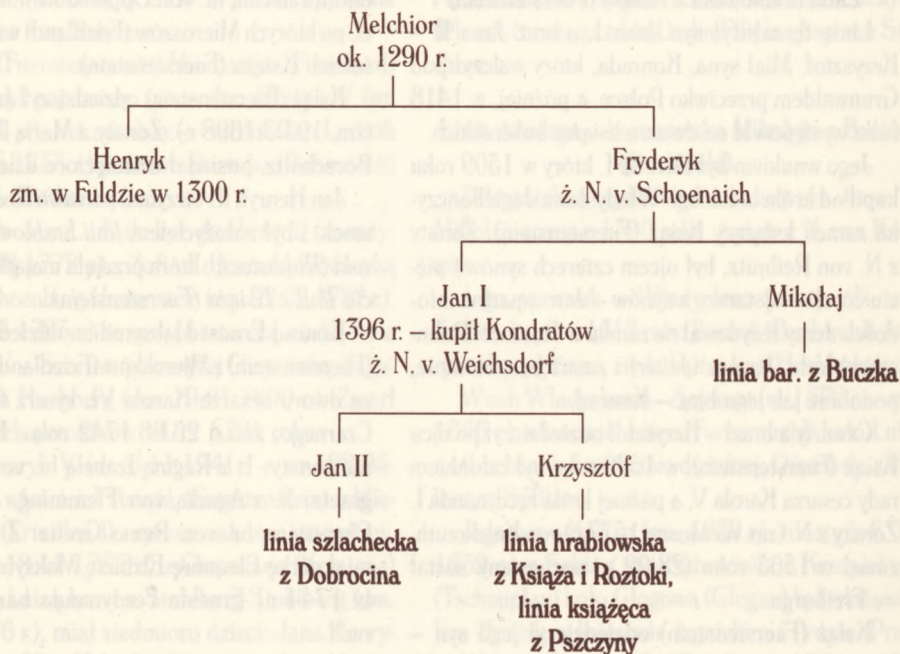
Jana I: Jan II i Krzysztof byli założycielami starszych linii: Jan II – szlacheckiej z Dobrocina (Guettmannsdorf), Krzysztof – hrabiowskiej z Książa (Fuerstenstein) i książęcej z Pszczyny (Pless).

W 1396 roku Jan I kupił od Henschila Khoppe i Leopolda von Zedlitz wieś Kondratów (Konrads-

waldau) koło Złotoryi (Goldberg), żonaty był z N. von Weichsdorf.

W 1410 roku w bitwie pod Grunwaldem po stronie krzyżackiej brali udział Konrad (syn Krzysztofa?) i Ulryk Hochbergowie. Konrad występował w 1418 roku w dokumentach księstwa świdnickiego.

POCZĄTKI RODU I PODZIAŁ NA LINIE



Linia szlachecka Jana II z Dobrocina (Guettmannsdorf)

Syn Jana I – Jan II, znany z dokumentów z 1430 roku, żonaty z N. von Gersdorff z Gieraltowa (Gersdorf a. Queiss), był właścicielem Dobrocina (Guettmannsdorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach). Jego potomkowie przenieśli się na teren Austrii. Wnuk (lub prawnuk) – Melchior (ur. 16.01.1506 r. – zm. 1566 r.), radca cesarskiej kamery dworskiej, był właścicielem Ottensschlagu, Duerrenbachu i Windorffu w Dolnej Austrii.

Żonaty dwukrotnie: 1. (x 1532 r.) z Małgorzatą von Lembach, 2. (x 11.08.1544 r.) z Urszulą Behem von Friedesheim, miał trzech synów, założycieli trzech domów tej linii: Melchiora jun. – założycie-

la domu Duerrenbach, Ferdynanda – założyciela domu Valdeck i Fryderyka (ur. 19.03.1557 r. – zm. 1597 r.) – założyciela domu Ober-Thumritz.

Fryderyk z Ober-Thumritz był również żonaty dwukrotnie: 1. z Zofią von Oedt, 2. z Benigną von Sachewitz, miał syna – Wolfa Henryka (ur. 1581 r. – zm. 1621 r.), rotmistrza wojsk cesarskich, żonatego z Zofią von Friedesheim.

Syn Wolfa Henryka – Wolfgang Helmhart (ur. 30.10.1612 r. – zm. 29.06.1688 r.), żonaty (x 1650 r.) z Anną Małgorzatą hr. v. Puechheim (zm. 29.02.1668 r.), w 1664 roku sprzedał majątki w Austrii i przeniósł się do Regensburga. Jego córka – Anna Genowefa, była żoną tajnego radcy dworu saskiego Ottona Henryka bar. von Friesen.

Na Śląsku Hochbergowie posiadali majątki w okolicy Świdnicy (Schweidnitz): w 1633 roku Anna Maria von Niemitz wniosła w wianie Janowi Henrykowi von Hochberg majątek Kszczonów (Weiss Kirschdorf), a w 1679 roku (23.09.) zakupili Gogołów (Goglaw). Oba majątki należały do tej linii aż do XX wieku.

Linia hrabiowska z Książa (Fuerstenstein)

Linie tę założył syn Jana I, a brat Jana II – Krzysztof. Miał syna, Konrada, który walczył pod Grunwaldem przeciwko Polsce, a później, w 1418 roku występował na dworze książąt świdnickich.

Jego wnukiem był Konrad I, który w 1509 roku kupił od króla czeskiego Władysława Jagiellończyka zamek książęcy Książ (Fuerstenstein). Żonaty z N. von Reibnitz, był ojcem czterech synów i pięciu córek. Najstarszy z synów – Jan, zmarł w młodości. Jerzy rezydował na zamku w Roztoce (Rohnstock) koło Jawora (Jauer) i zmarł bezpotomnie, podobnie jak jego brat – Konrad.

Czwarty z braci – Krzysztof odziedziczył po ojcu Książ (Fuerstenstein), w 1520 roku był członkiem rady cesarza Karola V, a później króla Ferdynanda I. Żonaty z N. (zm. na wiosnę 1577 r.) von Kalckreuth, zmarł w 1565 roku (28.02.) i pochowany został we Freiburgu.

Książ (Fuerstenstein) odziedziczył jego syn – Konrad IV, żonaty dwukrotnie: 1. z N. von Muehlheim, 2. z N. von Gellhorn, miał trzech synów: Krzysztofa – asesora wyższego sądu księstwa świdnicko-jaworskiego, zmarłego bezdziećnie w 1628 roku, Jana Henryka – zmarłego w 1628 roku i Dietricha – zmarłego w 1620 roku.

Książ (Fuerstenstein) otrzymał w spadku syn młodszy brata Konrada IV – Jan Henryk I – pierwszy hrabia na Książu (Fuerstenstein). Był członkiem rady trzech cesarzy: Ferdynanda II i III oraz Leopolda I. W 1650 roku (23.09.) uzyskał on od cesarza Leopolda III potwierdzenie starego tytułu barona, a w 1666 roku (12.02.) cesarz nadał mu tytuł hrabiego; zmarł 9.08.1671 roku. Dwukrotnie żonaty: 1. z Heleną von Gellhorn, 2. z Zuzanną Jadwigą, córką Wolfa Bernarda bar. von Schaffgotsch, miał dziewięciu synów i cztery córki.

Z synów: Krzysztof – żonaty był z Katarzyną hr. von Hohenzollern; Konrad – żonaty z Heleną, córką Gotarda bar. von Schaffgotsch ze Żmigrodu (Trachenberg), zmarł bezdziećnie jako hrabia na Roztoce (Rohnstock); Fryderyk – zginął w 1664 roku, na wojnie z Turkami; Maksymilian – otrzymał państwo Mieroszów (Friedland) i zmarł we Wrocławiu (Breslau) w 1700 roku. Żonaty z Eleonorą Euzebią hr. von Oppersdorf miał troje dzieci, po których Mieroszów (Friedland) wrócił do właścicieli Książa (Fuerstenstein).

Książ (Fuerstenstein) odziedziczył Jan Henryk II (zm. 19.03.1698 r.). Żonaty z Marią Julianną von Borschnitz, posiadał dziesięcioro dzieci:

Jan Henryk III otrzymał państwo Roztokę (Rohnstock) i był założycielem *linii hrabiowskiej z Roztoki (Rohnstock)*, która przejęła majątki po wymarciu *linii z Książa (Fuerstenstein)*.

Konrad Ernest Maksymilian odziedziczył Książ (Fuerstenstein) i Mieroszów (Friedland). Tajny radca dworu cesarza Karola VI, rycerz Orderu Orła Czarnego, zmarł 26.06.1742 roku. Był trzykrotnie żonaty: 1. z Reginą Izabelą hr. von Windischgraetz, 2. z Agnetą von Flemming, 3. z Dorotą Chrystianą hr. von Reuss-Greiz. Z drugą żoną miał córkę Eleonorę Elżbietę Maksymilianę, żonę (x 1744 r.) Ernesta Ferdynanda bar. von Mudrach.

Na nich wymarła *linia hrabiów z Książa (Fuerstenstein)* i dobra przeszły na *linię hrabiów z Roztoki (Rohnstock)*.

Linia hrabiowska z Roztoki (Rohnstock) i Książa (Fuerstenstein)

Założył ją młodszy syn Jana Henryka II – Jan Henryk III, żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Elżbietą bar. von Zedlitz-Neukirch, 2. z Elżbietą hr. von Henckel-Donnersmarck z Tarnowskich Gór (Tarnowitz).

Z pierwszą żoną miał syna Jana Henryka IV (ur. 30.09.1705 r.), który w 1755 roku, po śmierci swojego stryja – Konrada Ernesta Maksymiliana, odziedziczył Książ (Fuerstenstein) i Mieroszów (Friedland). Jan Henryk IV, żonaty (x 5.02.1727 r.) z Luizą Fryderyką hr. von Stohlberg

(zm. 31.10.1757 r.), był w służbie duńskiej. Zmarł 7.04.1758 roku, w wieku 53 lat. Był ojcem dzieci: Jana Henryka V, Henrietty Fryderyki, Gottloba Jana Ludwika i Chrystiany Zofii Fryderyki.

Henrietta Fryderyka (ur. 20.02.1744 r. – zm. 9.04.1795 r.) była żoną (x 28.12.1762 r.) Henryka hr. von Reichenbach-Neuschloss; Chrystiana Zofia Fryderyka (ur. 24.12.1756 r. – zm. 28.01.1772 r.) – była żoną (x 2.05.1770 r.) Erdmanna Gustawa hr. von Roedern.

Książ (Fuerstenstein) i Mioszów (Friedland) odziedziczył najstarszy syn – Jan Henryk V (ur. 6.11.1741 r.), zaś młodszy – Gottlob Jan Ludwik (ur. 20.05.1753 r.) państwo Roztokę (Rohnstock) i Trzebień (Kittlitztreben).

Gottlob Jan Ludwik był dwukrotnie żonaty: 1. (x 19.08.1779 r.) z Zofią Erdmundą Fryderyką hr. von Schoenburg-Hartenstein (zm. 22.02.1782 r.), 2. (x 30.09.1783 r.) ze swoją bratanicą, córką Jana Henryka V – Szarłottą Henryką Chrystianą Augustą hr. von Hochberg (zm. 19.01.1800 r.). Zmarł bez męskich potomków 14.11.1791 roku.

Jan Henryk V (ur. 6.11.1741 r. – zm. 22.05.1782 r.), właściciel Książa (Fuerstenstein) i Mioszowa (Friedland), rycerz zakonu joannitów, żonaty (x 18.11.1762 r.) z Chrystianą (Krystyną) Henriettą Luizą hr. von Stohlberg-Stohlberg (zm. 9.12.1776 r.), miał siedmioro dzieci: Jana Henryka VI, Szarłottę Henrykę Chrystianę Augustę (ur. 6.10.1763 r. – zm. 19.06.1800 r.) – drugą żonę (x 30.09.1783 r.) swojego stryja, Gottloba Jana Ludwika; Joannę Krystynę (ur. 15.10.1764 r. – zm. 1776 r.); Ferdynandę Henriettę (ur. 24.02.1767 r.) – żonę (x 31.07.1789 r.) Ludwika hr. von Schoenburg; Jana Henryka VII (ur. 27.10.1769 r. – zm. 7.04.1771 r.); Jana Jerzego (ur. 1.09.1771 r. – zm. 1772 r.) i Jerzego Gottloba (ur. 14.10.1772 r. – zm. 17.10.1772 r.).

Majątek odziedziczył najstarszy syn – Jan Henryk VI (ur. 22.04.1768 r.), rycerz Orderu Czerwonego i Białego Orła oraz zakonu joannitów. W 1791 roku (14.11.) odziedziczył również po swoim stryju państwo Roztokę (Rohnstock) i Trzebień (Kittlitztreben), w 1800 roku kupił państwo i zamek Grodziec (Groeditzberg) z majątkami: Wia-

drów (Wederau) i Sokola (Falkenberg) koło Jawora (Jauer). Zmarł na zamku Zuetzen na Łużycach 7.05.1833 roku.

Żonaty (x 20.05.1791 r.) z Anną Emilią (zm. 1.11.1830 r.) córką Fryderyka Erdmanna księcia von Anhalt-Coethen-Pless, miał syna Jana Henryka X (ur. 2.12.1806 r.) – właściciela majoratów: Książ (Fuerstenstein), Mioszów (Friedland) i Roztoka (Rohnstock), później również Pszczyny (Pless), żonatego z Idą Otylią Filipiną bar. von Stechow.

Linia młodsza – baronowska Mikołaja z Buczka (Buchwald)

Żołźycielem tej linii był młodszy syn Jana I – Mikołaj, znany z 1390 roku, żonaty z N. von Kottwitz.

Jego prawnuk – Władysław, żonaty z N. von Zedlitz, kupił w 1512 roku Buczek (Buchwald), który stał się główną siedzibą tej linii Hochbergów.

Wnuk Władysława – Zygmunt (ur. 1572 r. – zm. 1646 r.), właściciel Liśca (Fuchsmuehl) koło Lubina (Lueben) był w służbie duńskiej. Ożenił się z Heleną v. Spiller.

Jego syn – Kasper (zm. 1669 r.), żonaty (x 6.01.1632 r.) z Sabiną von Schweinitz z Krzepielowa (Tschepplau) koło Głogowa (Glogau) był właścicielem Kosisk w księstwie legnickim i Prusic (Prausnitz) koło Złotoryi (Goldberg).

Jego wnuk – Otto Konrad (ur. 1670 r.) otrzymał w 1714 roku (16.10.) tytuł barona. Żonaty dwukrotnie: 1. (x 24.10.1695 r.) z Anną Elżbietą von Schoenberg (ur. 30.06.1680 r. – zm. 26.01.1712 r.), 2. (x 19.04.1714 r.) z Szarłottą Zofią bar. von Gersdorff, był właścicielem licznych majątków na Śląsku i Górnych Łużycach, m.in. Prusic (Prausnitz), Szczytnik nad Kaczawą (Pohlschildern), Soboty (Zobten am Bober) i Ręszowa (Ransen).

Linia wymarła na Paschalisie bar. von Hochberg (ur. 1796 r. – zm. 5.10.1864 r.). Część majątków przejęła linia szlachecka.

Na początku XX wieku oprócz Książa (Fuerstenstein), Pszczyny (Pless) i Roztoki (Rohnstock), Konrad hr. von Hochberg, drugi syn księ-

cia Pszczyny (Pless), posiadał kupione w 1892 roku (28.12.) przez księcia Jana Henryka XI od książąt von Hatzfeld państwo Dąbrowa (Dambrau) koło Niemodlina (Falkenberg) na Górnym Śląsku.

Jan Henryk XIV Bolko hr. von Hochberg, właściciel Książa (Fuerstenstein) posiadał również państwo stanowe Nowe Grodzisko (Neuschloss) koło Milicza (Militsch), wydzielone w 1875 roku z państwa Żmigród (Trachenberg).

Jan Erdmann von Hochberg (z linii szlacheckiej), kapitan wojsk pruskich, rycerz zakonu joannitów i członek związku szlachty niemieckiej, był właści-

cielem majątków: Gogołowa (Goglau) – należące do tej linii rodu od 1679 (23.09.) roku; Kszczonowa (Weiss Kirschdorf) – wniesionego w 1633 roku w wiano przez Annę Marię von Niemitz, żonę Jana Henryka von Hochberg.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 39–55; t. II, s. 110–114

Zedlitz t. II, s. 400–403

Błażek, t. II, s. 51–52

Dorst, t. I, nr 147; t. II, nr 228, 464

Krane, s. 46–47

Genealog. Handbuch, s. 615–616

LINIA SZLACHECKA z DOBROCINA

Jan II

ok. 1430 r.

ż. N. v. Gersdorff

|

N.

|

Melchior

ur. 16.01.1506 r. – zm. 1566 r.

radca kamery dworskiej

wł. majątków

w Dolnej Austrii

ż. 1. (x 1532 r.) Małgorzata v. Lembach

2. (x 11.08.1544 r.)

Urszula Behem v. Friedesheim

|

Melchior jun.

Ferdynand

Fryderyk

założyciel
domu

Duerrenbach

założyciel
domu

Valdeck

założyciel domu Ober-Thumritz

ur. 19.03.1557 r. – zm. 1597 r.

ż. 1. Zofia v. Oedt

2. Benigna v. Sachewitz

|

Wolf Henryk

ur. 1581 r. – zm. 1621 r.

rotmistrz

wojsk cesarskich

ż. Zofia v. Friedesheim

|

Wolfgang Helmhard
 ur. 30.10.1612 r. – zm. 29.06.1688 r.
 1650 r. – otrzymał tytuł barona
 1664 r. – sprzedał majątki w Austrii,
 przeniósł się do Regensburga
 ż. (x 1650 r.) Anna Małgorzata
 hr. v. Puechheim
 (zm. 29.02.1688 r.)

Anna Genowefa
 m. Otto Henryk bar. v. Friesen
 tajny radca dworu saskiego

LINIA HRABIOWSKA z KSIĄŻA

Krzysztof
 s. Jana I

Konrad
 1418 r.

N. (?)

Konrad I
 1509 r. – kupił Książ
 ż. N. v. Reibnitz

Jan
 zm.
 w młod.

Jerzy
 wł. Rostoki
 zm. bezpotomnie

Konrad
 zm. bezpotomnie

Krzysztof
 zm. 28.02.1565 r.
 1520 r. – czł. rady ces.
 wł. Książa
 ż. N. v. Kalckreuth
 zm. 1577 r.

5 córek

Konrad IV
 wł. Książa
 ż. 1. N. v. Muehlheim
 2. N. v. Gellhorn

N. syn

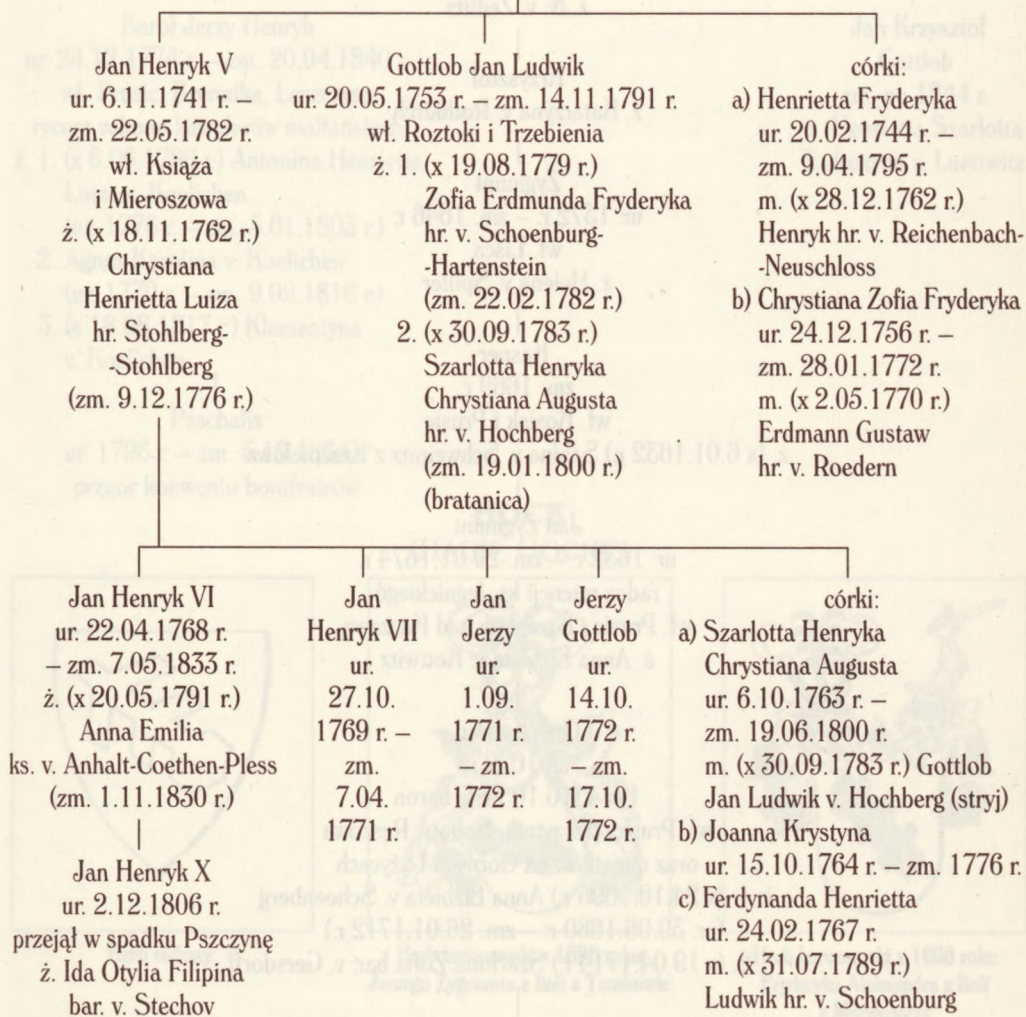


LINIA HRABIOWSKA z ROZTOKI i KSIĄŻA

Jan Henryk III
s. Jana Henryka II

- ż. 1. Anna Elżbieta bar. v. Zedlitz-Neukirch
2. Elżbieta hr. v. Henckel-Donnersmarck z Tarnowskich Gór

Jan Henryk IV
ur. 30.09.1705 r. – zm. 7.04.1758 r.
1755 r. odziedziczył po Konradzie Erneście
Maksymilianie Książ i Mieroszów
ż. (x 5.02.1727 r.)
Luiza Fryderyka hr. v. Stohlberg
(zm. 31.10.1757 r.)



LINIA MŁODSZA – BARONOWSKA z BUCZKA

Mikołaj (brat Jana I)

ok. 1390 r.

ż. N v. Kottwitz

|

Melchior I

ż. N. v. Nostitz

|

Melchior II

ż. N. v. Czetrtritz

|

Władysław

1512 r. kupił Buczek

ż. N. v. Zedlitz

|

Krzysztof

ż. Katarzyna v. Rothkirch

|

Zygmunt

ur. 1572 r. – zm. 1646 r.

wł. Liśca

ż. Helena v. Spiller

|

Kasper

zm. 1669 r.

wł. Kosisk i Prusic

ż. (x 6.01.1632 r.) Sabina v. Schweinitz z Krzepielowa

|

Jan Zygmunt

ur. 1632 r. – zm. 29.01.1674 r.

radca rejencji ks. legnickiego

wł. Prusic i Szczytnik nad Kaczawą

ż. Anna Elżbieta v. Kottwitz

|

Otto Konrad

ur. 1670 r.

1714 (16.10.) r. – baron

wł. Prusic, Szczytnik, Soboty, Ręszowa

oraz majątków na Górnych Łużycach

ż. 1. (x 24.10.1695 r.) Anna Elżbieta v. Schoenberg

(ur. 30.06.1680 r. – zm. 26.01.1712 r.)

2. (x 19.04.1714 r.) Szarlotta Zofia bar. v. Gersdorff

|

|
 Karol Mikołaj
 ur. 15.03.1715 r.
 wł. Twardocic, Soboty,
 ż. N. v. Vitzthum zu Eckstaedt
 z Rochowa

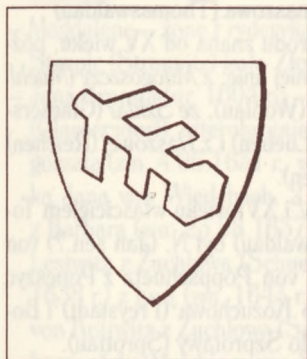
|
 Karol Otto Chrystian
 ur. 29.10.1735 r. – zm. 22.07.1799 r.
 wł. Prusic, Brennika, Leszczyny, Grzymalina
 ż. (x 27.12.1758 r.) Amalia Szarlotta Zofia v. Trotha z Saksonii
 (ur. 8.04.1743 r. – zm. 25.02.1801 r.)

|
 Karol Jerzy Henryk
 ur. 24.12.1774 r. – zm. 20.04.1840 r.
 wł. Prusic, Brennika, Leszczyny
 rycerz zakonu kawalerów maltańskich
 ż. 1. (x 8.06.1796 r.) Antonina Henrietta
 Luiza v. Koelichen
 (ur. 1776 r. – zm. 5.01.1803 r.)
 2. Agnes Karolina v. Koelichen
 (ur. 1770 r. – zm. 9.09.1816 r.)
 3. (x 18.08.1817 r.) Klementyna
 v. Koelichen

|
 Jan Krzysztof
 Gottlob
 zm. po 1844 r.
 ż. Henrietta Szarlotta
 Eufrozyna v. Luettwitz

|
 Paschalis
 ur. 1796 r. – zm. 5.10.1864 r.
 przeor konwentu bonifratrów

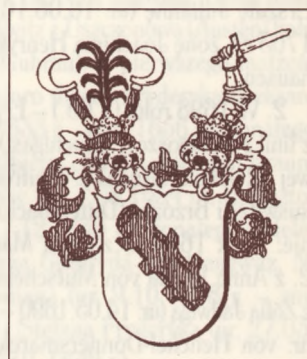
HOCK (HACK, HOCKE)



Herb rodowy



Herb baronowski z 1686 roku
 Jerzego Zygmunta z linii z Tomkowic



Herb baronowski z 1698 roku
 Fryderyka Aleksandra z linii
 z Miłogoszcy

Pochodzenie rodu jest nieznane. Myleni są bardzo często z brandenburskim rodem von Hacke.

T. Jurek zalicza ich do przybyczy niepewnych; rycerzy o tym nazwisku spotyka się w różnych częściach Niemiec, posiadali jednak inne herby. Blażek uważa ich za stary ród śląski i wydaje się, że ma rację: herb śląskich Hocków jest prawie identyczny z herbem Hertlów (figura i jej układ – pień drzewa u Hocków z sześcioma, u Hertlów z pięcioma sękami, barwy te same, w klejnocie u obydwu rodów dwa sierpy).

Za protoplastę rodu T. Jurek podaje Henryka, właściciela Przylęku (Frankenberg) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein), Sinapius i Blażek za ich siedzibę rodową uważają Tomaszów (Thomaswaldau – który?) koło Bolesławca (Bunzlau), inni wskazują na Tomkowice (Thomaswaldau) koło Świdnicy (Schweidnitz). Obie miejscowości w języku niemieckim nazywają się tak samo.

Dzielił się na kilka linii, m.in.: z *Tomaszowa* (Thomaswaldau), ze *Szklar* (Glaesersdorf), z *Żuchłowa* (Schuettlau), z *Osły* (Aslau), z *Miłogoszcy* (Muehlgest), z *Żabina* (Schabenau). Trzy linie otrzymały w XVII i w XVIII wieku tytuły czeskich baronów:

1. W 1686 roku (20.08.) – Jerzy Zygmunt von Hock, komornik cesarski, kanclerz księstwa świdnickiego i jaworskiego, właściciel Tomaszowa (Thomaswaldau), Krzyżowej (Lichtenwaldau) i Iwin (Mittlau) koło Bolesławca (Bunzlau). Żonaty z Urszulą Julianną von Dyhrn, miał tylko córkę – Urszulę Julianę (ur. 10.06.1677 r. – zm. 3.10.1703 r.), żonę Joachima Henryka bar. von Hohenhausen.

2. W 1698 roku (7.05.) – Fryderyk Aleksander z linii z *Miłogoszcy* (Muehlgest), właściciel Raszowej (Reichen), Rudawy (Seifrodau), Biaław (Pakuswitz) i Brzózki (Dittersbach). Żonaty trzykrotnie: 1. (x 1689 r.) z Anną Marianną von Eicke, 2. z Anną Izoldą von Mutschelnitz, 3. (x 1717 r.) z Zofią Jadwigą (ur. 14.05.1690 – zm. 27.01.1719 r.) hr. von Henckel-Donnersmarck – nie miał dzieci.

3. W 1722 roku (10.03.) – Jan Mikołaj z linii z *Żuchłowa* (Schuettlau), właściciel Gniewomirowic

(Fellendorf), Tarpna (Tarpen) i Starego Wołowa (Alt Wohlau). Żonaty z Anną Elżbietą von Unruh, miał pięciu synów i córkę. Linia ta wymarła w 1781 roku na Krzysztofie Wacławie bar. von Hock z Górnego Żuchłowa (Ober Schuettlau).

Pierwsze informacje o przedstawicielach tego rodu pochodzą z XIII wieku z księstwa świdnickiego, legnickiego i głogowskiego. W latach 1272–1277 Henryk, a w 1294 roku Fritsche, Lutold (Ludwik) i Łukasz przebywali na dworze książąt wrocławskich.

W 1307 roku (9.05.) Heynemann Hacke był świadkiem spisania testamentu przez N. von Gaensberga. W 1337 roku Renczek dictus Hake przebywał na dworze księcia Konrada I oleśnickiego, był właścicielem z żoną Jadwigą N.-Piotrkowiczek (Peterwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz).

W 1455 roku Nicol Hocke z synem Seyfriedem byli właścicielami Kondratowa (Konradswaldau) koło Jawora (Jauer), a w 1465 roku Jerzy Hock z Tomaszowa (Thomaswaldau) był biskupem trydenckim.

W 1469 roku Franciszek von Hock, dowódca oddziałów króla Macieja Korwina, walczył w hrabstwie kłodzkim, później – w 1473 roku bronił Wrocławia (Breslau) przed Władysławem Jagiełłąńczykiem, a następnie przebywał na Węgrzech.

Od XVI wieku podzielili się na liczne linie.

1. Linia z Tomaszowa (Thomaswaldau)

Najstarsza linia rodu znana od XV wieku, później wydzieliły się z niej linie: z *Miłogoszcy* (Muehlgest) koło Wołowa (Wohlau), ze *Szklar* (Glaesersdorf) koło Lubina (Lueben) i z *Raszowej* (Reichen) koło Lubina (Lueben).

Na przełomie XV i XVI wieku właścicielem Tomaszowa (Thomaswaldau) był N. (Jan sen.?) von Hock, żonaty z N. von Poppschuetz z Popęczy (Poppschuetz) koło Kożuchowa (Freystadt) i Borowiny (Hartau) koło Szprotawy (Sprottau).

Jego syn – Jan, był właścicielem Kłody Małej (Klein Kloten) koło Góry Śląskiej (Guhrau) i od 1548 roku Tomaszowa (Thomaswaldau). Żonaty

z Urszulą von Warkotsch z Długiego (Langheinersdorf) koło Szprotawy (Sprottau), miał troje dzieci: Asmana, Henryka i N. córkę.

Henryk w 1561 roku był właścicielem części Kłody Małej (Klein Kloden) i Szedźca (Schaetz). Żonaty z Heleną, siostrą Zygmunta von Tader z Górzyna (Guhren) i Wyszęcic (Wischuetz) koło Wołowa (Wohlau), miał dzieci, m.in. Abrahama.

Starszy brat Henryka – Asman był właścicielem Miłogoszczy (Muehlgest). W 1560 roku podzielił się majątkami z bratem (spadkiem po ojcu?). Żonaty z Eleonorą, córką Fryderyka von Kottwitz, miał dwie córki: Barbarę – zmarłą w dzieciństwie i Magdalенę – żonę Adama Bambowskiego (?), właściciela Kaszyc Wielkich (Gross Kaschuetz) koło Milicza (Militsch) oraz dwóch synów: Jana – założyciela linii ze Szklar (Glaesersdorf) i Fryderyka – założyciela linii z Miłogoszczy (Muehlgest).

2. Linia ze Szklar (Glaesersdorf)

Linie tę założył Jan von Hock, syn Asmana, właściciel Średnich i Dolnych Szklar (Mittel- und Nieder Glaesersdorf) koło Lubina (Lueben). Żonaty z Sabiną, córką Ernesta von Diebitsch z Żarek (Neusorge), zmarł w 1636 roku. Był ojcem pięcioro dzieci:

- Krzysztofa Fryderyka (zm. 1642 r.), właściciela Lubnowa (Liebenau) koło Wołowa (Wohlau), żonatego z Katarzyną, córką Wilhelma von Pogrell, miał tylko dwie córki: Urszulę Katarzynę i Annę Magdalенę – żonę Joachima Ernesta von Lestwitz;
- Magdalенę – żonę Fryderyka von Schlichting ze Strupic (Straupitz) koło Złotoryi (Goldberg);
- Jana Ernesta (ur. 1604 r.) – właściciela Szklar (Glaesersdorf), czterokrotnie żonatego: 1. z Małgorzatą (zm. 4.06.1631 r., w wieku 52 lat), córką Jana von Wiedebach, 2. (x 26.10.1632 r.) z Barbarą (zm. 23.08.1637 r.), córką Jana von Lestwitz z Żuchłowa (Schuettlau), 3. (x 28.12.1638 r.) z Ewą (zm. 1643 r.), córką Sebastiana von Kottwitz z Żuchłowa (Schuettlau), 4. z Barbarą, córką Melchiora von Schnellendorf z Golliszowa (Goellschau). Z trzecią żoną miał tylko córkę – Barbarę;

– Jerzego (zm. 1657 r.) – właściciela Wierzbnika (Arnolds Muehle) koło Zielonej Góry (Gruenberg), żonatego dwukrotnie: 1. z Barbarą, córką Fryderyka von Mutschelnitz ze Strachowic (Strachwitz) w księstwie legnickim, 2. (x 1650 r.) z Jadwigą, córką Fryderyka von Mutschelnitz. Miał czworo dzieci: Jana Fryderyka, Wacława Asmana, Urszulę Mariannę i Jana Ernesta;

– Wacława – właściciela Żabina (Schabenau) koło Góry Ślaskiej (Guhrau), żonatego z Anną, córką Jana Albrechta von Obisch. Miał pięcioro dzieci: Annę Jadwigę (ur. 24.12.1648 r.), Barbarę Elżbietę (ur. 13.03.1651 r.), Jerzego Wacława, Krzysztofa Fryderyka i Jana Ernesta.

3. Linia z Miłogoszczy (Muehlgest)

Linie tę założył drugi syn Asmana – Fryderyk (ur. 16.01.1568 r. – zm. 4.06.1633 r.), zarządzający biskupim okręgiem Przychowa (Preichau) koło Wołowa (Wohlau). Żonaty (x 1600 r.) z Marianną, córką Krzysztofa von Nostitz z Ręszowa (Ransen), miał pięcioro dzieci:

- Annę (zm. 1654 r.) – dwukrotnie zamężną: 1. z Zygmuntem von Lestwitz, właścicielem Tarpna (Tarpfen) koło Góry Ślaskiej (Guhrau), 2. z Fryderykiem von Skopp, właścicielem Jędrzychowa (Gross Heinsdorf);
- Mariannę – drugą żonę Baltazara von Skopp,
- Krzysztofa Jerzego – dwukrotnie żonatego: 1. z Julianną (zm. 31.10.1640 r.), córką Aleksandra von Portugall z Miękini (Nimkau) koło Środy Ślaskiej (Neumarkt), 2. z Barbarą Jadwigą, córką Jana Wolfa von Kreckwitz z Uszczonowa (Austen) koło Góry Ślaskiej (Guhrau). Z pierwszego małżeństwa miał sześcioro dzieci: Fryderyka Aleksandra (ur. 12.03.1633 r. – zm. 1656 r.), żonatego z Magdalенą Elżbietą, córką Kaspra von Braun, Barbarę Mariannę (ur. 3.08.1634 r.), Krzysztofa Jerzego (ur. 7.12.1635 r.), żonatego z Heleną Elżbietą, córką Godfryda von Haugwitz, N. córkę, Jana Asmana (ur. 9.10.1638 r. – zm. 13.12.1641 r.) i Stefana Fryderyka (ur. 27.03.1640 r. – zm. 5.01.1642 r.).
- Fryderyka – żonatego dwukrotnie: 1. (x 1636 r.) z Anną Elżbietą (zm. 25.07.1649 r.), córką

Krzysztofa von Lestwitz z Ślubowa (Schlaube),
2. z Marianną, córką Kaspra von Braun, wdową
po Aleksandrze von Glaubitz. Miał pięcioro dzieci:

- a) Mariannę Elżbietę,
- b) N. córkę zmarłą w dzieciństwie,
- c) Asmana Fryderyka,
- d) N. syna,
- e) Annę Barbarę;

– Asmana – właściciela Miłogoszcy (Muehlgest),
żonatego (x 19.11.1658 r.) z Eleonorą, córką
Fryderyka von Kottwitz.

4. Inne majątki

Przedstawiciele tego rodu posiadali wiele majątków, których nie można połączyć z żadną z linii.

Piotrkowiczki (Peterwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz) w księstwie oleśnickim – w 1337 roku Renczek zwany Hake sprzedał ten majątek Opeczce von Luckow.

Kondratów (Konradswaldau) koło Jawora (Jauer) – w latach 1455, 1465 właścicielami tej miejscowości byli Nicol i jego syn – Seyfryd, a około 1597 roku Elżbieta Hockin – żona Izaaka von Schindel.

Tomkowice (Thomaswaldau) koło Świdnicy (Schweidnitz). Oprócz rodowego Tomaszowa (Thomaswaldau), Hockowie posiadali również Tomkowice (Thomaswaldau), co powoduje liczne pomyłki. W księstwie oleśnickim w XVI wieku posiadali: w latach 1579–1591 Jaksonów (Jackschoenau) i Kępę (Kampem) koło Trzebnicy (Trebnitz); zaś w latach 1641–1664 – Malin (Mahlen).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 424–430

Błażek, t. I, s. 44; t. III, s. 163

Dorst, t. I, nr 272

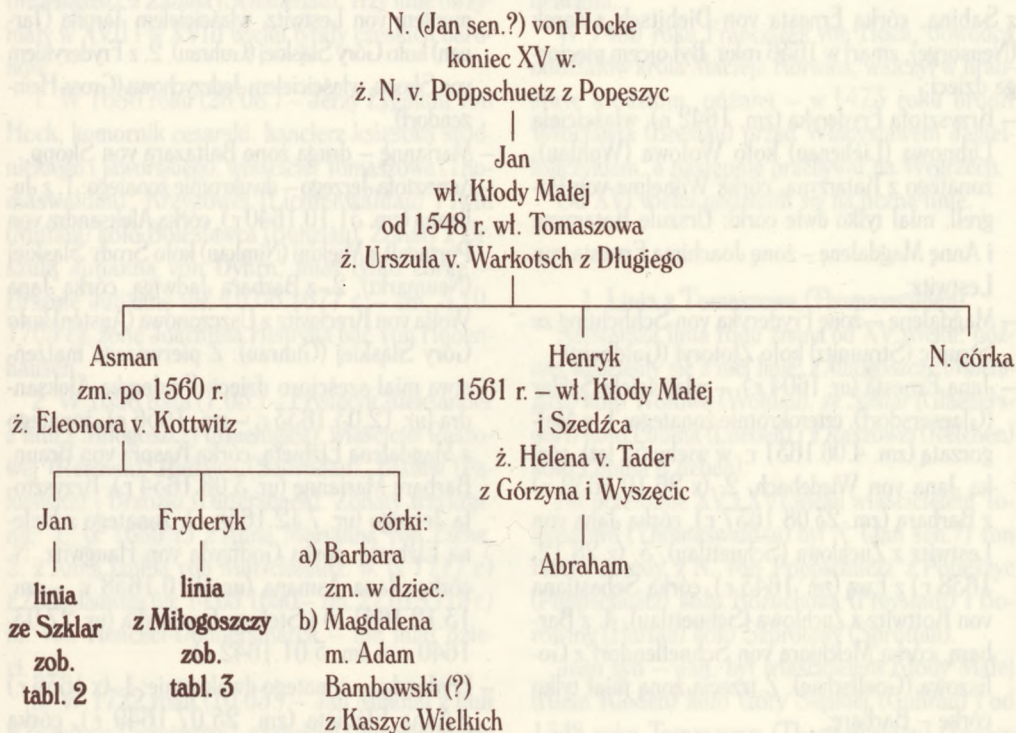
Doerr, s. 177

Cetwiński, nr C 185, C 259, C 474, C 480

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 318–319

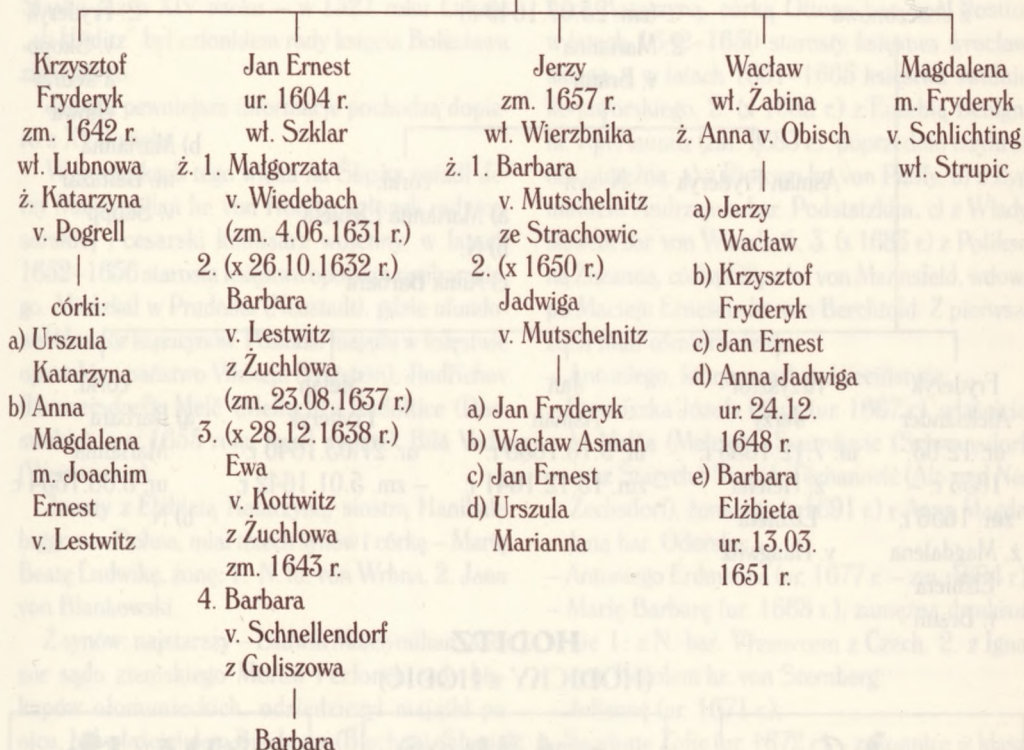
GENEALOGIA

1. LINIA z TOMASZOWA (THOMASWALDAU)



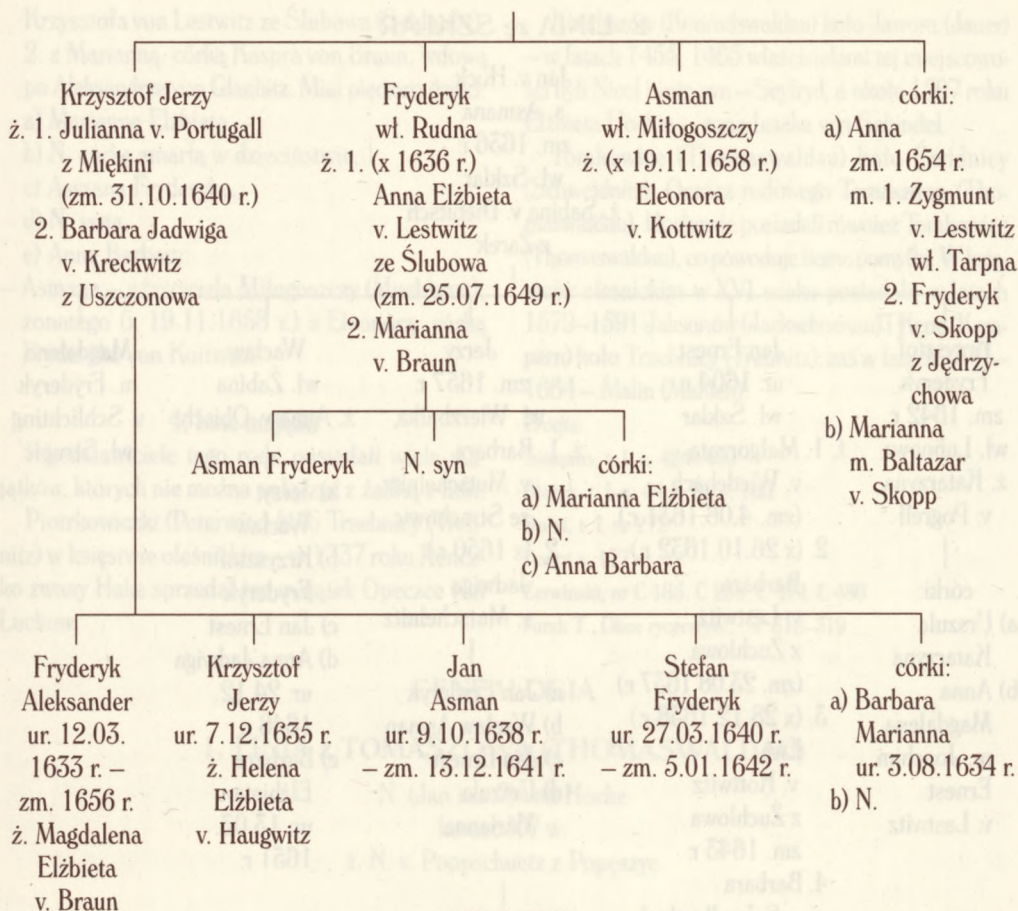
2. LINIA ze SZKLAR

Jan v. Hock
s. Asmana
zm. 1636 r.
wł. Szklar
ż. Sabina v. Diebitsch
z Żarek



3. LINIA z MIŁOGOSZCZY

Fryderyk
s. Asmana
ur. 16.01.1568 r.
– zm. 4.06.1633 r.
ż. (x 1600 r.)
Marianna
v. Nostitz
z Ręszowa
|



HODITZ (HODICKY z HODIC)



Herb rodowy Hodicky z Hodic



Herb hrabiowski I



Herb hrabiowski II

Stary morawski ród herbu Rogala, pochodzący z miejscowości Hodice koło Jihlavy, w Czechach zwani Hodickimi, znani od XIV wieku.

W 1603 roku (10.09.) Wacław z Hodic otrzymał tytuł czeskiego barona, a w 1604 roku tytuł ten otrzymał Jerzy i jego synowie – Zdenek i Fry-

deryk. W 1641 roku (10.07.) Jerzy Maksymilian bar. von Hoditz otrzymał tytuł czeskiego hrabiego. W 1647 roku (17.07.) indygenat węgierski przyznał Wacławowi hr. von Hoditz. Wymieniony Zdenek Hodic, przedstawiciel obozu protestantów, po bitwie pod Białą Górą wyemigrował do Szwecji, gdzie w służbie wojskowej doszedł do stopnia generała.

Według Heneliusa Hoditzowie pojawiają się na Śląsku już w XIV wieku – w 1327 roku Łukasz „ab Hoditz” był członkiem rady księcia Bolesława ziębickiego.

Jednak pewniejsze informacje pochodzą dopiero z XVII wieku.

W początkach tego wieku na Śląsku osiadł Jerzy Maksymilian hr. von Hoditz, członek rady cesarskiej i cesarski komisarz wojenny, w latach 1652–1656 starosta księstwa opolsko-raciborskiego. Mieszkał w Prudniku (Neustadt), gdzie ufundował klasztor kapucynów. Posiadał majątki w księstwie opawskim: państwo Vikštejn (Wigstein), Jindřichov (Hennersdorf), Melč (Meltsch) i Rudoltice (Rosswalde), a w 1655 roku kupił majątek Bilá Voda (Weiswasser).

Żonaty z Elżbietą Katarzyną, siostrą Hanibala brggr. von Dohna, miał trzech synów i córkę – Marię Beatę Ludwikę, żonę: 1. N. hr. von Wrba, 2. Jana von Blankowski.

Z synów: najstarszy – Ludwik Maksymilian, asesor sądu ziemskiego Moraw i członek rady biskupów olomunieckich, odziedziczył majątki po ojcu, był właścicielem Biechowa (Biechau), Ślupic (Schlaupitz) i Rzymian (Reimen) w księstwie nyskim oraz Bielic (Bielitz) i Łambinowic (Lamsdorf) koło Niemodlina (Falkenberg). Żonaty z Izabelą Pauliną bar. von Orlik – zmarł bezpotomnie.

Drugi z synów Jerzego Maksymiliana – Maksymilian Jerzy (ur. 1636 r. – zm. 1689 r.), starosta księstwa nyskiego, był żonaty trzykrotnie: 1. z N. bar. von Sesyola, 2. z Zofią Maksymilianą, córką Rudolfa Wilhelma von Trautmannsdorf, 3. z Izabelą bar. von Orlik. Z drugą żoną miał dwóch synów: Franciszka Antoniego (ur. 1663 r.), żonatego z Szarłottą bar. von Zierotin i Karola, z trzecią – dwie córki: Marię Elżbietę – żonę Karola Maksymiliana bar. von Kalckreuth i Barbarę – żonę

(x 1699 r.) N. bar. von Reiswitz z Bierawy (Bierawa) koło Kozła (Cosel).

Trzeci z synów Jerzego Maksymiliana – Juliusz Leopold (ur. 1640 r. – zm. 1693 r.), był właścicielem Rudoltic (Rosswalde), które stały się siedzibą rodową Holditzów. W 1690 roku kupił od Karola Aleksandra von Kittlitz Otmęt (Ottmuth) pod Opolem (Oppeln). Żonaty również trzykrotnie: 1. z Barbarą Katarzyną, córką Ottona bar. von Nostitz, w latach 1642–1650 starosty księstwa wrocławskiego, a w latach 1651–1665 księstwa świdnicko-jaworskiego, 2. (x 1682 r.) z Euzebią Benigną hr. von Kaunitz (zm. 1683 r.), poprzednio trzykrotnie zamężną: a) z Piotrem hr. von Palfy, b) z Zygmuntem Andrzejem bar. Podstatzkim, c) z Władysławem bar. von Wieschnik, 3. (x 1683 r.) z Polikseną Zuzanną, córką Filipa hr. von Mannsfeld, wdową po Macieju Erneście hr. von Berchtold. Z pierwszą żoną miał ośmioro dzieci:

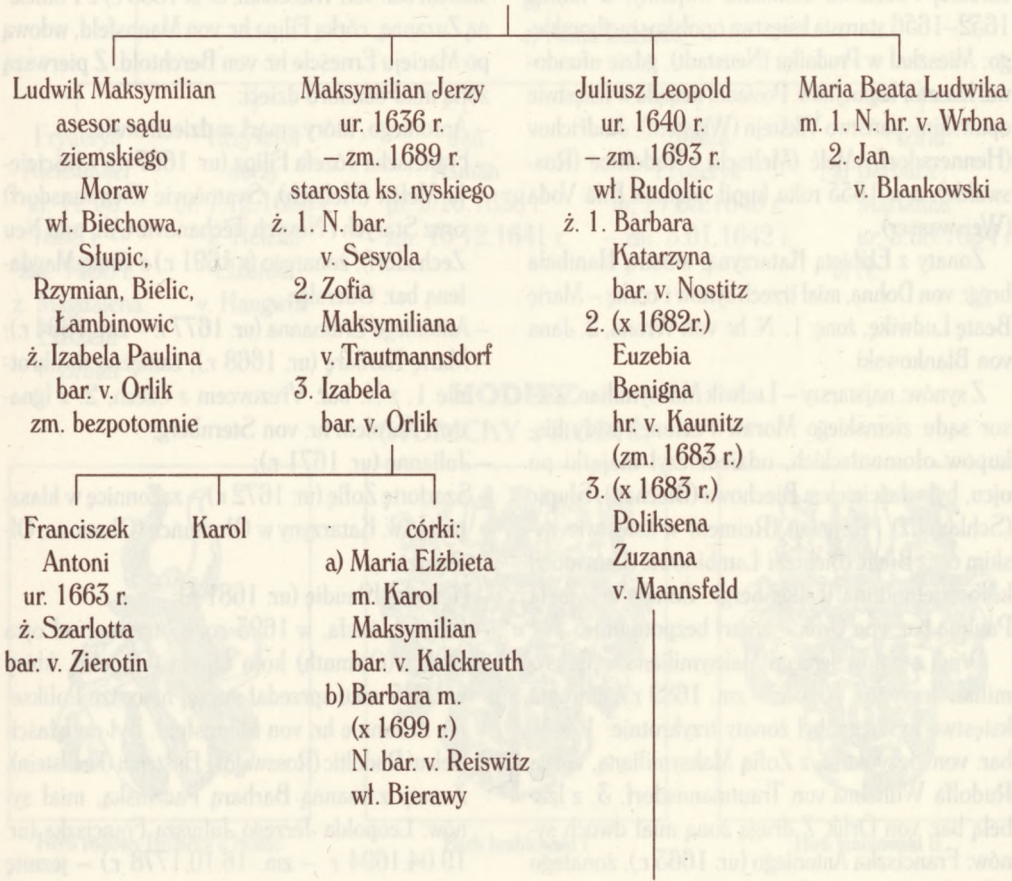
- Antoniego, który zmarł w dzieciństwie;
- Franciszka Józefa Filipa (ur. 1667 r.), właściciela Melča (Meltsch), Svatoňovic (Schwansdorf) oraz Starych i Novych Těchanovic (Alt- und Neu Zechsdorf), żonatego (x 1691 r.) z Anną Magdaleną bar. Odersky;
- Antoniego Erdmanna (ur. 1677 r. – zm. 1694 r.);
- Marię Barbarę (ur. 1668 r.), zamężną dwukrotnie 1. z N. bar. Vřezovcem z Czech, 2. z Ignacym Karolem hr. von Sternberg;
- Julianę (ur. 1671 r.);
- Szarłottę Zofię (ur. 1672 r.) – zakonnicę w klasztorze św. Katarzyny w Olomuńcu (Olomouc, Olmuetz);
- Henrykę Klaudię (ur. 1681 r.);
- Karola Józefa, w 1693 roku otrzymał od ojca Otmęt (Ottmuth) koło Opola (Oppeln), który w 1695 roku sprzedał swojej macosze Poliksenie Zuzannie hr. von Mannsfeld. Był on właścicielem Rudoltic (Rosswald) i Fułštejnu (Fuellstein). Żonaty z Joanną Barbarą Paczinską, miał synów: Leopolda Jerzego Juliusza Franciszka (ur. 19.04.1694 r. – zm. 16.10.1778 r.) – jezuitę w Brnie oraz prawdopodobnie Józefa – około 1710 roku żonatego z Joanną Eleonorą Paczinską, właściciela majątków na Górnym Śląsku (wia-

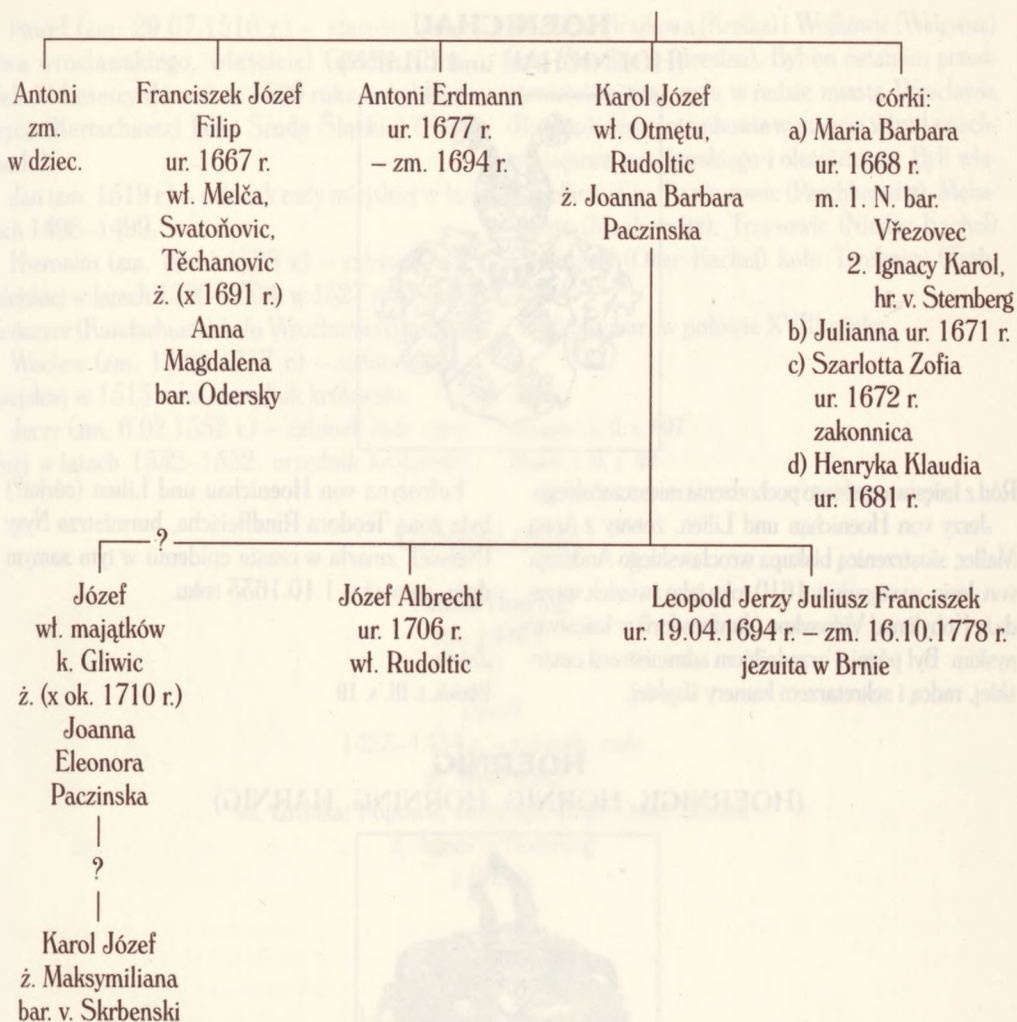
no żony?) w okolicy Gliwic (Gleiwitz), z państwem Sośnicowice (Kieferstaedtel), które w 1730 roku sprzedał Karol Józef hr. von Hoditz (syn Józefa?).
– Józefa Albrechta hr. von Hoditz (ur. 1706 r., również syn Józefa?), który zbudował w Rudolticach (Rosswald) nowy pałac z parkiem, posiadał orkiestrę, teatr i zespół taneczny (balet), złożony z jego poddanych.

Źródła:
Sinapius, t. II, s. 108–110
Zedlitz, t. II, s. 404–405
Błażek, t. I, s. 26–27; t. IV, s. 26–27, 144
Piłńček, t. II, s. 659
Doerr, s. 104, 123
Voelkel O., Ignatz Dominik Graf von Chorinsky und die Gruendung v. Chorinskowitz, (w:) Gleiwitzer Jahrbuch 1928 J.

GENEALOGIA

Jerzy Maksymilian
hr. v. Hoditz
wł. Vikštejnu, Jindřichova,
Melča, Rudoltic, Bilej Vody
ż. Elżbieta Katarzyna brggr. v. Dohna



**HOELLE**

zob.

PFOERTNER**HOELLENSTEIN**

zob.

TEUFFEL

HOENICHAU

(HOENICHAU und LILIEN)



Ród z księstwa nyskiego pochodzenia mieszczańskiego.

Jerzy von Hoenichau und Lilien, żonaty z Anną Maller, siostrzenicą biskupa wrocławskiego Andrzeja von Jerin, występuje w 1610 roku jako świadek sprzedaży Kobyli nad Vidnavkou (Junferndorf) w księstwie nyskim. Był później urzędnikiem administracji cesarskiej, radcą i sekretarzem kamery śląskiej.

Eufrozyna von Hoenichau und Lilien (córcza?) była żoną Teodora Rindfleischa, burmistrza Nysy (Neisse), zmarła w czasie epidemii w tym samym dniu, co mąż – 1.10.1633 roku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 19

HOERNIG

(HOERNIGK, HORNIG, HORNING, HARNIG)



Ród pochodzenia mieszczańskiego z Wrocławia (Breslau). W latach 1423–1552 nazwisko to występuje wśród członków rady miejskiej.

Paweł Hoernig, członek rady miejskiej w latach 1423–1424, w 1433 roku urzędnik królewski księstwa wrocławskiego i właściciel Gródka (Burglehn) koło Lubina (Lueben), Kobylnik (Kobelnick) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), Bogu-

nowa (Bogenau), Popowic (Poppelwitz) i Smolca (Schmolz) koło Wrocławia (Breslau).

Kasper (zm. 30.01.1471 r.) – członek rady miejskiej w latach 1455–1471 r.

Baltazar (zm. 17.08.1480 r.), urzędnik królewski, właściciel Gródka (Burglehn) i Leśnicy (Lissa) koło Wrocławia (Breslau), członek rady miejskiej w latach 1471–1480.

Paweł (zm. 29.07.1510 r.) – starosta księstwa wrocławskiego, właściciel Gródka (Burglehn) i Leśnicy (Lissa), w 1509 roku nabył Karczyce (Kertschuetz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt).

Jan (zm. 1519 r.) – członek rady miejskiej w latach 1498–1499.

Hieronim (zm. 10.11.1528 r.) – członek rady miejskiej w latach 1500–1504, w 1527 roku kupił Kończyce (Kundschuetz) koło Wrocławia (Breslau).

Wacław (zm. 13.09.1537 r.) – członek rady miejskiej w 1515 roku, urzędnik królewski.

Jerzy (zm. 6.02.1552 r.) – członek rady miejskiej w latach 1532–1552, urzędnik królewski,

właściciel Krajkowa (Kreika) i Wojkowic (Weigwitz) koło Wrocławia (Breslau). Był on ostatnim przedstawicielem tego rodu w radzie miasta Wrocławia (Breslau). Jego potomkowie występują wśród szlachty księstwa wrocławskiego i oleśnickiego. Byli właścicielami m.in. Pasikuwic (Paschkerwitz), Mękarzowic (Mankerwitz), Trzęsowic (Nieder Kachel) i Stanięcic (Ober Kachel) koło Trzebnicy (Trebnitz).

Ród wymarł w połowie XVIII wieku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 697

Błażek, t. II, s. 49

GENEALOGIA

Antoni Hoernig

zm. 1440 r.

|

Paweł

1423–1434 r. – członek rady

m. Wrocławia

wł. Gródka, Popowic, Kobylnik, Bogunowa, Smolca

ż. Agnes v. Dompnig

z Praczy

|

Baltazar

zm. 17.08.1480 r.

1471–1480 r. członek rady

m. Wrocławia

wł. Gródka, Leśnicy

ż. Jadwiga Scholtheiss

|

Paweł

zm. 29.07.1510 r.

1487–1508 r. – członek rady

m. Wrocławia

wł. Gródka, Leśnicy i Karczyc

ż. 1. Barbara v. Rindfleisch

ze Ślęzy i Św. Katarzyny

2. Magdalena v. Reibnitz

(zm. 8.06.1539 r.)

|

Jerzy

zm. 6.02.1552 r.

1532–1552 r. – członek rady m. Wrocławia

wł. Wojkowic i Krajkowa

ż. 1. N. v. Nimptsch

2. Jadwiga v. Haunold

3. Jadwiga v. Rindfleisch (zm. 5.04.1538 r.)

4. Rozyna v. Mehl

Otto

zm. 22.10.1583 r.

wł. Wojkowic, Małkowic,

czł. rady ces. i biskupiej

Henryk

wł. Wojkowic, Małkowic,

Leśnicy, Bogunowa, Krajkowa,

Kraskowa, Królikowic

Otto Kasper

Otto

zmarli bezdzietnie

Godfryd Henryk

Jerzy jun.

ż. Elżbieta Ecker Drechsler genannt

Jerzy

ż. 1. N. Finck

2. Gertruda Lauben

3. Helena v. Hertwig

Jerzy Albrecht

zm. 1667 r.

komendant straży miejskiej

ż. 1. Zuzanna Nagel

z Pierwoszowa

2. Elżbieta Magdalena Gartz

(zm. 7.04.1682 r.)

Jerzy Albrecht jun.

wł. Pierwoszowa i Trzęsowic

ż. Barbara Bokisch (Pakisch?)

z Pierwoszowa (zm. 1693 r.)

Karol Fryderyk

ur. 1673 r.

wł. Pierwoszowa

ż. Dorota v. Mutschelnitz

z Pelczyna (ur. 15.09.1677 r.)

Ernest

Zygmunt

ur. 21.01.
1700 r.

Sylwiusz

Fryderyk

ur. 1703 r.

Karol

Fryderyk

ur. 4.04.
1705 r.

Chrystian

Wilhelm

ur. 1708 r.

Godfryd Wilhelm

ur. 10.06.1674 r.

Antoni

Wilhelm

ur. 8.12.1716 r. –

zm. 14.08.1720 r.

Karol

Leopold

ur. 8.09.1720 r.

– zm. 1720 r.

HOF

(HOF von KANTERSDORF, HUF, HUFF, HOF z KANTOROVA,
HOF SCHNORBEIN genannt, *HOF z KANTOROWIC*)



Herb Hof v. Kantersdorf I



Herb Hof v. Kantersdorf II



Herb baronowski Hof v. Kantersdorf



Herb Hof zwany Schnorbein I



Herb Hof zwany Schnorbein II



Herb Hof zwany Schnorbein III



Herb Hof zwany Schnorbein IV



Herb Hof zwany Schnorbein V

Stary śląski ród pochodzący z Kantorowic (Kantersdorf) w księstwie brzeskim, znany od początków XV wieku. T. Jurek zalicza ród Hof do przybysz z księstwa Anhalt, ale podaje zupełnie inny

herb. Hołowie z Kantorowic (Kantersdorf) posiadali herb bardzo zbliżony do herbu Hundtów.

W XVI wieku znane były trzy linie tego rodu:

1. *Hof von Kantersdorf* (z Kantorowic) z księstwa brzeskiego i okolic Kluczborka (Kreuzburg) oraz Olesna (Rosenberg),
2. *Hof z Kantorowa* (Kantorowice) z księstwa opawskiego,
3. *Hof Schnorbein genannt* (Hof zwany Schnorbein) – z okolicy Ząbkowic Śląskich (Frankenstein) i Ziębic (Muensterberg).

W XVII wieku część z nich zmieniła pisownię nazwiska na „Huf”. W 1435 roku w dokumentach brzeskich występuje Kasper Hof i w 1443 roku jego brat – Krzysztof.

Według Paprockiego – Jerzy Hof z Kantorowic (Kantersdorf) w 1440 roku był starostą Grodkowa (Grottkau). Żonaty z N. Strzelińską (?) z okolicy Namysłowa (Namslau), miał dwóch synów: Wacława, który zginął w dzieciństwie i Jana – starostę Namysłowa (Namslau).

Jan był właścicielem Smard (Schmardt) koło Kluczborka (Kreuzburg) i Wichrowa (Wichrau) koło Olesna (Rosenberg), żonaty dwukrotnie: 1. z N. von Oderwolff ze Straduni (Straduna), 2. z Anną von Studnitz z Gieralcic (Jeroltschuetz) koło Kluczborka (Kreuzburg). Dożył podobno 110 lat. Miał córkę – Barbarę, notowaną w dokumentach w 1482 roku oraz czterech synów: Błażeja, Wacława, Krzysztofa i Konstantyna, którzy w 1564 roku podpisali ugodę z matką – Anną Studnitzką w sprawie podziału majątku ojca.

Wichrów (Wichrau) otrzymali Wacław i Krzysztof. W 1572 roku Krzysztof kupił Kadłub (Kadlub) (Wolny Kadłub?), a w 1596 roku był właścicielem Osiecka (Oschietzko); w 1560 roku był żonaty z Dorotą, córką Mikołaja Dziatkowskiego, której w 1573 roku zapisał na Kadłubie (Kadlub) wiano. Miał synów: Daniela, Hildebranda i prawdopodobnie Kaspra. Daniel i jego bracia przenieśli się na teren księstwa opawskiego i dali początek linii opawskiej – Hof z Kantorowa.

W tym samym czasie występuje w dokumentach Barbara Hof z Kantorowic (Kantersdorf) – żona Jerzego Koczensekiego i Ludmiła – żona Mikołaja Kotulinskiego.

Jerzy Konstantyn von Huf und Kantersdorf (zm. 1730 r.), syn Piotra i Matyldy von Tschammer, w 1723 roku był właścicielem Kamienniej (Gies-

dorf) koło Namysłowa (Namslau). Żonaty z Karoliną bar. von Frankenberg-Proschlitz, miał córkę – Barbarę (ur. 1722 r.), żonę Karola Franciszka Marcina von Wiplar z Uszyc (Uschuetz) koło Olesna (Rosenberg), właściciela Šumbarku (Szumbark, Schumbarg) w księstwie cieszyńskim.

Hof z Kantorowa

Linie opawską założyli synowie Jana – Błażej i Konstantyn oraz ich bratankowie (synowie Krzysztofa) – Daniel, Hildebrand i Kasper.

Błażej miał majątek w Podoli (Podoly) w księstwie opawskim.

Konstantyn miał dwóch synów: Jana i Jerzego. Jerzy posiadał majątek na przedmieściu Opawy (Troppau). Żonaty z Marią von Schlewitz z Kravary (Deutsch Krawarn), występuje w dokumentach około 1600 roku. Jego potomkowie żyli w księstwie raciborskim, gdzie Wilhelm Hof z Kantorowa (Kantorowice) kupił ze swoją żoną Katarzyną Clema (?) majątek Turze (Thurze) (według informacji genealogicznych ród Clemów wymarł w XVI wieku).

Z bratanków Błażeja i Konstantyna – Daniel, żonaty z Magdaleną von Holly z Ponięcic (Ponientzuetz) koło Raciborza (Ratibor) miał folwark w Katerinkach (Katherein) – obecnie dzielnica Opawy (Troppau). Hildebrand w latach 1593–1595 był właścicielem Jaktar (Jaktar).

Joanna Hof w 1738 roku była żoną Jana Pelki z Borzysławic (Borislawitz) koło Koźła (Cosel), urzędnika w Bravanticach (Brosdorf), a później w Studéncie (Stauding). Zmarła w Studéncie (Stauding) 30.01.1784 roku.

Barbara (zm. 12.08.1776 r.) była żoną Rudolfa von Wiplar z Uszyc (Uschuetz), właściciela Martynowa (Martynów, Martinau).

Hof Schnorbein genannt

Według Pilnáčka założycielem tej linii był Feliks, syn Krzysztofa, właściciel Bohušic (których?) z księstwa opawskiego. Wydaje się bardziej prawdopodobne, że pochodzili od Jerzego – starosty grodkowskiego.

Posiadali majątki w księstwie wrocławskim, brzeskim i świdnickim, dzielili się na kilka domów, z których najbardziej znane to: Okulice (Ocklitz)

w księstwie wrocławskim, Łojowice (Louisdorf) koło Strzelina (Strehlen) i Imbramowice (Ingramsdorf) w księstwie świdnickim.

Dom Okulice (Ocklitz)

Jan Hof zwany Schnorbein, właściciel Okulic (Ocklitz), był żonaty dwukrotnie: 1. (x 1563 r.) z Anną, córką Jana von Reibnitz, 2. (x 1573 r.) z Barbarą von Sommerfeld.

Niclas (zm. 1585 r.) był żonaty z Krystyną, córką Fryderyka von Reibnitz.

W kościele parafialnym w Żąbkowicach Śląskich (Frankenstein) znajduje się płyta nagrobna Bernarda (zm. 2.06.1596 r.) von Tschischwitz z Wilkanowa (Woelfelsdorf) w hrabstwie kłodzkim i jego żony Ewy Hof (zm. 24.05.1598 r.) zwanej Schnorbein z Okulic (Ocklitz). Dom ten zmarł w 1617 roku.

Dom Łojowice (Louisdorf)

Dom wymarł w połowie XVII wieku na Fryderyku Hof zwanym Schnorbein.

Dom Imbramowice (Ingramsdorf)

W XVII wieku właścicielem tej miejscowości był Jan von Hof, który miał dwóch synów: Chrystiana Augusta – właściciela Tamawy (Tarnau) i Jana jun. (zm. 1715 r.) – właściciela Przerzeczyna (Dirdorf) koło Niemczy (Nimptsch).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 833

Błażek, t. I, s. 45; t. IV, s. 27, 125–126

Pilnáček, t. II, s. 660–661

C.D.S., t. VI, nr 340, 423, 440

C.D.S., t. XXXIII, s. 53

GENEALOGIA

Jerzy Hof v. Kantersdorf
1440 r. – starosta Grodkowa
ż. N. Strzelinska (?)

Wacław
zginął w dzieciństwie

Jan
zm. w wieku 110 lat
wł. Smard i Wichrowa
ż. 1. N. v. Oderwolff
2. Anna v. Studnitz
(Studnitzka) z Gieralcic

Błażej
wł. Podoli

Wacław
wł. Wichrowa

Krzysztof
wł. Wichrowa
1572 r. – kupił Kadłub
1596 r. – wł. Osiecka
ż. (x ok. 1560 r.) Dorota
Dziatkowska

Konstantyn

Barbara
m. Jerzy Koczenski

Daniel
wł. maj.
w Katerinkach

Hildebrand
1593–1595 r.
– wł. Jaktar

Kasper

Jan

Jerzy
wł. maj. w Opawie
ż. Maria v. Schlewitz
z Kravařy

ż. Magdalena v. Holly

HOFE

zob.

HOFFMANN

HOFER

(HOFER von HOFEBURG)



W 1640 roku (8.05.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Hofeburg” otrzymał Jan Krzysztof Hofer ze Ścinawki Dolnej (Niedersteine) w hrabstwie kłodzkim. Być może chodzi tu o potwierdzenie szlachectwa, gdyż już w 1630 roku był notowany Jan Karol jun. Hofer von Hofeburg, żonaty z Ewą Marią von Werder, właściciel Ścinawki Dolnej (Niedersteine) i Wambierzyc (Albendorf).

Jego syn – Jan Henryk Ferdynand, sprzedał w 1665 roku górny folwark w Ścinawce Dolnej (Niedersteine) Bernardowi II bar. von Stillfried, a w 1677

roku Wambierzyc (Albendorf) – Danielowi Paschasiusowi von Osterberg.

Notowani są jeszcze inni przedstawiciele tego rodu: w latach 1640–1654 – Jan Krzysztof, w 1669 roku – Jan Karol, w 1672 roku – Jan Jerzy, a w 1711 roku – Juliusz Ludwik, porucznik wojsk cesarskich.

W 1668 roku Jan Chryzostom Leopold Hofer von Hofeburg był członkiem kapituły katedry wrocławskiej.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 49

Doerr, s. 122

HOFFMANN

(HOFMAN)



Herb rodowy



Herb baronowski I



Herb baronowski II

Stary ród rycerski pochodzący ze Styrii.

W Czechach osiadł na początku XVI wieku Jan Hoffmann (ur. 1492 r. – zm. 1564 r.).

W 1540 roku Hoffmannowie otrzymali tytuł baronów krajów dziedzicznych Habsburgów, w 1584 roku – tytuł czeskiego barona, a w 1712 roku (28.01.) Franciszek Weikart bar. von Hoffmann otrzymał tytuł czeskiego hrabiego.

Wnuk Jana – Andrzej, protestant, po bitwie pod Białą Górą stracił wszystkie majątki w Styrii i na Morawach, częściowo odzyskał je syn Andrzeja – katolik Wolfgang Ferdynand.

Na Śląsk przybył pod koniec XVII wieku syn Wolfganga Ferdynanda – Franciszek Weikart, członek rady cesarskiej i starosta księstwa brzeskiego,

właściciel Strachowa (Strachau), Żelowic (Silbitz) i Wilkowa Wielkiego (Gross Wilkau) koło Niemczy (Nimptsch) oraz Bobolic (Schraebsdorf) koło Żabkowic Śląskich (Frankenstein).

Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Elżbietą hr. von Werdenberg, 2. z Eleonorą Anną bar. von Scalvioni, miał jednego syna – Franciszka Ksawerego Ludwika, do 1723 roku był on radcą rejencji księstwa. Zmarł w 1730 roku jako ostatni męski przedstawiciel tego rodu.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 110, 690

Błażek, t. II, s. 50

C.D.S., t. XXXIII, s. 95

GENEALOGIA

Jan v. Hoffmann
ur. 1492 r. – zm. 1564 r.
tajny radca
dworu ces.
Ferdynanda I

Adam
zm. 1573 r.
burgrabia Styrii

Ferdynand
zm. 1597 r.
tajny radca
dworu ces.
prezydent
kamery dworskiej
wł. majątków
w Styrii
i na Morawach
ż. 1. Małgorzata
bar. v. Harrach
2. Anna v. Wartenberg

Andrzej
ż. Joanna Apolonia
bar. v. Kolovrat

Wolfgang Ferdynand

wł. majątków

na Morawach

ż. 1. (x 1658 r.) Maria Anna

Katarzyna bar. v. Gilles

2. Maria Magdalena

hr. v. Losenstein

Franciszek Weikart

czł. rady cesarskiej,

starosta ks. brzeskiego

1712 (28.01.) – hrabia

wł. Strachowa, Żelowic,

Wilkowa Wielkiego, Bobolic

ż. 1. Anna Elżbieta hr. v. Werdenberg

2. Eleonora Anna bar. v. Scalvinioni

Franciszek Ksawery Ludwik

zm. 1730 r.

radca rejencji

ks. brzeskiego

wł. Bobolic

HOFFMANN



W 1662 roku (30.05.) szlachectwo czeskie uzyskał Chrystian Hoffmann. W 1671 roku był właścicielem Ślubowa (Schlaube) koło Góry Śląskiej (Guhrau) i Chocieborowic (Kutscheborwitz) koło Wołowa (Wohlau).

Niektóre elementy herbu są identyczne z herbem baronów i hrabiów von Hoffmann (poła 1. i 4. odpowiadają polom 2. i 3. w herbie baronów – snopek).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 51

HOFFMANN



W 1729 roku (1.02.) wpisany został w czeski stan rycerski Jan Józef Hoffmann, sekretarz urzędu starosty księstwa nyskiego.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 51

HOFFMANN



Herb z 1525 roku



Herb z 1574 roku



Herb z 1577 roku

Ród wywodzący się z patrycjatu Zgorzelca (Goerlitz). Dyplom szlachecki i herbowy otrzymał w 1525 roku (15.05.) Andrzej Hoffmann wraz z synami: Janem i Krzysztofem.

Odnowienie szlachectwa (potwierdzenie?) w 1574 roku (12.03.) otrzymali Jerzy Fryderyk i Sebastian von Hoffmann, właściciel Jędrzychowic (Hennersdorf) koło Zgorzelca (Goerlitz), ponowne potwierdzenie szlachectwa uzyskali oni w 1577 roku

(12.03.). Za każdym razem następowała zmiana herbu.

Sebastian był w latach 1587–1605 członkiem rady miejskiej Zgorzelca (Goerlitz), a w 1593 roku – burmistrzem tego miasta. Zmarł w 1605 roku (4.05.), jako ostatni męski przedstawiciel rodu. Miał tylko córkę – Annę, żonę Henryka Rittersa.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 51

HOFFMANN



Herb baronowski

Okolo 1720 roku mieszkał na Śląsku Jan Franciszek bar. von Hoffmann, prałat katedry wrocławskiej, kustosz i kanonik kolegiaty św. Krzyża we Wrocławiu (Breslau), członek rady biskupiej i urzędnik księstwa nyskiego. Według Heneliusa pochodził z Moraw, według innych historyków – ze Słowacji.

W jego herbie, w tarczy sercowej umieszczony jest krzyż słowacki.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 51

HOFFMANN
(HOFFMANN von HOFE)



Herb szlachecki



Herb rycerski z 1630 roku

W 1630 roku (14.08.) wpisany został w stan rycerski Marcin Hoffmann, doktor obojga praw z Głogowa (Glogau).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 51

HOFFMANN

(HOFFMANN von HOFFMANN, HOFFMANN DWORZANSKI genannt)



W 1704 roku (?01.) wpisany został w stan rycerski z predykatem „von Hoffmann” Godfryd Hoffmann, kanclerz państwa stanowego Pszczyny (Pless).

Według Błażka posługiwał się również predykatem „Dworzanski” (Hoffmann zwany Dworzanski).

Pilnaćek wymienia Dworzanskich (zob.) jako zupełnie inny ród.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 51

Pilnaćek, t. I, s. 232

Doerr, s.187

HOFFMANN

(HOFFMANN von LEUCHTENSTERN)



Herb rycerski z 1664 roku



Herb rycerski Hoffmann
v. Leuchtenstern z 1676 roku

W 1637 roku Zygmunt Hoffmann, urzędnik starosty hrabstwa kłodzkiego, kupił od chłopą gospodarstwo w Górnej Leśnej (Ober Loeschney), na którym od 1622 roku znane było źródło wody leczniczej. Wybudował tam pałacyk i kaplicę pod wezwaniem „unserer lieben Frauen”.

W 1664 roku (27.02.) został on wpisany w stan rycerski, w 1676 roku (11.10.) uzyskał potwier-

dzenie starego stanu rycerskiego z predykatem „von Leuchtenstern”.

Jego syn – Jan Zygmunt, starosta hrabstwa kłodzkiego, odziedziczył po ojcu majątki i w 1693 roku (27.04.) uzyskał tytuł barona. Zmarł w 1697 roku, pochowany został w zbudowanej przez ojca kaplicy. Zdrojowisko to zostało później włączone do miasta Łądką (Landeck).

Jan Jakub Hoffmann von Leuchtenstern, doktor teologii, był proboszczem w Brnie, a od 1685 roku proboszczem w Raciborzu (Ratibor).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 406

Błażek, t. II, s. 50–51

Pilnáček, t. I, s. 232

Doerr, s. 161, 173

HOFFMANN

zob.

GODAR

HOFFMANN

zob.

HOFFMANNSWALDAU

HOFFMANNSWALDAU

(HOFFMANN von HOFFMANNSWALDAU)



W 1612 roku został nobilitowany z predykatem „von Hoffmannswaldau” Jan Hoffmann, radca kamery cesarskiej (ur. 27.02.1571 lub 1575 r. – zm. 29.03.1652 r.). Jego potomkowie używali tylko predykatu.

Syn Jana – Chrystian (ur. 25.12.1618 r. – zm. 18.04.1679 r.), właściciel Jarnołtowa (Arnoldsmuehle) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), w latach 1647–1679 członek rady miejskiej i członek rady cesarskiej, był wybitnym poetą niemieckim.

Jan Chrystian von Hoffmannswaldau (zm. 4.09.1724 r.), żonaty z N. von Kuhschmalz (zm. 1709 r.), w latach 1685–1724 był właścicielem Sikorzyc (Meesendorf) i Sobkowic (Zopkendorf) koło Środy Śląskiej (Neumarkt). Jego brat – N., porucznik

wojsk cesarskich, miał córkę, N., zamężną z Karolem Ludwikiem von Kottwitz z Wyszęcic (Wischuetz) koło Wołowa (Wohlau).

Pod koniec XVIII wieku N. von Hoffmannswaldau, rotmistrz, a później major pruskich kirasjerów regimentu Dollfusa, żonaty z Fryderyką von Retn, mieszkał we Wrocławiu (Breslau). Miał dwóch synów służących w armii pruskiej: starszy w 22. regimencie piechoty, a młodszy w 38. regimencie.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 691

Zedlitz, t. V, s. 239

Błażek, t. III, s. 137

Schles. Wappenbuch, szp. 54

HOFFSTAEDT

(HOFFSTEDT)



W drugiej połowie XVII wieku osiadł w Prusach pułkownik wojsk szwedzkich Jerzy Henryk Hoffstaedt.

Według Zedlitz ród pochodził z południowych Niemiec, zaś według Błażka – Jerzy Henryk posiadał już majątki na Śląsku, w okolicy Strzelina (Strehlen). Zmarł w 1679 roku, pozostawiając dwóch synów: starszego N., kapitana wojsk pruskich, który odziedziczył po ojcu majątki i młodszego – Grzegorza Henryka, pułkownika wojsk szwedzkich.

Fryderyk Wilhelm przybył na Śląsk, gdzie w czasie wojen śląskich dorobił się dużych majątków. W 1763 roku (29.03.) uzyskał inkolat śląski; posiadał Kęblów (Kammelwitz), Dąbrowę Górną (Ober Dammer) i Buchynkę (Buchwaeldchen) koło Lubina (Lueben).

Ród wymarł w XIX wieku.

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 239

Błażek, t. III, s. 19–20

Doerr, s. 247

HOGER

zob.

HOYER

HOHBERG

zob.

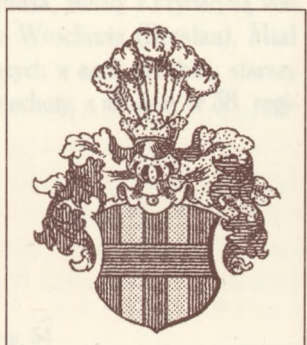
HOCHBERG

HOHENBAUM

zob.

WISOCZKY

HOHENDORF (HOHNDORF)



Szlachta saska zamieszkała również w Brandenburgii, w Szwajcarii, na Pomorzu i na Śląsku. Sądząc po herbach, nazwiska tego używały co najmniej dwa rody, trudne do identyfikacji.

Na Śląsku ich siedzibą rodową – według Sinapiusa – był Szczaniec (Stentsch) w księstwie głogowskim.

W 1626 roku Barbara Maria von Hohndorf ze Szczañca (Stentsch) była żoną Baltazara von Knobeldorf, marszałka dworu księstwa brzeskiego.

W 1681 roku występuje w dokumentach Fryderyk Chrystian von Hohendorf, właściciel Dąbrówki Małej (Klein Dammer) i Szczañca (Stentsch).

Na przełomie XVII i XVIII wieku Maria Elżbieta von Hohendorf (ur. 1677 r. – zm. 21.08.1721 r.), córka Krzysztofa Fryderyka, właściciela Lubiechowej (Hohenliebenthal) koło Złotoryi (Goldberg) i Heleny von Polsnitz, była żoną (x 15.06.1692 r.) Krzysztofa von Reibnitz, a po jego śmierci w 1719 roku wyszła za mąż za N. von Kalckreuth.

Według Lucae posiadali również jakieś majątki w księstwie nyskim.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 691–692

Zedlitz, t. II, s. 407–408

Blažek, t. III, s. 20

HOHENFRIEDEBERG

zob.

SEHERR-THOSS

HOHENHAUSEN

(HOHENHAUSEN von HOCHHAUS)



Herb rodowy



Herb baronowski

Ród pochodzenia pomorskiego, znany od początków XIV wieku.

Joachim von Hohenhausen, syn zmarłego w 1632 roku burmistrza Kołobrzegu (Kolberg) Piotra von Hohenhausen, sprzedał swój majątek Mirocice (Bullenwinkel) radzie miejskiej Kołobrzegu (Kolberg), a resztę majątków na Pomorzu zamienił z rodziną swojej żony (x 19.02.1634 r.) Berty von Manteuffel na majątki na Śląsku. Był komisarzem ziemskim księstwa wrocławskiego, następnie marszałkiem dworu książąt Wuertenbergów z Oleśnicy (Oels) i starostą Bierutowa (Bernstadt). Zmarł

w 1667 lub 1670 roku w swoim majątku w Kochlich (Kuchelberg) koło Legnicy (Liegnitz). Pozostawił dwóch synów: Franciszka Henryka i Piotra Ryszarda oraz dwie córki.

Franciszek Henryk był kamerjunkrem książąt brzeskich, właścicielem Wilemowic (Schuetzendorf) i Żeleznika (Eisenberg) koło Strzelina (Strehlen). Żonaty (x 1691 r.) z Anną Heleną von Borschnitz, zmarł w 1696 roku – miał dwie córki.

Piotr Ryszard (ur. 1635 r. – zm. 1695 r.), właściciel Nadolic Wielkich i Małych (Gross- und Klein Naedlitz) koło Wrocławia (Breslau) był starostą

namysłowskiego okręgu sądowego. W 1686 roku (22.11.) uzyskał tytuł barona. Żonaty z Anną Heleną bar. von Kotulinski z Jelcza (Jeltsch) koło Wrocławia (Breslau), miał dwie córki i trzech synów:

Joachima Henryka – właściciela Dużej Wólki (Gross Schwein) koło Głogowa (Glogau), żonatego dwukrotnie: 1. (x 1700 r.) z Urszulą Julianną bar. von Hock (zm. 1703 r.), 2. (x 1706 r.) z Heleną Szarlottą von Skopp;

Piotra Ryszarda jun., który zginął na wojnie (której?) jako porucznik wojsk cesarskich;

Trzeci syn Piotra Ryszarda – Sylwiusz Chrystian (ur. 1670 r. – zm. 25.03.1747 r.), właściciel Czernicy (Tschirne) koło Wrocławia (Breslau), Grudni Wielkiej (Gross Grauden) koło Koźła (Cosel) na Górnym Śląsku, radca rejencji wrocławskiej i starosta Otmuchowa (Ottmachau), był żonaty dwukrotnie: 1. (x 1707 r.) z Franciszką Benigną (zm. 13.11.1716 r.) bar. von Schneckenhaus (Bohdanowską) z Nowej Wsi Głubczyckiej (Neudorf), 2. (x 1719 r.) z Anną Eleonorą von Kottwitz z Bro-

niszowa (Brunzenwaldau) koło Kozuchowa (Freystadt).

Z pierwszego małżeństwa miał siedmiu synów, z których Sylwiusz Chrystian jun. (ur. 1707 r. – zm. 1778 r.), sędzia dworski księstwa nyskiego, właściciel Zebrzydowa (Seiferdau) koło Świdnicy (Schweidnitz), był żonaty (x 1736 r.) z Klarą Gottliebą von Kranichstaedt (ur. 1716 r. – zm. 1774 r.).

Jego synowie sprzedali wszystkie majątki na Śląsku i przenieśli się do innych prowincji Niemiec.

Z córek Piotra Ryszarda – Anna Beata była żoną Piotra Sebastiana von Aulock ze Zdziechowic (Seichwitz) koło Olesna (Rosenberg) na Górnym Śląsku; Barbara Elżbieta – żoną rotmistrza wojsk pruskich Jana Zygmunta von Zueneburg.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 472–473; t. II, s. 343–344

Zedlitz, t. II, s. 408–409

Błażek, t. I, s. 45

Doerr, s. 169

GENEALOGIA

Piotr v. Hohenhausen

zm. 1632 r.

burmistrz Kołobrzegu



Joachim

zm. 1667 lub 1670 r.

1639 r. – zamienił majątki na Pomorzu na śląskie

starosta Bierutowa

wł. Kochlic

ż. (x 19.02.1634 r.) Berta v. Manteuffel

c. Henryka

Franciszek Henryk

zm. 1696 r.

wł. Wilemowic i Żeleznika

ż. (x 1691 r.) Anna Helena

v. Borschnitz



dwie córki

Piotr Ryszard

ur. 1635 r. – zm. 1695 r.

wł. Nadolic

starosta namysłowskiego okręgu sądowego

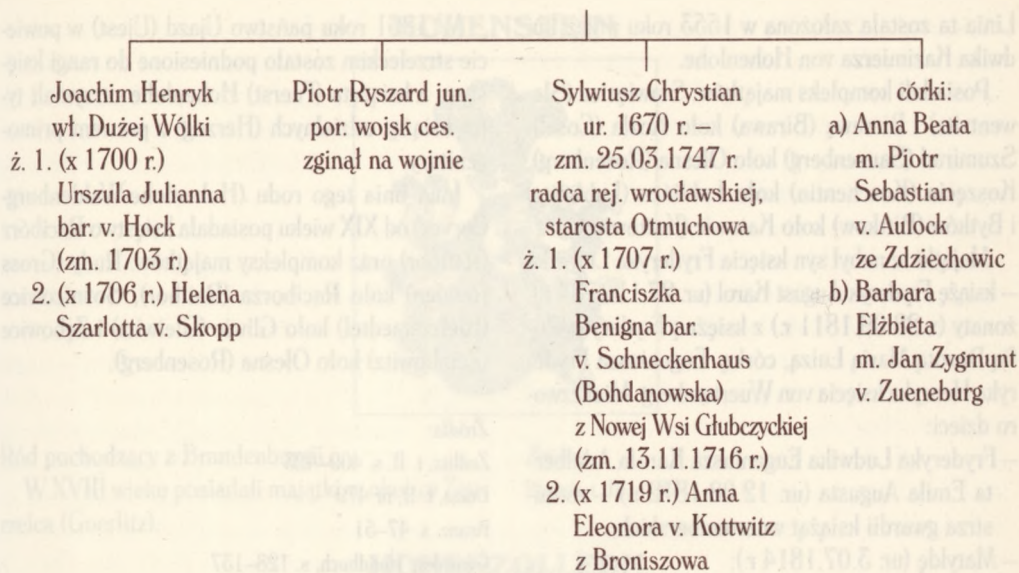
1686 r. – baron

ż. Anna Helena bar.

v. Kotulinski z Jelcza



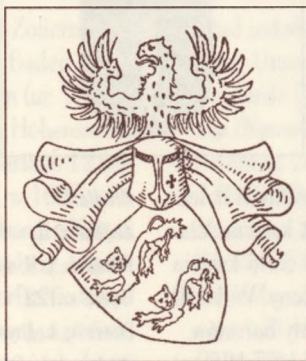
dwie córki



Sylwiusz Chrystian jun. ur. 1707 r. — zm. 1778 r. sędzia dworski ks. nyskiego wł. Zebrzydowa ż. (x 1736 r.) Klara Gottlieba v. Kranichstaedt (ur. 1716 r. — zm. 1774 r.) dzieci wyjechały ze Śląska	sześciu synów
---	---------------

HOHENLOHE

(HOHENLOHE-NEUENSTEIN-INGELFINGEN)



Herb rodowy

Stary ród niemiecki pochodzący z Frankonii, znany od XIII wieku, dzielący się na dwie podstawowe linie: Neuenstein i Waldenburg oraz na liczne domy.

Na Górnym Śląsku na początku XIX wieku pojawili się przedstawiciele książęcej linii Neuenstein dom Oehringen (Hohenlohe-Neuenstein-Ingelfingen).

Linia ta została założona w 1553 roku przez Ludwika Kazimierza von Hohenlohe.

Posiadali kompleks majątków: Sławiejące (Slawentzitz) i Bierawę (Birawa) koło Koźła (Cosel), Szumirad (Sausenberg) koło Olesna (Rosenberg), Koszęcin (Koschentin) koło Lublińca (Lublinitz) i Bytków (Bittkow) koło Katowic (Kattowitz).

Majątki te nabył syn księcia Fryderyka Ludwika – książę Fryderyk August Karol (ur. 27.11.1784 r.), żonaty (x 28.09.1811 r.) z księżną Fryderyką Zofią Dorotą Marią Luizą, córką Eugeniusza Fryderyka Henryka księcia von Wuertemberg. Miał czworo dzieci:

- Fryderyka Ludwika Eugeniusza Karola Adalberta Emila Augusta (ur. 12.08.1812 r.) – rotmistrza gwardii książąt wuertemberskich;
- Matyldę (ur. 3.07.1814 r.);
- Fryderyka Wilhelma Eugeniusza Karola Hugona (ur. 27.05.1816 r.);
- Feliksa Eugeniusza Wilhelma Ludwika Albrechta Karola (ur. 1.03.1818 r.);

W 1861 roku państwo Ujazd (Ujest) w powiecie strzeleckim zostało podniesione do rangi księstwa, a książęta (Fuerst) Hohenlohe otrzymali tytuł książąt udzielných (Herzog) z prawem primogenitury.

Inna linia tego rodu (Hohenlohe-Waldenburg-Corvey) od XIX wieku posiadała księstwo Racibórz (Ratibor) oraz kompleksy majątków: Rudy (Gross Rauden) koło Raciborza (Ratibor), Sośnicowice (Kieferstaedtel) koło Gliwic (Gleiwitz) i Zębówice (Zembowitz) koło Olesna (Rosenberg).

Źródła:

- Zedlitz, t. II, s. 409–423
 Dorst, t. II, nr 479
 Krane, s. 47–51
 Genealog. Handbuch, s. 128–137
 Kuzio-Podrucki A., Korzenie i śląskie dzieje rodu von Hohenlohe (w:) Przyczynki do heraldyki i genealogii szlachty śląskiej, Tarnowskie Góry 1998
 Hohenlohe in Oberschlesien, Stuttgart 1993

HOHENSTEIN



Nazwisko to nosiło potomstwo naturalnych dzieci ostatnich Piastów cieszyńskich: syna księcia Adama Wacława – Wacława Godfryda i córki księcia Fryderyka Wilhelma – Marii Magdaleny. W 1640 roku (8.05.) obydwójce otrzymali tytuły baronów.

Maria Magdalena wyszła za mąż (x 11.07.1659 r.) w Cieszynie (Teschen), za Bernarda Rudskiego z Rudz.

Źródła:

- Zedlitz, t. II, s. 423
 Pilnáček, t. II, s. 662
 Doerr, s. 122
 Doerr A., Legitymowani potomkowie ostatnich książąt cieszyńskich z rodu Piastów (w:) Genealogia, t. 6, Poznań 1995, s. 53–62

HOHENSTEIN



Ród pochodzący z Brandenburgii.

W XVIII wieku posiadali majątki w okolicy Zgorzelca (Goerlitz).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 87

HOHENZOLLERN



Herb rodowy



Herb hrabiowski

Założycielem rodu był Karol I hr. zu Zollern (zm. 1579 r.), żonaty z Anną margrb. zu Baden. Jego synem był Joachim hr. zu Hohenzollern (ur. 1558 r. – zm. 1587 r.), żonaty z Anną hr. von Hohenstein.

Syn Joachima – Jan Jerzy (ur. w Berlinie 12.05. 1580 r.), pułkownik wojsk cesarskich, w 1607 roku (6.06.) kupił od Konrada von Hochberg z Książa (Fuerstenstein) państwo Chojna (Koenigsberg – Kynsburg) z wsiami: Mysłęcín (Schenkendorf), Niedźwiedzice (Baersdorf) i Podlesie (Waeldchen), a później Dzieńmorowice (Dittmansdorf, Detmarovice). Zmarł 16.03. 1622 roku. Żonaty był dwukrotnie: 1. z Eleonorą bar. von Promnitz (zm. 19.11.1611 r.), wdową po Krzysztofie von Schaffgotsch, 2. (x 18.02. 1613 r.) z Heleną bar. von Berka Duba und Leipa,

Miał jedenaścioro dzieci:

- Annę Urszulę (ur. 16.02.1607 r.) – żonę Jana Bernarda II bar. von Maltzan z Nowego Grodziska (Neuschloss) koło Milicza (Militsch);
- Eleonorę Dorotę (ur. 10.02.1608 r.) – zmarłą 7.08.1609 roku;
- Joachima Seyfrieda (ur. 2.11.1609 r.) – zmarł 21.12.1609 roku;
- Jana Jerzego Fryderyka (ur. 2.11.1610 r.) – zmarł 31.07.1616 roku;
- N., zmarła razem z matką po urodzeniu, 19.11. 1611 roku.

Z drugiego małżeństwa:

- Annę Barbarę (ur. 19.10.1613 r.) – zmarłą po urodzeniu;

- Helenę (ur. 1.02.1615 r.) – zmarłą w dzieciństwie;
- Marię Elżbietę (ur. 24.05.1616 r.) – zmarłą w dzieciństwie;
- Karola (ur. 8.04.1617 r.) – zmarł po urodzeniu;
- Annę Katarzynę (ur. 1618 r.) – zaręczoną z Eberhardem bar. von Manteuffel, pułkownikiem wojsk cesarskich, który zmarł przed ślubem (1637 r.), pochowany został na zamku w Chojnie (Koenigsberg). Zamężna dwukrotnie: 1. z Morycem Augustem bar. von Rochow (zm. 25.08.1653 r.), de-

putowanym stanów księstwa świdnicko-jaworskiego, któremu wniosła w wianie państwo Chojnę (Koenigsberg), 2. z Krzysztofem von Hochberg z Książa (Fuerstenstein);

- Esterę (ur. 21.10.1620 r.) – zmarłą w dzieciństwie.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 114–116

Blažek, t. I, s. 45–46

HOHNDORF

zob.

HOHENDORF

HOLCZNOWSKI

zob.

HOLTZNOWSKI

HOLLY

(HOLLY von PONIENTZUETZ, HOLY, WITOSLAWSKI,
HOLLY z PONIĘCIC, GOŁY?)



Niewiele wiadomo o początkach tego rodu.

Według starszych historyków (Sinapius) był to jeden z najstarszych rodów górnośląskich herbu Leszczyc, znany od XIV wieku. Siedzibą rodową były Ponięćce (Ponientzuetz) koło Raciborza (Ratibor). Sinapius zalicza do tego rodu zmarłego w 1311 roku biskupa ołomuńskiego Jana Holy (?).

Faktycznie do połowy XV wieku panowie z Ponięć (Ponientzuetz) byli z zupełnie z innego rodu, a Zofia z Ponięć (Ponientzuetz) była albo ostat-

nią przedstawicielką tego rodu, albo wdową po jego ostatnim przedstawicielu.

W drugiej połowie XIV wieku (24.05.1373 r.) Jan Goły otrzymał od Władysława Opolczyka wieś Lutoryż nad Wisłokiem koło Rzeszowa. Część historyków uważa go za przedstawiciela górnośląskich Hollych, chociaż dokument określa go jako „...nativi de Slezia ex Denkow do Strzegow” (Dankowice i Strzegów koło Strzelina). Faktycznie należał do rodu Kuechschmalzów.

Pilnáček wymienia dwa rody Hollych z Ponięćic (Ponientzuetz): herbu Niesobia i Leszczyc. Oprócz tego istniał ród Holych pochodzący z Moraw lub Czech, którego przedstawiciele pojawiali się również na Śląsku, m.in. jako dowódcy wojsk husyckich.

Pierwsze pewne wiadomości o Hollych herbu Leszczyc pochodzą z połowy XV wieku. Według Pilnáčka w 1438 roku Zofia z Ponięćic (Ponientzuetz) koło Raciborza (Ratibor) zapisała mężowi Mikołajowi Holy z Krszowa (w Wielkopolsce?) swoją wieś Ponięćice (Ponientzuetz). W latach pięćdziesiątych tenże Mikołaj został oskarżony przez Antonina Czelcza (?) z Kolnowic (Kohlsdorf) koło Prudnika (Neustadt) i Pawła z Jastrzębia (Habicht) koło Raciborza (Ratibor), że pochodzi z chłopów. W 1459 roku (2.06.) przeprowadził przed księciem Konradem oleśnicko-kozielskim wywód rycerski znany z kilku kopii późniejszych, jedynie na Śląsku, z zachowaniem starej przysięgi świadków na Słońce.

Wywód ten został opublikowany w okresie międzywojennym przez Ludwika Musiōła z błędną datą 1359 roku (zamiast 1459 r.). Opierając się na tym tekście, T. Jurk w swojej analizie dokumentu uznał go za fałszyfikat. Pilnáček w swojej genealogii rodów śląskich podał prawidłową datę, uznając wywód za niezmiernie cenny dokument. Wydaje się, że Pilnáček ma rację, gdyż inne, oprócz błędnej daty, argumenty T. Jurka przemawiające za fałszyfikatem są raczej potwierdzeniem jego autentyczności.

Z uwagi na niezmiernie rzadki i interesujący wywód sporządzony w powszechnie używanym w tym czasie na Górnym Śląsku języku czeskim, wyjątek wywodu tu przytoczę (za L. Musiōłem):

„... ze przissel przed nas slawutni panosse Mikolass Holly z Ponenticz (Ponięćice) sprawugicz nas, kterak gest narčen a chaubien chlapstwem od Antonihō Czelcza z Kolusdorfu (Kolnowice) a od Pawlika z Giestrzembia y gest nas znassnie pilnosti prossiel, abychom gemu dworu nasseho ku wywodu takoweho hantni, kterim gest narčen, doprzeti a gemu toho rok (sąd) sloziti raczili... tu neyperwe wystupiel przed takową rittirzke prawo

stateczni rittirz Stanislaw z Chotewa a slawutni panosse Thonislaw z Sbanina a su polozili erb swuy malowani Brach (Bróg – Leszczyc – świadkowie ze strony ojca) a každy z nich podnessl persti k slonczy (pięści do słońca) se dwa persti a prisachli, tak nam Pan Buch pomahay y wssechni swatzi ze Mikolas Holly po swem otczi gest nass stricz (stryj) prawi a ktomu to nassemu erbu gest krwi przirozeni. Potom pak wistupili wielikomoczni pani pan Pelka z Tomanicze wogwyoda Kaliski a pan Abraham Chochołowski i polozili swug erb malowani Toczinicze (Nałęcz) a kazdi podnessl dwa pirsti proti slonczy a prisachli tak nam Pan Buch pomohey y wssechni swatzi ze Mikolas Holly po gehō otcze materze (dziadek ze strony matki – herb matki) gest ktomu to nassemu erbu krwi przirozen.

Potem opieth wistupili stateczni rittirzi pan Swatomir ze Stiernina a slawutny panosse Skuchwal z Goluchow a polozili erb swug malowani z Bawoli Chlawu (Wieniawa) a každi z nich podnessl dwa prsti proti slonczy, a prisachli, tak nam Pan Buch pomachey y wssechni swatzi ze Mikolas Holly po matki otczi (babka ojczysta) gest ktomu nassemu erbu przirozen.

A potem opieth wistupili dwa stateczni rittirze pan Woyciech Zernikh a pan Pffilip z Drossowa a polozili erbi swe malowane Korak (Korab) podnessli persti swe proti slonczy a prisachli tak nam Pan Buch pomohei y wssechni swatzi ze Mikolas Holly po gehō matki materzie (babka matczyna) gest ktomu erbu krwi przirozen.

A potem pak wystupielo ossm rzadnich obczich z rittirzskich dobrich muzuw a gsu kazdi snich swe dwa pirsti proti slonczy podnessli a prisachli: Tak nam Pan Buch pomohey y wssechni swatzi, ze czy zwrchu pssani pani a dobrzi lide gsu za Mikolasssem Hollem prawe prisachli, ze wywod przed nami a rittirzsku lawiczi uczenil...”

Wszyscy zidentyfikowani przez T. Jurka świadkowie pochodzili z Wielkopolski – z kaliskiego i wieluńskiego. Jest prawdopodobne, że Mikołaj Holly był protoplastą tej linii Hollych i pierwszy przeniósł się z Wielkopolski na Górny Śląsk. Pierwszą jego miejscowość rodową wymienianą w doku-

mencie z 1439 roku – Krszów, należy lokalizować na tamtym terenie. O tym, że przybył z Wielkopolski świadczy i to, że występujący jako świadkowie jego bratankowie mieszkali w Wielkopolsce.

W 1451 roku tenże Mikołaj kupił od przedstawiciela rodu Siegroth – Stanka von Zigrot ich siedzibę rodową – Sławików (Sławikau) koło Raciborza (Ratibor). Później był właścicielem sąsiadujących z Ponięciami (Ponientzuetz) Błażejowic (Blazeowitz) koło Koźła (Cosel) oraz Brzeźnicy (Bresnitz).

W drugiej połowie XV i na przełomie XV i XVI wieku występuje już kilku przedstawicieli tego rodu. Z pewnością synem Mikołaja był zmarły w 1530 roku Władysław Holly.

W latach 1478–1498 Jan Holly (syn Mikołaja?) właściciel Pilchowic (Pilchowitz) koło Gliwic (Gleiwitz) występuje w dokumentach księcia Jana opawskiego. W 1486 roku był on marszałkiem dworu księcia, a w 1494 roku opiekunem jego dzieci.

W tym samym czasie występuje również Zdiesław (Zdzisław) Holly. W pierwszych latach XVI wieku Mikołaj (jun.?) i Zdiesław z Ponięcie (Ponientzuetz) tworzą fundację dla klasztoru dominikanów w Raciborzu (Ratibor). Mikołaj był właścicielem Witosławic (Witoslawitz), Błażejowic (Blazeowitz), Sławikowa (Sławikau) i Brzeźnicy (Bresnitz). W latach 1530–1533 właścicielem tych miejscowości był Zdiesław. Zdiesław Holly posiadał również dom w Raciborzu (Ratibor), na ulicy prowadzącej do klasztoru dominikanek, później dom ten był własnością Jana Czepla z Belku (Belk) i następnie Jerzego Stoscha.

Właściciele Witosławic (Witoslawitz) występują w dokumentach często pod nazwiskiem „Witosławski” i błędnie w literaturze traktowani są czasem jako odrębny ród.

W 1504 roku Maria Holly była żoną Stanisława Starzyńskiego z Bytkowa (Bittkow) koło Bytomia (Beuthen). W tym roku (18.06.) Stanisław Starzyński sporządza testament i zapisuje w dożywocie swojej żonie Bytków (Bittkow) z browarem i folwarkiem oraz 2.200 talarów.

Wykonawcami testamentu byli (bracia Marii?): Mikołaj Holly z Ponięcie (Ponientzuetz), właściciel Chechła (Chechlo) koło Toszka (Tost), Jochym Holy z Ponięcie (Ponientzuetz), właściciel Pilchowic (Pilchowitz) koło Gliwic (Gleiwitz) i Jerzy Holy z Ponięcie (Ponientzuetz).

W 1533 roku Dorota von Holly była żoną Bartłomieja Kravarskiego von Schlewitz.

W księgach ziemskich opolsko-raciborskich przedstawiciele tego rodu występują dość często: w 1525 roku Mikulass Holly otrzymuje w Raciborzu (Ratibor) pusty plac zwany „Wystubinski”, w 1536 roku był on starostą Sławięcie (Sławentzitz). Zmarł przed 1540 rokiem, miał brata Wacława, synów Jerzego i Albrechta oraz córkę Annę – żonę Daniela Ziemieckiego.

W 1538 roku występują w dokumentach Jerzy i Albrecht Holly.

W XVII wieku przedstawiciele tego rodu mocno zubożali, zamieszkivali okolice Gliwic (Gleiwitz) i Bytomia (Beuthen). W 1622 roku Zuzanna Holly – żona Piotra Zmeskala z Brzezinki (Brzezinka) koło Gliwic (Gleiwitz) ufundowała dzwon dla kościoła parafialnego w Brzezince (Brzezinka). W 1644 roku uciekła przed epidemią do Polski i tam zmarła we wsi Strzyżowice. W 1628 roku występuje w dokumentach gliwickich Adam von Holly.

W 1659 roku siostry Holly: Zofia – zamężna von Reischwitz i Anna – zamężna von Ohm-Januschowska sporządziły zapis dla klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor). W tym samym czasie Dorota Holly była żoną Adama Wacława Paczyńskiego von Tenczin.

W 1679 roku (26.08.) urodziła się Anna Katarzyna Holly, córka Jana i Katarzyny z Łagiewnik (Lagiewnik) koło Bytomia (Beuthen), a w 1680 roku (15.06.) urodziła się Marianna Holly, córka Jana i Anny z tej samej miejscowości.

W 1691 roku Jerzy Franciszek von Holly kupił zamek Chudów (Chudow) koło Gliwic (Gleiwitz). Był on właścicielem Rachowic (Rachowitz) i siedziby rodowej Welczków – Starego Dębieńska (Alt Dubensko). Zmarł po 1700 roku.

Prawdopodobnie jego synem był Jan Krzysztof (zm. 1751 r.), właściciel Starego Dębieńska (Alt

Dubensko) oraz Golejowa (Golleow) koło Rybnika (Rybnik), pisarz ziemski (księstwa raciborskiego?). Żonaty z Anną Marianną Kamieńską, miał troje dzieci: Jana Karola (ur. 1717 r.), Annę Joannę (ur. 1719 r.) i Adama Józefa (ur. 1722 r.).

Na początku XVIII wieku Jan Fryderyk von Holly był właścicielem Lasowic Małych (Klein Lassowitz) koło Olesna (Rosenberg). Jego córka N. w 1719 roku wyszła za mąż za Adolfa von Zedlitz, właściciela Dolnych Mościsk (Nieder Faulbrueck) w księstwie świdnickim.

W 1711 roku Jan Jerzy był właścicielem Milic (Militsch) koło Koźła (Cosel). W 1715 roku Karol Aleksander Holly von Ponientzitz, właściciel Zawiszi (Zawisz) koło Pszczyny (Pless) wylegitymował się ze szlachectwa cytowanym wyżej dokumentem księcia Konrada oleśnicko-kozielskiego z 1459 roku. W 1716 roku N. von Holly był oficerem wojsk cesarskich w Chorwacji. Wacław Holly z Ponięć (Ponientzuetz), właściciel Belku (Belk) był asesorem sądu ziemskiego księstwa raciborskiego i opawskiego. W latach 1722–1735 Wacław Ferdynand Holly, zamieszkały w Opolu (Oppeln) był prokuratorem kamery królewskiej w tym mieście. W księstwie nyskim N. von Holly był właścicielem Żelaznej (Maerzdorf) koło Grodkowa (Grottkau).

N. Holly był w początkach XVIII wieku właścicielem Pawonkowa (Pawonkau) koło Lublińca (Lublinitz). W latach 1727–1738 Józef Wacław Holly, żonaty z Marianną von Pelka był burgrabią zamku w Dobrodzieniu (Guttentag) koło Lublińca (Lublinitz). W 1721 roku Erdmann August von Holly był uczniem gimnazjum św. Elżbiety we Wrocławiu (Breslau). W 1740 roku Karol von Holly był właścicielem folwarku w Starej Wsi (Altendorf) w Raciborzu (Ratibor).

W 1750 roku Jerzy Holly, właściciel Rzeczyc (Retzitz) i Zdzierzca (Zdzierz) koło Gliwic (Gleiwitz) ożenił się z Joanną Szarlottą von Baluvien, córką Karola Henryka, właściciela Biadacza (Biadasch) i Nagodowic (Ludwigsdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg).

W 1764 roku Franciszek Albrecht Holly, siostrzeniec Adama Henryka von Salisch, kupił Pawłów (Pawlau) koło Raciborza (Ratibor). W tym samym roku ożenił się z Heleną Maksymilianą

von Larisch, miał dwie córki: Franciszkę Teresę (ur. 1765 r.) i Leopoldynę Helenę (ur. 1766 r.). W 1781 roku sprzedał Pawłów (Pawlau) i kupił Kornowac (Kornowatz) również pod Raciborzem (Ratibor). W 1767 roku Jadwiga Holly von Larisch była właścicielką Miechowic Górnych (Ober Miechowitz) koło Bytomia (Beuthen), a w 1774 roku Traugott von Holly był właścicielem Brzezinki (Brzezinka) koło Gliwic (Gleiwitz).

W drugiej połowie XVIII i w XIX wieku wielu przedstawicieli tego rodu służyło zawodowo w armii pruskiej.

Przedstawiciele tego rodu osiedli również na Morawach i w Niemczech, gdzie posiadali tytuły baronów i hrabiów.

Źródła:

- Sinapius, t. II, s. 692–693
 Błażek, t. IV, s. 28
 Pilnáček, t. III, s. 886–887; t. V, s. 1356
 Dorst, t. II, nr 390
 C.D.S., t. VI, nr 308, 317, 344, 346, 357, 359, 373, 415, 417, 426, 467, 490, 502
 C.D.S., t. XXXIII, nr 58, 118
 Landbuecher Opp.-Rat., nr 85, 199, 201, 212, 242, 252, 344
 Zemská kniha..., nr 19, 31, 35, 42, 56, 70, 77, 79, 84, 86, 97, 134, 145
 Chrząszcz J., Beitrage zur Geschichte der Pfareien in Archipresbyterat Gleiwitz (w:) Oberschlesien Jg 1:1902/03, s. 22–37; Jg 2:1903/04, s. 517–540, 674–695, 744–769
 Jurek T., Najdawniejsze wywody szlachectwa na Śląsku, (w:) Sobótka, Wrocław 1994, Nr 3–4, s. 191–203
 Musioł L., Przyczynek do dziejów dawnego ziemianstwa pszczyńskiego, (w:) Roczniki Tow. Przyjaciół Nauk na Śląsku, t. 2:1930, s. 244–255
 Sławik W.M., Der Adel Oberschlesiens in der aeltesten Kirchenbuechern von Beuthen O/S, (w:) Der Familienforscher, Mannheim Jg 3:1928, H. 7/12 s. 238–249
 Weltzel A., Geschichte der Stadt Ratibor, Ratibor 1861
 Weltzel A., Geschichte des Ratiborer Archipresbyterat, Ratibor 1885
 Weltzel A., Die Landesbeamte der Fuerstenthuermer Oppeln – Ratibor, (w:) Zeitschrift..., Bd. 12:1874, s. 19–44
 Zbiór dokumentów małopolskich, Wyd. St. Kuraś, cz. I, 1257–1420, Wrocław 1962, dok. nr 142

HOLOBUS

zob.

BAWOR

HOLOVOUS

zob.

BAWOR

HOLTZ



Ród pochodzący z Kolonii, przybyły na Śląsk w początkach XVI wieku.

Pierwszy osiadł na Śląsku Jan von Holtz, urodzony w Kolonii (Koeln am Rhein), zmarły w wieku 65 lat we Wrocławiu (Breslau) 19.03.1558 roku, właściciel Suchego Dworu (Althofduerr). Pochowany został w kościele św. Marii Magdaleny.

Żonaty dwukrotnie: 1. z Katarzyną Zahner, 2. z Katarzyną von Heiland zu Schliessa. Miał dwadzieścioro dzieci – szesnastu synów i trzynaście córek (z pierwszego małżeństwa 9 synów i 7 córek, z drugiego – 7 synów i 6 córek).

Trzej jego synowie: Hieronim, Erazm i Tomasz byli założycielami trzech linii rodu, jednak do XVIII wieku wymarły wszystkie.

Oprócz tych trzech synów Jana von Holtz, znani są: Jakub – ok. 1558 roku członek rady książąt legnickich i występujący w dokumentach wrocławskich około 1595 roku Kasper.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 52; t. II, s. 693

Zedlitz, t. II, s. 427–428

Błażek, t. II, s. 52

GENEALOGIA

Krzysztof v. Holtz z Kolonii

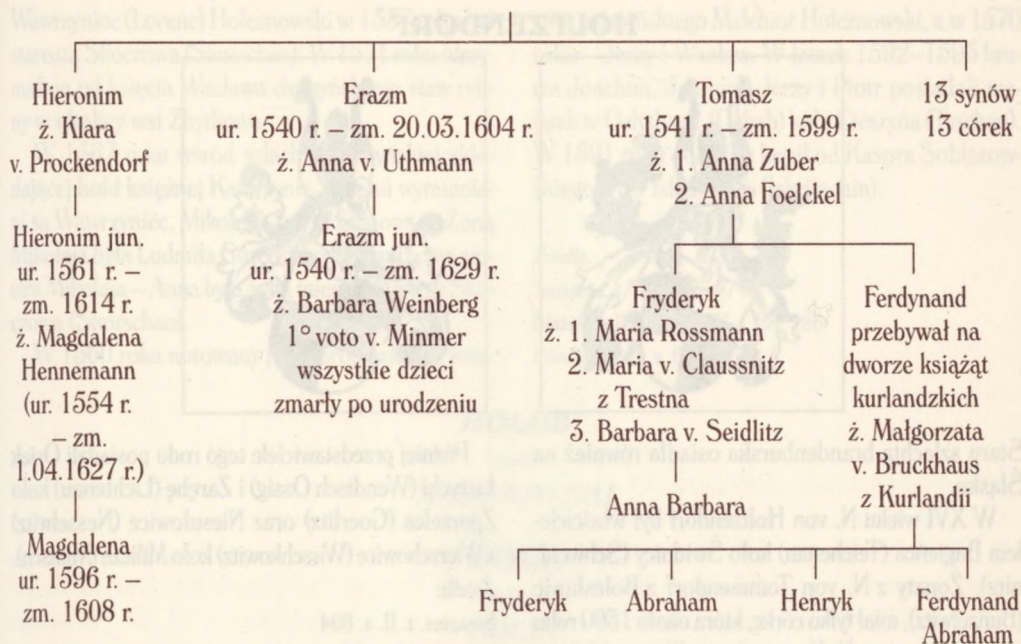
ż. Katarzyna v. Hertiss

|
Jan

ur. 1493 r. w Kolonii – zm. 19.03.1558 r. we Wrocławiu

ż. 1. Katarzyna Zahner

2. Katarzyna v. Heiland zu Schliessa (zm. 1584 r.)

**HOLTZBECHER**

Ród wymieniany tylko przez Sinapiusa, prawdopodobnie wywodzący się z patrycjatu wrocławskiego.

W 1592 roku (30.03.) zmarł pod Legnicą (Liegnitz) Paweł Holtzbecher (ur. we Wrocławiu w 1533 r.), doktor obojga praw, syndyk Wrocławia (Breslau) i podkanclerzy księstwa wrocławskiego.

W 1625 roku (17.06.) zmarł we Wrocławiu (Breslau) w wieku 53 lat Paweł Holtzbecher, członek rady miejskiej Wrocławia, właściciel Żerzuszyc (Grunau b. Zobten) koło Wrocławia (Breslau).

W 1702 roku (22.03.) zmarł we Wrocławiu (Breslau) w wieku 62 lat Filip Jakub von Holtzbecher, właściciel Żerzuszyc (Grunau b. Zobten); pochowano go w kościele św. Elżbiety.

W 1703 roku (19.02.) o północy zamordowana została w swoim domu we Wszechświętym (Allerheiligen) koło Oleśnicy (Oels) Elżbieta von Holtzbecher z domu von Frankenberg.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 473; t. II, s. 694

HOLTZBRUCK

zob.

ROSTOCK

HOLTZENDORF



Stara szlachta brandenburska osiadła również na Śląsku.

W XVI wieku N. von Holtzendorf był właścicielem Bagieńca (Teichenau) koło Świdnicy (Schweidnitz). Żonaty z N. von Tommendorf z Bolestawic (Bunzelwitz), miał tylko córkę, która około 1560 roku wyszła za mąż za N. Kretzinskiego (Kreczyński).

Później przedstawiciele tego rodu posiadali Osiek Łużycki (Wendisch Ossig) i Zarębę (Lichtenau) koło Zgorzelca (Goerlitz) oraz Niesulowice (Nesselwitz) i Wierzchowice (Wirschkowitz) koło Milicza (Militsch).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 694

Błażek, t. III, s. 87

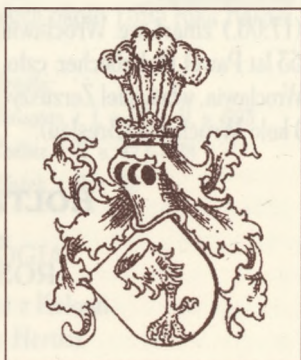
HOLTZHAUSEN

zob.

HOLZHAUSEN

HOLTZNOWSKI

(HOLCZNOWSKI, HOLCZNOWSKI z HOLCZNOWA)



Linia jednego z najstarszych rodów górnośląskich Siegroth herbu Kopacz. Nazwisko wzięli od miejscowości Holcznów koło Bielska-Białej.

Pierwsze informacje źródłowe pochodzą z XV wieku. W 1447 roku w księgach ziemskich oświęcimsko-zatorskich występuje Ota z Holcznowa.

W połowie XV wieku znany jest Michał z Holcznowa, w 1456 roku wójt w Lipnicy. Zmarł po 1465 roku, miał trzech synów: Piotra, Linharda i Jana.

W XVI wieku znany jest z lat 1535–1556 również Jan, ojciec Piotra i Jerzego, którzy sądzili się z Pisarzowskimi, a w 1556 roku z Szaszowskimi.

Wawrzyniec (Lorenc) Holcznowski w 1557 roku był starostą Skoczowa (Skotschau). W 1571 roku otrzymał on od księcia Wacława cieszyńskiego staw rybny w okolicy wsi Zbytkowa.

W 1567 roku wśród szlachty cieszyńskiej składającej hołd księżnej Katarzynie Sydonii wymieniani są Wawrzyniec, Mikołaj i Jan Holcznowscy. Żoną Mikołaja była Ludmiła Gurecka von Kornitz, zaś siostra Mikołaja – Anna była żoną mieszczanina ze Skoczowa (Skotschau).

W 1560 roku notowany jest wśród szlachty księ-

stwa cieszyńskiego Melchior Holcznowski, a w 1570 roku – Jerzy i Wacław. W latach 1592–1595 bracia Joachim, Jan jun., Jerzy i Piotr posiadali majątek w Ochabach (Ochab) koło Cieszyna (Teschen). W 1591 roku Joachim kupił od Kaspra Sobiszowskiego wieś Iskrzyczyn (Iskriteschin).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 473–474

Błażek, t. II, s. 53; t. IV, s. 28, 126

Pilnáček, t. II, s. 638–639

HOLUB

zob.

NADEJOWSKI

HOLY

zob.

HOLLY

HOLZGRAF

zob.

LIMPURG

HOLZHAUSEN

(HOLTZHAUSEN)



Na przełomie XVII i XVIII wieku przybył na Śląsk w służbie wojskowej z Frankfurtu nad Menem Jan Justus von Holzhausen.

W 1722 roku (20.07.) został wpisany w czeski stan rycerski. Miał dwóch synów: Jana – kapitana regimentu grenadierów cesarskich, który walczył m.in. na Sycylii oraz Bernarda, zmarłego w Jeleniej Górze (Hirschberg).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 694–695

Zedlitz, t. V, s. 242

Błażek, t. I, s. 46

Doerr, s. 206

HONBICKI

(HONBICKI z HONBIC)



Stara szlachta morawska pochodząca z Orechova na wschodnich Morawach. Początkowo używali nazwiska Orzechowski z Honbic. W 1473 roku Hynek Orzechowski był proboszczem w Oldřišovie (Odersch).

Wiktoryn Honbicki z Honbic na początku XVI wieku był urzędnikiem księcia Jana II opolskiego, w latach 1502–1516 był starostą Prudnika (Neustadt) i Głogówka (Oberglogau). W 1512 roku otrzymał od księcia ogród w Prudniku (Neustadt) oraz majątki w Kujawach (Kujau), Zielinie (Zellin), Racławiczkach (Rasselwitz), Rostkowicach (Rosenberg), Niemysławicach (Buchelsdorf) i Gostonii (Simsdorf), z pustymi wsiami i patronatem kościo-

łów (wszystkie w okolicy Prudnika). Zmarł przed 1528 rokiem, dzieci nie miał.

W 1528 roku sąd ziemski księstwa opolsko-raciborskiego przyznał majątki jego braciom Henrykowi i Wacławowi Horynom (?). W tym samym roku Henryk Horyna von Honbicz sprzedał Jerzemu Nawoyowi młyn w Pociękarbiu (Potzenkarb).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 20

Pilnaček, t. I, s. 233

Landbuecher Opp.-Rat., nr 101

C.D.S., t. XXXIII, s. 2, 37, 39

HOPFENBURG

zob.

HEPNER

HORCZICZ

(HORSICZ, HORSCHITZ)



Stary czeski ród rycerski, około 1350 roku posiadali majątki również w hrabstwie kłodzkim.

W 1356 roku występuje w dokumentach Małgorzata, żona Jesko Horeczica.

W 1370 roku Hartung i Jeske Horeczicz występują jako świadkowie w dokumentach kłodzkich, a w 1400 roku – Niklas Horeczicz.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 46

HORECKY (HORECKY von HORKA)



Drobna szlachta czeska (włodycy) z Horki, znana od XIV wieku.

W 1565 roku Magdalena von Falkenhayn, żona N. Horeckiego z Horki posiadała majątek Dzierzkowice (Dirschkowitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim.

Na Śląsku Opawskim nazwisko to występowało jeszcze w XIX wieku.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 28

HORN



Herb rodowy I



Herb rodowy II



Herb rodowy III



Herb baronowski

Według Błażka stary śląski ród, wymienia on jednak jego przedstawiciela dopiero z XVII wieku. Według Zedlitz'a wszyscy Hornowie śląscy należeli do jednego rodu.

W połowie XVII wieku Karol Krzysztof von Horn był właścicielem Bychowa (Beichau) koło Milicza (Militsch), Szarocina (Pfaffendorf) i Leszczyńca (Haselbach) koło Kamiennej Góry (Landeshut).

W 1671 roku (24.04.) otrzymał on tytuł czeskiego barona, żonaty był z Anną Jadwigą, córką starosty państwa stanowego Syców (Wartenberg) – Kaspra von Unruh.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 696

Zedlitz, t. II, s. 439–441

Błażek, t. I, s. 46

HORN (HORN von PASTERWITZ)



Szlachta śląska posiadająca w XVII wieku majątki w księstwie wrocławskim. Za siedzibę rodową Hornów uważano Pasterzyce (Pasterwitz) koło Wrocławia (Breslau).

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 439–441

Błażek, t. I, s. 46

HORN

(HORN von HORNAU)



W 1722 roku (28.06.) szlachectwo czeskie z pre-
dykatem „von Hornau” otrzymał Jan Henryk Horn,
urzędnik biskupów wrocławskich. Miał syna – Jana
Filipa, duchownego.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 696

Blażek, t. I, s. 46

Doerr, s. 206

HORNAU

zob.

GERBERT**HORNAU**

zob.

LIESCH**HORNEG**

zob.

HORNER**HORNER**

(HORNER von HORNEG)



Herb z pieczęci z 1655 roku

Drobna szlachta morawska. W 1659 roku (9.07.) Marcin Władysław Horner von Horneg został wpisany w stan rycerski. W 1672 roku był urzędnikiem książąt Lichtensteinów.

Miał trzy córki: Marię, Annę Barbarę i Weronikę oraz syna Tobiasza Władysława.

Maria w 1680 roku wyszła za mąż za N. von Wenighof, Anna Barbara była żoną Ferdynanda Mikołaja von Fragstein – właściciela Starej Kuź-

nicy (Althammer) koło Wodzisławia Śląskiego (Loslau), a po jego śmierci w 1677 roku wyszła za mąż za Franciszka von Holly. Zmarła 15.02.1693 roku – pochowana została w Opawie (Troppau).

Tobiasz Władysław był ostatnim z rodu.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 664

Doerr, s. 142

HORNIG

zob.

HOERNIG

HORNIK

(HORNIG)

Szlachta górnośląska, o której niewiele wiadomo. Część historyków niesłusznie łączy ich z wrocławskimi Hoernigami.

W 1412 roku w dokumentach księcia Bernarda niemodlińskiego występuje Peter Hornik z okolic Lublińca (Lublinitz).

W 1539 roku Adrian Hornik kupił wieś Radzionków (Radzionkau) koło Bytomia (Beuthen), posiadał on również majątki koło Toszka (Tost): „Klibark” i „Polsky”, które w 1557 roku sprzedał Ernestowi von Meisinger.

W 1571 roku właścicielem Radzionkowa (Radzionkau) był Jan Hornik von Hern.

Jan Hornik von Hern (ten sam?), właściciel Lubczy (Lubschau) koło Lublińca (Lublinitz), żonaty z Jadwigą Kamencową z Kamieńca (Kaminietz) koło Gliwic (Gleiwitz), w 1596 roku sprzedał wieś Woźniki (Woischnik). W 1600 roku był on opiekunem nieletnich dzieci zmarłego Jerzego Jarotzkiego z Dobrodzienia (Guttentag) koło Lublińca (Lublinitz).

Herb nieznan.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 226

C.D.S., t. VI, nr 128

HORNOWSKI

(HORNOWSKI von HORNOW)



Według Sinapiusa ród herbu Kotwicz (?), pochodził z księstwa opawskiego z Hornova vel Hronova (być może Hronov koło Nachodu na Morawach), znany od 1592 roku, zaś według Błażka szlachta polska herbu Korczak (?) – na przełomie XVII i XVIII wieku właściciele Góry (Guhrau) koło Pszczyny (Pless). Herb publikowany przez

Błażka nie odpowiada ani herbowi Korczak ani Kotwicz.

W 1715 roku właścicielami Góry (Guhrau) byli bracia Tomasz i Stefan Hornowscy von Hornow.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 698

Błażek, t. I, s. 46

HORNWALD



Szlachta pochodząca z Turyngii, osiadła na Śląsku prawdopodobnie w XVI lub XVII wieku.

W XVII wieku N. von Hornwald był żonaty z N. von Glaubitz ze Złotowa (Schlottau) koło Trzebnicy (Trebnitz). Posiadali majątki: Bukowinę (Bukowine) i Nowy Dwór (Neuhof) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg) oraz Krajno (Krain) i Węglów (Ober Ecke) koło Strzelina (Strehlen).

Na przełomie XVII i XVIII wieku Jan Maurycy (Moryc) von Hornwald, komisarz strzelińskiego

okręgu sądowego, żonaty z Anną Heleną von Prittwitz z Jemielnej (Gimmel) w księstwie oleśnickim (po jego śmierci wyszła za mąż za Kaspra Henryka von Frankenberg), miał córkę Zofię (ur. 1704 r.), na której ród ten wymarł.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 477; t. II, s. 697

Błażek, t. I, s. 46

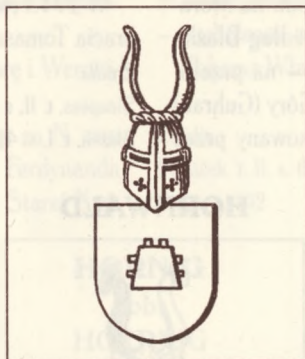
HORSCHITZ

zob.

HORCZICZ

HOSCHEK

(HOSCHEK von BELK, HOSSEK, HOSEK, HOSZEK z BELKU)



Ród górnośląski pochodzący z Belku (Belk) koło Rybnika (Rybnik), wspólnego pnia z Czeplami z Belku (Belk) i bardzo podobnego herbu. Rody te oddzieliły się od siebie prawdopodobnie w drugiej połowie XV wieku, gdyż jeszcze w 1523 roku występują w dokumentach bracia Jerzy i Wacław Hoschek i ich stryj Jan Czepl.

Istniał jeszcze dolnośląski ród Hoschek (von Muehlheim), mylony z Hoszkami z Belku (Belk). Błażek, podając informacje o Hoszkach z Belku (Belk), przypisał im herb Hoschków dolnośląskich.

Hoszkowie z Belku (Belk) od XV wieku podawali jako swoją drugą siedzibę rodową Grzegorzowice (Gregersowitz) koło Raciborza (Ratibor).

W 1440 roku występuje w dokumentach Wacław Hoschek z Grzegorzowic (Gregersowitz), jego córka Machna (zm. po 1457 r.) była żoną Mikołaja Husy (Husyt, Hause).

W 1474 roku syn Wacława – Waniek z Grzegorzowic (Gregersowitz) był żonaty z Zofią N., miał syna Jana występującego w dokumentach w latach 1486–1514. Na początku XVI wieku był on właścicielem Pilchowic (Pilchowitz) koło Gliwic (Gleitwitz).

W 1480 roku Franciszek Hoschek z Grzegorzowic (Gregersowitz) kupił od Jerzego von Teufel Dzielnicę (Dzielnitz) koło Koźła (Cosel), którą w 1486 roku sprzedał Wańkowi Hoschkowi, a nabył Łubowice (Lubowitz) koło Raciborza (Ratibor).

Jan – syn Wańka, odziedziczył po ojcu Grzegorzowice (Gregersowitz) i Dzielnicę (Dzielnitz),

w 1505 roku sprzedał Dzielnicę (Dzielnitz) Mikołajowi Gaschowitzowi i jego żonie Felicji. W 1514 roku (22.11.) występuje też jako właściciel Pilchowic (Pilchowitz). Zmarł około 1520 roku; żonaty był z Maruszą Tlumok, która później występuje w dokumentach jako dwukrotna wdowa (po Piotrze Karwińskim, właścicielu Rogowa koło Raciborza). Pozostawił synów: Jerzego, Jakuba, Jana jun. i Wacława.

W 1523 roku Jerzy i Wacław oraz ich stryj Jan Czepl z Bartołowic (Partschendorf) dzielą spadek po swoim ojcu. Około tego samego roku Jerzy i Jan jun. sprzedają Mikołajowi Wraninskiemu swoją część Grzegorzowic (Gregersowitz), Łubowic (Lubowitz), połowę Ganiowic (Ganiowitz) koło Raciborza (Ratibor), wolny dom w Raciborzu (Ratibor) oraz młyn na rzece „Lengani” – Łęg koło Turza (Thursy). Żoną Jerzego była Filomena N., wdowa po Piotrze Siatce. W 1542 roku Jerzy podpisuje umowę z Markietą – córką Filomeny z pierwszego małżeństwa (z Piotrem Siatką), że dopóki ona nie wyjdzie za mąż, Jerzy będzie ją utrzymywał i wypłacał rocznie 8 złotych.

W 1539 roku był on starostą Koźła (Cosel) i właścicielem Pawłowic (Pawlowitz) koło Gliwic (Gleitwitz). W 1556 roku był również starostą Koźła (Cosel) i Sławięcic (Slawentzitz) z ramienia królowej Izabeli.

W 1533 roku Jerzy Hoschek Czepl (?) z Belku (Belk) i Jan Twardawa (krewny Jerzego) sprzedali Rogów (Rogau) koło Raciborza (Ratibor). Jego

krewnymi byli Jan, Jerzy, Jakub i Salomea – przełożona klasztoru klarysek w Opawie (Troppau), którzy posiadali jakieś prawa dziedziczne do Rogowa (Rogau).

Synem Jerzego Hoschka z Pawłowic (Pawlowitz) był Jan Adam, żonaty z Markietą Drahanowską, który w 1549 roku występuje w dokumentach jako właściciel tej miejscowości.

W 1550 roku Anna Hoschek z Lutyni (Leuten) w księstwie cieszyńskim była żoną Jana von Schlewitz z Kravary (Deutsch Krawarn).

W 1578 roku (8.12.) Jerzy Hoschek z Belku (Belk) z Janem Sirakowskim, swoim bratem (?) sprzedaje jakiś majątek w Krnovie (Karniów, Jaegerndorf). Występuje on również w dokumentach w następnym roku.

W 1594 roku Jakub Hoschek z Belku (Belk) był urzędnikiem biskupa ołomunieckiego Stanisława Pawłowskiego, w 1595 roku posiadał wolny dom w Raciborzu (Ratibor).

W XVII wieku Hoschkowie posiadali majątki również w księstwach cieszyńskim, opawskim i na Morawach.

Jan Adam Hoschek w 1630 roku był żonaty z Ewą Rostek z księstwa cieszyńskiego, a w 1638 roku Adam Hossek sprzedał Iskrzyczyn (Iskirtschin) koło Cieszyna (Teschen).

W 1686 roku (21.01.) zmarł w Opawie (Troppau) Wacław Fryderyk Hoschek z Belku (Belk), syn Wacława – właściciela Nowej Cerekwi (Deutsch Neukirch) koło Głubczyc (Leobschuetz) i Doroty Maksymiliany von Naef, wdowy po Jerzym von Gusnar.

W 1706 roku (10.06.) Fryderyk Hoschek (syn Wacława Fryderyka?) ożenił się w Opawie (Troppau) z Anną, córką zmarłego N. von Fragstein z Naczęstawic (Gross Nimsdorf), komisarza wojennego księstwa opawskiego. W latach 1710–1711 Hiacenta Eleonora Hoschek (zm. 16.08.1723 r.) była

przełożoną klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor).

Na przełomie XVII i XVIII wieku Franciszek Hoschek był właścicielem Jakubowic (Jakobsdorf) koło Koźła (Cosel) i części Gostonii (Simsdorf) koło Prudnika (Neustadt). Żonaty z Józefą von Gilgenheimb, zmarł w 1719 roku. Pozostawił córkę i trzech synów, z których Franciszek odziedziczył majątki ojca.

W 1757 roku Franciszek Józef von Hoschek, radca sądowy powiatu raciborskiego sprzedał folwark w Starej Wsi (Altendorf) w Raciborzu (Ratibor) i kupił (od krewnych?) Jakubowice (Jakobsdorf). Żonaty z N. von Eiselberg, miał dwóch synów: Karola, Ferdynanda (i Franciszka?) oraz dwie córki: Józefę i Franciszkę.

Na początku XIX wieku właścicielem Jakubowic (Jakobsdorf) był radca sądowy Franciszek (ur. 1751 r. – zm. 1814 r.) von Hoschek, żonaty z Anną Marią Dorotą (ur. 1786 r.) von Stachelski z Dzierżna (Sersno) koło Gliwic (Gleiwitz). Nie miał dzieci i wdowa po nim wyszła za mąż za majora wojsk pruskich N. Szczutowskiego, wnosząc mu w wianie Jakubowice (Jakobsdorf).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 247

Blažek, t. III, s. 20–21

Pilnáček, t. I, s. 23–25

Landbuecher Opp.-Rat., nr 75, 112, 194, 240, 252, 253, 275, 284, 321

Zemská kniha..., nr 22, 41, 70, 79, 112, 130, 146, 147, 148, 172, 181, 182, 216, 217, 157, 160, 261, 263, 265, 275, 280

C.D.S., t. VI, nr 317, 357, 359, 428, 467, 490

C.D.S., t. XXXIII, nr 43

Weltzel A., Geschichte des Ratiborer Archipresbyterates, Berlin 1896, s. 58, 223, 325, 372

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemaligen Festung Cosel, Berlin 1888, s. 118, 127

HOSCHEK

zob.

MUEHLHEIM

HOŠEK

zob.

HOSCHEK**HOSZEK**

ZOB.

HOSCHEK**HOVERD**

(HOVERD von PLENKHEN)

W 1719 roku (8.04.) zmarł Jan Adrian bar. von Plenkhen, kanclerz wyższego urzędu Dolnego i Górnego Śląska, właściciel Gaci (Heidau) i Psar (Huenern) koło Oławy (Ohlau) oraz Krzyżanowic (Kryschanowitz) koło Trzebnicy (Trebnitz).

Spadkobiercami zostali synowie jego przyrodniego brata Jana Fryderyka Hoverda z Warburga w Westfalii – bracia przyrodni Jan Józef i Jan Adrian.

W 1719 roku (8.04.) Jan Józef odkupił od swojego brata majątki: Gać (Heidau), Psary (Huenern) i Maszków (Philippsfeld).

W 1721 roku (13.07.) obydwaj bracia zostali wpisani w czeski stan rycerski z prawem dopisania nazwiska zmarłego stryja „Hoverd von Plenkhen”.

W 1753 roku (19.11.) tytuł pruskiego barona otrzymał Filip Józef von Hoverden-Plenkhen, tajny radca dworu cesarskiego w Wiedniu. W 1786 roku (15.10.) tytuł pruskiego hrabiego otrzymał Ignacy bar. Hoverd von Plenkhen. W 1787 roku wdowa po nim – Maria Krystyna utworzyła fideikomis z majątków: Gać (Heidau), Psary (Huenern) i Maszków (Philippsfeld).

Pod koniec XIX wieku właścicielem fideikomisu był Piotr hr. Hoverden-Plenkhen.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 81

Doerr, s. 205

Krane, s. 51

zob.

PLENKEN**HOYER**

(HOGER, PRITTWITZ HOYER genannt)

Przydomek używany obok lub zamiast nazwiska od połowy XV do połowy XVI wieku przez niektórych przedstawicieli rodu von Prittwitz.

W 1446 roku w dokumentach księcia Konrada Czarnego oleśnicko-kozielskiego występuje jako

świadek Hans Hoyer. W latach 1505–1534 występuje w dokumentach Hans Hoger, żonaty z Barbarą von Czirn.

W 1550 roku – „Hans Prittwitz Hoyer” i „Hans Prittwitz Hoger genannt”.

zob.

PRITTWITZ

HOYER



Stara szlachta saska osiadła na Śląsku pod koniec XVIII wieku.

W 1798 roku (22.01.) inkołat śląski otrzymał

Ernest Wilhelm Albert von Hoyer, który posiadał majątki w okolicach Strzelina (Strehlen).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 21

HOYM



Stary ród brunszwicko-pomorski, osiadły na Śląsku w drugiej połowie XVIII wieku.

Jerzy Karol hr. von Hoym, znany polityk i minister państwa pruskiego w 1780 roku uzyskał inkołat śląski. Żonaty z bar. von Dyhrm, otrzymał w wianie żony ich siedzibę rodową Brzeg Dolny (Dyhernfurth) oraz Kręsko (Kranz) i Warzyn (Wahren) koło Wołowa (Wohlau), a także Głoskę (Gloschkau)

i Gąsiorów (Ganscherau) koło Środy Śląskiej (Neumarkt).

Po jego śmierci w 1807 roku (20.10.) majątki te odziedziczyła starsza córka, zamężna hr. von Maltzan.

Źródła:

Zedlitz, t. II, s. 446–449

Błażek, t. III, s. 137

HOYM (HOYMB)



Herb rodowy I



Herb rodowy II



Herb baronowski z 1676 roku



Herb hrabiowski z 1711 roku



Herb hrabiowski II

Stary saski ród magnacki, przybyły na Śląsk w początkach XVIII wieku.

W 1714 roku Adolf Magnus hr. von Hoym, polski i saski minister, nabył od hr. von Fleminga Sławęcice (Slawentzitz) koło Koźła (Cosel), gdzie zbudował nowy pałac. W tym samym roku kupił od Henryka bar. von Trach – Trachy (Althammer) koło Gliwic (Gleiwitz) i Tworóg (Tvorog) koło Toszka (Tost) oraz miejscowości w okolicy Bytomia (Beuthen). W 1715 roku kupił Smolnicę (Smolnitz) koło Gliwic (Gleiwitz).

Zmarł bezpotomnie, a spadkobiercą został jego krewny – Juliusz Gebhard von Hoym, żonaty z Rachelą Luizą hr. von Werther. Zmarł on w 1738 roku, zostawiając syna Juliusza Gebharda jun. (ur. 17.11.1721 r.), żonatego z Szarlottą Zofią bar. von Die-

skau (według Błażka ojcem Juliusza Gebharda jun. był Ludwik Gebhard II).

Juliusz Gebhard jun. w 1753 roku nabył państwo Szumirad (Sausenberg) koło Olesna (Rosenberg), zmarł 14.02.1769 roku. Miał tylko córkę – Amalię Luizę Marię Szarłotę, która w 1775 roku nabyła od Franciszka Józefa bar. von Reischwitz państwo Bierawa (Birawa) koło Koźła (Cosel). W 1782 roku (8.04.) wyszła za mąż za generała Fryderyka Ludwika księcia Hohenlohe-Ingelfingen, któremu wniosła w wianie majątki Hoymów.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 47

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemaligen Festung Cosel, Berlin 1888, s. 173

HRABAU

zob.

NASS

HRABINSKI

(BITOVSKY z HRABINA)

Jedna linia rodu Bitowskich – właścicieli Hrabina (Hrabyńe) w księstwie opawskim używała zamiennie nazwiska „Hrabinski”. Występują w dokumen-

tach od drugiej połowy XIV do pierwszej połowy XVI wieku.

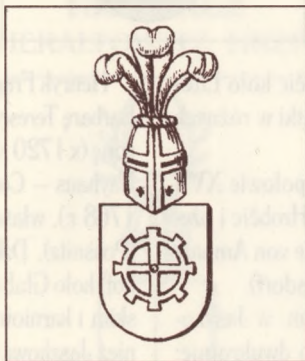
zob.

BITOVSKI

HRABOW

zob.

NASS

(z) HRADCZAN**(z) GRÓDCZAN**

Stary ród pochodzący z Gródczan (Hradčany, Hratschein) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim.

Według Pilnáčka była to jedna linia rodu Oder-skich z Lideřowa (Ludgerzowitz). Z tych samych Gródczan (Hradčany, Hratschein) wywodził się również zupełnie inny ród – Piwecz.

W 1416 roku występują w dokumentach bracia: Wacław, Ulryk i Bohusz. Któryś z nich był ojcem dwóch synów: Bawora z Hradczan występującego w dokumentach w 1431 roku, prawdopodobnie identycznego z Baworem z Raduni. Jego bratem lub krewnym był Ulryk (Oldrzych) z Hradčan (Gród-

czany, Hratschein), w latach 1431–1478 właściciel Třeboňa (Throem), żonaty z Anną von Heida z Nowej Cerekwi (Deutsch Neukirch) koło Głubczyc (Leobschuetz), która po jego śmierci wyszła za mąż za Jana Hawranowskiego z Wysokiej (Waissak). Ulryk miał syna Krzysztofa, właściciela Gródczan (Hradčany, Hratschein), zmarłego przed 1512 rokiem. Siostra Krzysztofa – Elżbieta otrzymała w spadku dział w Gródczanach (Hradčany, Hratschein) i była żoną Herborda von Fuellstein.

Źródła:

Pilnáček. t. I. s. 47

HRATSCHEIN

zob.

PIWECZ

HŘIVÁČ

zob.

HRZIWACZ

HROBCZICKY

(HROBCZICKY von HROBCZIC)



Stary ród czeski pochodzący z Hrobčic koło Litomierza. W XVI wieku posiadali majątki w różnych częściach państwa czeskiego.

W hrabstwie kłodzkim w drugiej połowie XVII wieku osiadł Franciszek Hrobczicky z Hrobčic i ożenił się z wdową po Adamie Chrystianie von Ampassek z Jaszkowej Dolnej (Nieder Hansdorf).

Miał syna Henryka Franciszka (zm. w Jaszkowej Dolnej 19.02.1705 r.), żonatego dwukrotnie: 1. z Anną Marią von Tausentschoen, zmarłą i pochowaną w Jaszkowej Dolnej (Niederhannsdorf) 30.11.1699 roku, 2. (x 1.01.1700 r.) z Barbarą Teresą Sauer von Sauern (zm. w Jaszkowej Dolnej 3.12.1702 r.), wdową po N. Alt von Alten z Jeleniowa (Gellenau).

Henryk Franciszek miał tylko córkę Marię Antonię Barbarę Teresę (ur. 10.10.1700 r. – zm. 2.05.1755 r.), żonę (x 1720 r.) Ferdynanda Augusta Henryka hr. von Nayhaus – Cormons (ur. 3.08.1681 r. – zm. 4.02.1768 r.), właściciela Włodzienina (Bladen), Posucic (Possnitz), Dzbaniec (Krug) i Nowego Dworu (Neuhof) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwach opawskim i karniowskim, któremu w wianie wniosła również Jaszkową Dolną (Niederhannsdorf).

Ród wymarł w Czechach, w połowie XVIII wieku, na Franciszku Antonim bar. Hrobczickim z Hrobczic.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 47

HRUSCHOWSKY

(HRUSCHOWSKY von HRUSCHOW)



Stary ród czeski pochodzący – według Pilnáčka – z Hrušova (Gruszów, Hruschau) koło Nowych Benatek, w XVI wieku osiadły na Morawach. Około 1700 roku przedstawiciele tego rodu posiadali Polską Ostrawę (Polska Ostrava, Polnisch Ostrau) w księstwie cieszyńskim.

Źródła:

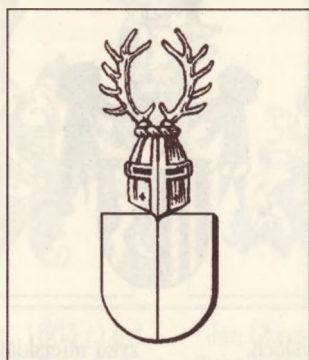
Blažek, t. IV, s. 126

Pilnáček, t. II, s. 668

Pilnáček, Staromoravští rodové, Brno 1995, s. 400

HRZIWACZ

(HRZIWACZ von HERALTOWITZ, HRZIWNACZ, HŘIVAČ)



Stary ród włodyków z pogranicza śląsko-morawskiego, znany od XIV wieku. Za swoją siedzibę rodzową uważali Heraltice (Herrlitz) w księstwie opawskim.

W 1379 roku Peszek Hrziwnacz, żonaty z Marią z Tlustomostów (Stolzmuetz) koło Głubczyc (Leobschuetz), która wniosła mu w wianie lenno w tej miejscowości, sądził się (o to wiano?) z Herbordem (Fuellstein) z Kietrza (Katscher) i Mikołajem z Tlustomostów (Stolzmuetz). W 1390 roku Zbysiek razem z bratem Andrzejem kupił to lenno

od Mikołaja z Tlustomostów (Stolzmuetz). W 1391 roku sprzedał je Jeszkwowi Scheliha.

W latach 1370–1420 właścicielem Heraltice (Herrlitz) był Zbysiek (ten sam?), krewny czy też brat Wacława Hrziwnacza, opata klasztoru w Hradišće. W 1407 roku posiadał również Pisarzowice (Schreibersdorf – które?). Żonaty z Anną N. z Rozumic (Roesnitz) koło Głubczyc (Leobschuetz), miał dwóch synów: Zbyńka jun. i Jana, którzy otrzymali wiano matki – Rozumice (Roesnitz).

Zbysiek jun., żonaty z Katarzyną Tworkowską z Kravary (Deutsch Krawarn), siostrą Jana Tworkowskiego, w 1439 roku posiadał Komárov (Komorau) koło Opawy (Troppau), w 1434 roku Štítnę (Stettin). Zmarł po 1464 roku.

Wacław – syn Zbyńka jun. kupił w 1476 roku (10.07.) państwo Polską Ostrawę (Polnisch Ostrau), którą w 1508 roku (12.12.) sprzedał Janowi Sedlnitzkiemu. W 1484 roku był właścicielem Branitz (Branitz) koło Głubczyc (Leobschuetz), a przejściowo posiadał Lubojaty (Laubias) i Studénkę (Stauding) w księstwie opawskim. W 1492 roku występuje jako świadek sprzedaży Bohumina (Bogumin, Oderberg). Zmarł po 1494 roku.

Siostrą Wacława (córką Zbyńka jun.) była Aneżka z Heraltic (Herrlitz) – żona Jana Svojsze z Adlaru (?). Córką Wacława była Anna z Heraltic (Herrlitz), w 1498 roku żona Jana von Fuellstein, właściciela Biłowca (Wagstadt).

Prawdopodobnie był jeszcze trzeci Zbysiek, gdyż w tym samym czasie występuje w dokumentach Machna Puchalowa – żona Zbyńka Hrziwnacza.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 148

Pilnáček, t. I, s. 236–237

C.D.S., t. VI, nr 113, 118, 188, 402, 418

HUBENDORFF

zob.

HUEBNER

HUBER



Nobilitowany ród mieszczan wrocławskich.

Sebald Huber (ur. 1458 r. – zm. 30.03.1505 r.) – doktor filozofii i medycyny, lekarz miejski we Wrocławiu (Breslau), żonaty z Ewą Sauermann, miał córkę Lukrecję, dwukrotnie zamężną: 1. z Jakubem Bonerem, 2. z Andrzejem Hertwigiem, oraz dwóch synów: młodszego – Pawła, w roku 1506 studenta Akademii Krakowskiej i Sebald jun. (zm. 1554 r.) – również doktora medycyny i fi-

zyka miejskiego Wrocławia (Breslau), właściciela Bieńkowic (Benkwitz) koło Wrocławia (Breslau). Żonaty (x przed 1532 r.) z Heleną Boner, miał dwóch synów: Sebald (zm. 1542 r.) i Jakuba.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 698

Błażek, t. III, s. 21

Schles. Wappenbuch, szp.55–56

GENEALOGIA

Sebald Huber
ur. 1458 r. – zm. 30.03.1505 r.
dr filozofii i medycyny
lekarz miejski
ż. Ewa Sauermann

Lukrecja
m. 1. Jakub Boner
2. Andrzej Hertwig

Sebald jun.
zm. 1554 r.
dr filozofii i medycyny
fizyk miejski
wł. Bieńkowic
ż. (x przed 1532 r.) Helena Boner

Paweł
1506 r. – student
w Krakowie

Sebald
zm. 1542 r.

Jakub

HUBRIG



Jan Hubrig (ur. 25.04.1604 r. – zm. 1663 r.) był w 1637 roku członkiem rady książąt oleśnickich, w 1638 roku – radcą kamery księstwa oleśnickiego, w 1646 roku – podkanclerzym, a potem kanclerzem tegoż księstwa. Żonaty z N. von Schmidt-meyer z Górnego Palatynatu, miał trzech synów: Jana Fryderyka, Jana Chrystiana i Jana Ernesta oraz dwie córki: Dorotę Marię i Zuzannę Małgorzatę. Dorota Maria zmarła w dzieciństwie, Zuzanna Małgorzata była żoną Jerzego von Zangen.

Najstarszy syn – Jan Fryderyk zmarł bezdzietnie w Świdnicy (Schweidnitz) 21.02.1703 roku.

Jan Chrystian po studiach i podróżach w 1665 roku wrócił na Śląsk. Będąc w służbie książąt oleśnickich, około 1678 roku zrezygnował ze służby dworskiej i kupił Cieśle (Zessel) koło Oleśnicy (Oels), a w 1682 roku kupił Wyszogród (Wiesegrade). W 1712 roku (19.05.) wraz ze swoim bratankiem Ernestem Chrystianem został wpisany w czeski stan rycerski.

Zmarł w Oleśnicy (Oels) w 1717 roku, pozostawił cztery córki i dwóch synów; młodszy – Baltazar Ernest oraz dwie córki: Rozyna Magdalena i Elżbieta Krystyna zmarli w dzieciństwie. Zuzanna Krystyna była żoną Teofila von Lange, właściciela Mi-

kowic (Lampersdorf), Joanna Małgorzata – żoną Kaspra Henryka von Warkotsch.

Starszy syn – Juliusz Fryderyk po studiach we Frankfurcie nad Odrą brał udział w wyprawie brabanckiej jako porucznik wojsk książąt Hessen – Kessel. Żonaty z Barbarą Magdaleną, córką Kaspra Adama von Studnitz, odziedziczył ojcowski Wyszogród (Wiesegrade).

Najmłodszy syn Jana – Jan Ernest, po studiach w Lipsku, Tybindze, Leydzie i podróży po Francji, Holandii i Niemczech został sekretarzem rejencji księ-

stwa oleśnickiego; zmarł 31.10.1699 roku. Żonaty z N. von Goldbach, miał syna – Ernesta Chrystiana (zm. 17.05.1741 r.), który ze swoim stryjem Janem Chrystianem został w 1712 roku (19.05.) wpisany w czeski stan rycerski. W latach 1712–1741 był on członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 477–479

Błażek, t. II, s. 53

Doerr, s. 197

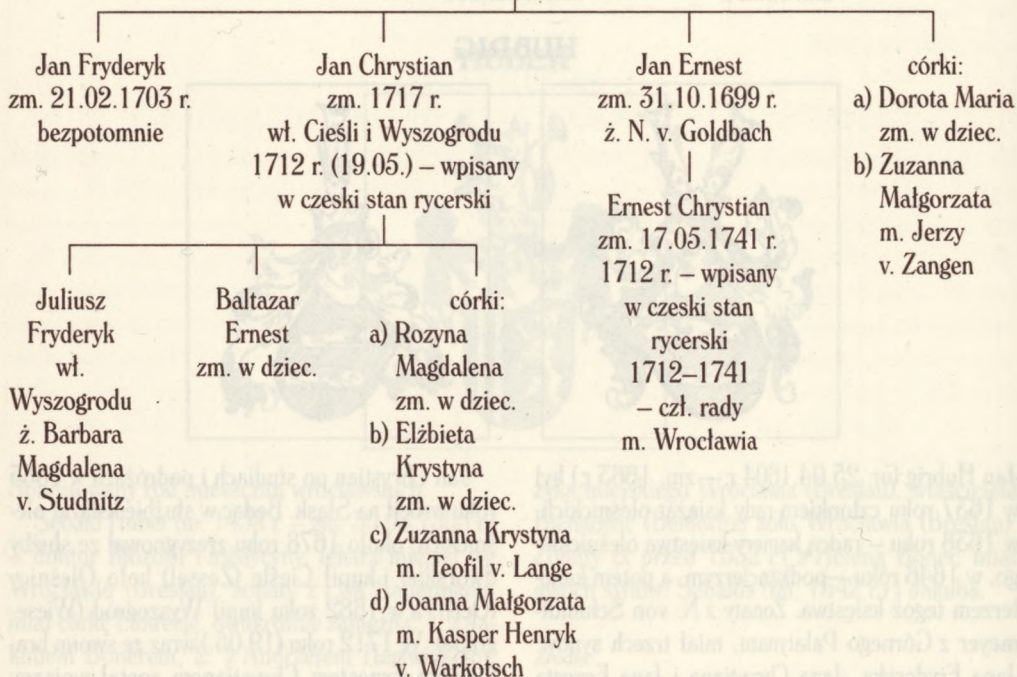
GENEALOGIA

Jan Hubrig

ur. 25.04.1604 r. – zm. 1663 r.

czł. rady i kanclerz ks. oleśnickiego

ż. N. v. Schmidtmeier



HUC

zob.

BETHUSY – HUC

HUEB

zob.

BEYERHUEBER**HUEBNER****(HUEBNER von HUBENDORFF)**

Ród pochodzący z księstwa wrocławskiego.

W 1687 roku (14.11.) Jan Krzysztof Huebner otrzymał szlachectwo czeskie z predykatem „von Hubendorff”. W 1718 roku Henryk Wilhelm Huebner von Hubendorff był właścicielem Kadłuba (Kadlau) i Jablonki (Goebel) koło Środy Śląskiej (Neumarkt).

W 1756 roku Karol Józef był żonaty z Marią Fladą von Ehrenschild z Proszkowa (Schoenai-che).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 21

HUELSEN**HILZEN, HYLZEN**

Stara szlachta pruska przybyła na Śląsk z Infant. W Polsce ród senatorski używający nazwiska Hilzen vel Hylzen, herbu własnego.

W XVII wieku osiedli na Górnych Łużycach i posiadali majątki w okolicy Zgorzelca (Goerlitz).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 137–138

HUELSS



W 1591 roku (21.06.) został wpisany w czeski stan rycerski Krzysztof Kasper Huelss.

Żonaty z Martą von Rindfleisch, miał syna Daniela i pięć córek: Sabinę – żonę N. Lottmanna, Martę – żonę Krzysztofa von Reichell, Annę, Ewę

– żonę Tilemana Hertwiga oraz Marię (ur. 1588 r. – zm. 30.03.1679 r.).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 53; t. III, s. 165

HUENERBEIN



Ród osiadły na Śląsku w drugiej połowie XVIII wieku.

Jerzy Henryk (ur. 1762 r.) von Huenerbein, generał wojsk pruskich, zmarł w 1818 roku, miał troje

dzieci. Był właścicielem majątków w okolicy Lwówka Śląskiego (Loewenberg).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 138

HUETTENDORF

(HUETTENDORF zum FREYENTHURM, HUETTENDORFER)



Stary austriacki ród szlachecki.

W 1622 roku Karol von Huettendorf, kanonik katedry ołomunieckiej nabył skonfiskowaną Wolfowi Drahotuschowi połowę miejscowości Cieszen (Teschen) w księstwie opawskim i w 1628 roku kupił drugą połowę po Jerzym Eisack von Rychnow.

Majątek ten odziedziczył Jan Karol von Huettendorf, w latach 1656 i 1660 asesor ziemskiego sądu biskupiego w Ołomuńcu (Olomouc, Olmuetz).

Źródła:

Blažek, t. IV, s. 28

HUF

zob.

HOF

HUKOWSKI

Synowie Drslava z Ochab – Jan i Henryk Ochabsy po odziedziczeniu około 1480 roku Hukovic

(Hausdorf) w księstwie opawskim przyjęli nazwisko „Hukowski”.

zob.

OCHABSKI

HUNDT

(HUNDT von ALT-GROTTKAU, HUND, HUNT)



Herb rodowy



Herb baronowski



Herb baronowski z 1720 roku

Według historyków niemieckich ród przybył na Śląsk, prawdopodobnie już w XIII wieku. T. Jurek tego nie potwierdza. Według Sinapiusa przybyli z Frankonii, gdzie posiadali przydomek „Wenckheim”, według innych ród dolnosaski związany z Gwelfami, w średniowieczu znany już w Hesji i Styrii. Bernard von Hundt był urzędnikiem cesarskim w Gotha (kiedy?).

W dokumentach śląskich występują od początku XIV wieku: w 1346 roku w dokumentach książąt ziebickich występuje Mikołaj Hund, a w drugiej połowie XIV wieku (1379, 1380 r.) Hentschil Hund. W 1363 roku nabywają Stary Grodków (Alt Grottkau), który uznali za swoją siedzibę rodową.

W 1410 roku Nickel i Heynze Hund ze Starego Grodkowa (Alt Grottkau) brali udział w bitwie pod Grunwaldem po stronie krzyżackiej. Później Nickel w 1412 roku występuje w dokumentach księstwa nyskiego. W 1425 roku Nickel (ten sam?) Huntkin zamienia z Nিকেlem Pogrellem i jego synem Jaraczo (Jarosław) pół wsi Bodland (Bogacica koło Kluczborka?). Od 1434 roku posiadali w księstwie nyskim Vidnavę (Weidenau), Horni Heřmanice (Ober Hermsdorf) i Kraš (Krosse).

W 1455 roku Heintze von Hundt brał udział w wyprawie przeciwko Wrocławowi (Breslau) i Legnicy (Liegnitz). W tym samym roku Jan von Hundt był właścicielem Książa Śląskiego (Fuerstenau) koło Kozuchowa (Freystadt). W 1474 roku Jan (ten sam?) był sędzią dworskim w Kątach Wrocławskich (Kanth). Również w 1455 roku Wacław von Hundt był właścicielem Nasławic (Naselwitz) koło Wrocławia (Breslau), wówczas należących do księstwa brzeskiego.

W 1481 roku Hans Hund jun. występuje jako świadek w dokumentach biskupa wrocławskiego Rudolfa, a w 1491 roku jest komturem komandorii joannitów w Brzegu (Brieg), a następnie występuje w Głubczycach (Leobschuetz).

W 1517 roku Sybilla Hundt ze Starego Grodkowa (Alt Grottkau) i Osieka Grodkowskiego (Osseg) była żoną Wolfa Bohdanowskiego ze Slimakowa, właściciela Bogdanowic (Bohdanov, Badewitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim. Zmarła w 1562 roku – płyta nagrobna

znajduje się w kościele w Bogdanowicach (Bohdanov, Badewitz).

W 1518 roku Henryk von Hundt był komturem zakonu joannitów i do 1523 roku burgrabią kłodzkim, a w latach 1524–1527 starostą hrabstwa kłodzkiego.

W 1564 roku Jan von Hundt ze Starego Grodkowa (Alt Grottkau), właściciel Jędrzejowa (Endersdorf) koło Grodkowa (Grottkau) kupił od Beessów Bielice (Bielitz) koło Niemodlina (Falkenberg). Świadkiem transakcji był Gabriel von Hundt, właściciel Jędrzejowa (Endersdorf) (brat?, syn?). Jan umiera w 1587 roku, wdowa po nim Katarzyna von Manschwitz w 1607 roku wyszła za mąż za Włogę von Ziegler. Gabriel von Hundt w 1582 roku otrzymał po swoim szwagrze Baltazarze von Rothkirch, zmarłym bezpotomnie, majątek Bogdanów (Boitmannsdorf) koło Grodkowa (Grottkau).

W drugiej połowie XVI wieku ród podzielił się na kilka linii i domów, z których część w XVIII wieku otrzymała tytuł baronów.

Hildebrand von Hundt und Alt Grottkau w 1591 roku członek rady księcia Fryderyka IV legnickiego, właściciel Ruska (Rausse) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), żonaty z Anną von Rothkirch, miał dwóch synów: Wacława i Krzysztofa. Wacław był założycielem *linii starszej z Ruska (Rausse)*, zaś Krzysztof – *linii młodszej z Bogdanowa (Boitmannsdorf)*, później baronowskiej.

1. Linia starsza Wacława z Ruska (Rausse)

Wacław (zm. 19.01.1637 r.), syn Hildebranda, sędzia dworski książąt legnickich, był właścicielem Ruska (Rausse), Wilczkowa (Wiltschau) koło Wrocławia (Breslau) i Pieszkowa (Petschkendorf) koło Lubina (Lueben) oraz szeregu majątków na Górnych Łużycach (Unwuerde, Lauchte, Gorwitz, Dollwitz), które otrzymał w wianie pierwszej żony. Żonaty dwukrotnie: 1. z Małgorzatą, córką Joachima von Nostitz z Unwuerde na Górnych Łużycach, 2. z Urszulą von Koeckritz z Twardogóry (Festenberg) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg), miał dwie córki i dwóch synów: Urszulę Katarzynę, Barbarę, Wolfa Kaspra i Henryka Wacława.

Urszula Katarzyna (ur. 5.02.1621 r. – zm. 7.11.1658 r.) była dwukrotnie zamężna: 1. (x 1642 r.) z Kaspresem (zm. 30.11.1643 r.) von Jerossleben (?) z Bogdaszowic (Puschwitz), 2. (x 1649 r.) z Baltazarem Seifriedem von Uechtritz z Dłużyc (Grossendorf). Barbara była żoną N. von Pfinzing z Jarząbkowic (Schriegwitz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt). Z synów, starszy – Wolf Kasper był kontynuatorem *linii z Ruska (Rausse)*, a młodszy – Henryk Waclaw, założycielem domu górnołużyckiego z Unwuerde.

Wolf Kasper (zm. 16.11.1682 r.) był starostą księstwa legnickiego, właścicielem Ruska (Rausse), Wilczkowa (Wiltschau) i Pieszkowa (Petschken-dorf). Żonaty z Urszulą Marianną von Rechenberg (zm. 30.05.1697 r.), miał trzy córki: Urszulę Magdalene, Annę, Zuzannę Katarzynę i syna Waclawa Hildebrandta.

Urszula Magdalena (zm. 12.11.1682 r.) była żoną N. von Lidlau, Anna – N. von Abschatz, zaś Zuzanna Katarzyna – N. von Rothkirch.

Waclaw Hildebrandt (ur. 3.02.1648 r. – zm. 21.10.1708 r.), deputowany stanów księstwa glogowskiego, główny poborca podatków, żonaty dwukrotnie: 1. (x 8.07.1670 r.) z Heleną Elżbietą (zm. 26.02.1680 r. – pochowaną w Szlichtyngowej w Wielkopolsce) von Kalkkreuth z Wilkowa (Wilkau), 2. (x 12.08.1682 r.) z Anną Marią von Schweinichen z Chełmca (Kolbnitz) w księstwie jaworskim (zm. 11.09.1694 r.). Miał sześcioro dzieci:

- Marię Kunegundę (ur. 10.06.1686 r. – zm. 28.11.1687 r.);
- Wolfę Ernesta (ur. 17.12.1687 r. – zm. po 4 tygodniach);
- Zuzannę Magdalene (ur. 27.01.1690 r.) zamężną (x 19.10.1707 r.) z Janem Krzysztofem bar. von Schweidnitz, właścicielem Krzepielowa (Tschepplau) w księstwie glogowskim;
- Waclawa Fryderyka (ur. 26.06.1691 r. – zm. 2.02.1693 r.);
- Kunegundę Eleonorę (ur. 22.11.1692 r. – zm. 17.05.1693 r.);
- Rudolfa Hildebrandta (ur. 20.05.1694 r.) – jedy-nego, który dożył wieku dorosłego i odziedziczył majątki po ojcu. W 1720 roku (18.03.) otrzy-

mał tytuł czeskiego barona, zmarł 26.08.1746 roku.

Na nim wygasła linia z Ruska (Rausse).

Dom Unwuerde z Górnych Łużyc

Henryk Waclaw (ur. 9.09.1625 r. – zm. 6.06.1697 r.) – młodszy brat Wolfa Kaspra z Ruska (Rausse), odziedziczył po matce majątki na Górnych Łużycach: Unwuerde, Lauchte, Gorwitz i Dollwitz.

Żonaty z Anną Marią von Ziegler, był założycielem domu górnołużyckiego rodu von Hundt.

2. Linia młodsza Krzysztofa z Bogdanowa (Boitmannsdorf)

Bogdanów (Boitmannsdorf) koło Grodkowa (Grottkau) otrzymał w 1582 roku Gabriel von Hundt po swoim szwagrze, Baltazarze von Rothkirch, zmarłym bezpotomnie.

Za założyciela linii uważa się Krzysztofa, młodszego brata Waclawa z Ruska (Rausse), syna Hildebrandta. Żonaty z N. von Eckwart z Pisarzowa (Schreibendorf) koło Zabkowic Śląskich (Frankenstein), miał syna Gabriela, żonatego z N. von Schindel z Burkatowa (Burkersdorf) w księstwie świdnickim. Gabriel był członkiem rady księcia Chrystiana brzesko-legnickiego i wołowskiego, w 1659 roku starostą księstwa wołowskiego. Zmarł w 1664 roku.

W tym samym czasie znanych jest trzech (lub czterech) przedstawicieli tego rodu – rzekomych braci Gabriela. Sądząc z dat urodzenia, byli oni raczej synami Gabriela:

1. Ernest Ludwik (ur. 27.04.1640 r.) – pułkownik wojsk brandenburskich, zmarł w swoim majątku pod Querfurtem 5.10.1699 roku. Miał trzech synów i trzy córki.
2. Jan Ludwik (ur. w Nysie 13.07.1643 r.) – rotmistrz wojsk cesarskich i pułkownik żandarmarii saskiej. Zmarł w swoim majątku pod Wittenbergą 18.02.1699 roku. Dwukrotnie żonaty: 1. z Marią Elżbietą von Eberstein, 2. z N.N., miał syna i cztery córki.
3. Ludwik Dietrich (ur. 19.07.1645 r.) – rotmistrz wojsk niderlandzkich, żonaty dwukrotnie, miał jednego syna.

Prawdopodobnie w XVII wieku istniało dwóch Gabrieli, wymieniony wyżej ojciec i Gabriel jun. – jego syn.

W XVIII wieku Franciszek Fryderyk, otrzymując w 1726 roku tytuł barona, był wymieniany raz jako wnuk, innym razem jako prawnuk Gabriela (zob. tabl. genealogiczna).

Bogdanów (Boitmannsdorf) odziedziczył po Gabrielu Franciszek Zygmunt (jeszcze jeden syn?), członek rady biskupiej w Nysie (Neisse) i starosta biskupi Otmuchowa (Ottmachau). Żonaty z Elżbietą von Hohendorf, miał syna – Franciszka Fryderyka, który w 1726 roku (18.05.) uzyskał potwierdzenie starego tytułu barona.

Franciszek Fryderyk, właściciel Wójcie (Woitz) i Kozielnia (Kosel) w księstwie nyskim był – podobnie jak jego ojciec – członkiem rady biskupiej w Nysie (Neisse) i starostą biskupim zamku Janský Vrch (Johannisburg) w Javorniku (Jauernig) i Frydberka (Friedeberg). Żonaty z Jadwigą, siostrą Kaspra Henryka bar. von Rotenberg, miał siedmioro dzieci:

1. Annę Teresę Józefę, żonę (x 1717 r.) starosty księstwa nyskiego N. Ganser von Greysas;
2. Franciszkę Ernestynę;
3. Melchiora Zygmunta;
4. Katarzynę Szarlotę – żonę (x 1717 r.) N. von Borwitz, właściciela Retkowa (Rettkau) w księstwie glogowskim;
5. Jana Fryderyka;
6. Jadwigę Elżbietę;
7. Fryderykę Józefę.

Majątek odziedziczył Jan Fryderyk (zm. 1764 r.), żonaty z Franciszką von Hundt (z której linii?), a następnie jego syn – Jan Dominik (ur. 1739 r. – zm. 1802 r.), żonaty z Józefą von Mikusch i ich syn – Jan Emanuel (ur. 1772 r. – zm. 1850 r.), żonaty z Anną von Maubeuge (zm. 1828 r.).

W Paczkowie (Patschkau) na starym cmentarzu znajdowały się groby Fryderyki von Hund z domu von Machni, urodzonej w Głogowie (Glogau) w 1769 roku, zmarłej w Kozielnie (Kosel) 15.12.1837 roku, właścicielki majątku w Kozielnie (Kosel), jej córki Szarloty Luizy Filipiny – urodzonej w Bogdanowie (Boitmannsdorf) w 1788 roku, zmarłej w Kozielnie (Kosel) 1.06.1864 roku oraz Franciszki von Hund z domu von Erenschild, urodzonej w Jeleniej Górze (Hirschberg) w 1742 roku, zmarłej w Paczkowie (Patschkau) 5.07.1815 roku.

Bogdanów (Boitmannsdorf) należał do Hundtów jeszcze w początkach XX wieku – jego właścicielem w tym czasie był Aleksander bar. von Hundt und Alten Grottkau.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 479–487; t. II, s. 345–346

Zedlitz, t. II, s. 466–467

Błażek, t. I, s. 47–48; t. IV, s. 28, 126

Pilnáček, t. II, s. 669

Schles. Wappenbuch, szp. 56

Wappensagen, s. 69–71

Dorst, t. III, nr 586

Krane, s. 52

Doerr, s. 204, 211

C.D.S., t. VI, nr 172, 335

GENEALOGIA

1. LINIA Z RUSKA

Hildebrandt v. Hundt

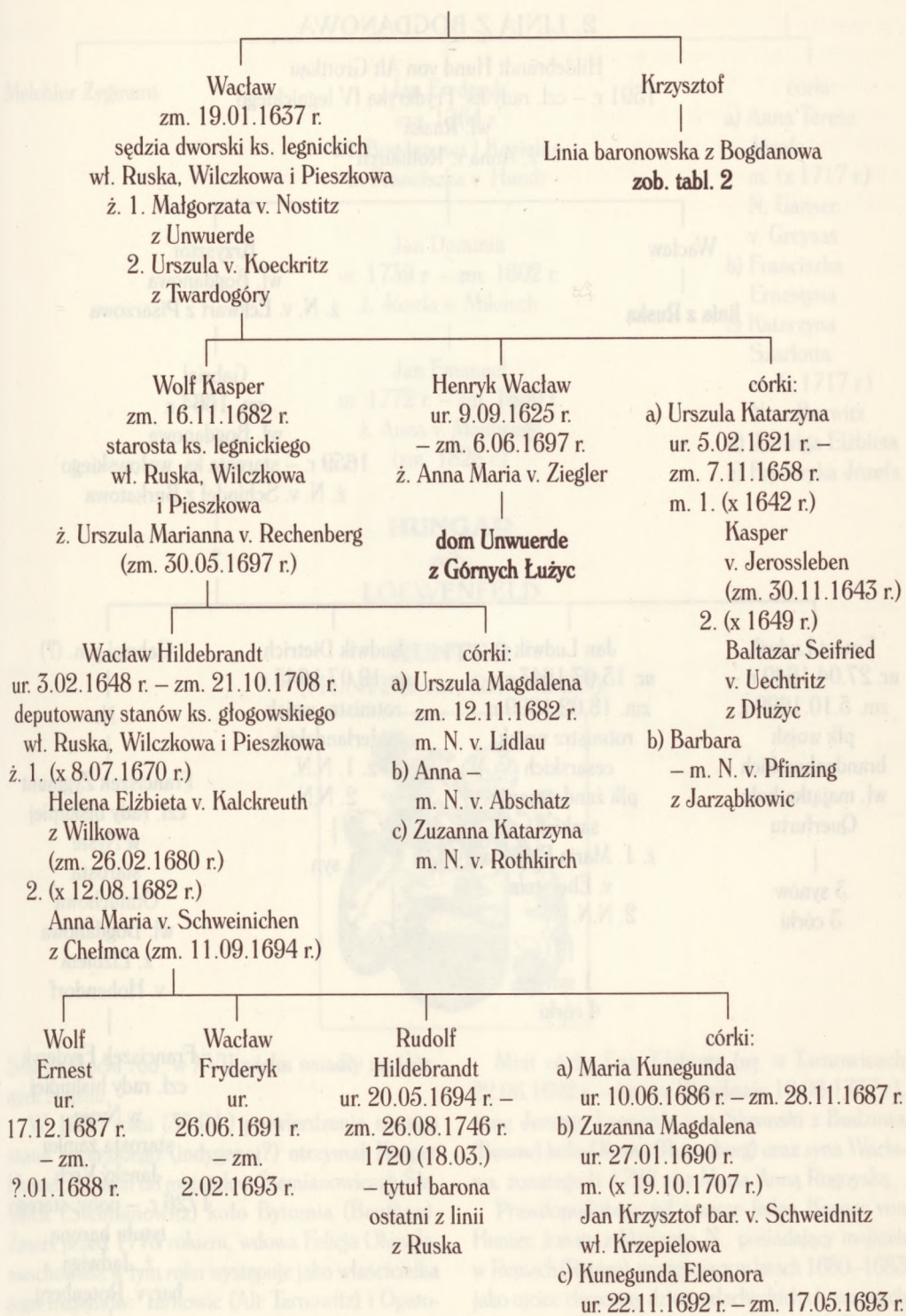
u. Alt Grottkau

1591 r. – czł. rady

ks. Fryderyka IV legnickiego

wł. Ruska

ż. Anna v. Rothkirch



2. LINIA Z BOGDANOWA

Hildebrandt Hund von Alt Grottkau

1591 r. – czł. rady ks. Fryderyka IV legnickiego

wł. Ruska

ż. Anna v. Rothkirch

Wacław

linia z Ruska

Krzysztof

wł. Bogdanowa

ż. N. v. Eckwart z Piszczowa

Gabriel

zm. 1664 r.

wł. Bogdanowa

1659 r. – starosta ks. wołowskiego

ż. N. v. Schindel z Burkatowa

?

Ernest Ludwik

ur. 27.04.1640 r. –

zm. 5.10.1699 r.

plk wojsk
brandenburskich

wł. majątku koło

Querfurtu

3 synów

3 córki

Jan Ludwik

ur. 13.07.1643 r. –

zm. 18.02.1699 r.

rotmistrz wojsk
cesarskich

plk żandarmerii

saskiej

ż. 1. Maria Elżbieta

v. Eberstein

2. N.N.

1 syn

4 córki

Ludwik Dietrich

ur. 19.07.1645 r.

rotmistrz wojsk
niderlandzkich

ż. 1. N.N.

2. N.N.

1 syn

Gabriel jun. (?)

N.

Franciszek Zygmunt

czł. rady biskupiej

w Nysie

starosta

Otmuchowa

wł. Bogdanowa

ż. Elżbieta

v. Hohendorf

Franciszek Fryderyk

czł. rady biskupiej

w Nysie

starosta zamku

Janský Vrch

1726 r. – potw. starego

tytułu barona

ż. Jadwiga

bar. v. Rotenberg

Melchior Zygmunt

Jan Fryderyk

zm. 1764 r.

wł. Bogdanowa i Kozielna

ż. Franciszka v. Hundt

Jan Dominik

ur. 1739 r. – zm. 1802 r.

ż. Józefa v. Mikusch

Jan Emanuel

ur. 1772 r. – zm. 1850 r.

ż. Anna v. Maubeuge

(zm. 1828 r.)

córk:

a) Anna Teresa

Józefa

m. (x 1717 r.)

N. Ganser

v. Greysas

b) Franciszka

Ernestyna

c) Katarzyna

Szarlotta

m. (x 1717 r.)

N. v. Borwitz

d) Jadwiga Elżbieta

e) Fryderyka Józefa

HUNGAR

zob.

LOEWENFELD

HUNTER

(HUNTER von GRANDON)



Stary szkocki ród, w XVII wieku osiadły na Górnym Śląsku.

W 1664 roku (30.04.) potwierdzenie starego stanu rycerskiego (indygenat?) otrzymał Kasper Hunter, zakupił on majątek w Siemianowicach Śląskich (Siemianowitz) koło Bytomia (Beuthen). Zmarł przed 1718 rokiem, wdowa Felicja Ohm-Januschowska w tym roku występuje jako właścicielka jego majątków: Tarnowic (Alt Tarnowitz) i Opatowic (Oppatowitz).

Miał córkę Ewę Elżbietę (ur. w Tarnowicach 22.08.1692 r. – zm. we Wrocławiu 10.06.1737 r.), żonę Jerzego Leopolda von Skronski z Budzowa (Busow) koło Olesna (Rosenberg) oraz syna Wacława, żonatego (x 1725 r.) z Marią Anną Rogoyską.

Prawdopodobnie żył jeszcze jeden Kasper von Hunter, żonaty z Marianną N., posiadający majątek w Reptach (Repten), występujący w latach 1680–1683 jako ojciec chrzestny dzieci szlacheckich chrzczonych w Bytomiu (Beuthen). Ze Starych Rept (Alt Repten)

pochodził też Karol Hunter von Grandon – asesor sądu ziemskiego państwa stanowego Bytom (Beuthen).

Na początku XVIII wieku również występuje w dokumentach Kasper Hunter von Grandon, w 1719 roku posiadający majątek w Czekanowie (Schakanau) koło Gliwic (Gleiwitz), a w latach 1720–1730 właściciel Szalszy (Schalscha).

W 1764 roku (28.06.) zmarł jezuita Kasper Hunter von Grandon.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 21

Pilnáček, t. II, s. 620

HUSARZEWSKI



Szlachta pochodząca z Polski.

W 1676 roku (12.02.) został nobilitowany przez króla Jana III Sobieskiego Łukasz Stanisław Husarzewski, zaufany dworzanin króla, dziedzic Dąbrowy w ziemi czerskiej. Według heraldyków polskich herb, który otrzymał jest połączeniem herbów Prus I i Sas.

W 1765 roku (13.03.) uzyskał inkolat śląski wnuk nobilitowanego – Albrecht (w Polsce Woj-

ciech) von Husarzewski, major pruskiego regimentu huzarów.

We Wrocławiu (Breslau) w XIX wieku mieszkała rodzina o tym nazwisku.

Źródła:

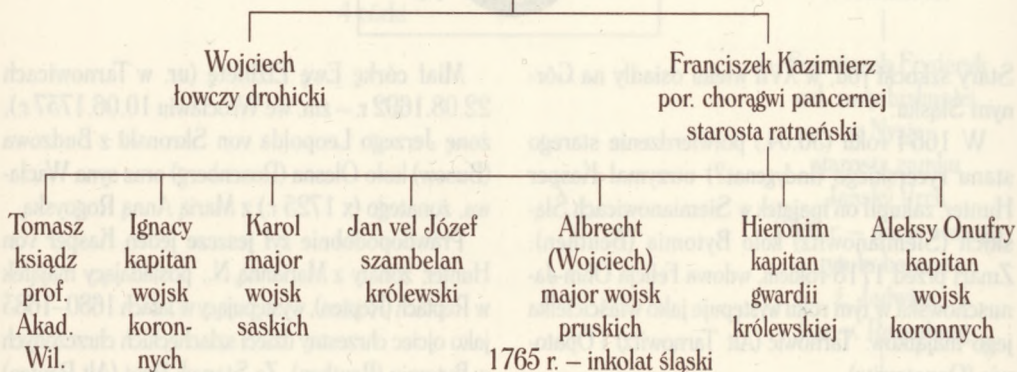
Błażek, t. III, s. 138

Pilnáček, t. II, s. 620

Uruski, t. V, s. 238–239

GENEALOGIA (wg Uruskiego)

Łukasz Stanisław
1676 (12.02.) – nobilitowany
ż. Jadwiga Chmielewska



HUTHBERG

zob.

ZWINNER**HYZEN**

zob.

HUELSEN**HYLNER****(HYLNER von ROSENBACH)**

W 1602 roku (10.12.) szlachectwo czeskie z pre-dykatem „von Rosenbach” uzyskali Marcin Piotr i Michał Hylner. Marcin Piotr był proboszczem w Głogowie (Glogau) i kanonikiem katedry we Wrocławiu (Breslau).

Grzegorz Konstantyn Hylner von Rosenbach, urodzony w Smolicach (Schmolitz) koło Nysy

(Neisse), był w 1649 roku kanonikiem w Nysie (Neisse), a w 1652 roku proboszczem w Prudniku (Neustadt). Zmarł w Prudniku (Neustadt) 26.02.1660 roku.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 53

HYNAL

zob.

HINAL

I

IHLOW (ILLOW, ILOW)



Stary brandenburski ród szlachecki.

Jego przedstawiciele przybyli na Śląsk na początku XVIII wieku, prawdopodobnie wraz z księżną Zofią meklemburską (córką księcia Gustawa Adolfa von Mecklenburg-Guestrow), czwartą żoną księcia Chrystiana Ulryka I oleśnicko-bierutowskiego (Wuerttemberg-Oels).

W 1704 roku Jan Mikołaj von Ihlow był marszał-

kiem dworu tej księżnej, posiadał majątki w okolicy Oleśnicy (Oels).

W 1790 roku N. von Ihlow był żonaty z Henriettą (zm. 27.04.1801 r.), córką Joachima Zygmunta von Reibnitz i Wilhelminy von Kammin.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 705

Błażek, t. III, s. 22

ILASSY

zob.

POMPEI

ILLOW

zob.

IHLOW

ILOW

zob.

IHLOW

IMBERT



W 1786 roku (15.10.) pruskie szlachectwo otrzymał Aleksander Arnold Imbert, pruski tajny radca wojenny i dyrektor banku. Zmarł we Wrocławiu (Breslau) 23.11.1795 roku.

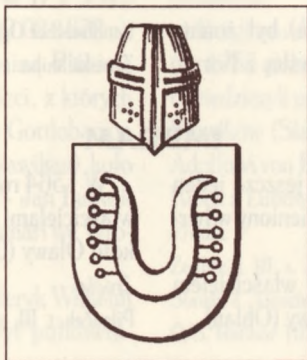
Żonaty z Krystyną Kuhmann, miał tylko córkę, zamężną z N. von Tiesenhausen.

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 34; t. V, s. 254

Błażek, t. III, s. 87

IMBRAM



Ród górnośląski znany z dokumentów z XV–XVIII wieku, pochodzący z Suchej (Suchau) koło Opola (Oppeln) i Ptakowic (Ptakowitz) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz).

W 1446 roku Jimram Banika zapisuje w Głogówku (Oberglöggau) swojej żonie Machnie wiano na Suchej (Suchau) i Łączce (koło Gliwic? – Lonczekstaedt?). W 1485 roku Ditrich Imbram Susky występuje jako świadek w dokumentach książąt Jana i Mikołaja II opolskiego. W 1496 roku Dietrich (ten sam?) Imbram był podstarościm Bytomia (Beuthen).

W 1524 roku Katarzyna Imbramowa, siostra Jana Bielczowskiego, była właścicielką połowy Niepaszyc (Niepaschuetz) koło Toszka (Tost).

W 1538 roku Henryk Imbram z Ptakowic (Ptakowitz) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz) był pełnomocnikiem Doroty, córki Jana Tracha ze Starych Gliwic (Alt Gleiwitz), żony Henryka Lari-scha.

W 1554 roku Mikołaj Imbram Ptakowski kupuje w imieniu swoich młodszych braci pustą wieś „Skorzów” w księstwie opolsko-raciborskim. Był żonaty z Zuzanną, córką Wacława Kleszczowskiego.

Okolo 1570 roku Jerzy Imbram był żonaty z Urszulą Rogowską (Rohowską). W 1573 roku prawdopodobnie ten sam Jerzy występuje w dokumentach jako Jerzy Imbram Łaczycki (z Łączki?). W 1578 roku Katarzyna Imbramowa była żoną Jana Larischa z Naczęstawic (Gross Nimsdorf).

W 1581 roku Jerzy Imbram sprzedał Suchą (Suchau) i wójtostwo w Woźnikach (Woischnik) koło Lublińca (Lublinitz). W tym samym roku również Jerzy (inny?) sprzedał Piotrowi Strzeli z Obrowca (Chmielikowi) Suchą (część?) i pustą wieś „Gorzów” (?) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz).

W 1597 roku Jerzy Imbram (ten sam?) z Suchej (Suchau) był sędzią bytomskim. W 1598 roku występuje w dokumentach również Jerzy Imbram z Suchej (Suchau), żonaty z Barbarą Blachą z Lubia (Lubie), właściciel Pawonkowa (Pawonkau) koło Lublińca (Lublinitz). W latach 1601–1609 Jerzy był właścicielem Rept (Repten) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz).

Adam Imbram z Suchej (Suchau) był żonaty (x 16.01.1597 r.) z Urszulą Rohowską z Kornic

(Kornitz), właścicielką majątku w Steblowie (Stebłów, Stoeblau) koło Kozła (Cosel).

W księstwie opawskim pojawiają się w XVII wieku: w 1617 roku uboga szlachcianka Ludmiła Imbramowa z Suchej (Suchau) była żoną Wacława Jakuba Lapielki, organisty opawskiego. W 1635 roku (11.12.) Barbara Imbramowa skarży o jakieś pieniądze Wolfa Drahotuscha. W 1710 roku zmarł w Opawie (Troppau) i pochowany został w kościele św. Wacława Abraham Imbram z Suchej (Suchau).

W 1710 roku (16.02.) zmarł w Opawie (Troppau) Karol Franciszek Imbram, żonaty z Eleonorą Zmeskal – pozostawił czworo dzieci. Inne źródła podają, że był żonaty z N. Schamorowską, prawdopodobnie chodzi o tę samą osobę.

W 1769 roku Karol Imbram był dziekanem we Frydku (Frýdek, Friedeck) w księstwie cieszyńskim.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 49–51

C.D.S., t. VI, nr 229, 368, 369

Landbuecher Opp.-Rat., nr 52, 198

Zemská kniha..., nr 83

IMBRAM

Według Pilnáčka istniał na Śląsku jeszcze jeden ród Imbramów herbu Ogończyk, wymieniony w herbarzu Gelrego.

W 1361 roku Peco Imbram był właścicielem Szostakowic (Schockwitz) koło Olawy (Ohlau).

W 1364 roku bracia: Peco, Mikołaj i Mojek byli właścicielami miejscowości „Golowo” (?), również koło Olawy (Ohlau).

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 676

INGENHAEFF



Ród pochodzący z Dolnej Nadrenii, skąd jedna linia przeniosła się do Danii, a druga na Górne Łużyce i ich część śląską.

Posiadali majątki w okolicy Zgorzelca (Goerlitz) i Żar (Sorau), m.in. w latach 1720–1761 Chwaliszów (Quolsdorf b. Mellendorf).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 255

Blażek, t. III, s. 139

INGERSLEBEN



Szlachta pruska osiadła na Śląsku w połowie XVIII wieku.

Kasper Henryk von Ingersleben (ur. 29.02.1672 r.), żonaty (x 25.06.1701 r.) z Wilhelminą Elżbietą von Lautensac, miał dziewięcioro dzieci, z których Jadwiga Zofia wyszła za mąż za Jana Gottloba von Drechsler, właściciela Sławikowa (Sławikau) koło Raciborza (Ratibor). Jej starszy brat – Jan Ludwik (ur. 1703 r.), generał wojsk pruskich, zmarł we Wrocławiu (Breslau) w 1757 roku.

Miał pięcioro dzieci, z których Fryderyk Wilhelm Henryk Ferdynand (ur. 1746 r.) był pułkowni-

kiem wojsk pruskich i komendantem Kostrzyna (Kuestrin).

Drugi syn Jana Ludwika – Karol Henryk Ludwik (ur. 1753 r.), był ministrem rządu pruskiego. Obydwaj odziedziczyli po swojej ciotce Jadwidze Zofii państwo Sławików (Sławikau), które w 1795 roku sprzedali Adolfowi von Eichendorf i jego żonie – Karolinie von Kłoch z Łubowic (Lubowitz) koło Raciborza (Ratibor).

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 37–38

Slawik J., Geschichte des Kirchortes Sławikau Kreis Ratibor O/S, Ratibor 1925, s. 27–28

IRICO



W 1637 roku (20.04.) szlachectwo Rzeszy otrzymał Franciszek Irico, zaś w 1688 roku (19.03.) wpisany został w bawarski stan rycerski Franciszek Antoni von Irico. W 1701 roku był on radcą królewskiej kamery we Wrocławiu (Breslau), a w 1711

roku – radcą cesarskim i kierownikiem urzędu cesarskiego w Nowej Soli (Neusalz).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 709

Błażek, t. II, s. 56

IRKESLEBEN

zob.

IRXLEBEN

IRREMBERG

Według Pilnáčka – Jan Irrenberg w 1390 roku był proboszczem w Niemodlinie (Falkenberg), a Mikołaj w latach 1441–1456 był właścicielem Skarbiszowa (Karbischau) koło Niemodlina (Falkenberg).

T. Jurek zalicza ich do dolnośląskiego rodu Irrenbergów przybyłych na Śląsk z Miśni. Prawdopodobnie jednak jest to zmienione (przekręcone)

nazwisko Embergów – Ehrenbergów, którzy w tych okolicach mieli majątki.

Źródła:

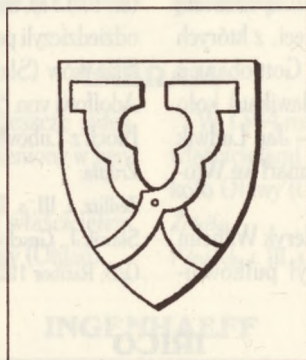
Pilnáček, t. III, s. 676

C.D.S., t. VI, nr 75, 237

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 237

IRXLEBEN

(IRKESLEBEN)



Ród pochodzący ze Starej Marchii.

W średniowieczu Hanko de Irksleve posiadał zamek „Lesne” – Leśna (Marklissa) koło Lubania Śląskiego (Lauban) z sąsiednimi miejscowościami.

W 1264 i 1268 roku właścicielem tego zamku był Hanko de Lesna der von Yriksleve, wasal margrabiego Ottona askańskiego. Zmarł w 1272 roku, pozostawiając dwóch synów: Jana i Busso, którzy odziedziczyli ten gród.

Po wymarcu w 1319 roku dynastii askańskiej, wschodnią część Górnych Łużyc otrzymał książę Henryk z Jawora (Jauer).

Więcej ród ten w dokumentach śląskich nie występuje, być może jego przedstawiciele wrócili do Brandenburgii.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 139

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 278

IWAN

zob.

RUSETZKI**IWICKI**

Polski ród pochodzący z województwa łęczyckiego; jego przedstawiciele przejściowo mieszkali na Górnym Śląsku, a następnie osiedli na Morawach. Prawdopodobnie byli to potomkowie Macieja Iwickiego, który za zasługi wojenne otrzymał wieś Słeporód koło Siewierza.

Pierwszy notowany w dokumentach był Stanisław Iwicki, żonaty z N., córką Klemensa Brandysa z Grab-

szyc. Miał dwóch synów: Mikołaja i Łukasza. Mikołaj był celnikiem biskupstwa ołmunieckiego.

Według opisu podanego przez Pilnáčka – pieczętowali się herbem zbliżonym do Kuszaby (Pa-przycy) – z innym klejnotem.

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 677

IWONSKI

Szlachta pochodzenia polskiego z okolic Sieradza, w Polsce herbu Jastrzębiec.

W XVIII wieku zamieszkała w Prusach Wschodnich, skąd – będąc w pruskiej służbie wojskowej, – pod koniec tego wieku osiedliła się na Śląsku.

Na początku XIX wieku N. von Iwoński, major w stanie spoczynku regimentu von Sanitz, był właścicielem Jarnołtowa (Duerr Amsdorf) koło Nysy (Neisse).

Jego syn N., porucznik 23. regimentu piechoty, żonaty był z N. Kalinowską z Oldrzychowic (Hilbersdorf) koło Niemodlina (Falkenberg).

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 49

Blažek, t. III, s. 87

Pilnáček, t. III, s. 677

J

JACOB (JACOBI)



Szlachta śląska pochodząca z księstwa nyskiego. Ich siedzibą rodową była prawdopodobnie Sidzina (Hennersdorf) koło Nysy (Neisse).

Wymarła w 1600 roku (14.11) na Kasprze von Jacobi, żonatym z N. von Rohr, który miał tylko córkę Marię (zm. 1625 r.) – żonę Godfryda Marci-

na von Debitz, właściciela Bratowic (Barottwitz) koło Wrocławia (Breslau).

Źródła:
Zedlitz, t. V, s. 250
Błażek, t. II, s. 53

JACOBI (JACOBI D'ECOLM)



Herb baronowski

Ród pochodził ze Szwecji. W okresie reformacji jego przedstawiciele, zwolennicy katolicyzmu, przenieśli się na teren Austrii.

W 1772 roku (4.03.) szlachectwo czeskie (indygenat?) otrzymał Jan Augustyn Jacobi, pułkownik w wojskowej akademii „Teresianum” w Wied-

niu-Neustadt. W 1779 roku otrzymał on tytuł barona. Razem z przyjęciem szlachectwa czeskiego, dodał do swojego nazwiska predykat „d'Ecolm” lub „d'Eckolm”.

Na początku XIX wieku Jan bar. Jacobi d'Ecolm, porucznik 57. regimentu piechoty cesarskiej hr. Col-

loredo, ożenił się (x 1820 r.) z Anną von Sperll, córką nadpocztmistrza z Krnova (Karniów, Jaegern-dorf).

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 29

JACOBSDORF

zob.

MERMETH

JAEGER

zob.

JAEGBERSBURG

JAEGBERSBURG

(JAEGER von JAEGBERSBURG)



W 1698 roku (26.05.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Jaegersburg” otrzymał według Błażka – Jerzy Marek, zaś według Doerra – Jan Maksymilian Jaeger. Reskrypt nobilitacyjny ogłoszono we wszystkich księstwach śląskich. Jego rodzina bardzo często używała jako nazwiska jedynie predykatu.

Nobilitowany w 1698 roku, w latach 1700–1729 był członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau). Posiadał Milin (Fuerstenau), Marszowice (Marschwitz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt) i Biestryków (Eckersdorf) koło Wrocławia (Breslau).

Żonaty (x 5.11.1678 r.) z Anną Elżbietą Schaell (ur. 1.05.1660 r. – zm. 19.09.1715 r.), zmarł 16.08.1729 roku, pozostawiając dwóch synów:

Jerzego Godfryda i Jerzego Ferdynanda oraz trzy córki.

Jerzy Godfryd w 1720 roku właściciel Żurawinca (Saarawenze) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), żonaty (x 13.09.1707 r.) z Luizą Zofią Wolff von Wolffsburg, miał dwóch synów: Karola Ludwika – zmarłego w dzieciństwie i Karola Magnusa. Jerzy Ferdynand, żonaty dwukrotnie, nie pozostawił potomków.

Z córek Jerzego Marka: Joanna Dorota w 1720 roku właścicielka Popowic (Poepelwitz) koło Wrocławia (Breslau) była dwukrotnie zamężna: 1. (x 26.11.1697 r.) z Chryścianem Kretschmerem (zm. 30.11.1709 r.), 2. (x 26.11.1712 r.) z Janem Gottliebem Neumannem; Rozyna Elżbie-

ta była żoną (x 23.05.1710 r.) Jana Ferdynanda von Goldfuss, Eleonora Weronika – żoną (x 22.02.1713 r.) Jana Karola Acoluth von Folgersberg.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 699–700

Zedlitz, t. III, s. 21

Blażek, t. III, s. 87

Doerr, s. 177

GENEALOGIA

Jerzy Marek (Jan Maksymilian) Jaeger

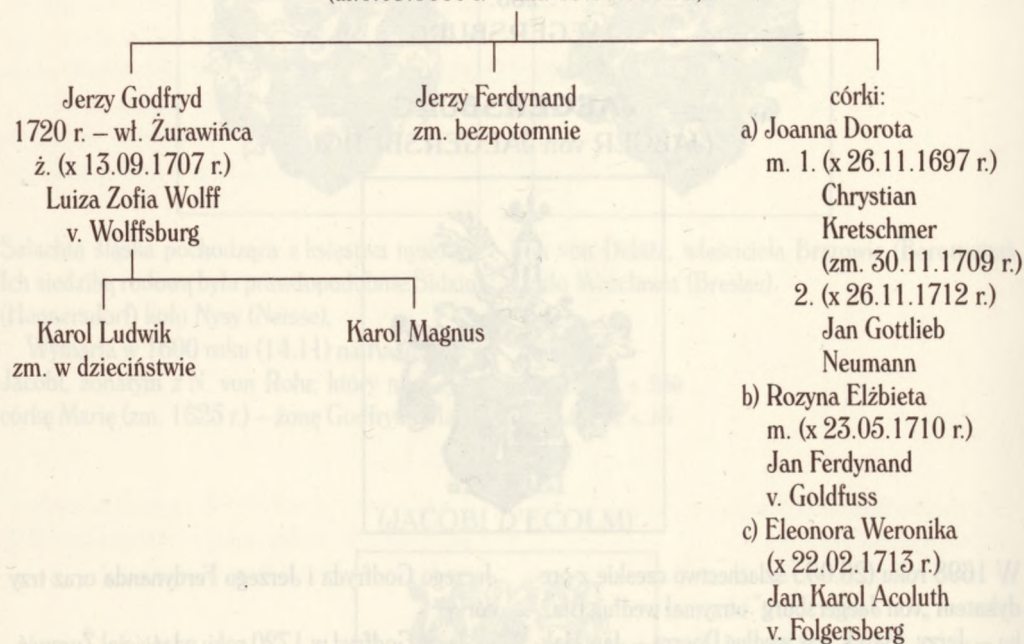
zm. 16.08.1729 r.

1698 r. – nobilitacja

1700–1729 r. czł. rady m. Wrocławia

ż. (x 5.11.1678 r.) Anna Elżbieta Schaell

(ur. 1.05.1660 r. – zm. 19.09.1715 r.)



JAENISCH



W 1738 roku (11.12.) wpisany został w czeski stan rycerski Jan Jerzy Jaenisch. Jego syn był porucznikiem w pruskim regimencie von Dalwigk, stacjonującym w Raciborzu (Ratibor). Posiadał Bobrek (Bobrek) koło Bytomia (Beuthen) i Kopciowice (Kopciowitz) koło Pszczyny (Pless).

Helena von Jaenisch z domu von Guretzki (wdowa?) kupiła w 1802 roku Baranowice (Baranowitz) koło Rybnika (Rybnik), które sprzedała w 1813 roku.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 22

JAESCHKE

zob.

EISENHUT

JAGEMANN



W 1595 roku został nobilitowany kanclerz księcia Henryka brunszwickiego – dr Jan Jagemann. Jego potomkowie zamieszkali w Hannowerze, Turynii, Saksonii i w śląskiej części Górnych Łużyc; posiadali tam majątki w okolicy Czerwieńska (Rothenburg).

Źródła:

Gauhen, szp. 642

Błażek, t. III, s. 138

JAJKOWITZ

(JAYKOWITZ, JAJKOWSKI)

Drobna szlachta z okolic Rybnika (Rybnik), pochodząca z Jejkowic (Jeykowitz), używająca zamien-

nie nazwisk Jajkowitz, Dobrzeński, Dolański, znana z XV wieku.

zob.

DOLANSKI

JAKARDOVSKY
(JAKARDOWSKI von SUDITZ)



Ród wywodzący się z mieszczaństwa opawskiego – pierwotne nazwisko Krziż.

W 1554 roku (2.11.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Suditz” otrzymał Franciszek Krziż Jakartowski, a w 1559 roku wpisany został w stan rycerski.

W latach 1591–1612 Wolf Jakardowski von Suditz (Sudice) był właścicielem majątku w Dzierżkowicach (Dirschkowitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim. Miał dzieci: Jakuba, Katarzynę i Annę, które majątek ten sprzedały.

W 1628 roku (20.09.) wpisany został w stan rycerski Jan jun. Krziż Jakartovsky, a później,

w 1636 roku (27.03.) – Jan sen. uzyskał potwierdzenie starego stanu rycerskiego. Był pisarzem biskupów olomunieckich, nabył majątki na Morawach i zmarł w 1667 roku, jako sędzia dworski Moraw.

W 1673 roku (17.05.) inkolat czeski uzyskał Karol Jakartovsky z Sudic (Zauditz).

W 1759 roku Józef Jan Jakardowski von Suditz był dworzaninem biskupa olomunieckiego hr. von Egkh. Jego syn – Franciszek Antoni, zmarł w 1784 roku jako archidiakon Brna.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 53–54; t. IV, s. 29

Piňáček, t. II, s. 331

JAKEL

Przydomek używany przez Byszyńskich herbu Prus III: „Byszyński Jakel genannt” (Byszyński zwany Jakel). Jakub Byszyński, szlachcic polski, służąc w XVI wieku w armii cesarskiej otrzymał przydomek Jakel, który utrzymali jego potomkowie, używając go czasem zastępczo zamiast nazwiska.

Syn Jakuba – Bartłomiej Byszyński zwany Jakel, poległ w 1592 roku w Chorwacji, w randze pułkownika wojsk cesarskich. Miał trzech synów: Macieja, Wojciecha i Adama. Maciej wrócił do Polski, Wojciech i Adam nabyli Ilownicę (Illovnitz) w księstwie cieszyńskim.

zob.
BYSZYŃSKI

JAKUBOWSKI

Szlachta górnośląska z okolic Olesna (Rosenberg), występująca w dokumentach z XVI wieku.

W 1539 roku Bernard Jakubowski był żonaty z Katarzyną, córką Przecława Proschlitskiego (Frankenberg-Proschlitz).

W tym samym roku Elska, córka zmarłego Piotra Jakubowskiego (siostra Bernarda?) była żoną Jana Salawy z Radawia (Radau) koło Olesna (Ro-

senberg), który zapisał jej na tej miejscowości wiano.

Być może, było to nazwisko zastępcze właścicieli pobliskich Jakubowic (Jakobsdorf). Herb nieznan.

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 680

Landbuecher Opp.-Rat., nr 264, 294

Zemská kniha..., nr 159

JAKVEK

(JAKVEK von KRELKAU)



Nobilitowana szlachta pochodząca z Krzelkowa (Krelkau) w księstwie ziębickim.

Doktor praw Jan Jakvek w 1607 roku (4.05.) otrzymał szlachectwo czeskie z predykatem „von Krelkau”. W 1593 roku studiował w Olomuńcu (Olomouc, Olmuetz), w latach 1614–1645 był starostą Osoblahy (Hotzenplotz) i Kietrza (Katscher). Żonaty z Filomeną Zopowską, miał czworo dzieci: Jerzego Fryderyka, Elżbietę, Jerzego i Filomenę.

Jerzy Fryderyk (wg Błażka błędnie – Jan Fryderyk), starosta Hukvaldu, w 1659 roku kupił Domoradovice (Damadrau) w księstwie opawskim, które w 1666 roku sprzedał Janowi Krzysztofowi Jerzemu Proskowskiemu. Zmarł przed 1673 rokiem,

pochowany został w kościele minorytów w Opawie (Troppau).

Żonaty był z Anną Marią Moschowską, córką Dawida Sebastiana i Anny Marii von Fragstein. Wdowa – właścicielka części Benešova (Benešchau), wyszła za mąż za Jerzego Moryca Kotulinskiego z Jelcza (Jeltsch) koło Wrocławia (Breslau), porucznika wojsk cesarskich pułku von Stahremberg.

Elżbieta – siostra Jerzego Fryderyka, w 1637 roku wyszła za mąż za Henryka von Eichendorff.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 147

Pilnáček, t. I, s. 242–243

Doerr, s. 76

JALETSKI

(właściwie JELETSKI, GELETSKI)

Nazwisko zastępcze urobione od siedziby linii Kottulinski z Jelcza (Jeltsch – Jeletski) koło Wrocławia (Breslau), występujące w dokumentach sporządzonych w języku czeskim w XVI wieku, głównie w księgach ziemskich księstwa opolsko-raciborskiego.

W 1538 roku Jan Jaletski zapisał wiano swojej żonie Krystynie na majątku w Sławicach (Slawitz)

koło Opolą (Oppeln). W tym samym roku był on pełnomocnikiem Doroty, córki zmarłego Jana Otika z Oldrzychowic (Hilbersdorf) koło Niemodlina (Falkenberg), sąsiadujących ze Sławicami (Slawitz).

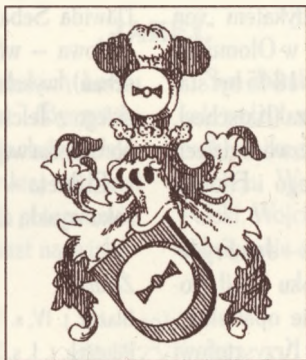
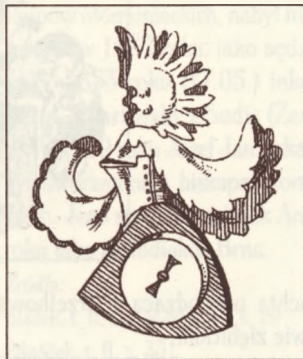
Nazwiskiem tym posługiwali się również synowie Jana: Arnolf, Jan jun. i Mikołaj.

zob.

KOTTULINSKI

JALOFFKA

(JALOWKA, JALOWSKI, JALOSKI, JALOWKE)



Stary śląski ród z księstwa oleśnickiego, herbu Kuszaba (Paprzyca). Ich siedzibą rodową były Miłowice (Muehlwitz) w księstwie oleśnickim.

W 1530 roku występuje w dokumentach Jung-hans Jalowsky, a w 1536 roku Stenczel Jalske.

W 1617 roku Adam von Jalloffka był właścicielem Miłowic (Muehlwitz) i Wabienic (Wabnitz). Anna, córka Adama w 1627 roku wyszła za mąż za Jakuba Krzysztofa von Gartz und Rietz, właściciela Stradomii Wierzchniej (Ober Stradam), starostę państwa stanowego Syców (Wartenberg).

W latach 1632–1641 właścicielem Miłowic (Muehlwitz) był Karol von Jalloffka (syn Adama?).

W latach 1641–1664 Baltazar von Jalloffka był właścicielem Ostrowiny (Ostrowine) i Siedlca (Zedlitz) w księstwie oleśnickim. W 1658 roku Baltazar von Jalloffka był łowczym księcia Sylwiusza oleśnickiego; zginął 20.05.1659 roku w wielkim pożarze Bierutowa (Bernstadt).

Na początku XVIII wieku występują w dokumentach siostry: Maria Ludwika i Helena Rozyna.

Maria Ludwika była żoną Jana Adama von Foglar, zaś Helena Rozyna – N. Kozłowskiego. Ich matka – Anna Małgorzata, po śmierci ojca wyszła ponownie za mąż za Władysława Ziemietzkiego.

W 1725 roku właścicielami Miłowic (Muehlwitz) byli Karol jun. i Zygmunt von Jalloffka.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 487–488; t. II, s. 700

Błażek, t. I, s. 48

Pilnaček, t. I, s. 243

JANKOWSKI

(JAMKOWSKI, JANKOWICZ, JANKIEWITZ, JANIKOWSKI)

Pod tymi nazwiskami występowały w dokumentach XIV – XVI wieku różne osoby, których powiązania z sobą trudno ustalić z powodu różnej pisowni nazwisk. Nie wiadomo, czy chodzi tu o przedstawicieli jednego, czy też kilku rodów.

W 1580 roku Nicze Jenkowitz był świadkiem w dokumencie księcia Henryka niemodlińskiego, związanym ze sprzedażą ziemi w Białej Prudnickiej (Zuelz). Wśród rycerstwa księstwa niemodlińskiego w 1396 roku występuje Peter Jendkwitz, a w 1397 roku – Hans i Peter Jankewitz. W tym wypadku prawdopodobnie nazwisko zostało urobione od miejscowości Stara Jamka (Jamke) w tym księstwie.

W 1410 roku w bitwie pod Grunwaldem po stronie krzyżackiej walczył Konrad Jankowicz. W latach 1448–1451 Peter von Jankowitz był pisarzem księcia Bolka V opolskiego (głogóweckiego), występuje on również pod przydomkiem „Kasse”. W 1479 roku Jan Janikowski występujący również jako Jan Jankowicz wymieniany był wśród szlachty księstwa raciborskiego. W 1485 roku Joanich Jamkowski występował jako świadek w dokumentach książąt opolskich Jana i Mikołaja II.

W 1498 roku bracia Niklas i Merten Janikowsy byli świadkami w dokumentach księcia Jana II opolskiego. W 1500 roku te same osoby występują jako Mikulasz i Martin Jankowsky oraz Jamkowski, w 1504 roku – Martin Janikowsky, a w 1514 roku – Nicolaus Janikowski.

W księgach ziemskich opolsko-raciborskich w latach 1521–1540 występują:

1523 – Jan Jamkowski, Mikołaj Jamkowski i Krzysztof Jamkowski;

1524 – Jan Jankowski i Mikołaj Jamkowski;

1525 – Mikulasz Janikowski;

1535 – bracia Jan i Krzystek Janikowsy.

W 1538 roku Jan Janikowski zapisuje wiano swojej żonie Katarzynie na Jankowicach (Jankowitz) i Szymocicach (Schymotschuetz) koło Raciborza (Ratibor), w tym samym roku Jan Janikowski sprzedaje Katarzynie i Urszuli Jamkowskią część Pisarzowic (Schreibersdorf) koło Głogówka (Ober-glogau).

W 1555 roku Katarzyna Janikowska wydzierżawia Pisarzowice (Schreibersdorf) Franciszkowi von Schweinoch, a w 1561 roku sprzedaje je Mikołajowi Lasocie ze Steblowa (Stebłów, Stoeblau) koło Koźła (Cosel).

W 1540 roku Krystek Janikowski kupuje od Jerzego Strzeli z Wierzchu (Deutsch Muellmen) dochody ze wsi Grudynia Wielka (Gross Grauden) koło Koźła (Cosel).

Z pewnością forma Jamkowski i Jankowski dotyczy tych samych osób. W księgach ziemskich występują Jan, Krzysztof i Mikołaj (bracia) Jankowsy i Jamkowsy.

Ich siedzibą rodową mogły być Jankowice (Jankowitz) koło Rybnika (Rybnik). Jan w 1538 roku jest właścicielem Jankowic (Jankowitz) i Szymocic (Schymotschuetz).

Według innych dokumentów byli oni związani

ze szlachtą opolską, głogówką i niemodlińską. Na pograniczu tych trzech księstw znajduje się miejscowość Jamka (Polska i Niemiecka – Polnisch- und Deutsch Jamke), od której urobiono prawdopodobnie nazwisko Jamkowski.

Źródła:

Pilnáček, t. II, s. 677–679

Landbuecher Opp.-Rat., nr 3, 6, 8, 10, 12, 13, 16a, 16b, 17, 19, 22, 23, 25, 26, 32, 169, 225, 273, 301, 352

Zemská kniha..., nr 16, 19, 48, 54, 59, 62, 114, 158

Boehme, t. I, s. 58

C.D.S., t. VI, nr 226, 317, 345, 370; t. XXXIII, s. 36, 37, 38, 39, 41, 81, 106, 149, 163

Seraphin P., Schreibersdorf O/S. Eine Dorfgeschichte, (bmw) 1939

JANKWITZ (KUNTSCHKY von JANKWITZ)



Herb z 1782 roku

W 1782 roku wpisany został w czeski stan rycerski z predykatem „von Jankwitz” członek rady biskupiej Filip Kuntschky, właściciel Jasienicy (Hernsdorf) koło Nysy (Neisse).

Jego syn – Józef (zm. 13.02.1805 r.) był dwukrotnie żonaty: 1. z Marią Anną von Montbach (zm.

1801 r.), 2. z Filipiną von Skal. Po jego śmierci majątek ten nabył Jan Rudziński.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 54; t. IV, s. 126

Doerr, s. 261

JANKWITZ (JANKWITZ von FREYENFELD)



W 1729 roku (13.01.) w czeski stan rycerski z predykatem „von Freyenfeld” zostali wpisani bracia Maciej Ignacy i Franciszek Wacław Jankwitzowie, administratorzy majątków na Morawach i Śląsku.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 54

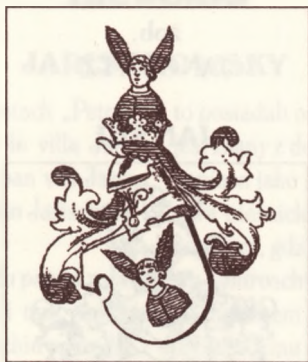
Doerr, s. 215

JANKWITZ

zob.

JENKWITZ

JANORINSKI



Szlachta polskiego pochodzenia – według Sinapiusa przybyła w XVII wieku z Wielkopolski i osiadła w księstwie cieszyńskim. Żaden z heraldyków nie podaje bliższych szczegółów.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 488; t. II, s. 700

Błażek, t. III, s. 87

Pilnáček, t. III, s. 680

JANOWITZ

(JANOWSKY von JANOWITZ)



Stara szlachta czeska pochodząca z Klatnova, przybyła na Śląsk w początkach XIII wieku – według legendy rodowej w orszaku księżnej Anny, córki króla czeskiego Ottokara, żony księcia Henryka Pobożnego. Według Zedlitz'a ich siedzibą rodową

na Śląsku były Janowice (?) (Janowitz) koło Legnicy (Liegnitz).

W 1403 roku w hrabstwie kłodzkim wystąpił Dietrich von Janowitz, właściciel Náchodu w Czechach i Lewińskiego Zamku (Hummelschloss)

koło Kłodzka (Glatz). Zmarł bezpotomnie w 1414 roku.

W latach 1553–1564 Burhard von Janowitz był właścicielem Lipin (Krummlinde) koło Lubina (Lueben).

W 1717 roku Piotr Maksymilian Janowsky von Janowitz był członkiem rady książąt von Lobkowitz w Żaganiu (Sagan). W 1772 roku (13.11.)

Franciszek Adam Janowsky von Janowitz uzyskał tytuł barona.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 488–489

Zedlitz, t. III, s. 24

Błażek, t. I, s. 48

Pilnáček, t. III, s. 680

JANOWSKY

zob.

JANOWITZ

JANSKI



W dokumentach państwa Wodzisław Śląski (Lo-slau) na Górnym Śląsku, w 1685 roku notowany był jako świadek Jerzy von Janski.

Nic więcej o tym rodzie nie wiadomo.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 87

Pilnáček, t. III, s. 680

JANUSCHKOWSKI

Nazwisko zastępcze używane w XVI wieku przez Talkenbergów – właścicieli Januszkowic (Januschkowitz) koło Koźła (Cosel), często występujące w księgach ziemskich opolsko-raciborskich.

W 1532 roku Gindrich (Henryk) Janusskowski, starosta Sławięcie (Sławentzitz) koło Koźła (Cosel) występuje jako pełnomocnik Piotra Koźłowskiego.

zob.

TALKENBERG

JANUSCHOWSKI

zob.

OHM

JANUSZKY (JANWESCHKY)

W 1570 roku wśród szlachty księstwa cieszyńskiego występuje Aleksche Januszky, a w 1586 roku – Mikulass Janweschky.

Herb niezany.

Źródła:

Blązek, t. IV, s. 147

JANWESCHKY zob. JANUSCHKY

JARISCHOWSKY

W 1411 roku występuje w dokumentach „Petrus alias Petrzik scultetus et pheodalis in villa Jarischow” (Piotr czyli Petrzik sołtys i pan wsi Jaryszów), jego żona Anna oraz brat Janko Jarischowsky.

Według Zedlitz należeli oni do rodu panów z Jarocina (?) w Wielkopolsce; posiadali tam zamek Kesselberg, który Beniac von Jarotschin sprzedał i przeniósł się na Górny Śląsk, gdzie zbudował zamek Jaryszów (Jarischau) koło Ujazdu (Ujest).

Wydaje się jednak, że jest to legenda rodowa hr. von Jarotschin, powstała w XVIII wieku, kiedy

to posiadali oni tę miejscowość. Beniac z Jarocina jest znany z dokumentów opublikowanych przez Si-napiusa jako założyciel rodu Kesselbergów z księstwa oleśnickiego. Pochodził z Jutrosina w Wielkopolsce, gdzie posiadał zamek Kesselberg. Jutrosin (Jutroschin) na mocy porozumienia z królem Kazimierzem Wielkim przekazany został księstwu oleśnickiemu (zob. Kesselberg).

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 26

C.D.S., t. VI, nr 126

JAROTZKI (JAROTZKI von JAROTSCHIN, JAROTSCHIN, JAROCKI)



Jarotzki – herb rodowy I



Jarotzki – herb rodowy II



Jarotschin – herb baronowski



Jarotschin – herb hrabiowski

Ród szlachecki polskiego pochodzenia herbu Rawicz.

Istnieje kilka wersji początków i pochodzenia rodu. Powszechnie przyjmuje się, że na Górnym Śląsku osiedli na początku XVI wieku dwaj synowie Stanisława Jarockiego – kasztelana zawichojskiego, marszałka nadwornego i ochmistrza królowej Barbary Zapolyi.

Istniały dwie linie tego rodu: *szlachecka* – górnośląska Jarotzki von Jarotschin i *baronowska*, później *hrabiowska*, górnośląsko-morawska, używająca tylko drugiego członu nazwiska: von Jarotschin.

W literaturze istnieją jednak i inne wersje ich pochodzenia: obydwie linie miały być oddzielnymi rodami, nie mającymi ze sobą (oprócz wspólnego herbu?) nic wspólnego.

Przedstawiciele rodu von Jarotschin mieli pojawić się na Śląsku już w XIII lub XIV wieku, a za ich protoplastę Zedlitz uważa Beniaca von Jarotschin – właściciela zamku Kesselberg w Jarocinie (Jarotschin), który w początkach XIV wieku przeniósł się na Górny Śląsk, zakładając na pamiątkę Jarocina (Jarotschin) zamek Jaryszów (Jarischau). Sinapius wymienia Beniaca von Jarotschin jako założyciela rodu Kesselbergów z księstwa oleśnickiego, posiadającego zupełnie inny herb.

Lokalizacja siedziby rodowej – Jarocina (Jarotschin) jest też bardzo różna. Sinapius wskazuje na Jarocin (Jarotschin) koło Poznania, historycy polscy mówią o Jutrosinie (Jutroschin), Zedlitz twierdzi, że von Jarotschin pochodzili z Jarocina (Jarotschin), położonego na granicy śląsko-wielkopolskiej, zaś Pilnáček uważa, że pochodzili z Jarocina vel Jaroszyna (Góry Jaroszyńskie) koło Kozienic w woj. tarnobrzeskim.

Najbardziej wiarygodne informacje łączą Jarotzkich i von Jarotschin ze Stanisławem Jarockim, w latach 1505–1515 marszałkiem nadwornym w Krakowie, sędzią siewierskim (1505 r.), starostą inowrocławskim, starostą będzińskim (1510 r.), ochmistrem królowej Barbary Zapolyi (od 1506 r.) i kasztelanem zawichojским, zmarłym w Krakowie w czasie epidemii 10.10.1515 roku.

Z dwukrotnego małżeństwa miał ośmiu synów, z których Krzysztof był właścicielem Dobieszowic, Tomkowic i Pyrzowic w księstwie siewierskim. W 1537 roku ożenił się z Dorotą von Kralicki i w ten sposób wszedł w środowisko szlachty górnośląskiej. W 1540 roku występuje on jako świadek w księgach ziemskich księstwa opolsko-raciborskiego. Krzysztof miał syna Jerzego i córkę Barbarę (wg A. Weltzla – Elżbietę).

Barbara wyszła za mąż za Adriana Jarotzkiego (zm. 1583 r.), właściciela Radzionkowa (Radzionkau) koło Tarnowskich Gór (Tarnowitz). Według Uruskiego Adrian był synem brata Krzysztofa – Daniela i założycielem linii baronowskiej i hrabiowskiej von Jarotschin.

Jerzy – syn Krzysztofa z Dobieszowic w 1585 roku kupił od Magdaleny, wdowy po Wacławie Posadowskim, państwo Dobrodzień (Guttentag) koło Lublińca (Lublinitz), a w 1591 roku od Adama Beessa majątki Schemrowice (Schemrowitz) i Warłów (Warlow) również koło Lublińca (Lubli-

nitz). Był trzykrotnie żonaty: 1. (x 1569 r.) z Ewą Gotsch (Schaffgotsch), 2. (x 1592 r.) z Jadwigą, córką Wacława Schelihy z Rzuchowa (Rzuchow) koło Rybnika (Rybnik), kanclerza księstwa opolsko-raciborskiego, 3. (x 1594 r.) z Ludmiłą, córką Daniela Żyrowskiego z Żyrowej (Żyrowa), właściciela Słupska (Słupsko) i Kotulina (Kottulin) koło Toszka (Tost).

Zmarł przed 1600 rokiem, pozostawiając nieletnie dzieci, których opiekunem prawnym został ich brat cioteczny Balcer (Baltazar) Jarotzki von Jarotschin, syn Adriana i Barbary – siostry Jerzego.

W 1610 roku doszedł do pełnoletności najstarszy syn Jerzego – Daniel. Zmarł już w 1612 roku, a majątek po nim przejęła wdowa – Anna, córka Melchiora von Gaschin z Kietrza (Katscher) i Małgorzaty von Skal, która w 1648 roku państwo Dobrodzień (Guttentag) sprzedała braciom Karolowi Henrykowi i Bogusławowi von Blacha, właścicielom państwa Turawa (Turawa) koło Opola (Oppeln).

Prawdopodobnie na Danielu wymarła linia szlachecka Jarotzkich von Jarotschin.

Linia baronowska i hrabiowska von Jarotschin

Według heraldyków polskich linia ta pochodziła od Daniela, brata Krzysztofa, a syna Stanisława Jarockiego. Według Zedlitz pochodził od Jarischowskich z Jaryszowa (Jarischau), znanych od początku XV wieku.

Synem Daniela miał być Adrian (zm. 1583 r.), właściciel Radzionkowa (Radzionkau), żonaty z Barbarą Jarotzką, córką Krzysztofa, siostrą Jerzego Jarotzkiego.

Balcer (Baltazar), syn Adriana i Barbary był po śmierci Jerzego prawnym opiekunem jego nieletnich dzieci, w 1595 roku był właścicielem Słupska (Słupsko), zmarł przed 1641 rokiem. W tym roku występuje w dokumentach wdowa po nim Helena von Stoltz z Gostonii (Simsdorf) koło Głogówka (Oberglogau), właścicielka Koziegłów na pograniczu górnośląsko-siewierskim.

Synem Balcera był Adalbert (Wojciech), który według Błażka otrzymał wraz ze swoim synem – Janem tytuł barona. Doerr tego nie potwierdza i wy-

mienia tylko Jana jako barona. Adalbert (Wojciech) żonaty był z Katarzyną Żyrowską (córką kogo?).

Znacznie więcej wiarygodnych informacji dotyczy syna Adalberta – Jana. W 1625 roku jest on przedstawicielem szlachty raciborskiej, w 1626 roku był starostą powiatu raciborskiego, w 1628 roku był dowódcą pospolitego ruszenia podczas obrony Raciborza (Ratibor) przed Szwedami. Prawdopodobnie za to otrzymał w 1629 roku (7.09.) tytuł barona. W wykazach Doerra figuruje on jako „Johann Jarotzky von Jeruschin” (?). W 1629 roku kupił państwo Fulštejn (Fuellstein) w księstwie opawskim. Żonaty z Katarzyną, córką Melchiora von Gaschin (siostrą Anny, żony Daniela Jarotzkiego z linii Krzysztofa?), miał trzech synów: Juliusza Ferdynanda, Karola Henryka i Juliusza Bernarda; zmarł w 1651 roku.

Juliusz Ferdynand otrzymał w 1670 roku (4.10.) tytuł hrabiego i był założycielem linii hrabiowskiej. Używał już tylko nazwiska „von Jaroschin”. W 1676 roku (6.09.) otrzymał prawo używania predykatu „Hoch- und Wohlgeboren”. Był tajnym radcą dworu cesarskiego i od 1672 roku starostą księstwa wrocławskiego.

Żonaty z Anną Teresą hr. i brggr. von Dohna (zm. 2.07.1700 r.), otrzymał w wianie żony jej majątki rodowe na Dolnym Śląsku: Brzeg Dolny (Dyhernfurth), Warzyn (Wahren), Głoski (Gloschkau) i Gąsiorów (Ganscherau). Zmarł 11.09.1694 roku, pozostawiając sześcioro dzieci: Julianę Renatę – zakonnicę, Annę Teresę – zakonnicę w Wiedniu, Eleonorę Cecylię – żonę (x 1713 r.) Franciszka Zdenka hr. Kolovrat – Novohradskiego, Marię Teresę Franciszkę – żonę Wolfganga Wacława hr. Kolovrat – Novohradskiego (brata Franciszka Zdenka), Izabelę Szarłottę – żonę (x 1697 r.) Ernesta bar. von Blankowski, oraz syna – Franciszka Antoniego Ignacego, zmarłego bezzennie w 1699 roku. Na nim wygasła linia hrabiowska.

Brat hr. Juliusza Ferdynanda – Karol Henryk Jarotzki von Jaroschin, był rotmistrzem regimentu von Spork, a następnie służył w armii gen. Gonzagi. W latach 1640–1668 był właścicielem Fulštejnu (Fuellstein) w księstwie opawskim.

Żonaty z Maksymilianą (wg innych z Klarą), córką Ludwika von Tharoulle z Matějovic (Matzdorf)

koło Osoblahy (Hotzenplotz) i Małgorzaty Starzinskiej, miał syna – Karola Maksymiliana (wg Pilnáčka – Karola Ferdynanda), zmarłego w młodości w 1668 roku. Karol Henryk zmarł po 30.05.1668 roku (data testamentu).

Trzeci z braci – Juliusz Bernard bar. Jarotzki von Jaroschin, żonaty był z Joanną Renatą Kozłowską, wdową po Dominiku von Carove, która wniosła mu w wianie (ok. 1725 r.) majątek pierwszego męża – Jaryszów (Jarischau); należał on do tego rodu do 1749 roku. Stąd prawdopodobnie wzięła się legenda o pochodzeniu rodu od XV-wiecznych Jarischowskich. Miał czworo dzieci: Franciszka Józefa, Juliusza Karola Antoniego, Karola Leopolda i Marię Józefę.

Oprócz wymienionych osób w dokumentach śląskich występują inni członkowie tego rodu, których pokrewieństwa nie można ustalić.

W połowie XVII wieku Małgorzata Krzydłowska 1° voto Jarotzka (z którym?), 2° voto Dzierżanowska, miała syna Magnusa Fryderyka von Jarotzki, zmarłego w 1678 roku, oraz córkę – Katarzynę Krystynę, żonę N. von Larisch z Naczęsławic (Gross Nimsdorf).

W 1682 roku Dorota Julia von Jaroschin, z domu Kotulinska, była właścicielką Łaskarzówki (Łaskarzewka) koło Gliwic (Gleiwitz). Miała syna –

Maksa (Maksymilian) Ludwika, żonatego (x 1686 r.) z Anną Heleną hr. von Praschma. W 1699 roku sprzedał on majątek matki Juliuszowi Bernardowi bar. von Jaroschin z Gólkowic (Golkowitz) koło Rybnika (Rybnik).

W 1672 roku występuje w dokumentach Helena Jarotzka, żona Henryka Pelki.

W XVII wieku Małgorzata Jarotzka była żoną Kaspra Grotowskiego, pochodzącego z okolic Lublińca (Lublinitz), a Anna Maria Jarotzka von Jarotschin żoną (x ok. 1700 r.) Godfryda Ludwika von Schimonsky, właściciela majątków w okolicy Olesna (Rosenberg).

W 1711 roku Jerzy Wilhelm Jarotzky von Jarotschin, członek rady cesarskiej i asesór sądu ziemskiego księstwa opolsko-raciborskiego był właścicielem Stanowic (Stannowitz) koło Rybnika (Rybnik).

W XIX wieku Jaroccy posiadali majątek w Studziennej (Studen) koło Raciborza (Rtibor).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 117–118

Zedlitz, t. III, s. 26–27

Błażek, t. I, s. 48–49; t. IV, s. 29, 126

Pilnáček, t. III, s. 682–683

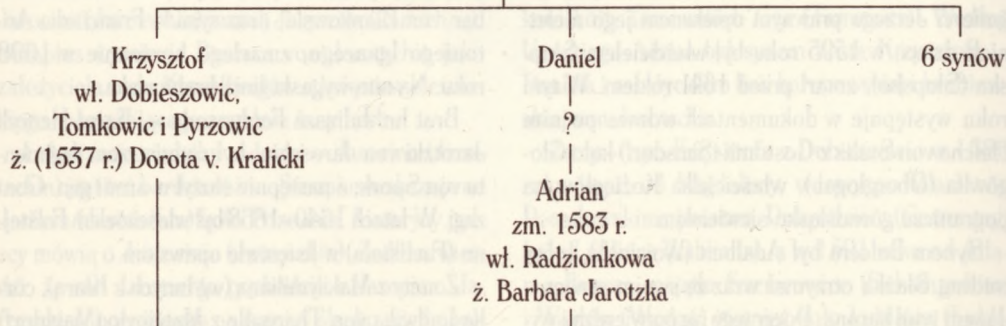
Schles. Wappenbuch, szp. 58–59

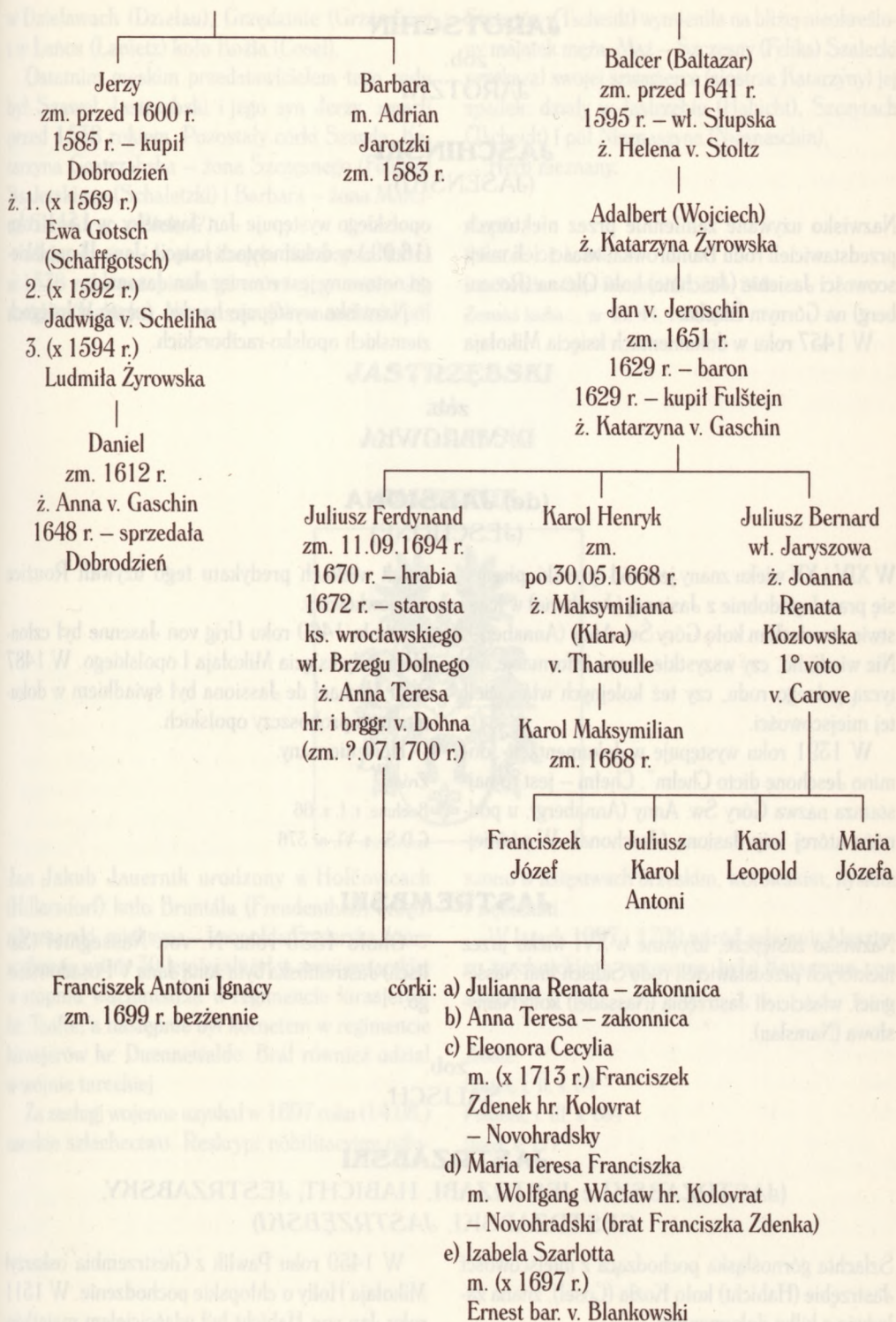
Doerr, s. 110, 161

Dorst, t. I, nr 162

GENEALOGIA

Stanisław Jarocki
zm. w Krakowie 10.10.1515 r.
marszałek nadworny
ochmistrz królowej Barbary Zapoły





JAROTSCHIN

zob.

JAROTZKI

JASCHINSKI

(JASENSKI)

Nazwisko używane zamiennie przez niektórych przedstawicieli rodu Dambrowka, właścicieli miejscowości Jasienie (Jaschine) koło Olesna (Rosenberg) na Górnym Śląsku.

W 1457 roku w dokumentach księcia Mikołaja

opolskiego występuje Jan Jasensky, w 1511 roku (16.09.) w dokumentach księcia Jana II opolskiego notowany jest również Jan Jasansky.

Nazwisko występuje bardzo często w księgach ziemskich opolsko-raciborskich.

zob.

DAMBROWKA

(de) JASSIONA

(JESCHONE)

W XIV i XV wieku znany jest ród rycerski, piszący się prawdopodobnie z Jasionej (Jeschona) w księstwie strzeleckim koło Góry Św. Anny (Annaberg). Nie wiadomo, czy wszystkie znane informacje dotyczą jednego rodu, czy też kolejnych właścicieli tej miejscowości.

W 1391 roku występuje w dokumentach „domino Jeschone dicto Chelm”. Chelm – jest to najstarsza nazwa Góry Św. Anny (Annaberg), u podnóża której leży Jasiona (Jeschona). W później-

szych wiekach predykatu tego używali Rouzice i Dziewkowscy.

Około 1460 roku Urig von Jasenne był członkiem rady księcia Mikołaja I opolskiego. W 1487 roku Michael de Jassiona był świadkiem w dokumentach proboszczy opolskich.

Herb nieznan.

Źródła:

Boehme, t. I, s. 66

C.D.S., t. VI, nr 376

JASTREMSKI

Nazwisko zastępcze, używane w XVI wieku przez niektórych przedstawicieli rodu Salisch linii Nassegnef, właścicieli Jastrzębia (Nassadel) koło Namysłowa (Namslau).

Około 1530 roku N. von Nassegnef (Salisch) Jastrembska była żoną Jana V Posadowskiego.

zob.

SALISCH

JASTRZABSKI

(JASTRZABSKI z JESTRZABI, HABICHT, JESTRZABSKY, GESTRZABSKI, JASTRZĘBSKI)

Szlachta górnośląska pochodząca z miejscowości Jastrzębie (Habicht) koło Koźla (Cosel), znana za ledwie z kilku dokumentów.

W 1459 roku Pawlik z Giestrzembia oskarżył Mikołaja Holly o chłopskie pochodzenie. W 1511 roku Jan von Habicht był właścicielem majątków

w Dzielawach (Dzielau), Grzędzinie (Grzendzin) i w Łańcu (Lanietz) koło Koźła (Cosel).

Ostatnim męskim przedstawicielem tego rodu był Szawel Jastrzębski i jego syn Jerzy, zmarli przed 1538 rokiem. Pozostały córki Szawła: Katarzyna Gestrzabska – żona Szczęsnego (Feliksa) Ssaletskiego (Schaletzki) i Barbara – żona Marcina Głatskiego z Biele (?).

Majątek ojca i brata przejęła Katarzyna, która w 1538 roku przepisała go na swojego męża: Jastrzębie (Habicht), Nieznaszyn (Niesnaschin) i pół

Szczytów (Tscheidt) wymieniła na bliżej nieokreślony majątek męża. Mąż – Szczęsnny (Feliks) Szalecki przekazał swojej szwagierce (siostrze Katarzyny) jej spadek: działły w Jastrzębiu (Habicht), Szczytach (Tscheidt) i pół Nieznaszyna (Niesnaschin).

Herb nieznan.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 249

Landbuecher Opp.-Rat., nr 160, 251, 256

Zemská kniha..., nr 43, 44, 144, 151

JASTRZĘBSKI

zob.

JASTRZABSKI

JAUERNIK



Jan Jakub Jauernik urodzony w Holcovicach (Hillersdorf) koło Bruntálu (Freudenthal), urzędnik cesarski, miał syna – Leopolda Fryderyka, który w okresie wojny 30-letniej służył w armii cesarskiej w stopniu wachmistrza w regimencie kirasjerów hr. Taaffe, a następnie był kornetem w regimencie kirasjerów hr. Duennwalde. Brał również udział w wojnie tureckiej.

Za zasługi wojenne uzyskał w 1697 roku (14.08.) czeskie szlachectwo. Reskrypt nobilitacyjny ogłoszono

w księstwach brzeskim, wołowskim, nyskim i ziebickim.

W latach 1697 i 1709 wśród zakonnic klasztoru trzebnickiego notowana była Katarzyna von Jauernik.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 54

Pilnáček, t. III, s. 684

Doerr, s. 177

JAWORNITZ

W 1376 roku Stefan von Jawornitz (Jawornica – Jawornitz) koło Lublińca (Lublinitz) oraz jego syn – Segehard, byli właścicielami Warmuntowic (Warmunthau) koło Koźła (Cosel) lub Warmątowic (Warmuntowitz) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz).

Nic więcej o tym rodzie nie wiadomo.

Źródła:

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemalige Festung Cosel, Berlin 1866, s. 85

JAWOROWITZ

Według Sinapiusa – w kronice oleśnickiej (jakiej?) pod 1295 rokiem zanotowany jest rycerz zwany Boguszek, syn Bogusława Jaworowica, który sprzedał dziedziczny majątek „Preczow” (?) w księstwie oleśnickim. Sinapius uważa, że była to rodzina

szwedzka lub ruska, być może należeli do polskich Strzegomiów.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 118

JAWORSKI



Szlachta księstwa cieszyńskiego znana z XVII i XVIII wieku.

W 1627 roku Henryk Jaworski z Jawor był żonaty z Zuzanną von Wilczek. Henryk Jaworski, właściciel majątku w Ochabach Wielkich (Gross Ochab), żonaty (x 7.02.1656 r.) z Elżbietą Bludowską (zm. 1669 r.) z Ochab Wielkich (Gross Ochab), zmarł 30.08.1669 roku i pochowany został w Hażlachu (Haslach). Miał czworo dzieci: Henryka, Adama, Mikołaja i Elżbietę.

Elżbieta (ur. 14.02.1666 r.) była żoną Jerzego Bernarda Guretzkiego z Dębowca Dolnego (Nieder Dembowietz) i Pawłowic (Pawlowitz) w księstwie cieszyńskim. W 1720 roku była już wdową.

Henryk (ur. 13.11.1656 r.) – służył w armii cesarskiej, dostał się do niewoli francuskiej i następnie służył w armii francuskiej.

Adam – zmarł w czasie studiów na Węgrzech, w wieku 16 lat.

Mikołaj (ur. 30.07.1658 r.) – po studiach służył w armii książąt brunswickich w stopniu porucznika. Żonaty z N. Guretzką, miał kilkoro dzieci, z których znanych jest czworo:

- Karol Mikołaj – po studiach w Halle mieszkał w Cieszynie (Teschen), gdzie zmarł w 1715 roku. Przyczynił się do budowy nowego kościoła ewangelickiego w tym mieście;
- Leopold – mieszkał w Kocurovicach (Kotzurowitz);
- N. córka – dama dworu altenburskiego, po powrocie do domu wyszła za mąż za N. von Naefe;
- N. córka – żona (x ok. 1716 r.) N. Rymultowskiego z Szombierka (Schomberg).

W 1718 roku notowany był w dokumentach

Ludwik Jaworski – możliwe, że również syn Mikołaja.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 490; t. II, s. 701

Błażek, t. I, s. 49; t. IV, s. 29

Pilnáček, t. III, s. 685

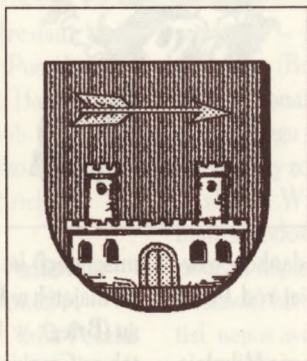
Pilnáček J., Die älteste Genealogie der Grafen Wilczek, Wien 1936, s. 46

JAYKOWSKI

zob.

DOLANSKI

JEANNARET



Ród pochodzenia francuskiego. Nie wiadomo, kiedy jego przedstawiciele przybyli na Śląsk.

Dionizy Franciszek Scipio de Jeanneret, urodzony na Śląsku w 1763 roku, był kapitanem i instruktorem École Militaire króla Fryderyka Wilhelma II. W kampanii reńskiej był adiutantem księcia Hohenlohe, a w wojnach napoleońskich – generałem wojsk pruskich.

Zmarł 19.06.1828 roku. Posiadał majątki na Górnym Śląsku, w okolicy Lublińca (Lublinitz). W 1781 roku sprzedał Feliksowi von Stuermer majątki: Molną (Mollna), Ciasną (Cziasnau) i Jeżową (Jezowa).

Prawdopodobnie jego matką była Elżbieta z Welczków von Jeannaret, w 1768 roku właścicielka Szombierka (Schomburg) koło Bytomia (Beuthen). W 1775 roku właścicielką tej miejscowości była Szarlotta z Jeannaretów Welczkowa (córnica?).

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 29

Ślawik W., Zur Familiengeschichte des Beuthener Landes, (w:) Der Familienforscher, Mannheim J., 3:1928, H. 7/12, s. 225–228

Weltzel A., Geschichte der Stadt und Herrschaft von Guttenberg, Ratibor 1882, s. 125

JELTSCH

(JELCZ)

Nazwa miejscowości Jelcz (Jeltsch) koło Wrocławia (Breslau) używana czasem zamiast nazwiska przez dwa rody, właścicieli tej miejscowości.

W XV wieku nazwą tą posługiwali się przedstawiciele rodu Borschnitz: w 1452 roku występuje w do-

kumentach oleśnickich Johann Jeltsch, a w 1472 roku – Hans Gelcz (Jelcz).

W XVI wieku Jelcz (Jeltsch) należał do dolnośląskiej linii Kotulińskich, którzy zamiennie czasem używali jako nazwiska „Jeltsch”, „Jeletski” vel „Jaletski”.

zob.

BORSCHNITZ
KOTTULINSKI**JENCKWITZ**
(JENKEWITZ, JENKWITZ)

Podstawowa linia rodu śląskich Habdanków (Awdańców), z której wydzielił się później ród Posadowskich.

Za protoplastę Jenckwitzów uważa się Mikołaja Habdanka zwanego Jenckwitz (Jenckwitz genannt) – najstarszego syna Pakosława z Polskiej Ścinawy (Polnisch Steinau) koło Oławy (Ohlau). W pierwszej połowie XIV wieku był on właścicielem Jenkowic (Jenkwitz) koło Oławy (Ohlau), od których przyjął nazwisko. Posiadał również Posadowice (Postelwitz) koło Oleśnicy (Oels) i Rynakowice (Irrschocke) koło Wrocławia (Breslau). Miał pięciu synów: Peczka (Pjotr), Heynka (Henryk), Nicza (Mikołaj), Paula i Michaela.

Peczko występuje w dokumentach w drugiej połowie XIV wieku. W latach 1360, 1364 i 1365 był członkiem rady miejskiej Brzegu (Brieg) i właścicielem majątku w Brzezynie (Briesen) koło Brzegu (Brieg). Żonaty dwukrotnie: 1. N.N., 2. z Anną „de Pratis”, miał dwóch synów: Piotra i Jana (Hannos).

Młodszy – Jan w 1422 roku kupił od swojej bratowej Katarzyny Brzezinę (Briesen). Żonaty z Małgorzatą N., zmarł bezpotomnie.

Starszy – Piotr występuje jako świadek w 1396 roku, w dokumencie wystawionym w Niemodlinie (Falkenberg). W 1402 roku kupił on od Henryka (Heinze) von Pogrell czynsz z Czeskiej Wsi (Boeh-

mischdorf) koło Brzegu (Brieg), w 1406 roku kupił majątek w Przylesiu (Konradswaldau) koło Brzegu (Brieg), w 1405 roku kupił całość praw i majątek w Czeskiej Wsi (Boehmischdorf), a w 1406 roku nabył czynsz ze wsi Sienice (Senitz) koło Dzierżoniowa (Reichenbach). W tym samym roku pełnił funkcję członka rady miejskiej Brzegu (Brieg). Zmarł przed 1409 rokiem. Żonaty z Katarzyną N., występującą w dokumentach brzeskich jeszcze w 1422 roku, miał dwóch synów: Jerzego (Jork) i Konrada.

Jerzy – znany z dokumentów z lat 1420 i 1436, był altarystą w Brzegu (Brieg).

Konrad – w 1417 roku nabył od Fricza Mładata ze Ścinawy (Steinau) koło Oławy (Ohlau) czynsz z Czeskiej Wsi (Boehmischdorf). W 1417 roku mieszkał już we Wrocławiu (Breslau), gdzie posiadał dom przy ul. Kuźniczej (Schmiedebruecke).

Drugi syn Mikołaja, a brat Peczki – Heynko właściciel Brzeziny (Briesen), mieszczanin brzeski, znany z dokumentów z 1351 roku, po 1360 roku przeniósł się do Wrocławia (Breslau); był on założycielem wrocławskiej linii Jenckwitzów.

Trzeci z synów Mikołaja – również Mikołaj (Nicz), właściciel Posadowic (Postelwitz) koło Oleśnicy (Oels) był założycielem rodu Posadowskich.

O dwóch najmłodszych synach Mikołaja – Pawle i Michale niewiele wiadomo. Paweł był właścicielem Miłonowa (Mellenau) koło Olawy (Ohlau). Żonaty z Emmerich N., znany jest z dokumentów z 1360 roku. Michał w 1362 roku występuje w dokumentach oleśnickich.

Linia wrocławska Henryka (Heinko)

Heynko, właściciel Brzeziny (Briesen), mieszczanin brzeski i później wrocławski, miał syna, również Henryka (Heinko), w latach 1355 i 1377 członka rady miejskiej Wrocławia (Breslau).

Według niektórych historyków (Posadowski-Wehner, Schellenberg) zmienił herb Habdank na odwróconą czapkę tatarską (?) (zob. Jenkwitz v. Gohlau). Prawdopodobnie miał tylko córkę Małgorzatę, zamężną z Mikołajem von Krickau.

Linia wrocławska Jenkwitz von Postelwitz (Posilowic, Posławic, Posadowic)

Mikołaj (Niczo) – syn Mikołaja, brat Peczka i Heynka, wymieniany w dokumentach w latach 1363 i 1371, uważany jest za założyciela rodu Posadowskich z Posadowic (Postelwitz). W XIV i XV wieku nazwa tej miejscowości występuje w dokumentach jako Posilowice vel Posławice. Żonaty z Anną N., miał dziewięcioro dzieci: Mikołaja, Ambrożego, Pawła, Jana, Franciszka, Klemensa, Małgorzatę, Agnieszkę i Annę.

Anna (1379, 1449) była trzykrotnie zamężna: 1. z Janem Mladath z Polskiej Ścinawy (Polnisch Steinau), 2. z Janem Rolle von Oppersdorf, 3. z Bernardem von Schreibersdorf. Małgorzata (zm. 1453 r.) była żoną N. Slepkoel.

Jan (zm. 1449 r.) oraz Paweł zwani Podstolowicz, byli właścicielami Szczepanowic (koło Opolą?) i Lichyni (Lichinia). Nie wiadomo, czyimi synami byli Mikołaj Jenkwicz, kanonik wrocławski notowany w dokumentach w 1425 i 1462 roku oraz Jan Jenkwicz zwany Possilowicz, kanonik opolski i altarysta wrocławski.

Ambroży był w 1427 r. kanonikiem katedry wrocławskiej.

Kontynuatorem rodu był najstarszy z rodzeństwa – Mikołaj Jenkwicz z Posselwitz. Żonaty z Hele-

ną von Dyhern, miał czterech synów: Mikołaja, Michała, Jana i Wawrzyńca (Laurentius) Mikołaja. Michał był kanonikiem w Brzegu (Brieg), zamordowany został przez husytów. Jan Jenkwicz przeniósł się do Krakowa.

Najstarszy – Mikołaj i najmłodszy – Wawrzyniec Mikołaj byli założycielami dwóch linii Posadowskich: Mikołaj – *Posadowskich z Posadowic*, a Wawrzyniec Mikołaj – *wrocławskiej linii Jenkwitz z Posadowic*.

Wawrzyniec Mikołaj Jenkwicz z Posłowic (Posadowice – Postelwitz) w 1461 roku posiadał w Brzegu (Brieg) dom przy ul. Długiej (Langen Gasse). Żonaty z Barbarą Weichel, córką dra Weigla z Brzegu (Brieg), zmarł przed 1465 rokiem, pochowany został na cmentarzu przy katedrze wrocławskiej. W katedrze znajdowało się jego epitafium ufundowane przez wnuka Piotra, z umieszczonym napisem: „Laurentio Nicolao Jencwitz de Poslawitz hic sepulto. P. (Petrus) Jengwitz can. Vratisl. nepos avo suo fecit”. Miał cztery córki i dwóch synów: Piotra i Ambrożego.

Ambroży (zm. 18.08.1477 r.) – mgr filozofii, był kanonikiem katedry wrocławskiej.

Piotr (zm. 29.02.1488 r.) posiadał dom we Wrocławiu (Breslau) w rynku oraz ogród przy ul. Świdnickiej. Żonaty dwukrotnie: 1. z Apolonią Petschen (zm. 3.08.1483 r.), 2. z Urszulą Gossinger, miał córkę i trzech synów:

– Ambrożego jun. (zm. 1.12.1545 r.), który kupił dom we Wrocławiu (Breslau) przy ul. Kuźnicznej (Schmiedebuecke); był urzędnikiem królewskim, członkiem rady miejskiej Wrocławia (Breslau). Żonaty z Barbarą Roth, miał pięciu synów i dwie córki. Z synów – Walentyn, w 1524 roku członek rady miejskiej Wrocławia (Breslau), przeniósł się do Krakowa, gdzie w 1552 roku występuje jako obywatel tego miasta. Uważany jest za protoplastę polskiego rodu Ankwiczów;

– Piotra jun. (zm. 20.12.1521 r.) – brata Ambrożego, doktora praw i kanonika katedry wrocławskiej, który był właścicielem Sulimowa (Sillmelnau) koło Wrocławia (Breslau);

– Mikołaja (ur. 1486 r. – zm. 5.06.1537 r.) – trzeci z braci, starostę księstwa wrocławskiego,

członka rady miejskiej, właściciela Rososznicy (Olbersdorf), Juszczyzna (Lampersdorf) i Zabrodzia (Zweibrod) koło Wrocławia (Breslau). Żona-ty był trzykrotnie: 1. z Anną Popplau (Poppelau?), 2. z Apolonią Bank, 3. z Magdaleną von Beutenbach (zm. 14.07.1563 r.) miał trzech synów i pięć córek.

Z synów Mikołaja – Andrzej utonął w Norymberdze przed 1556 rokiem, Mikołaj (ur. 1531 r.) zmarł w Wiedniu 8.05.1580 roku, najmłodszy – Abraham (posthumus – ur. 27.01.1538 r.) Jenckwitz zwany Posadowski był ostatnim męskim przedstawicielem wrocławskich Jenckwitzów. Członek rady miejskiej Wrocławia (Breslau) i starosta księstwa wrocławskiego, właściciel Złotnik (Goldschmieden), Jaksina (Jexau), Zabrodzia (Zweibrod), Kojęcina (Baumgarten) i Kurczowa (Kurtsch), zmarł 28.09.1606 roku.

Żonaty dwukrotnie: 1. z Magdaleną Rhediger, 2. z Anną Heugel miał tylko córkę Magdalenę (ur. 18.04.1571 r. – zm. 23.04.1602 r.), właścicielkę Złotnik (Goldschmieden), żonę Kaspra von Ashelm (zm. 17.10.1608 r.).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 490–491

Gauhen, szp. 723

Błażek, t. II, s. 54

Schles. Wappenbuch, szp. 59–60

Dorst, t. II, nr 58

Posadowsky-Wehner, Die schlesische Habdanks (bmw) (ok. 1925)

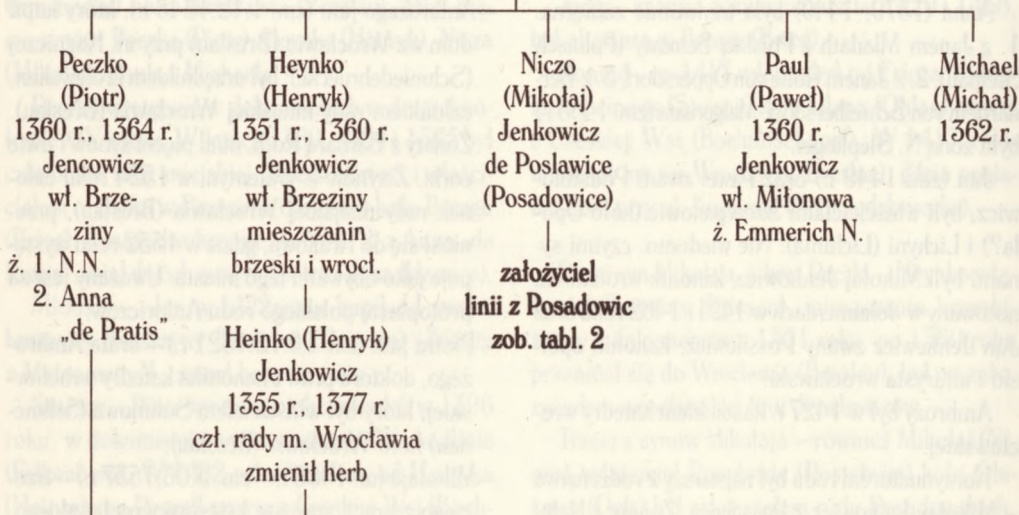
Posadowsky-Wehner, Geschichte des schlesischen uradligen geschlechtes der Grafen Posadowsky-Wehner, Breslau 1891

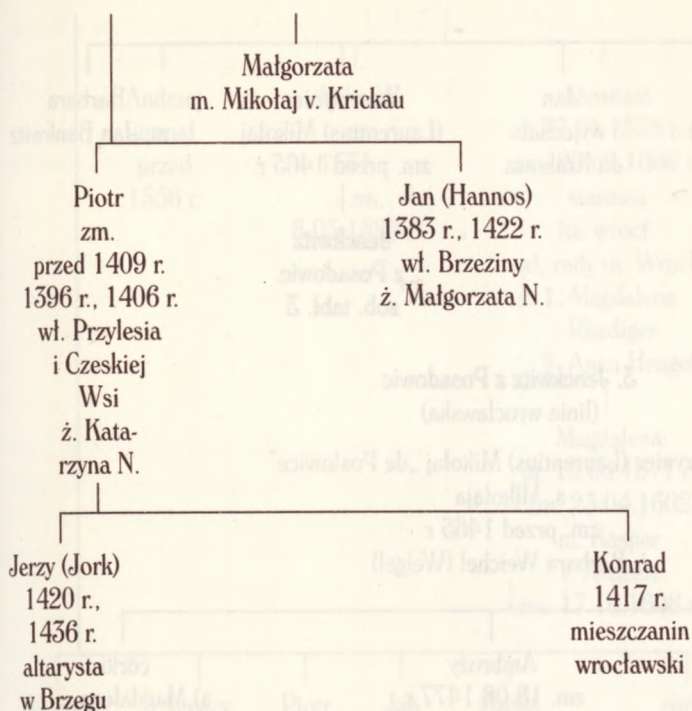
GENEALOGIA

1. Początki rodu Jenckwitz

Pakośław Habdank
s. Pakośława Zdieszysca
1293 r., 1302 r., 1303 r. – wł. Polskiej Ścinawy
ż. Zofia N.

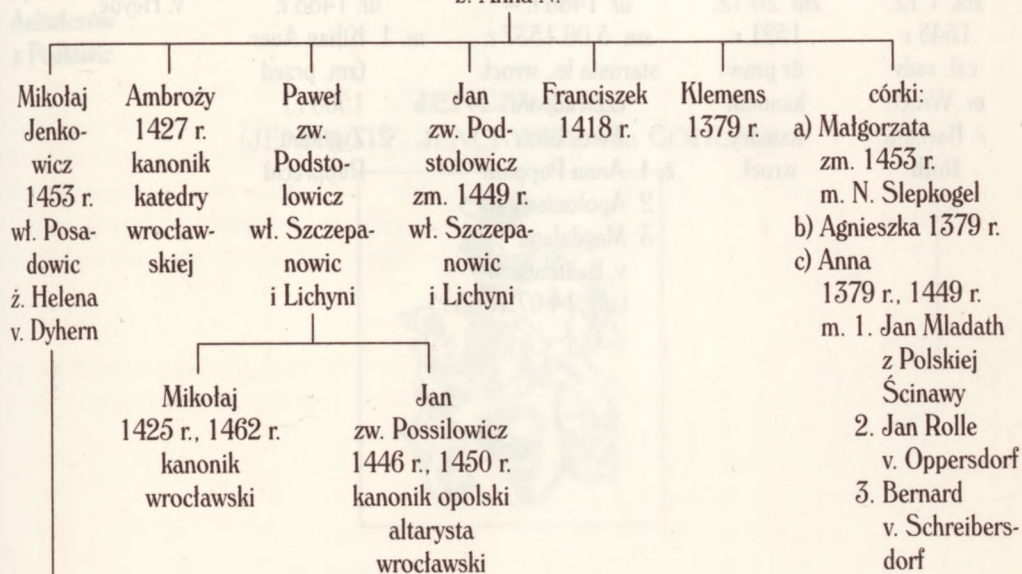
Mikołaj Habdank zwany Jenkowicz
1317 r., 1321 r., 1334 r.
wł. Posadowic i Rynakowic

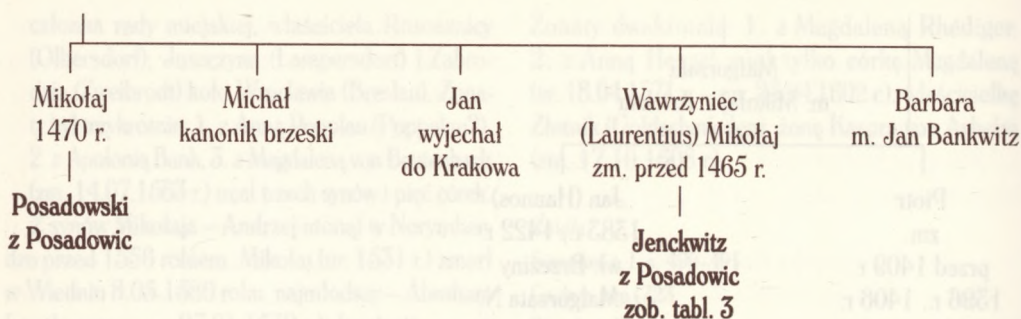




2. Początki linii z Posadowic

Niczo (Mikołaj) z Jenkowicz
1363 r., 1371 r.
mieszczanin brzeski
wł. Posadowic
ż. Anna N.





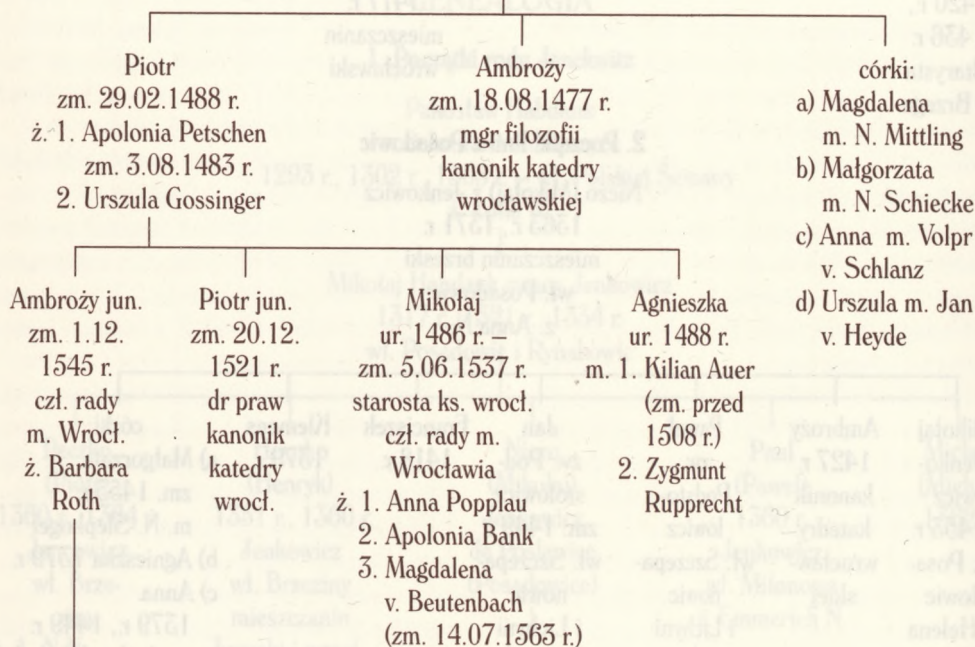
3. Jenckwitz z Posadowic (linia wrocławska)

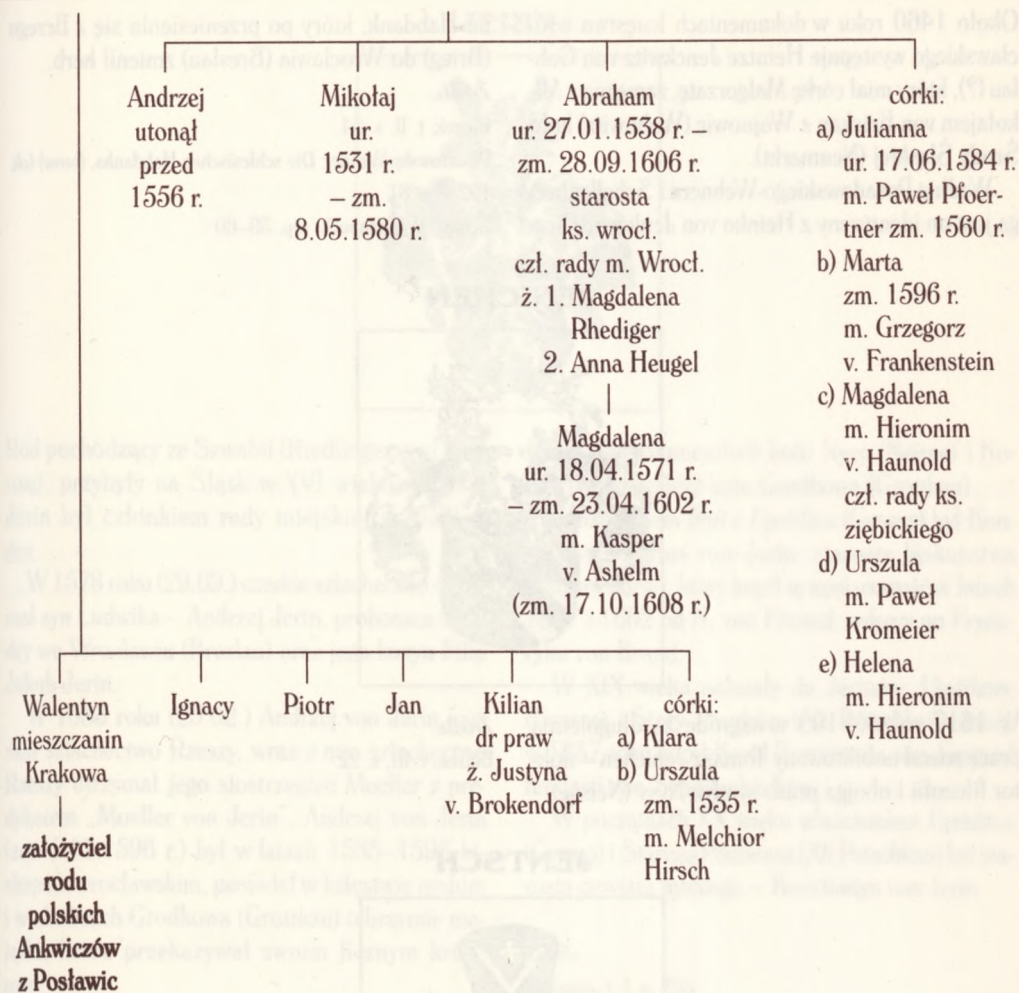
Wawrzyniec (Laurentius) Mikołaj „de Poslowice”

s. Mikołaja

zm. przed 1465 r.

ż. Barbara Weichel (Weigel)



**JENCKWITZ**

(JENKWITZ, JENCKWITZ von GOHLAU)



Okolo 1460 roku w dokumentach księstwa wrocławskiego występuje Heintze Jenckwitz von Gohlau (?), który miał córkę Małgorzatę, zamężną z Mikołajem von Krickau z Wojnowic (Wohnwitz) koło Środy Śląskiej (Neumarkt).

Według Posadowskiego-Wehnera i Schellenberga jest on identyczny z Heinko von Jenkowicz her-

bu Habdank, który po przeniesieniu się z Brzegu (Brieg) do Wrocławia (Breslau) zmienił herb.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 54

Posadowsky-Wehner, Die schlesischen Habdanks, (bmw) (ok. 1925), s. 81

Schles. Wappenbuch, szp. 59–60

JENICHEN



W 1617 roku (4.10.) w nagrodę za długoletnią pracę został nobilitowany Tomasz Jenichen – doktor filozofii i obojga praw, syndyk Nysy (Neisse).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 22

JENTSCH



Patrycjat wrocławski.

Piotr Jentsch miał dwoje dzieci: Barbarę (zm. 1515 r.), dwukrotnie zamężną 1. ze Stentzlem (Stanisławem) Wuesthube, 2. z Mikołajem Uthmannem sen., oraz Dawida – w latach 1467–1499 członka rady miejskiej, żonatego z Katarzyną Bancke.

Dawid miał trzy córki: Krystynę – żonę (x ok.

1473 r.) Jana Freyberga, Barbarę – żonę Mikołaja Uthmanna jun. i trzecią, nieznaną z imienia – żonę Jana Metzlera.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 165

Schles. Wappenbuch, szp. 60

JERIN



Ród pochodzący ze Szwabii (Riedlingen a. d. Donau), przybyły na Śląsk w XVI wieku. Ludwik Jerin był członkiem rady miejskiej w Riedlingen.

W 1578 roku (29.09.) czeskie szlachectwo otrzymał syn Ludwika – Andrzej Jerin, proboszcz katedry we Wrocławiu (Breslau) oraz jego kuzyn Filip Jakub Jerin.

W 1583 roku (25.02.) Andrzej von Jerin uzyskał szlachectwo Rzeszy, wraz z nim szlachectwo Rzeszy otrzymał jego siostrzeniec Moeller z predykatem „Moeller von Jerin”. Andrzej von Jerin (zm. 5.11.1596 r.) był w latach 1585–1596 biskupem wrocławskim, posiadał w księstwie nyskim i w okolicach Grodkowa (Grottkau) olbrzymie majątki, które przekazywał swoim licznym krewnym.

Jerinowie śląscy dzielili się na dwie linie: 1. z *Siestrzechowic* (Grunau) – później *linia austriacka* i 2. z *Ujeżdźca* (Gesess) – później *linia pruska* (obie miejscowości w księstwie nyskim).

Żołźycielem *linii z Siestrzechowic* (Grunau) był Filip Jakub von Jerin. Posiadał on również m.in.

Kwiatków (Blumenthal) koło Nysy (Neisse) i Kopań (Friedewalde) koło Grodkowa (Grottkau).

Żołźycielem *linii z Ujeżdźca* (Gesess) był Konstantyn Magnus von Jerin, starosta biskupstwa wrocławskiego, który kupił tę miejscowość w latach 1657 i 1662 od N. von Freund, wdowy po Fryderyku von Brand.

W XIX wieku należały do Jerinów: Ujeżdźciec (Gesess) i Stary Paczków (Alt Patschkau), który w 1837 roku kupił Karol Boromeusz von Jerin od fundacji von Schollenbachów.

W początkach XX wieku właścicielem Ujeżdźca (Gesess) i Starego Paczkowa (Alt Patschkau) był starosta powiatu nyskiego – Konstantyn von Jerin.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 703

Zedlitz, t. III, s. 32–33

Błażek, t. IV, s. 29

Pilnáček, t. II, s. 687

Schles. Wappenbuch, szp. 60–61

Dorst, t. I, nr 121

Krane, s. 53

JERZABEK

(JERZABEK z MORZKOVA)



Drobna szlachta morawska pochodząca z Mořkova koło Jičína.

Jakub Jerzabek wybudował w tej miejscowości kościół. Jego syn – Jan przeniósł się na teren księstwa cieszyńskiego i w latach 1570–1592 posiadał majątek Strzeż (Trzycież, Trzytiesch). Żonaty z Martą Hinal von Kornitz, córką Mikołaja, miał córkę Katarzynę.

Zmarł w 1600 roku, wdowa (zm. 1621 r.) z córką mieszkały w Morawskiej Ostrawie (Moravská Ostrawa, Maerisch Ostrau).

Blažek nie znał jego herbu, gdyż epitafium znajdujące się w kościele w Ostrawie było zatarte i z herbu pozostał tylko klejnot. Zachował się jednak herb w kościele w Mořkovie, który publikuje Pilnáček.

Źródła:

Blažek, t. IV, s. 147

Pilnáček, t. I, s. 246–247

JESCHKE



W 1601 roku (25.08.) szlachectwo czeskie otrzymali bracia Melchior i Andrzej Jeschke z Legnicy (Liegnitz).

Źródła:

Blažek, t. II, s. 55

Pilnáček, t. III, s. 688

JESCHKY



Szlachta pochodzenia czeskiego, osiadła w śląskiej części Górnych Łużyc w okolicy Zgorzelca (Goerlitz) i Lubania (Lauban).

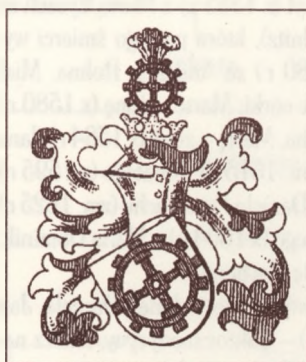
Źródła:

Błażek, t. III, s. 138

Pilnáček, t. III, s. 688

JESOR

(JESER)



Szlachta pochodząca z księstwa brzeskiego, osiadła również w księstwach górnośląskich. Ich siedzibą rodową były prawdopodobnie Siedlce (Zedlitz) koło Oławy (Ohlau). W tej okolicy posiadali również Bryłówek (Deutsch Breile). Znani są głównie z księstwa oleśnickiego. Ich herb jest identyczny z herbem Oderskich z Moraw.

W 1301 roku Piotr i Paweł Jesor występują na dworze księcia Henryka oleśnickiego. W 1364 roku Wojciech Jesor był ławnikiem prawa polskiego w okręgu sądowym Trzebnicy (Trebnitz).

W 1450 roku Augustyn Jezer był z ramienia ksią-

żąt oleśnickich starostą Kozła (Cosel). W 1469 roku również Augustyn (ten sam?) był członkiem rady księcia Fryderyka I legnicko-brzeskiego i właścicielem Zaborowa (Lampersdorf) koło Wołowa (Wohlau).

Ród wymarł w 1593 roku na Janie von Jesor.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 491; t. II, s. 704

Zedlitz, t. III, s. 33

Błażek, t. II, s. 55; t. IV, s. 30

Pilnáček, t. III, s. 689

Wappensagen, s. 73

JESSENSKY

(JESSENSKY von NAGY-JESSEN)



Ród pochodzący z Węgier (Słowacji) z hrabstwa Thurocz.

W drugiej połowie XVI wieku przybyli na Śląsk bracia: Wawrzyniec (Lorenc), Melchior i Baltazar.

Melchior (ur. 1523 r.) był kupcem we Wrocławiu (Breslau). Żonaty był (x 1555 r.) z Martą Eysach ze Świdnicy (Schweidnitz), która po jego śmierci wyszła za mąż (x 1580 r.) za Andrzeja Rohna. Miał dwóch synów i dwie córki: Martę – żonę (x 1580 r.) Ezjasza Heidenreicha, Marię – żonę (x 1584 r.) Jana Scholza, Kaspra (zm. 1615 r.), żonatego (x 1595 r.) z Marią, wdową po Danielu Fauerbachu (zm. 1625 r.) i Baltazara – żonatego (x 1604 r.) z Marią Dominik, wdową po Wacławie Kaybergu.

Baltazar miał dwóch synów: Jana i Daniela. Jan (ur. 27.09.1566 r.) – doktor medycyny, lekarz nadworny książąt saskich i profesor uniwersytetu w Wittenberdze, następnie lekarz nadworny cesarza Rudolfa II i Macieja, rektor uniwersytetu w Pradze, został ścięty w Pradze 21.06.1621 roku. Żonaty był z Marią von Fels (ur. 10.04.1564 r. – zm. 25.05.1612 r.). Daniel – brat Jana, wrócił na Węgry.

Wawrzyniec (Lorenc) (ur. 10.08.1532 r. – zm. 1588 r.) był właścicielem Żernik Wielkich (Gross Suerdnig) koło Wrocławia (Breslau). Żonaty z Barbarą Uthmann (ur. 1540 r. – zm. 23.10.1612 r.), miał sześcioro dzieci: Stefana, Ezjasza, Wawrzyńca, Mikołaja, Tobiasza i Barbarę.

Stefan (ur. 28.11.1574 r. – zm. 31.01.1622 r.) odziedziczył po ojcu Żerniki (Gross Suerdnig). Żonaty (x 1613 r.) z Ewą von Haunold (ur. 1593 r. – zm. 1640 r.), która po jego śmierci wyszła za mąż (x 1623 r.) za Wita Roetela (ur. 1588 r. – zm. 1651 r.), miał trzech synów: Jana Karola, zmarłego w młodości, Karola Stefana (ur. 1616 r. – zm. 3.03.1672 r.), oraz Stefana Karola (ur. 1617 r.), żonatego dwukrotnie: 1. z N. von Peterswald, 2. z Elżbietą von Lindeiner – miał syna Karola.

Ezjasz (ur. 25.03.1580 r. – zm. 17.12.1648 r.) przeniósł się do Wiednia. Żonaty dwukrotnie: 1. (x 1608 r.) z Magdaleną Bencke, 2. z Magdaleną von Hertwig, miał troje dzieci: Karola Maksymiliana, Kunegundę i Ferdynanda, którzy również mieszkali w Wiedniu.

Wawrzyniec jun. (ur. 10.07.1586 r. – zm. 20.11.1621 r.) mieszkał we Wrocławiu (Breslau).

Mikołaj (ur. 1573 r. – zm. 1599 r.) przeniósł się do Lizbony, gdzie doczekał się liczego potomstwa.

Tobiasz (ur. 24.03.1585) – brak informacji o nim.

Barbara (ur. 1578 r. – zm. 1640 r.) była dwukrotnie zamężna: 1. (x 1601 r.) z Konradem von Affe, 2. ze Stentzlem von Aichhaeuser (zm. 1643 r.).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 491–492; t. II, s. 704

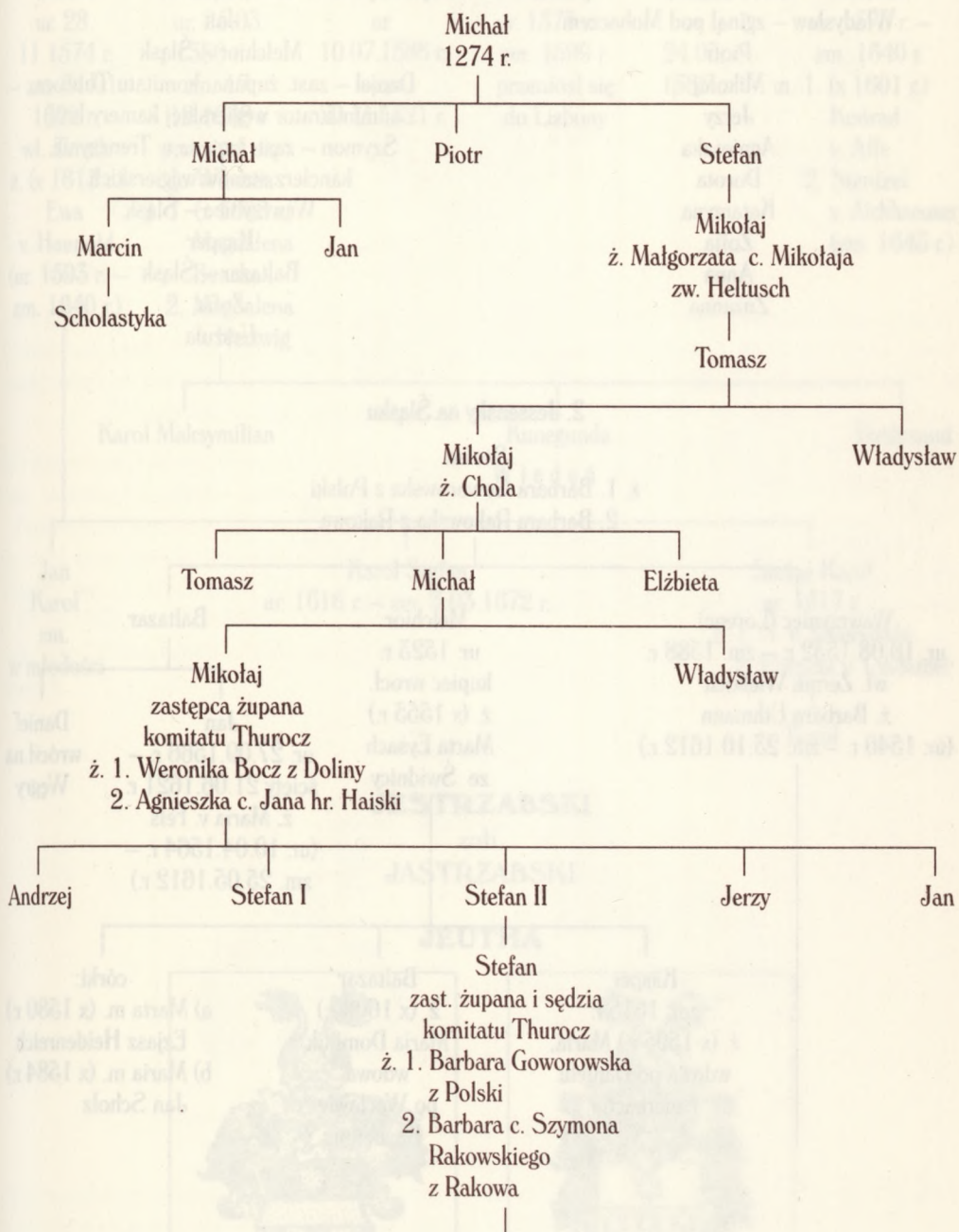
Błażek, t. III, s. 165

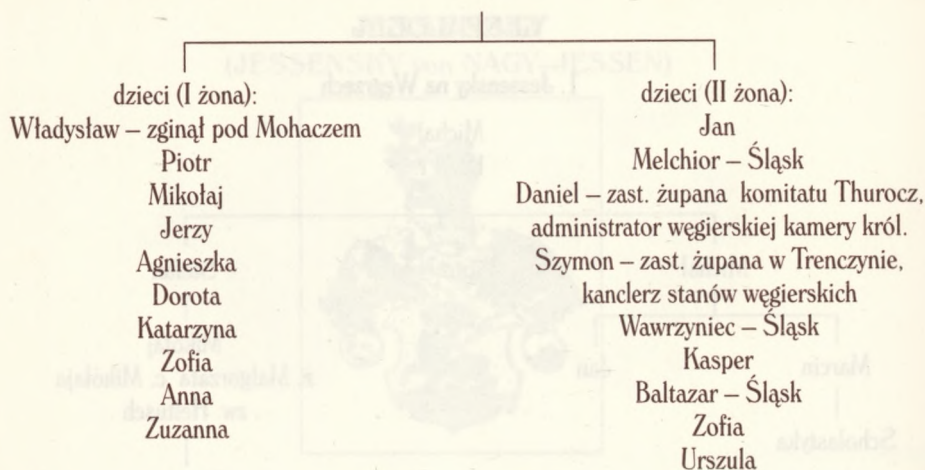
Schles. Wappenbuch, szp. 61

Wappensagen, s. 73

GENEALOGIA

1. Jessensky na Węgrzech

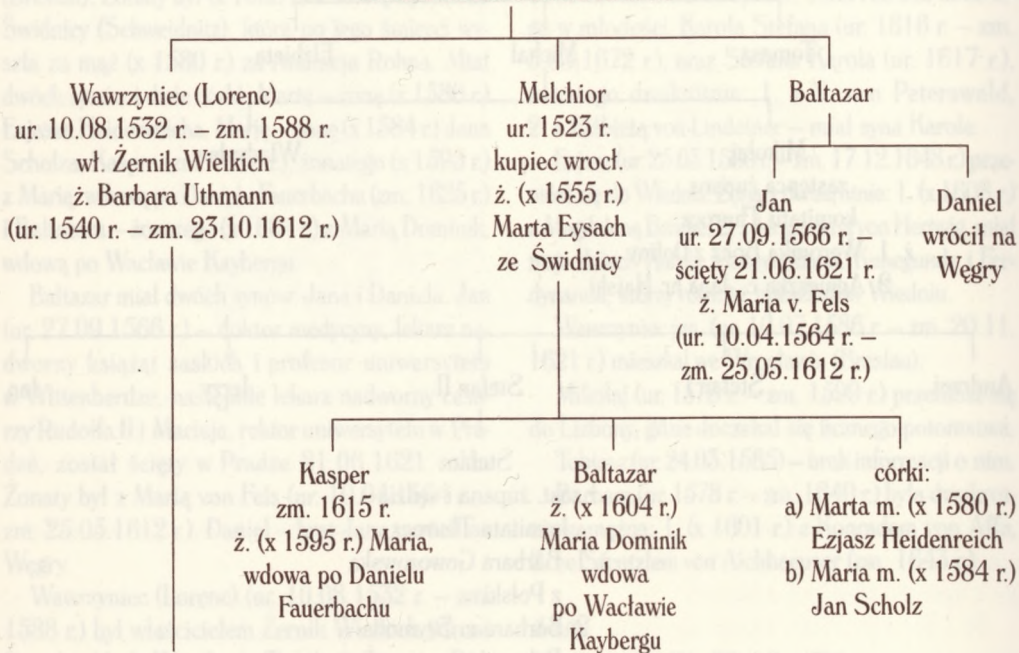


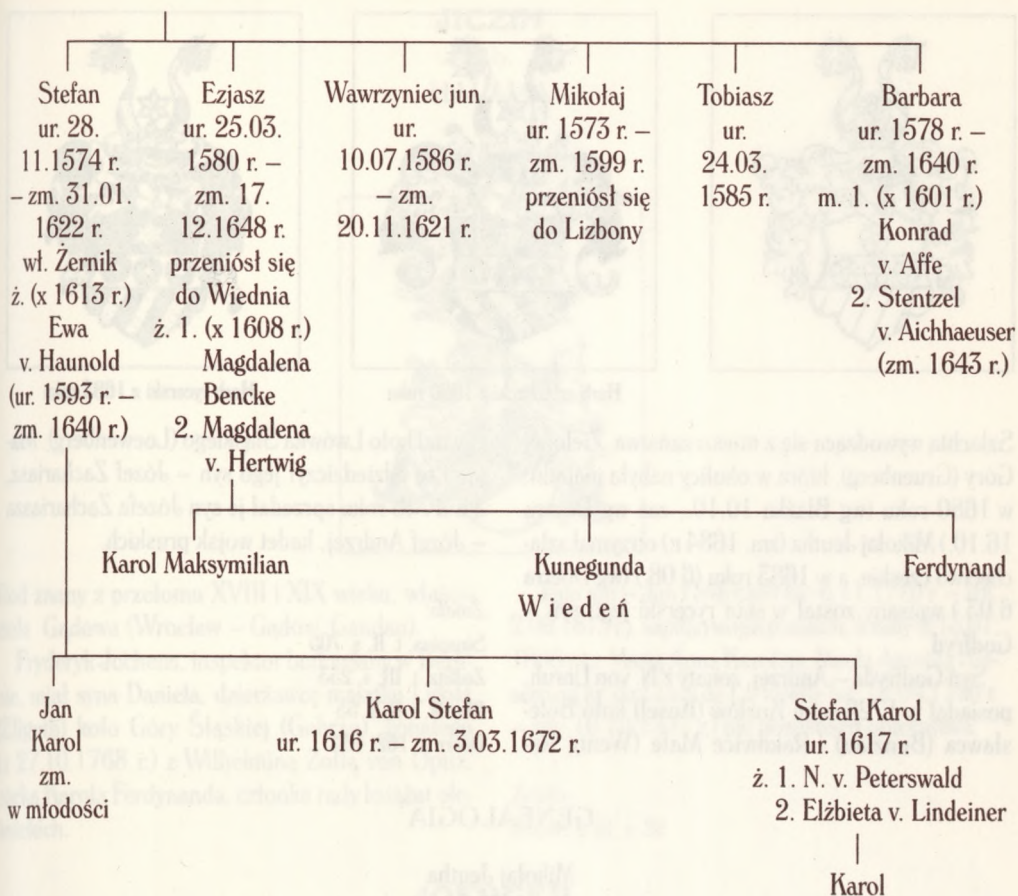


2. Jessensky na Śląsku

Stefan

- ż. 1. Barbara Goworowska z Polski
2. Barbara Rakowska z Rakowa



**JESTRZABSKI**

zob.

JASTRZABSKI**JEUTHA**



Herb szlachecki z 1680 roku

Herb rycerski z 1683 roku

Szlachta wywodząca się z mieszczaństwa Zielonej Góry (Gruenberg), która w okolicy nabyła majątki; w 1680 roku (wg Błażka 10.10., zaś wg Doerra 16.10.) Mikołaj Jeutha (zm. 1684 r.) otrzymał szlachectwo czeskie, a w 1683 roku (6.08.) (wg Doerra 6.03.) wpisany został w stan rycerski jego syn – Godfryd.

Syn Godfryda – Andrzej, żonaty z N. von Unruh, posiadał w 1726 roku Kozłów (Kosel) koło Bolesławca (Bunzlau) i Rakowice Małe (Wenig Ra-

ckwitz) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg). Majątki te odziedziczył jego syn – Józef Zachariasz, a w 1748 roku sprzedał je syn Józefa Zachariasza – Józef Andrzej, kadet wojsk pruskich.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 705

Zedlitz, t. III, s. 253

Błażek, t. II, s. 55

Doerr, s. 162, 164

GENEALOGIA

Mikołaj Jeutha
zm. 1684 r.
mieszczanin zielonogórski
1680 r. – szlachectwo czeskie

Godfryd

1683 r. – wpisany w stan rycerski

Andrzej

1726 r. – wł. Kozłowa i Rakowic Małych
ż. N. v. Unruh

Józef Zachariasz

wł. Kozłowa i Rakowic Małych

Józef Andrzej

kadet wojsk pruskich
1748 r. – sprzedaje majątki

JICZIN

zob.

HALAMA**JOCHENS**

Ród znany z przełomu XVIII i XIX wieku, właściciele Gądowa (Wrocław – Gądów, Gandau).

Fryderyk Jochens, inspektor budowlany w Berlinie, miał syna Daniela, dzierżawcę majątku Ligota (Ellguth) koło Góry Śląskiej (Guhrau), żonatego (x 27.10.1768 r.) z Wilhelminą Zofią von Opitz, córką Karola Ferdynanda, członka rady książąt oleśnickich.

Jego syn – Jan Ferdynand (ur. 6.11.1770 r. – zm. 2.09.1813 r.), kapitan wojsk pruskich, żonaty (x 15.07.1806 r.) z Marią Anną Karoliną Józefą Antonią Krescencją hr. du Claux de La Valette (ur. 13.04.1780 r. – zm. 10.10.1857 r.) nie pozostawił potomstwa.

Źródła:

Blażek, t. III, s. 22

JOERGER

Herb rodowy



Herb baronowski

Stara szlachta górnaustricka; w 1570 roku tytuły baronów otrzymali bracia: Krzysztof, Jan i Hildebrand.

Syn Krzysztofa – Abraham bar. von Joerger był

radcą kamery królewskiej we Wrocławiu (Breslau) i właścicielem państwa Uraz (Auras) koło Wrocławia (Breslau). Miasteczko to odbudował własnym kosztem po wielkim pożarze 8.02.1555 roku.

Żonaty dwukrotnie: 1. z Barbarą bar. von Breuner, 2. z Małgorzatą von d. Bussche, wdową po N. von Ganitz, zmarł bezpotomnie, a majątek otrzymali w spadku dalsi krewni, którzy posiadali Uraz (Auras) aż do 1640 roku.

Ród wymarł w 1772 roku (9.10.) na zmarłym w Gratzu hr. Janie Kwintynie II.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 55

JOHANNSDORF

zob.

BIEROLT

JOHN

Nazwisko to nosiło kilka rodów mieszczań wrocławskich; niektóre z nich otrzymały tytuły szlacheckie.

JOHN

(JOHN von WILCKAU zum BAUMGARTEN)



Herb szlachecki



Herb rycerski

W 1603 roku (20.04.) szlachectwo czeskie otrzymał Augustyn John z Wrocławia (Breslau).

W 1579 roku posiadał Wilków (Wilkau) koło Namysłowa (Namslau). W 1607 roku wpisany został „ad personam” w stan rycerski. Był synem mieszczanina świdnickiego Marcina Jona (zm. przed 1579 r.). Żonaty (x 1579 r.) z Justyną Claudius.

Syn (?) Augustyna – Henryk, osiadł w księstwie opawskim, gdzie w latach 1625–1629 był starostą w Odrach (Odrau).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 56

Pilnáček, t. III, s. 691

Schles. Wappenbuch, szp. 61

Doerr, s. 7

JOHN



W 1707 roku (11.10.) szlachectwo czeskie otrzymała Zuzanna Oehm, wdowa po Janie Chrystianie John (zm. 20.10.1703 r.), radcy cesarskim i syndyku wrocławskim i jej pięcioro dzieci: Jan Ferdynand, Jan Chrystian, Zuzanna Elżbieta, Joan-

na Zuzanna, Zuzanna Krystyna i Zuzanna Karolina.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 56

Schles. Wappenbuch, szp. 61–62

JOHN

(JOHN von KOSEL)



Mieszczanie wrocławscy.

Kasper John (zm. 1603 r.), właściciel Kozanowa (Kosel) koło Wrocławia (Breslau), pod koniec życia był kanclerzem państwa stanowego Milicz (Militsch). Żonaty był (x 1590 r.) z Małgorzatą von Heugel z Polakowic (Pollogwitz) koło Wrocławia (Breslau), która zmarła w 1601 roku.

Jego syn – Rudolf (ur. 29.11.1595 r.) w 1610 roku studiował na uniwersytecie w Lipsku, a następnie w Tybindze, Strassburgu i w Szwajcarii. W 1624 roku był członkiem rady miejskiej Wro-

clawia (Breslau) i nadkomisarzem wojennym w tym mieście. Zmarł 27.11.1642 roku.

Żonaty (x 27.06.1620 r.) z Anną Marią von Flandrin, miał trzech synów: Kaspra Antoniego, w 1642 roku studenta w Wittenberdze, Rudolfa jun. i zmarłego w wieku 27 lat Jerzego Rudolfa oraz dwie córki: Urszulę Katarzynę i Annę Marię.

Bratem Rudolfa był Godfryd, żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Magdaleną Jonas von Lilgenau, 2. z Marią Magdaleną von Artzat (ur. 11.09.1587 r.), wdową po N. von Luck, miał syna Rudolfa (ur. 1629 r.).

Oprócz Kozanowa (Kosel) posiadali również
Samotwór (Romberg) koło Wrocławia (Breslau).

Źródła:

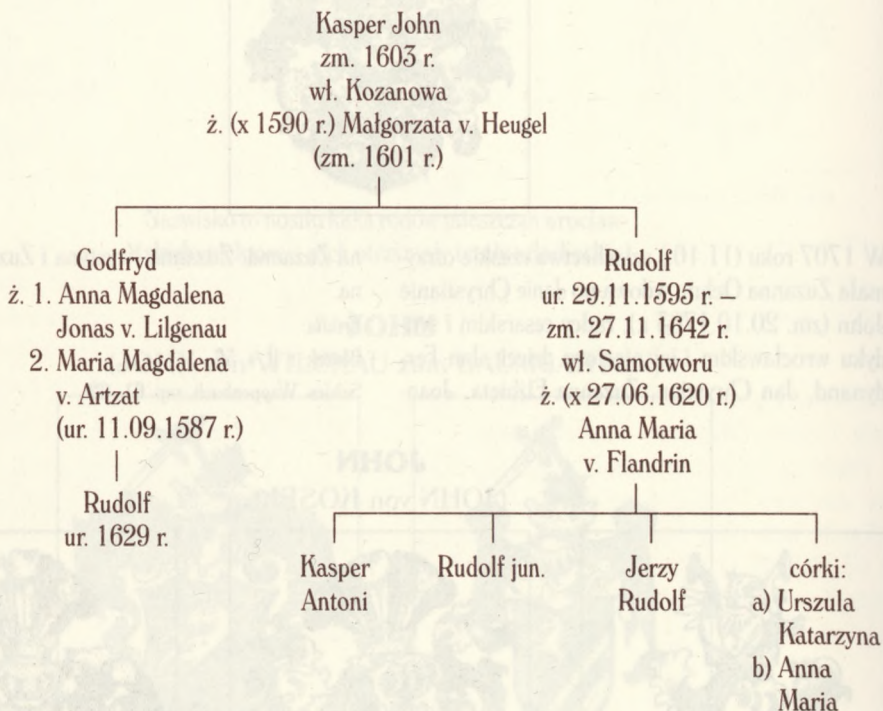
Sinapius, t. II, s. 706

Błażek, t. II, s. 56

Pilnáček, t. III, s. 691

Schles. Wappenbuch, szp. 62

GENEALOGIA



JOHN



Szlachta księstwa oleśnickiego.

W 1716 roku świadkiem spisania testamentu
w miejscowości Gołębice (Galbitz) był Jerzy Fry-
deryk von John.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 22

JOHN

zob.

JOHNAU**JOHN**

zob.

JOHNSFELDT**JOHNAU****(JOHN von JOHNAU)**

W 1668 roku (8.01.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Johnau”, którego używał jako nazwiska, otrzymał Jan Jerzy John. W 1681 roku był właścicielem Czciradza (Zyrus) koło Kożuchowa (Freystadt).

W 1720 roku sporządziła testament Anna Ewa von Johnau, żona N. von Unruh z Koźlej (Cosel) koło Kożuchowa (Freystadt).

Źródła:

Blažek, t. II, s. 56

JOHNSDORF

zob.

SPERER**JOHNSFELD****(JOHN von JOHNSFELD)**

Herb szlachecki z 1709 roku

W 1709 roku (16.04.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Johnsfeld” otrzymał Chrystian Józef John, a w 1730 roku (20.03.) wpisany został w czeski stan rycerski.

Ród pochodził z księstwa opawskiego, gdzie Johnsfeldowie posiadali folwark w Gródczanach

(Hradčany, Hratschein) koło Głubczyc (Leobschuetz).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 706

Błażek, t. IV, s. 30

Doerr, s. 194, 217

JOKAY



Ród pochodzący z Węgier, w XVII wieku jego przedstawiciele przybyli na Morawy, a później również na teren księstwa opawskiego.

Jan Walenty von Jokay nabył w 1730 roku Horní Povelice (Ober Paulowitz) i Bučavkę (Butschafka) koło Osoblahy (Hotzenplotz). Zmarł w 1739

roku, majątek przejął jego syn – Emanuel, a następnie wnuk Izidor, ostatni męski przedstawiciel rodu. W 1808 roku sprzedał on majątki braciom von Badenfeld.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 30

JONAS

zob.

LILGENAU

JONSDORF



W XV wieku nazwisko to pojawia się w dokumentach księstwa brzeskiego.

W 1435 roku jako świadek w dokumentach występuje Bernard von Jonsdorf, w 1443 roku – Gumprecht von Jonsdorf i jego brat Kaske von „Cameraw”.

Prawdopodobnie pochodzili z miejscowości Janów (Johnsdorf) koło Brzegu (Brieg).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 87

JORDAN

(JORDAN von ALT-PATSCHKAU)



Jordan herbu Brandys



Jordan herbu Trąby



Herb nowej linii Jordan (XIX w.)

Pochodzenie rodu nie jest jasne. Znaleźć się dwa zupełnie różne herby: większość historyków przypisuje im herb Jordan vel Brandys (heraldycy polscy i Pilnáček), ale jednocześnie co najmniej od XVI wieku pieczętowali się również herbem Trąby.

Jordanowie polscy posiadali herb Trąby. Sinapius opisuje herb Jordanów z jedną trąbą; tzw. nowa linia Jordanów też przyjęła herb Trąby ze zmienionymi barwami. Być może na Śląsku były dwa nierozpoznane przez historyków rody (lub dwie linie) Jordanów.

W początkach XV wieku w księstwie opawskim występuje Henryk Clodbug ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau). Nie wiadomo, czy można go uważać za protoplastę Jordanów. Pilnáček wymienia to nazwisko jako należące do nieznanego drobnego rycerstwa księstwa opawskiego.

W 1411 roku Heinrich Clodbug z żoną Anną kupił od braci von Stosch wieś Pomorzowice (Pommerswitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim, w 1413 roku Heinrich Clodbug von Aldenpaczkaw (Alten Patschkau – Stary Paczków) kupił drugą część Pomorzowic (Pommerswitz),

występuje on jeszcze w dokumentach z 1434 roku (Kladbuh).

Według Pilnáčka zmarł przed 1440 rokiem, miał dwóch synów: Henryka i Henryka Eichelborna.

Pewne informacje o Jordanach pochodzą z końca XV wieku – zajmują oni wówczas wysokie stanowiska w księstwach górnośląskich.

W 1493 roku Jan Jordan ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau), syn Jerzego, znanego z dokumentów z 1477 roku, starosta księstwa karniowskiego, właściciel Starego Paczkowa (Alt Patschkau) kupił Białą Potok (Weissbach) koło Javornika (Jauernig) w księstwie nyskim.

W latach 1532–1540 Jan sen. Jordan (syn poprzedniego?) był starostą księstw opolsko-raciborskiego, karniowskiego i bytomskiego (z ramienia Hohenzollernów karniowskich). W 1531 roku (17.05.) otrzymał on potwierdzenie starego szlacheństwa i herbu. Był prawdopodobnie dwukrotnie żonaty: 1. (x przed 1539 r.) z N., córką Przecława Strzeli, 2. z Jadwigą, córką Zygmunta von Stolz z Gostonii (Simdsdorf) koło Prudnika (Neustadt).

Jan sen. w 1538 roku był właścicielem części Grzędzina (Grzendzin) koło Kozła (Cosel), w 1540 roku nabył drugą część tej miejscowości oraz sąsiednie Dzielawy (Dzielau).

W 1551 roku razem z Janem von Pueckler i Wacławem Nawoyem był członkiem rady królowej Izabeli. Zmarł przed 1567 rokiem, majątki odziedziczył jego syn – Zygmunt.

Prawdopodobnie miał też syna – Jana jun., w latach 1602, 1605 i 1612 burgrabiego opolskiego. Był również ojcem dwóch córek: Faustyny i Małgorzaty (Markiety). Faustyna była żoną Jana Kochtitzkiego, a później przybyłego z Polski Marcina Dzierżanowskiego. Małgorzata była drugą żoną Jerzego Żyrowskiego z Żyrowej (Zyrowa), starosty księstwa strzeleckiego.

W 1546 roku Daniel Jordan był studentem w Wittenberdze, później starostą księstwa karniowskiego.

W 1594 roku Wilhelm Jordan był żonaty z Anną Ożorowską, właścicielką Bojszów (Boischow) koło Pszczyny (Pless).

Barbara Jordan ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau), krewna Wilhelma, w 1602 roku otrzymała wiano od swojego męża Stanisława Szelichowskiego z Szelichowa (Scheliha?), właściciela Knuruwa (Knurów) koło Gliwic (Gleiwitz).

Daniel Jordan (inny niż poprzedni?), syn Jana, burgrabiego opolskiego, ożenił się (x 20.10.1610 r.) w Opolu (Oppeln) z Zuzanną, córką radcy cesarskiego Wacława Eckera von Eckhars i otrzymał od cesarza prezent ślubny.

W 1614 roku Helena Noss, żona N. Jordana, sprzedała Janowi Welczkowi z Dębieńska Wielkiego (Gross Dubensko) połowę Szonowic (Schoenowitz) koło Prudnika (Neustadt).

W pierwszej połowie XVII wieku Jordanowie z południowej części Górnego Śląska brali udział w tzw. rebelii szlachty ewangelickiej i majątki ich zostały skonfiskowane.

W dokumentach występują bardzo rzadko. W 1673 roku pułkownik Dawid Jordan otrzymał indygenat polski.

Jordanowie pojawiają się od końca XVI wieku w północnej części księstwa opolskiego.

W 1582 roku Jan Jordan był właścicielem Skaląg (Skalung) koło Kluczborka (Kreuzburg), które w 1584 roku sprzedał Henrykowi Schimonskiemu.

W 1643 roku Jan Jordan ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau) kupił Sowczyce (Schoffschuetz) koło Olesna (Rosenberg). Majątek ten w 1667 roku otrzymał w spadku Karol Samuel Jordan, żonaty z Anną Eleonorą von Schlick.

Samuel Ludwik von Jordan ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau) w latach 1607–1621 był właścicielem Suchodańca (Sucho-Danietz) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz). Żonaty z N. von Oderwolff, miał syna – Jana Wacława, rotmistrza wojsk cesarskich i komisarza wojennego księstwa opolsko-raciborskiego, właściciela Łomnicy (Lomnitz) i Sowczyc (Schoffschuetz). Żonaty (x 1656 r.) z Anną Ludmiłą Skrzydłowską (ur. 1614 r. – zm. 12.04.1662 r.), był ojcem dwóch synów: Adama Wacława i Jana Jerzego.

Adam Wacław w 1682 roku był właścicielem Sowczyc (Schoffschuetz), które odziedziczył po nim w 1718 roku prawdopodobnie jego syn – Karol Samuel, żonaty z N. von Larisch, zaś Jan Jerzy był właścicielem Dralina (Dralin) koło Lublińca (Lublinitz).

Jan Jerzy (ur. 1651 r. – zm. 27.02.1718 r.), żonaty czterokrotnie: 1. z N. von Schweinichen z Walców (Walzen) koło Prudnika (Neustadt), 2. z N. Koschitzki z Łagiewnik (Lagiewnik) koło Lublińca (Lublinitz), 3. z Anną Heleną (zm. 1702 r.) von Aulock z Lubskiej (Laubsky) koło Namysłowa (Namslau), 4. z Joanną Zofią Wojsławski, miał dwóch synów i cztery córki. Jeden z synów – Adam Henryk (ur. 4.11.1691 r. – zm. 1762 r.), starosta powiatu oleskiego, odziedziczył Dralin (Dralin) i był właścicielem Wędryni (Wendrin) koło Olesna (Rosenberg). Ożenił się (x 28.01.1723 r.) z Anną Benigną Koschitzki (ur. 11.01.1705 r. – zm. 2.02.1783 r.).

Jego syn – Chrystian Gottlieb (ur. 20.01.1738 r. – zm. 18.09.1811 r.) był ostatnim męskim przedstawicielem tej linii rodu. Posiadał rozległe dobra w okolicy Olesna: Biskupice (Bischdorf), Wielkie i Małe Borki (Gross und Klein Borek), Kuźnice

Borecką (Eisenhammer), Broniec (Bronietz), Ligotę Oleską (Ellguth), Kościeliska (Kostellitz), Świercze (Schoenwald), Karmonki (Karmunkau), Radłów (Radlau), Wołęcin (Wollentschin), Bodzanowice (Botzanowitz) i Sieraków (Schierokau).

Żonaty (x 7.10.1762 r.) z Anną Gotlibą Paczenski von Tenczin (ur. 7.12.1743 r. – zm. 21.05.1816 r.), miał tylko dwie córki, z których Anna Szarlotta (ur. 23.05.1771 r. – zm. 1.05.1853 r.) w 1788 roku (31.01.) wyszła za mąż za przybyłego z Pomorza Marcina Ludwika Juske (zm. 8.08.1833 r.), pastora w Biskupicach (Bischdorf). Mąż Anny Szarlotty został w 1800 roku (8.07.) adoptowany przez teścia, przyjął nazwisko „von Jordan” oraz herb Trąby ze zmienionymi barwami i dał początek tzw. nowej linii Jordanów. Zrobił zawrotną karierę: był tajnym radcą dworu pruskiego, prezydentem komisji generalnej i starostą powiatu oleskiego, rycerzem Orderu Orła Czerwonego.

W początkach XIX wieku potomek Marcina Ludwika (syn? wnuk?) – Karol, rycerz zakonu joannitów, był właścicielem Sierosławic (Schieroslawitz) i Wojsławic (Woislawitz) koło Kluczborka (Kreuzburg), które odziedziczył po Aleksandrze von Jordan (ojcu?) z Magdeburga i w 1872 roku kupił Biskupice (Bischdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg).

W tym czasie jego syn – Ernest był właścicielem przekazanego mu przez ojca majątku w Kochłowicach (Kochelsdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg).

W XVIII wieku występują w dokumentach jeszcze inni przedstawiciele tego rodu, których pokrewieństwo trudno ustalić: w 1701 roku Teodor Ignacy von Jordan kupił Bielice (Bielitz) koło Niemodlina (Falkenberg), w 1720 roku właścicielem majątków w okolicy Kluczborka (Kreuzburg) był Erdmann Seyfried von Jordan, a w 1789 roku Emanuel Godfryd uzyskał potwierdzenie szlachectwa i przynależności do rodu Jordanów (?).

Źródła:

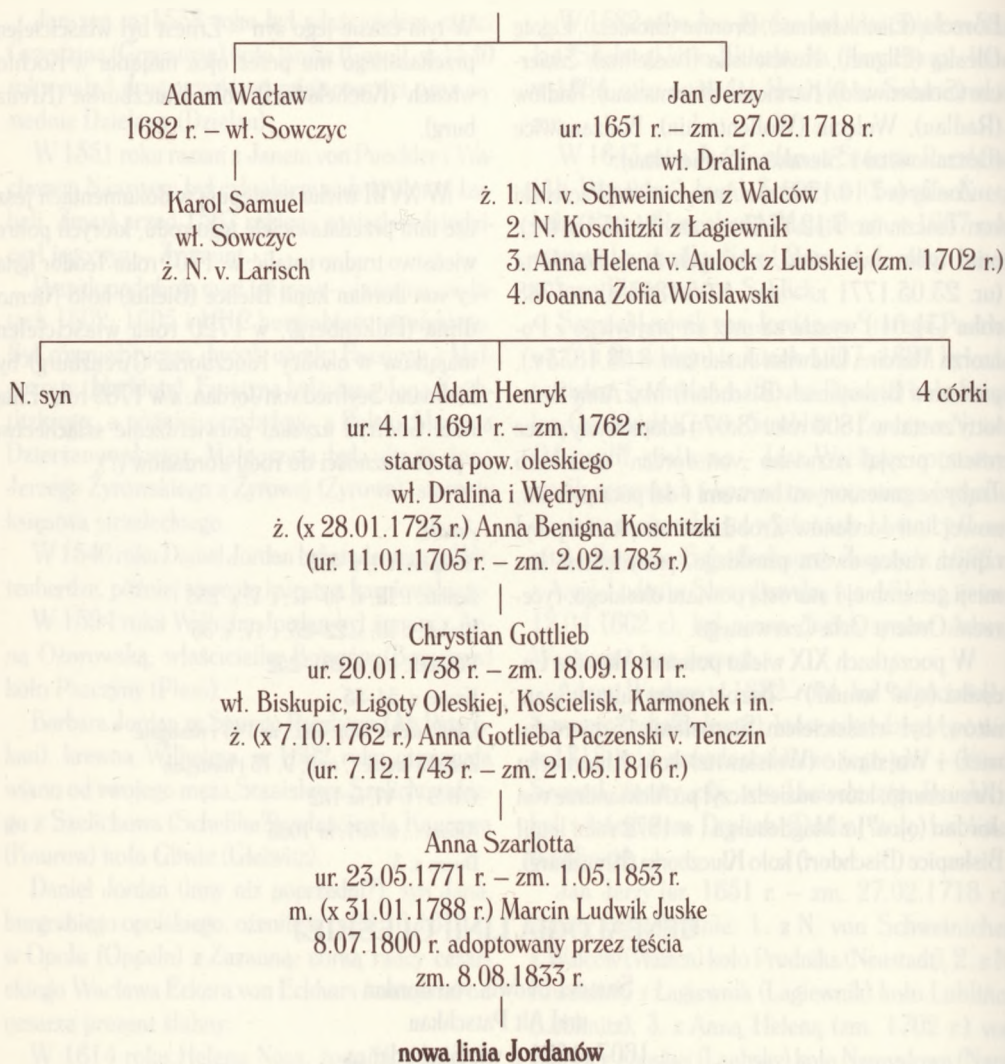
- Sinapius, t. I, s. 493
 Zedlitz, t. III, s. 40–41; t. V, s. 256
 Błażek, t. III, s. 22–23; t. IV, s. 30
 Pilnáček, t. I, s. 251–252
 Krane, s. 54–55
 Landbuecher Opp.-Rat., nr 143 i następne
 Zemská kniha..., nr 8, 9, 13 i następne
 C.D.S., t. VI, nr 132
 Album..., s. 391, nr 1085
 Doerr, s. 3

GENEALOGIA LINII OLESKIEJ

Samuel Ludwik von Jordan
 und Alt Patschkau
 1607–1621 r. wł. Suchodańca
 ż. N. v. Oderwolff

Jan Wacław
 wł. Łomnicy i Sowczyc
 rotmistrz wojsk cesarskich
 komisarz wojenny
 ks. opolsko-raciborskiego
 ż. (x 1656 r.)

Anna Ludmiła Skrzydlowska
 (ur. 1614 r. – zm. 12.04.1662 r.)



JORDAN



W 1719 roku (24.04.) Jan Krzysztof Jordan, radca dworu w Pradze, otrzymał szlachectwo czeskie i inkolat śląski, a w 1730 roku (11.08.) wpisany został w czeski stan rycerski.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 23

Doerr, s. 203, 217

JORDAN

(JORDAN von WEISSWASSER)



W 1604 roku (1.01.) dyplom herbowy z predykatem „von Weisswasser” otrzymał Józysz Jordan z Wrocławia (Breslau).

Pilnáček podejrzewa, że była to nieślubna linia Jordanów ze Starego Paczkowa (Alt Patschkau) – Bilá Voda (Weisswasser) należała do Jordanów ze

Starego Paczkowa (Alt Patschkau), a herb nadany Józyszowi zbliżony jest do herbu Jordanów.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 23

Pilnáček, t. I, s. 252

JORDANS



W 1690 roku (5.05.) wpisany został w czeski stan rycerski Teodor Ignacy Jordans, osobisty sekretarz Jerzego Krzysztofa hr. Proskowskiego. Reskrypt królewski ogłoszono w księstwie nyskim.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 56

Doerr, s. 170

JORNITZ



Szlachta pochodząca z Górnych Łużyc, mająca również majątki na Dolnym Śląsku.

Na początku XVII wieku Bernard von Jörnitz, żonaty z Barbarą von Dyhrn, miał córkę Ewę (zm. 9.11.1650 r.), żonę Jana Wilhelma von Uechtritz.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 494

Zedlitz, t. III, s. 41

Blažek, t. I, s. 49

JOST

Ród pochodzący z księstwa opolsko-raciborskiego.

Henryk von Jost w 1539 roku kupił od Wacława Charwata z Wecze majątki w okolicy Raciborza (Ratibor).

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 692

JULIUSBURG

zob.

LEISENTRITT

JUNGHAUS

zob.

STERNBERG

JUNGK



W 1682 roku (27.04.) został wpisany w czeski stan rycerski i inkolat czeski, morawski i śląski otrzymał Jerzy Leopold Jungk, burmistrz miasta Kłodzka (Glatz).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 56

Doerr, s. 166

JURGIEWICZ

Drobna szlachta herbu Wieniawa, występująca w księgach ziemskich pszczyńskich, a podobno pochodząca z Ornontowic (Ornontowitz) koło Mikołowa (Nikolai).

W 1683 roku (7.04.) miejscowość tę kupił Franciszek Seweryn Jurgiewicz od Fryderyka Rymulowskiego z Knurowa (Knurow).

W 1702 roku (27.03.) Marianna Jurgiewicz, żona Jana Krzysztofa Buczyńskiego, sprzedała swój dział w Ornontowicach (Ornontowitz) Ferdynandowi Ohm-Januschowskiemu.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 254

JUST

(JUST von OTTENDORF)



Potwierdzenie szlachectwa, dyplom herbowy i predykat „von Ottendorf” otrzymał w 1648 roku (10.11.) Krzysztof von Just, porucznik w sztabie bar. von Fernemont.

Posiadał on Grodziszczę (Lampersdorf) koło

Ząbkowic Śląskich (Frankenstein), w 1654 roku był deputowanym stanów księstwa ziębickiego.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 853

Błażek, t. III, s. 165

K

KABA

zob.
GABA

KABAT

(KABAT von WIESENSTEIN, KABAT z VYSZKOVIC)



Stary czeski ród, którego przedstawiciele osiedli na Śląsku, później w Polsce. W latach 1460–1537 posiadali majątki w księstwie opawskim w okolicy Volyně.

W XV wieku Wiktoryn Kabat miał dwóch synów: Jakuba i Wawrzyńca oraz córkę Elżbietę (ur. 1490 r. – zm. 1500 r.).

Wawrzyniec (ur. 1490 r. – zm. 1572 r.), żonaty z Katarzyną Volszovską z Sušice koło Strakonice, miał trzech synów: Jakuba, Wawrzyńca i Wiktoryna.

Jakub otrzymał po matce Sušice i był założycielem linii z tej miejscowości, Wawrzyniec był właścicielem Svaryšova. Jego potomkowie po bitwie

pod Białą Górą uciekli przed represjami na Morawy i Śląsk – stąd do Małopolski i na Ruś, w okolice Sanoka.

Na przełomie XVIII i XIX wieku Franciszek Kabat, właściciel Humnisk koło Sanoka uzyskał potwierdzenie stanu szlacheckiego i herbu. Miał syna Franciszka jun., żonatego z Antoniną de Wagner.

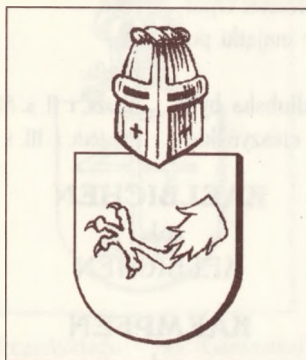
Z tej samej linii pochodzili Kabatowie z księstwa cieszyńskiego.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 142–143

(z) KADERZINA

(z KĘDZIERZYNA)



Stary ród górnośląski, pochodzący z Kędzierzyna (Kandrzin) koło Kozła (Cosel), według Pilnáčka herbu Kopacz. Herb jest identyczny z herbem Kotulskich.

W 1478 roku Jakub z Kaderzina – wójt kozielski – występuje jako świadek w dokumentach kozielskich Jana Bielika von Kornitz, w 1479 roku – Jakub „foyt Kozelsky”. Ostatni raz występuje w dokumentach w 1488 roku.

Pilnáček wymienia jeszcze Kędzierzyńskich w XVI wieku, ale wtedy tego nazwiska używali zamiennie przedstawiciele rodu Reischwitz von Kaderzin.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 255

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemalige Festung Cosel, Berlin 1888, s. 117, 120, 121

C.D.S., t. VI, nr 310, 315

KADERZIN

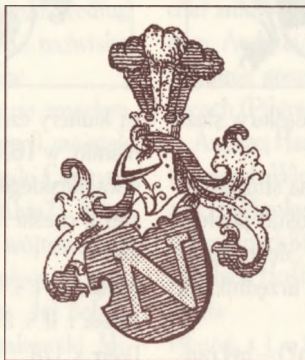
zob.

REISWITZ

KADERZYNSKI

zob.

REISWITZ

KADLUBSKI

Stary ród górnośląski, prawdopodobnie przybyły z Moraw, herbu Świerczek. Nazwisko wzięte od miejscowości Kadlub (Kadlub) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz), w tej okolicy majątki posiadali Świerczkowie.

Około 1530 roku Katarzyna Kadlubska była żoną N. von Sedlnitzki z księstwa cieszyńskiego.

Informacja ta nie jest pewna, gdyż w księstwie cieszyńskim mieszkali Kladrubscy herbu Świerczek.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 57

Pilnáček, t. III, s. 692

KAELBICHEN

zob.

KELBICHEN

KAEMPFFEN

zob.

REICHWALD

KAFKA

zob.

RICZAN

KAGER

zob.

GLOBEN

KAHL

(KHAL)



Szlachta austriacka przebywająca na Śląsku w służbie administracji cesarskiej.

W 1576 roku Jerzy von Khal był na służbie arcyksięcia Maksymiliana, następnie został posłem cesarza Rudolfa II w Polsce, Danii, Siedmiogrodzie, Szwecji i w Moskwie, a później urzędnikiem kamery cesarskiej w Pradze.

W 1604 roku Michał von Kahl (syn?) – był rad-

cą kamery czeskiej w Pradze, zaś jego syn – Beniamin, w 1636 roku radcą wyższego urzędu księstwa śląskiego; w 1698 roku (6.11.) wpisany został w czeski stan rycerski.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 511

Błażek, t. II, s. 57

Doerr, s. 178

KAJAS



Drobna szlachta pochodzenia mieszczańskiego z Kęt koło Oświęcimia.

Maciej Kajas, mieszczanin z Kęt w 1676 roku kupił od Wacława Sobka von Kornitz i jego żony Doroty wieś Górę (Guhrau) koło Pszczyny (Pless). Żonaty z Łucją N., miał syna Pawła, żonatego (x 1678 r.) z Marianną Gottwald, córką Rozyny (Wipplar?) z Garda-

wic (Gardawitz) koło Pszczyny (Pless), które otrzymał w wianie żony i sprzedał Marcinowi Blankowi.

Paweł Kajas był w dokumentach nazywany „urodzonym” i w 1687 roku miał obowiązek stawić na wojnę turecką jednego pieszego ze wsi Góra (Guhrau).

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 255

KALAJ

(KALEJ)



Drobna szlachta z księstwa cieszyńskiego, według Pilnáčka obcego pochodzenia, chociaż nazwisko Kalej jest obecnie na Śląsku popularne.

W 1649 roku Michał Kalaj kupił po zmarłym Macieju Rostku z Bzia (Goldmannsdorf) majątek w Pielgrzymowicach (Pilgramsdorf) koło Cieszyna (Teschen). Żonaty z Katarzyną Kin (Khin?), która w 1638 roku (20.08.) w księgach wójtowskich w Krakowie dokonała zapisu 10 tysięcy złotych polskich na swoim majątku w Polsce. Jej pełnomocnikiem był Cyryl Stanko, rajca krakowski. Mi-

chał zmarł przed 1660 rokiem, pozostawiając synów: Andrzeja, Daniela, Pawła i Gabriela, którzy wspólnie gospodarzyli na majątku w Pielgrzymowicach (Pilgramsdorf).

Andrzej Henryk w 1674 roku był starostą w Piotrowicach Wielkich (Gross Peterwitz – których?), a w 1678 roku cesarskim zarządcą majątków (skonfiskowanych?) Kalckreuthów w Kyjowcu (Kiowietz) i Małych Hościcach (Klein Hoschuetz).

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 255–256

KALCHBERG



Herb baronowski

Ród pochodzący ze Styrii, początkowo nazywali się Kalchegger.

Źródła:

Błazek, t. IV, s. 127

Na Śląsk przedstawiciel tego rodu – Józef Kalchegger bar. von Kalchberg – przybył dopiero w połowie XIX wieku.

KALCKREUTH (KALKREUTH, KALKREJTER)



Herb rodowy I



Herb rodowy II



Herb baronowski

Znanyród niemiecki przybyły na Śląsk z Miśni, w drugiej połowie XIII wieku. Według legendy rodowej pochodzili rzekomo z Portugalii, skąd przybyli do Niemiec.

W 1284 roku występuje w dokumentach drezdeńskich „Heinricus dictus de Kalcruthe”.

W latach 1286–1304 Konrad Kalkrut przebywał na dworze księcia Konrada żagańskiego.

W 1342 roku Themo de Kalckruete był kancleżem księcia Wacława I legnickiego i jego brata Ludwika I; zmarł po 1346 roku.

Za ich siedzibę rodową na Śląsku uważa się Dłużek (Dolzig) koło Żar (Sorau), który posiadali w latach 1292–1737. W 1410 roku Gelferich Kalckreuth brał udział w bitwie pod Grunwaldem w oddziałach ochotników śląskich, po stronie wojsk krzyżackich.

W 1469 roku Jan Kalkreuth, właściciel Puszkowa (Puschkau) koło Żagania (Sagan), był żonaty z Katarzyną, córką Parsiwala von Reibnitz.

W późniejszych wiekach podzielili się na liczne linie i domy, występowali prawie we wszystkich księ-

stwach śląskich. *Linia górnośląska* z księstwa opawskiego otrzymała w drugiej połowie XVII wieku tytuł czeskich baronów, a w 1786 roku – *linia żagańska*.

Część Kalckreuthów osiedliła się również w Polsce, pod nazwiskiem Kalkrejtter, w 1676 i w 1702 roku otrzymali oni indygenat polski.

Z linii śląskich najbardziej znane: *krośnieńska* z *Rakowa* (*Rackau*) koło Świebodzina (Schwiebus) i *Kłępska* (*Klempzig*) koło Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder); *żagańska* z *Dłużka* (*Dolzig*) koło Żar (Sorau); *oleśnicka* z *Gogołowic* (*Gugelwitz*) koło Milicza (Militsch) oraz *górnośląska linia baronowska*.

Linia krośnieńska z Kłępską (Klempzig)

Główną siedzibą tej linii był Kłępsk (Klempzig) koło Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder). Przedstawiciele tej linii posiadali również majątki na terenie Brandenburgii i w Wielkopolsce.

W początkach XVI wieku znany jest Wolf von Kalckreuth, właściciel Kłępska (Klempzig), żonaty z N. von Schlichting. Jego synem był Jurge (Jerzy), żonaty z N. von Glaubitz z Miśni.

Następnym właścicielem Kłępska (Klempzig) był syn Jerzego – Jan sen., zmarły w 1568 roku, w wieku 65 lat. Żonaty z N. von Loeben z Korzcycowa (Kurtzschow) koło Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder), miał siedmiu synów i trzy córki. Z synów znani są: Jan jun. i Joachim sen.

Jan jun. (ur. 24.08.1543 r. – zm. 24.06.1616 r.) – syn Jana sen., właściciel Drzonkowa (Drentkau), żonaty z Urszulą, córką Sebastiana von Zedlitz, miał tylko córkę Barbarę (ur. 18.02.1598 r.) – żonę Jana Jerzego von Stentsch z Przytoka (Pritttag) koło Zielonej Góry (Gruenberg).

Joachim sen. (zm. 2.11.1591 r.) – drugi syn Jana sen., odziedziczył po ojcu Kłępsk (Klempzig). Żonaty był z Małgorzatą, córką Jana von Loeben z Korzcycowa (Kurtzschow) i miał sześcioro dzieci: Jana, Joachima jun., Baltazara – początkowo właściciela Kłępska (Klempzig), zmarłego w młodości, Małgorzatę (zm. 25.02.1634 r.) – żonę Wolfganga von Nostitz, właściciela Smardzewa (Schmarse) koło Świebodzina (Schwiebus), Barbarę – żonę

Tobiasza von Moestichen, właściciela Kalska (Kalzig) koło Świebodzina (Schwiebus) i Annę – żonę Abrahama von Loeben, właściciela Głogusza (Glogsen) koło Świebodzina (Schwiebus).

Joachim jun. – syn Joachima sen., właściciel Rakowa (Rackau) koło Świebodzina (Schwiebus), był trzykrotnie żonaty: 1. z N. von Unruh, 2. z N. von Popschuetz, 3. z N. von Unruh. Z pierwszą żoną miał syna Joachima – właściciela Rakowa (Rackau), żonatego z N., córką Karola von Gersdorf z Kijów (Kay) koło Świebodzina (Schwiebus) oraz córkę Barbarę – żonę Rafaela von Stentsch.

Jan – starszy syn Joachima sen., a brat Joachima jun., właściciel Kłępska (Klempzig), żonaty z Jadvigą, córką Abrahama von Gruenberg, miał sześcioro dzieci:

- Joachima Abrahama – kapitana wojsk cesarskich, zmarłego bezżennie;
- Jana Jerzego – rotmistrza wojsk cesarskich, żonatego dwukrotnie: 1. z Anną Sabiną, córką Adama von Dobelin z Nowej Marchii, 2. z Anną Marią, córką Jana von Lestwitz z Żuchłowa Górnego (Ober Schuettlau) koło Góry Śląskiej (Guhrau). Z pierwszego małżeństwa miał syna – Jana Chrystiana, z drugiego – Jana Jerzego i Helenę Elżbietę (ur. 19.10.1653 r.) – żonę Wacława Hildebrandta von Hundt.
- Baltazara – chorążego wojsk cesarskich;
- Władysława – zmarłego w wieku siedmiu lat;
- Małgorzatę – żonę Jana Henryka von Unruh;
- Baltazara Reicharda – oficera wojsk brandenburskich.

Z innych przedstawicieli tej linii znani są: Jan – właściciel Wolimierzyc (Walmersdorf) i Kołczyzna (Koeltchen) koło Świebodzina (Schwiebus), zmarły 5.10.1583 roku w wieku 79 lat, żonaty z Anną, córką Erazma von Stentsch ze Szczañca (Stentsch) koło Świebodzina (Schwiebus). Jego potomkiem był prawdopodobnie Samuel von Kalckreuth – około 1650 roku właściciel Wolimierzyc (Walmersdorf).

W drugiej połowie XVII wieku właścicielem tej miejscowości był Wolf von Kalckreuth. W połowie XVII wieku występuje w dokumentach Karol

Magnus von Kalckreuth, właściciel Kolesina (Goltzen) koło Świebodzina (Schwiebus) i Kłępska (Klempzig), żonaty z Ewą von Unruh z Wielkopolski. Być może był to jeden z synów Jana sen. Jego syn – Aleksander (ur. 15.11.1670 r.), uczeń w Bojanowej i w Lipsku, był dwukrotnie żonaty: 1. (x 30.06.1695 r.) z Barbarą Joanną, córką Maksymiliana Rudolfa von Stentsch z Przytoka (Prittag) koło Zielonej Góry (Gruenberg), 2. (x 15.01.1698 r.) z Heleną Katarzyną, córką Adama Wacława von Kottwitz z Konotopu (Kontopp) i Bojadła (Boyadel) koło Zielonej Góry (Gruenberg) – miał trzy córki i syna. W 1702 roku sprzedał Kolesin (Goltzen) i przeniósł się z rodziną do Polski, gdzie otrzymał indygenat.

Linia oleśnicka z Łapczyc (Labschuetz) i Gogołowic (Gugelwitz)

Przedstawiciele tej linii posiadali majątki głównie w okolicy Trzebnicy (Trebnitz), Milicza (Militsch) i Wołowa (Wohlau). Jedną z głównych siedzib były Gogołowice (Gugelwitz) i Łapczyce (Labschuetz) koło Milicza (Militsch).

W 1505 roku Jan von Kalckreuth przebywał na dworze Albrechta i Karola książąt ziebicko-oleśnickich i posiadał jako lenno Rudno (Reudchen) koło Wołowa (Wohlau). Według niektórych historyków – Gródek (Burglehn) koło Lubina (Lueben).

W początkach XVI wieku Henryk von Kalckreuth (wg Sinapiusa błędnie Jan), właściciel Łapczyc (Labschuetz), żonaty z Reginą von Kosligk, miał córkę Jadwigę (zm. 1580 r.), żonę (x ok. 1542 r.) Jerzego I bar. von Oppersdorf.

W połowie XVI wieku N. von Kalckreuth, właściciel Łapczyc (Labschuetz), był żonaty z N. von Borschnitz z Paniowic (Pannwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz). Jego syn – N., żonaty był z N. von Poser. Ich syn – Jan, w 1605 roku właściciel Gogołowic (Gugelwitz), Piękocina (Pinkotschine) i Grzebelina (Grzebelin), żonaty z Barbarą von Littwitz z Golowic (Golschwitz) koło Głogowa (Glogau), miał siedmioro dzieci:

– Melchiora (zm. w Polsce 13.06.1646 r.) – właściciela Gogołowic (Gugelwitz), żonatego dwukrotnie; 1. z Heleną von Kalckreuth z Drozd-

wic (Tschuder) koło Wołowa (Wohlau), 2. z Małgorzatą von Luck z Miechowa (Mechau) koło Góry Śląskiej (Guhrau). Z pierwszego małżeństwa miał dwóch synów: Fryderyka i Melchiora jun., z drugiego trzy córki: Jadwigę Małgorzatę, Annę Barbarę i Annę Elżbietę.

Fryderyk – syn Melchiora, właściciel Drozdowic Wielkich (Gross Tschuder), Kowali (Kawallen) koło Trzebnicy (Trebnitz) i Komornik (Kummernick) w Legnickiem (?), Biskupie Widawskich (Bischwitz), członek rady księcia Fryderyka ziebicko-oleśnickiego, żonaty z Barbarą, córką Jana von Mutschelnitz, miał dwóch synów: Jana i Fryderyka jun. oraz córkę Helenę – żonę Melchiora von Kalckreuth z Gogołowic (Gugelwitz) (którego?);

Melchior jun. (ur. 23.01.1623 r. – zm. 18.06.1695 r.) – drugi syn Melchiora i brat Fryderyka, żonaty dwukrotnie: 1. (x 1654 r.) z Anną Małgorzatą von Frobelwitz (zm. 1681 r.), miał córkę Annę Helenę – żonę Maksymiliana Ernesta von Salisch, właściciela Gogołowic (Gugelwitz), starosty państwa Milicz (Militsch), a z drugiego małżeństwa (x 7.01.1691 r.) z Barbarą Heleną v. Langenau – Jana, właściciela Kłody Małej (Klein Kloden) koło Góry Śląskiej (Guhrau);

– Jana (ur. 2.07.1603 r. – zm. 17.01.1658 r.) – właściciela Drozdowic (Tschuder), Kuraszkowa (Karoschke) i Biskupie Widawskich (Bischwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz);

– Salomeę (ur. 13.04.1593 r.) – żonę Wilhelma von Haugwitz, właściciela Borszyna Małego (Kaltebortschen) koło Góry Śląskiej (Guhrau), pochowaną w kościele w Górze Śląskiej (Guhrau);

– Piotra (zm. ok. 1626 r.) – właściciela Węgrzec Wielkich (Gross Wangern) koło Góry Śląskiej (Guhrau); żonaty (x 2.11.1621 r.) z Barbarą von Uechtritz, miał dwóch synów: Jana Abrahama (ur. 1622 r.) i Jerzego Fryderyka (ur. 1624 r. – zm. 1636 r.).

– N. córkę – zmarłą w młodości;

– Dorotę – żonę Kaspra von Busewoy;

– Zygmunta.

Linia żagańska z Dłużką (Dolzig)

Prawdopodobnie najstarsza linia Kalckreuthów; ich siedzibą rodową był Dłużek (Dolzig) koło Żar (Sorau), który posiadali od 1292 roku aż do 1737 roku. Przedstawiciele tej linii mieli też majątki w księstwie świdnicko-jaworskim i na Górnych Łużycach. Z tej linii wydzieliła się również górnośląska linia baronowska.

W XVI wieku właścicielem Dłużka (Dolzig) był Fryderyk von Kalckreuth, żonaty z Ewą von Waldow. Miał syna Jerzego (zm. 1631 r.), żonatego z Heleną von Gladis z Gorzupi (Gladisgorpe) koło Żagania (Sagan).

Syn Jerzego – Jerzy Abraham (zm. 1633 r.) przeniósł się do księstwa opawskiego.

Pod koniec XVI wieku Kalckreuthowie posiadali również Bratków (Blumberg) koło Zgorzelca (Goerlitz), którego właścicielem był Jerzy Abraham (inny), żonaty (x 1590 r.) z Heleną, córką Piotra von Haugwitz z Sobolic (Zoblitz) koło Zgorzelca (Goerlitz), wdową po Adamie von Berg z Niwisk (Niebusch) koło Kożuchowa (Freystadt).

W księstwie świdnicko-jaworskim posiadali Paštuchów (Puschkau); jego właścicielem w 1575 roku był Sebastian von Kalckreuth (zm. po 1589 r.), a w 1626 roku – jego syn, Jerzy.

W 1786 roku Jan Ernest von Kalckreuth, właściciel Zebrzydowej (Siegersdorf) koło Bolesławca (Bunzlau) i jego brat Fryderyk Adolf otrzymali tytuł baronów pruskich. Jan Ernest (ur. 1728 r.) służył w korpusie gwardii. W 1756 roku zrezygnował ze służby wojskowej i ożenił się z N., córką ministra Śląska, hr. von Schlabrendorf; zmarł w 1792 roku. W 1786 roku (15.10.) otrzymał tytuł pruskiego hrabiego. Był właścicielem licznych majątków na Dolnym Śląsku, m.in. Górnej i Dolnej Zebrzydowej (Ober- und Nieder Siegersdorf), Pęgowa (Hennigsdorf), Studzieńca (Streidelsdorf), Lubieszowa (Liewbschuetz), Czciadza (Zyrus) i Cisowa (Zissendorf) koło Kożuchowa (Freystadt) oraz Szaszorowic (Zapplau), Lipowiec (Liniz), Zakrzowa (Sackerau), Bęcza Wielkiego (Oderbeltsch) i Goli Górowskiej (Guhlau) koło Góry Śląskiej (Guhrau). Od 1784 roku aż do swojej śmierci był zarządcą księstwa żagańskiego. Miał dwóch synów: Adolfa i Ludwika.

Adolf (zm. 1830 r.), żonaty z N., córką Pawła hr. von Haugwitz z Krapkowic (Krappitz) na Górnym Śląsku, miał trzech synów: Alfreda, Artura i Edwina.

Ludwik – brat Adolfa był generałem-majorem wojsk pruskich.

Fryderyk Adolf – brat Jana Ernesta był feldmarszałkiem armii pruskiej, miał dwóch synów: N. – właściciela Koźmina w Wielkopolsce, żonatego dwukrotnie, 1. z N. hr. von Sandretzky, 2. z N. von Stechow, miał dwóch synów: Stanisława i Maksymiliana. Drugi syn feldmarszałka – Fryderyk nie ożenił się.

W początkach XX wieku Alfred z linii hrabiowskiej (potomków Jana Ernesta) był właścicielem Cisowa (Zissendorf), a Teobald – właścicielem Górnej i Dolnej Zebrzydowej (Ober- und Nieder Siegersdorf) oraz Górnego Czciadza (Ober Zyrus).

W tym czasie Artur von Kalckreuth z linii szlacheckiej, rycerz zakonu joannitów, był właścicielem Miłkowic (Arnsdorf) w Legnickiem.

Linia górnośląska z księstwa opawskiego

Linia ta posiadała majątki w księstwie opawskim i opolsko-raciborskim.

Jerzy Abraham von Kalckreuth (zm. 1633 r.), syn Jerzego z Dłużka (Dolzig), przeniósł się na teren księstwa opawskiego i nabył majątek Małe Hościce (Klein Hoschuetz – lub Gorzyczki) koło Raciborza (Ratibor). Żonaty (x 1624 r.) z Jadwigą von Pueckler (zm. 1644 r.) z Grodzca (Groditz) koło Niemodlina (Falkenberg), wdową po N. Gotschalkowskim, miał syna Karola Fryderyka (ur. 1624 r. – zm. 1679 r.), starostę księstwa opawskiego, który w 1678 roku (31.08.) otrzymał tytuł czeskiego barona.

Karol Fryderyk, żonaty (x 1657 r.) z Klarą Euzebią Renatą von Knobelsdorf (ur. 1642 r. – zm. 1660 r.), miał syna Karola Maksymiliana (ur. 1658 r. – zm. 24.11.1719 r.), asesora sądu ziemskiego i członka rady książęcej księstwa opawskiego. Był on właścicielem licznych majątków w tym księstwie, położonych po obu stronach obecnej granicy polsko-czeskiej: były to m.in. Małe Hościce (Klein Hoschuetz), Pustá Polom (Wuest Pohlom),

w latach 1700–1720 Kietrz (Katscher). Żonaty był (x 1695 r.) z Marią Elżbietą hr. von Hoditz (ur. 1678 r. – zm. 1747 r.); wdowa posiadała państwo Benešov (Beneszów, Beneschau).

Antoni Leopold (ur. 15.11.1698 r. – zm. 15.10.1774 r.) – syn Karola Maksymiliana, posiadał Kyjovice (Kiowitz), Male Hoštice (Klein Hoschuetz), Pustą Polom (Wuest Pohlom). Około 1725 roku odkupił od Franciszka Karola von Gaschin dobra Ciężkowice (Czienskowitz) koło Koźła (Cosel), w skład których wchodziły majątki: Witosławice (Witoslawitz), Dzielawy (Dzielau), Grzędzin (Grzendzin) i Łaniec (Lanietz). Żonaty z Franciszką Anatólią bar. von Sack, miał syna Jana Karola i prawdopodobnie Gwidona.

Jan Karol (ur. 10.07.1724 r. – zm. 28.06.1797 r.) odziedziczył Ciężkowice (Czienskowitz). Żonaty z Ewą Hiacentą (ur. 16.08.1725 r. – zm. 10.12.1798 r.), córką Antoniego hr. Sedlnitzkiego von Choltitz z Nasiedla (Nassiedel) koło Głubczyc (Leobschuetz) – nie miał dzieci.

Gwidon (ur. 1736 r.), był ostatnim męskim przedstawicielem baronowskiej linii górnośląskiej. Żonaty z Joanną Nepomuceną bar. Minckwitz von Minckwitzburg, miał tylko córkę – Teresę (zm. 1805 r.), żonę Ernesta Augusta hr. von Falkenhayn.

W kościele parafialnym w Polskiej Cerekwi (Polnisch Neukirch) koło Koźła (Cosel), w krypcie Oppersdorfów zostali pochowani Antoni Leopold oraz jego syn – Jan Karol z żoną Ewą Hiacentą. W czasie remontu kościoła znaleziono w krypcie obok zniszczonych trumien trzy małe płytki ołowiane (ok. 12x20 cm) z napisami:

1. „Hier lieget der Hoch und Wohlgeborene Herr Anton Leopold von Kalkreuth Erbherr der Guetter Czenschkowitz, Kyowitz, Kleinkoschuetz. War geboren den 15 Nov. 1698 und ist den 15 Octobris 1774 in Einen 75 Jaehrigen Monatlichen Alter hier ruhig u. seelig inn Herrn entschlafen. Gott gebe Ihm die Ewige Ruhe u. das Ewige Licht leuchte Ihm. Amen.”
2. „Johann Carl. Der Hoch u. Wohlgeborne Freyherr von Kalkreuth, Herr auf Czienschkowitz, Witoslawitz, Dzielau, Grzendzin u. Lanitz, geb. 10 Juny 1724, gestorben den 28 Juny 1797”

3. „Ewa Baronessa von Kalkreuth geb. Graefin von Sedlnitzki, geb. Den 16 August 1725, gestorben 10 Dec. 1798”.

W początkach XIX wieku dobra ciężkowickie przeszły w ręce rodu von Sack.

Prawdopodobnie również z tej linii pochodził Karol Józef bar. von Kalkreuth, w początkach XVIII wieku asesor sądu ziemskiego księstwa świdnickiego.

W 1676 roku indygenat polski za udział w wojnie tureckiej otrzymali bracia Adam i Karol Magnus Kalkrayter.

W 1794 roku (9.09.) w Berlinie zostały legitymowane z herbem i nazwiskiem ojca, naturalne dzieci Amanda Karola Fryderyka Samuela i Anny Doroty Georgii: Karol Fryderyk, Ernest Fryderyk oraz Karolina i Wilhelmina.

W 1800 roku (29.09.) szlachectwo pruskie z prawem używania nazwiska „von Kalkreuth” otrzymał Jan Henryk (ur. 1735 r. – zm. 1811 r.) – adoptowany syn Wilhelma Henryka Adolfa von Kalkreuth, generała-majora wojsk pruskich.

W 1867 roku (3.05.) utworzony został w Berlinie związek rodzinny, którego zjazdy odbywały się co dwa lata.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 494–499; t. II, s. 346, 710–712

Zedlitz, t. III, s. 57–59

Błażek, t. I, s. 49; t. II, s. 127

Pilnaček, t. III, s. 692

Krane, s. 55–56

Wappensagen..., s. 74–75

Jurek T., *Obce rycerstwo...*, s. 238

Album..., s. 417–418, nr 1195–1196

Uruski, t. VI, s. 157–158

Respondek J., *Polska Cerekiew. Dzieje parafii i życia religijnego, Polska Cerekiew 1999*, s. 66, 104, 105, 114–116, 149, 204, 152, 212, 250

Kalkreuth A., *Historische Genealogische Beitræge zur Geschichte der Herren, Freiherren und Grafen von Kalkreuth...*, Potsdam 1885

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon. Bd. VI, Limburg 1987, s. 98–100

TABLICE GENEALOGICZNE

Linia krośnieńska z Klepska

Wolf von Kalckreuth
wł. Klepska
ż. N. v. Schlichting

Jurge (Jerzy)
wł. Klepska
ż. N. v. Glaubitz
z Miśni

Jan sen.
ur. 1503 r. – zm. 1568 r.
ż. N. v. Loeben
z Korczycowa

Jan jun.
ur. 24.08.1543 r. –
zm. 24.06.1616 r.
ż. Urszula v. Zedlitz

Barbara
ur. 18.02.1598 r.
m. Jan Jerzy
v. Stentsch
z Przytoka

Joachim sen.
zm. 2.11.1591 r.
wł. Klepska
ż. Małgorzata
v. Loeben
z Korczycowa

5 synów
3 córki

Jan
wł. Klepska
ż. Jadwiga
v. Gruenberg

Joachim jun.
wł. Rakowa
ż. 1. N. v. Unruh
2. N. v. Popschuetz
3. N. v. Unruh

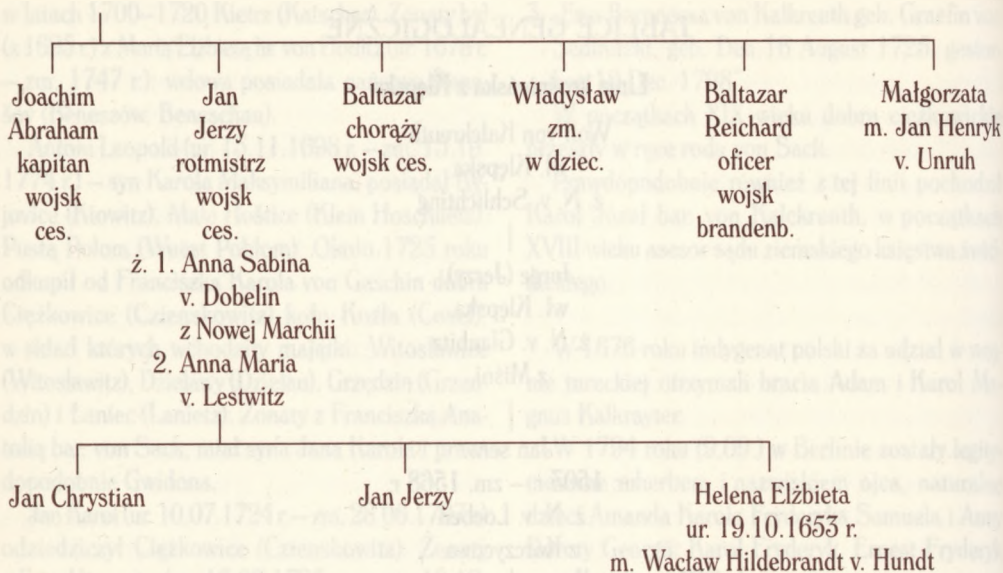
Baltazar
wł. Klepska
zm. w młodości

córki:

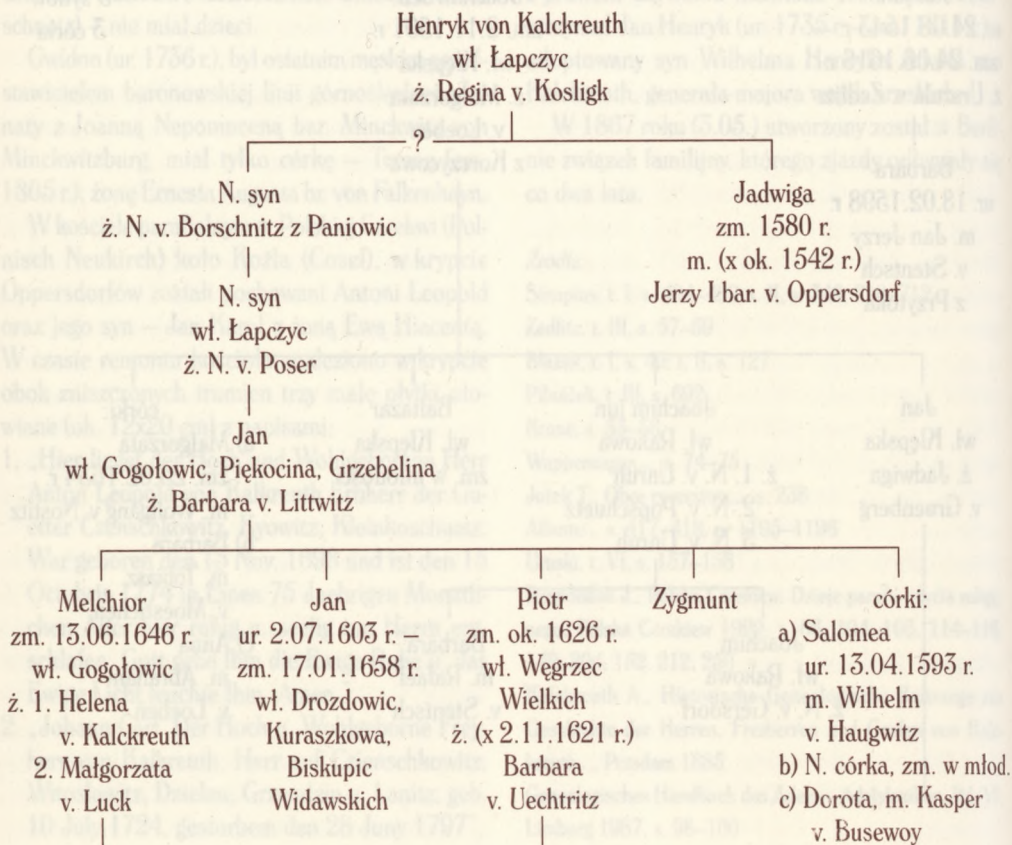
- a) Małgorzata
zm. 25.02.1634 r.
m. Wolfgang v. Nostitz
- b) Barbara
m. Tobiasz
v. Moestichen
- c) Anna
m. Abraham
v. Loeben

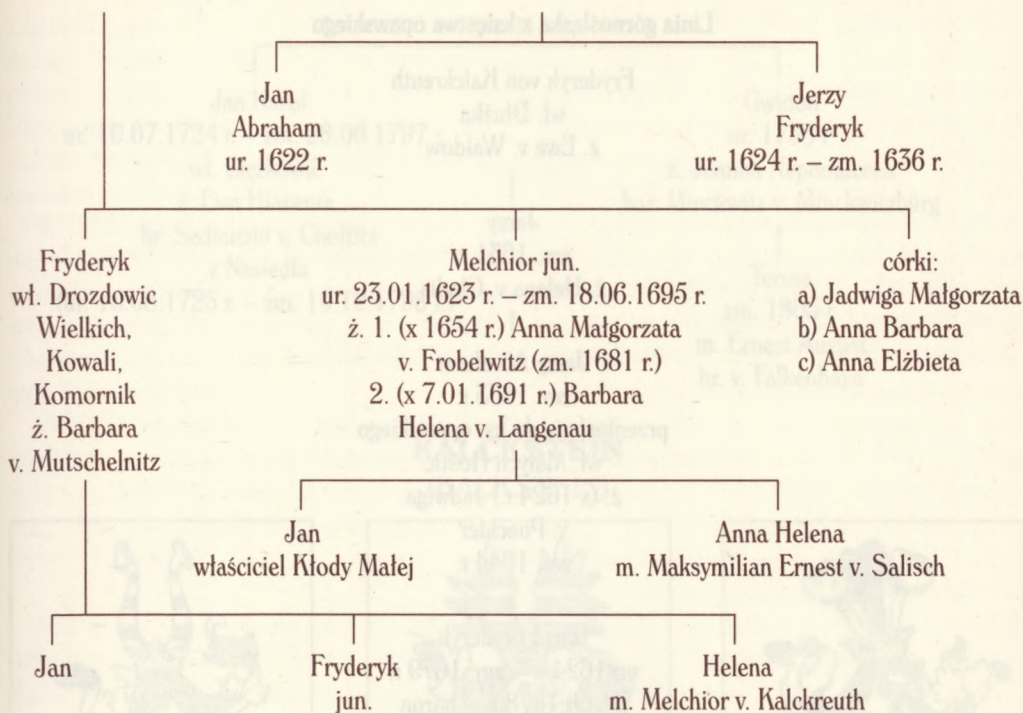
Joachim
wł. Rakowa
ż. N. v. Gersdorf

Barbara
m. Rafael
v. Stentsch



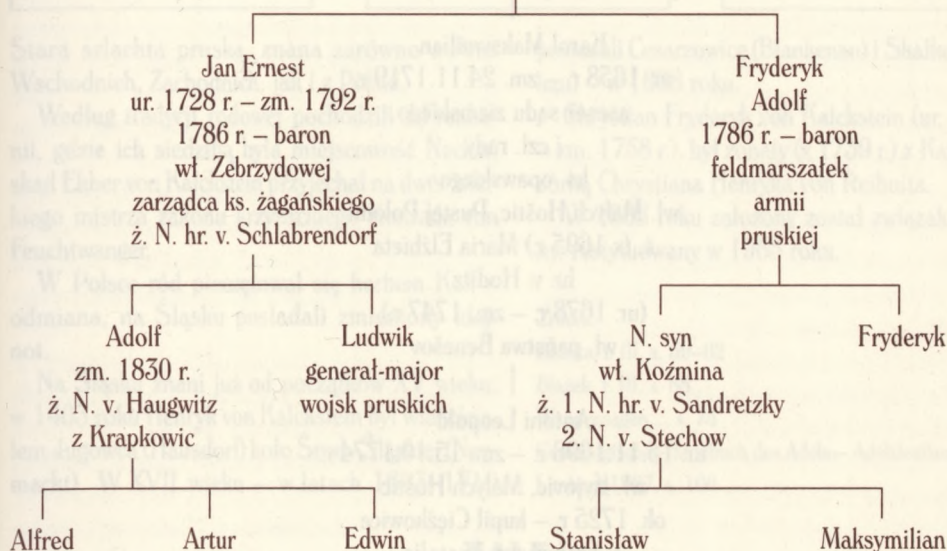
Linia oleśnicka z Łąpczyc i Gogołowic



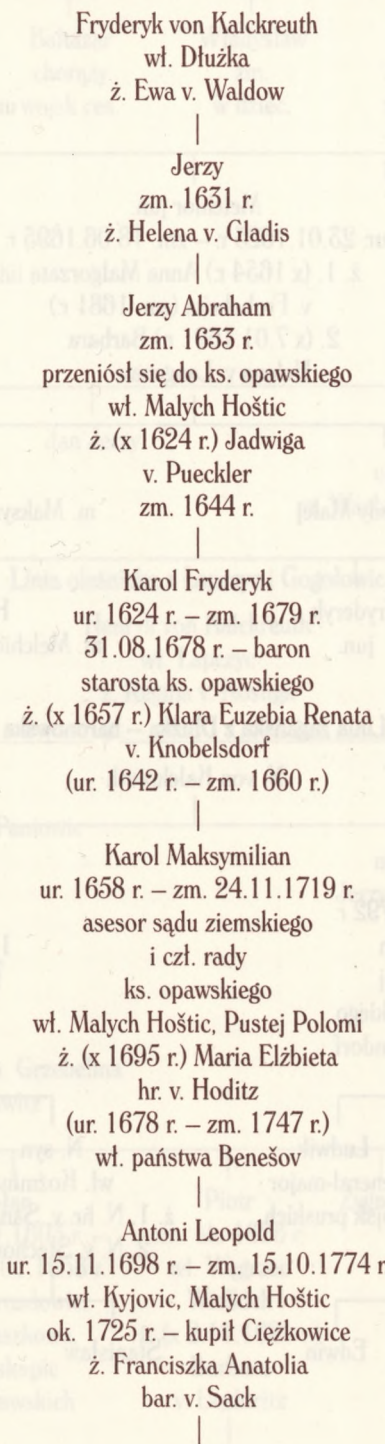


Linia żagańska z Dłużka – baronowska

N. von Kalckreuth



Linia górnośląska z księstwa opawskiego



Jan Karol
ur. 10.07.1724 r. – zm. 28.06.1797 r.
wł. Ciężkowic
ż. Ewa Hiacenta
hr. Sedlnitzki v. Choltitz
z Nasiedla
(ur. 16.08.1725 r. – zm. 10.12.1798 r.)

Gwidon
ur. 1736 r.
ż. Joanna Nepomucena
bar. Minckwitz v. Minckwitzburg
|
Teresa
zm. 1805 r.
m. Ernest August
hr. v. Falkenhayn

KALCKSTEIN (KALKSTEIN)



Stara szlachta pruska, znana zarówno z Prus Wschodnich, Zachodnich, jak i z Polski.

Według tradycji rodowej pochodzili z Frankonii, gdzie ich siedzibą była miejscowość Neckar, skąd Ekber von Kalckstein przyjechał na dwór wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Konrada von Feuchtwanger.

W Polsce ród pieczętował się herbem Kos – odmiana, na Śląsku posiadali zmieniony klejnot.

Na Śląsku znani już od początków XV wieku: w 1403 roku Henryk von Kalckstein był właścicielem Jugowca (Hausdorf) koło Środy Śląskiej (Neumarkt). W XVII wieku – w latach 1693–1710

posiadali Cesarzowice (Blankenau) i Skalkę (Schalkau) – w 1688 roku.

Chrystian Fryderyk von Kalckstein (ur. 1700 r. – zm. 1758 r.), był żonaty (x 1739 r.) z Katarzyną, córką Chrystiana Henryka von Reibnitz.

W 1886 roku założony został związek familijny, restytuowany w 1965 roku.

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 59–62

Błażek, t. III, s. 88

Wappensagen..., s. 75

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 100

KALEJ

zob.

KALAJ

KALENI

zob.

WOLSKI

KALETA

Drobna szlachta górnośląska z okolic Toszka (Tost) herbu Jastrzębiec.

W 1483 roku oskarżyli Geraltowskich o bezprawne używanie herbu Jastrzębiec.

Kaletowie posiadali inny niż Geraltowscy klej-

not herbu (Geraltowscy – orla, Kaletowie – powtórzona z tarczy podkowa z krzyżykiem).

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 258

KALINOWSKI

(KALINOWSKI von KALINOW)



Stary ród górnośląski herbu Kalinowa, znany od XIV wieku, pochodzący z Kalinowa (Kalinow) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz), znany również w Polsce.

Starsi historycy niemieccy (Sinapius, Zedlitz) twierdzili błędnie, że przedstawiciel tego rodu – Marcin Kalinowski przeniósł się pod Sieradz, gdzie zbudował zamek Kalinów, na pamiątkę śląskiego Kalinowa. Kalinowscy sieradzcy byli herbu Zaręba i nie mieli nic wspólnego z górnośląskimi, chociaż być może jacyś przedstawiciele Kalinowskich herbu Zaręba pojawiali się na Górnym Śląsku: np. w początkach XVI wieku Zofia Zaręba von Kalinow – córka Jana Zaręby, była żoną Jana I Posadowskiego, właściciela części Dobrodzienia (Guttentag) (informacja niepewna).

Przedstawiciele Kalinowskich górnośląskich przenieśli się na teren Polski na przełomie XV i XVI wieku – w Polsce był to ród senatorski i później

hrabiowski. Według Uruskiego pierwszym znanym przedstawicielem tego rodu w Polsce był Andrzej Kalinowski, poległy pod Obertynem w 1531 roku, gdzie jeszcze w XVIII wieku istniała jego mogiła usypana przez wojsko.

Na Śląsku pierwsze informacje pochodzą z XIII wieku – w dokumentach książąt brzeskich występuje Jakub „de Calinova”, jednak nie wiadomo, czy można połączyć go z późniejszymi Kalinowskimi.

W 1393 roku występuje jako świadek sprzedaży Rogowa Opolskiego (Rogau) Gayke z Kalinowa, sędzieja ziemski księstwa strzeleckiego.

Przed 1452 rokiem Henryk Kalinowski nabył część Dobrodzienia (Guttentag) i dał początek linii Kalinowskich z Dobrodzienia (Guttentag), którzy czasem nazywani byli Dobrodzieńskimi. Około 1460 roku właścicielem Dobrodzienia (Guttentag) i sąsiedniej Ligoty Dobrodzieńskiej (Ellguth-Guten-

tag) był Franciszek Kalinowski, który w 1485 roku sprzedał Janowi Grotkowskiemu zwanemu Lassek czynsz z obu tych miejscowości, a w 1501 roku Mateuszowi von Gellhorn sprzedał dział w Dobrodzieniu (Guttentag). Franciszek występuje w dokumentach jeszcze w 1502 roku.

W 1526 roku właścicielem majątku w Dobrodzieniu (Guttentag) był Henryk Kalinowski (syn Franciszka?), a w 1527 roku Jan (syn Henryka?) Dobrodziński sprzedał Balcerowi Wilczkowi z Hlučina (Hulczyn, Hultschin) część Pstrążnej (Pstronsna) koło Rybnika (Rybnik).

W 1538 roku występuje w dokumentach Bernard Dobrodziński, jego córka – Anna w 1558 roku była żoną Jakuba Makowickiego. Jeszcze w 1576 roku majątek w Dobrodzieniu (Guttentag) posiadał Henryk Kalinowski.

Pod koniec XV wieku Kalinów (Kalinow) już należał do Zwoyskich vel Woyskich, zaś sąsiednie Kalinowice (Kalinowitz) należały do Kalinowskich jeszcze w XVIII wieku. Dlatego nie wiadomo, czy zapis w dokumencie z 1472 roku „Micolay Marszałek z Chalynowa” (Mikołaj marszałek księstwa z Kalinowa) dotyczy Kalinowskiego, czy raczej Mikołaja Zwoyskiego.

W 1480 roku występuje w dokumentach książąt opolskich, Jana i Mikołaja, Krystek Kalinowski.

W latach 1485–1488 Katarzyna Kalinowska była zakonnicą w klasztorze norbertanek w Czarnewasach (Czarnowanz) pod Opolem (Oppeln).

W XVI wieku oprócz Kalinowic (Kalinowitz) Kalinowscy byli właścicielami sąsiedniego Szymiszowa (Semischow, Schimischow) i Suchej (Suchau).

Na przełomie XV i XVI wieku folwark w Suchej (Suchau) posiadał Mikołaj Kalinowski, po jego śmierci w 1512 roku Jan (syn?) sprzedał Suchą (Suchau) Janowi Strzeli Chmelikowi z Obrowca (Oberwitz). Jan występuje w latach 1532–1539 w księgach ziemskich opolsko-raciborskich.

W 1564 roku (25.02.) zmarła we Wrocławiu (Breslau) Barbara Kalinowska – dziewiętnasta przełożona klasztoru św. Klary, przedtem – w 1561

roku, przełożona klasztoru klarysek w Świdnicy (Schweidnitz).

W XVII wieku licznie rozrodzeni Kalinowscy w większości należeli do drobnej, ubogiej szlachty, mieszkającej głównie w okolicy Toszka (Tost) i Bytomia (Beuthen), np. w drugiej połowie XVII wieku Stanisław Kalinowski, żonaty z Anną Kiczkową (Kitschka) był szynkarzem w Szalszy (Schalscha) koło Gliwic (Gleiwitz), w 1679 roku urodził mu się syn – Henryk Jan. Brat Stanisława – Henryk, mieszkał w Dralinie (Dralin) koło Lublińca (Lublinitz). Stanisław Bogusław mieszkający w Bytomiu (Beuthen), żonaty z Heleną Maksymilianą, miał troje dzieci: Annę Elżbietę (ur. 8.03.1702 r.), Marię Karolinę (ur. 18.03.1704 r.) i Karola Fryderyka (ur. 11.07.1706 r.); w 1713 roku świadczy on w Pszczynie (Pless).

Jan Henryk Kalinowski, właściciel majątku w Łagiewnikach (Lagiewnik) i w Hajdukach (Haiduk) koło Bytomia (Beuthen) był asesorem sądowym w Bytomiu (Beuthen).

W XVIII wieku Kalinowscy mieszkali również w południowej części Górnego Śląska: w księstwach cieszyńskim, opawskim i raciborskim. W 1703 roku Herman von Kalinowski był proboszczem we Frydku (Frydek, Friedeck) w księstwie cieszyńskim. Stanisław von Kalinowski (zm. 1758 r.) był kapitanem wojsk cesarskich w Opawie (Troppau).

W 1768 roku zmarła Julianna Kalinowska, zakonnica w klasztorze dominikanek w Raciborzu (Ratibor).

Główna linia Kalinowskich mieszkała nadal w Kalinowicach (Kalinowitz). W początkach XVIII wieku właścicielem Kalinowic (Kalinowitz) był Jan Jerzy Kalinowski, trzykrotnie żonaty. Jego pierwszą żoną była (x ok. 1719 r.) Anna Benigna Józefa (zm. 1723 r.), córka Jana Bernarda III hr. von Praschma, właściciela Sławikowa (Sławikau) koło Raciborza (Ratibor) i Sośnicowic (Kieferstaedtel) koło Gliwic (Gleiwitz). W 1723 roku ufundowali oni dla kościoła w Kalinowie (Kalinow) kielich i monstrancję, na jej podstawie znajdował się napis: „Johannes Georgius Kalinowski de et in Kalinow, Anna Benigna Kalinowska nata Comtissa de

Praschma 1723. Renoviert von Babette von Zawadzky geb. Rudzinsky von Rudno 1854".

Jan Jerzy zmarł w 1751 roku i został pochowany w rodzinnej krypcie grobowej w kościele klasztornym na Górze św. Anny (Annaberg). Z pierwszą żoną miał syna – Jana Nepomucena Bernarda Macieja (ur. 1720 r.), zmarłego w wieku dwunastu lat. Trzecia żona Jana Jerzego – Joanna Barbara von Holly wyszła ponownie za mąż za doktora medycyny z Głogówka (Oberglogau) Jana Raua; po śmierci męża wróciła do Kalinowic (Kalinowitz). Zmarła w wieku 56 lat i również pochowana została w krypcie rodzinnej.

Majątek odziedziczył syn – Jan Jerzy jun., właściciel Suchodańca (Sucho-Danietz) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz). W 1766 roku Kalinowice (Kalinowitz) odkupił od brata Józef Kalinowski, inspektor gospodarczy w Izbicku (Stubendorf) koło Opola (Oppeln). Zmarł 23.08.1783 roku, w wieku 48 lat.

W 1789 roku majątek Kalinowice (Kalinowitz) przeszedł w ręce porucznika wojsk pruskich Franciszka hr. von Gaschin. Ostatni właściciel majątku – Antoni Kalinowski zmarł w 1790 roku (3.08.), w wieku 48 lat. Wdowa po nim – Karolina Józefa – mieszkała w Kalinowicach (Kalinowitz) jeszcze przez trzy lata, później razem z dziećmi przeniosła się do Izbicka (Stubendorf). Córką Antonia wyszła za mąż za Karola bar. von Larisch, właściciela Solarni (Solarnia) koło Koźła (Cosel). Synowie: Feliks i Aleks mieszkali w Izbicku (Stubendorf).

Oprócz wymienionych osób w krypcie grobowej na Górze św. Anny (Annaberg) zostali pochowani:

1774 (17.07.) r. – Dorota von Lebanin (?), wdowa po Kalinowskim – zm. w wieku 79 lat,

1778 (23.08.) r. – Franciszka Kalinowska – zm. w wieku 46 lat,

1790 (13.07.) r. – Antoni Kalinowski – zm. w wieku 67 lat,

1792 (13.09.) r. – Anna Kalinowska – zm. w wieku 60 lat.

W księstwie opawskim zmarł w 1742 roku urzędnik cesarski Stanisław Leopold Kalinowski. W testamencie umieścił całą genealogię rodu.

W 1818 roku (17.08.) Seweryn Ksawery Kalinowski herbu Kalinowa z Galicji otrzymał tytuł hrabiego austriackiego z predykatem „Hoch- und Wohlgeboren”.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 499; t. II, s. 712–713

Zedlitz, t. III, s. 54

Blažek, t. IV, s. 127

Pilnáček, t. I, s. 257

C.D.S., t. I, s. 145; t. VI, nr 290, 321, 369, 450

Lanbuecher Opp.-Rat., nr 126, 149, 283

Zemská kniha..., nr 30, 50, 55

Boehme, t. III, s. 125

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI.

Limburg 1987, s. 102

Weltzel A., Geschichte der Stadt und Herrschaft von Gutten- tag, Ratibor 1882, s. 38, 41, 43, 450, 452

Muecke, Die Familie von Kalinowsky, (w:) Aus dem Chelmer Lande, Gr. Strehlitz 1926, nr 11

KALINOWSKI

zob.

ZAREMBA

KALISCH

zob.

CALISIUS

KALKREJTER

zob.

KALCKREUTH

KALKREUTH

zob.

KALCKREUTH

KALKSTEIN

zob.

KALCKSTEIN

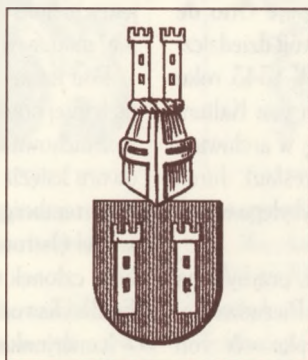
KALLENBERG

zob.

CALLENBERG

KALMOWSKI

(KALMOWSKI z KALMOWCA)



Drobna szlachta z okolic Rybnika (Rybnik) herbu Wieże (Reszyca), należąca do szeroko rozrodzonego rodu Raszcyców (Raschuetz).

Jan Kalmowski w 1513 roku (16.06.) razem ze swoim krewnym Mikołajem Kozłowskim (również

herbu Wieże) potwierdzają w wywodzie szlacheckim Mikołaja Dobischowskiego herb babki ojczystej.

Źródła:

Pilnaček, t. I, s. 259

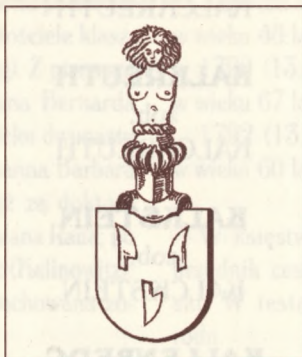
KALTENBORN

ZOB.

KALTENBRUNN

KALTENBRUNN

(KALTENBORN, KALTENBORN-STACHAU)



Według Genealogisches Handbuch, stara szlachta śląska, pochodząca z Miśni, znana od połowy XIII wieku.

Na Śląsku w 1265 roku (25.05.) występuje Michael Caldborno, w 1307 roku (9.05.) w dokumentach klasztoru trzebnickiego występuje Otto de Kaldynborne – w 1314 roku (8.09.) wójt dziedziczny Kątów Wrocławskich (Kanth). W 1343 roku wójtem tej miejscowości był Johann von Kaltenborn, którego pieczęć zachowała się w archiwum archidiecezjalnym we Wrocławiu (Breslau). Jurek nie wymienia ich wśród rycerstwa przybyłego w średniowieczu na Śląsk.

Według Pilnáčka drobna szlachta, przybyła na Śląsk prawdopodobnie w XVI wieku. Pierwsza niepewna wzmianka pochodzi z 1507 roku – N. von Kaltenborn z Sadowic (Sadewitz) koło Strzelina (Strehlen), był żonaty z N. von Tschesch (Tschentsch?) z Krzepic (Krippitz), również koło Strzelina (Strehlen). W tym samym roku Barbara von Kaltenborn z Sadowic (Sadewitz) wyszła za mąż za Jana von Reibnitz z Podgaja (Pudigau) koło Strzelina (Strehlen). Później za siedzibę rodową uważali Stachów (Stachau) w tej okolicy. Około 1580 roku właścicielem Stachowa (Stachau) był Kasper von Kaltenborn (ur. ok. 1550 r.).

Dalsze informacje o tym rodzie pochodzą dopiero z XVII wieku: w 1623 roku Bernard von Kaltenbrunn ze Stachowa (Stachau), właściciel Błotnicy (Plottnitz) koło Strzelina (Strehlen), był żonaty z Ewą von Falkenhayn. W 1664 roku Ber-

nard (ten sam?) był właścicielem majątku w Do-brzenicach (Siegroth).

W 1671 roku zmarł Jerzy von Kaltenbrunn ze Stachowa (Stachau), właściciel Czepielowic (Tschoeplovitz) koło Brzegu (Brieg) i Komorowic (Wasserjentsch) koło Wrocławia (Breslau). Żonaty dwukrotnie, miał syna i córkę.

Pod koniec XVII wieku występują w dokumentach trzej bracia: Gustaw Wilhelm von Kaltenbrunn ze Stachowa (Stachau) – w 1691 roku marszałek dworu księcia oleśnickiego Chrystiana Ulryka von Wuerttemberg; Jan Albrecht – w 1695 roku właściciel Ostrowiny (Ostrowine) w księstwie oleśnickim, członek rady księcia oleśnickiego Sylwiusza Fryderyka von Wuerttemberg; Gustaw Maksymilian – kamerjunker księcia Karola Fryderyka oleśnickiego.

Na Górnym Śląsku w 1610 roku Fryderyk Kaltenborn ze Stachowa (Stachau) był starostą w Odrze (Odrau) koło Raciborza (Ratibor).

W 1628 roku Jan Bernard z księstwa opolsko-raciborskiego należał do „zbuntowanych” (ewangelickich) stanów – jego majątki zostały skonfiskowane. Był on prawdopodobnie synem lub bliskim krewnym Fryderyka.

Wacław von Kaltenbrunn (ur. 15.01.1602 r.), właściciel Rozkochowa (Rosnochau) i Rozwadzy (Roswadze) koło Krapkowic (Krapnitz) był poborcą podatków księstwa opolsko-raciborskiego. Żonaty (x ok. 1625 r.) z Anną Katarzyną von Nowagk,

w 1654 roku był deputowanym do stanów księstwa opolsko-raciborskiego. Prawdopodobnie jego synem (lub bratem) był Jerzy von Kaltenborn, w 1649 roku właściciel Rozkochowa (Rosnochau). Jerzy miał dwóch synów: Wacława – w 1656 roku właściciela Rozkochowa (Rosnochau) i Jana – w 1630 roku właściciela Zawady (której?).

W 1644 roku w wykazie szlachty górnośląskiej sporządzonym dla biskupa wrocławskiego figurują Wacław (zm. ok. 1650 r.) i Jerzy – obydwaj ewangelicy.

Na Górnym Śląsku więcej ród ten nie występuje.

Pod koniec XIX wieku ród przyjął nazwisko w formie „Kaltenborn-Stachau”.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 500–501; t. II, s. 713–714

Pilnáček, t. I, s. 256

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 108

KALTENHOF (KALTENHOF von MALEJOW)



Stara szlachta śląska, według Sinapiusa pochodząca z księstwa świdnickiego, osiadła w księstwie oleśnickim.

Część przedstawicieli tego rodu w XVI wieku przeniosła się na Morawy, gdzie zaczęli używać predykatu „von Malejov” (Maleow, Maliow) – nazwy swojej siedziby rodowej. Wydaje się, że chodzi tu o miejscowość Miłonowice (Mahliau) koło Trzebnicy (Trebnitz). Pilnáček w herbarzu morawskim twierdzi, że był to ród czeski i pochodził z Malejova w Czechach. Podobnego predykatu (von Maliöff) używali Burscy i Dobrzikowscy, ale nie można znaleźć między nimi żadnych związków.

W 1410 roku Heynz Kaldinhof brał udział w bitwie pod Grunwaldem w oddziałach śląskich walczących po stronie krzyżackiej. W 1423 roku występuje on w dokumentach trzebnickich jako wasal księcia Konrada oleśnickiego.

W XVI wieku posiadali Lipkę (Schoenau) w księstwie oleśnickim. W 1503 roku właścicielami tej

miejscowości byli synowie Heinza Kaltenhofa: Jerzy, Maczke (Maciej), Jan i Mikołaj.

W 1570 roku Heinrich Kaldenhofen von Mahliau był właścicielem Rzędziszowic (Paulwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz).

W księstwie oleśnickim ostatnim przedstawicielem tego rodu był zmarły w 1682 roku Otto Mikołaj, w 1676 roku marszałek dworu i członek rady księcia Juliusza Zygmunta von Wuerttemberg-Oels-Juliusburg z Oleśnicy (Oels).

W XVI i XVII wieku występują również w okolicy Kozła (Cosel) na Górnym Śląsku, gdzie prawdopodobnie przenieśli się w okresie panowania w księstwie kozielskim książąt oleśnickich.

W 1577 roku Melchior Kaltenhof von Maleiow był urzędnikiem w Wodzisławiu Śląskim (Loslau) i miał syna Otysława – w 1579 roku starostę Kozła (Cosel). W 1592 roku Baltazar Kaltenhof podpisał umowę z Katarzyną von Koenigsfeld.

Pod koniec XVI wieku Kaltenhofowie przenie-

szą się na Morawy, gdzie Fryderyk Kaltenhof von Malejov był właścicielem Křetina. Przejściowo pojawiają się na Śląsku w początkach XVII wieku bracia Jan i Stache z linii morawskiej. Jan – żonaty z Heleną von Eckwricht z Sarb (Schreibendorf) koło Strzelina (Strehlen) był właścicielem Jaszowa (Seiffersdorf) koło Otmuchowa (Ottmachau) w księstwie nyskim. Był pułkownikiem wojsk duńskich, zmarł w 1638 roku w Wismarze w Meklemburgii. Miał córkę Annę Barbarę (ur. 19.03.

1623 r.), żonę (x 26.01.1645 r.) Klaudiusza von Koos z Gaerdorffu w Meklemburgii. Stache był marszałkiem dworu książąt meklemburskich Schwerin.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 501; t. II, s. 714

Błażek, t. I, s. 50; t. III, s. 23

Pilnáček, t. III, s. 693

Pilnáček J., Staromoravští rodové, Brno 1995, s. 244

KALTENSTEIN

zob.

METZIGER

KALTWASSER

zob.

FOGLAR

KALUS

(KALUSCH, KALUS z BYTOMIA)



Herb z 1607 roku

Bardzo mało znana szlachta, wymieniana jedynie przez Pilnáčka, pochodząca z okolic Bytomia (Beuthen), osiadła w księstwie cieszyńskim. Prawdopodobnie nobilitowana.

W 1595 roku Maciej Kalusch, będący w służbie książąt cieszyńskich, w 1602 roku posiadał ze swo-

ją żoną Zuzanną dom (folwark?) pod zamkiem w Cieszynie (Teschen), zwany „Nacowski”. Był sekretarzem księcia Wacława, w 1603 roku wybudował słodownię.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 258

KAMEN

(KAMENEC, KAMENZ, KAMENSKI, KAMENECKI, KAMIENSKI, KAMINIETZ, KAMINIECKI)

Pod tym nazwiskiem pisany w różnej formie, zależnie od epoki i języka dokumentu, występowało kilka rodów, głównie na Górnym Śląsku, które trud-

no jest uporządkować. Jako nazwiska zastępczego używali go również Kokorsowie.

KAMENEC

(KAMENEC z WELKEGO KAMENA, KAMEN, CAMEN)

Być może jest to jeden ród z Kamincami. Jako siedzibę rodową podawali Kamień Śląski (Gross Stein) koło Opola (Oppeln).

W latach 1279–1293 Thomas von Kamen był kasztelanem Białej Prudnickiej (Zuelz). Jego synami byli prawdopodobnie Jakub, Bertold, Jan i Tomasz jun. Jan i Tomasz jun. de Kamen występują w dokumentach jako rycerze (miles) jeszcze w latach 1345 i 1350.

W 1353 roku (22.07.) Peterka de Kamen kupił za 120 grzywien od Ulricha „dictus Grzmicza” wieś Raszową (Raschowa) koło Koźła (Cosel).

W 1417 roku Jaschke von Camen był starostą i burgrabią tzw. starego zamku (na wyspie) w Opolu (Oppeln). W 1427 roku (21.01.) Jeschke Kamencz (ten sam) kupił od Paschka Gawronka majątek Dębnie (Dembio – Reichenwald, Veldtrup błędnie tłumaczy Reichenwald na Błotnicę), który książę Bolko I w 1297 roku nadał „domino Geremi”. Jaschke Camencze występuje jeszcze w dokumentach w 1437 roku.

W 1432 roku Nicolai Camenecz występuje w dokumentach księcia Bolka V opolskiego (głogóweckiego).

W drugiej połowie XV wieku występuje Jan Kamenez, syn Beatrix, wdowy po Mikołaju Podgoli (Podgolowa), zwanej Rudzka (z Rudy) – w 1476 roku właściciel Kamienia Śląskiego (Gross Stein), w 1478 roku – świadek w dokumentach

książąt Jana i Mikołaja opolskich, w 1496 roku (18.06.) składał hołd książętom opawskim (posiadał majątki w księstwie raciborskim?). Miał rodzeństwo: Barbarę i Mikołaja oraz dzieci: Stefana i Katarzynę.

Stefan występuje w dokumentach w 1512 roku. Katarzyna, znana z dokumentów z lat 1476–1496, była dwukrotnie zamężna: 1. z Janem von Dresky z Magnuszowic (Gross Mangersdorf) w księstwie niemodlińskim, który w 1481 roku (1.05.) zapisał jej wiano w wysokości 100 guldenów węgierskich, 2. (x 1496 r.) z Mathusem (Mateusz) Przedborem Girakowskim (błąd – winno być Sirakowskim, z Sierakowic k. Gliwic). Informacja o Janie Kameneczu nie jest pewna – być może dotyczy ona Kamienia (Kamin) koło Bytomia (Beuthen).

Piotr Kamenec z Wielkiego Kamienia (Gross Stein) w 1688 roku kupił Wielopole (Wielepole) koło Rybnika (Rybnik).

W Cieszynie (Teschen) Adam Kamiński z Wielkiego Kamienia (Gross Stein) był żonaty (x 21.01. 1709 r.) z Dorotą Reginą z Frydka (Frydek, Friedeck). Informacja ta również nie jest pewna.

Herb niezany.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 266

Veldtrup, s. 410–411

C.D.S., t. I, s. 100; t. VI, nr 184, 196, 309, 327, 372, 426

KAMENZ



Stary ród baronowski z Górnych Łużyc, boczna linia panów von Vesta.

Około 1200 roku Bernard von Vesta, według kroniki biskupa Brunona z 1225 roku, założył miasto Kamenz na Łużycach. Jego potomkowie zamienili nazwisko Vesta na Kamenz.

Na Śląsku według T. Jurka pojawili się w poło-

wie XIII wieku – w 1249 roku w księstwie głogowskim notowany był Wittego de Camenz.

Później posiadali majątki w okolicy Zgorzelca (Goerlitz).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 88

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 239

KAMIENSKI

(KAMIENSKI von SCHWIENTOCHLOWITZ, KAMIENSKI ze SWENTOCHŁOWIC, KAMENSKI, KAMINSKI)

Drobna szlachta z Kamienia (Kamin) koło Bytomia (Beuthen) i Świętochłowic (Schwientochlowitz) herbu Szeliga. Od połowy XVI wieku podawali jako swoją siedzibę rodową Świętochłowice (Schwientochlowitz).

W 1572 r. (25.01.) Błażej Kamiński sprzedał swojemu młodszemu synowi Joachimowi majątek w Kamieniu (Kamin) i w Maciejkowicach (Maczeikowitz), starszy syn – Mikołaj, poszedł do służby (wojskowej?).

W 1617 roku (23.04.), w dokumencie wystawionym w Kłodnicy (Kłodnitz) koło Koźła (Cosel) lub koło Rybnika (Rybnik), Wacław Kamiński, właściciel Świętochłowic (Schwientochlowitz) i Kłodnicy (Kłodnitz) oraz jego siostra Anna Biberstein, z domu Kamińska, ze Świętochłowic (Schwientochlowitz) i Pszczyny (Pless), skarżą przed sądem ziemskim państwa Bytom (Beuthen) Joachima Czerny (Tscherny – Ścierński?) ze Ścierni (Sciern) koło Pszczyny (Pless), że nie oddał odziedziczonych (pożyczonych?) po rodzicach pieniędzy.

W 1623 roku Wacław, żonaty z Jadwigą, córką zmarłego N. Gosławskiego z Bąbelna, miał majątek w Mysłowicach (Myslowitz).

Jan Kamiński ze Świętochłowic (Schwientochlowitz), w 1652 roku był właścicielem majątku w Boguckiej Kuźnicy (Bogutschker Hammer), Orzeszu (Orzesche) i Brwinowie (?). W 1659 roku podpisał intercyzę małżeńską z Dorotą, siostrą zmarłego Krzysztofa Welczka z Dębieńska Wielkiego (Gross Dubensko) koło Rybnika (Rybnik) i Sobiszowic (Petersdorf) koło Gliwic (Gleiwitz).

Przed 1672 rokiem zmarł Baltazar Kamiński ze Świętochłowic (Schwientochlowitz); miał dwie córki: Zofię – żonę Jana Wostického z Woszczyc (Woschczytz) koło Pszczyny (Pless), właściciela Boryni (Borin) koło Pszczyny (Pless) oraz Marianę – żonę N. Bielczowskiego.

W drugiej połowie XVII wieku Jan Kamiński był inspektorem rolnym w majątku Welczków w Szalszy (Schalscha) koło Gliwic (Gleiwitz).

Żonaty z Dorotą N., miał syna Karola Józefa (ur. 1664 r.).

W 1697 roku Jan Franciszek Kaminski był właścicielem Szombierek (Schomberg), a w 1702 roku Jan Jerzy Kamenski posiadał majątek w Dąbrówce Małej (Klein Dombrau) koło Bytomia (Beuthen).

W latach 1700–1715 Jerzy Alojzy Kamiński był właścicielem części Orzesza (Orzesche). W 1723 roku właścicielem Kamienia (Kamin) był Karol Józef Kaminski – asesor sądu ziemskiego w Bytomiu (Beuthen). Kamień (Kamin) należał do Kamińskich do 1812 roku.

Około 1729 roku Anna Maria Kamińska była żoną Jana Krzysztofa von Holly, mieszkała w Szalszy (Schalscha).

Franciszek Józef Kamiński z Michałkowic (Mi-

chalkowitz) koło Bytomia (Beuthen), był żonaty (x 12.09.1759 r. – druga żona) z Elżbietą von Radonitz, córką Karola i Józefy ze Starych Gliwic (Alt Gleiwitz).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 501; t. II, s. 715

Błażek, t. III, s. 88

Pilnaček, t. I, s. 262–263

C.D.S., t. XXXIII, s. 90

Knossalla, Klerus und Adel in der Parochie Kamin, (w:) Mitteilungen des Beuthener Geschichts- und Museumsvereins, Beuthen 1928/29, H. 11/12, s. 88–98

Slawik W.M., Der Adel Oberschlesiens in der aeltesten Kirchenbuechern von Beuthen O/S, (w:) Der Familienforscher, Mannheim Jg 3:1928, H. 2, s. 48–61; H. 7/8, s. 220–231

KAMINIETZ (CAMINIETZ, KAMENEC)



Ród górnośląski pochodzący z Pawonkowa (Pawonkau) koło Lublińca (Lublinitz), wspólnego pochodzenia i herbu z rodem Dambrowka z Jasienia (Jaschin).

Herb określany w literaturze był różnie: Zet, Znin lub starsza wersja Pilawy. Sinapius twierdzi, że są wspólnego pochodzenia z polskimi Kamienieckimi herbu Pilawa, a Zedlitz myli Kamień (Kamin) koło Bytomia (Beuthen) z Kamieńcem Podolskim i twierdzi, że pierwszym znanym właścicielem był Aleksander Kamieniecki, wojewoda sandomierski.

W latach 1527–1538 Jan Kamencze, właściciel Pawonkowa (Pawonkau) był pełnomocnikiem Doroty, żony N. Proschlitskiego (Frankenberga).

W 1553 roku Ernest Kamenec sprzedał Mikołajowi Boye z Gwoździan (Gwosdzian) koło Lublińca (Lublinitz) stawy pod Pawonkowem (Pawonkau).

W drugiej połowie XVI wieku Jarosław (zm. przed 1592 r.) był właścicielem Woźnik (Woischnik) i Lubszy (Lubschau) koło Lublińca (Lublinitz). Żonaty był z Dorotą Rogoyską z Rogoźnik, która w 1592 roku była już wdową. Od 1591 roku Woźniki (Woischnik) posiadał jego brat – Jan, zmarły przed 1596 rokiem, a po jego śmierci wdowa Maryna Kochtitzka z Kochcic (Kochtschuetz) koło Lublińca (Lublinitz) za zgodą spadkobierców majątek ten sprzedała.

W 1581 roku Justyna Kamenec była żoną Piotra Zmeskała, w 1586 roku Jadwiga – żoną Jerze-

go Makoweckiego z Makowczyc (Makowtschuetz) koło Lublińca (Lublinitz), Ewa – żoną Baltazara Ziemietzkiego z Ziemięcic (Ziemientzitz) koło Gliwic (Gleiwitz), właściciela Sadowa (Sodow) koło Lublińca (Lublinitz), Jadwiga (inna) – żoną Jana Hornika, właściciela Lubszy (Lubschau).

Mikołaj Kamenec w roku 1601 był właścicielem rodowego Pawonkowa (Pawonkau), jego córka Krystyna (zm. ok. 1650 r.) była żoną Jana Lasoty z Toszka (Tost).

Pawonków (Pawonkau) należał do nich do 1700 roku, w 1752 roku posiadali również Goczałkowice (Gottschalkowitz) koło Pszczyny (Pless).

Ernest von Kaminietz, kapitan wojsk pruskich, żonaty (x 28.02.1782 r.) z Zofią bar. von Eichendorff z Kraważy (Deutsch Krawarn), kupił w 1784 roku Gorzyczki (Klein Gorzuetz) i Uchylsko (Uchylsko) koło Raciborza (Ratibor), zmarł 12.12.1799 roku, w randze pułkownika.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 714

Zedlitz, t. III, s. 67–68

Błażek, t. III, s. 88

Piłańce, t. I, s. 264–265

Landbuecher Opp.-Rat., nr 116, 170, 249, 306

Zemská kniha..., nr 55, 142

KAMCZOWSKI

zob.

KEMPCZOWSKI

KAMMERSTEIN

zob.

PRIMSTER

KAMPA

(CAMPA, KEMPA)

Rycerstwo opolskie, pochodzące z miejscowości Kępa (gwarowo – Kampa, niem. Kempa) koło Opola (Oppeln), w średniowieczu odgrywające znaczną rolę w księstwie opolskim.

Herb nieznan – według Sinapiusa herbu Oksza, pewne poszlaki wskazują, że mogła to być jedna linia rodu Strzelów.

Jacussius de Campa w 1357 roku (14.04.) był burgrabią opolskim, a w 1363 roku starostą Opola (Oppeln). Miał dwóch synów: Nassimbora i Jakuscha von der Campe.

Jakusch w 1393 roku był świadkiem sprzedaży przez Herborta Panse (Fuellstein) Rogowa Opolskiego (Rogau) koło Opola (Oppeln) Ottonowi Beessowi. W 1392 roku obaj bracia sprzedają Teodorykowi z Toszka (Tost), altaryście nyskiemu, 2 grzywny czynszu z Kępy (Kempa). W 1393 roku (24.09.) nabyli dom przy cmentarzu św. Krzyża w Opolu (Oppeln) od księcia Bolka IV opolskiego, należący przedtem do żyda Izaaka.

W 1375 roku jakiś Nassimbor kupuje od Bawora, syna zmarłego Peregrina, Suchą (Suchau) koło Opola (Oppeln). Nie wiadomo, czy był to Kampa, gdyż występuje on na dworze książąt strzeleckich. Nassimbor Kampa w 1389 roku był starostą tzw. starego zamku w Opolu (Oppeln), a w 1394 roku marszałkiem dworu księcia Bolka IV opolskiego. Miał trzech synów: Henryka (Heincze), Jakuscha i Nassimbora jun.

Henryk (Heincze) występuje w dokumentach w latach 1412–1428. Od 1422 do 1428 roku był dziekanem opolskim.

Jakusch von der Campa występuje w dokumentach w latach 1440–1449; zmarł 16.12.1449 roku. W 1440 roku (21.06.) sprzedał Jerzemu von Dresky za 50 grzywien majątek Sokolniki (Sokollnik) w księstwie niemodlińskim. Żonaty z Jadwigą N., miał córkę – Małgorzatę. Wdowa po nim w 1459 roku przekazała dom przy cmentarzu św. Krzyża w Opolu (Oppeln) na szkołę.

Nassimbor występuje w dokumentach w latach 1431–1432. W latach czterdziestych XV wieku występuje Jan, syn Nassimbora (Jan Nassimbor von der Campa), właściciel Łabęd (?) (Labanthi, Laband) koło Gliwic (Gleiwitz). Jest notowany jako świadek w 1444 roku (23.11.), w dokumencie księcia Bernarda niemodlińskiego i strzeleckiego. W 1437 roku w dokumentach książąt Bernarda niemodlińskiego i Bolka V opolskiego (głogówcekiego) występuje Zygmunt von der Campa.

W 1450 roku Jakusch (inny) von der Campa prowadzi spór z sąsiadującym z jego majątkami klasztorem w Czarnowasach (Czarnowan) koło Opola (Oppeln), oświadcza, że przez ostatnie pięć lat posiadał 6 łanów roli w Krzanowicach (Krzanzowitz) koło Opola (Oppeln), które klasztor kwestionował. W 1451 roku zawiera on ugodę z Andrzejem, proboszczem z Chróściny Opolskiej (Chroszczinna).

W 1466 roku Jakub Campa był prałatem kolegiaty św. Bartłomieja w Głogówku (Oberglogau).

Ród posiadał w 1392 roku Kępę (Kempa), w początkach XV wieku sąsiednie Krzanowice (Krzano-

witz) i w 1440 roku Sokolniki (Sokollnik). Kępa (Kempa) i Krzanowice (Krzanzowitz) pod koniec XV wieku przeszły w ręce Jerzego von Wrba, a Sokolniki (Sokollnik) w 1440 roku – Jerzego von Dresky.

Ród od końca XV wieku już nie występuje.

Nazwisko Kampa pojawia się również wśród polskiej szlachty, ale nie wiadomo, czy można ich wywodzić z Górnego Śląska: w 1589 roku Scypian Kampa wraz ze swoim synem Scypianem jun. otrzymał od króla Stefana Batorego majątki: Harasimowice, Stoczne i Horodyszcze. Jerzy Kampa Scypion był sekretarzem królewskim. Ich potomkowie zmienili nazwisko na Scypion.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 274

Pilnáček, t. IV, s. 1199

C.D.S., t. I, s. 73, 88, 125; t. VI, nr 79, 80, 96, 129, 130, 181, 183, 194, 196, 207, 208, 215, 217, 219, 222, 231; t. XXXIII, s. 154

Boehme, t. I, s. 63; t. II, s. 74; t. III, s. 125

Veldtrup, s. 408–409, 415–416

Uruski, t. VI, s. 184

KAMPER

(KAMPER von SIEGERSDORF)



W 1706 roku (5.11.) czeskie szlachectwo z predykatem „von Siegersburg” otrzymał dr med. Jan Leopold Kamper, lekarz miejski Wrocławia (Breslau).

Pochodził z wrocławskiej rodziny mieszczańskiej. Jego dziadek – Jerzy Kamper (zm. 8.10.1664 r.) był w latach 1656–1664 członkiem rady miejskiej,

jego ojciec – również Jerzy, w latach 1673–1696 był notariuszem miejskim.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 57

Doerr, s. 191

KANITZzob.
CANITZ**KANKA**zob.
VRZESZOVEC**KANNEGIESER**

Herb szlachecki z 1724 roku



Herb szlachecki z 1737 roku



Herb szlachecki z 1752 roku



Herb baronowski z 1765 roku

Ród pochodzący z Westfalii. Szlachectwo czeskie w 1724 roku (3.05.) otrzymał Albert Filip Kannegieser, komisarz wojenny Wrocławia (Breslau).

W 1737 roku (11.04.) wpisany został w czeski stan rycerski Herman Wawrzyniec (Lorenc) (syn?), radca rejencji wrocławskiej. W 1752 roku (24.11.) uzyskał potwierdzenie starego stanu rycerskiego, a w 1765 roku (18.06.) otrzymał tytuł barona. Był radcą dworu cesarskiego. Nie miał

męskiego potomka, córka N., była żoną N. bar. von Hess.

Herb każdorazowo był zmieniany.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 88

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 115–116

Doerr, s. 208, 225, 336, 249

KANNENBERG



Stary ród pochodzenia saskiego, skąd przeniósł się do Brandenburgii.

WXVII wieku Krzysztof von Kannenberg (ur. 10.01.1615 r. – zm. 10.02.1673 r.) był generałem-porucznikiem wojsk brandenburskich.

Jego syn – Fryderyk Wilhelm (zm. 1714 r.), marszałek księcia Minden, kanonik katedry w Halberstadt, był żonaty z Barbarą Heleną bar. von Bibran z Rokitek (Reisicht) koło Złotoryi (Goldberg). Żona wniosła mu w wianie zamek Romnów (Rommenau) w księstwie wrocławskim. Miał syna – Fryderyka Wilhelma (zm. 22.05.1762 r.), generała-

porucznika wojsk pruskich, ostatniego męskiego przedstawiciela rodu. Żonaty z Szarlottą Albertyną hr. von Finkenstein, miał tylko córkę – Fryderykę Wilhelminę Zofię (zm. 19.03.1806 r.), żonę Aleksandra von Kahlden, generała-majora wojsk pruskich.

Według Sinapiusa używali tytułu baronów, ale nie wiadomo, kto im go nadał.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 346–347

Zedlitz, t. III, s. 71–72

Blażek, t. I, s. 50

KANTERSDORF

zob.

HOF

KAPAUN

(KAPAUN von SVOYKOW, KAPOUN ze SVOJKOVA, KAPPAUN)



Herb rodowy



Herb baronowski

Stary ród czeski znany od XII wieku, już w czasach Karola IV zaliczany do stanu panów.

Siedzibą rodową był Svojkov w Czechach. Początkowo przedstawiciele tego rodu używali tylko nazwiska „von Swoykow”, około 1450 roku Johann „von Svogkow” przyjął nazwisko swojej matki (Kapaunka) za nazwisko rodu. Na początku XVI wieku Píram Kapaun (zm. 1547 r.) był starostą zamku praskiego i generalnym poborcą podatków królestwa czeskiego. Miał trzech synów: Alberta – członka rady cesarskiej i w 1573 roku posła cesarskiego na sejm polski, Karola – wójta Wolfenbuettel i Henryka – członka rady cesarskiej i asesora sądu ziemskiego królestwa Czech.

Wnuk Henryka – Albrecht Weikart, pułkownik kirasjerów cesarskich walczył na terenie Śląska, za zasługi w wojnie 30-letniej w 1644 roku (27.06.) wraz ze swoimi braćmi Henrykiem i Jarosławem oraz stryjem Albrechtem otrzymali potwierdzenie

starego stanu baronów. Albrecht Weikart zmarł przed 1651 rokiem, wdowa Barbara Trzemeszka wraz z synami Karolem Gustawem i Franciszkiem Albrechtem przeniosła się na Dolny Śląsk. Karol Gustaw razem z matką posiadał Rakowice (Racksdorf) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein), a Franciszek Albrecht – Bobolice (Schraebsdorf), Siodłowice (Schodelwitz) i Szklary (Glaesendorf).

Pod koniec XVII wieku Karol Gustaw sprzedał wszystkie majątki i wyjechał ze Śląska.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 346–347

Zedlitz, t. III, s. 73

Błażek, t. I, s. 50; t. IV, s. 127

Pilnáček, t. III, s. 694

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 117

KAPL

(KAPL von LABOCH, KAPPLE)



Nobilitowana szlachta księstwa cieszyńskiego.

Jan, Bogusław i Wacław w 1562 roku (14.03.) zostali nobilitowani z predykatem „von Laboch”. Pochodzili z Fryštatu (Frysztat, Freistadt). Wacław w 1588 roku był właścicielem Mostov (Mosty), a w latach 1580–1592 Kalem bic pod Cieszynem (Teschen).

Wilhelm, syn Wacława był starostą Bielska (Bielitz) i w latach 1632–1639 administratorem dóbr

klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor). W 1632 roku (28.01.) kupił folwark proboszczowski w Rudniku (Rudnik) koło Raciborza (Ratibor). Żonaty z Magdaleną N., która po jego śmierci wyszła za mąż (x 28.01.1653 r.) za Daniela Schelię.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 23

Pilnáček, t. I, s. 266–267

KAPOUN

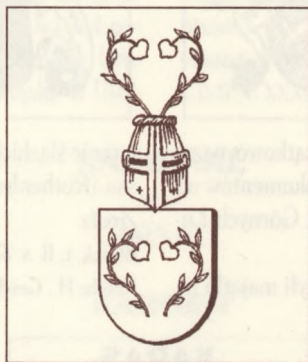
zob.

KAPAUN

KAPPAUN

zob.

KAPAUN

KAPUSTA

Szlachta księstwa karniowskiego, prawdopodobnie pierwotna nazwa rodu Stoschów, wspólnego z nimi herbu. Siedzibą rodową w Czechach był Újezdec. W 1436 roku cesarz Zygmunt potwierdził szlachectwo Stoschowi z Albrechtic: „dynastove z Ujezdce jsou provincialni pani a Hanusz Kapusta je jejich stryc”.

Jan Stefan zwany Kapusta, w 1400 roku był właścicielem Mokrego (Mocker) i Dobieszowa (Dobersdorf) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie karniowskim. Ufundował ołtarz Matki Boskiej w kościele w Krnovie (Karniów, Jaegerndorf).

Źródła:

Piłnáček, t. I, s. 259–260

KAPUSTA

Drobne rycerstwo herbu Strzemię, znane z okolic Bytomia (Beuthen) z XV wieku.

W 1450 roku występuje w dokumentach bytomskich Mikołaj Kapusta „de domo Streparum” (z rodu Strzemieni). W 1460 roku występują: Grzegorz, Jan, Stanisław i Mikołaj (bracia?).

Prawdopodobnie później posługiwali się nazwiskiem Strzemiński.

Źródła:

Piłnáček, t. I, s. 260

KARAS
(KARRAS, CARAS)



Stary miśnieński ród rycerski, początkowo nazywany Karis, Cares, Caras, znany z dokumentów od XIII wieku. Od XV wieku osiadł na Górnych Łużycach.

W drugiej połowie XVI wieku nabyli majątki na

terenie śląskich Górnych Łużyc w okolicy Czerwieńska (Rothenburg).

Źródła:

Blažek, t. II, s. 57

Knothe H., Gesch. des Oberlausitzer Adels..., s. 290

KARAS
(KARAS z DULEBENKI)

Szlachta małopolska pochodząca z Dulembki (?) (Dulebenky) koło Jasła na Podkarpaciu, osiadła na Morawach, gdzie posiadali majątek Čechy pod Kosiřem, znani od 1484 roku.

W 1523 roku zmarł na Morawach Jan Karas z Dulebenky, majątek odziedziczyli jego bracia: Jakub „de Rusko et in Dolobyenka” i Mikołaj Ruski „de Rusko”.

Herb dwudzielný w słup, w prawym polu pół orła, w lewym trzy koła nad sobą.

Według Pilnáčka (herbarz morawski) herb ten zbliżony jest do polskiego Mięszańca (?).

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 267

Pilnáček J., Staromoravští rodové, Brno 1995, s. 112

KARAS
(KARAS von RHOMSTEIN)



Kasper Walenty Karas von Rhomstein (zm. 6.01. 1646 r.), dr filozofii, jezuita, kanonik katedry we Wrocławiu (Breslau), kanonik kolegiat w Nysie (Neisse) i Raciborzu (Ratibor), dziekan w Głogówku (Oberglogau), proboszcz w Ołomuńcu (Olomouc, Olmuetz), członek rady cesarskiej, był w latach 1626–1646 biskupem pomocniczym diecezji wrocławskiej.

Jego pochodzenie nie jest znane. Według Zedlitz wywodził się ze starego saskiego rodu, według innych (Błażek) był nobilitowanym, czy też był pochodzenia polskiego ze szlachty górnośląskiej. Urodził się w 1591 roku na Górnym Śląsku w Ujeź-

dzie (Ujest) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz). W 1625 roku odegrał olbrzymią rolę w wyborze Karola Ferdynanda Wazy na biskupa wrocławskiego.

Według Sinapiusa wśród duchowieństwa wrocławskiego był również jego brat – Adam.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 715

Zedlitz, t. III, s. 76

Błażek, t. II, s. 57

Pilnaček, t. I, s. 267–268

C.D.S., t. XXXIII, s. 112, 157

KARDINAL

zob.

CARNALL

KARGER



Nazwisko to występuje w XVIII wieku wśród szlachty śląskiej i wschodniopruskiej.

W 1774 roku posiadali Górkowice (Guerkwitz) koło Milicza (Militsch).

Na początku XIX wieku w garnizonie brzeskim służył major N. von Karger.

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 75

Błażek, t. III, s. 88

KARIGHMAIN

zob.

WALLIS

KARL

(KARL von WALLENDORF)



Szlachta księstwa oleśnickiego, prawdopodobnie ich siedzibą rodową były Włochy (Wallendorf) koło Namysłowa (Namslau) – w 1618 roku Jan Karl von Wallendorf kupił Duczów Mały (Klein Deutschen)

koło Kluczborka (Kreuzburg). Był żonaty z N. von Salisch.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 23

KARLINSKI

zob.

CARLOWITZ

KARLOWITZ

zob.

CARLOWITZ

KARLSBRUNN

zob.

DOMINATZKI

KARMAINSKI

zob.

KARMANSKI

KARMANSKI

(KARMAINSKI)

Drobna, mało znana szlachta górnośląska, pochodząca ze Starych Karmonek (Alt Karmunkau) koło Olesna (Rosenberg), od których przyjęli nazwisko.

W 1574 roku (3.05.) dyplom herbowy od cesarza Maksymiliana II otrzymali bracia: Jerzy, Wawrzyniec (Lorenz) i Tomasz Karmainscy.

W pierwszej połowie XVI wieku Jerzy Karmanski był właścicielem Starych Karmonek (Alt Karmunkau). Żonaty z Maruszą Rurową (?), miał syna – Jerzego jun. W 1582 roku Jerzy jun. sprzedał N. Skalowi puste Karmonki (Karmunkau).

W 1598 roku Szymon Karmanski był właścicielem

cielem Wielkich (Nowych?) Karmonek (Karmunkau).

W 1644 roku w wykazie szlachty górnośląskiej wymieniani są Krzysztof i Jakub – ewangelicy. Krzysztof Karmanski z Karmonek (Karmunkau) w 1651 roku sprzedał Stare Karmonki (Alt Karmunkau) Andrzejowi Schatanskiemu.

W 1755 roku Wilhelm von Karmanski, właściciel Turzy (Thursy) koło Lublińca (Lublinitz), żonaty

był z Joanną von Wallhofen, a w 1785 roku występuje w dokumentach Marianna von Karmanski z Turzy (Thursy) i jej zięć Franciszek von Schweinichen, właściciel Radawia (Radau) koło Olesna (Rosenberg).

Źródła:

Pilnaček, t. I, s. 51

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 131

KARNITZKI

(KARNITZKI von PAWELSCHAW, KROSCHNITZKI KARNITZKI GENANT, KARNICKI, KROŚNICKI ZWANY KARNICKIM)



Według Błażka szlachta księstwa oleśnickiego herbu Wczele (?). Według Sinapiusa, a za nim i Zedlitza, pochodzili z Kozielskiego. Według Sinapiusa – Karnitzki i Karwinski stanowili jeden ród herbu Kietlicz. Ich siedzibą rodową było Pawłoszewo (Pavelschoeve) koło Wołowa (Wohlau) w księstwie oleśnickim – według Sinapiusa Miejsce Odrzańskie (Mistitz) koło Koźła (Cosel). Używali zamiennie nazwiska Karnitzki i Kroschnitzki.

W 1530 roku N. Karnitzki był właścicielem Sędzic (Senditz) koło Trzebnicy (Trebnitz), w 1539 roku Jan i Krzysztof Karnitzke występują w dokumentach oleśnickich.

N. von Kroschnitzki zwany Karnitzkim, żonaty z N. von Mediger, miał syna Krzysztofa, w 1545 roku właściciela Pawłoszewa (Pavelschoeve). Krzysztof, żonaty z N. von Frankenberg ze Strupiny (Stroppen) koło Trzebnicy (Trebnitz), miał dwóch synów: Jana i Ernesta.

Jan (wg Zedlitza Jan Ernest), właściciel Pawło-

szewa (Pavelschoeve), członek rady księcia Henryka Waclawa oleśnickiego i przez 15 lat sędzia ziemski i dworski trzebnickiego okręgu sądowego (wg Zedlitza – bierutowskiego), postrzelony 23.09.1622 roku przez muszkieterów, zmarł 20.02.1623 roku i pochowany został w kościele parafialnym w Bierutowie (Bernstadt). Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną von Buntsch zwaną Ratzbar z Kuraszkowa (Karoschke) koło Trzebnicy (Trebnitz), która zmarła w 1576 r., 2. z Polikseną von Nostitz. Miał on z pierwszego małżeństwa dwóch synów: Adama i Krzysztofa.

Krzysztof, występujący również jako Jan Krzysztof, w 1625 roku kupił Miejsce Odrzańskie (Mistitz) koło Koźła (Cosel), zmarł przed 1630 rokiem.

Adam (ur. 1568 r.) odziedziczył Pawłoszewo (Pavelschoeve), był członkiem rady księcia Karola II oleśnickiego i po ojcu sędzią ziemskim i dworskim trzebnickiego okręgu sądowego. Zmarł 11.12.1630 roku, pochowany został w Strupinie (Strop-

pen). Żonaty dwukrotnie: 1. (x 9.09.1597 r.) z Małgorzatą von Mutschelnitz, wdową po Eliaszu (zm. 1598 r.) von Canitz, 2. (x 25.04.1600 r.) z Barbarą, córką Jana von Rothkirch z Trzebnic (Seebnitz) koło Lubina (Lueben), miał pięciu synów i cztery córki, z których tylko czworo (dwóch synów i dwie córki) dożyło wieku dorosłego: Jerzy Ernest, Jan Adam, Anna Maria i Małgorzata Helena.

Jerzy Ernest, członek rady książąt oleśnickich, właściciel Pawłoszewa (Pavelschoeve), zmarł 14.01.1706 roku jako ostatni męski przedstawiciel tego rodu. Pochowany został w kościele parafialnym w Bierutowie (Bernstadt). Żonaty (x 1660 r.) z Anną Katarzyną von Prittwitz und Gaffron, miał córkę Barbarę Katarzynę i syna Sylwiusza Moryca (ur. 13.03.

1663 r.), zmarłego 25.03.1691 roku, przed swoim ojcem.

Ostatnią z rodu była Helena Zofia von Karnitzki (córka Jerzego Ernesta lub Sylwiusza Moryca), żona (x 1717 r.) Fryderyka Gottlieba von Deb-schuetz. W 1618 roku posiadali oni również Duszów (Deutschen) koło Kluczborka (Kreuzburg).

W Polsce Karniczcy pieczętowali się herbem Kościesza.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 502–503; t. II, s. 716–717

Zedlitz, t. III, s. 75–76

Błażek, t. I, s. 50; t. III, s. 88

Pilnáček, t. I, s. 270

GENEALOGIA

N. von Kroschnitzki Karnitzki genannt
ż. N. v. Mediger

Krzysztof v. Karnitzki
1545 r. – wł. Pawłoszewa
ż. N. v. Frankenberg ze Strupiny

Jan

zm. 20.02.1623 r.

wł. Pawłoszewa

czł. rady ks. oleśnickich

sędzia ziemski i dworski okręgu trzebnickiego

ż. 1. Anna von Buntsch zw. Ratzbar

z Kuraszkowa (zm. 1576 r.)

2. Poliksena v. Nostitz

Ernest

Adam

ur. 1568 r. – zm. 11.12.1630 r.

wł. Pawłoszewa

czł. rady ks. oleśnickich

sędzia ziemski i dworski okręgu trzebnickiego

ż. 1. (x 9.09.1597 r.) Małgorzata

v. Mutschelnitz 1° v. v. Canitz

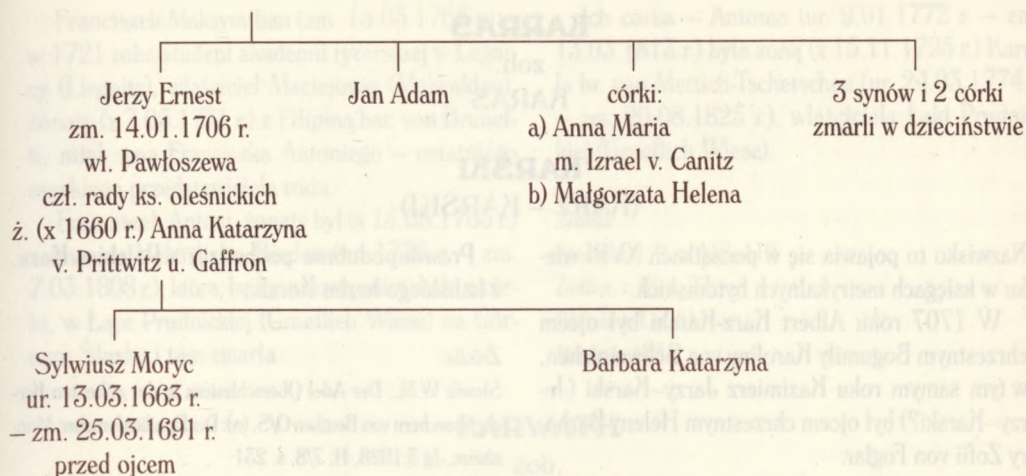
2. (x 25.04.1600 r.) Barbara v. Rothkirch

Krzysztof (Jan Krzysztof)

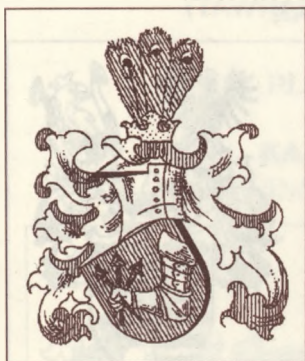
zm. przed 1630 r.

wł. Trzebowa

1625 r. – kupił Miejsce Odrzańskie



KARNOWSKI (KARNOWSKI z KARNOWA)



Według historyków śląskich ród przybyły na pogranicze śląsko-morawskie z Wielkopolski, według Uruskiego śląska rodzina z księstwa opawskiego, która w drugiej połowie XV wieku osiadła w Krakowie, gdzie w 1494 roku Jan Karnowski był rajcą miejskim. Według Zedlitz ród przybyły na Morawy z Krakowa, herbu Prus (?).

W 1493 roku osiadł na pograniczu śląsko-morawskim Jan Karnowski z Karnowa.

N. Karnowski z Karnowa w 1564 roku był właścicielem Dolnich Povelic (Nieder Paulowitz) koło Osoblahy (Hotzenplotz) w księstwie karniowskim.

Jan Karnowski (zm. przed 1593 r.), żonaty z Benigną N. (wg innych była ona córką Jana), w 1582 roku był właścicielem działu w Kvasicach i mieszkał na Morawach. Miał dwóch synów, Jerzego i Władysława.

W 1568 roku bratanek Jana – Fryderyk, żonaty z Urszulą von Korkwitz (Kreckwitz?), która zmarła po 1600 r., był właścicielem Fulštejnu (Fuellstein); zamierzał go sprzedać. W 1581 roku był świadkiem sprzedaży Zopowów (Soppau) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim, w 1590 roku posiadał Linhartow (Geppersdorf – dawniej Lenhartow). Był urzędnikiem Magdaleny von Fuellstein, a w 1572 roku – urzędnikiem Jana von Supp. W 1610 roku był podsędkiem ziemskim księstwa opawskiego.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 503–504

Zedlitz, t. III, s. 76

Błażek, t. II, s. 57; t. IV, s. 31

Pilnáček, t. I, s. 270

KARRAS

zob.

KARAS

KARSKI

(KARZ – KARSKI)

Nazwisko to pojawia się w początkach XVIII wieku w księgach metrykalnych bytomskich.

W 1707 roku Albert Karz-Karski był ojcem chrzestnym Bogumiły Karoliny von Schweinichen, w tym samym roku Kazimierz Jarzy-Karski (Jerzy-Karski?) był ojcem chrzestnym Heleny Barbary Zofii von Foglar.

Prawdopodobnie pochodzili z Polski z Kars, z kaliskiego herbu Korab.

Źródła:

Slawik W.M., Der Adel Oberschlesiens in der ältesten Kirchenbüchern von Beuthen O/S, (w): Der Familienforscher, Mannheim, Jg 3:1928, H. 7/8, s. 231

KARWATH

(CARWAT, CHARWAT)



Herb rodowy



Herb baronowski

Według tradycji rodowej ród przybył na Śląsk z Węgier, według historyków z Chorwacji, zaś według Paprockiego – pochodzenia węgierskiego, osiadły na Rusi, skąd przeniósł się na teren Śląska; herbu Korczak. Według niego byli wspólnego pnia z czeskimi Slavatami, których herb również zaliczany był do Korczaków (?).

Legenda o pochodzeniu herbu jest taka sama jak w Polsce (rzeki: Dunaj, Sawa i Cisa). Bardzo często myleni z górnośląskimi Charwatami herbu Wieże (Reszyca) i z Karwatami – Plawetzkimi (herbu Gryf?).

W 1593 roku posiadali w księstwie karniowskim Turków (dawna nazwa – Tworków, Turkau) koło Głubczyc (Leobschuetz).

W XVII wieku Jan Ferdynand von Karwath, pułkownik wojsk cesarskich nabył Maciejową (Maiwaldau) koło Jeleniej Góry (Hirschberg), gdzie wybudował reprezentacyjny zamek; oprócz niej posiadał m.in. Kondratów (Konradswaldau) i Weselicę (Freudenthal) w księstwie świdnicko-jaworskim. Siedzibą rodu stał się Wojanów (Schildau) koło Jeleniej Góry (Hirschberg).

Jego syn – Jan Franciszek (zm. 1730 r.), właściciel Maciejowej (Maiwaldau) i Wojanowa (Schildau) w 1702 roku (6.11.) otrzymał tytuł czeskiego barona, a w 1715 roku (16.03.) – hrabiego. Żonaty z Katarzyną Karoliną, córką Leona Ferdynanda hr. von Henckel-Donnersmarck i Julianny Maksymiliany hr. von Cobb, miał syna, Franciszka Maksymiliana.

Franciszek Maksymilian (zm. 15.03.1765 r.) – w 1721 roku student akademii rycerskiej w Legnicy (Liegnitz), właściciel Maciejowej (Maiwaldau), żonaty (x 7.05.1731 r.) z Filipiną bar. von Brunetti, miał syna Franciszka Antoniego – ostatniego męskiego przedstawiciela rodu.

Franciszek Antoni, żonaty był (x 15.08.1763 r.) z Antonią Heleną von Biedau (ur. 1736 r. – zm. 7.03.1808 r.), która, będąc wdową, mieszkała u córki, w Łące Prudnickiej (Graeflich Wiese) na Górnym Śląsku i tam zmarła.

Ich córka – Antonia (ur. 9.01.1772 r. – zm. 13.03.1813 r.) była żoną (x 15.11.1795 r.) Karola hr. von Mettich-Tschetschau (ur. 24.03.1774 r. – zm. 20.08.1825 r.), właściciela Łąki Prudnickiej (Graeflich Wiese).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 118–119

Zedlitz, t. III, s. 77

Błażek, t. I, s. 51

Doerr, s. 185

KARWATH

zob.

CHARWAT

KARWATH

zob.

PLAWETZKI

KARWINSKI

(KARWINSKI von KARWIN)



Herb szlachecki



Herb baronowski

Stary ród górnośląski herbu Kietlicz, wspólnego pochodzenia z Kitschkami – Plusnitzkimi. Protoplastą rodu był Mikołaj Stopak Kiczka z Dolnej (Dollna) w księstwie strzeleckim – pierwotnej siedziby rodowej Kiczków – Płużnickich, później w 1444 roku Kiczkowicze sprzedali Dolną (Dollna) Nawoyom i uznali za swoją siedzibę rodową Płużnicę (Pluschnitz), od której przyjęli nazwisko. Mikołaj Stopak Kiczka, starosta cieszyński, w 1419 roku otrzymał

od księcia Bolka cieszyńskiego Karwinę (Karwina, Karwin), od której Karwinscy przyjęli nazwisko.

Po Mikołaju Stopaku w 1450 roku właścicielem Karwiny (Karwina, Karwin) był Piotr Karwinski, który oprócz Karwiny (Karwina, Karwin) posiadał wraz z synem Janem sąsiedni Raj (Raj, Roy). Wymieniani są w dokumentach jeszcze w 1469 roku. Współcześnie z nimi występuje Mikołaj Karwinski z Karwiny (Karwina, Karwin).

W 1470 roku Anna z Karwiny była żoną Samsona Tlustomostskiego (z Tlustomostów – Stolzmuetz) z Kietrza (Katscher), właściciela Dzierzysławia (Dirschel, Drslav) w księstwie opawskim koło Głubczyc (Leobschuetz). Prawdopodobnie chodzi tu o Rothenberga – Perzinę. W 1519 roku (28.02.) Anna jest wdową i ma synów: Jana, Melchiora i Baltazara.

W początkach XVI wieku występuje w dokumentach również Anna z Karwiny (ta sama?), siostra Mikołaja Karwńskiego, żona Melchiora Wilczka (drugi mąż?).

W 1496 roku Piotr Karwński kupił Łazy (Łazy) w księstwie cieszyńskim, w 1527 roku był właścicielem Kunčic (Kunzendorf) również w księstwie cieszyńskim, kupił od Jana Twardawy Rogów (Rogau) koło Raciborza (Ratibor). Zmarł około 1540 roku; żonaty był z Maruszą, córką Jana Tlumoka ze Sławikowa (Sławikau) koło Raciborza (Ratibor), wdową po Wańku Hoschku z Belku (Belk), właścicieli Grzegorzowic (Gregorsowitz) koło Raciborza (Ratibor). Prawdopodobnie dzieci nie miał – Rogów (Rogau) odziedziczyli Hoschkowie (dzieci Maruszy z pierwszego małżeństwa?).

Sebastian – właściciel Kunčic (Kunzendorf) i Rohova (Rohow) koło Hlučina (Hulczyn, Hultschin), po 1539 roku sprzedał tę miejscowość Drahotuschom. Miał synów: Jana, Mikołaja i Piotra.

Mikołaj odziedziczył Kunčice (Kunzendorf); żonaty z N., wdową po Wilhelmie Kusym, w 1572 roku był członkiem rady książąt cieszyńskich. W 1562 roku sprzedał Mikołajowi von Beess swój dom w Cieszynie (Teschen).

Piotr (zm. przed 1574 r.) był właścicielem majątku w Turkowie (Turkau) koło Głubczyc (Leobschuetz).

W 1590 roku Mikołaj Karwński (inny?) był właścicielem Pelhrzimovic w księstwie cieszyńskim (których? polskich czy czeskich?). W 1520 roku Katarzyna z Karwiny była żoną Jana Schelihi z Rzuchowa (Rzuchow). W 1546 roku Markieta (Małgorzata) Karwńska była żoną Jana sen. Petrwaldzkiego. W 1576 roku Regina Karwńska była żoną Piotra Guretzkiego. W 1592 roku zmarła Katarzyna Karwńska z Karwiny (Karwina, Karwin), pierwsza żona Jana sen. bar. Wilczka.

W połowie XVI wieku Karvina (Karwina, Karwin) przeszła w ręce Larischów z Ligoty (Ellguth). Karwńscy mieszkali nadal w księstwie cieszyńskim oraz w Austrii i w Prusach.

W 1700 roku (16.01.) Jan Józef von Karwński uzyskał potwierdzenie starego stanu rycerskiego Rzeszy i w tym samym roku (3.05.1700.) otrzymał tytuł czeskiego barona. W 1718 roku Baltazar von Karwinski był członkiem stanów księstwa cieszyńskiego.

W 1813 roku (6.08.) Jan Nepomucen Wacław von Karwinski, generał-major wojsk cesarskich, uzyskał tytuł barona krajów dziedzicznych monarchii Habsburgów.

Na początku XIX wieku przedstawiciele tego rodu osiedli również w Bawarii, a Wilhelm bar. Karwinski był zarządcą kopalni w Meksyku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 17

Zedlitz, t. III, s. 77–78

Blažek, t. III, s. 23; t. IV, s. 31

Pilnáček, t. III, s. 694–695

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 136–137

Heckel B., Karvina v zaří věkou, w: Studie o Těšinsku interní tisk 12 okresu, Vlastivědné muzeum, Český Těšín 1985

KARZ

zob.

KARSKI

KASZUBA

Według Pilnáčka ród przybyły z Polski, nazwisko miało powstać ze zniekształconej (?) nazwy herbu Kuczaba.

W 1547 roku występuje w dokumentach Marcin Kaszuba. Wacław Kaszuba w 1635 roku (20.02.) był

burgrabią Šternberku (Sternberg) koło Olomuńca (Olomouc, Olmuetz) na Morawach.

W Polsce Kaszubowie pieczętowali się herbem Poraj.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 269

KATOWSKI

Nazwisko zastępcze, używane od XV do XVII wieku przez przedstawicieli głównej linii Beessów, urobione od dawnej nazwy ich siedziby rodowej –

Karłowic (Karlsmarkt), dawniej nazywanych Katowicami.

zob.

BEESS

KATSCHER

(z KETRZE)

Nazwisko zastępcze, używane przez kolejnych właścicieli Kietrza (Katscher) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim. W dokumentach sporzą-

dzonych w języku niemieckim nazwisko występuje w formie „von Katscher”, w czeskim – „z Kietrze”, „Keczerski” lub w przypadku Ciemów – „Koczur”.

FUELLSTEIN

W XIV i XV wieku Kietrz (Katscher) był własnością jednej linii możnego rodu von Fuellstein.

W latach 1318–1326 majątek w tej miejscowości posiadał Walter „de Fulmen”.

Jego synem był Herbord, jego potomkowie przyjęli nazwisko Herbordów z Kietrza (Herbord von Kat-

scher). W 1479 roku Jan i Girzik, bracia z „Ketrze, z Bopiehowa a Kernice” (Kietrza, Pobiehowa i Kornicy) byli przedstawicielami szlachty raciborskiej.

W 1498 roku (22.09.) występuje w dokumentach Girzik „z Ketterze a Petrowice” (z Kietrza i Pietrowic).

zob.

FUELLSTEIN

ROTTENBERG-PERZINA

Na początku XVI wieku Kietrz (Katscher) nabył Kasper von Rotenberg z sąsiedniego Dzierżysławia (Drslav, Dirschel). Rottenbergowie przyjęli przydomek „Perzina” (wg Pilnáčka winno być „Py-

rzina”) z Kietrza (Katscher). W dokumentach występują również pod zastępczym nazwiskiem „Keczerski”.

zob.

ROTTENBERG

RZEPKA

Drobna szlachta pochodząca z nieznanых Rzep wieku posiadali majątek w Kietrze (Katscher) i pi- lub Rzepnowa w okolicy Kietrza (Katscher). W XV sali się „von Katscher”.

zob.

RZEPKA

CLEMA ZWANY KOCZUR

W 1545 roku Kietrz (Katscher) nabył Mikołaj czurem (Clema Koczur genannt) – od zniekształ- Clema z Ligoty (Ellguth). Zaczęto nazywać go Ko- conej niemieckiej nazwy miasta.

zob.

CLEMA

KATTERN

zob.

HERRMANN

KAUFUNG

(KAUFUNG von KAUFUNG, KAUFUNG von CHLUM, KAUFFUNG)



Herb saski



Herb śląski I



Herb śląski II



Herb śląski III

Stary miśnięński ród rycerski pochodzący z miejscowości Kaufungen, znany od XIII wieku, z tere-
nu Czech, Moraw i Śląska. W Czechach i na Mo-
rawach używali nazwiska „Chlum”.

Na Śląsk przybyli w pierwszej połowie XIV wie-
ku. Henryk von Kaufung występuje w dokumentach
śląskich w 1346 roku. W 1354 roku Konrad von
Kaufungen był kanonikiem wrocławskim, a około
1382 roku – proboszczem opolskim.

Hildebrand von Kaufungen w latach 1477–1482
był właścicielem zamku Homole (Hummel) koło
Lewina Kłodzkiego (Lewin) w hrabstwie kłodzkim.
W 1470 roku założył miejscowość Wojcieszów
(Kauffung) koło Złotoryi (Goldberg). Miał dwóch
synów: Jerzego i Jana, którzy na początku XVI
wieku odziedziczyli majątki ojca.

W 1499 roku Henryk von Kaufung był aseso-
rem sądowym hrabstwa kłodzkiego.

Ostatnim właścicielem zamku Homole (Hummel)

był Zygmunt von Kauffung, legendarny raubritter,
ścięty w Wiedniu 24.08.1534 roku. Ich majątki
w hrabstwie kłodzkim zostały zlikwidowane i ród
znacznie podupadł.

W 1559 roku mieszkał w Ząbkowicach Śląskich
(Frankenstein) Zygmunt von Kaufung und Chlum
(zm. 25.02.1578 r.), żonaty z Apolonią von Ab-
schatz (zm. 1573 r.).

W 1564 roku „Ritter” von Kauffung był staro-
stą Otmuchowa (Otmachau) w księstwie nyskim.

W XVIII wieku posiadali Krakowiany (Krako-
wahne) koło Trzebnicy (Trebnitz) i w 1767 roku
Gruszków (Birkholz) koło Świdnicy (Schweidnitz).

Źródła:

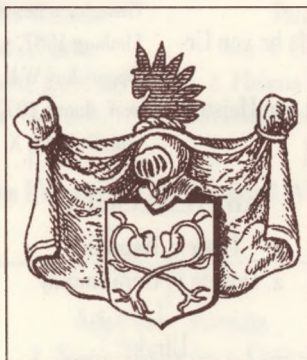
Sinapius, t. I, s. 504–505; t. II, s. 718

Zedlitz, t. III, s. 84–85

Błażek, t. I, s. 51

Pilnáček, t. III, s. 698

KAUNITZ (CAUNITZ, KUNITZ, KOUNIC)



Stary ród morawski herbu Łęka, znany od XIII
wieku. Nazwisko pochodzi od miejscowości Dolní
Kounice koło Brna. Z tego rodu wydzieliło się kil-
ka linii herbu Łęka, posiadających własne nazwi-
ska m.in.: Martinitz, Stosch itp.

Za protoplastę rodu Kaunitzów uważa się bur-
grabiego Pragi Hroznatę z Husicz, występującego
w dokumentach w latach 1284–1286. Jego synem
był Zawisz z Augezdecz i Kunicz, notowany w do-
kumentach w latach 1327–1333.

W XVI wieku Piotr z Kounic, żonaty z Dorotą

von Geraltowski miał syna – Ulryka z Kounic, któ-
ry nabył państwo Slavkov (Schlakau), uważane za
ich rodową siedzibę. Żonaty z Agnieszką bar. von
Boskowitz, miał syna – Ulryka jun. (ur. 1569 r. –
zm. 1617 r.), żonatego z Ludmiłą bar. von Ruppą,
za jego czasów siedziba ta przeżywała największy
rozkwit, wkrótce jednak została skonfiskowana.

Majątek udało się odzyskać jego bratu (synowi?)
– Leonowi Wilhelmowi, który w 1642 roku otrzy-
mał tytuł hrabiego. W 1654 roku (20.11.) otrzymał
on honorowy predykat „Hoch- und Wohlgeboren”.

Żonaty z Eleonorą księżną von Dietrichstein, miał syna – Dominika Andrzeja, ministra cesarskiego, który otrzymał w 1702 roku (23.02.) tytuł hrabiego Rzeszy (Reichsgraf). Według Doerra 17.12.1700 r. potwierdzenie tytułu hrabiego Rzeszy otrzymał Jan Wilhelm hr. von Kaunitz.

Dominik Andrzej, żonaty z Marią Eleonorą, córką burgrabiego królestwa czeskiego – Adolfa Wratysława hr. von Sternberg, miał siedmioro dzieci:

1. Franciszka Karola Józefa (ur. 1676 r. – zm. 1717 r.), od 1710 roku biskupa w Laubach w Austrii;
2. Maksymiliana Ulryka – w 1720 roku starostę Moraw, żonatego z Marią Ernestyną Franciszką hr. von Ost-Friessland und Rietberg, miał pięcioro dzieci: Dominika Jana Józefa (ur. 23.02.1705 r.); Marię Józefę (ur. 13.05.1706 r.); Marię Antonię Józefę (ur. 16.07.1708 r.); Wacława Antoniego Józefa (ur. 4.02.1711 r.); Maksymiliana Ferdynanda (ur. 21.02.1712 r.);
3. Marię Eleonorę – żonę Franciszka Wacława hr. von Trautmannsdorf;
4. Marię Franciszkę;
5. Marię Dominikę – żonę Filipa Józefa hr. von Ursin und Rosenberg;
6. Marię Gabrielę – żonę Albrechta hr. von Heister;
7. Jana Wilhelma (ur. 1679 r.).

W 1761 roku (3.12.) Dominik Jan Józef – syn Maksymiliana Ulryka, otrzymał zezwolenie na przyjęcie do swojego nazwiska i herbu, nazwiska i herbu swojej matki: „hr. von Kaunitz-Rietberg”, zaś w 1776 roku (27.06.) Wacław Antoni Józef hr. von Kaunitz-Rietberg (ur. 4.02.1711 r.) otrzymał tytuł księcia.

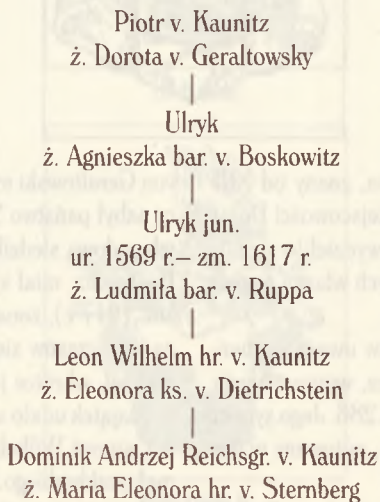
Na Śląsku linia ta posiadała majątki tylko przejściowo.

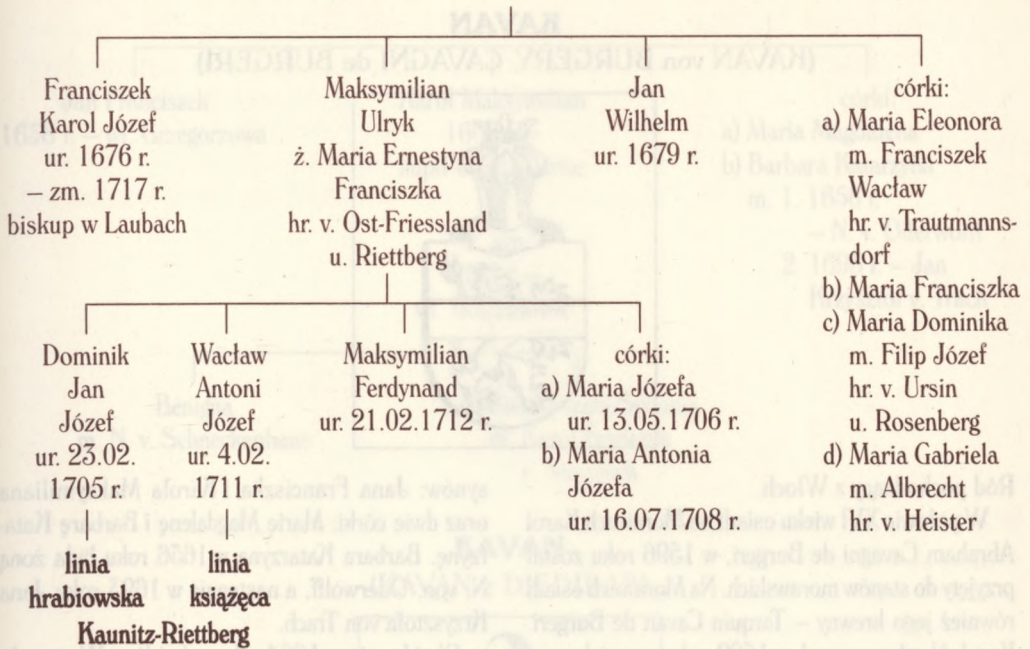
Nie wiadomo, czym synem był żyjący w początkach XVIII wieku Fryderyk hr. von Kaunitz, żonaty z Marią Euzebią bar. von Sesyma-Austi. Jego syn – Rudolf, żonaty z Marią Elżbietą hr. von Waldstein, miał syna – Jana Wilhelma, żonatego z Katarzyną hr. von Sternberg. Syn Jana Wilhelma – Adolf, żonaty z Marią Teresą hr. von Ogilvy, miał córkę – Marię Józefę, żonę Jana hr. von Nostitz-Rieneck.

Źródła:

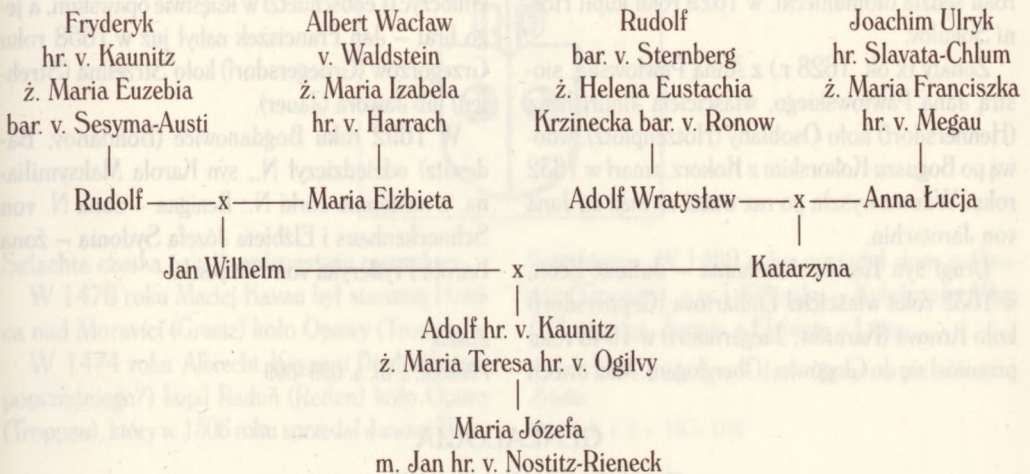
- Sinapius, t. II, s. 119
 Wappensagen, s. 76–77
 Doerr, s. 138, 181, 246, 157
 Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 148–149
 Oppersdorf W.H., Ahnentafeln der Graefinnen von Oppersdorf, (bmw) 1972, (druk prywatny – na prawach rękopisu), tabl. B IV, IX, X, XI, XVI

GENEALOGIA





FILIACJA ADOLFA hr. von KAUNITZ



KAVAN

(KAVAN von BURGERY, CAVAGNI de BURGERI)



Ród pochodzący z Włoch.

W połowie XVI wieku osiadł na Morawach Karol Abraham Cavagni de Burgeri, w 1596 roku został przyjęty do stanów morawskich. Na Morawach osiadł również jego krewny – Tarquin Cavan de Burgeri. Karol Abraham zmarł w 1599 roku, a opiekunem jego nieletnich dzieci został Bernard Praschma.

Z synów Karola Abrahama – Jan Kavan w 1625 roku sędzia ołomuniecki, w 1629 roku kupił Horní Sokolov.

Żonaty (x ok. 1628 r.) z Anną Pawłowską, siostrą Jana Pawłowskiego, właściciela Jindřichova (Hennersdorf) koło Osoblahy (Hotzenplotz), wdową po Boguszu Kokorskim z Kokorz, zmarł w 1632 roku. Wdowa wyszła po raz trzeci za mąż za Jana von Jarotschin.

Drugi syn Karola Abrahama – Juliusz Leon, w 1632 roku właściciel Linhartova (Geppersdorf) koło Krnova (Karníów, Jaegerndorf) w 1648 roku przeniósł się do Głogówka (Oberglögaу). Miał dwóch

synów: Jana Franciszka i Karola Maksymiliana oraz dwie córki: Marię Magdalenę i Barbarę Katarzynę. Barbara Katarzyna w 1656 roku była żoną N. von. Oderwolff, a następnie w 1693 roku Jana Krzysztofa von Trach.

Obaj bracia w 1664 roku walczyli na Węgrzech. Po powrocie z Węgier Karol Maksymilian w 1666 roku kupił Bogdanowice (Bohdanov, Badewitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim, a jego brat – Jan Franciszek nabył już w 1658 roku Grzegorzów (Groegersdorf) koło Strzelina (Strehlen) lub Jawora (Jauer).

W 1692 roku Bogdanowice (Bohdanov, Badewitz) odziedziczył N., syn Karola Maksymiliana, a następnie córki N.: Benigna – żona N. von Schneckenhaus i Elżbieta Józefa Sydonia – żona Karola Fryderyka von Nimptsch.

Źródła:

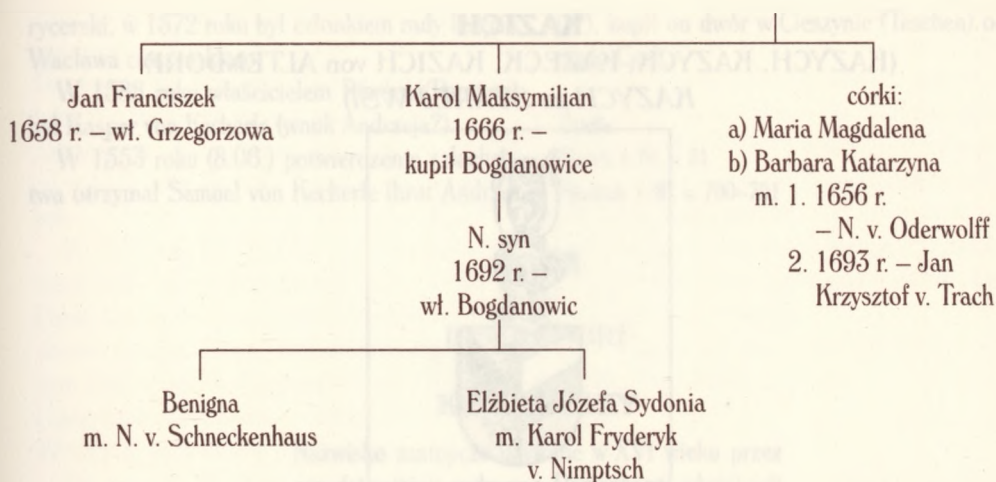
Pilnáček, t. III, s. 698–699

GENEALOGIA

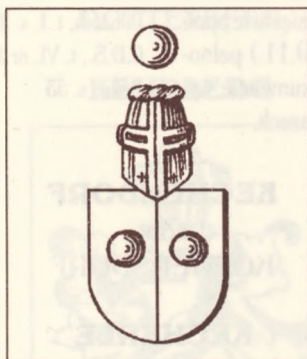
Karol Abraham Cavagni de Burgeri
zm. 1599 r.

Jan Kavan
zm. 1632 r.
ż. (x ok. 1628 r.)
Anna Pawłowska

Juliusz Leon
1648 r. przeniósł się
do Głogówka



KAVAN (KAVAN z DIEDIBAB)



Szlachta czeska osiadła w księstwie opawskim.

W 1476 roku Maciej Kavan był starostą Hradca nad Moravicí (Graetz) koło Opawy (Troppau).

W 1474 roku Albrecht Kavan z Diedibab (syn poprzedniego?) kupił Raduň (Radun) koło Opawy (Troppau), który w 1506 roku sprzedał Janowi Twor-

kowskiemu. W 1489 roku posiadał dom w Opawie (Troppau), a w 1498 roku – Kylešovský Mlýn (Gilschwitz). Żonaty z Elżbietą z Latin.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 193–194

KAZICH

(KAZYCH, KAZYCK, KAZECK, KAZICH von ALTENDORF,
KAZYCH ze STAREJ WSI)



W 1585 roku (15.02.) został nobilitowany z predykatem „von Altendorf” Jan Kazich. Według Pilnačka pochodził z Raciborza (Ratibor).

Szlachta o tym nazwisku istniała w księstwie opolskim już w XV wieku: w 1465 roku (9.11.) pełnomocnikiem Piotra Derowskiego w dokumencie wydanym w Opolu (Oppeln) był Jurga Kazeck.

Nazwisko urobione od imienia Kazeł.

Źródła:

Pilnaček, t. I, s. 271

C.D.S., t. VI, nr 275

Doerr, s. 53

KECHENDORF

zob.

KOCHERSDORF

KECHERLE

Ród burmistrzów cieszyńskich: Mikołaj Kecherle był burmistrzem w latach 1463–1483, jego syn Piotr – w 1491 roku. Syn Piotra – Andrzej w 1551 roku (21.09) został nobilitowany. W 1550 roku

kupił majątek Pierściec (Perstetz) koło Skoczowa (Skotschau).

Miał trzech synów: Jana (Józefa Jana), Jerzego i Wacława. Jan (Józef Jan) został wpisany w stan

rycerski, w 1572 roku był członkiem rady księcia Wacława cieszyńskiego.

W 1588 roku właścicielem Pierśca (Perstetz) był Kasper von Kecherle (wnuk Andrzeja?).

W 1553 roku (8.06.) potwierdzenie szlachectwa otrzymał Samuel von Kecherle (brat Andrze-

ja?), kupił on dwór w Cieszynie (Teschen) od Jerzego Czeli.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 31

Pilnáček, t. III, s. 700–701

KECK

zob.

EISERSDORF

KECZERSKY

Nazwisko zastępcze używane w XVI wieku przez przedstawicieli rodu von Rottenberg, właścicieli Kietrza (Katscher) koło Głubczyc (Leobschuetz).

zob.

ROTTENBERG

KEHRBERG



Stary ród szlachecki pochodzący z Meklemburgii.

W latach 1696–1720 mieszkał w Opawie (Trop-pau) Krzysztof von Kehrberg. Po jego śmierci, wdowa – Anna Julianna wyszła za mąż (x 1732 r.)

za Krzysztofa Szarovca (Scharowetz), właściciela Hněvošic (Schreibersdorf).

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 128

KEIL (KEYL)

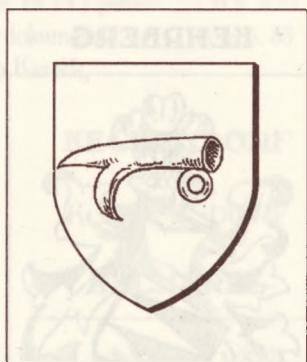


W 1713 roku (5.08.) otrzymał czeskie szlachectwo Jan Kasper Keil, urzędnik wyższego urzędu celnego na Górnym Śląsku.

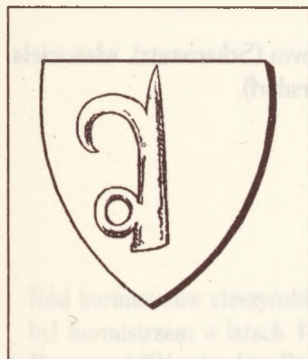
Źródła:

Błażek, t. II, s. 57–58

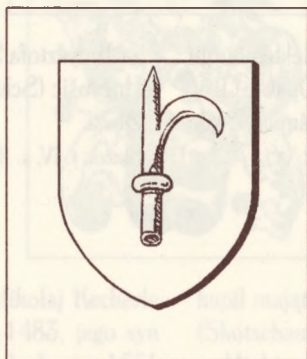
KELBICHEN (KAELBICHEN)



Herb z 1342 roku



Herb z 1355 roku



Herb z 1381 roku



Herb szlachecki

Ród górnołużycki, posiadający herb zbliżony do polskiego – Bosak, identyczny z herbem rodów Bischofswerde i Oppeln. Według Jurka w 1320 roku Jan Kelbichen występował na dworze książąt żagańskich. Jego synami mieli być występujący w 1351 roku Kuncze, Brendel, Henczel i Dyt-ryk.

W 1326 roku (26.07.) Jan Kelbichen był świadkiem hołdu miasta Ścinawy nad Odrą (Steinau a. Oder) książętom Henrykowi i Przemkowi żagańskiemu i głogowskiemu, trzy dni później w podobnym hołdzie miasta Głogowa (Glogau) książętom Henrykowi żagańskiemu i Janowi ścinawskiemu. Występuje on jeszcze w dokumencie z 1342 roku.

Od połowy XIV wieku występują w dokumentach Kelbichowie – mieszczenie z Lwówka Śląskiego (Loewenberg). Nie wiadomo, czy można ich łączyć z wymienionymi wyżej osobami. W 1358 roku

Jan Kelbichen był burmistrzem Lwówka Śląskiego (Loewenberg). W 1340 roku Katarzyna Kelbichen i jej syn – Nickel – kupują czynsz z Rakowic Wielkich (Gross Rackwitz) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg). W 1381 roku występują w dokumentach bracia: Niclos, Hannus i Bernard zwani Kelbichen. W 1411 roku Nickel Kelbichen, mieszczanin z Lwówka Śląskiego (Loewenberg), kupuje 5 grzywien czynszu z Radomiłowic (Radmannsdorf) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg).

W połowie XV wieku posiadali Ostróżno (Ostrichen) koło Lubania (Lauban).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 709

Błażek, t. II, s. 58; t. III, s. 23

Jurek T., *Obce rycerstwo...*, s. 238

Knothe H., *Gesch. des Oberlausitzer Adels...*, s. 291

(z) KELCZE

(KELTSCH, z KIELCZY)

Drobna szlachta górnośląska, pochodząca prawdopodobnie z Kielczy (Keltsch) koło Strzelec Opolskich (Gross Strehlitz), znana z XV i XVI wieku.

W 1461 roku Kasper z Kelcze i N. Kelecki z Kelcze świadczą w sprawie urodzenia (wywód szlachecki?) braci Cziganów ze Słupska (Słupsko) koło Gliwic (Gleiwitz).

W 1472 roku występuje w dokumentach Paschko z Kelcze, a w księgach ziemskich opolsko-raciborskich – Jerzy Kelecza – w 1538 roku pełnomocnik Anny, wdowy po Krzystku Walcerowskim i w 1539 roku – pełnomocnik Jana Żegoty ze Słupska (Słupsko).

W 1541 roku (11.12.) dyplom herbowy otrzymał Jan Keleczy z Kelcz, w tym samym roku (23.12.1541 r.) Jakub Kadrman uzyskał zezwolenie na posługiwanie się herbem Jana Keleczyckiego. Nie wiadomo jednak, czy te dwie informacje dotyczą górnośląskich Keleczykich.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 272

Landbuecher Opp.-Rat., nr 216

Zemská kniha..., nr 36, 104, 105, 160

C.D.S., t. VI, nr 289

Doerr, s. 17, 19

KELLER (KOELLER)



Herb z 1628 roku



Herb baronowski z 1708 roku

Stary szlachecki ród austriacki. Według Sinapiusa – na Śląsku notowany był już około 1670 roku Filip Dietrich von Keller, cesarski nadkomisarz wojenny na księstwa śląskie, właściciel Krzyształowic (Kristelwitz) i Raków (Raake) koło Trzebnicy (Trebnitz).

W 1708 roku (22.06.) tytuł węgierskiego barona otrzymał Ancze Henryk von Keller. W 1721 roku (21.11.) uzyskał on inkolat czeski, morawski i śląski z wpisaniem w stan rycerski, zaś w 1725 roku

(18.08.) otrzymał potwierdzenie tytułu barona. Był radcą dworu cesarskiego, miał kilkoro dzieci, z których część mieszkała na Śląsku, m.in. Adam Józef był w latach 1739–1757 kanclerzem katedry wrocławskiej.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 718

Błażek, t. III, s. 89

Dorst, t. II, nr 444

KELTSCH (KOELTSCH)



Mieszczański ród wrocławski.

Konrad Keltisch (ur. 1553 r. – zm. 30.04.1620 r.), żonaty z Apolonią von Tarnau ze Świętej Katarzyny (Kattern) koło Wrocławia (Breslau), miał pięcioro dzieci: 1. Zuzannę (ur. 1580 r. – zm.

30.03.1645 r.) – żonę Achacego Fentzela (ur. 1567 r. – zm. 13.09.1620 r.); 2. Konrada jun. (ur. 1582 – zm. 2.02.1628 r.) – żonatego z Marią Schmidt von Schmiedefeld (ur. 1598 r. – zm. 20.12.1615 r.); 3. Reginę (zm. 1615 r.) – żonę

dra Henryka Mundricha; 4. Marię – żonę Macieja Bordstettena; 5. Fryderyka – żonatego z Marią Gugel.

W księstwie oleśnickim w 1557 roku Hans von

Koeltsch był starostą Namysłowa (Namslau), a w 1578 roku – właścicielem Idzikowic (Eisdorf).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 165–166

KELTSCH (KELTSCH von RIEMBERG)



Stary śląski ród pochodzący z Rościławic (Riemberg) koło Wołowa (Wohlau).

Pierwszym znanym przedstawicielem tego rodu był Zbil Chelz, w 1284 roku (12.03.) przebywający na dworze księcia Henryka IV Probuse. Jan (Hannos) Keltsch znany jest z dokumentów z lat 1385–1431. Około 1393 roku był właścicielem Rościławic (Riemberg).

W pierwszych latach XVI wieku Jan Keltsch przebywa na dworze księcia Karola I ziebicko-oleśnickiego. W 1544 roku (19.12.) zmarł Zygmunt von Keltsch und Riemberg, pochowany został w kościele w Rakach (Raake) koło Trzebnicy (Trebnitz); na tablicy w kartuszowych ramach z brązu znajdował się wywód heraldyczny szesnastu jego przodków.

W 1572 roku Jerzy von Keltsch kupił Wojciechowo Małe (Klein Woitsdorf) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg), występuje on ponadto w dokumentach w 1580 roku. Majątek ten Keltschowie posiadali jeszcze w XVI wieku.

W 1595 roku N. von Keltsch był kuchmistrem na dworze książąt oleśnickich, a w 1608 roku Kasper przebywał również na dworze księcia Karola II oleśnickiego.

W 1617 roku Baltazar von Keltsch był właścicielem

Wyszogrodu (Wiesegrade) w księstwie oleśnickim, majątek ten w 1666 roku posiadał Zygmunt (syn?), właściciel Stępina (Stampen).

W połowie XVII wieku N. von Keltsch był żonaty z Heleną Judytą (zm. 30.06.1680 r.) – córką Adama von Studnitz, a w początkach XVIII wieku Baltazar Zygmunt (syn Zygmunta?), właściciel Stępina (Stampen), był żonaty (x 1703 r.) z Anną Katarzyną von Kessel. W tym samym czasie Baltazar Moryc von Keltsch, właściciel Pogorzeli (Pogarell) koło Brzegu (Brieg), był żonaty z siostrą Anny Katarzyny – Anną Heleną von Kessel (ur. 1679 r.).

W połowie XVIII wieku Joanna Szarlotta von Keltsch z Michałowic (Michelwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz) była drugą żoną Karola Wilhelma von Studnitz (ur. 1721 r. – zm. 1779 r.).

W XIX i XX wieku Keltschowie posiadali Skarszyn (Skarsine) koło Trzebnicy (Trebnitz), który w 1778 roku kupił Baltazar Ernest von Keltsch. W początkach XX wieku właścicielem tego niewielkiego majątku był radca rejencji wrocławskiej Arnold von Keltsch.

Według Pilnacka – od drugiej połowy XVI wieku występowali również w południowej części Gór-

nego Śląska. W 1577 roku Jan Keltsch kupił wójtostwo w Skorościcach (Gurschdorf) koło Vidnavy (Widnawa, Weidenau) w księstwie nyskim. W 1579 roku sprzedał je biskupom wrocławskim.

Jerzy Keltsch von Riemberg w 1587 roku był starostą Fryštatu (Frysztat, Freistadt) w księstwie cieszyńskim. W 1598 roku Maria Keltsch mieszkała w Skoczowie (Skotschau).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 505–506

Zedlitz, t. III, s. 94

Pilnáček, t. I, s. 272–273

Dorst, t. III, tabl. 161

Krane, s. 56

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 173

KELTSCH

zob.

KELCZE

KEMNITZ

(KEMNICZ)



Heraldycy śląscy (Zedlitz, Błażek) twierdzą, że był to ród pochodzenia polskiego (?); według Jurka ich pochodzenie jest niepewne. Knothe zalicza ich do szlachty górnołużyckiej. Ich siedzibą rodową była Kamienica nad Nysą Łużycką (Kemnitz) koło Żagania (Sagan). Posiadali wspólny herb z Blankensteinami i Stentschami. Ci ostatni prawdopodobnie stanowili jedną z linii von Kemnitz, wydzieloną na przełomie XV i XVI wieku.

Pierwsze informacje źródłowe pochodzą z końca XIII wieku – w latach 1293–1295 Wolfram de Kemnicz występował na dworze księcia Henryka V wrocławskiego.

W 1312 roku w dokumentach notowany był Wolneramus (Wolfram?) de Kamenicz.

W 1437 roku w dokumentach ząbkowickich występuje Mikołaj de Chemenitz.

W 1483 roku zmarł Paweł Kemnitz, altarysta katedry wrocławskiej, pochowany w kościele św. Piotra i Pawła w Legnicy (Liegnitz), gdzie znajdowało się jego epitafium: „A. Dom. MCCCCLXXXIII obiit honorabilis Paulus Kemnitz Altaristae Wratislav. In die S. Galli hic sepultus, cuius Anima requiescat in Pace” (Roku Pańskiego 1483 zmarł czcigodny Paweł Kemnitz altarysta wrocławski. Pochowany tutaj w dniu św. Galla [16.10.], jego dusza niech odpoczywa w pokoju).

W 1500 roku występuje w dokumentach Melchior Kemnitz zwany Stenschowski (Stentsch).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 506

Zedlitz, t. III, s. 94; t. V, s. 267–268

Błażek, t. I, s. 51

Pilnáček, t. III, s. 702

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 319–320

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 626

KEMPCZOWSKI

(KAMCZOWSKI)

Drobna szlachta z okolic Gliwic (Gleiwitz), nazwisko wzięło od miejscowości Kępczowice (?).

W 1482 roku występuje w dokumentach Jan Kamczowski.

W 1524 roku Maria – córka Jana Kempczowskiego, była żoną Jana Prokopa. Posiadała

wieś Niepaszyce (Niepaschuetz) koło Gliwic (Gleiwitz).

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 702

Landbuecher Opp.-Rat., nr 52

C.D.S., t. VI, nr 344

KERRIS

(KERRIS von ROSENHAG)



Ród pochodzący z Kolonii, osiadły w Austrii.

Hildebrand von Kerris und Rosenhag przybył na Śląsk w służbie hr. von Rabatta, komtura komandorii joannitów w Łosiowie (Lossen) koło Brzegu (Brieg). Po śmierci hr. von Rabatta w 1683 roku, służył nowemu komturowi hr. von Herberstein.

Jego syn – Józef, radca rejencji cesarskiej w Le-

gnicy (Liegnitz) był właścicielem Rostocznika (Olbersdorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach). Żonaty z N. bar. von Tasso, miał nieznaną z imienia córkę, zamężną z N. bar. von Nimptsch.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 719

Błażek, t. I, s. 51

KESSEL

(KESSEL von ZEUTSCH)



Ród pochodzący z Miśni, z miejscowości Tscheutsch (Zeutsch), znany od XIII wieku.

Na Śląsk przybyli w orszaku księżnej Anny Zofii – córki księcia Wilhelma von Sachsen-Altenburg, żony księcia Karola Fryderyka ziębicko-oleśnickiego, wraz ze swoją matką – Anną Magdaleną von Etzdorf z Klein- u. Gross Agau w Turynгии, dwaj bracia: Jan Fryderyk i Wolf Krzysztof jun. – synowie Wolfa Krzysztofa sen., dworzanina książąt altenburskich.

Anna Magdalena von Etzdorf została hofmistrzynią na dworze księżnej.

Jan Fryderyk (ur. 13.07.1609 r.) był marszałkiem dworu w Oleśnicy (Oels), zmarł 13.01.1638 roku, pochowany został w kościele zamkowym w Oleśnicy (Oels), gdzie znajduje się jego epitafium.

Wolf Krzysztof jun. (ur. 11.11.1612 r.), właściciel Michałowic (Michelwitz), Gluchowa (Glauche) i Bukowiny (Bukowine) koło Trzebnicy (Trebnitz), został po swoim bracie marszałkiem dworu książęcego. Zmarł 29.07.1661 roku i również pochowano go w kościele zamkowym. Żonaty z Anną von Gaffron z Trębaczowa (Trembatschau) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg), miał sześcioro dzieci: Wolfa Adama, Jana Jerzego, Krzysztofa Wilhelma, Annę Magdalenę – żonę Jana Krzysztofa von Aulock, właściciela Przeczowa (Prietzen) koło Oleśnicy (Oels), Szymonkowa (Simmenau) koło Kluczborka (Kreuzburg) oraz Górnego i Dolnego Starego Wołowa (Ober- u. Nieder Alt Wohlau), Annę Zuzannę i Marię Elżbietę.

Jan Jerzy (ur. 15.11.1645 r. – zm. 20.04.1710 r.), właściciel Wilkowa (Wilkowe) koło Milicza (Militsch), kupił w 1678 roku Czermin (Tschermin) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg). Żonaty był (x 30.06.1670 r.) z Anną Katarzyną – córką Jana Ernesta von Mutschelnitz, właściciela Nieszkowic (Nisgawe). Miał siedmiu synów i trzy córki; wieku dorosłego dożyło czterech synów i jedna córka; znani są: Chrystian Wilhelm, Jan Jerzy jun., N. – syn, Anna Katarzyna – żona N. von Diebitsch z Brandenburgii i Anna Elżbieta.

Chrystian Wilhelm, marszałek dworu książąt oleśnickich, był właścicielem Brukocina (Brukotschin), Michałowic (Michelwitz) i Rogoża (Rux) koło Trzebnicy (Trebnitz). Tę ostatnią miejscowość otrzymał w wianie żony – N., córki Maksymiliana Ernesta von Salisch, właściciela Gogołowic (Gugelwitz) koło Milicza (Militsch) i Rogoża (Rux).

Jan Jerzy jun. był właścicielem Miłonowic (Mahliau) koło Trzebnicy (Trebnitz), żonaty z N. von Canstein (?).

Krzysztof Wilhelm (ur. 1647 r. – zm. 1708 r.) – syn Wolfa Krzysztofa jun., a brat Jana Jerzego sen., żonaty (x 26.10.1667 r.) z Anną Izoldą von Mutschelnitz z Warzęgowa (Wersingawe) koło Wołowa (Wohlau), miał dwanaścioro dzieci (sześć córek i sześciu synów). Córki: Annę Dorotę (ur. 1668 r.); Annę Katarzynę (ur. 1670 r.) – żonę (x 1703 r.) Baltazara Zygmunta von Keltsch, właściciela Stępina (Stampen) i Michałowic (Michelwitz) koło

Trzebnicy (Trebnitz); Annę Helenę (ur. 1679 r.) – żonę Baltazara Moryca von Keltsch, właściciela Pogorzeli (Pogarell) koło Brzegu (Brieg); Annę Zofię (ur. 1682 r.) – żonę (x 1707 r.) Karola von Bock, właściciela Brzeźna (Gross Breesen) koło Trzebnicy (Trebnitz); Annę Izoldę (ur. 1686 r.) – żonę (x 1716 r.) Jana Krzysztofa von Fehrentheil, właściciela Milonowic (Mahliau); Zofię Elżbietę (ur. 1688 r.) – żonę Jana Zygmunta von Les-sel.

Najstarszy z synów – Jan Fryderyk (ur. 1672 r.), właściciel Głuchowa (Glauche) w księstwie oleśnickim, żonaty (x 1692 r.) był z Małgorzatą Elżbietą von Arzat z Gębzcyc (Geppersdorf) koło Strzelina (Strehlen), którą to miejscowość wniosła mu w wianie. Miał jedenaścioro dzieci: Gottlieba Fryderyka (ur. 1702 r.), Ernesta Wilhelma (ur. 1703 r.), Renatę Elżbietę (ur. 1705 r.), Erdmundę Dorotę (ur. 1706 r.), Rozynę Zofię (ur. 1708 r.), Joannę Fryderykę (ur. 1709 r.), Julianę Elżbietę (ur. 1711 r.), Karola Ferdynanda (ur. 1712 r.), Joannę Szarlotę (ur. 1714 r.), Krystynę Renatę (ur. 1716 r.) i Jana Fryderyka Gottloba (ur. 1717 r.).

Wolfgang Krzysztof (ur. 1673 r.) – drugi syn Krzysztofa Wilhelma, kupił Moszycę (Muschlitz) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg), później Raki (Raake). Żonaty (x 1699 r.) z Zofią Katarzyną von Bennigs, miał dziewięcioro dzieci: Elżbietę Małgorzatę (ur. 1701 r.) Henriettę Augustę (ur. 1702 r.), Karola Wilhelma (ur. 1703 r.), Szarlotę Izoldę (ur. 1705 r.), Ferdynanda Lewina (ur. 1706 r.), Chrystiana Ludwika (ur. 1708 r.), Szarlotę Augustę Chrystianę (ur. 1710 r.), Maurycego (ur. 1712 r.) i Gottlieba Zygmunta (ur. 1713 r.).

Krzysztof Wilhelm jun. (ur. 1675 r.) – trzeci syn Krzysztofa Wilhelma, żonaty z Eleonorą von Guetig, miał siedmioro dzieci: Krzysztofa Wilhelma jun. (ur. 1705 r.), który odziedziczył Raki (Raake) i w 1771 roku (30.12.) przekształcił majątek w fideikomis, Ernesta Moryca (ur. 1706 r.), Maurycego Wilhelma (ur. 1707 r.), Gustawa – zmarłego po

urodzeniu, Karola Fryderyka – zmarłego po urodzeniu, N. – syna i Magnusa Gottlieba.

Karol Wilhelm (ur. 1677 r.) – czwarty z synów Krzysztofa Wilhelma, żonaty (x 1698 r.) z Luizą Eleonorą von Kaltenhofen z Meklemburgii, miał tylko jednego syna – Karola Wilhelma jun. (ur. 1700 r.).

Jan Ernest (ur. 1681 r.) – piąty z synów, właściciel Moszyc (Muschlitz) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg), żonaty (x 1705 r.) z Zofią von Keltsch, miał ośmioro dzieci: Zofię Karolinę Wilhelminę (ur. 1706 r.), Annę Szarlotę (ur. 1707 r.), Ernesta Zygmunta, Joannę Eleonorę, Krzysztofa Wilhelma, N. – córkę, Julianę Ernestynę, N. – córkę.

Szósty, najmłodszy – Karol Zygmunt (ur. 1687 r.) zmarł w kilka tygodni po urodzeniu.

W XIX wieku posiadali majorat Raki (Raake), Mydlice (Medlitz), Głuchów Górny (Ober Glauche), Kruszwice (Kunzendorf) i Cieciszów (Zeisdorf).

Na początku XX wieku na Śląsku żyły *linia szlachecka* i *linia baronowska*. Z *linii szlacheckiej* Gwido von Kessel, syn Gustawa, posiadał majątki: Sobolice (Zoebelwitz), Kopciowice (Kutschwitz) i Bodzów (Boesau) koło Głogowa (Glogau) oraz Cieciszów (Zeisdorf) koło Szprotawy (Sprottau), a Kurt von Kessel – Głuchów Górny (Ober Glauche) koło Trzebnicy (Trebnitz).

Linie baronowską zapoczątkował Jerzy Henryk Aleksander von Kessel, który w 1873 roku (28.09.) otrzymał tytuł niemieckiego barona z predykatem „und Zeutsch”.

Właścicielem fideikomisu Raki (Raake) na początku XX wieku był Fryderyk bar. von Kessel und Zeutsch.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 507–509; t. II, s. 720–721

Zedlitz, t. III, s. 98–100

Błażek, t. II, s. 58

Dorst, t. II, nr 351, 371

Krane, s. 56–57

GENEALOGIA

Wolf Krzysztof sen. von Kessel

wł. Tscheutsch

ż. Anna Magdalena

v. Etzdorf

z Klein- u. Gross Agau

Jan Fryderyk

ur. 13.07.1609 r.

– zm. 13.01.1638 r.

marszałek dworu

ks. oleśnickich

Wolf Krzysztof jun.

ur. 11.11.1612 r.

– zm. 29.07.1661 r.

marszałek dworu

ks. oleśnickich

wł. Michałowic,

Głuchowa

i Bukowiny

ż. Anna

v. Gaffron

z Trębaczowa

Wolf Adam

Jan Jerzy

ur. 15.11.1645 r. –

zm. 20.04.1710 r.

ż. (x 30.06.1670 r.)

Anna Katarzyna

v. Mutschelnitz

z Nieszkowic

Krzysztof Wilhelm

ur. 1647 r. – zm. 1708 r.

ż. (x 26.10.1667 r.)

Anna Izolda

v. Mutschelnitz

z Warzęgowa

córki:

a) Anna Magdalena

m. Jan Krzysztof

v. Aulock

z Przeczowa

b) Anna Zuzanna

c) Maria Elżbieta

Chrystian

Wilhelm

ż. N.

v. Salisch

Jan

Jerzy jun.

ż. N.

v. Can-
stein (?)

2 N.

synów

3 synów

zm.

w młod.

córki:

a) Anna

Katarzyna

m. N.

v. Diebitsch

b) Anna

Elżbieta

c) N.

						córki:
Jan Fryderyk ur. 1672 r. wł. Głuchowa i Gębczyc ż. (x 1692 r.) Małgorzata Elżbieta v. Arzat dzieci: 1. Gottlieb Fryderyk ur. 1702 r. 2. Ernest Wilhelm ur. 1703 r. 3. Renata Elżbieta ur. 1705 r. 4. Erdmunda Dorota ur. 1706 r. 5. Rozyna Zofia ur. 1708 r. 6. Joanna Fryderyka ur. 1709 r. 7. Julianna Elżbieta ur. 1711 r. 8. Karol Ferdynand ur. 1712 r. 9. Joanna Szarlotta ur. 1714 r. 10. Krystyna Renata ur. 1716 r. 11. Jan Fryderyk Gottlob ur. 1717 r.	Wolfgang Krzysztof ur. 1673 r. wł. Moszyc ż. (x 1699 r.) Zofia Katarzyna v. Bennigs dzieci: 1. Elżbieta Małgorzata ur. 1701 r. 2. Henrietta Augusta ur. 1702 r. 3. Karol Wilhelm ur. 1703 r. 4. Szarlotta Izolda ur. 1705 r. 5. Ferdynand Lewin ur. 1706 r. 6. Chrystian Ludwik ur. 1708 r. 7. Szarlotta Augusta Chrystiana ur. 1710 r. 8. Maurycy ur. 1712 r. 9. Gotlieb Zygmunt ur. 1713 r.	Krzysztof Wilhelm jun. ur. 1675 r. wł. Raków ż. Eleonora v. Guetig dzieci: 1. Krzysztof Wilhelm jun. ur. 1705 r. 2. Ernest Moryc ur. 1706 r. 3. Maurycy Wilhelm ur. 1707 r. 4. Gustaw Fryderyk 5. Karol N. – syn 7. Magnus Gotlieb	Karol Wilhelm ur. 1677 r. ż. (x 1698r) Luiza Eleonora v. Kalten- hofen Karol Wilhelm jun. ur. 1700 r.	Jan Ernest ur. 1681 r. wł. Mo- szyc ż. (x 1705 r.) Zofia v. Keltsch dzieci: 1. Zofia Karolina Wilhelmina ur. 1706 r. 2. Anna Szarlotta ur. 1707 r. 3. Ernest Zygmunt 4. Joanna Eleonora 5. Krzysztof Wilhelm 6. N. – córka 7. Julianna Ernestyna 8. N. – córka	Karol Zyg- munt ur. 1687 r.	a) Anna Dorota ur. 1668 r. b) Anna Katarzyna ur. 1670 r. m. (x 1703 r.) Baltazar Zygmunt v. Keltsch c) Anna Helena ur. 1679 r. m. Baltazar Moryc v. Keltsch d) Anna Zofia ur. 1682 r. m. (x 1707 r.) Karol v. Bock e) Anna Izolda ur. 1686 r. m. (x 1716 r.) Jan Krzysztof v. Fehrentheil f) Zofia Elżbieta ur. 1688 r. m. Jan Zygmunt v. Lessel

KESSEL

zob.

BORAU

KESSEL

zob.

KUSSEL

KESSELBERG



Stary śląski ród znany od połowy XIV wieku. Nazwisko pochodzi od nazwy zamku Kesselberg w Jutrosinie (Jutroschin) w Wielkopolsce (między Krotoszynem a Rawiczem). Sądząc po niemieckiej nazwie zamku – musieli przybyć z terenu Niemiec.

Sinapius cytuje dokument wystawiony w środę, po św. Michale (3.10.) 1369 roku, w którym Beniac von Kesselberg, zgodnie z wcześniejszą umową (zawartą między kim?), że po śmierci króla Kazimierza złoży hołd i podda warownię Kesselberg, czyli Jutrosin książętom oleśnickim, składa hołd księciu Konradowi II oleśnickiemu oraz przyrzeka ją umocnić jako gród graniczny. Sinapius i część historyków niemieckich błędnie wskazują na Jarocin (Jarotschin) pod Poznaniem.

W XVI wieku posiadali Olbin (Bogusławitz) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg). Łukasz von Kesselberg, właściciel Olbina (Bogusławitz), był żonaty (x 1579 r.) z Małgorzatą von Schaff zwaną Schemnitzki, a Wilhelm – również z Olbina (Bogusławitz) ożenił się (x 1585 r.) z Urszulą – córką Jerzego von Reibnitz, właściciela Ratynia (Rathen) koło

Wrocławia (Breslau). Ich córka – również Urszula, była drugą żoną (x przed 1625 r.) Henryka von Reibnitz z Ratynia (Rathen).

Okolo 1560 roku N. von Kesselberg z Zarzyska (Gruettenberg) w księstwie oleśnickim, była żoną N. von Salisch z Ligoty (Ellguth) koło Oleśnicy (Oels). Chrystiana von Kesselberg – żona Romulusa von Borau zwanego Kessel, zmarła w Legnicy (Liegnitz) w 1591 roku.

N. von Kesselberg był żonaty (x ok. 1660 r.) z Elżbietą von Schaff, wdową po Baltazarze von Ohm (Januschowskim) ze Stradomii (Stradam) koło Sycowa (Polnisch Wartenberg).

Nazwisko to później już nie występuje.

Według niektórych historyków z Jutrosina (Jutroschin) pochodził znany ród górnośląski von Jarotschin (i być może Jarotzki), nie wiadomo jednak, czy można ich łączyć z Kesselbergami.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 509; t. II, s. 721

Błażek, t. II, s. 58; t. III, s. 166; t. IV, s. 31

KESSLITZ



Herb szlachecki



Herb baronowski

Ród znany na Śląsku od końca XVI wieku. Według Sinapiusa pochodzili ze Sławonii, według Błażka byli na Śląsku już w XV wieku. W 1440 roku (28.11.) występuje w dokumentach w Kożuchowie (Freystadt) Nitsche (Mikołaj) Keselicz.

W 1590 roku Krzysztof von Kesslitz był dworzaninem księcia Fryderyka IV legnickiego i właścicielem Letnicy (Laettnitz) koło Zielonej Góry (Gruenberg). Miejscowość ta należała do tego rodu aż do 1735 roku.

W 1648 roku Jan von Kesslitz oprócz Letnicy (Laettnitz) był właścicielem Świdnicy (Schweinitz) koło Głogowa (Glogau).

W 1704 roku (13.06.) tytuł czeskiego barona

otrzymał Maksymilian von Kesslitz. W 1727 roku jego syn – Karol był urzędnikiem książąt Lobkowitzów w Żaganiu (Sagan).

Na przełomie XVIII i XIX wieku posiadali Marcinów (Merzdorf) i Zalesie (Salisch).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 509–510; t. II, s. 347–348

Zedlitz, t. III, s. 102

Błażek, t. III, s. 89

Doerr, s. 187

Dorst, t. I, nr 193

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 195

KIETLICZ

zob.

KITTLITZ

(z) KETRZE

zob.

KATSCHER



KETTELBUETTER

(KETTELBUETTER von EHRENHOLD)



Joachim Kettelbuetter (zm. 1650 r.), doktor praw, syndyk księstwa głogowskiego, żonaty z Sabiną Roeber, miał syna – Jana Macieja, który po studiach we Frankfurcie nad Odrą i w Wittenberdze wrócił na Śląsk jako urzędnik cesarski. W 1662 roku tytułowany był „comes palatinus caesareus”, w 1668 roku był członkiem rady cesarskiej. W 1674 roku (5.08.) został nobilitowany z predykatem „von Ehrenhold”.

Żonaty (x 1652 r.) z Anną Barbarą von Ebel, zmarł w Głogowie (Glogau) 8.10.1677 roku. Posiadał Buczynkę (Buchwaeldchen) koło Lubina (Lueben) i Zębówice (Sammelwitz) koło Jawora

(Jauer). Buczynkę (Buchwaeldchen) w 1689 roku sprzedał Zygmuntowi von Niebelschuetz z Rzeczy (Rietschuetz).

Ojca przeżyli dwaj synowie – Jan, zmarły bezdzietnie w 1721 roku i Jan Maciej jun. oraz cztery córki: Anna Barbara, Anna Sabina, Anna Maria (zm. 1716 r.) – żona (x 17.11.1700 r.) Jana von Reibnitz i Anna Teodora.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 58

Doerr, s. 159

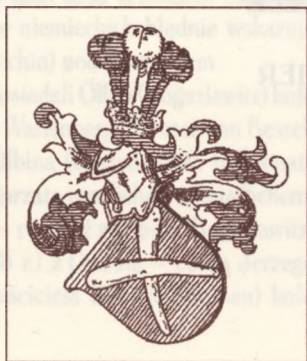
KETTLITZ

ZOB.

KITTLITZ

KEUL

(KEULE, KHEUL, KEYL)



Według Jurka rycerstwo pochodzące prawdopodobnie z Westfalii, znane na Śląsku od połowy XIII wieku, zaś według wcześniejszych historyków (Sinapius, Błażek, Zedlitz) – dopiero od XV wieku. Niektóre informacje Jurka dotyczą rodu Kuhl vel Koll.

W 1265 roku Hermann Cul posiadał majątki w okolicy Bolesławca (Bunzlau), jego krewnym był Otto zwany Kule, występujący w dokumentach w 1268 roku. W 1383 roku Adam Kul był właścicielem Smard (Schmardt) koło Kluczborka (Kreuzburg).

Jan Keule w pierwszej połowie XV wieku był burgrabią księżnej Elżbiety w Legnicy (Liegnitz). W 1506 roku Krzysztof Keule był właścicielem Pawłowic Wielkich (Pohlwitz) w księstwie legnickim. Miejsowość tę posiadali przez ponad sto lat. W 1614 roku Krzysztof von Keule z Pawłowic Małych (Klein Pohlwitz), właściciel Zimnic (Kaltenhaus) koło Legnicy (Liegnitz), był żonaty z Ju-

dytą (zm. 26.02.1615 r.) von Falkenhain z Gorzycy (Lerchenborn).

Pod koniec XVI wieku Jakub von Keule był właścicielem Pawlikowic (Pohlsdorf) koło Złotoryi (Goldberg), a w 1626 roku Kasper posiadał Marcinowice (Merzdorf) koło Jawora (Jauer).

W XVIII wieku Anna Elżbieta von Keul z Samborowa (Tschammerhof) koło Ząbkowic Śląskich (Frankenstein) była żoną (x 1713 r.) Ernesta Wilhelm von Heugel z Marszowic (Marschwitz) koło Oławy (Ohlau).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 510; t. II, s. 72

Zedlitz, t. III, s. 106

Błażek, t. I, s. 52

Piłańček, t. III, s. 701

Jurek T., *Obce rycerstwo...*, s. 239–240

C.D.S., t. XXXIII, s. 87

KEUSCHBERG (KEUSCHBURG)

Rycerstwo przybyłe na Śląsk z terenu Niemiec w początkach XIV wieku.

W latach 1301–1303 w księstwie świdnickim notowany jest Gunter Keusburc, a w 1328 roku jego syn – Otto. W 1343 roku Jan i Haynco von Keuschberg sprzedali Janowi von Walch (Gall) majątek Białków (Belkau) koło Środy Śląskiej (Neumarkt). W 1342 roku Guentzel von Keuschberg przebywał na dworze księcia Wacława I legnickiego. W 1380 roku Guenter (ten sam?) i Konrad byli właścicielami miejscowości Herms-

dorf; według Jurka – Jasienicy k. Otmuchowa (?).

W 1455 roku Jonas von Keuschberg przebywał na dworze księżnej Jadwigi lubińskiej, a w latach 1492–1506 Leuther był właścicielem Wiercienia (Wuertsch-Helle) koło Lubina (Lueben), zaś w 1517 roku bracia Jerzy i Jan byli właścicielami Rzeszotar (Ruestern) w księstwie legnickim.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 510–514; t. II, s. 722

Jurek T., *Obce rycerstwo...*, s. 240

KEYL

zob.

KEIL

KEYL

zob.

KEUL

KHAL

zob.

KAHL

KHOBER

zob.

KOBER

KHOELER

(KHOELER von MOHRENFELD, KOEHLER)



Według Błażka Jerzy Koehler z synem Jerzym jun. został nobilitowany i wpisany w stan rycerski z predykatem „von Mohrenfeld” w 1627 roku (9.12.).

Mieszkający w księstwie ziębickim Jerzy (który?), był członkiem rady książąt legnickich, żonaty z Anną Elżbietą Heinrich, w 1645 roku sporządził testament.

Według Doerra i zachowanego w Archiwum Państwowym w Opolu (Oppeln) dyplomu nobilitacyj-

nego, szlachectwo czeskie z predykatem „von Mohrenfeld” uzyskał w 1663 roku (28.02.) Jan Jerzy Khoeler. Być może, był to krewny poprzednio nobilitowanych.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 64

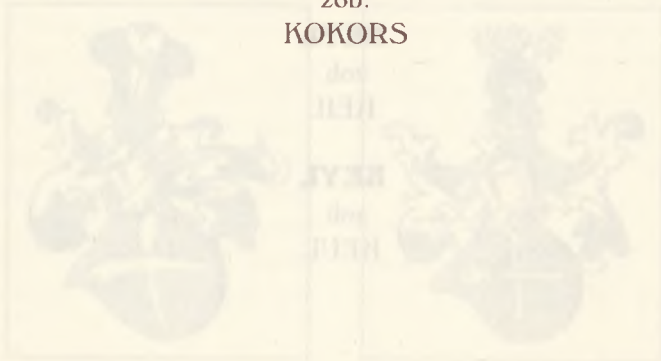
Doerr, s. 146

A.P. Opole, sygn. 140—1

KHOKORS

zob.

KOKORS



KHROE

(KRAH, KRA, KROHE, CROE)



Ród górnołużycki, posiadający majątki również w okolicy Lubania (Lauban) i Zgorzelca (Gorlitz).

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 511

Błażek, t. II, s. 58; t. III, s. 139; t. IV, s. 31

Knothe H., *Gesch. des oberlausitzer Adels...*, s. 320

KHUENBURG

zob.

KUENBURG

KICKPUSCH

zob.

KYCKPUSCH

KICZKA(KITSCHKE, KICZKI, KYCZKA, PLUSCHNITZKI, *PLUŻNICKI*)

Stary ród górnośląski, herbu określanego w Polsce jako Kietlicz I, występujący w dokumentach od początku XIV wieku. Nazwa herbu sugeruje pochodzenie górnołużyckie z okręgu Kittlitz, chociaż he-

raldycy niemieccy twierdzą, że byli pochodzenia polskiego.

Według legendy herbowej N. Kiczka miał czterech synów, z których najstarszy odziedziczył ma-

jątki, a trzem młodszymi ojciec kazał pójść w świat. Matka dała im na drogę złoty łańcuch, który podzielili na trzy części. Herb Kiczka (Kietlicz I) jest zupełnie odmienny od herbu Kietlicz (Kietlicz II) i nie wiadomo, czemu w heraldyce polskiej łączony jest z tym herbem. W XV wieku podzielili się na kilka linii, które przyjęły oddzielne nazwiska, m.in. Żegotowie, z których wydzielili się Cziganowie (Cyganowie), Karwińscy i Pluschnicy.

Siedzibą rodową była Dolna (Dollna) w księstwie strzeleckim. W 1316 roku (6.06.) książę Bolesław opolski nadał Stefanowi Kiczce prawo pobierania czynszu i prawo sądowe w tej wsi.

Według Pilnáčka pierwszą siedzibą Kiczków był Siedlec (Schedlitz), położony niedaleko Dolnej (Dollna), ale wymienia dopiero Egyda (Egidius – Idzi) Kiczkę – w 1361 roku właściciela Siedlca (Schedlitz), który w 1362 roku otrzymał nadania od księcia Albrechta strzeleckiego we wsi Gąsiorowice (Gonschiorowitz) – również położonej w pobliżu Dolnej (Dollna). W 1373 roku w dokumentach Władysława Opolczyka występuje Jan Kiczka.

Na początku XV wieku Mikołaj Stopak z Dolnej (Dollna) zwany Kiczką, był według historyków czeskich protoplastą rodu Cziganów i Karwinskih. W 1419 roku otrzymał on od księcia Bolka cieszyńskiego Karvinę (Karwina, Karwin).

W 1417 roku w dokumentach księcia Bernarda niemodlińskiego i strzeleckiego występuje Albrecht Kiczka, a w 1425 roku Piotr Kiczka, żonaty z Elżbietą N., który był wójtem Bytomia (Beuthen).

W latach 1429–1431 Albrecht Kiczka był właścicielem Łabęd (Laband) koło Gliwic (Gleiwitz).

Od początku XV wieku Kiczkowie posiadali także majątek w Płużnicy Wielkiej (Gross Pluschnitz) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz). W 1418 roku występuje w dokumentach księstwa strzeleckiego N. Kiczka z Płużnicy Wielkiej (Gross Pluschnitz).

Około 1417 roku Wojciech (Albrecht?) Kiczka z Płużnicy (Pluschnitz) wspólnie z Mikołajem Siedzińcem z Kornic (Kornitz) – burgrabią będzin-skim i Mikołajem Sliszem (Paczynskim) z Paczyny (Patschin) pożyczył Nawojowi z Tęczyna i Morawicy 1300 grzywien. Jest on z pewnością tożsamy

z wymienionym wyżej Albrechtem Kiczką, właścicielem Łabęd (Laband).

W 1420 roku (30.11.) Adam Kiczka z Płużnicy Wielkiej (Gross Pluschnitz) kupił od N. Wrochnika (Wrochena) z Bytkowa (Bittkow) koło Bytomia (Beuthen) Sarnów (Sarnau) i Peterkowice (?) w okolicy Toszka (Tost). Ten sam Adam, lub jego syn – również Adam występuje wielokrotnie w dokumentach w latach 1420–1444. W 1438 roku pojawia się on jako świadek w dokumentach wydanych w Toszku (Tost) przez księcia Wacława oświęcimskiego, a w 1440 roku – księcia Przemysława oświęcimskiego. Książęta ci nadali mu dział ziemi pomiędzy granicami Toszka (Tost), Grabnisk (?) i Sarnowa (Sarnau). W 1444 roku (16.03.) Adam Kiczka i jego szwagier Mikołaj Latschina, wójt kazielski sprzedają Janowi Nawoyowi z Ligoty (Ellguth) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz) Dolną (Dollna) i Czołakowice (?). W 1447 roku w dokumentach księcia Mikołaja I opolskiego występuje jako świadek Mikołaj Kiczka z Chmielowic (Chmielowitz) pod Opolem (Oppeln).

Od połowy XV wieku Kiczkowie podawali Płużnicę (Pluschnitz) jako swoją siedzibę rodową, używając czasem zamiennie nazwiska „Pluschnitzki” (Płużnicki), zaś Nawoyowie uznali Dolną (Dollna) za swoją siedzibę rodową (Nawoy von Duollna). Imię Adam występuje w tym rodzie bardzo często i trudno ich uporządkować, w 1472 roku również występuje w dokumentach Adam z Płużnicy (Pluschnitz). W 1497 roku występuje w dokumentach Marusza Kiczkowa.

W 1501 roku (26.01.) Andrzej Paczyński z Paczyny Wielkiej (Gross Patschin) koło Toszka (Tost), sąsiad Kiczków, zapisuje na Paczynie (Patschin), którą dostał od Adama Pluschnitskiego (Małą Paczynę?) wiano swojej żonie Barbarze – córce Adama Pluschnitskiego (Kiczki). W 1520 roku (24.04.) Adam Pluschnitski przekazał swój dział na Płużnicy Małej (Klein Pluschnitz), Peterkowicach (?) i Sarnowie (Sarnau) bratu – Piotrowi. W 1523 roku książę Jan II opolski nadał Piotrowi Pluschnitskiemu brzeg na potoku Płużnicy koło zamku w Toszku (Tost). Piotr w 1539 roku był sędzią ziemskim w Toszku (Tost).

Obydwaj bracia żonaci byli z siostrami: Adam – z Machną, a Piotr – z Zofią, córkami Hermana Kochcickiego z Kochcic (Kochtschuetz) koło Lublińca (Lublinitz). W 1535 roku Piotr Pluschnitski zapisał 500 złotych węgierskich wiana na Płużnicy (Pluschnitz) i Siedlcu (Schedlitz) swojej żonie – Zofii.

Bracmi Adama i Piotra byli Jan, Wacław i Stanisław. W 1538 roku bracia Jan i Piotr sprzedali Machnię – wdowie po bracie Adamie – i jej dzieciom, wieś Bycinę (Bitschin) koło Gliwic (Gleiwitz), którą kiedyś Piotr kupił od swoich braci – Wacława i Stanisława.

W 1559 roku znani są z dokumentów Felicita, Jan sen. i Adam Kiczkwie z Płużnicy (Pluschnitz). W 1559 roku wśród szlachty strzeleckiej występuje Wilhelm von Plessnitz (Pluschnitz – Płużnica), a w 1585 roku – Paweł Kiczka von Plusnitz.

Jerzy Kiczka z Płużnicy (Pluschnitz) był żonaty (x przed 1586 r.) z Maruszą – córką zmarłego Sebastiana Rudskiego, a Ewa Kiczka była w 1590 roku żoną Adama Dzierżanowskiego.

Jan Kiczka w 1595 roku zapisał wiano swojej żonie Katarzynie – córce zmarłego Baltazara Wrbskiego, właściciela Rusinowic (Ruschinowitz) koło Lublińca (Lublinitz).

W 1597 roku Adam Kiczka sprzedał Fryderykowi von Schamberg (Czambora?) wieś Sarnów (Sarnau).

Na przełomie XVI i XVII wieku Mikołaj Kiczka z Płużnicy (Pluschnitz) był właścicielem Brynkowskich Kuźnic (Brynek?), które w 1613 roku sprzedał Henrykowi von Larisch z Naczęsławic (Gross Nimsdorf), właścicielowi Pniów (Pniow) koło Gliwic (Gleiwitz).

W pierwszej połowie XVII wieku Paweł Kiczka z Płużnicy (Pluschnitz) był właścicielem majątku i wolnego domu w Starej Wsi (Altendorf) koło Raciborza (Ratibor). W 1631 roku był on prawnym opiekunem nieletnich dzieci zmarłego Samuela Lassoty.

W 1629 roku Wacław Kiczka był właścicielem Pawłowic (Pawlowitz) koło Toszka (Tost). W wykazie szlachty górnosląskiej sporządzonym w 1644

roku dla biskupa wrocławskiego wymieniany jest Melchior Kiczka – ewangelik, właściciel Płużnicy (Pluschnitz). Był prawdopodobnie synem Wacława, znanego z 1619 roku jako przedstawiciela miejscowej szlachty ewangelickiej.

Od końca XVI wieku przedstawiciele tego rodu notowani są w księstwie opawskim: w 1560 roku Jan Kiczka z Płużnicy (Pluschnitz) był właścicielem Biłovca (Wagstadt), również na Morawach Zygmunt Kiczka ożenił się (x 5.02.1615 r.) z Anną Skrbensky z Hřístě, a Wacław był w 1620 roku starostą Uherskego Hradišta. Obydwaj pisali się „z Małej i Wielkiej Płużnicy” oraz z Żędowic (Sandowitz). Ich majątki zostały skonfiskowane w okresie kontrreformacji.

W księstwie cieszyńskim w 1582 roku występuje Melchior Kiczka, zaliczany do stanu rycerskiego, ale nie wiadomo, czy, kiedy i kto z przedstawicieli tego rodu został wpisany do tego stanu.

Od drugiej połowy XVII wieku należeli do ubogiej, drobnej szlachty z okolic Bytomia (Beuthen) i Gliwic (Gleiwitz). Około 1660 roku Wilhelm Kiczka był żonaty z Heleną – córką Macieja Rostka. W 1679 roku Anna Kiczka była żoną Stanisława Kalinowskiego – szynkarza z Szałszy (Schalscha) koło Gliwic (Gleiwitz); miała syna – Henryka Jana.

Andrzej Kiczka, żonaty z Anną N., mieszkał w Świętochłowicach (Schwientochlowitz) – posiadał liczne potomstwo: Annę Ludmiłę (ur. 6.09.1683 r.), Helenę Dorotę (ur. 3.06.1685 r.), Katarzynę Zuzannę (ur. 10.11.1686 r.), Mariannę (ur. 8.07.1688 r.) i Jana Andrzeja (ur. 27.09.1691 r.). W tym samym czasie również w Świętochłowicach (Schwientochlowitz) mieszkał Jan Kiczka, miał syna – Adama Wacława Maksymiliana (ur. 8.07.1687 r.).

Źródła:

Błażek, t. II, s. 60; t. IV, s. 128

Piłańce, t. I, s. 273–275

CDS, t. I, s. 123; t. VI, nr 5, 145, 173, 178, 197, 204, 212, 215, 216, 289; t. XXXIII, s. 33

Landbuecher Opp.-Rat., nr 16b, 44, 74, 145, 146, 233, 265, 323

Zemská kniha..., nr 25, 26, 27, 43, 122, 160

KIECKBUSCH

zob.

KYCKPUSCH**(z) KIELCZY**

zob.

(Z) KELCZE**KIENAST****(KIENAST von FICHTENBERG)**

W 1599 roku (3.04.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Fichtenberg” otrzymał Jan Kienast i jego bracia – Franciszek i Leonard. Był on nadwornym lekarzem arcyksięcia Maksymiliana Habsburga.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 23

KIENAST**(KIENAST von KIENASTHOF)**

Marcin Kienast w 1627 roku (5.12.) został nobilitowany i wpisany w stan rycerski z predykatem „von Kienasthof”. Był rotmistrzem gwardii dworskiej księcia Henryka Wacława ziębicko-oleśnickiego. W 1627 roku był członkiem rady książęcej, a w 1628 roku nadkoniuszym książęcym.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 723–724

Zedlitz, t. III, s. 108

Blažek, t. III, s. 23–24

KIENASTHOF

zob.

KIENAST

KIERZKOWSKI

Nazwisko to występuje w drugiej połowie XVII wieku wśród drobnej szlachty z okolic Bytomia (Beuthen). Z pewnością pochodzili z Polski, ale nie wiadomo, z którymi polskimi Kierzkowskimi ich łączyć.

W 1685 roku (14.11.) Marcin Kierzkowski był ojcem chrzestnym Adama Wilhelma Golkowskiego, zaś w 1686 roku (19.05.) urodził się Antoni

Andrzej Kierzkowski – syn Andrzeja i Anny z Chropaczowa (Chropaczow) koło Bytomia (Beuthen).

Źródła:

Ślawik W.M., Der Adel Oberschlesiens in der ältesten Kirchenbüchern von Beuthen O/S, (w:) Der Familienforscher, Jg 3, Mannheim 1928

KIESELOWSKI

zob.

KISIELOWSKI

KIESEWETTER

Stary ród śląski, który według Błażka przeniósł się w połowie XVI wieku do Saksonii; na Śląsku znany od XV wieku; w tym czasie występuje w dokumentach Bernard von Kiesewetter (ur. 1399 r.).

Noah von Kiesewetter (ur. 1459 r. – zm. 1522 r.) był właścicielem Ochli (Ochelhermsdorf) koło Zielonej Góry (Gruenberg). Jego syn – Hieronim, doktor prawa, przeniósł się na teren Saksonii i był kanclerzem księcia Augusta saskiego. W 1565 roku (1.01.) otrzymał szlachectwo Rzeszy.

Z linii saskiej w początkach XVIII wieku znany był Jan Chrystian von Khiesewetter – generalny komisarz wojenny i tajny radca wojenny dworu saskiego i polskiego.

W XVII wieku Jan Henryk z linii śląskiej służył w armii holenderskiej, w randze pułkownika. Elias – służył w armii cesarskiej i w 1626 roku zginął w bitwie pod Lutter. Otto Henryk – w 1682 roku brał udział w wyprawie węgierskiej, dostał się do niewoli tureckiej, gdzie zmarł w 1683 roku. Jan Henryk – w 1696 roku

brał udział w wyprawie węgierskiej, później przeszedł do służby w armii rosyjskiej w stopniu pułkownika.

Karol Gottlob – radca sądowy saski i polski, był właścicielem Lipnej (Leippe) koło Żagania (Sagan). Jego syn – Ernest Gottlob (zm. 1778 r.) był właścicielem Wilki (Wilka).

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 270–271

Błażek, t. III, s. 89

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI.

Limburg 1987, s. 226

KIETLITZ

zob.

KITTLITZ

(z) KIETRZA

zob.

ROTTENBERG

KIJOWIEC

zob.

KYJOWEC

KINAST

zob.

KIENAST

KINDISCH

(KINTSCH)



Ród pochodzenia górnośląskiego z okolicy Bischofswerdy. Pod koniec XVI i na początku XVII wieku jego przedstawiciele posiadali również majątki koło Zgorzelca (Goerlitz).

Ród wymarł w 1615 roku na Wolfie von Kindisch.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 58

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 292, 597

KINDLER

Na Śląsku żyły dwa rody o tym nazwisku: Kindler i Kindler von Zackenstein; przedstawiciele obu tych rodów historycy mieszają. Według Sinapiusa ich założyciele: Fabian i Ernest Albrecht byli kuzyna-

mi. Inni historycy tego nie potwierdzają, jednak elementy figur heraldycznych herbów obu rodów są identyczne, więc być może były to dwie linie tego samego rodu.

KINDLER



Herb Salomona v. Kindler

Ród znany z XVI i XVII wieku, wymarł w pierwszej połowie XVIII wieku.

Fabian Kindler (ur. 1471 r. – zm. 19.01.1561 r.) – doktor medycyny i mieszczanin wrocławski otrzymał w 1535 roku (26.04.) dyplom herbowy. Żonaty z Barbarą Kromayer, miał dwóch synów: Fabiana jun. i Jana oraz córki: Magdalenę – żonę (x 1549 r.) Pawła Hertwiga i Annę – żonę Hieronima Kromayera.

Fabian jun. (ur. 21.07.1515 r. – zm. 14.04.1572 r.), syndyk Wrocławia (Breslau), radca śląskiej kamery cesarskiej, był właścicielem Sadkowa (Gross Schottgau) i Biskupic (Bischowitz) koło Wrocławia (Breslau). Dwukrotnie żonaty: 1. (x 1552 r.) z Jadwigą Hertwig, 2. (x 1557 r.) z Katarzyną Scherr, wdową po Janie Rothe, miał cztery córki i dwóch synów, którzy zmarli bezpotomnie.

Jan – brat Fabiana jun., żonaty z Katarzyną Meissner, miał czterech synów: Salomona – oficera wojsk cesarskich, Hioba, Zygmunta – właściciela Gądkowic (Gontkowitz) koło Milicza (Militsch) i Jana jun.

Jan jun. (zm. 1672 r.), żonaty z Eleonorą von Sommerfeld, miał syna – Jana Baltazara (ur. 1670 r. – zm. 29.02.1735 r.), żonatego z Barbarą Elżbietą von Muehlencron (ur. 25.12.1665 r. – zm. 15.03.1746 r.). Jan Baltazar miał córkę Marię Katarzynę (ur. 31.10.1689 r. – zm. 29.04.1762 r.) – żonę Karola Magnusa von Goldfuss oraz syna – Jana Gotlieba, zmarłego w młodości, ostatniego przedstawiciela rodu.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 52; t. II, s. 59

Schles. Wappenbuch, szp. 66

Doerr, s. 11

GENEALOGIA

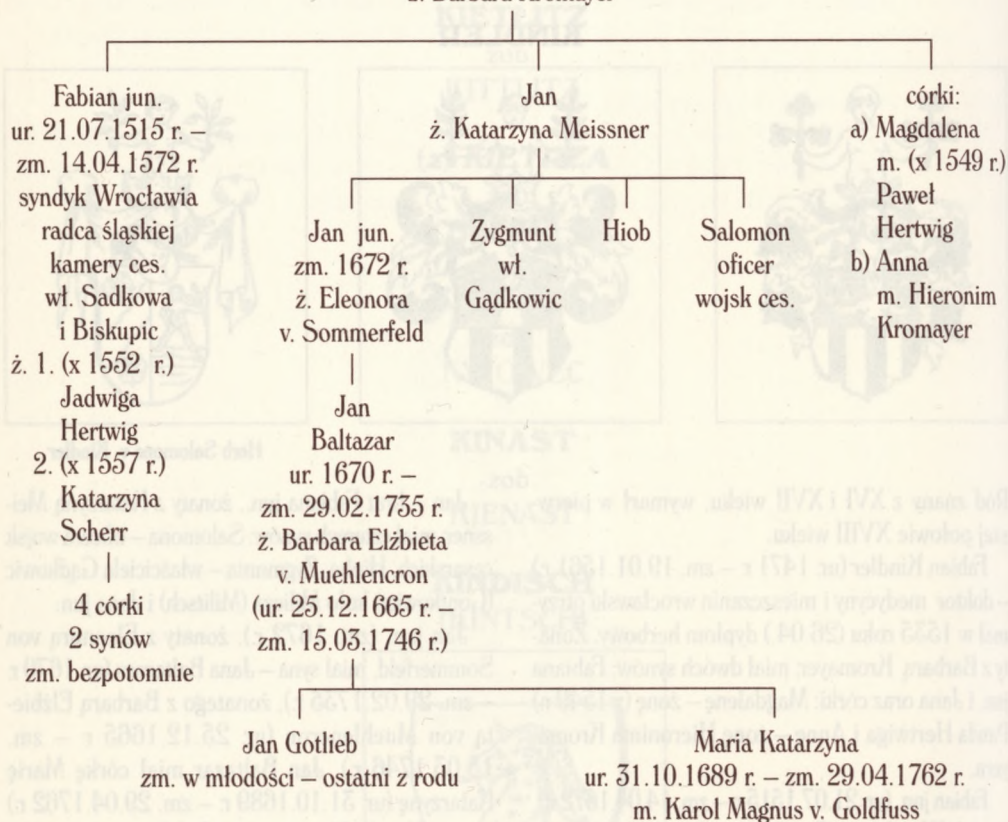
Fabian Kindler

ur. 1471 r. – zm. 19.01.1561 r.

dr med. we Wrocławiu

1535 r. – dyplom herbowy

ż. Barbara Kromayer



KINDLER

(KINDLER von ZACKENSTEIN, KINDLER von CZAKENSTEIN)



W 1573 roku został wpisany w stan rycerski Ernest Albrecht von Kindler und Zackenstein.

Urodzony w Jeleniej Górze (Hirschberg), syn tamtejszego mieszczanina Pawła Kindlera i Anny Groebl, w służbie cesarskiej doszedł do funkcji członka rady cesarza Maksymiliana II i landwójta Dolnych Łużyc oraz asesora sądu apelacyjnego. Zmarł w Pradze, 30.03.1573 roku. Według Sinapiusa był on kuzynem (bratem stryjecznym) Fabiana von Kindler. Żonaty dwukrotnie: 1. z Charitas Thielisch von Tielenau, 2. z N. von Stange, miał trzech synów: Gedeona (ur. 24.07.1555 r. – zm. 1619 r.), żonatego z Krystyną von Schlieben, kanclerza Dolnych Łużyc, właściciela majątków na Dolnych Łużyczach i Trzebul (Treppeln) koło Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder), który miał tylko córkę; Alberta – sekretarza sądu apelacyjnego,

zmarłego przed ojcem i Pawła, żonatego z Amalią von Randstock.

Paweł miał co najmniej dwóch synów: Zygfryda – żonatego z Anną von Gutthaeter i Albrechta, który w 1680 roku (16.04.) otrzymał potwierdzenie stanu rycerskiego. Zygfryd miał również dwóch synów: Karola Zygfryda i Karola Fryderyka – właścicieli Kondratowic (Kurtwitz) koło Strzelina (Strehlen).

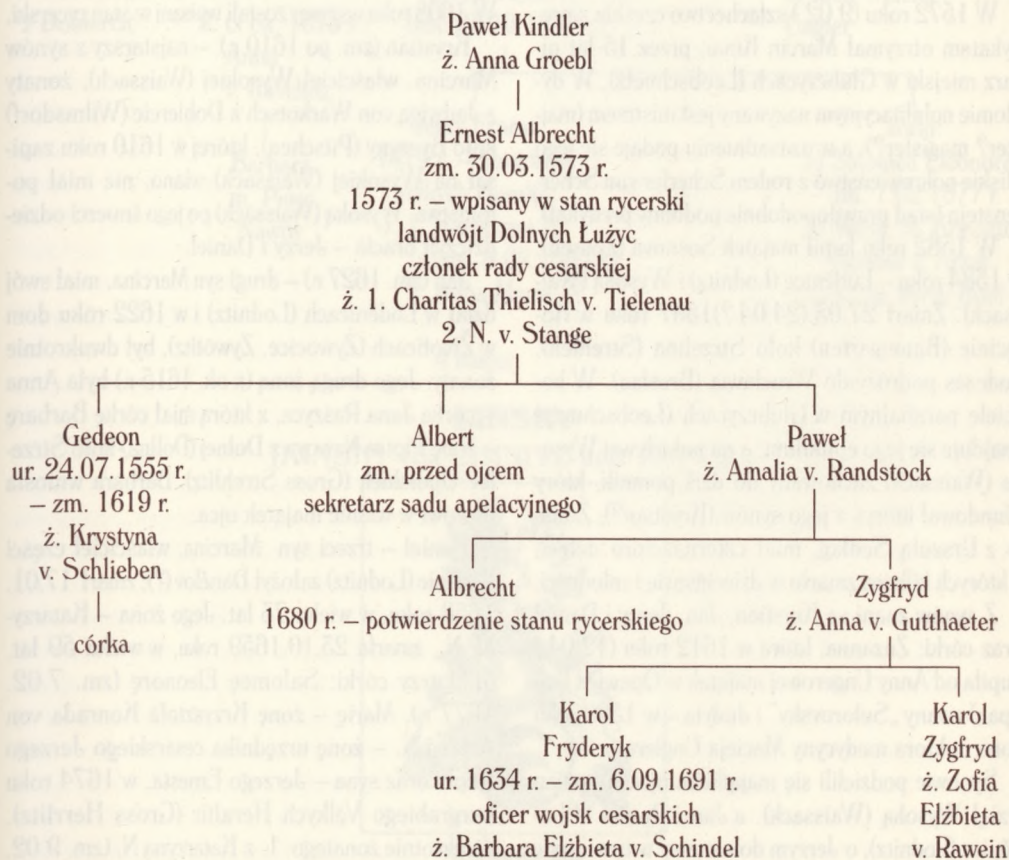
Karol Zygfryd był żonaty z Zofią Elżbietą von Rawein z Pisarzowa (Schreibendorf) koło Ząbkowic Śląskich (Frankenstein), zaś Karol Fryderyk (ur. 1634 r. – zm. 6.09.1691 r.) – z Barbarą Elżbietą von Schindel.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 724

Błażek, t. II, s. 59

GENEALOGIA



KINGSFELD

zob.

KOENIGSFELDER

KINNER

(KINNER von SCHARFFENSTEIN, KYNAR von SCHARFFENSTEIN)



Nobilitowana szlachta księstwa opawskiego.

W 1572 roku (9.02.) szlachectwo czeskie z predykatem otrzymał Marcin Kinar, przez 15 lat pisarz miejski w Głubczycach (Leobschuetz). W dyplomie nobilitacyjnym nazywany jest mistrzem (majster? magister?), a w uzasadnieniu podaje się jego bliskie pokrewieństwo z rodem Scherfer von Scherffenstein (stąd prawdopodobnie podobny predykat).

W 1582 roku kupił majątek Sosnová (Zossen), w 1584 roku – Loděnice (Lodnitz) i Wysoką (Waissack). Zmarł 27.03.(24.04.?)1597 roku w Kojęcinie (Baumgarten) koło Strzelina (Strehlen), podczas podróży do Wrocławia (Breslau). W kościele parafialnym w Głubczycach (Leobschuetz) znajduje się jego epitafium, a na polach wsi Wysoka (Waissack) zachowany do dziś pomnik, który ufundował któryś z jego synów (Krystian?). Żonaty z Urszulą Sedlag, miał czternaścioro dzieci, z których kilkoro zmarło w dzieciństwie i młodości.

Z synów znani są Krystian, Jan, Jerzy i Daniel oraz córki: Zuzanna, która w 1612 roku (12.04.) kupiła od Anny Ungerowej majątek w Opawie (Troppau) zwany „Sulorovsky” i Judyta – w 1590 roku żona doktora medycyny Macieja Unglera.

Synowie podzielili się majątkiem ojca: Krystian wziął Wysoką (Waissack), a Jan i Daniel – Loděnice (Lodnitz), o Jerzym dokumenty w tym czasie

nie wspominają, być może był jeszcze nieletni. W 1608 roku wszyscy zostali wpisani w stan rycerski.

Krystian (zm. po 1610 r.) – najstarszy z synów Marcina, właściciel Wysokiej (Waissack), żonaty z Jadwigą von Warkotsch z Dobiercic (Wilmsdorf) koło Byczyny (Pitschen), której w 1610 roku zapisał na Wysokiej (Waissack) wiano, nie miał potomstwa. Wysoką (Waissack) po jego śmierci odziedziczyli bracia – Jerzy i Daniel.

Jan (zm. 1627 r.) – drugi syn Marcina, miał swój dział w Loděnicach (Lodnitz) i w 1622 roku dom w Životicach (Żywocice, Zywoititz), był dwukrotnie żonaty. Jego drugą żoną (x ok. 1615 r.) była Anna – córka Jana Raszyca, z którą miał córkę Barbarę – żonę Piotra Nawoya z Dolnej (Dollna) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz). Barbara wniosła mężowi w wiano majątek ojca.

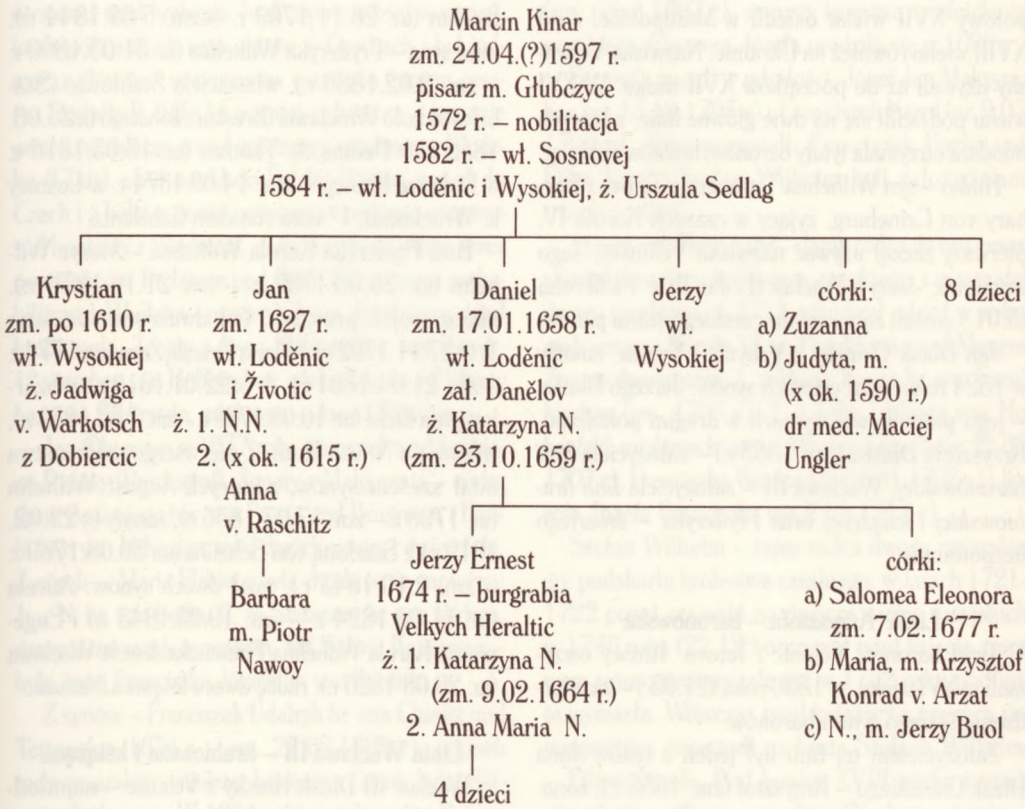
Daniel – trzeci syn Marcina, właściciel części Loděnic (Lodnitz) założył Danělov (?); zmarł 17.01.1658 roku, w wieku 73 lat. Jego żona – Katarzyna N., zmarła 23.10.1659 roku, w wieku 59 lat. Miał trzy córki: Salomeę Eleonorę (zm. 7.02.1677 r.), Marię – żonę Krzysztofa Konrada von Arzat i N. – żonę urzędnika cesarskiego Jerzego Buola oraz syna – Jerzego Ernesta, w 1674 roku burgrabiego Velkych Heraltic (Gross Herrlitz), dwukrotnie żonatego: 1. z Katarzyną N. (zm. 9.02.

1664 r. w wieku 33 lat), 2. z Anną Marią N., z którą miał czworo dzieci.

Jerzy – najmłodszy syn Marcina, odziedziczył po Krystianie część Wysokiej (Waissack).

Źródła:
Sinapius, t. I, s. 512; t. II, s. 724
Blažek, t. I, s. 52; t. IV, s. 31
Pilnáček, t. I, s. 275–277

GENEALOGIA



KINSKY

(KINSKY von CHINITZ und TETTAU)



Herb baronowski

Stary czeski ród rycerski, znany od XIII wieku. Początkowo nazywali się Vchynsky vel Chinsky z Vchynic. Według Błażka pochodzili z jednego pnia z rodem von Tettau. W herbie posiadali trzy wilcze zęby.

Przedstawiciele tego rodu znani są również w Polsce pod nazwiskiem Kiński herbu Zęby – od połowy XVII wieku osiedli w Małopolsce, a od XVIII wieku również na Ukrainie. Nazwiska Vchynsky używali aż do początków XVII wieku. W XVI wieku podzielili się na dwie główne linie, z których młodsza otrzymała tytuły baronów, hrabiów i książąt.

Hinko – syn Wilhelma Tettauera z Tetova i Barbary von Czineburg, żyjący w czasach Karola IV, pierwszy zaczął używać nazwiska Vchinsky. Jego wnukowie: Jerzy I, Waclaw II i Jan III w 1459 roku (3.01.) zostali zaliczeni do czeskiego stanu panów.

Jan Dlask Chinsky z Vchynic i Tetova, zmarły w 1524 roku, miał czterech synów: Jerzego Dlaska – jego potomkowie wymarli w drugim pokoleniu, Krzysztofa Dlaska (zm. 1555 r.) – założyciela *linii baronowskiej*, Waclawa III – założyciela *linii hrabiowskiej i książęcej* oraz Fryderyka – zmarłego bezpotomnie.

Linia Krzysztofa – baronowska

Tytuł baronów Vchynic i Tetova Kinscy otrzymali w XVI wieku, w 1596 roku (21.03.) – zatwierdzenie starego tytułu baronów.

Założycielem tej linii był jeden z synów Jana Dlask Chinskiego – Krzysztof (zm. 1555 r.), żonaty z N. von Sedlnitzki. Jego wnuk – Burchard, jako kalwin wyemigrował około 1576 roku z Czech do Niderlandów, gdzie był pułkownikiem wojsk holenderskich; zginął w bitwie pod Lipperheide 2.09.1595 roku. Żonaty był (x 1587 r.) z Magdaleną von Pelden zwaną Cloudt, która po jego śmierci wyszła za mąż za pułkownika Eberharda von Hannekrot. Jego potomkowie mieszkali w Holandii.

Na Śląsku osiadł w połowie XVIII wieku praprawnuk Burcharda – Gerhard Jost Wilhelm (zm. 1776 r.) – oficer wojsk pruskich, właściciel majątków w Brandenburgii oraz Górowa (Konradswaldau) koło Trzebnicy (Trebnitz). Żonaty (x 5.07.1750 r.) z Joanną Elżbietą hr. von Salisch (ur. 14.02.1728 r. – zm. 10.11.1788 r.), miał dwóch synów:

Fryderyka Karola Wilhelma i Moryca Wilhelma, którzy założyli dwie podlinie.

Fryderyk Karol Wilhelm (ur. 24.11.1756 r. – zm. 4.05.1812 r.), dwukrotnie żonaty: 1. (x 24.01.1788 r.) z Luizą von Luettwitz (ur. 1752 r. – zm. 25.06.1820 r.) – rozwiedziony, 2. z Marią von Boehm (ur. 28.11.1769 r. – zm. 5.05.1844 r.), miał syna – Fryderyka Wilhelma (ur. 31.03.1800 r. – zm. 2.02.1866 r.), właściciela Stabłowic (Stabelwitz) koło Wrocławia (Breslau), żonatego (x 25.06.1852 r.) z Delfiną de Thomas (ur. 13.03.1815 r. w Dolé we Francji – zm. 14.09.1874 r. w Leśnicy k. Wrocławia), 1° voto von dem Gabelentz.

Brat Fryderyka Karola Wilhelma – Moryc Wilhelm (ur. 26.06.1769 r. – zm. 21.10.1839 r.), major wojsk pruskich, był dwukrotnie żonaty: 1. (x 27.11.1792 r.) z Marią Urszulą Zorn (ur. 1774 r. – zm. 21.04.1801 r.), 2. (x 22.01.1810 r.) z Szarlottą von Eicke (ur. 10.08.1760 r. – zm. 7.02.1830 r.), wdową po N. von Roth. Z pierwszego małżeństwa miał sześciu synów, z których August Wilhelm (ur. 1798 r. – zm. 17.07.1836 r.), żonaty (x 22.02.1819 r.) z Szarlottą von Scheliha (ur. 30.08.1789 r. – zm. 2.10.1843 r.), miał dwóch synów: Aurela (ur. 11.03.1824 r. – zm. 19.03.1843 r.) i Eugeniusza Karola Wilhelma Franciszka Józefa Waclawa (ur. 20.08.1826 r.), radcę dworu księstwa Nassau.

Linia Waclawa III – hrabiowska i książęca

Waclaw III Dlask Kinsky z Vchynic – najmłodszy syn Jana, a brat Krzysztofa, żonaty z Anną bar. Vřeszovec, był założycielem linii młodszej – później hrabiowskiej i książęcej. Jego syn – Jan Kinsky (zm. 1590 r.), członek rady cesarskiej i burgrabia Karlštejnu, był przywódcą opozycji przeciwko cesarzowi, co spowodowało jego uwięzienie i proces. Żonaty z Anną Joanną bar. von Michna, miał dwóch synów: Waclawa i Wilhelma. Obydwaj poszli śladem ojca i działali w opozycji przeciw cesarzowi.

Wilhelm na początku wojny trzydziestoletniej przebywał na emigracji, po powrocie związał się z Albrechtem von Wallenstein i wraz z nim w 1634 roku (25.02.) został ścięty w Chebie. Żonaty z Magdaleną hr. Trczka i Leipa, miał syna – Jana Ernesta, żonatego z Elżbietą Marią von Killegre. Jan

Ernest miał syna – Wilhelma, żonatego z Franciszką Rozalią bar. Berka von Duba und Leipa. Potomkowie Wilhelma posiadali tytuł baronów i pod koniec XVII i w XVIII wieku mieli majątki również w księstwie opawskim.

Starszy brat Wilhelma – Wacław w 1611 roku otrzymał tytuł hrabiego, brał czynny udział w wypadkach politycznych tego okresu w Czechach i był jednym z głównych inspiratorów usunięcia z tronu cesarza Rudolfa II. Kilka lat później, oskarżony o łamanie prawa ziemskiego, został uwięziony i osadzony w Kłodzku (Glatz), skąd uciekł do Polski. Później wrócił do Czech i z kolei w czasie powstania czeskiego utrzymywał kontakty z Wiedniem, za co został uwięziony przez powstańców. Po bitwie pod Białą Górą cesarz zrehabilitował Wacława i przywrócił mu dziedziczny tytuł hrabiowski. Żonaty z Anną Elżbietą bar. von Kreidt, 1° voto bar. von Hoffkirchen, córką Zdenka i Elżbiety bar. von Biberstein, miał syna – Jana Oktawiana.

Jan Oktawian w 1637 roku otrzymał tytuł hrabiego Rzeszy (Reichsgraf). Żonaty z Małgorzatą – córką Jana Antoniego bar. von Portia und Brugnano i Emilii bar. von Valvasine, miał dwóch synów i dwie córki. Z córek – Maria Elżbieta była dwukrotnie zamężna: 1. z N. hr. von Berka, 2. ze Stefanem hr. von Wrba, generałem wojsk cesarskich, zaś Sylwia Katarzyna – była żoną Franciszka Józefa hr. von Schlick.

Z synów – Franciszek Udalryk hr. von Chinitz und Tettau (ur. 1634 r. – zm. 27.02.1699 r.), członek rady cesarskiej i minister królestwa Czech, był wybitnym dyplomatą. W 1664 roku przebywał w Polsce, kilkakrotnie wyjeżdżał do Turcji celem przeprowadzenia rozmów pokojowych (m.in. w 1679 i 1698 r.). Żonaty z Anną Franciszką – córką Franciszka Bernarda hr. von Ursenpeck, potomków nie miał.

Drugi syn Jana Oktawiana – Wacław Norbert Oktawian (ur. 1642 r. – zm. 2.01.1719 r.), tajny radca dworu, rycerz Orderu Złotego Runa, kanclerz dworu królestwa czeskiego i marszałek dworu cesarskiego, w 1688 roku (21.04.) uzyskał tytuł hrabiego Rzeszy (Reichsgraf). Żonaty dwukrotnie: 1. z Anną Franciszką Barbarą – córką Maksymiliana Walenty na hr. von Martinic, wdową po Janie Lambercie hr. von Lambry, 2. (x 1697 r.) z Marią Anną Teresą – córką Bertrama hr. von Nesselrode. Z obu mał-

żeństw miał kilkoro dzieci, w tym pięciu synów, z których tylko trzech dożyło wieku dojrzałego.

Z córek: Maria Elżbieta była żoną Wacława Dezyderego hr. von Nostitz, a po jego śmierci Franciszka Karola hr. Wratław von Mitrowitz; Anna Franciszka – żoną (x 1693 r.) Jana Joachima hr. von Sinzendorf (zm. przed 1697 r.), starosty księstwa świdnicko-jaworskiego; Eleonora Józefa urodziła się w 1698 r.

Synowie zmarli w młodości: Józef Jan Maksymilian (ur. 13.10.1705 r.) i Franciszek Karol (ur. 9.03.1709 r.). Trzej pozostali: Franciszek Ferdynand, Filip Józef i Stefan Wilhelm byli założycielami trzech podlinii.

Franciszek Ferdynand – tajny radca dworu cesarskiego, kanclerz królestwa czeskiego i marszałek dworu czeskiego, w 1711 roku brał udział w wyborach cesarza Karola VI we Frankfurcie nad Menem. Żonaty dwukrotnie: 1. z Marią Teresą hr. von Fuenfkirchen (zm. 1700 r.), 2. z Zofią Elżbietą von Hohenfeld, miał trzech synów: Wacława Józefa (ur. 22.02.1707 r.), Franciszka Wacława (ur. 6.01.1708 r.) i Karola Józefa Franciszka (ur. 2.05.1712 r.).

Stefan Wilhelm – tajny radca dworu cesarskiego, podskarbi królestwa czeskiego, w latach 1721–1722 poseł cesarski na dworze carów rosyjskich, w 1746 roku (22.12.) otrzymał tytuł księcia z prawem primogenitury, ale już w 1752 roku podlinia ta wymarła. Wówczas tytuł książęcy z prawem primogenitury przeszedł na brata Stefana Wilhelma – Filipa Józefa. Pod koniec XVIII wieku istniały więc dwie podlinie potomków Wacława: starsza – hrabiowska i młodsza – książęca.

Podlinia książęca posiadała w XIX wieku majątki na terenie Śląska Austriackiego: Rudolfina hr. von Kinsky posiadała państwo Heraldice Velké (Gross Herrlitz).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 121–123

Zedlitz, t. III, s. 109

Blažek, t. III, s. 89; t. IV, s. 31–32

Pilnáček, t. I, s. 277

Dorst, t. III, tabl. 159

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 233–234

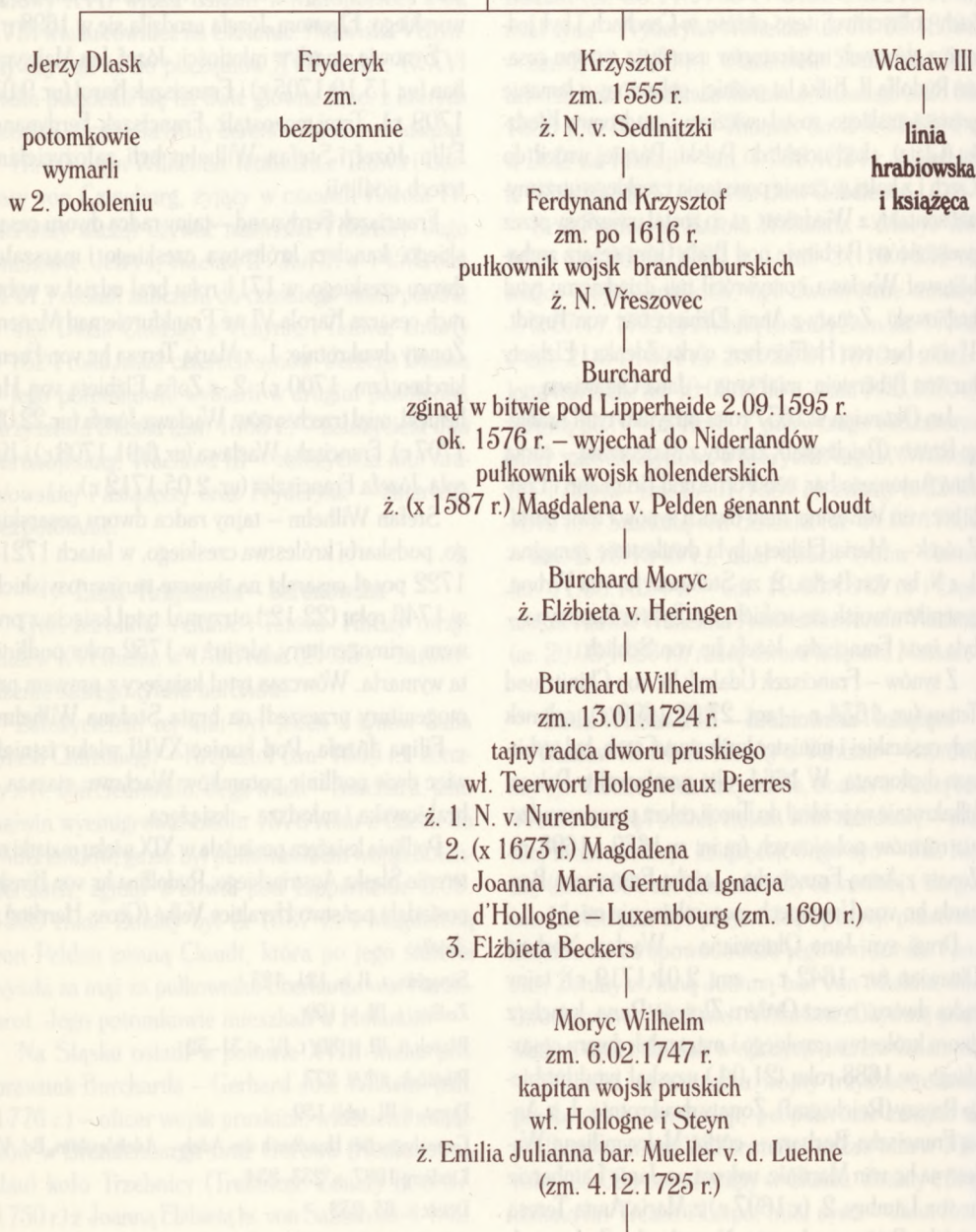
Doerr, s. 65, 232

A.P. Opole, Zespół Niemodlin – Praschma, sygn. 14, 14a

GENEALOGIA

Linia Krzysztofa Dlask Chinskiego

Jan Dlask Chinsky
z Vchynic i Tetova
zm. 1524 r.



Gerhard Jost Wilhelm
zm. 1776 r. w Górowie
wł. Steyn i Górowa
ż. (x 5.07.1750 r.) Joanna Elżbieta
hr. v. Salisch
(ur. 14.02.1728 r. – zm. 10.11.1788 r.)

Fryderyk Karol Wilhelm
ur. 24.11.1756 r. – zm. 4.05.1812 r.
ż. 1. (x 24.01.1788 r.) Luiza v. Luettwitz
(ur. 1752, rozwiedziona – zm. 25.06.1820 r.)
2. (x 179? r.) Maria v. Boehm
(ur. 28.11.1769 r. – zm. 5.05.1844 r.)

Fryderyk Wilhelm
ur. 31.03.1800 r. – zm. 2.02.1866 r.
wł. Stabłowic
ż. (x 25.06.1852 r.) Delfina de Thomas
1° voto v.d.Gabelentz
(ur. 13.03.1815 r. w Dolé, we Francji
zm. 14.09.1874 r. we Wrocławiu-Leśnicy)

Moryc Wilhelm
ur. 26.06.1769 r. – zm. 21.10.1839 r.
major wojsk pruskich
ż. 1. (x 27.11.1792 r.) Maria Urszula Zorn
(ur. 1774 r. – zm. 21.04.1801 r.)
2. (x 22.01.1810 r.) Szarlotta
v. Eicke 1° voto v. Roth
(ur. 10.08.1760 r. – zm. 7.02.1830 r.)

August Wilhelm 5 synów
ur. 1798 r. – zm. 17.07.1836 r.
ż. (x 22.02.1819 r.)
Szarlotta v. Scheliha
(ur. 30.08.1789 r. – zm. 2.10.1843 r.)

Aurel
ur. 11.03.1824 r. – zm. 19.03.1843 r.

Eugeniusz Karol Wilhelm
Franciszek Józef Wacław
ur. 20.08.1826 r.
radca dworu ks. Nassau

Linia Wacława III – hrabiowska i książęca

Jan Dłask Chinski z Vchynic i Tetova
zm. 1542 r.

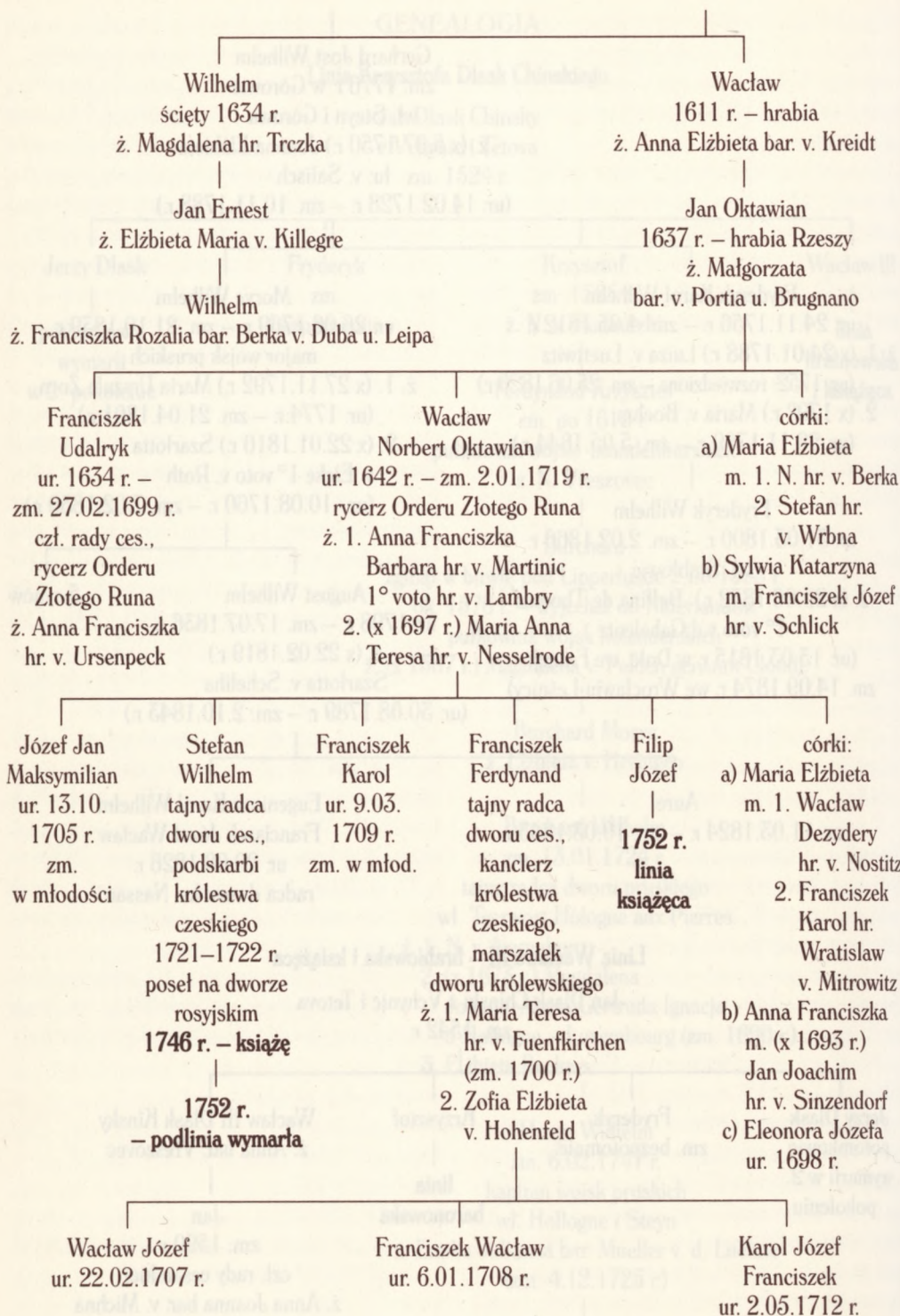
Jerzy Dłask
potomkowie
wymarli w 2.
pokoleniu

Fryderyk
zm. bezpotomnie

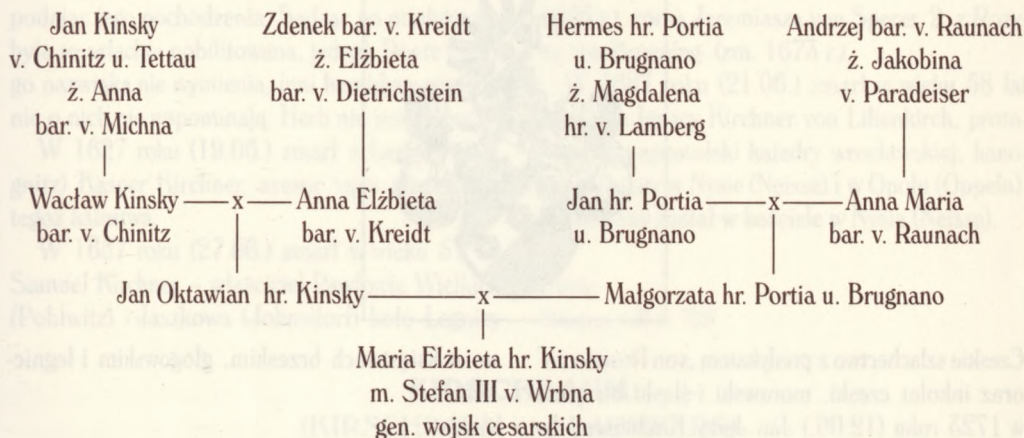
Krzysztof
linia
baronowska

Wacław III Dłask Kinsky
ż. Anna bar. Vřezovec

Jan
zm. 1590 r.
czł. rady cesarskiej
ż. Anna Joanna bar. v. Michna



FILIACJA MARII ELŻBIETY hr. KINSKY
 – ŻONY STEFANA III von WRBNA,
 GENERAŁA WOJSK CESARSKICH 1650 r.

**KINSPERK**

zob.

PLANKNAR**KINTSCH**

zob.

KINDISCH**KINTZEL**

W 1725 roku (31.12.) wpisany został w czeski stan rycerski i uzyskał inkołat czeski, morawski i śląski Ferdynand Antoni Kintzel, sekretarz kamery królewskiej w Głogowie (Glogau). Reskrypt wydany został przez wyższy urząd we Wrocławiu (Breslau) i w 1726 roku (4.07.) ogłoszony w księstwach ziebickim i wołowskim.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 59

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,
 Limburg 1987, s. 235

KIRCHEISEN

(KIRCHEISEN von ROSENCRON)



Czeskie szlacheństwo z predykatem „von Rosencron” oraz inkolat czeski, morawski i śląski otrzymał w 1723 roku (12.06.) Jan Jerzy Kircheisen, dyrektor naczelny urzędu tabaki (akcyzy tabaki?) na Śląsku. Reskrypt w tej sprawie opublikowa-

no w księstwach brzeskim, głogowskim i legnickim.

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 110

Błażek, t. II, s. 59

KIRCHHOF



Ród kupiecki z Lubania (Lauban).

Chrystian Kirchhof na początku XVII wieku prowadził w tym mieście duży dom handlowy. Jego prawnuk – Antoni Gottlieb Kirchhof, kornet wojsk cesarskich, w 1727 roku (3.08.) wpisany został w czeski stan rycerski.

Posiadał majątek Baworową (Beerberg) koło

Lubania Śląskiego (Lauban), który w 1748 roku sprzedał i kupił dom (folwark?) w Leśnej (Marklissa). Zmarł w 1750 roku – dzieci nie miał.

Źródła:

Zedlitz, t. V, s. 271

Błażek, t. II, s. 59

Doerr, s. 212

KIRCHNER

(KIRCHNER von LILIENKIRCH)

Sinapius wymienia kilku członków tego rodu, nie podając jego pochodzenia. Sądząc po predykanie, była to szlachta nobilitowana, jednak Doerr takiego nazwiska nie wymienia, inni heraldycy również nic o nich nie wspominają. Herb nie jest znany.

W 1627 roku (19.06.) zmarł w Legnicy (Liegnitz) Kasper Kirchner, asesor sądu ziemskiego tegoż księstwa.

W 1657 roku (27.06.) zmarł w wieku 57 lat Samuel Kirchner – właściciel Pawłowic Wielkich (Pohlwitz) i Jaskowa (Johnsdorf) koło Legnicy

(Liegnitz). Był dwukrotnie żonaty: 1. z Rozyną (zm. 1645 r.), córką Jeremiasza von Sperer, 2. z Rozyną von Broening (zm. 1673 r.).

W 1687 roku (21.06.) zmarł w wieku 58 lat Abraham Ignacy Kirchner von Lilienkirch, prototyp notariusz apostolski katedry wrocławskiej, kanonik kolegiaty w Nysie (Neisse) i w Opolu (Oppeln). Pochowany został w kościele w Nysie (Neisse).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 725

KIRSCHBAUM

(KIRSCHBAUM und BAUMBERG)



Ród przybyły na Śląsk z Brandenburgii w drugiej połowie XVII wieku.

W połowie XVII wieku osiadł na Śląsku Wacław von Kirschbaum i zakupił majątek Obory (Oberau) koło Lubina (Lueben). Żonaty z N. von Schellendorf, miał dwie córki: N. – zmarłą po 1723 roku i Magdalę – żonę Kaspra von Schlichting, właściciela Bukowca (Bauchwitz) w Wielkopolsce, oraz dwóch synów: N. zmarłego bezpotomnie i Wacława (wg Sinapiusa Jana Wacława), żonatego z N. von Schweinichen.

Wacław miał trzech synów: Wacława Zygmunta

– właściciela Górnego Starego Wołowa (Ober Alt-Wohlau) i Rzepowic (Klein Maertinau) koło Trzebnicy (Trebnitz), Jana Fryderyka – właściciela Wodnik (Woidnig) koło Góry Śląskiej (Guhrau) i Karola Ottona – studenta Szkoły Rycerskiej w Legnicy (Liegnitz) i oficera wojsk pruskich.

Ród wymarł w 1779 roku (29.09.) na Janie Fryderyku – pułkowniku wojsk pruskich.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 513, t. II, s. 725

Błażek, t. I, s. 52

GENEALOGIA

N. von Kirschbaum

zginął na Węgrzech pod Grau
pułkownik huzarów cesarskich

ż. N. v. Oberheim z Schoenau w Austrii

|
Wacław v. Kirschbaum u. Baumberg

wł. Baumbergu w Brandenburgii

oficer wojsk cesarskich

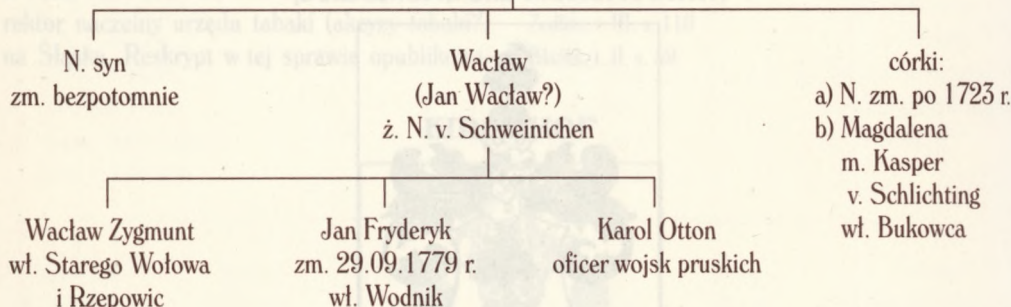
ż. N. v. Zorn u. Bulach z Alzacji

|
Wacław

oficer wojsk cesarskich

1648 r. – kupił Obory

ż. N. v. Schellendorf



KIRSCHENSTEIN



Ród znany od XVII wieku z księstwa oleśnickiego.

Kasper von Kirschenstein, komisarz ziemski księstwa oleśnickiego, w 1708 roku był właścicielem Przelawic (Pristelwitz) koło Trzebnicy (Trebnitz). Miał tylko córkę – Chrystianę Eleonorę (zm. 1715 r.),

żonę (x 1711 r.) Karola Fryderyka Paczynskiego, która wniosła mu w wianie rodowy majątek.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 512

Błażek, t. I, s. 52

KIRSTEIN

(KIRSTEIN von KIRSTENAU, KIRSTEIN von KIRSTEIN)



W 1706 roku (20.08.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Kirstenau” otrzymał Daniel Kirstein – rotmistrz wojsk polskich i saskich, zaś w 1753 roku (6.01.) został nobilitowany z predykatem „von Kirstein” i herbem swojego stryja, jego bratanek – Jan Franciszek Kirstein.

Daniel Kirstein von Kirstenau nabył Uraz (Auras) i Lubnów (Liebenau) koło Wołowa (Wohlau) oraz

Golędzinów (Kunzendorf), Wilczyn (Heidewilxen) i Pęgów (Hennigsdorf) koło Trzebnicy (Trebnitz). Żonaty był trzykrotnie: 1. z N. von Stoessel, 2. z N. von Nuss, 3. z Joanną Dorotą Polenius (ur. 7.11. 1694 r. – zm. 26.01.1747 r.).

Zmarł w 1727 roku bezpotomnie.

Źródła:

Błażek, t. II, s.60

KIRSTENAU

zob.

KIRSTEIN

KISIELEWSKI

(KISSELOWSKI, KIESIELEWSKI, KYSIELEWSKI Z KYSELOWA, KISIELEWSKI Z KISIELOWA)



Herb Drzewica



Herb Leliwa



Herb Szeliga

Górnśląski ród polskiego pochodzenia herbu Drzewica – w XVII i XVIII wieku używający również herbu Szeliga i Leliwa, wynikało to z dowolnie stosowanych przez przedstawicieli rodu barw i zamienników gwiazdy lub krzyżyka z półksiężycem.

Znani od XV wieku, według Zedlitz pochodził z jednego pnia z rodem von Demritz (?). Siedzibą rodową, od której wzięli nazwisko był Kisielów (Kyselov, Kisselau) koło Skoczowa (Skotschau).

W 1415 roku występuje w dokumentach Jaschek z Kisielowa (Kyselov, Kisselau), a w 1439 roku – Herman, w 1478 roku – Maciej Kisielowski.

W XVI wieku występuje w dokumentach, w 1531 roku (23.06.), Wawrzyniec Kisielowski, a w 1567 roku wśród szlachty cieszyńskiej składającej hołd księżnej Sydonii Katarzynie znajdowali się Stefan, Jerzy i Mates Kisielowscy.

W 1577 roku Jan Kisielowski sędził się w Wodzisławiu Śląskim (Loslau) z Janem Golkowskim, w 1578 roku – sędził się z Magdaleną Planknar, a w 1579 roku – znowu z Janem Golkowskim.

W 1584 roku biskup olomuniecki Stanisław Pawłowski obdarował Kasptra Kisielowskiego drzewem (zezwolił na wyrąb drzewa w lasach biskupich?), Kasper twierdził, że biskup jest jego krewnym, ale on go nie znał.

Pod koniec XVI wieku Ewa Kisielowska była żoną Jeremiasza Tschammera z Iskrzyczyna (Iskritischin), który w 1594 roku zapisał jej wiano.

Rodowy Kisielów (Kyselov, Kisselau) około 1610 roku Jan (sen.?) Kisielowski sprzedał Janowi Henrykowi Lubowskiemu. W 1627 roku Jan sen. Kisielowski wraz z żoną sprzedali majątek w Harbutowicach (Herburtowitz) koło Skoczowa (Skotschau). W 1632 roku Zuzanna Tschammer, żona N. (Jana sen.?) Kisielowskiego, sprzedała Herzmanice (Herzmanitz – które?). W 1634 roku Jan (jun.?) Kisielowski i Jan Henryk Lubowski odziedziczyli po zmarłym Jerzym Tschammerze z Iskrzyczyna (Iskritischin) lasy w Ustroniu (Ustron). W 1633 roku Jan jun. sprzedał Janowi Lubowskiemu pole. W 1652 roku tenże Jan jun. kupił dział w Dolnym Těrlicku (Dolne Cierlicko, Nieder Tierlitzko).

W 1654 roku w dokumentach występuje również Bogusław Kisielowski, żonaty z Dorotą Rusetską, a w 1686 Maksymilian – żonaty z Heleną Zofią, córką Jana Benedykta Panskego.

W XVII wieku przedstawiciele tego rodu pojawiają się również w innych częściach Górnego Śląska. W latach 1681–1682 Mikołaj Kisielowski, żonaty z Teresą z Chropaczowa (Chropaczow), występuje wśród szlachty bytomskiej; miał syna – Antoniego (ur. 21.02. 1681 r.), który prawdopodobnie zmarł po urodzeniu, bo już w następnym roku w aktach kościelnych notowany jest chrzest (11.01. 1682 r.) następnego syna – Antoniego. Wymieniony wyżej Maksymilian w latach 1684–1691 dzierżał Czerwionkę (Czerwionka) koło Rybnika (Rybnik), gdzie w 1684 roku (20.05.) ochrzczony został jego syn – Wacław Herman.

W 1705 roku notowany jest w dokumentach Rudolf Leopold Kisielowski. W tym samym czasie występują: Jan Wacław (1712–1723 r.), Wacław Ferdynand (1715 r.), Karol Wacław (1718 r.) – właściciel części Boryni (Borin) i Wilhelm Jerzy (1727 r.). W latach 1712–1723 Anna Maria Kisielowska – żona Jana Konstantyna Trzemeskiego, była właścicielką Gogołowej (Gogolau) koło Rybnika (Rybnik).

W 1718 roku Anna Maria von Kisielowski – żona Fryderyka Wilhelma von Cardinal (Carnall), była właścicielką Zamyśla (Zamislau).

Maria Karolina von Kisielowski była żoną (x 24.01. 1736 r.) Karola Dominika bar. von Sedlnitzki. W 1745 roku urodziła się Teresa Karolina Petronela – córka Jerzego Kisielowskiego.

W latach 1727–1731 Jerzy Mikołaj Kisielowski był właścicielem Cisówki (Cissowka) koło Rybnika (Rybnik), w 1737 roku (4.03.) kupił od Leopolda Ziemieckiego część Bujakowa (Bujakow) koło Rybnika (Rybnik) i sprzedał ją w 1741 roku, w latach 1763–1774 był właścicielem Radlina (Radlin) – zmarł 23.04. 1774 roku. Żonaty z Heleną Szarlottą Borinską z Roztropic (Rostropitz) koło Cieszyna (Teschen), miał troje dzieci: Marię Teresę – żonę 1. Jana Karola von Weger, 2. Jana Nepomucena von Fragstein; Karola – właściciela Zebrzydowic (Seibersdorf) koło Cieszyna (Teschen) i Annę – żonę (x 1786 r.) Karola von Rottenberg.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 512; t. II, s. 723

Zedlitz, t. III, s. 111

Błażek, t. II, s. 60; t. IV, s. 31, 128

Piłańček, t. I, s. 280–281

KISSELOWSKI

zob.

KISIELOWSKI**KITLITZ**

zob.

KITTLITZ**KITSCHER**

(KITZSCHER)



Ród pochodzący z Miśni, gdzie był znany od XV wieku. Siedzibą rodową była miejscowość o tej samej nazwie w okolicy Borna.

W 1494 roku Jan von Kitscher – członek rady księcia Jerzego saskiego przez dłuższy czas przebywał na Pomorzu szczecińskim, w 1498 roku był członkiem rady księcia Bogusława X szczecińskiego. W 1505 roku wrócił do Miśni.

W tym samym czasie są znani z Miśni czterej bracia: Jan – proboszcz w Altenburgu, Jerzy – członek rady książąt saskich, Wolf – również członek rady książąt saskich i Hildebrand, który w 1513 roku wyjechał do Bawarii.

Na Śląsku w 1586 roku Konrad Kitscher von

Kunlitz, właściciel Chulzdorfu (w Miśni?) przebywał na dworze książąt brzeskich.

W 1626 roku Zygmunt von Kitscher był właścicielem Stoszowa (Stoschendorf) koło Dzierżonowa (Reichenbach). W 1658 roku Jerzy Fryderyk – dworzanin książąt brzeskich, był właścicielem Brzeziny (Briesen) koło Brzegu (Brieg).

Na Śląsku ród wymarł na początku XIX wieku, na Godfrydzie Lebrechcie Chrystianie von Kitscher.

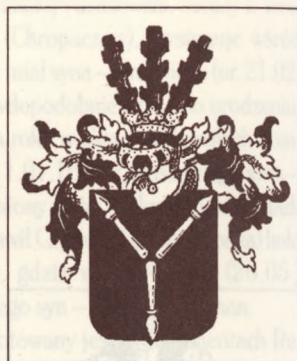
Źródła:

Sinapius, t. I, s. 512; t. II, s. 726

Blażek, t. I, s. 52

Knothe H., *Gesch. des oberlausitzer Adels...*, s. 293

KITSCHKE (KITSCHKAU)



Ród pochodzący z księstwa brzeskiego. Siedzibą rodową były Gunice (Gaumitz) koło Dzierżoniowa (Reichenbach). Być może przez zupełny przypadek nazwisko i układ figury heraldycznej na tarczy herbowej są identyczne z Kiczkami górnośląskimi. Kicz-kowie górnośląscy – w zmienionej formie „Kitsch-ke”, posiadali w herbie trzy sznury w roztrój (gwiazdźcie), Kitschke – trzy buławy w roztrój.

Na początku XV wieku Segehard von Kitschke,

żonaty (x ok. 1407 r.) z Elżbietą – córką rycerza Thyme von der Rybnicz (Reibnitz), był właścicielem Kałków (Kaentchen) koło Świdnicy (Schweidnitz).

W 1586 roku Konrad von Kitschke brał udział w pogrzebie księcia Wacława II brzeskiego.

W 1639 roku (25.12.) zmarł Adam von Kitschke.

Źródła:

Blażek, t. I, s. 52

KITSCHKE

zob.

KICZKA

KITTEL



Ród pochodzący z księstwa oleśnickiego, gdzie posiadali Kietłów (Kittlau) koło Góry Śląskiej (Guh-rau) i Wisznę Małą (Wiese) koło Trzebnicy (Treb-nitz).

Jan von Kittel, żonaty z Zuzanną von Haunold, był w 1645 roku właścicielem Wiszni Małej (Wiese) i Wysokiego Kościoła (Hochkirch) koło Trzebnicy (Treb-nitz).

Jego syn – Jan Joachim (ur. 1645 r. – zm. 23.09.1683 r.), żonaty (x 1680 r.) z Elżbietą Rożyną (wg Błażka z Anną Rożyną), córką Bernarda Achatiusa von Reibnitz, właściciel wyżej wymienionych miejscowości, miał dwie córki: Annę Katarzynę – żonę N. von Reinbaben, właściciela Nagołowic (Ludwigsdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg) i Joannę Zofię – żonę Melchiora Zygmunta von Prittwitz, oraz trzech synów, z których Bernard Le-

opold i Jan Ferdynand zginęli w 1706 roku w armii cesarskiej. Trzeci – Joachim Wilhelm, żonaty (x 1718 r.) z N. von Koch z Krościny Wielkiej (Gross Krutschen) koło Trzebnicy (Trebnitz) zmarł bezpotomnie.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 513–514

Zedlitz, t. III, s. 111

Błażek, t. I, s. 53

GENEALOGIA

Jan von Kittel

ok. 1645 r.

wł. Wiszni Małej

i Wysokiego Kościoła

ż. Zuzanna v. Haunold

|
Jan Joachim

ur. 1645 r. – zm. 23.09.1683 r.

wł. Wiszni Małej

i Wysokiego Kościoła

ż. (x 1680 r.) Elżbieta Rożyna v. Reibnitz

Bernard Leopold
zginął 1706 r.Jan Ferdynand
zginął 1706 r.Joachim Wilhelm
ż. (x 1718 r.) N. v. Koch
zm. bezpotomniecórki:
a) Anna Katarzyna
m. N. v. Reinbaben
b) Joanna Zofia
m. Melchior
Zygmunt v. Prittwitz

KITTLITZ

(KETLITZ, KIETTLITZ, KIETLITZ, KITTLITZ, KIETLICZ)



Ród łużycki osiadł w wielu regionach niemieckich. Znany od XII wieku.

Henryk (Hainricus) Ketlich był rycerzem księcia Sobiesława czeskiego. Henryk (ten sam?) i jego bracia – Zygfryd (Sifridus) i Bertold (Bertholdus) byli w 1160 roku ministeriałami biskupów miśnieńskich.

Według legendy rodowej pochodzili od książąt słowiańskich. Jeden z książąt miał czterech synów, z których najstarszy, zostawszy księciem, wypędził swoich trzech braci. Ich matka dała im na drogę złoty łańcuch na szyję, który podzielili na trzy części. W ten sposób miała powstać druga odmiana herbu Kietlicz (w Polsce herb Kietlicz I – trzy złote pętłe w roztrój na błękitnej tarczy). Na Śląsku obydwie odmiany traktowane były jako oddzielne herby, nie mające ze sobą nic wspólnego. Odmiana I (złote pętłe) – był to herb górnośląskich Kiczków i pochodzących od nich rodów, m.in. Żegotów, Cyganów, Karwińskich i innych; odmiana II była własnością dolnośląskich Kittlitzów.

Ród przybył na Śląsk i do Polski w początkach XIII wieku z Górnych Łużyc (podczas gdy górnośląscy Kiczkwie prawdopodobnie z Moraw). W Polsce jednym z pierwszych przedstawicieli tego rodu był arcybiskup gnieźnieński Henryk Kietlicz (1199–1219 r.). W kościele franciszkanów w Budziszynie (Bautzen) na Łużycach został pochowany w 1408 roku Jan von Kittlitz – biskup Miśni.

W 1454 roku Sebastian bar. von Kittlitz osiadł na terenie państwa krzyżackiego, dając początek pruskiej linii tego rodu.

Na Śląsku w źródłach pojawiają się po raz pierwszy w 1202 roku, na dworze Henryka Brodatego. Od drugiej połowy XIII wieku w źródłach śląskich nazwisko to występuje bardzo często. W tym czasie posiadali majątki głównie w księstwach legnickim i głogowskim. W 1410 roku trzech przedstawicieli tego rodu: Polke, Hannus i Nickel brali udział w bitwie pod Grunwaldem w oddziałach śląskich, walczących po stronie krzyżackiej. Polke (Volke) później – w 1418 roku – występuje w dokumentach księstwa świdnickiego.

W 1559 roku Erazm von Kittlitz był starostą księstwa brzeskiego, a w 1565 roku (od 8.12) Kasper – starostą księstwa głogowskiego.

W 1575 roku Barbara von Kittlitz była przełożoną klasztoru w Szprotawie (Sprottau).

Od początków XV wieku dzielili się już na liczne linie, z których najbardziej znane były linie: z *Ocie* (*Ottendorf*) koło Bolesławca (Bunzlau) i *Małomic* (*Mallnitz*) w księstwie głogowskim.

Linia z Ocie (Ottendorf)

Linia ta istniała już w połowie XV wieku, właścicieli tytułowano baronami, choć nie jest pewne, czy mieli do tego prawo. Około 1470 roku N. bar. von Kittlitz, był żonaty z N. von Bischofswerder, zaś jego syn – N., żonaty był z N. von Loeben z Konotopu (Kontopp) koło Zielonej Góry (Gruenberg). Ich syn – również nieznany z imienia, był żonaty z kolei z N. bar. von Beess z Kolni (Coelln, Altkoeln) koło Brzegu (Brieg). Syn tegoż – Fryderyk bar. von Kittlitz, był żonaty (x ok. 1560 r.) z Magdaleną von Weilsdorf z Marchii, wnuczką Baltazara jun. bar. von Kittlitz ze Świdnicy (Schweinitz) w księstwie głogowskim. Miał syna – Jerzego Fryderyka (ur. 1562 r. – zm. 17.09.1625 r.), marszałka dworu i członka rady książąt legnicko-brzeskich.

Jerzy Fryderyk był właścicielem Ocie (Ottendorf), Miechowic Oławskich (Mechwitz) i Jeszkotel (Jaeschkittel) koło Strzelina (Strehlen). Żonaty dwukrotnie: 1. (x 1591 r.) z Anną von Kitschke ze Stoszowa (Stoschendorf) koło Dzierżoniowa (Reichenbach), z którą miał sześciu synów i cztery córki, oraz 2. z Barbarą von Frankenberg z Proślic (Proschliz) koło Kluczborka (Kreuzburg) – miał z nią trzech synów i trzy córki. Z pierwszego małżeństwa znani są – Karol, Fryderyk, Barbara i Magdalena, z drugiego – Fryderyk, Jerzy Fryderyk, Adam Fryderyk (zm. 1625 r.) i Anna Elżbieta.

Karol miał syna – Karola Fryderyka (zm. 8.01.1688 r.), właściciela Jeszkotel Dolnych (Nieder Jaeschkittel), żonatego z Rozyną Marią von Wentzky. Karol Fryderyk miał troje dzieci: Rozynę – niezamężną, mieszkającą w Jaworze (Jauer), Jana Henryka – zmarłego w dzieciństwie i najstarszego – Jana Fryderyka, który odziedziczone Jeszkotle Dolne (Nieder Jaeschkittel) sprzedał swojemu sąsiadowi i krewnemu Ernestowi Fryderykowi von Kittlitz z Jeszkotel Górnych (Ober

Jaeschkittel) i zakupił majątek Gniewomirowice (Fellendorf) koło Legnicy (Liegnitz). Żonaty był dwukrotnie: 1. (x 7.05.1692 r.) z Anną Magdaleną von Berge und Teschwitz (ur. 14.12.1670 r. – zm. 1.02.1711 r.), 2. z N. von Kalkreuth. Miał trzy córki i syna – Joachima Fryderyka, nieżonatego.

Fryderyk – brat Karola z drugiego małżeństwa, żonaty był z Anną Chryzolitą von Rohr, która po jego śmierci wyszła za mąż za Ernesta Fryderyka von Wentzky.

Jerzy Fryderyk (ur. 27.08.1614 r.) – brat Fryderyka, właściciel Ocic (Ottendorf), Miechowic Oławskich (Mechwitz), Wawrzyszowa (Lorenzberg) i Jeszkotel Górnych (Ober Jaeschkittel) koło Strzelina (Strehlen), po śmierci ojca wysłany został przez matkę do Saksonii, do ich krewnego Siegfrieda bar. von Kittlitz, tajnego radcy dworu saskiego, gdzie jakiś czas służył w wojsku saskim. Po powrocie na Śląsk ożenił się (x 26.10.1643 r.) z Marią Elżbietą von Prittwitz z Laskowic Oławskich (Laskowitz), miał pięciu synów i sześć córek:

- Annę Barbarę – żonę Bernarda von Prittwitz z Siecieborowic (Sitzmannsdorf) koło Oławy (Ohlau);
- Annę Helenę – żonę Wacława von Prittwitz z Karszowa (Karschau) koło Strzelina (Strehlen) i Wawrzeńczyc (Lorzendorf) koło Oławy (Ohlau);
- Annę Małgorzatę (zm. 1712 r.) – żonę Krzysztofa Ernesta von Heugel;
- Marię Elżbietę – żonę Joachima Fryderyka von Tschirsky z Podlesia (Kunsdorf) i Kobylej Głowy (Kobelau) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein);
- Ernesta Fryderyka – zob. dalej;
- Jerzego Fryderyka (zm. 17.07.1719 r.) – właściciela Wawrzyńcyc (Lorzendorf), które sprzedał i przeniósł się do Strzelina (Strehlen). Żonaty z Anną Elżbietą von Gregersdorf, zmarł bezpotomnie;
- Julianę Jadwigę – żonę Joachima Fryderyka von Pfeil, właściciela Przerzeczyna (Dirsdorf) i Miecznik (Vogelgesang) koło Niemczy (Nimptsch) oraz Kluczowej (Kleutsch) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein);
- Karola Zygfryda – właściciela Miechowic Oławskich (Mechwitz), które sprzedał Ernestowi Leonardowi von Tschirsky. Żonaty z Anną Rozyną von Goldbach, miał syna – Jerzego Fryderyka, właściciela

Wawrzyszowa (Lorenzberg). Żonaty (x 1711 r.) z Luizą Eleonorą von Seyler z Praczy Widawskich (Protsch) koło Wrocławia (Breslau), miał syna – Ernesta Fryderyka zmarłego w młodości;

- Krzysztofa Ernesta – zmarłego bezdzietnie;
- Kaspra Henryka – zmarłego w młodości;
- Annę Elżbietę – żonę Jerzego Ernesta von Lindain ze Śliwic (Schleibitz) w księstwie oleśnickim i Wawrzyszowa (Lorenzberg).

Wymieniony wyżej Ernest Fryderyk (ur. 21.12.1654 – zm. 25.04.1717 r.) – syn Jerzego Fryderyka, właściciel Gnojnej (Olbendorf), Górnych i Dolnych Jeszkotel (Ober- und Nieder Jaeschkittel) koło Strzelina, żonaty (x 16.10.1685 r.) z Ewą Elżbietą von Sebottendorff, siostrą Abrahama Fryderyka von Sebottendorff z księstwa nyskiego, miał sześcioro dzieci:

1. Julianę Elżbietę (ur. 3.09.1686 r.) – żonę (x 1.02.1719 r.) Adama Henryka von Frankenberg;
2. Eleonorę Szarłottę (ur. 30.01.1688 r.) – trzecią żonę (x 8.02.1713 r.) Jana Henryka von Gregersdorf (zm. 14.01.1719 r.), właściciela Podgaju (Pudigau) koło Strzelina (Strehlen); po jego śmierci wyszła za mąż (x 27.11.1720 r.) za Jana Ernesta von Stentsch z Przytok (Pritttag) koło Zielonej Góry (Gruenberg);
3. Fryderyka Wilhelma (ur. 30.11.1689 r. – zm. 1693 r.);
4. Juliusza Ernesta (zm. 17.07.1693 r.);
5. Sylwiusza Adolfa (ur. 21.10.1695 r.) – ucznia gimnazjum brzeskiego, następnie Akademii Rycerskiej w Legnicy (Liegnitz), żonatego (x 1722 r.) z Urszulą Eleonorą – córką Bernarda Moryca von Prittwitz z Rypina;
6. Joannę Helenę (ur. 22.06.1702 r.) – żonę (x 25.10.1719 r.) Franciszka Rudolfa von Heugel, właściciela Żernik Małych (Klein Suerding) koło Wrocławia (Breslau).

Z linii Ocice (Ottendorf) pod koniec XV wieku wydzielił się dom ze Świdnicy (Schweinitz) w księstwie głogowskim, którego przedstawiciele posiadali majątki również na Górnym Śląsku.

Baltazar bar. von Kittlitz und Ottendorf, właściciel Świdnicy (Schweinitz), żonaty był (x ok. 1480 r.) z N. Żyrowską z Sierakowic (Schierakowitz) koło Gliwic

(Gleiwitz), miał syna Baltazara jun., żonatego z N. von Promnitz z Pszczyny (Pless). Baltazar jun. miał córkę – Annę, żonę N. von Weilsdorf z Marchii. Jej córka – Magdalena von Weilsdorf była żoną Fryderyka von Kittlitz z Ocic (Ottendorf).

W połowie XVI wieku Helena von Kittlitz, wdowa po Wacławie Tietkowskim (?), kupiła od Jerzego von Pueckler Skarbiszowice (Seifersdorf) koło Niemodlina (Falkenberg). W 1587 roku Jerzy von Kittlitz był właścicielem Krzyżowic (Kreisewitz) koło Brzegu (Brieg).

W 1597 roku Jan Krzysztof bar. von Kittlitz ze Świdnicy (Schweinitz), właściciel Ocic (Ottendorf) (?) oraz Zielonego Lasu (Gruenwald) koło Namysłowa (Namslau), znany uczony, był rektorem uniwersytetu we Frankfurcie. Żonaty był z Barbarą (zm. przed 1671 r.) – córką Karola Wilhelma Posadowskiego, właściciela Wołczyna (Konstadt).

W latach 1687–1690 Karol Aleksander von Kittlitz był właścicielem Otmętu (Ottmuth) koło Krapkowic (Krappitz), w 1690 roku sprzedał go Juliuszowi Leopoldowi hr. von Hoditz.

Na cmentarzu ewangelickim w Bąkowie (Bankau) koło Kluczborka (Kreuzburg) znajdował się grób zmarłego w 1771 roku (6.05.) N. von Kittlitz und Ottendorf.

Linia z Małomic (Mallmitz)

Linia ta, istniejąca od XIV wieku w księstwie głogowskim, prawdopodobnie związana była z Kittlitzami górnołużyckimi. Około 1510 roku Mikołaj bar. von Kittlitz, właściciel Małomic (Mallmitz), żonaty z N. von Warnsdorf z Mitgendorfu (na Łużycach?), miał liczne potomstwo, z którego Zygmunt von Kiettlitz, właściciel Małomic (Mallmitz), Lubowa (Luebchen) koło Góry Śląskiej (Guhrau), Polkowic (Polkwitz) i majątków na Łużycach, był żonaty (x ok. 1550 r.) z N. von Schkopp z Pieszkowa (Petschendorf), koło Lubina (Lueben). Jego czwarty syn – Karol był landwójtem Dolnych Łużyc. Córka Zygmunta – Urszula, była żoną (x ok. 1603 r.) Joachima von Schulenburg, właściciela majątków na Łużycach.

Prawdopodobnie ostatnią przedstawicielką tej linii była Urszula Marianna (ur. 27.07.1640 r. – zm. 26.03.1694 r.), właścicielka Małomic (Mall-

mitz) i Sprembergu na Łużycach, żona (x 15.02.1655 r.) pułkownika wojsk cesarskich Karola Morryca (ur. 15.02.1619 r.) hr. von Redern z Krapkowic (Krappitz) na Górnym Śląsku koło Opola (Oppeln), właściciela Bergcku na Łużycach, któremu wniosła w wianie rodowe Małomic (Mallmitz) i Chocianów (Kotzenau) koło Lubina (Lueben). Przedstawiciele tej linii posiadali również majątki w księstwie oleśnickim w okolicy Trzebnicy (Trebnitz), m.in. Masłów (Massel).

Oprócz wymienionych miejscowości ród ten na przestrzeni wieków posiadał m.in. Drzonków (Drentkau) koło Zielonej Góry (Gruenberg), Żeleznik (Eisenberg) koło Strzelina (Strehlen), Jawornik (Jauernig) koło Wałbrzycha (Waldenburg), Michałów (Michelau) koło Brzegu (Brieg), Ilawę (Eilau) koło Nysy (Neisse), zamek w Ścinawie (Steinau), a także przez pewien czas państwo Muskau.

Na początku XIX wieku głową rodu był Rudolf bar. von Kittlitz z linii Ocice (Ottendorf), właściciel Tyńczyka (Klein Tinz) koło Wrocławia (Breslau), starosta powiatu legnickiego. Jego brat N., był w 1806 roku sztabkapitanem regimentu von Treuenfels i zmarł w Jeleniej Górze (Hirschberg), w 1825 roku w stopniu pułkownika. Był żonaty z siostrą feldmarszałka armii rosyjskiej hr. Dybicza-Zabalkańskiego (Diebitsch), urodzonego pod Zieloną Górą (Gruenberg). Ich syn wyjechał do Rosji.

W 1886 roku Oskar bar. von Kittlitz kupił majątek w Sobolicach (Zoblitz) koło Zgorzelca (Goerlitz), który w początkach XX wieku posiadała wdowa po nim – Jutta von Kricken.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 348–350

Zedlitz, t. III, s. 111–113

Krane, s. 57

Knothe H., *Gesch. des oberlausitzer Adels...*, s. 293

Wappensagen, s. 77–78

Jurek T., *Obce rycerstwo...*, s. 241–242

C.D.S., t. XXXIII, s. 88

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd VI, Limburg 1987, s. 250–251

GENEALOGIA

Linia z Ocie

N. bar. von Kittlitz
(ok. 1470 r.)

ż. N. v. Bischofswerder

N.

ż. N. v. Loeben
z Konotopu

N.

ż. N. bar. v. Beess
z Kolni

Fryderyk

ż. (x ok. 1560 r.)

Magdalena v. Weilsdorf
z Marchii

Jerzy Fryderyk

ur. 1562 r. – zm. 17.09.1625 r.

marszałek dworu

i członek rady

ks. legnicko-brzeskich

wł. Ocie, Miechów Oławskich

i Jeszkotel

ż. 1. (x 1591 r.) Anna v. Kitschke

ze Stoszowa

2. Barbara v. Frankenberg z Proślic

Karol

Fryderyk

Fryderyk

Jerzy

Adam

córki:

Karol

Fryderyk

ż. Anna

Fryderyk

zm. 1625 r.

a) Barbara

zm.

Chryzolita

v. Rohr

ur. 27.08.

b) Magdalena

8.01.1688 r.

1614 r.

c) Anna

wł. Jeszkotel

ż. (x 26.10.

Elżbieta

Dolnych

1643 r.)

ż. Rozyna

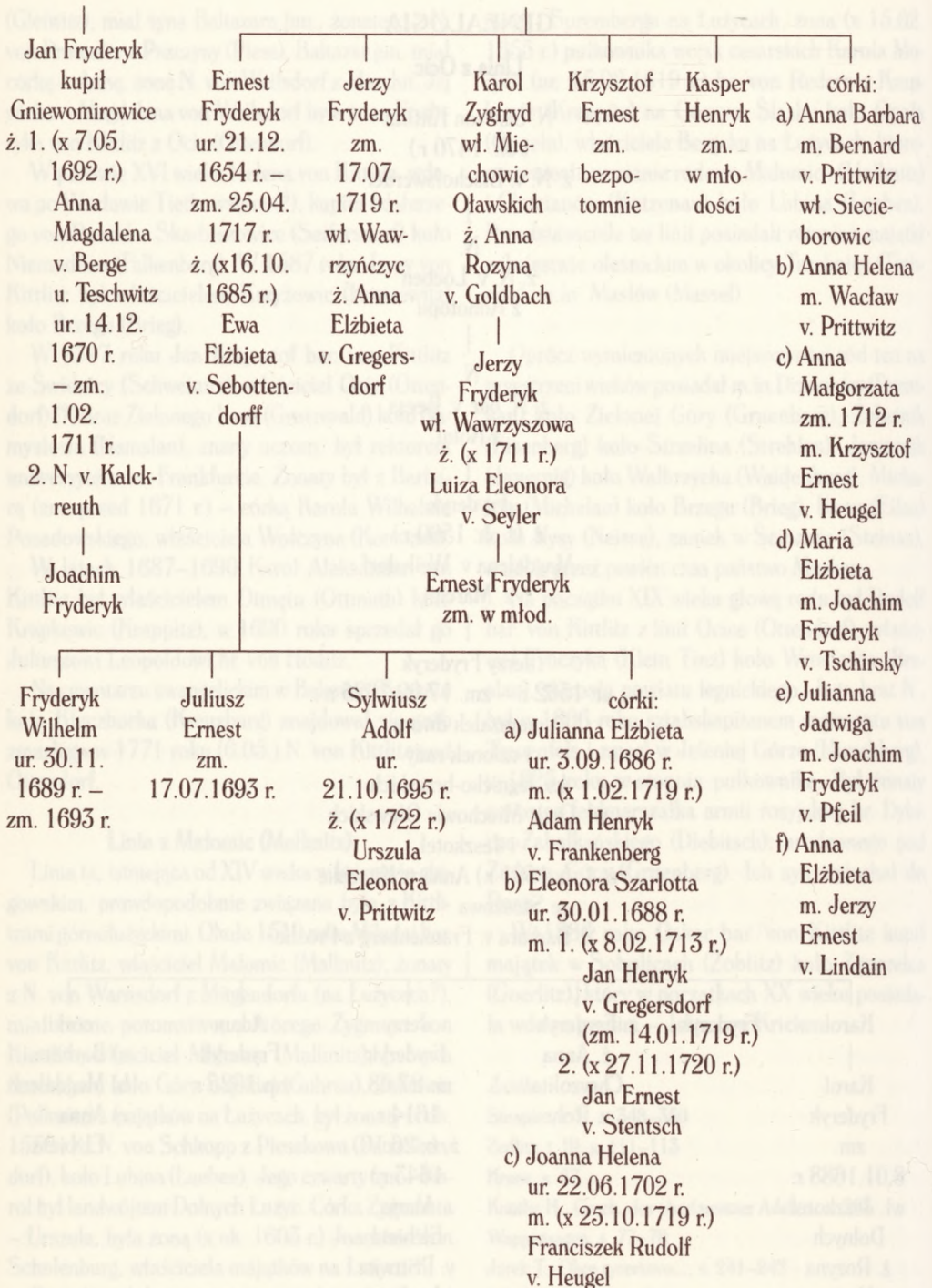
Maria

Maria

Elżbieta

v. Wentzky

v. Prittwitz



KITZING

W XVIII wieku Karol Sylwiusz von Kitzing (ur. 1696 r. – zm. po 1774 r.) był właścicielem Wierzbicy Górnej (Wuerbitz) koło Kluczborka (Kreuzburg). Pochodzenie rodu nieznane.

Źródła:

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 251–252

KITZSCHER

zob.

KITSCHER

KLADORUBSKI

(KLADORUBSKI von KLADORUB)

Nobilitowana szlachta śląska, bardzo często mylona (m.in. przez Błażka) z Kladrubskimi herbu Świerczek.

Morawianin Jerzy z Kladorub w 1507 roku (2.03.) za zezwoleniem króla polskiego Zygmunta Starego został przyjęty do herbu Stary koń przez braci Zachariasza, Wespazjana, Boczka i Aswera Czibulków herbu Stary koń z Litultovic (Leitersdorf) w księstwie opawskim.

W 1522 roku występuje on w księgach ziemskich księstwa opolsko-raciborskiego, a w 1526 roku był starostą Raciborza (Ratibor).

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 283

Landbuecher Opp.-Rat., nr 2

C.D.S., t. VI, nr 520

KLADRUBSKI

(KLADRUBSKY ze SVRČOVA)



Ród pochodzący od panów ze Svrčova koło Hranic na Morawach; początkowo nazywali się Svercz (w Polsce herb Świerczek), później podzielili się na liczne linie, przyjmując różne nazwiska.

Protoplasta rodu N. Svercz zmarł przed 1390 rokiem, pozostawiając żonę Ofkę i synów: Zdisława oraz Tupca, znanych z dokumentów jeszcze w 1407 roku. Główna linia rodu nosiła nazwisko Sverčovský ze Sverčova i występowała w dokumentach morawskich jeszcze do końca XVI wieku.

W 1408 roku pojawia się w dokumentach Waclaw z Kladrub, a w 1409 roku – Vlcek z Kladrub. W 1420 roku występuje w dokumentach Ofka (inna) z synem Czenkiem z Kladrub. Pod koniec XV wieku w dokumentach występuje Jarosz Kladrubsky jako pełnomocnik Elszki z Petrivaldu, a Kostek z Kladrub był pełnomocnikiem żony Benesza z Drahotusch.

W 1521 roku właściciel Kladrub (części?) – Jan – syn zmarłego Jarosza Kladrubskiego, sprzedał

majątek swojemu bratu – Aleszowi (Aleksandro-wi), który po 1539 roku sprzedał go Janowi Obe-slikowi z Lipultovic, a sam osiadł w księstwie cie-szyńskim. W dokumentach tego księstwa Alesz występuje już od 1517 roku, jakiś czas był urzęd-nikiem biskupów ołomunieckich; zmarł przed 1547 rokiem, zostawiając syna – Jana i wdowę – Mar-kietę (Donat?) z Velkej Polomi (Gross Pohlom).

W połowie XVI wieku ród ten posiadał m.in. Dolni Bludovice (Błędowice Dolne, Nieder Bludo-witz), w 1543 roku właścicielem tej miejscowości był Mikołusz, w 1554 roku – Jarosz, a w 1576

roku – Fryderyk. Fryderyk w latach 1591–1594 posiadał Horní Životice (Górne Żywocice, Seiten-dorf); zmarł przed 1600 rokiem, a majątek odzie-dziczył Henryk Kladrubski (syn?).

W 1673 roku Katarzyna Kladrubská ze Svrč-o-va, wdowa po Bernardzie Garskem z Gars była właścicielką Těšan.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 514

Blažek, t. II, s. 60; t. IV, s. 128

Pilnáček, t. I, s. 283–285

KLARA

Drobna szlachta księstwa oświęcimskiego, według Pilnáčka herbu Kornic.

W 1441 roku występuje w dokumentach Piotr Klara z Glemkowic. W księgach ziemskich oświę-cimskich notowany jest on w latach 1446–1460.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 285

Rauscher R., nr 53, 55, 68, 129

KLAUE

W latach 1285–1298 na dworze księcia Bolesła-wa opolskiego i w dokumentach głogóweckich wy-stępuje Herman zwany Clawe.

Źródła:

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 242

KLAUSNITZ

zob.

CLAUSNITZ

KLEIN ELLGUTH

zob.

PFEIL

KLEMA

zob.

CLEMA

KLEMSTEIN

zob.

PIWECZ

KLESEL (CLESEL)



Baltazar Klesel był aptekarzem nadwornym arcyksięcia Ferdynanda w Tyrolu, zaś jego brat Antoni – kaznodzieją nadwornym. W 1579 roku obydwaj zostali nobilitowani.

W 1623 roku (10.02.) został nobilitowany z tym samym herbem ich kuzyn, urzędnik celny, a później burmistrz Lubomierza (Liebenthal) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg) na Dolnym Śląsku.

W 1712 roku (2.03.) wpisano w czeski stan rycerski z tym samym herbem Godfryda Klesela, rad-

cę konsystorskiego w Wołowie (Wohlau). Według Doerra został on nobilitowany i wpisany w stan szlachecki, a nie rycerski. Jego dziad – Paweł jun., w okresie wojny 30-letniej uciekł ze Śląska do Wschowy (Fraustadt) w Wielkopolsce, gdzie się osiedlił. Miał dwóch synów: Abrahama i Dawida – ojca Godfryda.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 728

Blažek, t. II, s. 60

GENEALOGIA GODFRYDA von KLESEL

Paweł Klesel

zm. 1622 r.

|
Paweł jun.

ur. 3.04.1589 r. – zm. 10.03.1657 r.

Abraham

Dawid

ur. 1631 r. – zm. 1686 r.

|
Godfryd

ur. 1669 r. – zm. 17.10.1722 r.

radca konsystorski

1712 r. – nobilitowany

ż. 1. N.N.

2. Dorota Hoffmann (zm. 26.08.1702 r.)

3. (x 26.07.1714 r.) Eleonora Szarlotta

v. Bock (zm. 27.05.1727 r.)

Zygmunt Godfryd
ur. 13.02.1720 r. – zm. 1720 r.

córki:

- a) Małgorzata Eleonora
ur. 1715 r. – zm. 1719 r.
- b) Szarlotta Rozyna
ur. 1717 r. – zm. 1718 r.
- c) Joanna Szarlotta
ur. 1.01.1719 r.
– zm. 24.11.1772 r.
m. (x 19.01.1736 r.)
Ernest Zygmunt v. Fehrentheil
- d) Zofia Elżbieta
ur. 23.05.1721 r.
– zm. 21.05.1788 r.
m. 1. (x 1740 r.) N. v. Buchwitz
2. (x 22.06.1746 r.) Zygmunt
Moryc v. Prittwitz u. Gaffron
- e) Fryderyka Erdmunda
ur. 27.11.1722 r.
– zm. 19.10.1760 r.
m. (x 15.07.1739 r.)
Moryc Chrystian
v. Prittwitz u. Gaffron

KLESZCZOWSKI (KLESZOWSKI)

Ród wymieniany jedynie przez Pilnáčka, pochodzący z Kleszczowa (Klischczow) koło Żor (Sohrau) w księstwie opolsko-raciborskim.

W 1532 i w 1539 roku występuje w dokumentach Wacław Kleszczowski, a w 1550 roku jego synowie: Jerzy, Piotr i Matusch, właściciele Ligoty (Ellguth), którzy podpisali jakąś umowę z Wacławem Larischem z Naczęsławic (Gross Nimsdorf), a w następnym roku z Henrykiem Larischem.

Ich siostra – Zuzanna była żoną Mikołaja Ibrama (Imbrama?) z Suchej (Suchau) koło Opola (Oppeln).

Herb nieznan.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 51

Landbuecher Opp.-Rat., nr 123, 308

Zemská kniha..., nr 2

KLETTE

(KLETT)



Herb z 1571 roku



Herb z 1577 roku

Nobilitowana szlachta pochodząca z Lwówka Śląskiego (Loewenberg) na Dolnym Śląsku.

Michał Klette, mieszczanin lwówecki, kupił w 1530 roku Rakowice Małe (Wenig Rackwitz) koło Lwówka Śląskiego (Loewenberg).

Jego syn – Balcer (Baltazar), żonaty (x 1537 r.) z Barbarą Uthmann ze Smolca (Schmolz) koło Wrocławia (Breslau), miał syna Baltazara jun., któ-

ry w 1571 roku (20.03.) otrzymał dyplom herbowy, a w 1577 roku (30.11.) wpisany został w stan rycerski. Żonaty z Urszulą Nunhart, miał syna – Henryka, żonatego z N. Sauer, którego synem był Godfryd.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 61

GENEALOGIA

Michał Klette
1530 r. – kupił Rakowice Małe

Balcer (Baltazar)
ż. (x 1537 r.) Barbara Uthmann
ze Smolca

Baltazar jun.
1571 r. – dyplom herbowy
1577 r. – stan rycerski
ż. Urszula Nunhart

Henryk
ż. N. Sauer

Godfryd

KLETTE
(KLETTE von KLETTENHOF)



Ród pochodzenia czeskiego, którego przedstawiciele w okresie kontrreformacji przenieśli się na Śląsk.

W XVIII wieku Jerzy Fryderyk Erdmann Klette, urodzony w Świdnicy (Schweidnitz) osiedlił się w Cieszynie (Teschen), gdzie nabył domy, a później majątek Hradiště (Grodziszczce, Groditsch).

W 1792 roku (20.09.) otrzymał szlachectwo ziem dziedzicznych Habsburgów z predykatem „von Klettenhof”. Żonaty z Karoliną – córką Jana von Parchwitz, miał dwóch synów i dwie córki. Starszy z synów – Erdmann zmarł młodo w 1819 roku, młodszy – Ludwik, był właścicielem Domaslavic

(Domasłowice, Domaslowitz), Hlavnic (Glomnitz), Novego Dvůru (Neuhof), Birkovic (Birkowitz) na Śląsku Austriackim oraz majątków na Morawach. Żonaty z Anną Laminet von Arztheim, miał siedem córek i dwóch synów.

Źródła:

Błażek, t. IV, s. 33

Pilnáček, t. III, s. 709

Doerr, s. 267

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 279

KLETTENHOF

zob.

KLETTE

KLICHMAN

Szlachta księstwa zatorskiego.

Herb nieznan.

Stanisław Klichman w 1546 roku był w służbie Mikołaja Tytkowskiego z Wojstawic, sądził się w Zatorze z Florianem Zebrzydowskim, a w 1550 roku występuje w księgach ziemskich zatorskich jako właściciel Radoczy.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 185

Rauscher, nr 368, 387, 390

KLIESCH

zob.

KLISCH

KLIKOSZOWSKI (KLIKOSZOWSKI z KLIKOSZOWA)

Według Pilnáčka ród przybyły z Polski herbu Jastrzębiec, znany z pogranicza Śląska, Moraw i Czech. Herbarze polskie takiego nazwiska nie notują.

Zygmunt Klikoszowski z Klikoszowa w 1649

roku był starostą państwa Brandýs nad Orlicí w Czechach.

Źródła:

Pilnáček, t. III, s. 751

KLIMANN (LASSEL von KLIMANN)



W 1612 roku (3.11.) Walentyń Klimann i jego adoptowany syn – Klimann-Lasla otrzymali szlachectwo czeskie. Ten ostatni miał syna – Ignacego Leopolda (ur. 31.07.1623 r. – zm. 22.08.1676 r.), rycerza Grobu Świętego, protonotariusza apostol-

skiego i kanonika katedry wrocławskiej, znanego pod nazwiskiem Lassel von Klimann.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 61

KLIMBERG



Jan Franciszek von Klimberg, radca rejencji księstwa wołowskiego, znany jest z dokumentów z 1708 roku, w 1725 roku sporządził testament. Miał syna N., który w 1757 roku mieszkał w Wołowie (Wohlau).

Nic więcej o tym rodzie nie wiadomo.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 61

KLIMKOWSKI
(KLIMKOWSKI von KLIMKOWITZ)



Informacje na temat tego rodu są bardzo chaotyczne i wiele z nich jest nieprawdziwych. Mylono ten ród z rodem Klinkowskich von Birgwitz i przypisywano im te same majątki i herb Wadwicz, którego żaden z tych rodów nie posiadał. Również herbarze polskie (Uruski) podają, że Klimkowscy pieczętowali się herbem Wadwicz i posiadali majątki w hrabstwie kłodzkim, których właścicielami byli Klinkowscy.

Sinapius, a za nim Zedlitz twierdzą, że była to szlachta polska herbu Wadwicz, osiadła w połowie XVI wieku na Śląsku. Pochodzenie rodu nie jest jasne.

Nobilitowani zostali dopiero w 1632 roku (28.05.) bracia: Samuel, Jerzy i Andrzej Klimkowscy.

W źródłach nazwisko to pojawia się już w XV wieku: w 1482 roku Girzik Klymkowski był świadkiem dokumentu starosty Górnego Śląska z ramienia króla Macieja Korwina – Jana Bielika von Kornitz, wystawionego w Koźlu (Cosel). Nie wiadomo, czy można go łączyć z późniejszym rodem Klimkowskich.

Według Sinapiusa już w 1554 roku Kasper von Klimkowski służył w armii cesarza Karola V. Kasper Henryk von Klimkowski w 1613 roku był zarządcą ekonomicznym księstwa opolsko-raciborskiego i rezydował na zamku w Opolu (Oppeln), być może pomylił go z Jerzym, który od 1618 roku był tamże zarządcą ekonomicznym.

Czwarty brat – Jakub Klimkowski nie został nobilitowany, był pisarzem panów von Wrbną w Bruntálu (Freudenthal), później pisarzem miej-

skim i mieszczańinem Brunatála (Freudenthal). Żonaty z Marketą von Schwin, miał córkę Zuzannę, żonę pastora Jeremiasza Schickfussa z Miśni.

Z osób nobilitowanych – Jerzy (zm. ok. 1650 r.), żonaty z Ewą von Hundt, mieszkał w Opolu (Oppeln), gdzie kupił w 1615 roku dom przy ul. Odrzańskiej; był zarządcą gospodarczym księstwa opolsko-raciborskiego. Miał dwie córki: Joannę i Marianę.

Samuel był porucznikiem wojsk cesarskich i właścicielem Nieszkowic (Neobschuetz) koło Strzelina (Strehlen) w księstwie ziebickim oraz deputowanym do stanów śląskich we Wrocławiu (Breslau). W 1621 roku służył w randze kapitana w armii duńskiej króla Chrystiana IV. W 1628 roku przeszedł do służby w armii cesarza Ferdynanda III. Zmarł w wieku 75 lat. Trzykrotnie żonaty: 1. z N. von Sebisch, 2. (x 1653 r.) z Anną Katarzyną von Stwolinski, 3. z N. von Postolski. Miał trzech synów, którzy założyli oddzielne linie: Samuel jun. i Chrystian Fryderyk pozostali na Śląsku zaś Ernest Zygmunt osiadł w Niderlandach.

Samuel jun. (ur. 26.08.1655 r. – zm. 3.09.1718 r.) początkowo służył w armii cesarskiej, a następnie po śmierci ojca przejął w 1676 roku ojcowskie Nieszkowice (Neobschuetz). Żonaty z Zofią Eleonorą von Schmid und Linden (ur. 1664 r. – zm. 3.08.1725 r.), miał sześciu synów i jedną córkę. Córka N., zamężna była z N. von Netz, właścicielem Służejowa (Schlause) i Węgrzynic (Ulbersdorf) w księstwie ziebickim.

Najstarszy z synów – Karol Fryderyk, kapitan wojsk brandenburskich regimentu gen. von Grumkow, żonaty z N. von Reichenbach z Pyszczyzna (Pitschen) koło Środy Śląskiej (Neumarkt), był właścicielem Imbramowic (Ingramsdorf) koło Świdnicy (Schweidnitz).

Drugi – Sylwiusz Fryderyk, po studiach osiadł w majątku ojca. Posiadał również Janowiec (Johnsbach) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein) oraz Stachów (Stachau) koło Strzelina (Strehlen). Żonaty z Oelgardą Fryderyką von Schleinitz z Schieritz z Miśni, miał syna – Augusta Sylwiusza (ur. 26.05.1723 r. – zm. 18.12.1791 r.), który odziedziczył wszystkie majątki po ojcu. Żonaty (x 20.05.1761 r.) z Joanną Szarlottą (ur. 1739 r. – zm. 14.03.1806 r.) von Burgsdorf z Komorowic (Kummerwitz) koło Strzelina (Strehlen), miał dwóch synów: Fryderyka Augusta Sylwiusza i Sylwiusza Karola Ernesta.

Fryderyk August Sylwiusz, żonaty z Karoliną Chrystianą Elżbietą (ur. 4.02.1762 r. – zm. 14.01.

1843 r.) Lange von Langenau ze Skoroszowic (Korschwitz) koło Strzelina (Strehlen), nie miał potomków.

Jego młodszy brat – Sylwiusz Karol Ernest, żonaty z N. Nelder, miał syna N. (ur. 31.03.1793 r.) – ostatniego męskiego przedstawiciela rodu.

W 1791 roku bracia sprzedali majątki koło Strzelina (Strehlen) i kupili Zborowskie (Sorowski), Glinicę (Glinitz) i Bogdałę (Bogdalla) koło Lublińca (Lublinitz) na Górnym Śląsku.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 728–729

Zedlitz, t. III, s. 114

Błażek, t. I, s. 53; t. II, s. 61; t. IV, s. 128

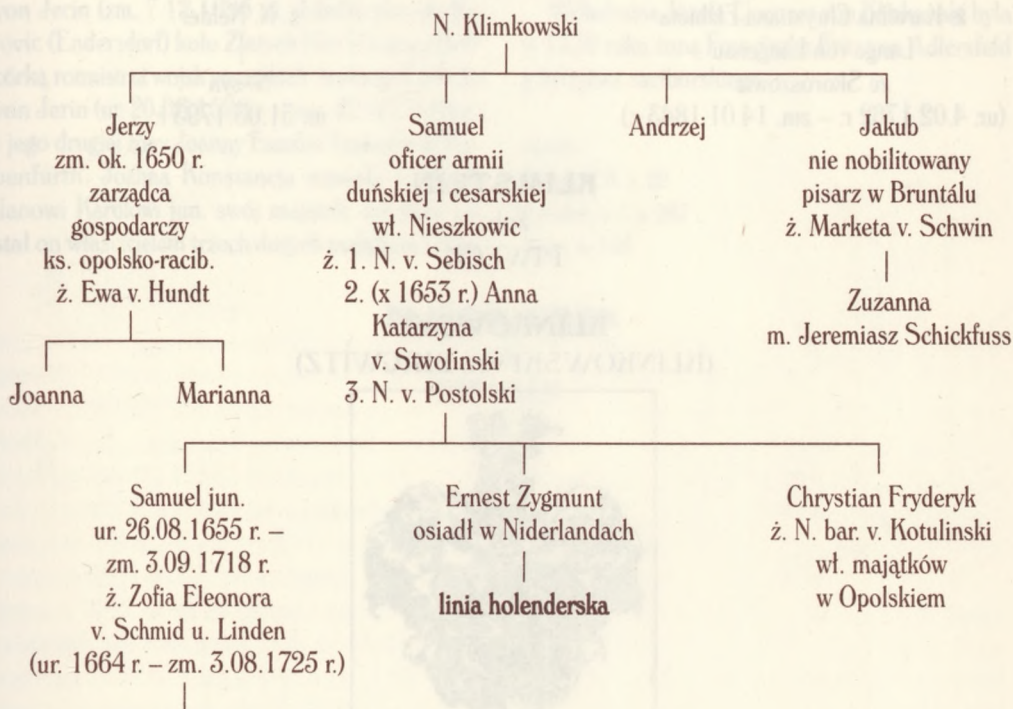
Pilnáček, t. I, s. 286

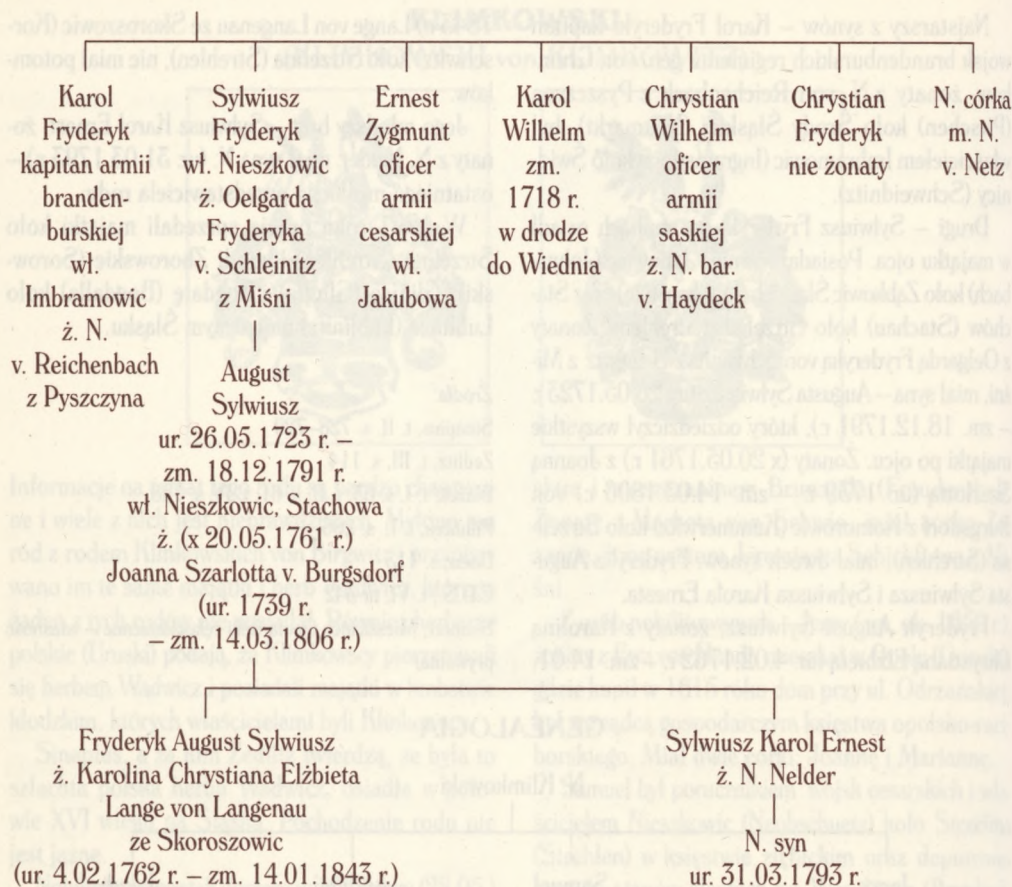
Doerr, s. 113

C.D.S., t. VI, nr 342

Steinert, Mieszkańcy Opola (teki rękopiśmienne – własność prywatna)

GENEALOGIA





KLIMSTEIN

zob.

PIWECZ

KLINKOWSKI

(KLINKOWSKI von BIRGWITZ)



Nobilitowana szlachta śląska, mylona bardzo często z Klimkowskim von Klimkowicz.

W 1649 roku (13.03.) wpisany został w stan rycerski poborca podatków w hrabstwie kłodzkim Jan Karol Klinkert, ze zmianą nazwiska na Klinkowski i predykatem „von Birgwitz” (Bierkowice w hr. kłodzkim). W 1652 roku (10.10.) uzyskał on potwierdzenie posiadania szlachectwa Rzeszy.

Po nobilitacji otrzymał od komisji konfiskacyjnej odebrany Krzysztofowi von Ullersdorf majątek rodowy w Dolnych Ołdrzychowicach Kłodzkich (Ullersdorf), który nazwał „Klinkershof”.

Jako wdowiec Jan Karol ożenił się ok. 1640 roku z Dorotą, wdową po Andrzeju Wittekopfie, sekretarzu hrabstwa kłodzkiego, która w 1645 roku (21.07.) kupiła od swojej siostry Zuzanny majątek Bierkowice (Birgwitz). Majątek ten Dorota zapisała w testamencie w 1662 roku (21.10.) – według Błażka – swojemu zięciowi (raczej pasierbowi) Janowi Karolowi jun. i od tej pory uważany był za siedzibę rodową Klinkowskich.

Jan Karol jun. żonaty był z Joanną Konstancją von Jerin (zm. 7.12.1695 r.), dziedziczką Ondřejovic (Endersdorf) koło Złatych Hor (Zuckmantel), córką rotmistrza wojsk cesarskich Andrzeja Ludwika von Jerin (ur. 20.06.1590 r. – zm. 22.05.1669 r.) i jego drugiej żony Joanny Euzebii Tauber von Taubenfurth. Joanna Konstancja wniosła w wianie Janowi Karolowi jun. swój majątek, tak więc został on właścicielem trzech dużych majątków: Bier-

kowic (Birgwitz), Ołdrzychowic Kłodzkich (Ullersdorf) i Ondřejovic (Endersdorf). Zmarł w tej ostatniej miejscowości 13.08.1697, w wieku 58 lat. Majątki te, obciążone olbrzymimi długami, po śmierci Jana Karola zostały zlicytowane w 1700 roku.

Miał on ośmioro dzieci, z których większość zmarła w dzieciństwie: Filipina Cecylia Józefa (ur. 7.05.1684 r. – zm. 29.11.1685 r.), Augustyn Franciszek (ur. 30.08.1685 r. – zm. 12.06.1686 r.), Urszula (zm. 9.04.1682 r.), Jan Bernard Józef (zm. 23.02.1687 r.), Franciszek Zygmunt Józef (zm. 8.03.1690 r.) i Konstancja Teresa (zm. 18.01.1696 r.).

Wiekui dorosłego dożył Jan Karol Józef (ur. 4.04.1693 r.) i jego siostra – Agnieszka Eleonora, żona Ernesta Antonina von Wrba Virševskega (wg Pilnáčka była ona siostrą Jana Karola jun.). Jan Karol Józef prawdopodobnie (informacje te Błażek przypisuje Klimkowskim) miał tylko córkę, Rozalię Franciszkę – żonę Franciszka Wilhelma Ferdynanda von Rottenbach.

Wilhelmina Józefa Eleonora von Klinkowski była w 1739 roku żoną Franciszka Fritz von Adlersfeld z księstwa raciborskiego.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 62

Pilnáček, t. I, s. 287

Doerr, s. 135

KLIPPHAUSEN

zob.

ZIEGLER

KLISCH (KLIESCH)



Czeskie szlachectwo z inkołatem śląskim otrzymał w 1729 roku (3.09.) Godfryd Klisch. Reskrypt nobilitacyjny ogłoszony został na terenie całego Śląska.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 62

Doerr, s. 216

KLOBUCZINSKI (KLOBUCZINSKI von KLOBUCZIN)



Według Sinapiusa stary ród czeski, znany od XII wieku, zaś według Pilnáčka ród słowacki, którego przodek N. w połowie XVII wieku osiadł w Polsce, uzyskał od Ferdynanda II (jakiego?) indygenat i został przyjęty w skład polskiego rycerstwa (herbarze polskie takiego nazwiska nie notują). Następnie przeniósł się na Śląsk, gdzie żył bardzo biednie.

Jego syn – Franciszek został w 1672 roku (3.08.) wpisany w czeski stan rycerski. Reskrypt o tym ogłoszono w księstwach: ziebickim, jaworskim i nyskim. Ród posiadał majątki głównie w księstwie głogowskim, m.in. Żelazny Most (Eisemost), Gilów (Guehlichen) i Rynarciczki (Klein Rinnersdorf) koło Lubina (Lueben).

Karol Andrzej Klobuczinski von Klobuczin (syn lub wnuk Franciszka), zmarły 29.08.1756 roku w Żelaznym Moście (Eisemost), miał syna – Maksymiliana Ferdynanda. Syn tegoż – Karol Maks (ur. 1779 r. – zm. 20.10.1822 r.), żonaty (x 23.10.1801 r. w Krapkowicach na Górnym Śląsku) z Zofią Stevens (ur. 1777 r. – zm. 10.10.1853 r.), miał troje dzieci: Hermana (ur. 10.08.1802 r. – zm. 14.04.1804 r.), Ottona (ur. 21.10.1804 r. – zm. 12.12.1856 r.) i Julię Luizę Henriettę Agnieszkę (ur. 7.09.1807 r. – zm. 31.12.1829 r.) – żonę (x 7.09.1829 r.) N. Hauke, kapitana korpusu inżynierskiego. Na nich ród Klobuczinskiich wymarł.

Siostra Karola Maksa – Maria Joanna Julian-na Klobuczinska (ur. 16.07.1776 r. – zm. 16.01. 1847 r.) była żoną dra Beniamina Euzebiusza Mueller-a z Kwietna (Blumenrode) koło Środy Śląskiej (Neumarkt). Jej syn – Ewald Mueller w 1854 roku (15.11.) uzyskał szlachectwo pruskie i zgodę na przyjęcie nazwiska „Mueller von Klobutschinsky”.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 730

Blażek, t. II, s. 62

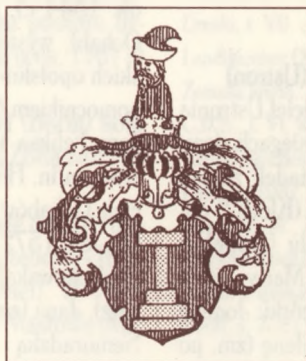
Pilnaček, t. I, s. 289–290

Doerr, s. 158

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 290

KLOCH

(KLOCH von KORNITZ, KLOCH von BESTWIN)



Herb rodowy



Herb szlachecki



Herb baronowski I



Herb baronowski II

Ród górnośląski pochodzący od panów z Kornicy (von Kornitz) koło Raciborza (Ratibor).

Kłochowie wyodrębnili się z Kornitzów w XIV wieku: w 1366 roku (28.12.) w dokumentach oświęcimskich notowany jest Schimco Kloch de Bestwin. W XV wieku występują w księstwie oświęcimskim i cieszyńskim, a w wiekach późniejszych także na Dolnym Śląsku. Jako swoją siedzibę oprócz Kornic (Kornitz) podawali Bestwinę (Bestwin) w księstwie oświęcimskim.

Mikołaj (I) Kloch z Bestwiny (ur. przed 1400 r. – zm. 1447 r.), żonaty z Marketą Siestrzeniec von Kornitz, miał kilkoro dzieci, z których tylko dwoje dożyło wieku pełnoletniego: Mikołaj (II) jun. i Jan.

Młodszy – Jan (zm. po 1475 r.), odziedziczył Bestwinę (Bestwin), Dankowice i Żebrawce. Miał córkę – Magdalenę (zm. ok. 1481 r.), żonę Jana Myszkowskiego z Przeciszowa, Mirowa i Bestwiny (Bestwin), kasztelana oświęcimskiego (zm. przed

15.09.1527 r.), któremu wniosła w wianie Bestwinę (Bestwin) i Dankowice (Denkwitz).

Brat Jana – Mikołaj (II) jun. z Bestwiny (Bestwin), był właścicielem Ustronia (Ustron) w księstwie cieszyńskim (zm. po 1498 r.). W 1490 roku był kanclerzem księcia Kazimierza II cieszyńskiego. Żonaty z N.N., miał dwie córki: Zuzannę – żonę Jana Gotschalkowskiego i Annę – żonę N. Rymulowskiego oraz dwóch synów: Marcina – właściciela Ustronia (Ustron) i Mikołaja (III) – właściciela Ochabów (Ochab).

Potomstwo Marcina z Ustronia (Ustron)

Marcin (zm. przed 1533 r.), właściciel Ustronia (Ustron), występuje w 1520 roku w księgach ziemskich opolsko-raciborskich jako świadek zapisu przez Maruszę Diwisową z Bestwiny (Kloch?) darowizny na rzecz kolegiaty w Opolu (Oppeln); w 1523 roku jest on pełnomocnikiem Marty – żony Wilhelma von Fuellstein. Miał dwie córki: Joannę – żonę Michała Radockiego i Magdalenę (zm. po 1603 r.), dwukrotnie zamężną: 1. z Wacławem Rudskim (zm. ok. 1578 r.), 2. (x ok. 17.11.1586 r.) z Kasprem jun. bar. Wilczkiem z Dobrej Zemice (Guttenland). Drugie jej małżeństwo napotkało na sprzeciw biskupa ołomunieckiego Stanisława Pawłowskiego, gdyż pierwszy mąż Magdaleny był bratem matki Kaspra jun. Wilczka. Marcin miał pięciu synów: Wilhelma, Wacława I, Piotra, Jana i Mikołaja (IV).

Piotr i Jan prawdopodobnie zmarli w młodości.

Najstarszy syn Marcina – Wilhelm (zm. przed 1582 r.), miał córkę – Annę (zm. 1587 r.), żonę Achaego Czeło (zm. 1584 r.), właściciela Dziegielowa (Dzingelau), oraz czterech synów: Jana – właściciela Ustronia (Ustron), Henryka, Marcina (zm. 1621 r.) – właściciela Ustronia (Ustron), żonatego z Martą Karwinską i Kaspra – właściciela Ustronia (Ustron).

Drugi syn Marcina – Wacław I (zm. 1594 r.) był dwukrotnie żonaty: 1. z Anną von Biberstein-Boischowską, 2. z Anną Pawłowską. Z pierwszą żoną miał dwóch synów: Mikołaja (VI) i Jerzego, znanych z dokumentów z końca XVI wieku. Z drugą żoną miał córkę – Agnieszkę (zm. ok. 1600 r.), żonę Krzysztofa Grodzickiego i syna – Stanisława

(zm. ok. 1626 r.), właściciela Golasowic (Golassowitz) koło Pszczyny (Pless). Stanisław, żonaty z Katarzyną Skrzyszowską, miał liczne potomstwo.

Mikołaj (IV) (zm. ok. 1607 r.) był właścicielem Stonawy (Stonawa, Steinau). Żonaty z Anną Wranską, miał syna – Wacława, właściciela Kisielowa (Kyselov, Kisselau) w księstwie cieszyńskim.

Potomstwo Mikołaja (III) z Ochabów (Ochab)

Drugi syn Mikołaja (II) jun. – Mikołaj (III) (zm. ok. 1544 r.), właściciel Ochabów Małych (Klein Ochab), występuje kilkakrotnie w księgach ziemskich opolsko-raciborskich. W 1538 roku był pełnomocnikiem Anny von Slupsko (Żegota? Czigan?), żony Feliksa Wielopolskiego. Miał liczne potomstwo, m.in. Henryka (zm. przed 1570 r.) – właściciela Ochabów Małych (Klein Ochab), Mikołaja (V) (zm. ok. 1572 r.), żonatego z Anną von Biberstein (Boischowską?) – właściciela Golasowic (Golassowitz), Jana (zm. przed 1563 r.) – żonatego z Anną Semoradzką i Dorotę (zm. po 1597 r.) – żonę Ernesta Medlowskiego (?) oraz Zuzannę, Apolonię, Katarzynę i Barbarę.

W 1567 roku wśród szlachty cieszyńskiej składającej hołd księżnej Sydonii Katarzynie znajdowali się Wacław, Wilhelm i Henryk Kłochowie.

W połowie XVII wieku Magdalena była żoną (x ok. 1654 r.) Karola Henryka Bludowskiego, właściciela Orłovej (Orłowa, Orlau) i Łazy (Łazy).

W 1668 roku (4.05.) Wacław (który?) von Kloch kupił od Wilhelma Sobka majątek w Bujakowie (Bujakow) koło Rybnika (Rybnik); zmarł przed 1679 rokiem, majątek przejął jego syn – Wilhelm, a po nim wnuk Wacława – Karol (Karol Henryk).

Karol, żonaty z Barbarą Julianną N. (zm. 1721 r.), miał syna – Teofila (ur. 1719 r.). Po śmierci żony sprzedał Bujaków (Bujakow) w 1724 roku. Syn prawdopodobnie zmarł w dzieciństwie, gdyż źródła mówią jedynie o dwóch jego córkach.

Starszym bratem Karola był Ferdynand Mikołaj, właściciel Golasowic (Golassowitz) i sędzia ziemski państwa pszczyńskiego. Żonaty z N. von Wildau, miał dwie córki wychowywane w klasztorze dominikanek w Raciborzu (Ratibor).

Drugim bratem Karola był Adam Wacław, właściciel Jarząbkowic (Jarzomkowitz) koło Pszczyny (Pless). Miał on dwóch synów – Jerzego, właściciela Jaworza koło Cieszyna (Teschen), żonatego z N. Markłowską oraz Ludwika, żonatego z N. Gurecką.

W XVIII wieku Ignacy Kloch, żonaty z Marianną von Wrochen, w 1763 roku był właścicielem Bytkowa (Bittkow). Jego synem był prawdopodobnie Nepomuk von Kloch, właściciel Bytkowa (Bittkow), w 1786 roku członek sejmiku powiatu bytomskiego. Józefa von Kloch była żoną (x ok. 1761 r.) Franciszka von Zmeskal.

Adam Leopold, właściciel Boryni (Borin) koło Rybnika (Rybnik) był żonaty z Anną Zofią bar. von Saintgenois.

Pod koniec XVIII wieku Klochowie osiedli również na Dolnym Śląsku, w okolicy Trzebnicy (Trebnitz), gdzie posiadali Masłów (Massel). W 1804 roku (13.11.) Franciszek Leopold z Masłowa (Ma-

ssel) otrzymał zatwierdzenie starego tytułu barona. W XIX wieku byli właścicielami już tylko Buchowca (Buchwald) koło Trzebnicy (Trebnitz).

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 730–731

Zedlitz, t. IV, s. 400

Błażek, t. III, s. 90; t. IV, s. 33, 128

Pilnáček, t. I, s. 133

Dorst, t. I, nr 46

Uruski, t. VII, s. 3

Landbuecher Opp.-Rat., nr 2, 26, 181

Zemská kniha..., nr 66

C.D.S., t. VI, nr 401

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 291

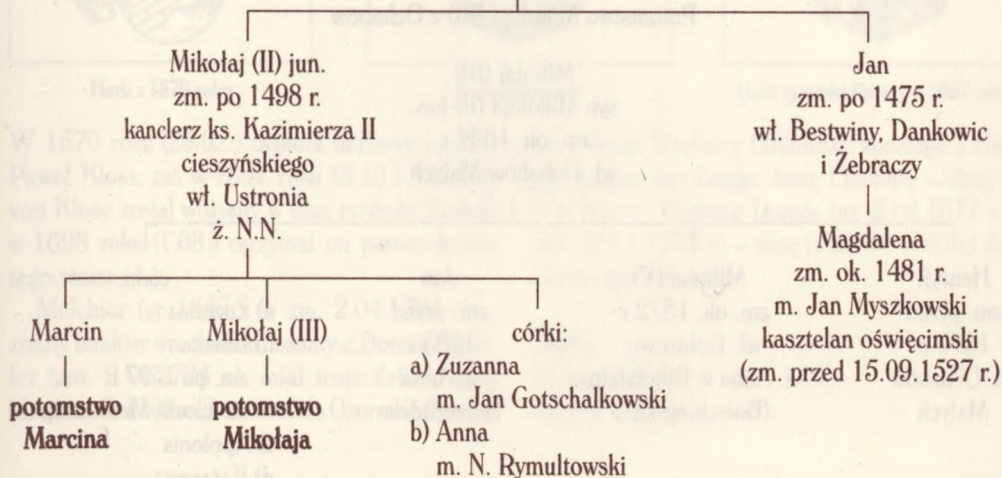
Gojniczek W., Klochowie z Kornic i Bestwiny – dzieje szlacheckich dziedziców Ustronia do początków XVII wieku, (w:)

Studia z dziejów Ustronia pod red. Idziego Panica, Ustroń 2000, s. 7–21, tabl.

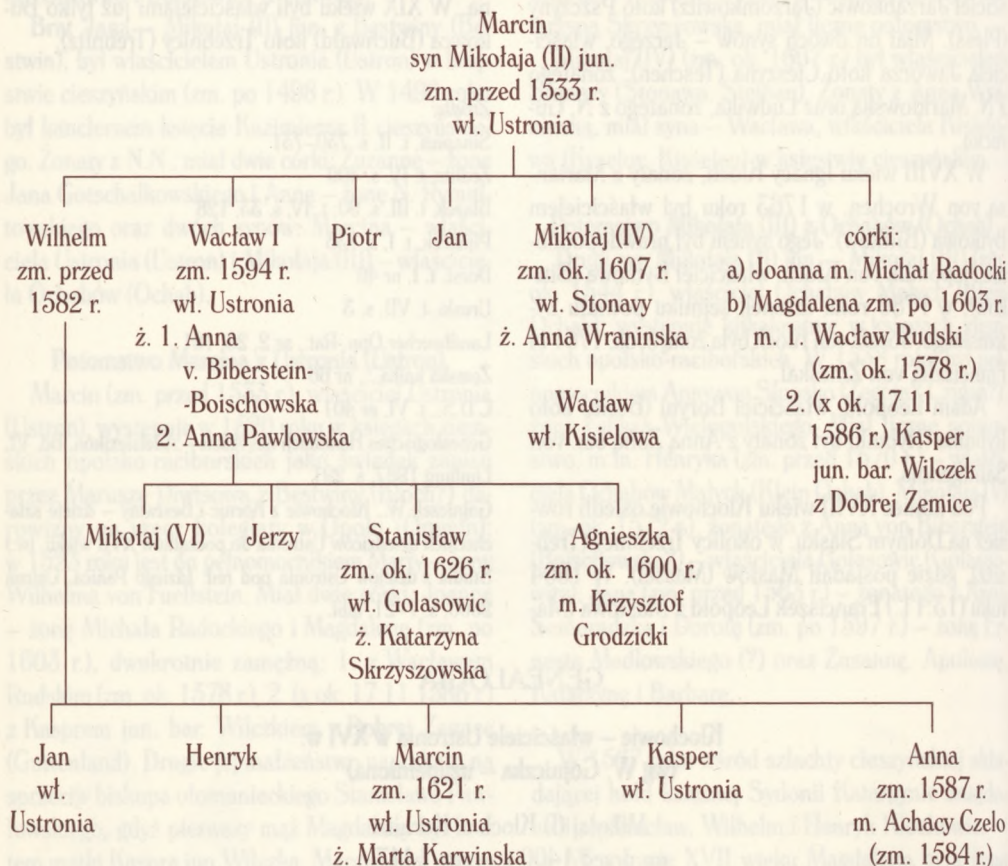
GENEALOGIA

Klochowie – właściciele Ustronia w XVI w. (wg W. Gojniczka – uzupełniona)

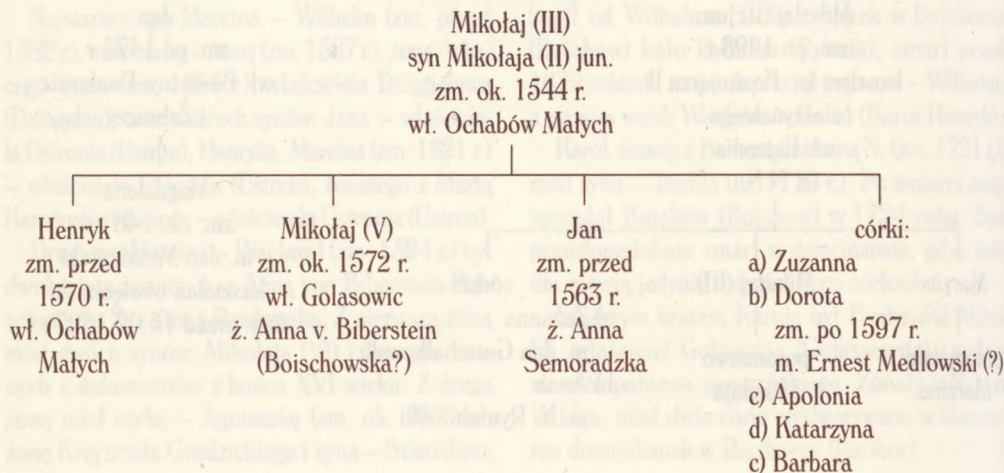
Mikołaj (I) Kloch v. Kornitz
ur. przed 1400 r. – zm. 1447 r.
ż. Marketa Siestrzeniec v. Kornitz



Potomstwo Marcina z Ustronia



Potomstwo Mikołaja (III) z Ochabów



KLODBUG

(CLODBUG)

Nazwisko to występuje w dokumentach księstwa opawskiego w pierwszej połowie XV wieku.

W 1411 roku Otto i Burghard von Stosch sprzedali Henrykowi Clodbugowi wieś Pomorzowice (Pommerswitz) koło Głubczyc (Leobschuetz) w księstwie opawskim. W tym samym roku nowy właściciel wraz ze swoją żoną Anną N. nadaje tej wsi prawa magdeburskie. W 1413 roku Heinrich Clodbug von Aldenpeckhaw (Stary Paczków, Alt Patschkau) kupił puste lany w tejże wsi. Jeszcze raz występuje on w doku-

mentach w 1434 roku. Według Pilnáčka zmarł przed 1440 rokiem, pozostawiając dwóch synów: Henryka i Henryka Eichelborna.

Siedzibą rodową Clodbugów był Stary Paczków (Alt Patschkau), z którego później wywodzili się Jordanowie. Być może, Klodbug był protoplastą rodu Jordanów.

Źródła:

C.D.S., t. VI, nr 124, 132, 188

KLODNITZ

zob.

MERTKO

KLOSE

(KLOSS von KLOSE)



Herb z 1570 roku



Herb szlachecki



Herb rycerski Rzeszy z 1697 roku

W 1570 roku (25.02.) dyplom herbowy uzyskał Paweł Kloss, zaś w 1697 roku (3.10.) Melchior von Klose został wpisany w stan rycerski Rzeszy, w 1698 roku (1.08.) otrzymał on potwierdzenie tego stanu.

Melchior (ur. 1647 r. – zm. 2.04.1704 r.) – znany bankier wrocławski, żonaty z Dorotą Bressler (zm. 9.01.1724 r.), miał troje dzieci: Jana Kaspra – w 1700 roku właściciela Ozorowic (Spons-

berg) koło Trzebnicy (Trebnitz), żonatego z Heleną Rozyną von Zenge; Annę Eleonorę – żonę N. von Knorr i Barbarę Dorotę (ur. 2.04.1677 r. – zm. 12.11.1736 r.) – żonę (x 20.04.1695 r.) Joachim von Elssner.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 24

Doerr, s. 177

KLOSE

(FALKENBERG KLOSE genannt)

Przydomek jednej z linii rodu Falkenberg – Falkenberg zwany Klose, używany w XVI wieku.

W 1503 roku zmarł Mateusz Falkenberg zwany Klose, właściciel Rakowa (Raake), Piszkowej (Pi-

schkawe) i Dobrzenia (Gutwohne) w księstwie oleśnickim. Majątki te odziedziczył Mikołaj Falkenberg zwany Klose (syn?).

zob.

FALKENBERG**KLOSE**

zob.

KLOSSE**KLOSEMANN**

zob.

KLOSSMAN**KLOSS**

zob.

KLOSE**KLOSSE**

(CLOSSE, KLOSE)



W 1710 roku (22.03.) został nobilitowany i wpisany w czeski stan rycerski Jan Henryk Klossse. W 1725 roku był właścicielem Gościradza (Kleppelsdorf), Tarczyna (Kuttenberg), Przyszowa (Schellenberg) koło Lwówka Śląskiego (Loewen-

berg) i Grodnicy (Gieshuebel) koło Lubina (Luben).

Źródła:

Błażek, t. III, s. 24

Doerr, s. 195

KLOSSMANN (KLOSEMANN)



W 1701 roku (3.02.) uzyskali szlachectwo czeskie bracia: Jerzy Zygmunt, Karol Henryk, Jan Ernest i Hiob Fryderyk Klossmanowie.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 731

Błażek, t. III, s. 24

Doerr, s. 181

KLOTOWSKI

zob.

SARNOWSKI

KLUEX

(KLUEX und HENNERSDORF)



Herb z 1658 roku
Karola Magnusa v. Kluex



Herb baronowski z 1712 roku
v. Kluex u. Hennersdorf

Stary ród górnołużycki z miejscowości Klix w okolicy Budziszyna (Bautzen), znany od 1282 roku (24.08.). Dzielili się na liczne linie.

Na Śląsku – według Jurka – pojawił się Jenchin de Cluchs, który w latach 1322–1324 przebywał na dworze książąt jaworskich. Prawdopodobnie

nie był to pobyt przejściowy, gdyż wszyscy heraldycy stwierdzają, że dopiero w XVII wieku osiedli na stałe na Śląsku przedstawiciele dwóch linii ze Strahwalde.

W 1658 roku (20.01.) został wylegitymowany (uznany za szlachcica) Karol Magnus Kluex – na-

turalny syn N. von Kluex. Służył w armii pruskiej i posiadał majątki również w śląskiej części Górnych Łżyc w okolicy Lubania Śląskiego (Lauban) i Zgorzelca (Goerlitz).

Siedzibą rodową na Śląsku drugiej linii tego rodu był Przewóz (Priebus) koło Żar (Sorau), później należący do Promnitzów. Henryk von Kluex był właścicielem Turoszowa (Tuerchau) koło Żytawy (Zittau). Żonaty z N. von Walwitz z Górnych Łżyc, miał syna – Jana Bernarda, właściciela majątków na Górnych Łżycach: Lehn, Kleina i Jauernick.

Żonaty z Małgorzatą von Ponikau (wg Sinapiusa z Marią von Mezerad), miał syna – Mikołaja Bernarda (zm. 18.10.1666 r.), który posiadał liczne majątki na terenie Górnych Łżyc. Żonaty był z Anną Sabiną von Gersdorff z linii górnołużyckiej (ur. 12.11.1626 r. – zm. 2.01.1692 r.), wdową po Andrzeju von Hundt, która po śmierci Mikołaja Bernarda wyszła za mąż (x 5.02.1670 r.) po raz trzeci, za Fryderyka Ernesta von Kalckreuth.

Mikołaj Bernard miał trzech synów i cztery córki, z których syn i dwie córki zmarli w dzieciństwie. Najstarszy z synów – Wolf Henryk (ur. 4.01.1651 r. – zm. 11.08.1708 r.), żonaty dwukrotnie: 1. (x 24.10.1672 r.) z Anną Chryzoldą (zm. 3.04.1694 r.) – córką Alberta von Sauerma z linii Wierzbice

(Schlanz) koło Wrocławia (Breslau), właściciela Sadowic (Sadewitz), 2. (x 11.02.1700 r.) z Elżbietą – córką Baltazara von Niebelschuetz z Ligoty Górnej (Ober Ellguth).

Jego potomkowie posiadali majątki głównie na Górnych Łżycach.

Drugi z synów – Erazm Bernard otrzymał w 1712 roku (10.12.) tytuł barona z predykatem „und Hennersdorf”. Żonaty z Anną Barbarą von Rechenberg, był właścicielem Starego i Nowego Strącza (Alt- und Neu Strunz) w księstwie głogowskim.

Córki Mikołaja Bernarda: Zofia Elżbieta była żoną Jana Adama von Debschuetz, właściciela Smolnika (Schadewalde) koło Lubania Śląskiego (Lauban) i Stróży (Striese) koło Wołowa (Wohlau), zaś Małgorzata Elżbieta (ur. 28.01.1659 r.) nie wyszła za mąż i zmarła 12.01.1696 roku u swojego brata, Erazma Bernarda.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 350–352

Zedlitz, t. III, s. 121

Błażek, t. III, s. 90

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 243

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 297

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 302

GENEALOGIA

Henryk von Kluex
ż. N. Gersdorff
z Górnych Łżyc

Henryk
wl. Turoszowa
ż. N. v. Walwitz
z Górnych Łżyc

Jan Bernard
ż. Małgorzata
v. Ponikau
(Maria v. Mezerad?)

Mikołaj Bernard
zm. 18.10.1666 r.
ż. Anna Sabina v. Gersdorff
(ur. 12.11.1626 r. – zm. 2.01.1692 r.)

Wolf Henryk
ur. 4.01.1651 r. – zm. 11.08.1708 r.
ż. 1. (x 24.10.1672 r.)
Anna Chryzolda v. Sauerma
2. (x 11.02.1700 r.) Elżbieta
v. Niebelschuetz

Erazm Bernard
wł. Starego i Nowego
Strącza
ż. Anna Barbara
v. Rechenberg

córki:
a) Zofia Elżbieta
m. Jan Adam
v. Debschuetz
b) Małgorzata Elżbieta
ur. 28.01.1659 r. –
zm. 12.01.1696 r.

KLUGE



Znana od początku XVII wieku rodzina kupiecka z Kamiennej Góry (Landeshut).

Jan Kluge, tamtejszy kupiec, żonaty z Marią Boehmer z Kowar (Schmiedeberg), miał syna – Chrystiana (ur. 10.04.1645 r. – zm. 24.08.1729 r.), żonatego z Marią Werner. Jego syn – Chrystian jun. w 1726 roku (23.01.) został nobilitowany i wpisany w stan rycerski (wg Błażka w 1728 r.). Był cesarskim radcą handlowym i właścicielem Strugi (Adelsbach), Cieszowa (Froehlichsdorf), Łaska (Lasg) i Cisowa (Zeisberg) koło Wałbrzycha (Waldenburg) oraz Lubomina (Liebersdorf) koło Kamiennej Góry (Landeshut).

Żonaty z Anną Rozyną von Beuchell, miał trzech synów: Ernesta Zygmunta, Jana Godfryda i Beniamina Gotlieba. Nie wiadomo, czy mieli oni potomków, ale w początkach XIX wieku w Kamiennej Górze (Landeshut) istniał dom handlowy firmy „von Kluge”, którego właścicielem był Ernest Wilhelm von Kluge, porucznik wojsk pruskich, żonaty (x 20.06.1787 r.) z N. von Sydow (ur. 1766 r. – zm. 17.08.1847 r.).

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 121

Błażek, t. III, s. 24

Doerr, s. 210

KLUGE
(KLUGE von SCHARFFENECK)



Szlachta czeska osiadła na Górnych Łużycach.

Teobald Kluge von Scharffeneck był starostą Hradca Králové. Jego wnuk – Bernard przeniósł się na Górne Łużyce i kupił w części śląskiej majątek Zalipie Średnie (Mittel Linde) koło Lubania Śląskiego (Lauban).

Jego syn – Karol Gustaw służył w armii holenderskiej i zginął 15.11.1703 roku w bitwie pod Speierbach, jako ostatni przedstawiciel tego rodu.

Źródła:

Blažek, t. III, s. 24

KLUGER
(KLUGER EDLE von TESCHENBERG)



Mieszczanie morawscy, znani od końca XVII wieku. W 1697 roku wymieniany jest w dokumentach Krzysztof Kluger.

W 1779 roku (18.09.) szlachectwo ziem dziedzicznych i czeskie z predykatem „Edle von Teschenberg” otrzymał Antoni Kruger, radca księżej kamery cieszyńskiej, w 1790 roku (13.12.) uzyskał indygenat węgierski

W 1879 roku (4.02.) tytuł austriackiego barona otrzymał Ernest Kluger Edlen von Teschenberg, dyplomata austriacki.

Źródła:

Blažek, t. IV, s. 128

Doerr, s. 259

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 304

KMITA

Według Pilnáčka na Górnym Śląsku pojawiali się przedstawiciele znanego, małopolskiego rodu Kmitów herbu Śreniawa.

Walenty Kmita – późniejszy burgrabia krakowski – występuje w 1560 roku w dokumentach księstwa siewierskiego. Jego syn, Jan Kmita z Woli – według Pilnáčka – był żonaty z Markietą, córką Jerzego Jarotskiego von Jaroschin. Heraldycy pol-

scy tego nie potwierdzają. Według nich żonaty był z Zofią Piasecką.

W księstwie opolsko-raciborskim w 1564 roku występuje Maciej Kmita, żonaty z Anną von Reischwitz z Kędzierzyna (Kandrzin). Nie wiadomo, czy można go łączyć z poprzednimi.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 290

KNABE

(KNABE von ROSSENWALD)



W 1701 roku (20.09.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Rosenwald” otrzymał Eliaszy Ferdynand Knab, zarządca majątków kamery cesarskiej w księstwie opolskim. Sinapius błędnie pisze jego nazwisko – „Knoll”.

Źródła:

Blažek, t. II, s. 62

Doerr, s. 182

KNAUER

(KNAUER von HARTENFELS)



Ród mieszczański pochodzący z Legnicy (Liegnitz) i Jawora (Jauer). Istnieją sprzeczne informacje o ich nobilitacji. Według Pilnáčka dyplom herbowy otrzymał w 1590 roku (20.11.) Kasper jun. Knauer, starosta Jawora (Jauer). Jego ojciec – również Kasper (zm. 16.07.1574 r.), był członkiem rady miasta. Według Sinapiusa Kasper sen. był radnym Legnicy (Liegnitz).

Według informacji Doerra, częściowo potwierdzonej przez Pilnáčka został nobilitowany z predykatem „von Hartenfels” w 1652 roku (29.02.)

Jan Knauer, członek rady księstwa legnickiego oraz jego adoptowany (?) kuzyn – Samuel. Jan Knauer zmarł w 1665 roku w wieku 70 lat, po 33 latach służby księżętom legnickim.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 732

Błażek, t. II, s. 62

Pilnáček, t. III, s. 710

Doerr, s. 134

KNEDLEY

zob.

GORDON

KNICHEN

(KNIECHEN)



Herb szlachecki



Herb baronowski

Andrzej von Knichen (ur. 7.04.1560 lub 1564 r.), właściciel Freckleben, w 1584 roku został tajnym radcą i kanclerzem księcia Jana Ernesta saskiego w Eisenach. Zmarł 6.06.1621 roku i pochowany został w kościele w Zerbst. Był znanym w tym okresie pisarzem.

Jego syn – Rudolf Godfryd, członek rady książąt Anhalt, był również radcą rejencji cesarskiej w Legnicy (Liegnitz). Zmarł 23.01.1683 roku, w wieku 67 lat, pozostawiając czterech synów: Chrystiana Wilhelma – rotmistrza armii cesarskiej, który zginął w 1693 roku w czasie oblężenia Belgradu, w wieku 27 lat; Jana Jerzego – majora regimentu Szwajcarów i rycerza francuskich orderów, które otrzymał od króla Ludwika XIV za udział w wojnie z królem angielskim Wilhelmem; Fryderyka Lebrechta – rotmi-

strza wojsk cesarskich, walczącego na Balkanach przeciwko Turkom i najmłodszego – Arnolda Józefa, radcę kamery śląskiej i radcę dworu czeskiego. W 1721 roku nabył on majątek Magnice (Magnitz) koło Wrocławia (Breslau), w 1723 roku (4.06.) uzyskał potwierdzenie starego stanu rycerskiego, a w 1736 roku (25.07.) otrzymał tytuł czeskiego barona. Żonaty z N. von Maltitz z Golaszyc (Gollaschuetzen) koło Strzelina (Strehlen), miał syna – Józefa Franciszka, na którym śląska linia baronowska wymarła.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 514–515; t. II, s. 732

Błażek, t. I, s. 53

Doerr, s. 207, 224

GENEALOGIA

Andrzej von Knichen
ur. 7.04.1560 (1564?) r. – zm. 6.06.1621 r.
kanclerz ks. Jana Ernesta saskiego

Rudolf Godfryd
zm. 23.01.1683 r.
czł. rady ks. Anhalt
radca rejencji ces. w Legnicy

Chrystian Wilhelm
zginął w 1693 r.
pod Belgradem

Jan Jerzy
major regimentu
Szwajcarów,
rycerz orderów
francuskich

Fryderyk Lebrecht
rotmistrz armii
cesarskiej,
walczył na Bałkanach

Arnold Józef
radca kamery śląskiej,
radca dworu czeskiego
1723 r. – potwierdzenie
stanu rycerskiego
1736 r. – tytuł barona
ż. N. v. Maltitz

Józef Franciszek

KNIGGE



Herb rodowy



Herb baronowski

Stary ród, znany od XIII wieku, pochodzący z Dolnej Saksonii: rycerz Ekbertus Knigge w 1241 roku (26.06.) występuje w dokumentach Hannoweru. W drugiej połowie XIV wieku posiadali majątki w okolicy Bremy.

W okresie wojny 30-letniej feldmarszałek armii cesarskiej Jobst Hilmar bar. von Knigge był aż do swojej śmierci komendantem Głogowa (Glogau), a około 1680 roku właścicielem Kotli (Kuttlau)

koło Głogowa (Glogau) i majątków w okolicy Zielonej Góry (Gruenberg). Żonaty z Anną Teresą hr. von Nostitz, miał tylko córkę.

Jego młodszy brat – Fryderyk Ulryk, pułkownik armii cesarskiej, osiadł w Kurlandii i przeszedł do służby książąt kurlandzkich. Żonaty z Zuzanną Marią von Rothleben, miał syna – Maksymiliana Fryderyka Kazimierza (ur. w Kurlandii 11/21.10.1653 r.), który był marszałkiem dworu

książąt kurlandzkich. Żonaty (x 1683 r.) z Anną Sybillą von dem Reck z Kurlandii (ur. 10/20.08.1666 r.), miał cztery córki i pięciu synów – wszyscy w służbie rosyjskiej.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 352

Błażek, t. II, s. 63

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 317–318

GENEALOGIA

Hennig von Knige

ż. Anna v. Lente

Jobst I

ż. Małgorzata v. Schwartz

Jobst II

ż. Małgorzata v. Harthausen

Jobst III

ż. Politia v. Oberg

Jobst Hilmar

feldmarszałek armii cesarskiej

ż. Anna Teresa hr. v. Nostitz

N. córka

Fryderyk Ulryk

pułkownik

armii cesarskiej

ż. Zuzanna Maria

v. Rothleben

Maksymilian Fryderyk Kazimierz

ur. 11/21.10.1653 r.

marszałek dworu

ks. kurlandzkich

ż. (x 1683 r.)

Anna Sybilla v.d. Reck

z Kurlandii

(ur. 10/20.08.1666 r.)

4 córki

5 synów

KNOBELSDORFF



Herb rodowy

Herb Marcina Maksymiliana
z 1632 roku

Herb baronowski

Według Adelslexikon, Schlesisches Wappenbuch i Kranego – stary ród pochodzenia miśnieńskiego z okolic Celle (Zelle), znany od początków XIII wieku: w 1203 roku (1.04.) występuje w dokumentach Isenhard de Clowelokesdorf.

Na Śląsku miał się pojawić pod koniec XIV wieku Hannusch von Knobelsdorf. Jurek nie wyklucza ich śląskiego pochodzenia i jako pierwszego wymienia Gerharda de Knoblochsdorff, przebywającego na dworze księcia Bolesława Rogatki. Również Błażek uważa, że jest to ród śląski. Początkowo nazywali się „Knoblauchsdorf”, później uproszczono nazwisko na „Knobelsdorff”.

Ich siedzibą rodową na Śląsku były Czartkowice (Knobelsdorf) koło Złotoryi (Goldberg). Dyskusyjna jest sprawa, czy nazwisko wzięło od miejscowości (tak uważają zwolennicy ich śląskiego pochodzenia), czy też nadali nazwę miejscowości od swojego nazwiska.

Dzielili się na liczne linie, nie tylko na Śląsku, ale także w Brandenburgii, w Prusach Wschodnich i w Niderlandach. Uporządkowanie genealogii tych linii jest bardzo skomplikowane wobec powtarzających się tych samych imion i faktu, że na Śląsku posiadali majątki również przedstawiciele kilku linii brandenburskich i linii pruskiej.

Najbardziej znane linie śląskie tego rodu to *linia kłodzka*, *linia baronowska ze Stypułowa (Herwigsdorf)* koło Koźuchowa (Freystadt), *linia z okolic Krosna Odrzańskiego (Crossen a. d. Oder)*, *Sie-*

cieborzyc (Rueckersdorf) koło Żagania (Sagan) oraz *z Uniejowic (Leisersdorf)* koło Złotoryi (Goldberg).

Linia kłodzka

Uważana jest za najstarszą linię tego rodu. W XIV wieku występują w źródłach dwaj bracia: Zygfryd i Hanko.

Zygfryd, notowany w dokumentach w 1348 i 1353 roku i według Jurka do 1368 roku, miał trzech synów: Hartunga, Ottona i Mikołaja (Nicol). Hanko – zwany „von Ullirsdorf” (Ullersdorf – Ołdrzychowice Kłodzkie), których był właścicielem (według Jurka miejscowość tę posiadał już ich ojciec), był żonaty dwukrotnie: 1. z Małgorzatą – córką Konrada von Schleusser, 2. z Elżbietą N., miał synów: Henryka, Weczina (Albrechta) – zmarłego przed ojcem, Hannosa (Jana) i Niclasa (Mikołaja).

W XV wieku występuje w dokumentach Mikołaj Schaedel von Knobelsdorf i jego brat – Konrad, którzy w 1408 roku sprzedali dwór w Ołdrzychowicach Kłodzkich (Ullersdorf). Według Jurka przydomek „Schaedel” miał już Mikołaj – syn Zygfryda, byli więc wymienieni bracia potomkami Zygfryda. W latach 1419 i 1456 występuje w dokumentach Konrad Schaedel von Knobelsdorff. W 1477 roku Zygmunt Atze, proboszcz w Legnicy (Liegnitz) sprzedał Zygmuntowi von Knobelsdorf 8 grzywien czynszu, które należały do jego dziada (czyjego?) Konrada von Knobelsdorff. W latach 1475 i 1480 notowany jest w dokumentach Kasper

Schaedel von Knobelsdorff; jego córka – Małgorzata w 1481 roku była żoną Ottona von Ratschin. W 1480 roku Henryk von Knobelsdorff sprzedał 8 łanów ziemi w Oldrzychowicach Kłodzkich (Ullersdorf).

Przedstawiciele tej linii w wiekach późniejszych posiadali również: Jelenin (Hirschfeldau), Chichy (Kunzendorf), Bobrzany (Girbigsdorf) koło Żagania (Sagan) oraz majątki w księstwie oleśnickim.

Linia baronowska ze Stypułowa (Herwigsdorf)

Założycielem tej linii był Jan Tobiasz von Knobelsdorff (zm. ? 05.1648 r.), właściciel Stypułowa (Herwigsdorf) i Zimnej Brzeznicy (Kaltenbriesnitz). Żonaty z Anną Izoldą von Mutschelnitz, miał troje dzieci: Jana Tobiasza jun., Katarzynę Jadwigę – żonę N. von Glaubitz ze Starej Jabłony (Altgabel) koło Kożuchowa (Freystadt) oraz Annę Dorotę – żonę N. von Littwitz.

Jan Tobiasz jun. posthumus (ur. 9.07.1648 r. – zm. 1.04.1715 r.), w 1663 roku paź księcia Sylwiusza Wuerttemberg-Oels, studiował w Legnicy (w Akademii Rycerskiej?) i w Leydzie (1667 r.); w 1699 roku (27.01.) otrzymał tytuł barona, był asesorem sądu ziemskiego księstwa głogowskiego. Żonaty (x 7.02.1703 r.) z Jadwigą Elżbietą bar. von Stosch z Wierzowic Małych (Klein Wiersewitz) koło Góry Śląskiej (Guhrau), miał aż jedenaścioro dzieci: – Katarzynę Marianę – żonę Ottona Fryderyka von Schkopp, właściciela Przeclawia (Ottendorf) i Parchowa (Parchau) w księstwie głogowskim; – Baltazara Aleksandra – właściciela Henrykowa (Sprottischdorf); – Izoldę Elżbietę (zm. 1692 r.); – Jana Juliusza – zmarł w młodości; – Fryderyka Adama – rotmistrza armii cesarskiej, żonatego (x 1709 r.) z Heleną von Unruh z Raculi (Lawaldau) koło Zielonej Góry (Gruenberg), miał córkę Joannę Marię Elżbietę; – Jana Tobiasza; – Kaspra Leopolda; – Wolfa Rudolfa; – Abrahama Gottloba; – N. syna – zmarłego po urodzeniu; – Jadwigę Elżbietę – zmarłą po trzech miesiącach.

Linia z Mose (?) koło Krosna

Pierwszym znanym właścicielem tej miejscowości był w 1490 roku N. von Knobelsdorff, żonaty z N. von Reibnitz.

W połowie XVI wieku N. von Knobelsdorff, właściciel Mose, był żonaty z N. von Dyhrn z Chelmka (Koelmchen) koło Kożuchowa (Freystadt). Miał syna – N., żonatego z N. von Braun z Krzepielowa (Tschepplau) koło Głogowa, ten zaś miał tylko córkę – Helenę, żonę (x 1609 r.) Krzysztofa von Riesenmenschel ze Słociny (Reichenau) koło Kożuchowa (Freystadt). Na niej wymarła linia z Mose.

Linia z Siecieborzyc (Rueckersdorf)

Założycielem tej linii był Sebastian von Knobelsdorff, w latach 1540–1558 starosta świebodzińskiego okręgu sądowego. Żonaty z N. von Kracht z Marchii, miał syna – Maksymiliana, właściciela Siecieborzyc (Rueckersdorf), który w 1558 roku przejął po ojcu urząd starosty.

Żonaty z N. von Bornstaedt z Kolska (Kolzig) koło Zielonej Góry (Gruenberg), miał pięcioro dzieci: Fryderyka, Helenę, Barbarę, N. córkę, i Jana Jerzego. Helena była dwukrotnie zamężna: 1. z Zygmuntem von Schirn (Czirn?), 2. z Fryderykiem von Dyhrn – starostą księstwa głogowskiego. Barbara – była żoną Kaspra von Waldau z Glisna (Gleissen) koło Zielonej Góry (Gruenberg). N. córka – była żoną Zygmunta von Berg z Niwisk (Niebusch) koło Kożuchowa (Freystadt).

Z synów: Jan Jerzy posiadał jako lenno zamek w Świebodzinie (Schwiebus), a w 1614 roku był starostą świebodzińskiego okręgu sądowego. Żonaty był z N. – córką Jana von Loeben z Korzycowa (Kurtschow) koło Krosna Odrzańskiego (Crosen a.d. Oder).

Fryderyk – brat Jana Jerzego, odziedziczył po ojcu Siecieborzycę (Rueckersdorf). Żonaty z Magdaleną, córką Zygmunta von Gersdorff z Czerńca (Schwarzau) koło Lubina (Lueben) i Wichowa (Weichau) koło Kożuchowa (Freystadt), miał pięcioro dzieci:

– Maksymiliana – żonatego trzykrotnie: 1. z Joanną, córką Melchiora von Schellendorf z Goliszowa (Goellschau) koło Złotoryi (Goldberg) i Do-

- bromierza (Hohenfriedeberg) koło Jawora (Jauer), 2. z Urszulą Magdaleną – córką Jana Krzysztofa bar. von Kittlitz ze Świdnicy (Schweinitz) koło Zielonej Góry (Gruenberg), 3. z N. von Bomsdorf z Dolnych Łużyc. Z trzeciego małżeństwa miał syna – N., który zginął na wojnie i N. córkę – żonę N. von Unruh;
- Ewę – żonę N. bar. von Kittlitz z Kolska (Kolzig);
 - Magdalenę – żonę Baltazara von Schweinitz;
 - Mariannę – żonę Wacława Rudolfa von Stentsch z Przytoka (Pritttag) koło Zielonej Góry (Gruenberg);
 - Jana Krzysztofa – właściciela Siecieborzyc (Rueckersdorf), asesora sądu ziemskiego księstwa żagańskiego, żonatego dwukrotnie: 1. z Katarzyną Dorotą von Nostitz, wdową po Janie von Landscron z Lasocina (Lessendorf) koło Kożuchowa (Freystadt), 2. (x 19.11.1656 r.) z Zofią Elżbietą von Gersdorff z Lautitz na Łużycach. Miał czworo dzieci: Urszulę – żonę Zygmunta bar. von Falkenhayn z Czerwonego Kościoła (Rothkirch) koło Legnicy (Liegnitz), Mariannę Salomitę – żonę N. von Ihlow z Geichholz w Marchii, Jerzego Fryderyka i Krzysztofa Gottloba.

Jerzy Fryderyk, żonaty z N.N., miał syna – Fryderyka Augusta. Krzysztof Gottlob, właściciel Jelenina (Hirschfeldau) i Kunic (Kunzendorf) koło Żagania (Sagan), żonaty z Magdaleną Elżbietą von Haugwitz, miał siedmioro dzieci: Jana Wacława, Jerzego Fryderyka, Zofię Elżbietę – żonę Melchiora Duciusa von Wallenburg (w 1722 roku była już wdową), Jana Krzysztofa, Urszulę Mariannę, Maksymilianą Ernesta Gottlieba i Szarlotę Mariannę.

Linia z Uniejowic (Leisersdorf)

Około 1540 roku N. von Knobelsdorff, żonaty z N. von Reder z Kłonic (Klonitz) koło Jawora (Jauer), miał syna – N., właściciela Uniejowic (Leisersdorf) koło Złotoryi (Goldberg). Żonaty z N. von Lest z Holsztynu, miał dwóch synów: Krzysztofa i N.

Krzysztof (zm. 1621 r.) odziedziczył Uniejowice (Leisersdorf), kupił Podolany (Schoenfeld) koło

Złotoryi (Goldberg). Żonaty z Anną (zm. 10.07.1625 r.) von Brauchitsch z Chróstonika (Brauchitschdorf) koło Lubina (Lueben), miał dwie córki: Małgorzatę Zofię (ur. 1620 r.) – żonę (x ok. 1641 r.) Zygmunta von Rothkirch, właściciela Ogrodziska (Sproettchen) koło Lubina (Lueben) oraz Marię Magdalenę – żonę Wilhelma von Zedlitz (zm. 22.07.1677 r.).

Brat Krzysztofa – N. von Knobelsdorff, żonaty z N. von Geissler, miał córkę – N., żonę (x ok. 1618 r.) Fryderyka von Schweinichen.

W 1884 roku (9.01.) tytuł niemieckiego barona otrzymał Artur Fryderyk Joachim von Knobelsdorff, właściciel Buchalowa (Buchelsdorf), Letnicy (Laettnitz) i Słonego (Schloin) koło Zielonej Góry (Gruenberg) i jego drugi syn – Prot Kasper Baltazar Tobiasz. W 1883 roku majątki te przekształcił w fideikomis. W początkach XX wieku właścicielem fideikomisu był wymieniony wyżej Prot Kasper.

W 1842 roku (19.07.) Karol Leopold Wilhelm von Knobelsdorff, właściciel Lipich Gór (Mansfelde) koło Strzelina (Strehlen) uzyskał zgodę na przyjęcie do swojego nazwiska i herbu, nazwiska wymarłego rodu swojej żony, N. von Brenkenhoff – „von Knobelsdorff–Brenkenhoff”. Na początku XX wieku linia ta posiadała niewielki majątek (ok. 150 ha) w Grabiszynie (Graebtschen, Wrocław-Grabiszyn).

W 1872 roku (15.12.) założony został związek familijny rodu, ustalono, że zjazdy familijne odbywać się będą w Berlinie co pięć lat.

Źródła:

- Sinapius, t. I, s. 515–518; t. II, s. 353–356
 Zedlitz, t. III, s. 125–129
 Błażek, t. IV, s. 33
 Doerr, s. 178
 Dorst, t. I, nr 31
 Krane, s. 58–59
 Schles. Wappenbuch, szp. 70
 Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 320–321
 Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 318–320

GENEALOGIA

Linia baronowska ze Stypułowa

N. von Knobelsdorf
ż. N. v. Reichenberg z Bożnowa

N.

ż. N. v. Sallgast z Ciemnic

Jan

ż. N. v. Haugwitz z Belcza Górnego

Jan Tobiasz
zm. ? 05.1648 r.
wł. Stypułowa
ż. Anna Izolda
v. Mutschelnitz

Jan Tobiasz jun. (posthumus)
ur. 9.07.1648 r. – zm. 1.04.1715 r.
1699 r. – baron
ż. (x 7.02.1703 r.) Jadwiga Elżbieta
bar. v. Stosch

córki:

- a) Katarzyna Jadwiga
m. N. v. Glaubitz
b) Anna Dorota
m. N. v. Littwitz

Baltazar
Aleksander
wł.
Henrykowa

Jan
Juliusz
zm.
w młod.

Fryderyk
Adam
rotmistrz
armii ces.
ż. (x 1709 r.)
Helena
v. Unruh
|
Joanna Maria
Elżbieta

Jan
Tobiasz

Kasper
Leopold

Wolf
Rudolf

Abraham
Gottlob

N.
syn

- córki:
a) Katarzyna
Marianna
m. Otton
Fryderyk
v. Schkopp
b) Izolda
Elżbieta
zm. 1692 r.
c) Jadwiga
Elżbieta

Linia z Siecieborzyc

Sebastian von Knobelsdorff

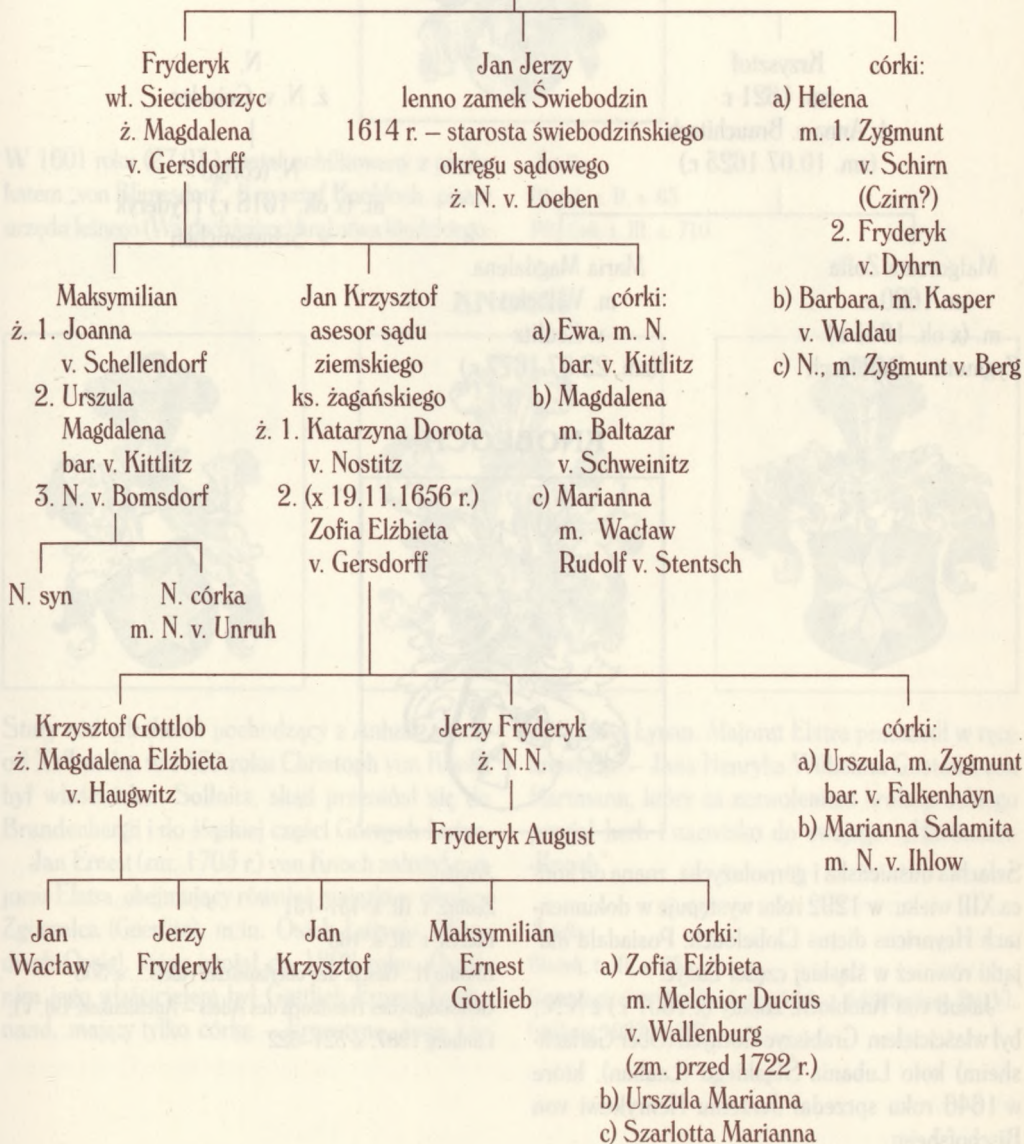
1540–1558 r. – starosta świebodzińskiego okręgu sądowego

ż. N. v. Kracht z Marchii

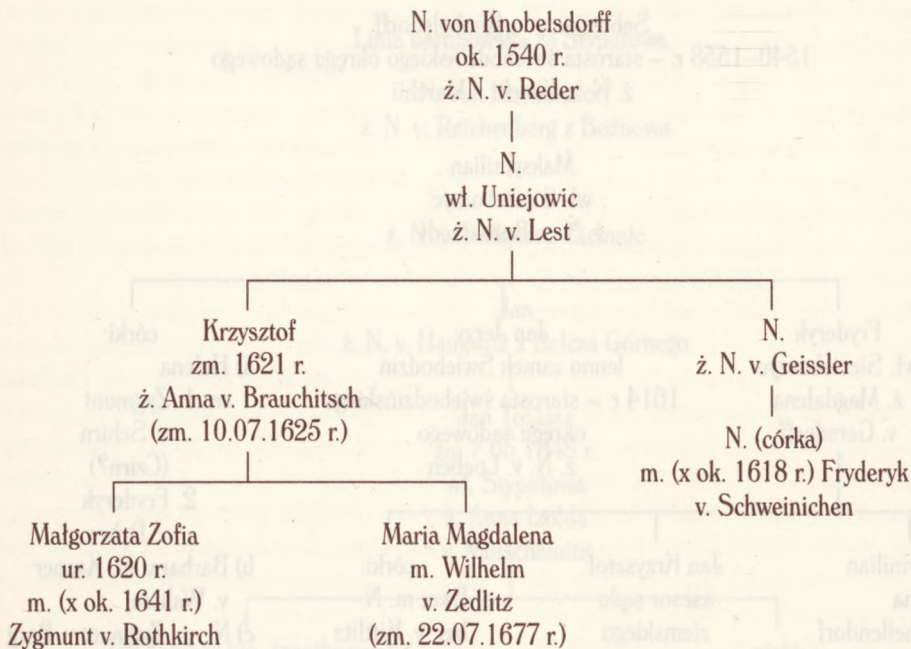
Maksymilian

wł. Siecieborzyc

ż. N. v. Bornstaedt



Linia z Uniejowic



KNOBLOCH



Szlachta miśnieńska i górnołużycka, znana od końca XIII wieku: w 1292 roku występuje w dokumentach Heynricus dictus Clobelouch. Posiadała majątki również w śląskiej części Łużyc.

Jakub von Knobloch, żonaty (x 1607 r.) z N.N., był właścicielem Grabiszyc Górnych (Ober Gerlachsheim) koło Lubania Śląskiego (Lauban), które w 1646 roku sprzedał Jerzemu Henrykowi von Bischofsheim.

Źródła:

Zedlitz, t. III, s. 131–131

Błażek, t. III, s. 166

Knothe H., *Gesch. des oberlausitzer Adels...*, s. 303

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI,

Limburg 1987, s. 321–322

KNOBLOCH

(KNOBLOCH von BLIMSSDORF)

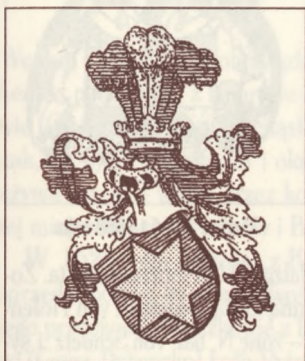


W 1601 roku (27.03.) został nobilitowany z predykatem „von Blimssdorf” Krzysztof Knobloch, pisarz urzędu leśnego (Waldschreiber) hrabstwa kłodzkiego.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 63

Pilnáček, t. III, s. 710

KNOCH

Stary ród szlachecki pochodzący z Anhalt, znany od XVI wieku: w 1550 roku Christoph von Knoch był właścicielem Sollnitz, skąd przeniósł się do Brandenburgii i do śląskiej części Górnych Łużyc.

Jan Ernest (zm. 1705 r.) von Knoch założył majorat Elstra, obejmujący również majątki w okolicy Zgorzelca (Goerlitz), m.in. Osiek Łużycki (Wendisch-Ossig), który istniał do 1802 roku. Ostatnim jego właścicielem był Gottlieb Ernest Ferdinand, mający tylko córkę – Ernestynę, żonę Lu-

dwika von Lynau. Majorat Elstra przeszedł w ręce krewnego – Jana Henryka Wilhelma Gustawa von Hartmann, który za zezwoleniem króla pruskiego przyjął herb i nazwisko do swojego: „Hartmann-Knoch”.

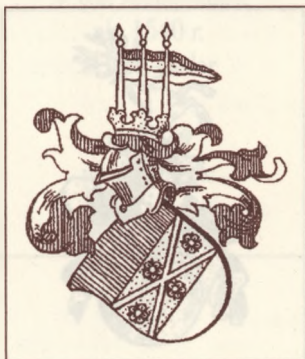
Źródła:

Błażek, t. III, s. 25

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 323

KNORR

(KNORR von ROSENROTH, ROSENROTH KNORR genannt)



Herb rodowy



Herb z 1549 roku I



Herb z 1549 roku II



Herb z 1624 i 1668 roku

Nobilitowani mieszczenie z Prochowic (Parchwitz) w księstwie legnickim.

Laurentius (Wawrzyniec) von Rosenroth zwany Knorr, syn mieszczanina prochowickiego Wawrzyńca Knorra, otrzymał w 1549 roku (27.07.) szlachectwo Rzeszy. Był doktorem praw, członkiem rady księcia Karola I ziebicko-oleśnickiego, następnie członkiem rady cesarskiej i sędzią dworskim.

Jego syn – Abraham Knorr von Rosenroth był pastorem w Starej Rudnej (Alt Raudten). Miał m.in. dwóch synów: Chrystiana i Kaspra.

Chrystian (ur. 15.07.1636 r. – zm. 4.05.1689 r.) studiował w Szczecinie (Stettin), Lipsku (Leipzig) i Wittenberdze, podróżował po Holandii, Francji i Anglii, był autorem wielu prac naukowych m.in.: o językach orientalnych, o kabale żydowskiej i o piśmie żydowskim. Przeniósł się ze Śląska do Salzburg, gdzie zmarł. W 1668 roku został tajnym radcą dworu hra-

biego Palatynatu (Pfalzgraf) Chrystiana Augusta. Żonaty (x 1668 r.) z Anną Zofią Baumgart von Hohenstein, miał córkę N. – żonę N. bar. von Schuetz i syna – Jana Chrystiana (zm. ? 05.1716 r.) Knorr bar. von Rosenroth.

Kasper – brat Chrystiana, według Sinapiusa „theologus Glogoviensis”, miał trzech synów: Samuela – członka rady króla polskiego i saskiego, Chrystiana Antoniego – doktora praw, zmarłego we Wrocławiu (Breslau) w 1721 roku i Godfryda – w 1680 roku pastora w Wądrożu Wielkim (Gross Wandriss) koło Legnicy (Liegnitz).

W 1698 roku zmarła Anna Joanna von Knorr – żona Krzysztofa von Grundmann. Na Śląsku ród wymarł w XVIII wieku, istniały jeszcze linie w Hesji i Austrii.

Źródła:

Sinapius, t. II, s. 732–733

Błażek, t. II, s. 63–64

KNORR

(KNORR von ZOELTSCHEN)



W 1681 roku (13.11.) wpisany został w stan rycerski z predykatem „von Zoeltschen” Henryk Knorr.

W 1712 roku (16.08.) zmarł kupiec wrocławski Jan Chrystian Knorr von Zoeltschen.

Źródła:

Blažek, t. I, s. 53

Doerr, 165

KNUROWSKI

(von KNUROW, z KNUROWA)

Według Pilnáčka – drobna szlachta o nieznanym herbie, pochodząca z Knurowa (Knurow) koło Gliwicz (Gleiwitz) na Górnym Śląsku. Wydaje się jednak, że było to nazwisko i określenie zastępcze, używane w XVI wieku przez kolejnych właścicieli tej miejscowości: Welczków i Bujakowskich.

W 1525 roku Mikołaj z Knurowa (Knurow) sprzedał połowę tej miejscowości, którą posiadali jego przodkowie Welczkowie z Dębieńska Wielkiego (Gross Dubensko) koło Rybnika (Rybnik).

W 1532 roku Katarzyna – córka Piotra Knurowskiego, wdowa po Jakubie Walowskim z Pruskowa (Pruskau) koło Olesna (Rosenberg) sprze-

dała łan roli w Polskich Łanach (Polnisch Lohne) pod Strzelcami Opolskimi (Gross Strehlitz) Wąclawowi Żegotowi ze Słupska (Slupsko) koło Gliwicz (Gleiwitz).

W 1541 roku (27.06.) Katarzyna (ta sama?) i jej siostry: Anna Welczkowa i Alena Starowieyska zrzekają się wszelkich pretensji do spadku po zmarłym bracie Janie Welczku. Zob. też – Bujakowski.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 291

Landbuecher Opp.-Rat., nr 16a, 126

Zemská kniha..., nr 5

KOBACH

zob.

GNISE

KOBARITZ

zob.

KOPPERITZ

KOBELAU

zob.

KOBYLAGŁOWA**KOBELWITZ****(KOBYLIŃSKI?)**

Drobne rycerstwo z okolic Koźła (Cosel), występujące w dokumentach na przełomie XIV i XV wieku. Ich siedzibą były Kobylice (Kobelwitz) pod Koźłem (Cosel). Być może, byli protoplastami polskiego rodu Kobylińskich herbu Dołęga, którzy według heraldyków polskich pochodzili z Górnego Śląska.

W 1380 roku Clymko von Kobelwitz występuje jako świadek w dokumentach kozielskich księcia Konrada II oleśnicko-kozielskiego.

W 1423 roku (14.03.) Tomasz von Kobelwitz sprzedał 3 grzywny czynszu z Kobylic (Kobelwitz) altaryście z Głogówka (Oberglogau), Mikołajowi

Otonisowi. W 1445 roku (15.03.) Climko von Kobelwitz sprzedał Kobylice (Kobelwitz) i Dębową (Dembowa) koło Koźła (Cosel) Henrykowi Działowski (Salisch).

Wiecej nazwisko to nie występuje.

Źródła:

Uruski, t. VII, s. 51–52

Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemaligen Festung Cosel, Berlin 1866, s. 86, 103

Urban W., Wykaz regestów dokumentów Archiwum Archidiecejalnego we Wrocławiu, (w:) Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego, R. 2:1970, s. 417

KOBER**(KHOBER)**

W 1542 roku (1.07.) szlachectwo Rzeszy otrzymał Tomasz Kober, mieszczanin zgorzelecki. W latach 1530–1544 był członkiem rady miasta Zgorzelca (Goerlitz).

W 1720 roku Albrecht Fryderyk von Kober był

właścicielem majątków na lewym brzegu Nysy Łużyckiej.

Źródła:

Błażek, t. III, s. 90

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 22

KOBERSBERG

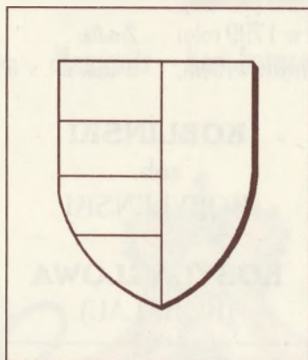


W 1499 roku (3.10.) szlachectwo Rzeszy otrzymał Jakub Kobersberg, właściciel majątków w księstwie świdnicko-jaworskim. Miał tylko córkę – Jadwigę, żonę Kaspra von Freund.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 64

KOBERSHAIN



Stary ród miśnieński, osiadły według Błażka na Śląsku, na przełomie XIV i XV wieku. W tym czasie jego przedstawiciele byli dziedzicznymi wójtami Lubania Śląskiego (Lauban). W 1402 roku Stefan von Kobershain sprzedał wójtostwo miastu Lubań Śląski (Lauban).

Według Jurka już w latach 1294–1297 na dworze książąt legnickich przebywał Apeczko von Ko-

bershein, jego synem był Konrad, w 1300 roku notowany na dworze książąt głogowskich.

Źródła:

Błażek, t. II, s. 64

Jurek T., Obce rycerstwo..., s. 243

Knothe H., Gesch. des oberlausitzer Adels..., s. 305

KOBES
(KOBES von CARDELL)



Fryderyk Kobes, porucznik pruskich wojsk inżynierskich (pontonierzy) w 1790 roku (11.09.) otrzymał szlachectwo Rzeszy z predykatem „von Cardell” – nazwiskiem swojej matki. Zmarł bezpotomnie 22.10.1834 roku, w randze generała-porucznika armii pruskiej.

Jego brat – Fryderyk Filip otrzymał w 1799 roku (11.01.) szlachectwo pruskie z tym samym herbem,

oraz w tym samym roku (14.01.) szlachectwo szwedzkie i inny herb.

Służył w armii szwedzkiej i zmarł jako szef artylerii szwedzkiej.

Źródła:

Błażek, t. I, s. 53

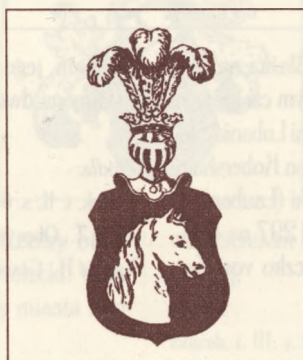
KOBLINSKI

zob.

KOBYLENSKI

KOBYŁAGŁOWA

(KOBELAU)



Średniowieczny ród rycerski pochodzący z Kobylej Głowy (Kobelau) w księstwie ziebickim, który przeszedł również do Polski. W Polsce ich herb nazwany został Alabanda vel Koniowaszja.

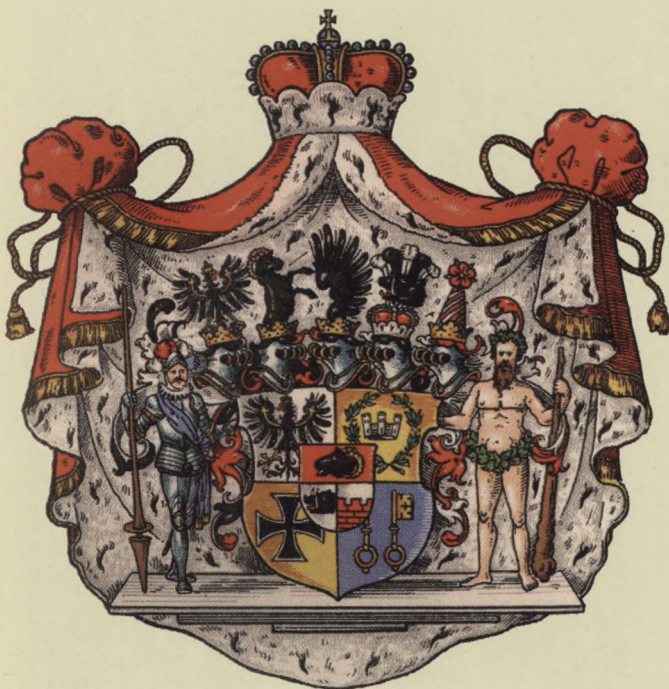
W latach 1228–1237 występuje w dokumentach

Stefan z Kobylągłowy, a w 1266 roku – comes Bertold. W 1281 roku (25.01.) w dokumentach głogowskich występuje Strzeżywoj i jego brat Dzierżek.

W 1278 roku Strzeżywoj sprzedał majątek



Haugwitz — herb baronowski



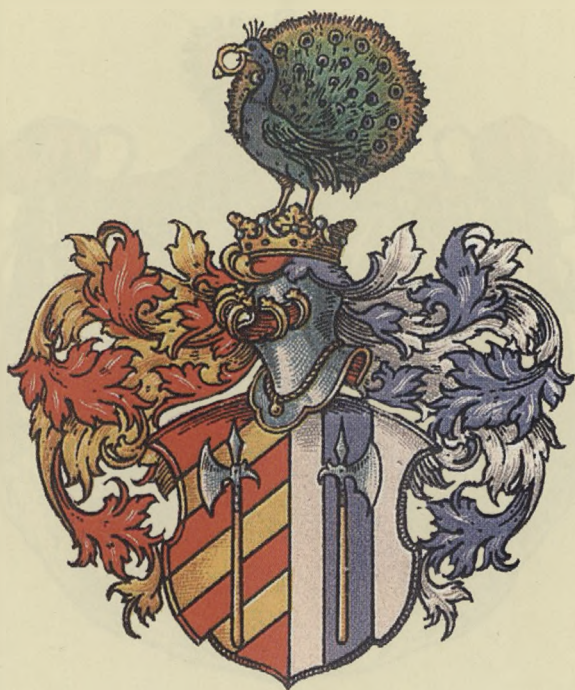
Haugwitz-Hardenberg-Reventlow — herb hrabiowski



Henckel-Donnersmarck — herb hrabiowski



Herberstein — herb hrabiowski



Hiller — herb baronowski



Hochberg — herb baronowski



Hohenlohe — herb książąt z Ujazdu



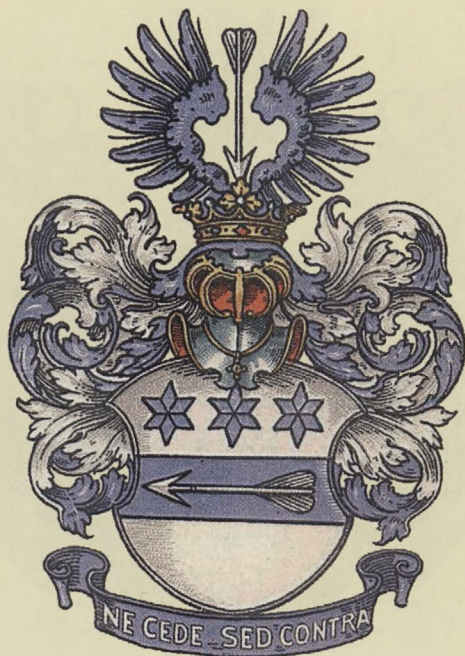
Hundt — herb baronowski



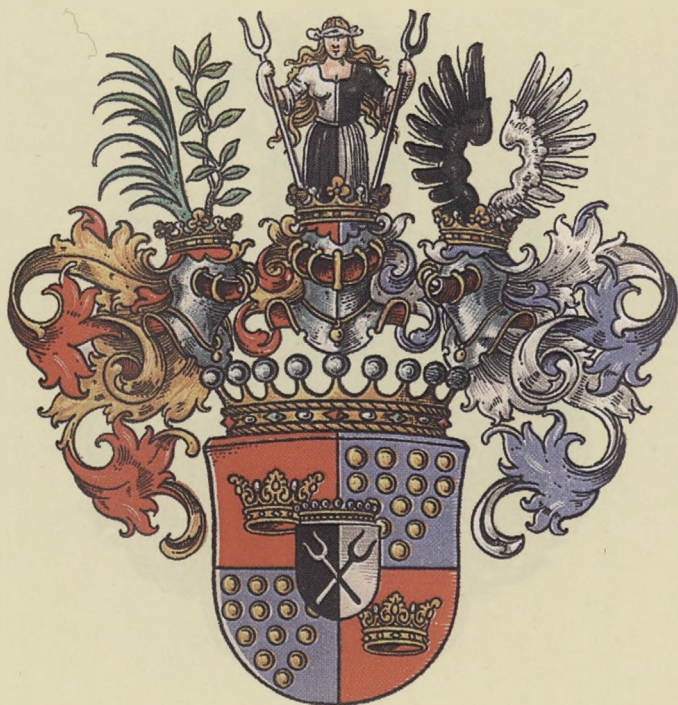
Jerin — herb szlachecki



Jordan — herb szlachecki



Jordan — herb szlachecki



Kalckreuth — herb hrabiowski



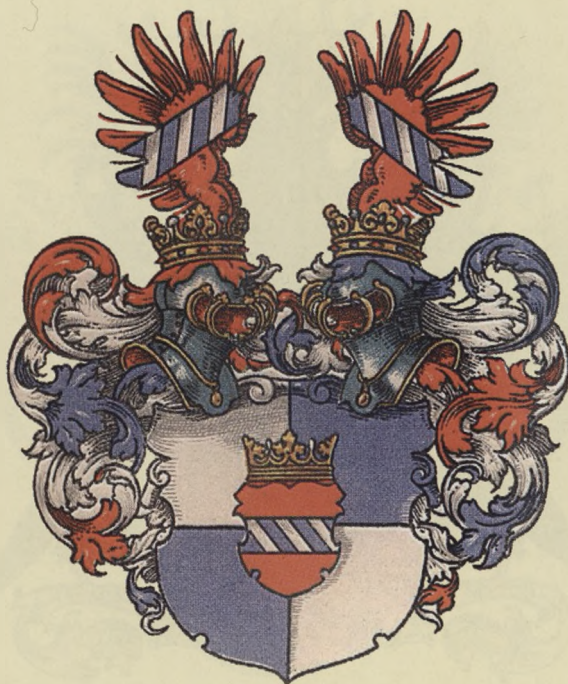
Keltsch — herb szlachecki



Kessel — herb baronowski



Kittlitz — herb baronowski



Knobelsdorff — herb baronowski

w Muszkowicach (Moschwitz) koło Ząbkowic Śląskich (Frankenstein). Z tego dokumentu zachowała się pieczęć publikowana przez Pfotenhauera z napisem: „Streziwoi de Cobwągłowa”. Zachowała się też pieczęć Stefana z napisem: „S. Stephani de Gobyleglov”.

Stefan II był bratankiem Strzeżywoja, miał syna

Pawła i córkę Paulinę, znanych z dokumentów z 1300 roku.

Źródła:

Pilnáček, t. I, s. 291

Pfotenhauer: Die schlesischen Siegel von 1250 bis 1300 beziehentlich 1327, Breslau 1879

KOBYLENSKI (KOBLINSKI, KOBYLSKI)

Drobna szlachta pochodząca z bliżej nie zidentyfikowanego Kobyłina koło Olesna (Rosenberg) na Górnym Śląsku, nie notowana w żadnych starych herbarzach.

W księgach ziemskich księstwa opolsko-raciborskiego w 1527 roku występuje Paweł Kobylenski, który sprzedaje wieś Kobyłino w ziemi oleskiej Mikołajowi Koschitskiemu.

W 1620 roku Samuel Kobylski z Demina (?) brał udział w poselstwie Andrzeja Kochcickiego do Warszawy w sprawie sporów granicznych, prawdopodobnie posiadał majątek na granicy śląsko-polskiej.

W 1772 roku Michał Albrecht Schneidemesser (?) zwany Koblinskim był właścicielem Skałag (Skalung) koło Kluczborka (Kreuzburg).

Według Adelslexikon były dwa różne rody: Koblinski herbu Dąbrowa i Kobylinski herbu Łódzia. Koblinscy herbu Dąbrowa wywodzili się z Mazur (Mazowska?): Maciej Schneidemesser był żonaty

z Anną Krystyną Koblinską (zm. 1779 r.). W 1775 roku (12.09.) jego syn – Michał Albrecht Schneidemesser otrzymał szlachectwo pruskie ze zmianą nazwiska na „von Koblinski”. Był on siostrzeńcem rotmistrza wojsk pruskich Marcina Fryderyka Koblinskiego i adoptowanym synem wdowy po nim – z domu N. Gotschalkowskiej.

Kobylinscy (Kobylenscy) herbu Łódzia pochodzili z Kobyłina koło Konina. Piotr von Kobylinski uzyskał szlachectwo pruskie (ur. 1772 r. – zm. 1833 r.).

Źródła:

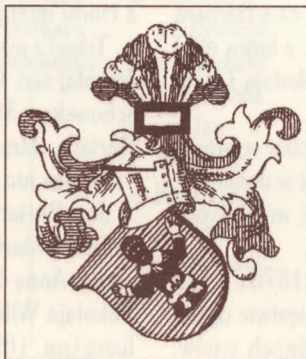
Landbuecher Opp.-Rat., nr 118

Mosbach A., Dwa poselstwa do Polski przez Szlązaków odprawione w latach 1611 i 1620, Poznań 1863, s. 41

Gawel H., Die Geschichte der Stadt Konstadt O/S. Kreuzburg, (brw ok. 1933), s. 44

Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 338–339, 340

KOBYLKA (KOBYLKA z KOBYLIHO, KOBYLKA von SCHOENWIESEN)



Stary ród morawski herbu Mora i Mora odmiana, pochodzący z Krasnego Pola (Schoenwiese) koło Głubczyc (Leobschuetz) na Górnym Śląsku, w księstwie karniowskim. Miejscowość ta posiadała morawską nazwę Kobyle. Na Morawach istniał również ród Kobylków, ale zupełnie innego herbu. W Polsce, na Mazowszu i w księstwie siewierskim, występują w dokumentach Kobylkowie herbu Mora, nie wiadomo, jakie były ich związki z górnośląskimi Kobylkami. Pilnáček sugeruje, że Kobylkowie górnośląscy byli polskiego pochodzenia, bardziej prawdopodobne, że było odwrotnie. Legendy herbowe polska i górnośląska są identyczne.

W dokumentach górnośląskich występują od początku XIV wieku: w 1307 roku Waclaw Kobylka w dokumentach księstwa opawskiego, w 1313 roku tenże Waclaw w dokumentach raciborskich, a w 1331 roku – cieszyńskich. W dokumentach księcia Każka cieszyńskiego w 1370 roku występuje Jan Kobylka.

W pierwszej połowie XV wieku występuje w dokumentach Smil Kobylka z Kobyliho: w 1447 roku kupił od Jana Skrbenskego Studénkę (Stauding) w księstwie opawskim, posiadał również Albrechtice (Gross Olbersdorf) po zmarłym bracie Girziku oraz Bílovec (Wagstadt) w księstwie opawskim.

Po śmierci Smila przed 1453 rokiem, majątki przejął jego brat – Oldrzych (Ulryk), który w 1453 roku (2.01.) przekazał Albrechtice (Gross Olbersdorf) Tomanowi z Kovalovic, a w 1455 roku (5.11.) sprzedał Studénkę (Stauding) Hrziwnaczowi z Herraltic (Herrlitz). Miał dwóch synów – Wawrzyńca, o którym nic nie wiadomo oraz Buriana (zm. przed 1512 r.) – żonatego (x przed 1492 r.) z Barbarą Hinal von Kornitz (zm. po 1512 r.), z którą miał czterech synów: Waclawa, Jana, Mikołaja i Henryka.

O Mikołaju nic nie wiadomo, Waclaw występuje w 1521 roku (9.07.) jako świadek w dokumencie księcia Walentyna raciborskiego; miał dwóch synów: Henryka i Jana.

Najmłodszy z braci – Henryk (zm. 1576 r.), właściciel majątku Podoli (Podoly) w księstwie opawskim, żonaty z Anną Zoubek, miał dwóch synów: Jana sen. (ur. 1545 r. – zm. 1630 r.), żonatego

dwukrotnie: 1. z Anną von Eder i 2. z Magdaleną Przepyską – jego potomkowie przenieśli się na Morawy; i Waclawa (ur. 1618 r.), żonatego z Elżbietą Weroniką Martinkovską; miał córkę – Katarzynę Joannę.

Jan (zm. 1544 r.) – starszy brat Henryka, był właścicielem Krasnego Pola (Schoenwiese), gdzie w kościele znajduje się jego nagrobek. Żonaty dwukrotnie: 1. (x 1512 r.) z Anną von Bayer, 2. z Anną von Schindel. Miał potomstwo tylko z drugiego małżeństwa: Buriana, Jerzego, Mikołaja sen., Barbarę, Magdalenę i Katarzynę. Z córek – Barbara była żoną Zybrzyda z Bobolusk (Boboluszki, Bobelwitz, Boblowitz), Magdalena – żoną Jana Bourzka, a Katarzyna – Jana von Dirschel (Držkovski).

Synowie: Burian, Jerzy i Mikołaj sen. w 1557 roku sprzedali rodowe Krasne Pole (Schoenwiese) Fryderykowi Berzkowskiemu.

Najstarszy – Burian (zm. 1584 r.), znany z lat 1556–1584, był właścicielem części Štěplovca (Stempłowicz) i miał dwóch synów: Waclawa – żonatego z Katarzyną Zastrzil i Jana jun. – żonatego z Magdaleną Podstatzki z Prusinovic.

Brat Buriana – Jerzy, był właścicielem drugiej części Štěplovca (Stempłowicz). Żonaty z Julianą Stabłowską z Kovalovic (wg Pilnáčka z Julią Sosnowską z Vyčap), zmarł w 1562 roku, pozostawiając nieletnie dzieci: Ewę – później żonę Macieja Matuschka z Topolczan i Mikołaja jun., którymi opiekowali się ich stryjdowie Burian i Mikołaj sen. Mikołaj jun. (zm. 1600 r.), właściciel majątku Střilky na Morawach, żonaty z Joanną Horecką z Horki miał jednego syna i kilka córek.

Trzeci z synów Jana, a brat Buriana i Jerzego – Mikołaj sen. (zm. 1605 r.), żonaty z Barbarą Moschowską z Morawczina, miał trzech synów: Jana Buriana, Jerzego i Karola Dawida sen. O średnim – Jerzym nic nie wiadomo.

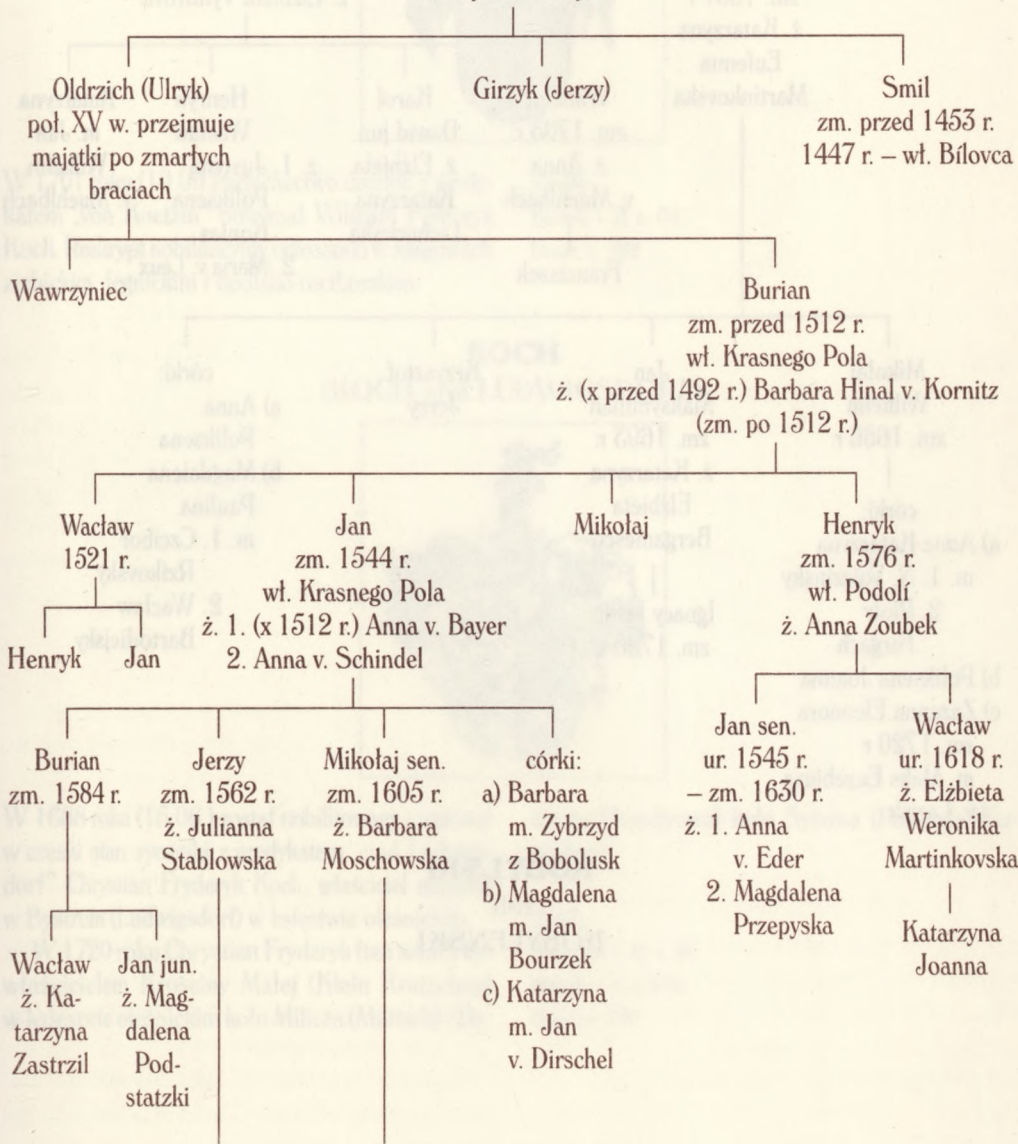
Jan Burian (zm. 1637 r.), żonaty z Katarzyną Eufemią Martinkovską, miał trzech synów i dwie córki: Annę Poliksenę, Magdalenę Paulinę oraz Mikołaja Wilhelma (zm. 1666 r.), Jana Maksymiliana (zm. 1693 r.) i Krzysztofa Jerzego. Wszyscy posiadali majątki na Morawach.

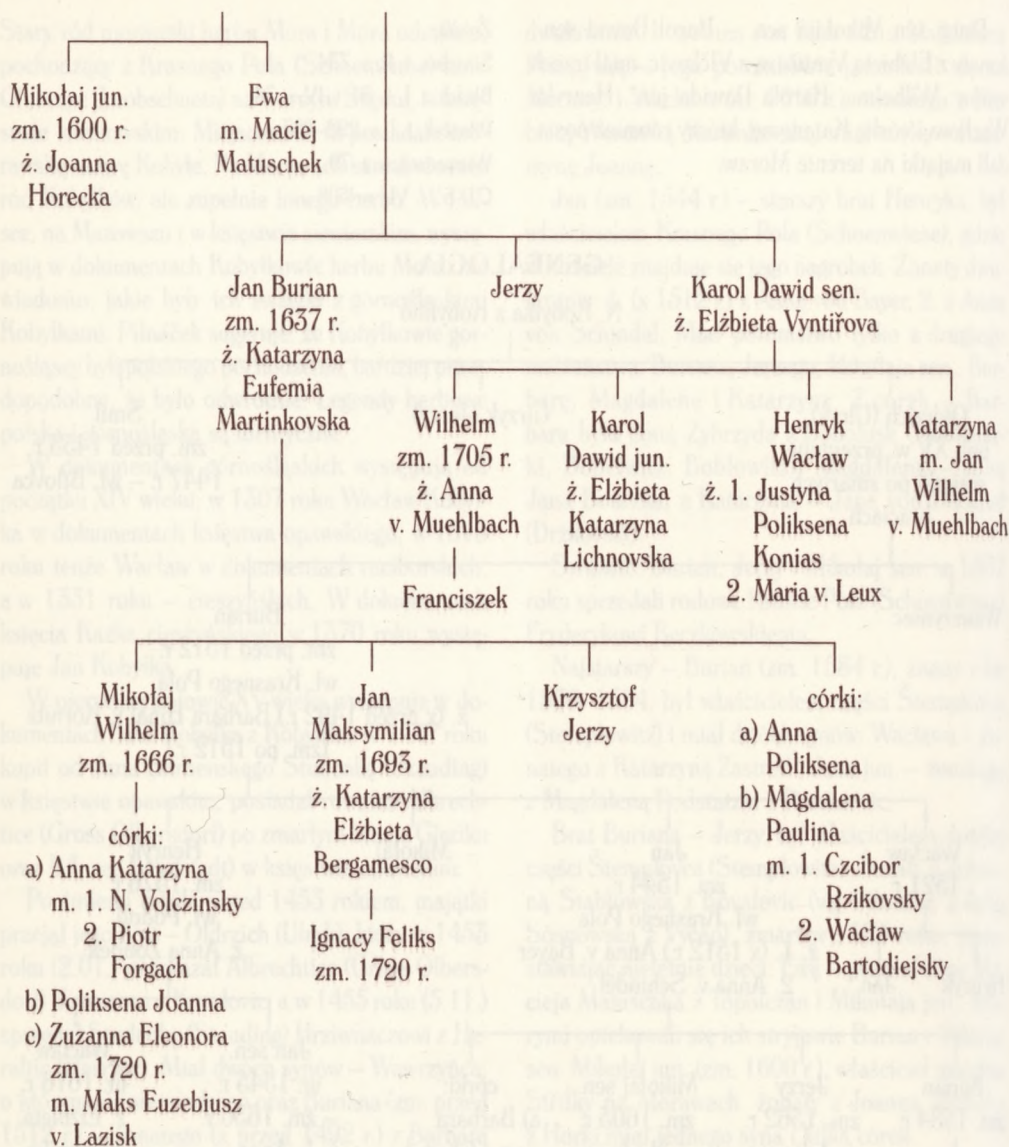
Drugi syn Mikołaja sen. – Karol Dawid sen., żonaty z Elżbietą Vyntiřovą z Vlčkovic, miał trzech synów: Wilhelma, Karola Dawida jun., Henryka Wacława i córkę Katarzynę, którzy również posiadali majątki na terenie Moraw.

Źródła:
Sinapius, t. II, s. 734
Blažek, t. I, s. 54; t. IV, s. 34
Pilnáček, t. I, s. 292–293
Wappensagen, s. 79
C.D.S., t. VI, nr 508

GENEALOGIA

N. Kobylka z Kobylího



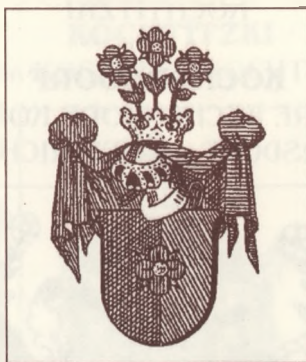


KOBYLSKI

zob.

KOBYLENSKI

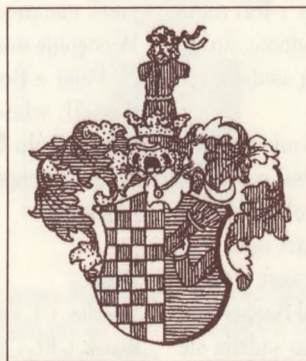
KOCH
(KOCH von KOETZIN)



W 1701 roku (10.09.) szlachectwo czeskie z predykatem „von Koetzin” otrzymał Wilibald Fryderyk Koch. Reskrypt nobilitacyjny ogłoszono w księstwach ziebickim, legnickim i opolsko-raciborskim.

Źródła:
Błażek, t. II, s. 64
Doerr, s. 182

KOCH
(KOCH und LUDWIGSDORF)



W 1688 roku (15.06.) został nobilitowany i wpisany w czeski stan rycerski z predykatem „und Ludwigsdorf” Chrystian Fryderyk Koch, właściciel majątku w Bystrem (Ludwigsdorf) w księstwie oleśnickim.

W 1720 roku Chrystian Fryderyk (ten sam?) był właścicielem Krościny Małej (Klein Krutschen) w księstwie oleśnickim koło Milicza (Militsch) i Dą-

browy (Dambrowa) koło Sycowa (Polnisch War-
tenberg).

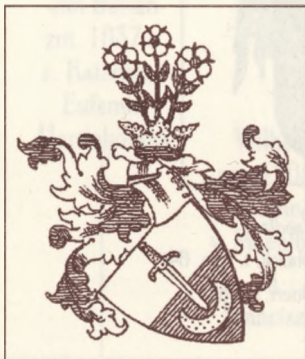
Źródła:
Sinapius, t. II, s. 64
Błażek, t. I, s. 519
Doerr, s. 170

KOCHCICKI

zob.

KOCHTITZKI

KOCHERSDORF

(KOCHENDORF, KECHENDORF, KOECHENDORF,
KOCHERSDORF von HEINRICHSORF)

Śląski ród zaliczany do szlachty opawskiej, pochodzący z nieistniejącej miejscowości Kochersdorf vel Kochendorf, którą posiadał do około 1460 roku. Później nabyli Heinrichsdorf (nie wiadomo, który) i tę miejscowość podawali jako swoją siedzibę rodową.

W 1535 roku Melchior von Kochendorf występował w dokumentach Pszczyny (Pless), posiadał jakiś dom w tym mieście. W 1610 roku Baltazar Kochendorf von Heinrichsdorf zawarł ugodę ze swoją żoną, Elżbietą Pogorską, w sprawie podziału 200 talarów, które później otrzymał Kasper jun. (syn?). Ta sama Elżbieta w 1608 roku sądziła się z Fryderykiem Kottulińskim.

Dorota Kochendorf von Heinrichsdorf w 1648 roku była żoną Jana Stengowskiego i posiadała jakiś majątek w Boryni Dolnej (Nieder Borin). Występuje ona w dokumentach również jako żona N. Pelki z Borzysławic (Borislawitz) koło Koźła (Cosel), właścicielka Rudnicy Małej (Rudnitzmuehle koło Opola?) i w 1678 roku jako matka Adama Stengowskiego, żonatego z Katarzyną von Ketzler.

Źródła:

Sinapius, t. I, s. 519

Błażek, t. III, s. 25; t. IV, s. 34

Pilnáček, t. III, s. 699–700

KOCHLOWSKI

(TSCHAMMER KOCHLOWSKI genannt, KOCHLOWSKI)

Nazwisko to pojawia się około 1450 roku, jako nazwisko zastępcze Jana Tschammera (Hans Tschammer Kochlowski genannt), właściciela Skaląg (Skalung) koło Kluczborka (Kreuzburg). Jego córka N., była żoną Konrada von Spiegel.

W Chrościnie Opolskiej (Chroszczinna) w drugiej połowie XV wieku (w 1487 r.) istniał majątek zwany „Kachlowskische gut”. Nie wiadomo, czy należy go łączyć z Kochlowskimi.

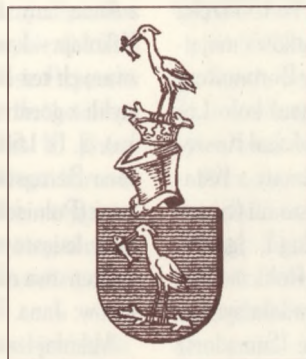
Nazwisko urobione od miejscowości Kochlowice (Kochelsdorf) koło Kluczborka (Kreuzburg).

zob.

TSCHAMMER

KOCHTITZKI

(KOCHTITZKI von KOCHTITZ, KOCHTIZKY, KOHCICKI)



Herb de Witt-Kochcicki

Według legendy, podanej również przez Bartosza Paprockiego, stary ród morawski znany już od około 860 roku, skąd przybył do Czech około 900 roku, a do Polski miał przybyć razem z Dąbrówką. Początkowo w herbie rodowym podobno posiadali gęś, która później została zamieniona na czapłę lub żurawia, trzymającego w dziobie rybę. Niektórzy historycy błędnie uważają, że jest to odmiana polskiego herbu Taczała.

Pierwszym historycznym przedstawicielem tego rodu był rycerz Reinecius (Reintius) (zm. ok. 1329 r.) Kochtitzki z Kochtitz, występujący w dokumentach w 1307 roku. Według Almanachu Gotajskiego miał on otrzymać od cesarza pas rycerski. Początkowo posiadał Lomierz (Rozmierz, Rosmierz) koło Strze-

lec Opolskich (Gross Strehlitz), którą zamienił na Kochcice (Kochtschuetz) koło Lublińca (Lublinitz). Jego synem był Rupert, zaś wnukiem Heralt, żyjący około 1377 roku, zaś synem Heralta był Jaschko vel Jaszek (zm. ok. 1411 r.). Według L. Igalfy-Igaly służył on razem ze Strzelą królowi Władysławowi Jagiello i brał udział w bitwie pod Grunwaldem w szeregach rycerstwa polskiego. Być może jest on identyczny z wymienianym przez Długosza Jeszkiem Ślązakiem. Informacje te nie są jednak pewne.

W pełni udokumentowanym przedstawicielem tego rodu był dopiero syn Jaschka – Mikołaj (Nicol), żonaty (x ok. 1427 r.) z N. Planknar von Kinsperg. Miał on syna – Ruperta, właściciela Ciężko-

wic (Czienskowitz) koło Koźła (Cosel), żonatego (x ok. 1469 r.) z N. Strzelą. Rupert miał dwóch synów: Lamberta i Hermana I.

Lambert, żonaty z N. Osorowską z Osorowa pod Bytomiem (Beuthen), (Ożarowską z Ożarowic w księstwie siewierskim?), miał tylko dwie córki, z których starsza zmarła w dzieciństwie, a młodsza wyszła za mąż za polskiego rycerza N. Teschowskiego (Cieszowskiego?) z Koźłowej Góry.

Herman I (ur. 1455 r. – zm. 1539 r.), właściciel Lublińca (Lublinitz), Koszęcina (Koschentin), Kochcic (Kochtschuetz), Boronowa (Boronow), przebywał na dworze księcia Mikołaja Przemysłydy opawskiego, następnie był prezydentem kamery węgierskiej i czeskiej; z ramienia króla czeskiego wyjeżdżał jako poseł na dwór turecki. W wieku 60 lat został marszałkiem dworu ostatniego księcia raciborskiego – Walentyna Przemysłydy. W 1533 roku dokonuje rozgraniczenia swoich majątków i majątków Jerzego Diwkowskiego pomiędzy Boronowem (Boronow), a Sierakowem (Schierokau) koło Lublińca (Lublinitz). Przed śmiercią przekazał Koszęcin (Koschentin) swojemu synowi. Żonaty z Katarzyną, córką Henryka von Stolz z Gostonii (Simsdorf) koło Prudnika (Neustadt), według L. Igalfy-Igaly wdową po Henryku Lasocie z Rokicia (Rokitsch) koło Koźła (Cosel), z którym miała syna – Mikołaja Lasotę. Rodową Gostomię (Simsdorf) wniosła mu w wianie.

Herman I miał jednego syna – Jana I i pięć córek: Zofia była żoną Piotra Kiczki z Płużnicy (Pluschnitz) koło Toszka (Tost), Machna (Małgorzata) – żoną jego brata Adama, Dorota, właścicielka Cieżkowic (Czienskowitz) – bardzo krótko żoną Jerzego Schelihi, który po jej śmierci ożenił się (x przed 1544 r.) z Anną von Reiswitz, Jadwiga – była przełożoną klasztoru dominikanek w Raciborzu (Ratibor), zaś Magdalena – żoną Bernarda Sukowskiego z Sukowic (Suckowitz) koło Koźła (Cosel).

Jan I (zm. 1549 r.) – syn Hermana I, odziedziczył po ojcu wszystkie majątki oraz po matce Gierałtowie (Geraltowitz) koło Koźła (Cosel). Sprawował urząd starosty księstwa opolsko-raciborskiego. Żonaty z Faustyną (wg części historyków – Justyną), córką Jana sen. Jordana ze Starego Pacz-

kowa (Alt Patschkau), właściciela Grzędzina (Grzenzin) koło Raciborza (Ratibor), miał kilkoro dzieci, w tym dwóch synów: Jana II i Hermana II. Żona po jego śmierci wyszła za mąż (x ok. 1560 r.), za przybyłego z Polski Marcina Dzierżanowskiego.

Herman II – syn Jana I, żonaty był z Anną, córką Mikołaja Lasoty ze Steblowa (Stebłów, Stoeblau) koło Koźła (Cosel), kanclerza księstwa opolsko-raciborskiego. Miał syna – Hermana III, który odziedziczył po matce Steblów (Stebłów, Stoeblau).

Brat Hermana II – Jan II (ur. 1543 r.), radca kamery cesarskiej Górnego i Dolnego Śląska we Wrocławiu (Breslau), kilkakrotnie jeździł w poselstwie do Warszawy, m.in. był posłem cesarza Rudolfa II na sejm konwokacyjny. Zmarł we Wrocławiu (Breslau) 11.01.1611 roku, pochowany został w Lublińcu (Lublinitz). Żonaty dwukrotnie: 1. (x 1564 r.) z Anną (zm. 1581 r.) Zarebą z Kalinowa, córką Mikołaja – kasztelana nakielskiego. (Zarebów tych, zwanych też Kalinowskimi historycy śląscy często mylili z górnośląskimi Kalinowskimi herbu Kalinowa), 2. (x 1581 r.) z Elżbietą (zm. 1608 r.), córką Jana Bernarda bar. von Maltzan, właściciela Sycowa (Polnisch Wartenberg) i Bralina (Bralin), starosty księstwa opolsko-raciborskiego. Z drugiego małżeństwa nie miał dzieci, z pierwszego – dwóch synów: Jana III i Mikołaja.

Mikołaj (zm. 1634 r.) – jeden z nielicznych w rodzinie katolików, był starostą księstwa nyskiego i członkiem rady biskupów wrocławskich. Tytułował się również członkiem rady cesarskiej, ale nie wiadomo, czy miał do tego prawo. Pod koniec XVI wieku wziął udział w poselstwie Eryka Lasoty na Sicz Zaporoską. W 1609 roku kupił od biskupów wrocławskich okręg Ujazd (Ujest) koło Koźła (Cosel) z miastem i dwunastoma wsiami. W dokumentach jako swoją siedzibę podawał również Brzezinę Polską (Klein Briesen) koło Nysy (Neisse). Żonaty z Anną Marią, córką Krzysztofa von Maltitz, starosty księstwa nyskiego, właściciela Doboszowic (Hertwigswalde) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein), która była fundatorką sanktuarium św. Anny na Górze Św. Anny (Annaberg) koło Strzelca Opolskich (Gross Strehlitz). Doboszowice (Hertwigswalde) otrzymał w wianie żony.

Miał córkę – Annę Julianę, żonę (x 17.10.1622 r.) Jerzego Krzysztofa I bar. Proskowskiego, właściciela Prószkowa (Proskau) koło Opola (Oppeln) i Białej (Zuelz) koło Prudnika (Neustadt). Prokowski zmarł około 1630 roku. Anna Julianna była prawdopodobnie jeszcze dwukrotnie zamężna: około 1639 roku z generalnym kwatermistrzem cesarskim z Wodzisławia Śląskiego (Loslau) Leonem Cropello de Medici, a następnie z pułkownikiem wojsk królewskich Joachimem von Mitzlaf. W 1664 roku była już po raz trzeci wdową.

Według niektórych historyków (błędnie) syn Mikołaja – Jan Jerzy, uczeń gimnazjum w Brzegu (Brieg), w 1609 roku (26.08.) utopił się w Odrze. Bardziej prawdopodobne, że był on synem Jana III Kochcickiego i bratem Andrzeja i Mikołaja.

Jan III (zm. po 1612 r.) – syn Jana II, a brat Mikołaja, był około 1607 roku sędzią ziemskim księstwa opolsko-raciborskiego, a następnie, w 1611 roku starostą tegoż księstwa. Bartosz Paprocki dedykował mu rozdział poświęcony Kochcickim, w którym opisał początki rodu. Jan III przed swoją śmiercią otrzymał tytuł czeskiego barona. W 1612 roku sprzedał część swoich majątków Andrzejowi Dzierżanowskiemu. Jego żona nie jest znana, miał kilkoro dzieci, w tym dwóch synów: Andrzeja i Karola.

Andrzej – najwybitniejszy przedstawiciel rodu, po studiach w Wittenberdze, wybudował w Koszęcinie (Koschentin) koło Lublińca (Lublinitz) swoją nową rezydencję, w której znajdowała się największa i najbardziej znana na Górnym Śląsku biblioteka. Walenty Rozdziński dedykował mu głośny swój poemat „Officina ferraria”. W latach 1618–1622 był starostą księstwa opolsko-raciborskiego, w 1618 roku kupił państwo Koźle (Cosel), po swojej babce Katarzynie von Koenigsfelder odziedziczył (?) państwo Turawa (Turawa) koło Opola (Oppeln) oraz wolny dom w Opolu (Oppeln). W okresie „rebelii” szlachty śląskiej bardzo aktywnie zaangażował się po stronie obozu protestanckiego. W listopadzie i grudniu 1620 roku był posłem króla Fryderyka w Warszawie. Na czele własnego oddziału bronił Koźla (Cosel) przed armią cesarską, był członkiem rady wojennej króla szwedzkiego i puł-

kownikiem, a następnie brygadierem armii szwedzkiej. Po klęsce armii szwedzkiej uciekł na północ Niemiec i w 1632 roku wrócił do swoich majątków. W 1633 roku został ujęty przez „cesarskich”, przewieziony do Wiednia, gdzie według jednych źródeł został ścięty, a według innych zmarł w więzieniu, w wieku 68 lat. Ciało przewiezione zostało do Koźla (Cosel) i pochowane w kościele parafialnym. Oficjalny pogrzeb odbył się dopiero w XIX wieku. Jego majątki skonfiskowano, Lubliniec (Lublinitz) kupili krakowscy Cellari, a Koszęcin (Koschentin) Blachowie. Koźle (Cosel) przejęła kamera cesarska. Większość Kochcickich wyemigrowała ze Śląska do Polski i Saksonii. Andrzej, żonaty z Barbarą Katarzyną, córką Jana von Sedlnitzki, miał syna – Andrzeja jun., który po studiach w Lejdzie wrócił na Śląsk; żonaty z Marianną bar. von Czigan, służył w wojsku szwedzkim.

W 1644 roku w wykazie biskupa wrocławskiego Karola Ferdynanda Wazy notowani byli tylko dwaj katolicycy przedstawiciele tego rodu: Herman i Krzysztof. Nie odgrywali już większej roli.

Prawdopodobnie braćmi Andrzeja byli: Jerzy Fryderyk i wspomniany Krzysztof oraz Karol.

Jerzy Fryderyk (zm. 1619 r.) był właścicielem Woźnik (Woischnik) i Lubszy (Lubschau) koło Lublińca (Lublinitz). W 1613 roku toczył spór z biskupem krakowskim o granice pomiędzy Koziegłowami a Woźnikami (Woischnik). Żonaty z Barbarą Gosławską z Bebelna, miał syna – Jerzego Fryderyka jun., również zwolennika obozu protestantów. Jego majątki zostały skonfiskowane. Barbara Gosławska, wdowa po Jerzym Fryderyku wyszła ponownie za mąż za polskiego kuźnika, Mikołaja Salomona Benedyktowicza z Mysłowic (Mysłowitz).

Krzysztof bar. Kochcicki – katolik, właściciel Lipowej (Lindewiese) koło Nysy (Neisse) i Przydroża (Schnellendorf) koło Niemodlina (Falkenberg) był członkiem rady biskupów wrocławskich i w 1617 roku starostą Otmuchowa (Ottmachau). Po 1617 roku kupił zamek Sarny (Scharfeneck) w hrabstwie kłodzkim.

Kontynuatorem rodu była linia Karola, który miał syna – Hermana IV, katolika, wymienionego w wykazie biskupa wrocławskiego. Jego syn – Je-

rzy, żonaty był z Elżbietą Strzelą z Rokicia (Rokitsch) koło Kozła (Cosel). Syn Jerzego – Karol Bernard bar. von Kochtitzki osiadł w Saksonii, gdzie w 1726 roku (14.11.) we wniosku o nadanie szlachectwa (indygenat?) saskiego pisał, że jego pradziad (Karol) był bratem znanego Andrzeja Kochcickiego. Żonaty z Jadwigą von Paczenski und Tenczin, miał syna – Jana Adama, kapitana wojsk polskich, żonatego z Anną Szarłottą von Frankenberg. Ich syn – Karol Wiktor (ur. 1750 r. – zm. 1818 r.) był kapitanem wojsk saskich, żonaty z Karoliną von Leipziger (ur. 1751 r. – zm. 1829 r.).

W 1549 roku N. Kochtitzki był więziony w Częstochowie, co spowodowało interwencję cesarza.

Na początku XVII wieku występują jeszcze w dokumentach Jan Wolf, w 1622 roku student w Ołomuńcu (Olomouc, Olmuetz); Joachim Kochtitzki, żonaty z Ludmiłą Strzelą, wdową po N. Krzydłowskim z Szymiszowa (Schimischof) koło Strzelec Opolskich (Gross Stehlitz) oraz Maksymilian Ferdynand, występujący w dokumentach w 1629 roku. Jego siostra – Anna Maria w 1641 roku była wdową po Mikołaju von Trach, zmarła 3.03.1659 roku. Miała syna – Jana Krzysztofa von Trach, który w chwili śmierci matki miał 18 lat.

Z innych kobiet – w dokumentach występuje Anna Kochcicka, w 1604 roku żona Jerzego Pelki, w 1609 roku Anna (ta sama?) była żoną Krzysztofa Pelki. W 1618 roku również Anna (inna) była żoną Jana Geraltowskiego właściciela Šilheřovic (Schillersdorf) koło Opawy (Troppau). W 1633 roku Anna Julianna Kochcicka była żoną Krzysztofa Proskowskiego, właściciela Hradca (Graetz) koło Opawy (Troppau). W 1639 roku Anna Maria z Zakrzowa (Sackrau) (którego?) była żoną Jana Jerzego Czigana (zm. 6.01.1640 r.). W 1650 roku Julianna – córka Joachima bar. Kochcickiego zaręczyła się z Janem Blankowskim z Turawy (Turawa). Zmarła w 1670 roku na zamku w Doboszowicach (Hertwigswalde) koło Żąbkowic Śląskich (Frankenstein).

W 1658 roku Katarzyna Kochcicka, żona N. Welczka (z Łabęd – Laband?) była matką chrześną Heleny Starzyńskiej z Ziemieć (Ziemientitz) koło Gliwic (Gleiwitz). Anna Katarzyna Leopoldyna Kochcicka w 1673 roku była żoną rotmistrza wojsk cesarskich Henryka de Witt (zm. przed 1688 r.), w 1688 roku (1.06.) jako wdowa uzyskała potwierdzenie starego tytułu barona i zgodę na dodanie herbu Kochcickich do herbu de Witt dla swoich dzieci: Rudolfa Krzysztofa Przemysława i Marii Katarzyny Barbary.

Źródła:

- Paprocki B., Sstambuch Ślęzský...
 Sinapius, t. II, s. 356–357
 Błażek, t. I, s. 54; t. IV, s. 34
 Pilnáček, t. I, s. 294–296
 Landbuecher Opp.-Rat., nr 99, 129, 143, 144, 145, 216, 233, 237, 243, 244, 276, 284
 Zemska kniha..., nr. 8, 22, 23, 24, 25, 26, 104, 105, 122, 126, 135, 136
 Doerr, s. 170
 Mosbach A., Dwa poselstwa do Polski przez Szlęzaków odprawione w latach 1611 i 1620, Poznań 1863, s. 36, 41
 Weltzel A., Geschichte der Stadt und Herrschaft von Guttenberg, Ratibor 1882, s. 51
 Weltzel A., Geschichte der Stadt, Herrschaft und ehemaligen Festung Cosel, Berlin 1866, s. 136, 152, 179, 183, 184, 195
 Kahl C., Das Majorat Turawa (bmw-Niemcy), (brw-ok. 1990), s. 30, 31, 33
 Randt, Neue Quellen zur Kenntnis der nationalen Herkunft des oberschlesischen Adels. (w:) Aus Oberschlesiens Vergangenheit und Gegenwart, H. I, Gleiwitz 1922, s. 6, 12
 Igalfy-Igaly L., Die Freiherren Kochtitzky von Kochtitz und Lublinitz, (w:) Jahresberichte der Geschichte Adler, 1979/81, s. 123–141
 Haertel E., Andreas Freiherr von Kochtitzky ein Maezen Oberschlesiens um die Zeit des Dreissigjaehrigen Krieges, (w:) Der Oberschlesier, 1936 s. 487–493, 578–584
 Genealogisches Handbuch des Adels – Adelslexikon, Bd. VI, Limburg 1987, s. 349

GENEALOGIA

Reinecius (Reintius)

zm. ok. 1329 r.

1307 r. – pas rycerski
zamienił Rozmierz na Kochcice

Rupert

Heralt

ok. 1377 r.

Jaschko

zm. ok. 1411 r.

Mikołaj (Nicol)

ż. (x ok. 1427 r.) N. Planknar v. Kinsperg

Rupert

wł. Ciężkowic

ż. (x ok. 1469 r.) N. Strzela

Lambert

ż. N. Osorowska
z Osorowa

córki:

a) N. zm. w dziec.

b) N., m. N. Teschowski
z Kozłowej Góry

Herman I

ur. 1455 r. – zm. 1539 r.

marsz. dworu ks. Walentyna Przemyśliły
wł. Lublińca, Koszęcina, Kochcic
ż. Katarzyna v. Stolz z Gostonii

Jan I

zm. 1549 r.

starosta

ks. opolsko-racib.

wł. Lublińca,

Koszęcina, Kochcic

i Gierałtowic

ż. Faustyna

v. Jordan

z Grzędzina

córki:

a) Zofia, m. Piotr

Kiczka z Płużnicy

b) Machna, m. Adam

Kiczka z Płużnicy

c) Dorota

wł. Ciężkowic

m. Jerzy Scheliha

d) Jadwiga – przeł.

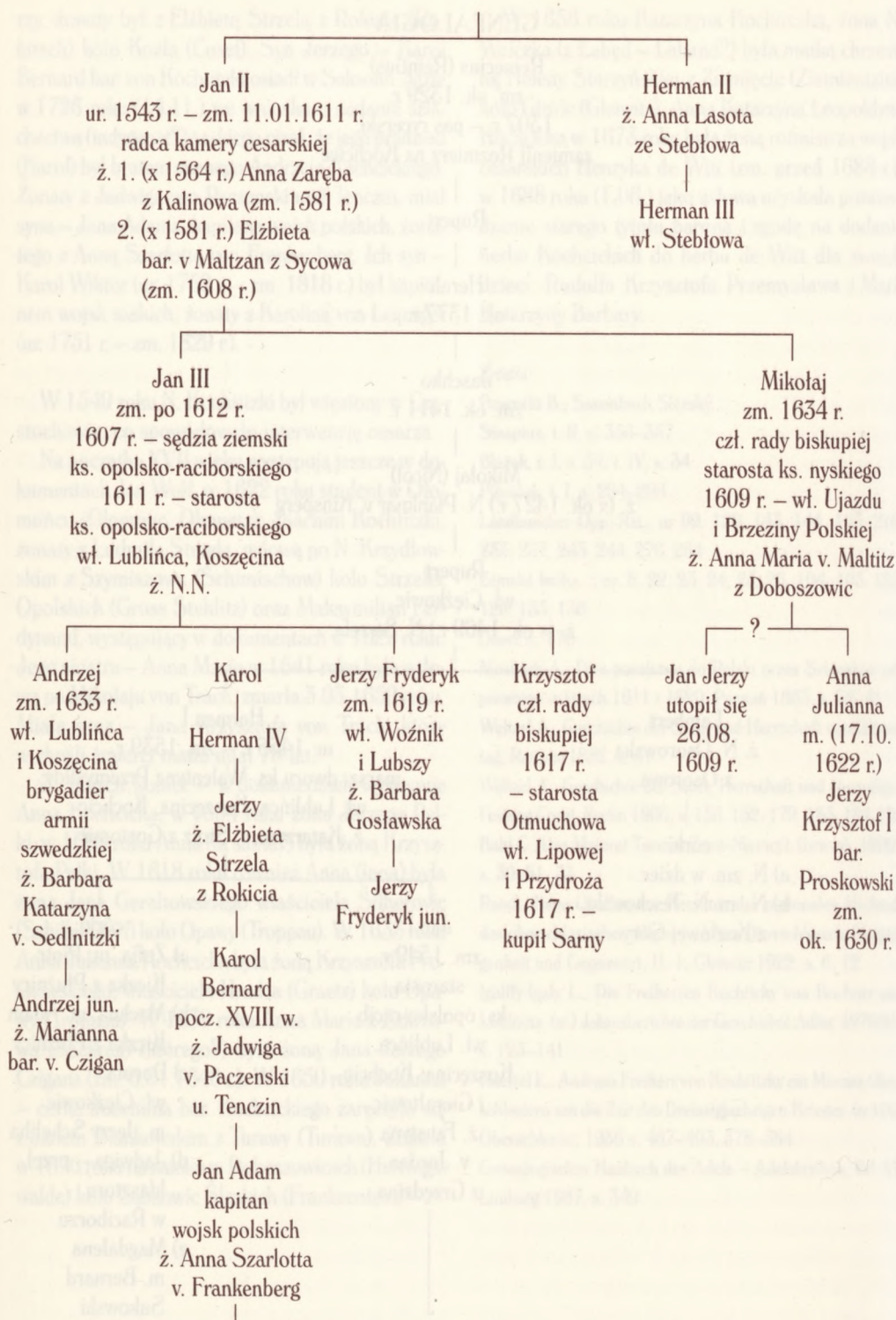
klasztoru

w Raciborzu

e) Magdalena

m. Bernard

Sukowski



|
 Karol Wiktor
 ur. 1750 r. – zm. 1818 r.
 kapitan wojsk saskich
 ż. Karolina v. Leipziger
 (ur. 1751 r. – zm. 1829 r.)

|
 Karol Wilhelm
 ur. 1782 r. – zm. 1853 r.
 kapitan wojsk saskich
 ż. (x 1810 r.) Luiza
 Wilhelmina v. Larisch
 (ur. 1788 r.)

|
 Gustaw Waldemar
 ur. 1819 r. – zm. 1879 r.
 pułkownik wojsk saskich
 ż. (x 1852 r.) Matylda
 Teresa v. Sternstein
 (ur. 1823 r.)

|
 Hugo Paweł
 ur. 1858 r.
 porucznik wojsk saskich

KOCZUMIRSKI

zob.
 CHOCIMIRSKI

KOCZUR

Przydomek używany w XVI wieku przez Mikołaja
 Cłemę, właściciela Kietrza (Katscher) koło Głub-
 czyc: „Clema Koczur genannt”.

zob.
 CLEMA

INDEKS HERBÓW POLSKICH

Abdank 5

Awdaniec 5, 242

Bosak 319

Brandys 263

Bróg 181

Dąbrowa 401

Drzewica 354

Gryf 19, 20, 306

Grzymała 71

Habdank 5, 242, 243, 248

Haza 35

Hełm 86

Jastrzębiec 221, 284, 369

Jordan 263

Kalinowa 284, 286, 408

Kietlicz 303, 307, 357

Kietlicz I 333, 334, 358

Kietlicz II 334

Kopacz 23, 186, 271

Korab 181, 306

Kornic 364

Korczak 193, 306

Kos 283

Kościeszka 304

Kotwicz 193

Koział 74

Kuczaba 309

Kuszaba 221, 228

Leliwa 354

Leszczyc 180, 181

Łódzia 401

Mięszaniec 300

Mora 402

Nalęcz 181

Newlin 23

Niesobia 181

Ogończyk 218

Oksza 294

Paprzyca 221, 228

Pilawa 293

Poraj 309

Prus 305

Prus I 214

Prus III 226

Rawicz 234

Reszyca 287, 306

Rogala 156

Sas 214

Starykoń 363

Strzemię 299

Szeliga 292, 354

Śreniawa 385

Świerczek 272, 363

Świnka 134

Taczała 407

Topacz 23

Trąby 263, 265

Wadwicz 370
Wczele 303
Wieniawa 181, 269
Wieże 287, 306

Zaręba 284
Zet 293
Zęby 344
Żnin 293

INDEKS MIEJSCOWOŚCI

Indeks obejmuje nazwy miejscowości wymienionych w tekście (z pominięciem nazw określających ich położenie). W szeregu alfabetycznym uwzględniono nazwy polskie, niemieckie i czeskie.

Nazwy miejscowości ustalono na podstawie: Rospod S., *Słownik nazw geograficznych Polski zachodniej i północnej*, t. 1, 2. Warszawa 1951, Choroś M., Jarczak Ł., Sochacka S., *Słownik nazw miejscowych Górnego Śląska*. Opole 1997, Moša J., *Seznam obci ve Slezsku a na Ostravsku*, Opava 1974.

Adelsbach (Struga) 383
Adlar 202
Albendorf (Wambierzyce) 166
Albrechtice 299
Albrechtice (Gross Olbersdorf) 402
Allendorf 109
Allerheiligen (Wszehświęte) 67, 68, 185
Alt Dubensko (Stare Dębieńsko) 182
Alt Gleiwitz (Stare Gliwice) 217, 293
Alt Grottkau (Stary Grodków) 135, 208, 210
Alt Karmunkau (Stare Karmonki) 302, 303
Alt Lomnitz (Stara Łomnica) 106
Alt Patschkau (Stary Paczków) 8, 249, 263, 264, 265, 267, 379, 408
Alt Raudten (Stara Rudna) 396
Alt Repten (Stare Repty) 213
Alt Strunz (Stary Strącz) 382, 383
Alt Tamowitz (Tarnowice) 213
Alt Waltersdorf (Stary Waliszów) 24
Alt Wohlau (Stary Wołów) 152, 352
Alt Zechsdorf (Stare Těchanovice) 157, 159
Altendorf (Stara Wieś) 183, 195, 316, 335
Altgabel (Stara Jabłona) 390
Althammer (Stara Kuźnica) 192
Althammer (Trachy) 198
Althofduerr (Suchy Dwór) 184

Altkoeln (Kolnie, Coelln) 358, 361
Amsterdam 75
Amtitz (Gębice) 10, 12
Annaberg (Góra Św. Anny) 238, 286, 408
Armenruh (Rochów) 151
Arnolds Muehle (Wierzbnik) 153, 155
Arnoldsmuehle (Jarnoltów) 172
Arnsdorf (Miłkowice) 277
Aslau (Osła) 152
Augezdecze 311
Augsburg 78
Auras (Uraz) 257, 258, 353
Ausker (Uskorz) 52
Austen (Uszczonów) 153, 156

Baborów (Bavorov, Bauerwitz) 131
Badewitz (Bogdanowice, Bohdanov) 208, 314, 315
Baersdorf (Niedzwiedzice) 36, 179
Bagieniec (Teichenau) 186
Bankau (Bąków) 360
Baranowice (Baranowitz) 225
Baranowitz (Baranowice) 225
Barschau (Barszów) 47
Barszów (Barschau) 47
Bartodzieje (Zeippern) 62
Bartolovice (Partschendorf) 194
Bauchwitz (Bukowiec) 351, 352
Baudach (Budachów) 10, 12
Bauerwitz (Baborów, Bavorov) 131
Baumberg 352
Baumgarten (Kojęcín) 102, 103, 244, 342
Bautzen (Budziszyn) 358
Bavorov (Bauerwitz, Baborów) 131
Baworowa (Beerberg) 350
Bąbelno 292
Bąków (Bankau) 360
Bedlno (Heide) 37

- Beeberg (Baworowa) 350
 Beichau (Biechów) 157, 158
 Beichau (Bychów) 190
 Belgrad 386
 Belk (Bełk) 66, 182, 183, 194, 195, 308
 Belkau (Białków) 331
 Beltsch (Bełcz) 46
 Bełcz (Beltsch) 46
 Bełcz Górny (Hochbeltsch) 47, 61, 392
 Bełcz Mały (Klein Beltsch) 59
 Bełcz Wielki (Oderbeltsch) 277
 Bełk (Belk) 66, 182, 183, 194, 195, 308
 Beneschau (Beneszów, Benešov) 100, 120, 227, 278
 Benešov (Beneszów, Beneschau) 100, 120, 227, 278
 Beneszów (Beneschau, Benešov) 100, 120, 227, 278
 Benkwitz (Bieńkowice) 202, 203
 Berge 9, 11, 12
 Berghof (Górzanka) 72
 Berlin 179, 278
 Bernstadt (Bierutów) 123, 124, 175, 176, 229, 303, 304
 Bestwin (Bestwina) 375, 376, 377
 Bestwina (Bestwin) 375, 376, 377
 Bettlern (Bielany Wrocławskie) 129
 Beuthen (Bytom) 41, 93, 95, 96, 97, 213, 214, 217, 285, 292, 293, 334
 Biadacz (Biadasch) 183
 Biadasch (Biadacz) 183
 Biała Góra 157, 345
 Biała Prudnicka (Zuelz) 229, 291, 409
 Białawy (Pakuswitz) 152
 Białków (Belkau) 331
 Białoleka (Weissholz) 11
 Biechów (Beichau) 157, 158
 Biegnitz (Bogomice) 35
 Bielany Wrocławskie (Bettlern) 129
 Bielice (Bielitz) 157, 158, 208, 265
 Bielitz (Bielice) 157, 158, 208, 265
 Bielitz (Bielsko) 298
 Bielsko (Bielitz) 298
 Bieńkowice (Benkwitz) 202, 203
 Bierawa (Birawa) 106, 158, 178, 198
 Bierkowice (Birkowitz) 19, 50
 Bierkowice (Birgwitz) 373
 Birkowitz (Bierkowice) 19, 50
 Bierutów (Bernstadt) 123, 124, 175, 176, 229, 303, 304
 Bierzycze (Perschuetz) 63
 Biestrzyków (Eckersdorf) 27, 28, 223
 Biła Voda (Weisswasser) 157, 158, 267
 Bílovec (Wagstadt) 20, 98, 99, 202, 335, 402, 403
 Bílý Kostel 51
 Bílý Potok (Weissbach) 24, 263
 Birawa (Bierawa) 106, 158, 178, 198
 Birgwitz (Bierkowice) 373
 Birkendorf (Skarbona) 62
 Birkholz (Gruszów) 311
 Birkovice (Birkowitz) 368
 Birkowitz (Birkovice) 368
 Bischdorf (Biskupice) 264, 265, 266
 Bischowitz (Biskupice) 125, 129, 339, 340
 Bischwitz (Biskupice Widawskie) 276, 280
 Biskupice (Bischdorf) 264, 265, 266
 Biskupice (Bischowitz) 125, 129, 339, 340
 Biskupice (Biskupitz) 43, 48
 Biskupice Widawskie (Bischwitz) 276, 280
 Biskupitz (Biskupice) 43, 48
 Bitschin (Bycina) 335
 Bittkow (Bytków) 178, 182, 334, 377
 Bladen (Włodzienin) 200
 Blankenau (Cesarzowice) 283
 Blazeowitz (Błażejowice) 182
 Blumberg (Bratków) 277
 Blumenrode (Kwietno) 375
 Blumenthal (Kwiatków) 249
 Bluszcza (Bluszców) 66
 Bluszców (Bluszcza) 66
 Błażejowice (Blazeowitz) 182
 Błędowice Dolne (Nieder Bludowitz, Dolní Bludovice) 364
 Błotnica (Plottnitz) 288, 291
 Bobelwitz (Boboluski, Bobolusk, Boblowitz) 402, 403
 Boblowitz (Bobolusk, Boboluski, Bobelwitz) 402, 403
 Bobolice (Schraebisdorf) 167, 168, 298
 Bobolusk (Boboluski, Bobelwitz, Boblowitz) 402, 403
 Boboluski (Bobolusk, Bobelwitz, Boblowitz) 402, 403
 Bobrek (Bobrek) 225
 Bobrzany (Girbigsdorf) 390
 Bodland (Bogacica) 208
 Bodzanowice (Botzanowitz) 265
 Bodzów (Boesau) 325
 Boehmischdorf (Czeska Wieś) 242, 245
 Boesau (Bodzów) 325
 Bogacica (Bodland) 208
 Bogdalla (Bogdała) 371
 Bogdała (Bogdalla) 371

- Bogdanowice (Bohdanov, Badewitz) 208, 314, 315
Bogdanów (Boitmannsdorf) 208, 209, 210, 212, 213
Bogdanów (Rosenthal) 60
Bogdaszowice (Puschwitz) 209
Bogenau (Bogunów) 160, 161, 162
Bogomice (Biegnitz) 35
Bogucka Kuźnica (Bogutschker Hammer) 292
Bogumin (Oderberg, Bohumin) 93, 95, 96, 202
Bogunów (Bogenau) 160, 161, 162
Bogusławitz (Olbin) 328
Bogutschker Hammer (Bogucka Kuźnica) 292
Bohdanov (Bogdanowice, Badewitz) 208, 314, 315
Bohumin (Bogumin, Oderberg) 93, 95, 96, 202
Bohušice 164
Boischow (Bojszowy) 264
Boischow (Bojszowy) 264
Boitmannsdorf (Bogdanów) 208, 209, 210, 212, 213
Bojadła (Boyadel) 276
Bolesławice (Bunzelwitz) 186
Bolesławiec (Bunzlau) 28, 84, 117
Boraszyn (Borschen) 46, 57
Boreczek (Waeldchen) 125, 129
Borin (Borynia) 292, 354, 377
Borislawitz (Borzysławice) 164, 406
Borki Małe (Klein Borek) 264
Borki Wielkie (Gross Borek) 264
Bornim 9
Boronow (Boronów) 408
Boronów (Boronow) 408
Borowina (Hartau) 152
Borów Wielki (Grossenbohran) 48, 58, 61
Borschen (Boraszyn) 46, 57
Borszyn Mały (Kaltebortschen) 46, 57, 276
Borszyn Wielki (Heinzebortschen) 46, 47, 48, 57
Borynia (Borin) 292, 354, 377
Borynia Dolna (Nieder Borin) 406
Borzysławice (Borislawitz) 164, 406
Bothendorf (Pęciszów) 46, 57
Botzanowitz (Bodzanowice) 265
Bouzov 43, 51
Boyadel (Bojadła) 276
Bożnów (Eckersdorf) 392
Bralin (Bralin) 408
Brandschuetz (Prężyce) 123, 124
Brandys n. Orlíci 369
Branice (Branitz) 17, 132, 202
Branitz (Branice) 17, 132, 202
Bratków (Blumberg) 277
Brauchitschdorf (Chróstnik) 45, 46, 47, 391
Bravantice (Brosdorf) 164
Brema 387
Brennik (Rothbruennig) 151
Breslau (Wrocław) 5, 8, 21, 22, 38, 39, 41, 63, 65, 73, 75, 77, 83, 84, 87, 88, 89, 91, 102, 108, 112, 113, 115, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125, 128, 137, 140, 144, 152, 160, 161, 162, 170, 172, 183, 184, 202, 204, 208, 213, 214, 215, 217, 219, 220, 223, 224, 242, 243, 244, 246, 247, 249, 252, 257, 258, 259, 267, 285, 288, 295, 296, 301, 339, 340, 349, 370, 396, 408
Bresnitz (Brzeźnica) 182
Brieg (Brzeg) 30, 47, 67, 98, 123, 208, 242, 243, 245, 248, 409
Briese (Brzezinka) 65, 125, 129
Briesen (Brzezina) 242, 243, 244, 245, 355
Brno 159, 172, 226
Brodelwitz (Brodów) 55
Brodów (Brodelwitz) 55
Broniec (Bronietz) 265
Bronietz (Broniec) 265
Broniszów (Brunzelwaldau) 176, 177
Brosdorf (Bravantice) 164
Bukocin (Bukotschin) 324
Bukotschin (Bukocin) 324
Bruntál (Freudenthal) 52, 98, 99, 371
Brunzelwaldau (Broniszów) 176, 177
Brwinów 292
Bryłówek (Deutsch Breile) 251
Brynkowskie Kuźnice 335
Brzeg (Brieg) 30, 47, 67, 98, 123, 208, 242, 243, 245, 248, 409
Brzeg Dolny (Dyhernfurth) 197, 235, 237
Brzezina (Briesen) 242, 243, 244, 245, 355
Brzezina (Gross Bresa) 105
Brzezina Polska (Klein Briesen) 408, 412
Brzezinka (Briese) 65, 125, 129
Brzezinka (Brzezinka) 182, 183
Brzeźnica (Bresnitz) 182
Brzeźno (Gross Breesen) 325
Brzózka (Dittersbach) 152
Bučavka (Butschafka) 262
Buchalów (Buchelsdorf) 391
Buchelsdorf (Buchalów) 391
Buchelsdorf (Niemysłowice) 188
Buchwaeldchen (Buczynka) 173, 330

- Buchwald (Buczek) 142, 143, 145, 150
 Buchwald (Bukowiec) 377
 Buczek (Buchwald) 142, 143, 145, 150
 Buczynka (Buchwaeldchen) 173, 330
 Budachów (Baudach) 10, 12
 Budczyce (Haltauf) 46, 57
 Budziszów Wielki (Gross Baudiss) 75
 Budziszyn (Bautzen) 358
 Budzów (Busow) 213
 Bujaków (Bujaków) 354, 376
 Bujaków (Bujaków) 354, 376
 Burkatów (Burkersdorf) 209, 212
 Bukowiec (Bauchwitz) 351, 352
 Bukowiec (Buchwald) 377
 Bukowina (Bukowine) 86, 193, 324, 326
 Bukowine (Bukowina) 86, 193, 324, 326
 Bullenwinkel (Mirocice) 175
 Bunzelwitz (Bolesławice) 186
 Bunzlau (Bolesławiec) 28, 84, 117
 Burglehn (Gródek) 160, 161, 276
 Burkersdorf (Burkatów) 209, 212
 Busow (Budzów) 213
 Butschafka (Bučavka) 262
 Bychów (Beichau) 190
 Bycina (Bitschin) 335
 Byków (Peuke) 46, 59
 Bystre (Ludwigsdorf) 405
 Bystrzyca Kłodzka (Habelschwerdt) 24, 25
 Bytków (Bittkow) 178, 182, 334, 377
 Bytom (Beuthen) 41, 93, 95, 96, 97, 213, 214, 217, 285, 292, 293, 334
 Bzie (Goldmannsdorf) 273
C
 Cesarzowice (Blankenau) 283
 Chebie 344
 Chechło (Chechło) 182
 Chechło (Chechło) 182
 Chelmek (Koelmchen) 390
 Chelmiec (Kolbnitz) 209
 Chichy (Kunzendorf) 390
 Chmiellowitz (Chmielowice) 334
 Chmielowice (Chmielowitz) 334
 Chocianów (Kotzenau) 23, 360
 Chocieborowice (Kutscheborwitz) 18, 168
 Chojna (Koenigsberg, Kynsburg) 179, 180
 Chrobin (Chropynia) 44, 52
 Chropaczów (Chropaczów) 337, 354
 Chropaczów (Chropaczów) 337, 354
 Chropynia (Chrobin) 44, 52
 Chroszczinna (Chróścina Opolska) 295, 406
 Chróśnik (Brauchitschdorf) 45, 46, 47, 391
 Chróścina Opolska (Chroszczinna) 295, 406
 Chudów (Chudów) 29, 182
 Chudów (Chudow) 29, 182
 Chulzdorf 355
 Chwaliszów (Quolsdorf b. Mellendorf) 219
 Chwastnica (Quosnitz) 78
 Ciasna (Czasnau) 241
 Cieciszów (Zeisdorf) 325
 Ciemnice (Thiemendorf) 392
 Cierlicko Dolne (Dolni Těrlicko, Nieder Terlitzko) 354
 Cieszen (Teschen) 207
 Cieszów (Froehlichsdorf) 383
 Cieszyce (Sechwitz) 130
 Cieszyn (Teschen) 138, 178, 240, 290, 291, 308, 317, 368
 Cieśle (Zessel) 203, 204
 Ciężkowice (Czienskowitz) 278, 282, 283, 407, 408, 411
 Cisów (Zeisberg) 383
 Cisów (Zissendorf) 277
 Cisówka (Cissowka) 354
 Cissowka (Cisówka) 354
 Coelln 38
 Coelln (Kolnie, Altkoeln) 358, 361
 Cosel (Kozła) 261
 Cosel (Kozle) 9, 194, 251, 289, 370, 409
 Czarnowanz (Czarnowąsy) 285, 295
 Czarnowąsy (Czarnowanz) 285, 295
 Czartkowice (Knobelsdorf) 389
 Czasnau (Ciasna) 241
 Czciradz (Zyrus) 261, 277
 Czekanów (Schakanau) 214
 Czepielowice (Tschoeplowitz) 288
 Czermin (Tschermine) 324
 Czernica (Tschirne) 176
 Czernica (Tschirnitz) 28
 Czerniec (Schwarzau) 390
 Czerwieńsk (Rothenburg) 15
 Czerwionka (Czerwionka) 354
 Czerwony Kościół (Rothkirch) 391
 Czeska Wieś (Boehmischdorf) 242, 245
 Częstochowa 410
 Czienskowitz (Ciężkowice) 278, 282, 283, 407, 408, 411
 Czołakowice 334

- Damadrau (Domoradovice)** 227
Dambrau (Dąbrowa) 146
Dambrowa (Dąbrowa) 405
Dammer (Dąbrowa) 123, 124
Danělov 343
Dankowice (Denkwitz) 375, 376, 377
Dąbrowa 214
Dąbrowa (Dambrau) 146
Dąbrowa (Dambrowa) 405
Dąbrowa (Dammer) 123, 124
Dąbrowa Górna (Ober Dammer) 173
Dąbrowa Środkowa (Mittel Dammer) 6
Dąbrówka Mała (Klein Dammer) 175, 293
Dehylov (Dielhau) 132
Děhylov (Dzielów, Eiglau) 132
Dembio (Dębie) 291
Dembowe (Dębowa) 398
Demin 401
Denkwitz (Dankowice) 375, 376, 377
Deštné (Dorfteschen) 29
Dětmarovice (Dittmannsdorf, Dziećmorowice) 50, 179
Deutsch Breile (Bryłówek) 251
Deutsch Jamke (Niemiecka Jamka) 230
Deutsch Kamitz (Kępnica) 7
Deutsch Krawarn (Kravaře) 43, 51, 164, 165, 195, 202, 294
Deutsch Muellmen (Wierzch) 229
Deutsch Neukirch (Nowa Cerekiew) 71, 131, 132, 195, 199
Deutschen (Duców) 304
Dębie (Dembio) 291
Dębieńsko Wielkie (Gross Dubensko) 264, 292, 397
Dębowa (Dembowe) 398
Dębowiec Dolny (Nieder Dembowietz) 240
Diedibab 315
Dielhau (Děhylov) 132
Dilawy (Dzielawy, Dzielau) 239, 264, 278
Dirschel (Drslav, Dzierzysław) 308, 309
Dirschel (Dzierzysław, Drslav) 308, 309
Dirschkowitz (Dzierżkowice, Drżkowice) 189, 225
Dirsdorf (Przerzeczyn) 165, 359
Dittersbach (Brzózka) 152
Dittmannsdorf (Dziećmorowice, Dětmarovice) 50, 179
Długie (Langheinersdorf) 153, 154
Długomilowice (Langlieben) 28
Długopole Dolne (Nieder Langenau) 106
Dłużek (Dolzig) 274, 275, 277, 282
Dłużyce (Grossendorf) 209, 211
Dobersdorf (Dobieszów) 299
Dobiercice (Wilmsdorf) 115, 342
Dobieszowice 234, 236
Dobieszów (Dobersdorf) 299
Dobków (Klein Helmsdorf) 86
Doboszowice (Hertwigswalde) 408, 410, 412
Dobra (Dobrau) 126
Dobrá Zemice (Guttenland) 376
Dobrau (Doeberle) 126
Dobrochowo (Falkenhain) 43
Dobrocin (Guettmannsdorf) 143
Dobrodzień (Guttentag) 183, 192, 234, 235, 237, 284, 285
Dobromierz (Hohenfriedeberg) 390, 391
Dobrzeń (Siegroth) 288
Dobrzeń (Gutwohne) 126, 130, 380
Dockern (Tokary) 91, 92
Doeberle (Dobra) 126
Dolé 344, 347
Dolina 253
Dollna (Dolna) 307, 334, 342
Dollwitz 208, 209
Dolna (Dollna) 307, 334, 342
Dolní Bludovice (Błędowice Dolne, Nieder Bludowitz) 364
Dolní Domaslovice (Nieder Domaslawitz, Domaslawice Dolne) 28
Dolní Grund (Niedergrund, Dolní Údoli) 27
Dolní Kounice 311
Dolní Povelice (Nieder Paulowitz) 305
Dolní Suchá (Sucha Dolna, Nieder Suchau) 138
Dolní Těrlicko (Cierlicko Dolne, Nieder Terlitzko) 354
Dolní Údoli (Niedergrund, Dolní Grund) 27
Dolzig (Dłużek) 274, 275, 277, 282
Domaslavice (Domasłowice, Domaslowitz) 368
Domaslowitz (Domasłowice, Domaslavice) 368
Domasławice Dolne (Nieder Domaslawitz, Dolní Domaslovice) 28
Domasławice Górne (Horní Domaslovice, Ober Domaslawitz) 28
Domasłowice (Domaslowitz, Domaslavice) 368
Domaszczyń (Domatschine) 86
Domatschine (Domaszczyń) 86
Domianiowice (Mangelwitz) 69
Domoradovice (Damadrau) 227
Dorfteschen (Deštné) 29
Doubřavice 74
Drahotusch (Drahotuše) 363

- Drahotuše (Drahotusch) 363
 Dralin (Dralin) 264, 266, 285
 Drentkau (Drzonków) 275, 360
 Drozdowice (Tschuder) 276, 280
 Drozdowice Wielkie (Gross Tschuder) 276, 281
 Drslav (Dzierżysław, Dirschel) 308, 309
 Držkovice (Dzierżkowice, Dirschkowitz) 189, 225
 Drzonków (Drentkau) 275, 360
 Duczów (Deutschen) 304
 Duczów Mały (Klein Deutschen) 302
 Duczów Wielki (Gross Deutschen) 126
 Duerr Arnsdorf (Jarnońtów) 221
 Duerr Kunzendorf (Konradów) 90
 Duerrenbach 143, 146
 Duerrkunzendorf (Suszyňa) 43
 Dulebenky (Dulembka) 300
 Dulembka (Dulebenky) 300
 Dyherfurth (Brzeg Dolny) 197, 235, 237
 Dzbańce (Krug) 132, 200
 Działoszyn (Koenigshain) 141
 Dziećmorowice (Dittmannsdorf, Dětmarovice) 50, 179
 Dzielau (Dilawy, Dzielawy) 239, 264, 278
 Dzielawy (Dilawy, Dzielau) 239, 264, 278
 Dzielnica (Dzielnitz) 194
 Dzielnitz (Dzielnica) 194
 Dzielów (Dehylov, Eichlau) 132
 Dzierżkowice (Držkovice, Dirschkowitz) 189
 Dzierżno (Sersno) 195
 Dzierżysław (Dirschel, Drslav) 308, 309
 Dziegłelów (Dzingelau) 376
 Dzingelau (Dziegłelów) 376
- Eckersdorf** (Biestrzyków) 27, 28, 223
 Eckersdorf (Bożnów) 392
 Eggenberg 106
 Eichlau (Dehylov, Dzielów) 132
 Eilau (Iława) 360
 Eisdorf (Idzikowice) 321
 Eisemost (Żelazny Most) 374
 Eisenach 386
 Eisenberg (Żeleźnik) 175, 176, 360
 Eisenhammer (Kuznica Borecka) 264, 265
 Ellguth (Ligota Oleska) 265, 266
 Ellguth (Ligota) 46, 257, 308, 310, 328, 334, 366
 Ellguth Guttentag (Ligota Dobrodzieńska) 284
 Endersdorf (Jędrzejów) 208
 Endersdorf (Ondřejovice) 373
- Falkenberg** (Niemodlin) 128, 242
 Falkenberg (Sokola) 145
 Falkenhain (Dobrochowo) 43
 Faulbrueck (Mościsko) 42, 49
 Fellendorf (Gniewomirowice) 152, 359, 362
 Felsztyn 107
 Festenberg (Twardogóra) 115, 208, 211
 Fischbach (Karpniki) 135
 Florencja 88
 Frankencja (Przyłęk) 152
 Frankenstein (Żąbkowice Śląskie) 165, 311
 Frankfurt 10, 13, 187, 204, 330, 345
 Franzdorf (Frączków) 8, 134
 Fraustadt (Wschowa) 365
 Frączków (Franzdorf) 8, 134
 Freiburg 144
 Freistadt (Fryśtat, Frysztat) 298, 322
 Freudenthal (Bruntál) 52, 98, 99, 370, 371
 Freudenthal (Weselica) 306
 Freystadt (Kozuchów) 329
 Friedeberg (Frydberk) 210
 Friedeck (Frydek, Frydek) 218, 285, 291
 Friedewalde (Kopań) 249
 Friedland (Korfantów) 16
 Friedland (Mieroszów) 144, 145, 148, 149
 Froehlichsdorf (Cieszów) 383
 Frydberk (Friedeberg) 210
 Frydek (Friedeck, Frydek) 218, 285, 291
 Frydek (Friedeck, Frydek) 218, 285, 291
 Fryśtat (Freistadt, Frysztat) 298, 322
 Frysztat (Freistadt, Fryśtat) 298, 322
 Fuchsmuehl (Lisiec) 145, 150
 Fuchswinkel (Lisie Kąty) 24
 Fuellstein (Fułstejn) 107, 157, 235, 237, 305
 Fuerstenau (Książ Śląski) 208
 Fuerstenau (Milin) 223
 Fuerstenstein (Książ) 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 179, 180
 Fulda 142, 143
 Fulnek (Fulnek) 132
 Fułstejn (Fuellstein) 107, 157, 235, 237, 305
- Gac** (Heidau) 196
 Gaerdorff 290
 Gaiki (Hainbach) 45, 56
 Gaj (Goy) 126
 Galbitz (Gołębice) 260
 Gandau (Gądów) 257

- Ganiowice (Ganiowitz) 194
 Ganiowitz (Ganiowice) 194
 Ganscherau (Gašiorów) 197, 235
 Gardawice (Gardawitz) 273
 Gardawitz (Gardawice) 273
 Gars 364
 Gaumitz (Gunice) 356
 Gawronów (Hawranów) 71
 Gądkowice (Gontkowitz) 339
 Gądów (Gandau) 257
 Gašiorowice (Gonschiorowitz) 334
 Gašiorów (Ganscherau) 197, 235
 Geichholz 391
 Geiersberg (Sępów) 97
 Gellenau (Jeleniów) 43, 51, 200
 Georgendorf (Jeżów) 6
 Geppersdorf (Gębczyce) 325
 Geppersdorf (Linhartov) 43, 52, 305, 314
 Gersdorf a. Queiss (Gieraltów) 143
 Gesess (Ujeździec) 249
 Gębczyce (Geppersdorf) 325
 Gębice (Amtitz) 10, 12
 Gieraltowitz (Gieraltowice) 408, 411
 Gieraltowitz (Gieraltowice) 408, 411
 Gieralcice (Jeroltschuetz) 164, 165
 Gieraltów (Gersdorf a. Queiss) 143
 Giesdorf (Kamienna) 164
 Gieshuebel (Grodnicza) 380
 Giesshuebel (Modrzewie) 83
 Gilów (Girlichsdorf) 102, 103
 Gilów (Guehlichen) 374
 Gilschwitz (Kýlešovský Mlýn) 315
 Gimmel (Jemielna) 193
 Girbigsdorf (Bobrzany) 390
 Girlichsdorf (Gilów) 102, 103
 Gladisgorb (Gorzupia, Gorb, Gladisgorpe) 277
 Gladisgorpe (Gorzupia, Gorb, Gladisgorb) 277
 Glaesen (Klisino) 106
 Glaesendorf (Szkłary) 24, 46, 69, 298
 Glaesersdorf (Szkłary) 152, 153, 155
 Glasegrund (Szkłary) 90
 Glatz (Kłodzko) 30, 51, 269, 345
 Glauche (Głuchów) 324, 325, 326, 327
 Gleissen (Glisno) 390
 Glemkowice 364
 Glinica (Glinitz) 371
 Glinitz (Glinica) 371
 Glisno (Gleissen) 390
 Glockersdorf (Klokočov) 100
 Glogau (Głogów) 11, 23, 37, 54, 105, 170, 210, 215, 319, 330, 349, 387
 Glogsen (Głogusz) 275
 Glomnitz (Hlavnice) 368
 Gloschkau (Głoska) 197, 235
 Głogów (Glogau) 11, 23, 37, 54, 105, 170, 210, 215, 319, 330, 349, 387
 Głogówek (Oberglogau) 135, 188, 286, 295, 301, 314, 398
 Głogusz (Glogsen) 275
 Głoska (Gloschkau) 197, 235
 Głubczyce (Leobschuetz) 342, 343
 Głuchów (Glauche) 324, 325, 326, 327
 Gniewomirowice (Fellendorf) 152, 359, 362
 Gnojna (Olbendorf) 359
 Goczalkowice (Gottschalkowitz) 294
 Goczalków (Gutschdorf) 102, 103
 Godzięcin (Thiergarten) 53, 54
 Goebel (Jabłonka) 205
 Goellschau (Goliszów) 153, , 390
 Goerlitz (Zgorzelec) 37, 76, 84, 140, 141, 169
 Gogłau (Gogołów) 144, 146
 Gogolau (Gogołowa) 354
 Gogołowa (Gogolau) 354
 Gogołowice (Gugelwitz) 275, 276, 280
 Gogołów (Gogłau) 144, 146
 Gola (Guhlau) 11
 Gola Górowska (Guhlau) 277
 Gola Świdnicka (Guhlau) 102, 103
 Golasowice (Golassowitz) 376, 378
 Golassowitz (Golasowice) 376, 378
 Goldberg (Złotoryja) 84, 142
 Goldmannsdorf (Bzie) 273
 Goldschmieden (Złotniki) 244
 Golejów (Golleow) 183
 Gołędzinów (Kunzendorf) 353
 Goliszów (Goellschau) 153, 155, 390
 Golkowitz (Gołkowice) 236
 Gollaschuetzen (Gołaszyce) 386
 Golleow (Golejów) 183
 Gollsen 10, 12
 Golowice (Golschwitz) 56, 276
 Golowice (Golschwitz) 56, 276
 Gołowo 218
 Goltzen (Kolesin) 276
 Gołaszyce (Gollaschuetzen) 386
 Gołębice (Galbitz) 260

- Golkowice (Golkowitz) 236
 Gologtowy (Hollenau) 43
 Gonschiorowitz (Gąsiorowice) 334
 Gontkowitz (Gądkowice) 339
 Goradze (Górażdże) 46
 Gorb (Gladisgorpe, Gorzupia, Gladisgorb) 277
 Gorwitz 208, 209
 Gorzanów (Grafenort) 105, 106
 Gorzupia (Gladisgorpe, Gorb, Gladisgorb) 277
 Gorzyce (Lerchenborn) 331
 Gorzyczki (Klein Gorzuetz) 294
 Gostomia (Simsdorf) 86, 188, 189, 235, 263, 411, 408
 Gościradz (Kleppelsdorf) 83, 380
 Gotha 208
 Gottschalkowitz (Goczalkowice) 294
 Goy (Goj) 126
 Góra 5
 Góra (Guhrau) 193, 273
 Góra Śląska (Guhrau) 276
 Góra Św. Anny (Annaberg) 238, 286, 408
 Górażdże (Goradze) 46
 Górczyca (Hohndorf) 14
 Górka (Gurkau) 47
 Górkowice (Guerkwitz) 301
 Górów (Konradswaldau) 344, 347
 Górzanka (Berghof) 72
 Górzyn (Guhren) 153, 154
 Graben (Grabowno) 46
 Grabiszycze Górne (Ober Gerlachsheim) 394
 Grabiszyn (Graebtschen) 391
 Grabowno (Graben) 46
 Grabszyce 221
 Graebtschen (Grabiszyn) 391
 Graeflich Wiese (Łąka Prudnicka) 307
 Graetz (Hradec) 315, 410
 Grafenort (Gorzanów) 105, 106
 Greiffenberg i. Schl. (Gryfów Śląski) 110
 Grambschuetz (Gręboszów) 93, 94, 95, 97
 Gratz 258
 Grau 352
 Gregersowitz (Grzegorzowice) 194, 308
 Gręboszów (Grambschuetz) 93, 94, 95, 97
 Grobniki (Groebnig) 106
 Groditsch (Hradiště, Grodziszczce) 368
 Groditz (Grodziec) 277
 Grodków (Grottkau) 137, 164, 165
 Grodnica (Gieshuebel) 380
 Grodziec (Groditz) 277
 Grodziec (Groeditzberg) 145
 Grodziszczce (Groditsch, Hradiště) 368
 Grodziszczce (Lampersdorf) 133, 269
 Grodziszów (Rohrau) 126
 Groebnig (Grobniki) 106
 Groeditzberg (Grodziec) 145
 Groegersdorf (Grzegorzów) 314, 315
 Gross Agau 324, 326
 Gross Baudiss (Budziszów Wielki) 75
 Gross Borek (Borki Wielkie) 264
 Gross Breesen (Brzeźno) 325
 Gross Bresa (Brzezina) 105
 Gross Deutschen (Duczów Wielki) 126
 Gross Dubensko (Dębieńsko Wielkie) 264, 292, 397
 Gross Grauden (Grudynia Wielka) 176, 229
 Gross Heinzendorf (Jędrzychów) 153, 156
 Gross Herrlitz (Velké Heraldice) 342, 343, 345
 Gross Kaschuetz (Kaszyce Wielkie) 153, 154
 Gross Kauer (Kurów Wielki) 69
 Gross Kreutz 12
 Gross Krutschen (Krościna Wielka) 357
 Gross Kuntschitz (Kuncice, Kończyce Wielkie) 28
 Gross Mangersdorf (Magnuszowice) 291
 Gross Naedlitz (Nadolice Wielkie) 175, 176
 Gross Nimsdorf (Naczęstawice) 195, 218, 236, 335, 366
 Gross Obisch (Obiszów) 45, 46, 54, 55, 56
 Gross Ochab (Ochaby Wielkie) 240
 Gross Olbersdorf (Albrechtice) 402
 Gross Patschin (Paczyna Wielka) 334
 Gross Peterwitz (Pietrowice) 71, 309
 Gross Peterwitz (Piotrowice Wielkie) 273
 Gross Pluschnitz (Płużnica Wielka) 334
 Gross Pohlom (Velká Polom) 132, 364
 Gross Rackwitz (Rakowice Wielkie) 319
 Gross Rasselwitz (Raclawice Wielkie) 91, 92
 Gross Rauden (Rudy Raciborskie) 178
 Gross Rosmierz (Łomierz, Rozmierz: Rosmierz) 407
 Gross Schottgau (Sadków) 339, 340
 Gross Schwein (Wólka Duża) 176, 177
 Gross Stein (Kamień Śląski) 291
 Gross Stein (Wielki Kamień) 291
 Gross Strehlitz (Strzelce Opolskie) 38
 Gross Suerchen (Żerków) 52, 53
 Gross Suerding (Żerniki Wielkie) 252, 254, 255
 Gross Tinz (Tyniec) 90

- Gross Tschuder (Drozdowice Wielkie) 276, 281
Gross Wandriss (Wądroże Wielkie) 75, 396
Gross Wangern (Węgrzce Wielkie) 276, 280
Gross Weigelsdorf (Kielczów) 123, 124
Gross Wilkau (Wilków Wielki) 167, 168, 211
Gross Wilkowitz (Wilkowice) 19
Grossenbohran (Borów Wielki) 48, 58, 61
Grossendorf (Dłużyce) 209, 211
Grottkau (Grodków) 137, 164, 165
Gródczany (Hratschein, Hradčany) 132, 199, 262
Gródek (Burglehn) 160, 161, 276
Grudynia Wielka (Gross Grauden) 176, 229
Gruenberg (Zielona Góra) 256
Gruenheide (Zielonkowice) 98
Gruenwald (Zielony Las) 360
Gruettenberg (Zarzysko) 67, 68, 328
Grunau (Siestrzechowice) 249
Grunau b. Zopten (Żeruszycze) 63, 185
Grunwald 132, 143, 144, 208, 229, 274, 407
Gruszów (Birkholz) 311
Gruszów (Hrušov, Hruschau) 201
Gryfów Śląski (Greiffenberg i. Schl.) 110
Grzebelin (Grzebelin) 276, 280
Grzegorzowice (Gregorsowitz) 194, 308
Grzegorzów (Groegersdorf) 314, 315
Grzendzin (Grzędzin) 239, 264, 278, 408
Grzędzin (Grzendzin) 239, 264, 278, 408
Grzymalin (Langenwaldau) 97
Guehlichen (Gilów) 374
Guerkwitz (Górkowice) 301
Guettmannsdorf (Dobrocin) 143
Gugelwitz (Gogołowice) 275, 276, 280
Guhlau (Gola Górowska) 277
Guhlau (Gola Świdnicka) 102, 103
Guhlau (Gola) 11
Guhrau (Góra Śląska) 276
Guhrau (Góra) 193, 273
Guhren (Górzyn) 153, 154
Gunice (Gaumitz) 356
Gurkau (Górka) 47
Gurschdorf (Skorolice) 132
Gurschdorf (Skorošice) 322
Gutschdorf (Goczalków) 102, 103
Guttenland (Dobrá Zemice) 376
Guttentag (Dobrodzień) 183, 192, 234, 235, 237, 284
Gutwohne (Dobrzeń) 126, 130, 380
Gwosdzian (Gwoździany) 293
Gwoździany (Gwosdzian) 293
Haasel (Zajączek) 10
Habelschwerdt (Bystrzyca Kłodzka) 24, 25
Habendorf (Owiesno) 7
Habicht (Jastrzębie) 181, 238
Hagen 16
Haiduk (Hajduki) 285
Hainbach (Gaiki) 45, 56
Hajduki (Haiduk) 285
Halbendorf (Mała Wieś) 119
Halbendorf (Półwieś) 19
Halberstadt 297
Halle 240
Haltauf (Budzyce) 46, 57
Hammer (Kuznica Dąbrowska) 123, 124
Hammer (Młoty) 23
Hannower 225
Harasimowicze 295
Harasov 28
Harbutowice (Harbutowitz) 354
Harbutowitz (Harbutowice) 354
Harpersdorf (Twardocice) 151
Hartau (Borowina) 152
Hartmannsdorf (Miłoszów) 83
Haselbach (Leszczyniec) 75, 190
Hasenburg 36
Haslach (Hażlach) 240
Hausdorf (Hukowice) 207
Hausdorf (Jugowiec) 283
Hausdorf (Jugów) 43, 50
Hawranów (Gawronów) 71
Hażlach (Haslach) 240
Heidau (Gać) 196
Heide (Bedlno) 37
Heidewilxen (Wilczyn) 353
Heinersdorf (Jaworek) 133
Heintzebortschen (Borszyn Wielki) 46, 47, 48, 57
Heinzendorf (Witoszyce) 44, 53
Hengwitz (Kobylniki) 136
Hennersdorf (Jędrzychowice) 169
Hennersdorf (Jindřichov) 157, 158, 314
Hennersdorf (Sidzina) 222
Hennigsdorf (Pegów) 277, 353
Henryków (Sprottischdorf) 390, 392
Heraldice (Herrlitz) 201, 202, 402
Hermsdorf (Jasienica) 230
Hermsdorf (Jasienica) 331
Hermsdorf (Piotrowice) 106
Herrenvorwerk (Ludów) 37

Herrlitz (Herallice) 201, 202, 402
 Herrendorf (Żukowice) 40
 Herrnprotsch (Pracze Odrzańskie) 161
 Hertwigswalde (Doboszowice) 408, 410, 412
 Herwigsdorf (Stypulów) 390, 392
 Hesja 80
 Hilbersdorf (Oldrzychowice) 221, 228
 Hillersdorf (Holčovice) 239
 Hirsch 139
 Hirschberg (Jelenia Góra) 83, 140, 187, 210, 341, 360
 Hirschfeldau (Jelenin) 390, 391
 Hlavnice (Glomnitz) 368
 Hlučín (Hulczyn, Hultschin) 285
 Hněvošice (Schreibersdorf) 317
 Hochbeltsch (Bełcz Górny) 47, 61, 392
 Hochkirch (Wysoki Kościół) 356, 357
 Hodice 156
 Hohberg (Rogowa) 43
 Hohenliebenthal (Lubiechów) 175
 Hohndorf (Górczyca) 14
 Hohndorf (Wyszki) 106
 Holčovice (Hillersdorf) 239
 Holcznów 186
 Hollenau (Gogółowy) 43
 Hollogne 346
 Homole (Hummel) 311
 Honbice 188
 Horka 189
 Horni Domaslovice (Domasławice Górne, Ober Doma-
 slowitz) 28
 Horni Heřmanice (Ober Hermsdorf) 208
 Horni Povelice (Ober Paulowitz) 24, 262
 Horni Sokolov 314
 Horní Životice (Żywocice Górne, Seitendorf) 364
 Hornov 193
 Horodyszcze 295
 Hotzenplotz (Osoblaha) 227
 Hrabyně (Hrabin) 199
 Hrabin (Hrabyně) 199
 Hradčany (Gródczany, Hratschein) 132, 199, 262
 Hradec (Graetz) 410
 Hradec Králové 384
 Hradiště (Grodziszczce, Groditsch) 201, 368
 Hratschein (Gródczany, Hradčany) 132, 199, 262
 Hrišče 335
 Hrobčice 200
 Hruschau (Hrušov, Gruszów) 201
 Hrušov (Gruszów, Hruschau) 201

Huenern (Psary) 196
 Hukovice (Hausdorf) 207
 Hukvald 227
 Hukvalde (Hukwald) 138
 Hukwald (Hukvalde) 138
 Hulczyn (Hultschin, Hlučín) 285
 Hultschin (Hlučín, Hulczyn) 285
 Hummel (Homole) 311
 Hummelschloss (Lewiański Zamek) 231
 Humniska 270
 Husice 311

Idzikowice (Eisdorf) 321
 Idzików (Kieslingswalde) 90
 Ilłownitz (Ilłownica) 226
 Ilawa (Eilau) 360
 Ilłownica (Ilłownitz) 226
 Imbramowice (Ingramsdorf) 165, 371, 372
 Ingramsdorf (Imbramowice) 165, 371, 372
 Irrschocke (Rynakowice) 242, 244
 Iskritschin (Iskrzyczyn) 187, 195, 354
 Iskrzyczyn (Iskritschin) 187, 195, 354
 Iwiny (Mittlau) 37, 152
 Izbicko (Stubendorf) 286

Jabłonka (Goebel) 205
 Jablonków 27
 Jabłonów (Schoenbrunn) 141
 Jackschoenau (Jaksonów) 139, 154
 Jaegerndorf (Karniów, Krnov) 195, 223, 299
 Jaeglitz (Jegielnica) 111
 Jaeschkittel (Jesz kotle) 358, 368
 Jaeschkowitz (Jezdkowice) 18, 19, 100
 Jakobsdorf (Jakubowice) 195
 Jakobskirch (Jakubów) 94
 Jaksin (Jexau) 102, 103, 244
 Jaksonów (Jackschoenau) 139, 154
 Jaktar (Jaktar) 164, 165
 Jakubowice (Jakobsdorf) 195
 Jakubów (Jakobskirch) 94
 Jamke (Stara Jamka) 229
 Jamnica (Jamnitz) 35
 Jamnitz (Jamnica) 35
 Janice (Johnsdorf) 135
 Jankowice (Jankowitz) 229
 Jankowitz (Jankowice) 229
 Janský Vrch (Johannisburg) 210, 212
 Janovice 78

Janowice (Janowitz) 231
 Janowiec (Johnsbach) 371
 Janowitz (Janowice) 231
 Janów (Johnsdorf) 263
 Janówka (Johnasdorf) 43
 Januszkowice (Januszkowitz) 232
 Jarischau (Jaryszów) 233, 234, 235
 Januszkowitz (Januszkowice) 232
 Jarnoltów (Arnoldsmuehle) 172
 Jarnoltów (Duerr Arnsdorf) 221
 Jarocin (Jarotschin) 233, 234, 328
 Jarotschin (Jarocin) 233, 234, 328
 Jaryszów (Jarischau) 233, 234, 235
 Jarząbkowice (Jarzombkowitz) 125, 130, 377
 Jarząbkowice (Schriegwitz) 209, 211
 Jarzombkowitz (Jarząbkowice) 125, 130, 377
 Jaschine (Jasienie) 238, 293
 Jasienica (Hermsdorf) 230
 Jasienica (Hermsdorf) 331
 Jasienie (Jaschine) 238, 293
 Jasiona (Jeschona) 238
 Jastrzębie (Habicht) 181, 238
 Jastrzębie (Nassadel) 238
 Jasków (Johnsdorf) 351
 Jaskowa Dolna (Niederhannsdorf) 200
 Jaszów (Seiffersdorf) 290
 Jaśkowice Legnickie (Jeschkendorf) 77
 Jauer (Jawor) 119, 220, 358, 386
 Jauernig (Jawornik) 360
 Jauernigk (Javornik) 210
 Javornik (Jauernigk) 210
 Jawor 240
 Jawor (Jauer) 119, 220, 358, 386
 Jaworek (Heinersdorf) 133
 Jawornik (Jauernig) 360
 Jaworze 377
 Jegielnica (Jaeglitz) 111
 Jejkowice (Jeykowitz) 225
 Jelcz (Jeltsch) 176, 227, 228, 241
 Jelenia Góra (Hirschberg) 83, 140, 187, 210, 341, 360
 Jelenin (Hirschfeldau) 390, 391
 Jeleniów (Gellenau) 43, 51, 200
 Jeltsch (Jelcz) 176, 227, 228, 241
 Jemienna (Gimmel) 193
 Jenkowice (Jenkwitz) 242, 245
 Jenkwitz (Jenkowice) 242, 245
 Jeroltschuetz (Gieraltice) 164, 165
 Jeschkendorf (Jaśkowice Legnickie) 77

Jeschona (Jasiona) 238
 Jeszkotle (Jaeschkittel) 358, 361
 Jeszkotle Dolne (Nieder Jaeschkittel) 358, 35, 361
 Jeszkotle Górne (Ober Jaeschkittel) 358, 359
 Jexau (Jaksin) 102, 103, 244
 Jeykowitz (Jeykowice) 225
 Jezdkovice (Jaeschkowitz) 18, 19, 100
 Jezowa (Jeżowa) 241
 Jeżowa (Jezowa) 241
 Jeżów (Georgendorf) 6
 Jędrzejów (Endersdorf) 208
 Jędrzychowice (Hennersdorf) 169
 Jičín 250
 Jindřichov (Hennersdorf) 157, 158, 314
 Johannsburg (Janský Vrch) 210, 212
 Johnasdorf (Janówka) 43
 Johnsbach (Janowiec) 371
 Johnsdorf (Janice) 135
 Johnsdorf (Janów) 263
 Johnsdorf (Jasków) 351
 Jugowa Dolna (Nieder Hausdorf) 135
 Jugowiec (Hausdorf) 283
 Jugów (Hausdorf) 43, 50
 Junferndorf (Kobyli nad Vidnavkou) 160
 Juszczyń (Lampersdorf) 244
 Jutroschin (Jutrosin) 233, 234, 328
 Jutrosin (Jutroschin) 233, 234, 328

Kadłewe (Kowalowo) 47, 58, 60
 Kadlub (Kadłub) 123, 164, 165, 205, 272
 Kadlub (Kadłub) 123, 164, 165, 205, 272
 Kaentchen (Kątki) 356
 Kahlau (Kałów) 47, 61
 Kalembice 298
 Kalinow (Kalinów) 284, 285, 408, 412
 Kalinowice (Kalinowicz) 285, 286
 Kalinowicz (Kalinowice) 285, 286
 Kalinów 284, 408, 412
 Kalinów (Kalinow) 284, 285, 408, 412
 Kalsk (Kalzig) 275
 Kaltebortschen (Borszyn Mały) 46, 57, 276
 Kaltenbriesnitz (Zimna Brzeźnica) 390
 Kaltenbrunn (Mysłaków) 139
 Kaltenbrunn (Studzienno) 43
 Kaltenhaus (Zimnice) 331
 Kaltenvorwerk (Zimnica) 123
 Kalzig (Kalsk) 275
 Kałów (Kahlau) 47, 61

- Kamenz (Kamieniec Żąbkowicki) 8
 Kamienica (Kamitz) 43
 Kamienica (Kemnitz) 322
 Kamieniec (Kamienitz) 192
 Kamieniec Podolski 293
 Kamieniec Żąbkowicki (Kamenz) 8
 Kamienitz (Kamieniec) 192
 Kamienna (Giesdorf) 164
 Kamienna (Steingrund) 90
 Kamienna Góra (Landeshut) 383
 Kamiennik (Kamnig) 134
 Kamień (Kamin) 18, 291, 292, 293
 Kamień Śląski (Gross Stein) 291
 Kamin (Kamień) 18, 291, 292, 293
 Kamitz (Kamienica) 43
 Kammelwitz (Kęblów) 173
 Kamnig (Kamiennik) 134
 Kampen (Kępa) 154
 Kandrzin (Kędzierzyn) 271, 385
 Kantersdorf (Kantorowice) 163, 164
 Kanth (Kąty Wrocławskie) 43, 208, 288
 Kantorov (Kantorowice) 164
 Kantorowice (Kantersdorf) 163, 164
 Kantorowice (Kantorov) 164
 Kapatschuetz (Kopaszyn) 82
 Karbischau (Skarbiszów) 220
 Karczyce (Kertschuetz) 161
 Karisch (Karszówek) 137
 Karlsmarkt (Karłowice, Katowice, Katzeldorf) 309
 Karłowice (Katowice, Katzeldorf, Karlsmarkt) 309
 Karmonki (Karmunkau) 265, 266
 Karmonki (Karmunkau) 303
 Karmonki Stare (Alt Karmankau) 302
 Karmunkau (Karmonki) 265, 266
 Karmunkau (Karmonki) 303
 Karniów (Krnov, Jaegerndorf) 195, 223, 299,
 Karnów 305
 Karoschke (Kuraszków) 276, 280, 303, 304
 Karpniki (Fischbach) 135
 Karschau (Karszów) 359
 Karsy 306
 Karszów (Karschau) 359
 Karszówek (Karisch) 137
 Karvina (Karvina, Karwin, Sovinec) 35, 307, 308, 334
 Karwin (Karvina, Karvina, Sovinec) 35, 307, 308, 334
 Karvina (Karvina, Karwin, Sovinec) 35, 307, 308, 334
 Kaszyce Wielkie (Gross Kaschuetz) 153, 154
 Katerinki (Katherein) 100, 164, 165
 Katherein (Katerinki) 100, 164, 165
 Katowice (Katzeldorf, Karlsmarkt, Karłowice) 309
 Katscher (Kietrz) 94, 120, 132, 201, 227, 235, 278,
 308, 309, 310, 317, 413
 Kattern (Święta Katarzyna) 112, 113, 126, 161, 320
 Katzeldorf (Karlsmarkt, Karłowice, Katowice) 309
 Kauffung (Wojciszów) 311
 Kaufungen 311
 Kaulwitz (Kowalowice) 94
 Kawallen (Kowale) 276, 281
 Kay (Kije) 10, 12, 275
 Kątki (Kaentchen) 356
 Kąty Wrocławskie (Kanth) 43, 208, 288
 Keltsch (Kielcza) 319
 Keltsch (Kielcza) 319
 Kemnitz (Kamienica) 322
 Kempa (Kępa) 294, 295
 Kertschuetz (Karczyce) 161
 Kesselberg 233, 234, 328
 Kęblów (Kammelwitz) 173
 Kędzierzyn (Kandrzin) 271, 385
 Kępa (Kampen) 154
 Kępa (Kempa) 294, 295
 Kępczowice 322
 Kępnica (Deutsch Kamitz) 7
 Kępsko (Schoenborn) 10, 12
 Kęty 273
 Kieferstaedel (Sośnicowice) 158, 178, 285
 Kielczów (Gross Weigelsdorf) 123, 124
 Kietpin 56
 Kieslingswalde (Idzików) 90
 Kietlów (Kittlau) 356
 Kietrz (Katscher) 94, 120, 132, 201, 227, 235, 278,
 308, 309, 310, 317, 413
 Kije (Kay) 10, 12, 275
 Kiowietz (Kyjovec) 273
 Kiowitz (Kyjovice) 278, 282
 Kisielów (Kyselov, Kisselau) 354
 Kisselau (Kyselov, Kisielów) 354
 Kittlau (Kietlów) 356
 Kittlitztreben (Trzebień) 145, 149
 Kladruby 363
 Klein Agau 324, 326
 Klein Beltsch (Belcz Mały) 59
 Klein Borek (Borki Małe) 264
 Klein Briesen (Brzezina Polska) 408, 412
 Klein Dammer (Dąbrówka Mała) 175, 293
 Klein Deutschen (Duczów Mały) 302

- Klein Gorzuetz (Gorzyczki) 294
 Klein Helmsdorf (Dobków) 86
 Klein Hoschuetz (Małe Hoštice) 273, 277, 278, 282
 Klein Kauer (Kurów) 66
 Klein Kloden (Kłoda Mała) 48, 62, 152, 153, 154, 276, 281
 Klein Krutschen (Krościna Mała) 405
 Klein Lassowitz (Lasowice Małe) 183
 Klein Luebbichow (Lubiechnia Mała) 10, 12
 Klein Machnow 9
 Klein Maertinau (Rzepotowice) 351, 352
 Klein Mohnau (Maniów Mały) 72
 Klein Naedlitz (Nadolice Małe) 175, 176
 Klein Nimsdorf (Naczysławki) 28
 Klein Obisch (Obiszówek) 44, 45, 46, 53, 54, 55, 56
 Klein Ochab (Ochaby Małe) 376, 378
 Klein Pluschnitz (Płużnica Mała) 334
 Klein Pohlwitz (Pawłowice Małe) 331
 Klein Rinnnersdorf (Rynarciczki) 374
 Klein Rosen (Roznów) 102, 103
 Klein Schottkau (Sadkówki) 115
 Klein Suerding (Żerniki Małe) 359
 Klein Tinz (Tyńczyk) 360
 Klein Wangern (Węgrze Małe) 47
 Klein Wiersewitz (Wierzowice Małe) 46, 59, 390
 Klein Woitsdorf (Wojciechowo Małe) 321
 Klein Zyglin (Żyglin Mały) 93, 97
 Klein Zyglin (Żyglinek) 94
 Klokotčov (Glockersdorf) 100
 Klempzing (Kłępsk) 275, 276, 279
 Kleppelsdorf (Gościradz) 83, 380
 Kleszczów (Klischczow) 366
 Kleutsch (Kluczowa) 359
 Kłępsk (Klempzing) 275, 276, 279
 Klimkovicze (Koenigsberg) 71
 Klischczow (Kleszczów) 366
 Klisino (Glaesen) 106
 Kliszków 369
 Kłodnitz (Kłodnica) 292
 Klokotčov (Glockersdorf) 100
 Klonitz (Kłonice) 391
 Kluczowa (Kleutsch) 359
 Kłębów (Kammelwitz) 173
 Kłoda Mała (Klein Kloden) 48, 62, 152, 153, 154, 276, 281
 Kłodnica (Kłodnitz) 292
 Kłodzko (Glatz) 30, 51, 269, 345
 Kłonice (Klonitz) 391
 Knobelsdorf (Czartkowice) 389
 Knurów (Knurów) 264, 269, 397
 Knurów (Knurow) 264, 269, 397
 Kobelau (Kobyła Głowa) 359, 400
 Kobelnick (Kobylniki) 160, 161
 Kobelwitz (Kobylice) 398
 Kobeřice (Koeberwitz) 17
 Kobialka (Neusorge) 36
 Kobyła Głowa (Kobelau) 359, 400
 Kobyle (Schoenwiese, Krasne Pole) 106, 402, 403
 Kobyli nad Vidnavkou (Junferndorf) 160
 Kobylice (Kobelwitz) 398
 Kobylin 401
 Kobylniki (Hengwitz) 136
 Kobylniki (Kobelnick) 160, 161
 Kochcice (Kochtschuetz) 293, 335, 407, 408, 411
 Kochelsdorf (Kochłowice) 265, 406
 Kochlice (Kuchelberg) 175
 Kochłowice (Kochelsdorf) 265, 406
 Kochtschuetz (Kochcice) 293, 335, 407, 408, 411
 Kocurowice (Kotzurowitz) 240
 Koeberwitz (Kobeřice) 17
 Koelmchen (Chelmek) 390
 Koeln a. Rhein (Kolonja) 184
 Koeltschen (Kolczyn) 275
 Koenigsberg (Chojna, Kynsburg) 179, 180
 Koenigsberg (Klimkovicze) 71
 Koenigshain (Działoszyn) 141
 Kohlsdorf (Kolnowice) 46
 Kohlsdorf (Kolnowice) 181
 Koiskau (Kosiska) 145, 150
 Kojęcin (Baumgarten) 102, 103, 244, 342
 Kokoschuetz (Kokoszyce) 66
 Kokoszyce (Kokoschuetz) 66
 Kolberg (Kołobrzeg) 175, 176
 Kolbnitz (Chełmiec) 209
 Kolesin (Goltzen) 276
 Kolnie (Coelln, Altkoeln) 358, 361
 Kolnowice (Kohlsdorf) 46
 Kolnowice (Kohlsdorf) 181
 Kolonia (Koeln a. Rhein) 184
 Kolsko (Kolzig) 390, 391
 Kolzig (Kolsko) 390, 391
 Kołczyn (Koeltschen) 275
 Kołobrzeg (Kolberg) 175, 176
 Komárov (Komorau) 85, 202
 Komorau (Komárov) 85, 202
 Komorniki (Kummernick) 276, 281

- Laubsky (Lubska) 264, 266
 Lauchte 208, 209
 Lauterbach (Sieniawka) 133
 Lautitz 391
 Lawaldau (Racula) 390
 Łazy (Łazy) 308, 376
 Łądek (Landeck) 171
 Legnica (Liegnitz) 11, 63, 64, 121, 122, 132, 133, 208, 250, 307, 322, 323, 328, 331, 351, 359, 386, 387, 389, 390
 Leida 204
 Leippe (Lipna) 337
 Leipzig (Lipsk) 21, 119, 129, 204, 259, 396
 Leisersdorf (Uniejowice) 391
 Leitersdorf (Litultovice) 363
 Lejda 390, 409
 Leobschuetz (Głubczyce) 342, 343
 Lerchenborn (Gorzyce) 331
 Leschczin (Leszczyny) 151
 Lesie (Waldau) 42, 49
 Lessendorf (Łasocin) 391
 Leszczyniec (Haselbach) 75, 190
 Leszczyny (Leschczin) 151
 Leśna (Marklissa) 220, 350
 Leśna Górna (Ober Loeschney) 171
 Leśnica (Lissa) 160, 161, 162, 344, 347
 Letnica (Laetnitz) 329, 391
 Leuten (Lutynia) 195
 Lewice (Loewitz) 106
 Lewiński Zamek (Hummelschloss) 231
 Lichinia (Lichynia) 243, 245
 Lichtenau (Lichtnov) 132
 Lichtenau (Zaręba) 186
 Lichtenwaldau (Krzyżowa) 37, 152
 Lichtnov (Lichnau) 132
 Lichynia (Lichinia) 243, 245
 Lideřov (Ludgerzowitz) 106, 199
 Lidkovice 74
 Lidmeřovice 43
 Liebenau (Lubnów) 55, 153, 155, 353
 Liebenthal (Lubomierz) 135, 365
 Liebersdorf (Lubomin) 383
 Liegnitz (Legnica) 11, 63, 64, 121, 122, 132, 133, 208, 250, 307, 322, 323, 328, 331, 351, 359, 386, 387, 389, 390
 Liewbschuetz (Lubieszów) 277
 Ligota (Ellguth) 46, 257, 308, 310, 328, 334, 366
 Ligota Dobrodzieńska (Ellguth-Guttentag) 284
 Ligota Górna (Ober Ellguth) 382
 Ligota Oleska (Ellguth) 265, 266
 Ligota Piękna (Schoen Ellguth) 87
 Lindewiese (Lipowa) 409, 412
 Linhartov (Geppersdorf) 44, 52, 305, 314
 Linz (Lipowce) 277
 Lipie Góry (Mansfelde) 391
 Lipiny (Krummlinde) 232
 Lipka (Schoenau) 289
 Lipna (Leippe) 337
 Lipnica 186
 Lipowa (Lindewiese) 409, 412
 Lipowce (Linz) 277
 Lipperheide 344, 345
 Lipsk (Leipzig) 21, 119, 129, 204, 259, 396
 Lipultovice 364
 Lisie Kąty (Fuchswinkel) 24
 Lisiec (Fuchsmuehl) 145, 150
 Lissa (Lasów) 140, 141
 Lissa (Leśnica) 160, 161, 162, , 347
 Litultovice (Leitersdorf) 363
 Lizbona 255
 Loděnice (Lodnitz) 342, 343
 Lodnitz (Loděnice) 342, 343
 Loewenberg (Łwówek Śląski) 136, 319, 367
 Loewitz (Lewice) 106
 Lohe (Ślęza) 161
 Lomierz (Rozmierz, Rosmierz, Gross Rosmierz) 407
 Lomnitz (Łomnica) 264, 265
 Lonczekstaedt (Łączka) 217
 Lorenzberg (Wawrzyszów) 359, 362
 Lorzendorf (Wawrzeńczyce) 359, 362
 Loslau (Wodzisław Śląski) 66, 232, 289, 354, 409
 Lossen (Łosiów) 90, 323
 Louisdorf (Łojowice) 165
 Lovčice 43
 Łubań Śląski (Lauban) 350, 399
 Lubie (Łubie) 218
 Lubiechnia Mała (Klein Luebbichow) 10, 12
 Lubiechów (Hohenliebenthal) 175
 Lubieszów (Liewbschuetz) 277
 Lubin 5
 Lubliniec (Lublinitz) 408, 411, 412
 Lublinitz (Lubliniec) 408, 411, 412
 Lubnów (Liebenau) 55, 153, 155, 353
 Lubojaty (Laubias) 202
 Lubomierz (Liebenthal) 135, 365
 Lubomin (Liebersdorf) 383

Lubowitz (Lubowice) 29, 194, 219
 Lubów (Luebchen) 54, 360
 Lubschau (Lubsza) 192, 293, 294, 409, 412
 Lubska (Laubsky) 264, 266
 Lubsza (Lubschau) 192, 293, 294, 409, 412
 Ludgerzowitz (Lideřov) 106, 199
 Ludów (Herrenvorwerk) 37
 Ludwigsdoerfel (Tworów) 43
 Ludwigsdorf (Bystre) 405
 Ludwigsdorf (Ludwikowice Kłodzkie) 90
 Ludwigsdorf (Nagodowice) 183, 357
 Ludwikowice Kłodzkie (Ludwigsdorf) 90
 Luebchen (Lubów) 54, 360
 Lutoryż 180
 Lutynia (Leuten) 195
 Łwów 65
 Łwówek Śląski (Loewenberg) 136, 319, 367

Łabędy (Laband) 295, 334, 410
 Łagiewniki (Lagiewnik) 182, 264, 266, 285
 Łambinowice (Lamsdorf) 157, 158
 Łaniec (Lanietz) 239
 Łapczyce (Labschuetz) 276, 280
 Łapczyce (Labschuetz) 280
 Łask (Lasg) 383
 Łaskarzędka (Laskarzowka) 236
 Łazy (Laz) 308, 376
 Łączka (Lonczekstaedt) 217
 Łączka (Markersdorf) 7
 Łąka Prudnicka (Graeflich Wiese) 307
 Łojowice (Louisdorf) 165
 Łomna 48
 Łomnica (Lomnitz) 264, 265
 Łosiów (Lossen) 90, 323
 Lubie (Lubie) 218
 Lubowice (Lubowitz) 29, 194, 219

Machnice (Machnitz) 115
 Machnitz (Machnice) 115
 Maciejkowice (Maczeikowitz) 292
 Maciejowa (Maiwaldau) 140, 141, 306, 307
 Maciejowiec (Matzdorf) 135
 Maczeikowitz (Maciejkowice) 292
 Maerisch Ostrau (Morawska Ostrava, Moravská Ostrava)
 138, 250
 Maerzdorf (Żelazna) 183
 Magdeburg 29, 265
 Magnice (Magnetitz) 386

Magnetitz (Magnice) 386
 Magnuszowice (Gross Mangersdorf) 291
 Mahlen (Malin) 154
 Mahliu (Miłonowice) 289, 324, 325
 Mainz 39
 Maiwaldau (Maciejowa) 140, 141, 306, 307
 Makau (Maków) 94
 Makowczyce (Makowtschuetz) 294
 Makowtschuetz (Makowczyce) 294
 Maków (Makau) 94
 Maldburg 29
 Malé Hořtice (Klein Hoschuetz) 273, 277, 278, 282
 Malbork (Marienburg) 74
 Malin (Mahlen) 154
 Malkwitz (Malkowice) 162
 Mallmitz (Małomice) 358, 360
 Mała Wieś (Halbendorf) 119
 Malkowice (Malkwitz) 162
 Małomice (Mallmitz) 358, 360
 Mangelwitz (Domianiowice) 69
 Maniów (Wenig Mohnau) 72
 Maniów Mały (Klein Mohnau) 72
 Mankerwitz (Mękarzowice) 161
 Mansfelde (Lipie Góry) 391
 Marcinkowice (Merzdorf) 105
 Marcinowice (Merzdorf) 331
 Marcinów (Merzdorf) 329
 Marienburg (Malbork) 74
 Markersdorf (Łączka) 7
 Markersdorf (Markocice) 140, 141
 Marklissa (Leśna) 220, 350
 Markocice (Markersdorf) 140, 141
 Marschwitz (Marszowice) 75, 126, 223
 Marszowice (Marschwitz) 75, 126, 223
 Martinov (Martynów, Martinau) 164
 Martinau (Martynów, Martinov) 164
 Martynów (Martinov, Martinau) 164
 Maserwitz (Mazurowice) 36
 Masłów (Massel) 360, 377
 Massel (Masłów) 360, 377
 Maszków (Philippsfeld) 196
 Matějovice (Matzdorf) 235
 Matzdorf (Maciejowiec) 135
 Matzdorf (Matějovice) 235
 Mazurowice (Maserwitz) 36
 Mechau (Miechów) 48, 62, 276
 Mechwitz (Miechowice Oławskie) 358, 359, 361, 362
 Medlitz (Mydlice) 325

- Meesendorf (Sikorzyce) 75, 172
 Melč (Meltsch) 157, 158, 159
 Mellenau (Milonów) 243, 244
 Meltsch (Melč) 157, 158, 159
 Merschwitz (Mieroszowice) 40
 Merzdorf (Marcinkowice) 105
 Merzdorf (Marcinowice) 331
 Merzdorf (Marcinów) 329
 Metschlau (Mycielin) 44
 Mękarzowice (Mankerwitz) 161
 Michalkowitz (Michałkowice) 293
 Michałkowice (Michalkowitz) 293
 Michałowice (Michelwitz) 321, 324, 326
 Michałów (Michelau) 360
 Michelau (Michałów) 360
 Michelwitz (Michałowice) 321, 324, 326
 Miechowice Górne (Ober Miechowitz) 183
 Miechowice Otawskie (Mechwitz) 358, 359, 361, 362
 Miechów (Mechau) 48, 62, 276
 Mieczniki (Vogelgesang) 359
 Miedzianka (Kupferberg) 86
 Miejsce Odrzańskie (Mistitz) 303, 304
 Mieroszowice (Merschwitz) 40
 Mieroszków (Friedland) 144, 145, 148, 149
 Miękinia (Nimkau) 153, 156
 Mikołów (Nikolai) 269
 Milešovice 43
 Milice (Militsch) 183
 Milicz (Militsch) 259
 Milicz (Militsch) 276
 Milin (Fuerstenau) 223
 Militsch (Milice) 183
 Militsch (Milicz) 259
 Militsch (Milicz) 276
 Milkowice (Arnsdorf) 277
 Miłogoszcz (Muehlcast) 152, 153, 154, 156
 Milonowice (Mahliau) 289, 324, 325
 Milonów (Mellenau) 243, 244
 Miłoszów (Hartmannsdorf) 83
 Miłowice (Muehlwitz) 228, 229
 Minkowskie (Minkowsky) 123, 124
 Minkowsky (Minkowskie) 123, 124
 Mirocice (Bullenwinkel) 175
 Mirów 375
 Mistitz (Miejsce Odrzańskie) 303, 304
 Mitgendorf 360
 Mittel Dammer (Dąbrowa Środkowa) 6
 Mittel Glaesersdorf (Szkłary Średnie) 153
 Mittel Linde (Zalipie Średnie) 384
 Mittlau (Iwiny) 37, 152
 Mladá Boleslav 28
 Młoty (Hammer) 23
 Mniszków (Waltersdorf) 86
 Mockery (Mokre) 299
 Modrzewie (Giesshuebel) 83
 Mojęcice (Mondschoetz) 44, 52, 53
 Mokre (Mocker) 299
 Molna (Molna) 241
 Molna (Mollna) 241
 Mondschoetz (Mojęcice) 44, 52, 53
 Moravská Ostrava (Morawska Ostrawa, Maerisch Ostrau) 138, 250
 Morawczin 402
 Morawska Ostrawa (Maerisch Ostrau, Moravská Ostrava) 138, 250
 Mořkov 250
 Moschwitz (Muszkowice) 401
 Mose 390
 Moskwa 105
 Mostow (Mosty) 298
 Mosty (Mostow) 298
 Mosty (Wendisch Musta) 73
 Moszyce (Muschlitz) 325, 327
 Mościsko (Faulbrueck) 42, 49
 Mościsko Dolne (Nieder Faulbrueck) 183
 Mueckendorf (Zarzecz) 58, 78
 Muehlcast (Miłogoszcz) 152, 153, 154, 156
 Muehlwitz (Miłowice) 228, 229
 Muschlitz (Moszyce) 325, 327
 Muszkowice (Moschwitz) 401
 Mycielín (Metschlau) 44
 Mydlíce (Medlitz) 325
 Myslowitz (Mysłowice) 292, 409
 Mysłaków (Kaltenbrunn) 139
 Mysłowice (Myslowitz) 292, 409
 Mysłęcín (Schenkendorf) 116, 179
 Náchod 231
 Naczęsławice (Gross Nimsdorf) 195, 218, 236, 335, 366
 Naczęsławiczki (Klein Nimsdorf) 28
 Naczysławki (Klein Nimsdorf) 28
 Nadolice Małe (Klein Naedlitz) 175, 176
 Nadolice Wielkie (Gross Naedlitz) 175, 176
 Nagodowice (Ludwigsdorf) 183, 357
 Nakło (Nakło) 94
 Nakło 11, 13

- Nakło (Nakło) 94
 Naměst 59
 Namslau (Namysłów) 115, 164, 321
 Namysłów (Namslau) 115, 164, 321
 Nasale (Nassadel) 126
 Naselwitz (Nasławice) 208
 Nasiedle (Nassiedel, Nassile) 278
 Nasławice (Naselwitz) 208
 Nassadel (Jastrzębie) 238
 Nassadel (Nasale) 126
 Nassiedel (Nasiedle, Nassile) 278
 Nassile (Nasiedle, Nassiedel) 278
 Nechlau (Niechlów) 47, 61
 Neckar 283
 Neise (Nysa) 24, 25, 41, 88, 89, 110, 123, 160, 210, 212, 215, 248, 301, 351
 Neplachovice (Neplachowitz) 18, 19, 100
 Neplachowitz (Neplachovice) 18, 19, 100
 Nesselwitz (Niesulowice) 186
 Neu Strunz (Nowy Strącz) 382, 383
 Neu Zechsdorf (Nove Těchanovice) 157, 159
 Neudeck (Świerkianiec) 40, 93, 94, 95, 96, 97
 Neudorf (Nowa Wieś Głubczycka) 176, 177
 Neudorf (Nowa Wieś Legnicka) 77
 Neudorff (Strużnica) 135
 Neuhoř (Nový Dvůr) 368
 Neuhoř (Nowy Dwór) 193, 200
 Neusalz (Nowa Sól) 220
 Neuschloss (Nowe Grodzisko) 146, 179
 Neusorge (Kobiałka) 36
 Neusorge (Żarki) 153
 Neustadt (Prudnik) 65, 98, 99, 106, 111, 131, 157, 188, 215
 Nickern (Niekarzyn) 10, 11, 12, 13
 Niebusch (Niwiska) 277, 390
 Niechlów (Nechlau) 47, 61
 Nieder Alt Wohlau (Stary Wołów Dolny) 324
 Nieder Bludowitz (Dolni Bludovice, Bładowice Dolne) 364
 Nieder Borin (Borynia Dolna) 406
 Nieder Dembowietz (Dębowiec Dolny) 240
 Nieder Domaslawitz (Dolni Domaslovice, Domasławice Dolne) 28
 Nieder Faulbrueck (Mościsko Dolne) 183
 Nieder Glaesersdorf (Szkłary Dolne) 153
 Nieder Hausdorf (Jugowa Dolna) 135
 Nieder Jaeschkittel (Jeszkotle Dolne) 358, 359, 361
 Nieder Kachel (Trzęsowice) 161, 162
 Nieder Langenau (Długopole Dolne) 106
 Nieder Paulowitz (Dolní Povelice) 305
 Nieder Pischkowitz (Piszkowice Dolne) 43
 Nieder Siegersdorf (Zebrzydowa Dolna) 277
 Nieder Stuebendorf (Ścibórz Dolny) 134, 135
 Nieder Suchau (Dolna Sucha, Dolní Suchá) 138
 Nieder Terlitzko (Cierlicko Dolne, Dolní Těřlicko) 354
 Niedergrund (Dolní Údolí, Dolní Grund) 27
 Niederhannsdorf (Jaszkowa Dolna) 200
 Niedersteine (Ścinawka Dolna) 43, 90, 166
 Niedźwiedzice (Baersdorf) 36, 179
 Niekarzyn (Nickern) 10, 11, 12, 13
 Niemiecka Jamka (Deutsch Jamke) 230
 Niemodlin (Falkenberg) 128, 220, 242
 Niemysłowice (Buchelsdorf) 188
 Niepaschuetz (Niepaszyce) 217, 323
 Niepaszyce (Niepaschuetz) 217, 323
 Niesnaschin (Nieznaszyn) 239
 Niesulowice (Nesselwitz) 186
 Nieszczyce (Nistitz) 61
 Nieszkowice (Nisgawe) 324, 326, 370, 372
 Niewodnik (Niewodniki) 44
 Niewodniki (Niewodnik) 44
 Nieznaszyn (Niesnaschin) 239
 Nikolai (Mikołów) 269
 Nimkau (Miękinia) 153, 156
 Nisgawe (Nieszkowice) 324, 326, 370, 372
 Nistitz (Nieszczyce) 61
 Niwiska (Niebusch) 277, 390
 Nogawczyce (Nogowschuetz) 20
 Nogowschuetz (Nogawczyce) 20
 Norymberga 123, 124, 125, 126, 129, 244
 Nové Těchanovice (Neu Zechsdorf) 157, 159
 Nový Dvůr (Neuhoř) 368
 Nowa Cerekiew (Deutsch Neulirch) 71, 131, 132, 195, 199
 Nowa Marchia 275, 280, 361
 Nowa Sól (Neusalz) 220
 Nowa Wieś Głubczycka (Neudorf) 176, 177
 Nowa Wieś Legnicka (Neudorf) 77
 Nowe Grodzisko (Neuschloss) 146, 179
 Nowy Dwór (Neuhoř) 193, 200
 Nowy Strącz (Neu Strunz) 382, 383
 Nysa (Neise) 24, 25, 41, 88, 89, 110, 123, 160, 210, 212, 215, 248, 301, 351
 Ober Alt Wohlau (Stary Wołów Górny) 324, 351
 Ober Dammer (Dąbrowa Górna) 173
 Ober Domaslowitz (Horní Domaslovice, Domasławice Górne) 28

- Ober Ecke (Węglów) 193
 Ober Ellguth (Ligota Górna) 382
 Ober Gerlachsheim (Grabiszycze Górne) 394
 Ober Hermsdorf (Horni Heřmanice) 208
 Ober Jaeschkittel (Jeszkotle Górne) 358, 359
 Ober Kachel (Stanięcice) 161
 Ober Loeschney (Leśna Górna) 171
 Ober Miechowitz (Miechowice Górne) 183
 Ober Paulowitz (Horni Povelice) 24, 262
 Ober Pischkowitz (Piszkowice Górne) 43
 Ober Schuettlau (Żuchłów Górny) 152, 275
 Ober Siegersdorf (Górna Zebrzydowa) 277
 Ober Stradam (Stradomia Wierzchnia) 228
 Oberau (Obory) 351, 352
 Oberglogau (Głogówek) 135, 188, 286, 295, 301, 314, 398
 Oberschwedeldorf (Szalejów Górny) 43, 50
 Ober-Thumritz 143, 146
 Obertyn 284
 Oberwitz (Obrowiec) 218, 285
 Obischau (Objazda) 65
 Obiszów (Gross Obisch) 45, 46, 54, 55, 56
 Obiszówek (Klein Obisch) 44, 45, 46, 53, 54, 55, 56, 57, 58
 Objazda (Obischau) 65
 Obory (Oberau) 351, 352
 Obrowiec (Oberwitz) 218, 285
 Ochab (Ochaby) 187, 207
 Ochaby (Ochab) 187, 207
 Ochaby Małe (Klein Ochab) 376, 378
 Ochaby Wielkie (Gross Ochab) 240
 Ochelhermsdorf (Ochla) 337
 Ochla (Ochelhelmsdorf) 337
 Ocice (Ottendorf) 358, 359, 360, 361
 Ocklitz (Okulice) 165
 Oderbeltsch (Belcz Wielki) 277
 Oderberg (Bohumin, Bogumin) 93, 95, 96, 202
 Odersch (Oldřišov) 188
 Odrau (Odry) 120, 258, 288
 Odry (Odrau) 120, 258, 288
 Oels (Oleśnica) 36, 175, 203, 289, 324
 Ogrodzisko (Sproettchen) 391
 Ohlau (Oława) 118
 Okulice (Ocklitz) 165
 Okunin (Langmeil) 10, 13
 Olbelsdorf (Rososznicza) 98, 244
 Olbendorf (Gnojna) 359
 Olbersdorf (Roztocznik) 323
 Olbin (Bogusławitz) 328
 Oldřišov (Odersch) 188
 Oldrzychowice (Hilbersdorf) 221, 228
 Oleśnica (Oels) 36, 175, 203, 289, 324
 Olmuetz (Olomuniec, Olomouc) 23, 157, 207, 227, 301, 410
 Olomouc (Olomuniec, Olmuetz) 23, 157, 207, 227, 301, 410
 Oława (Ohlau) 118
 Oldrzychowice Kłodzkie (Ullersdorf) 90, 373, 389, 390
 Olomuniec (Olomouc, Olmuetz) 23, 157, 207, 227, 301, 410
 Ondřejovice (Endersdorf) 373
 Opatowice (Oppatowitz) 213
 Opawa (Troppau) 16, 17, 24, 40, 98, 106, 138, 139, 142, 164, 165, 192, 195, 218, 227, 285, 315, 317, 342
 Opole (Oppeln) 14, 19, 111, 131, 183, 264, 291, 294, 316, 332, 351, 370, 376, 409
 Oppatowitz (Opatowice) 213
 Oppeln (Opole) 14, 19, 111, 131, 183, 264, 291, 294, 316, 332, 351, 370, 376, 409
 Ořechov 188
 Orlau (Orłowa, Orlová) 376
 Orlová (Orłowa, Orlau) 376
 Orłowa (Orlau, Orlová) 376
 Ornontowice (Ornontowitz) 269
 Ornontowitz (Ornontowice) 269
 Orzesche (Orzesze) 292, 293
 Orzesze (Orzesche) 292, 293
 Oschietzko (Osiecko) 164, 165
 Osiecko (Oschietzko) 164, 165
 Osiek Grodkowski (Osseg) 208
 Osiek Łużycki (Wendisch Ossig) 186, 395
 Osla (Aslau) 152
 Osoblaha (Hotzenplotz) 227
 Osorów 408, 411
 Osseg (Osiek Grodkowski) 208
 Ostrau (Ostrawa, Ostrava) 138
 Ostrava (Ostrau, Ostrawa) 138
 Ostrawa (Ostrau, Ostrava) 138
 Ostrichen (Ostróżno) 319
 Ostrowina (Ostrowine) 229, 288
 Ostrowine (Ostrowina) 229, 288
 Ostróżno (Ostrichen) 319
 Otmęt (Ottmuth) 30, 157, 159, 360
 Otmuchów (Ottmachau) 176, 177, 210, 212, 311, 409, 412

Ottendorf (Ocice) 358, 359, 360, 361
 Ottendorf (Przeclaw) 390
 Ottmachau (Otmuchów) 176, 177, 210, 212, 311, 409, 412
 Ottmuth (Otmęt) 30, 157, 159, 360
 Ottneschlag 143
 Owiesno (Habendorf) 7
 Ozorowice (Sponsberg) 379
 Ożarowice 408

Paaren 11

Paczków (Patschkau) 100, 210
 Paczyna (Patschin) 334
 Paczyna Wielka (Gross Patschin) 334
 Padwa 117, 118
 Pakuswitz (Białawy) 152
 Pangel (Stasin) 133, 140
 Paniowice (Pannwitz) 276, 280
 Pannwitz (Paniowice) 276, 280
 Parchau (Parchów) 390
 Parchów (Parchau) 390
 Parchwitz (Prochowice) 396
 Partein 48
 Partschendorf (Bartołowice) 194
 Paschkerwitz (Pasikurówice) 161
 Pasiecznik (Spiller) 135
 Pasikurówice (Paschkerwitz) 161
 Pasterwitz (Pasterzyce) 190
 Pasterzyce (Pasterwitz) 190
 Patschin (Paczyna) 334
 Patschkau (Paczków) 100, 210
 Paulwitz (Rzędziszowice) 289
 Pavelschoeve (Pawłoszewo) 303, 304, 305
 Pawlau (Pawłów) 29, 183
 Pawlikowice (Pohlsdorf) 331
 Pawłowitz (Pawłowice) 194, 195, 240, 335
 Pawłoszewo (Pavelschoeve) 303, 304, 305
 Pawłowice (Pawłowitz) 194, 195, 240, 335
 Pawłowice Małe (Klein Pohlwitz) 331
 Pawłowice Wielkie (Pohlwitz) 331, 351
 Pawłowo 48
 Pawłów (Pawlau) 29, 183
 Pawonkai (Pawonków) 183, 218, 293, 294
 Pawonków (Pawonkai) 183, 218, 293, 294
 Peilau (Piława) 43, 49
 Peiskerwitz (Piskorzowice) 65
 Pelhrzimowice 308
 Peltschuetz (Pelczyce) 75

Pelczyce (Peltschuetz) 75
 Pelczyn (Polgsen) 162
 Perschuetz (Bierzyce) 63
 Perstetz (Pierściec) 317
 Peterkowice 334
 Petersdorf (Piotrowice) 79
 Petersdorf (Piotrówek) 72, 140
 Petersdorf (Sobiszowice) 292
 Peterwitz (Piotrkowiczki) 152, 154
 Petrzivald 363
 Petschkendorf (Pieszków) 208, 360
 Peuke (Byków) 46, 59
 Pęciszów (Bothendorf) 46, 57
 Pęgów (Hennigsdorf) 277, 353
 Pfaffendorf (Szarocin) 75, 190
 Philippsfeld (Maszków) 196
 Piekowice (Piekowitz) 20
 Piekowitz (Piekowice) 20
 Pielgrzymowice (Pilgramsdorf) 273
 Pielgrzymów (Pilgersdorf) 18
 Piersno (Pirschen) 113
 Pierściec (Perstetz) 317
 Pierwoszków (Puerbischau) 162
 Pierzchowice (Pirchwitz) 28
 Pieszków (Petschkendorf) 208, 211, 360
 Pietrowice (Gross Peterwitz) 71, 309
 Piękokcin (Pinkotschine) 276, 280
 Pilchowice (Pilchowitz) 182, 194
 Pilchowitz (Pilchowice) 182, 194
 Pilczyce (Pilsnitz) 28
 Pilgersdorf (Pielgrzymów) 18
 Pilgramsdorf (Pielgrzymowice) 273
 Pilsnitz (Pilczyce) 28
 Piława (Peilau) 43, 49
 Pinkotschine (Piękokcin) 276, 280
 Piorunkowice (Schweinsdorf) 111
 Piotrkowiczki (Peterwitz) 152, 154
 Piotrowice (Hermsdorf) 106
 Piotrowice (Petersdorf) 79
 Piotrowice Wielkie (Gross Peterwitz) 273
 Piotrówek (Petersdorf) 72, 140
 Pirchwitz (Pierzchowice) 28
 Pirschen (Piersno) 113
 Pisarzowice (Schreibendorf) 75
 Pisarzowice (Schreibersdorf) 201, 229
 Pisarzów (Schreibendorf) 209, 212, 341
 Pischkowitz (Piszkowice) 43, 49, 51
 Piskorzowice (Peiskerwitz) 65

- Piskowice (Pischkowitz) 43, 49, 51
 Piskowice Dolne (Nieder Pischkowitz) 43
 Piskowice Górne (Ober Pischkowitz) 43
 Pitschen (Pyszczyń) 371
 Pless (Pszczyna) 142, 143, 145, 149, 171, 285, 292, 360, 371, 372, 406
 Plottnitz (Blotnica) 288, 291
 Pluschnitz (Płużnica) 307, 335, 408, 411
 Płonica (Ullersdorf) 112
 Płużnica (Pluschnitz) 307, 335, 408, 411
 Płużnica Mała (Klein Pluschnitz) 334
 Płużnica Wielka (Gross Pluschnitz) 334
 Pniow (Pniów) 335
 Pniów (Pniow) 335
 Počenice 100
 Pociękatb (Potzenkarb) 188
 Poczdam 12
 Podgaj (Pudigau) 288, 359
 Podlesie (Kunsdorf) 359
 Podlesie (Waeldchen) 179
 Podolany (Schoenfeld) 391
 Podole (Podoly) 164
 Podoli (Podoly) 402, 403
 Podoly (Podole) 164
 Podoly (Podoli) 402, 403
 Poepelwitz (Popowice) 160, 161, 223
 Pogarell (Pogorzela) 7, 321, 325
 Pogorzela (Seifersdorf) 133
 Pogorzela (Pogarell) 7, 321, 325
 Pogroda (Krasswitz) 102
 Pohlschildern (Szczytniki nad Kaczawą) 145, 150
 Pohlshof (Pawlikowice) 331
 Pohlwitz (Pawłowice Wielkie) 331, 351
 Polakowice (Pollogwitz) 73, 121, 122, 125, 128, 129, 130, 259
 Polgsen (Pelczyn) 162
 Polkowice (Polkwitz) 360
 Polkwitz (Polkowice) 360
 Pollogwitz (Polakowice) 73, 121, 122, 125, 128, 129, 130, 259
 Polnisch Jamke (Polska Jamka) 230
 Polnisch Krawarn (Krowiarki) 94
 Polnisch Lohne (Polskie Łany) 397
 Polnisch Neukirch (Polska Cerekiew) 278
 Polnisch Ostrau (Polská Ostrava, Polska Ostrawa) 201, 202
 Polnisch Steinau (Polska Ścinawa) 242, 243, 244, 245
 Polnisch Wartenberg (Syców) 93, 96, 136, 190, 228, 408, 412
 Polska Cerekiew (Polnisch Neukirch) 278
 Polska Jamka (Polnisch Jamke) 230
 Polská Ostrava (Polska Ostrawa, Polnisch Ostrau) 201, 202
 Polska Ostrawa (Polnisch Ostrau, Polská Ostrava) 201, 202
 Polska Ścinawa (Polnisch Steinau) 242, 243, 244, 245
 Polskie Łany (Polnisch Lohne) 397
 Pommerswitz (Pomorzowice) 263, 379
 Pomorzowice (Pommerswitz) 263, 379
 Ponientzuetz (Ponięcice) 164, 180, 181, 182
 Ponięcice (Ponientzuetz) 164, 180, 181, 182
 Popęszyce (Poppschuetz) 152, 154
 Popowice (Poepelwitz) 160, 161, 223
 Poppschuetz (Popęszyce) 152, 154
 Posadowice (Postelwitz, Posłowice) 242, 243, 244, 245
 Posłowice (Posadowice, Postelwitz) 242, 243, 244, 245
 Possnitz (Posucice) 17, 200
 Postelwitz (Posłowice, Posadowice) 242, 243, 244, 245
 Posucice (Possnitz) 17, 200
 Potoczek (Toependorf) 45, 46, 56
 Potzenkarb (Pociękarb) 188
 Półwieś (Halbendorf) 19
 Prace Odrzańskie (Hermprotsch) 161
 Prace Widawskie (Protsch) 65, 359
 Praga 44, 104, 139, 252, 267, 272, 341
 Prausnitz (Prusice) 145, 150, 151
 Preichau (Przychów) 23, 153
 Prężyce (Brandschuetz) 123, 124
 Prieborn (Przeworno) 16
 Priebus (Przewóz) 382
 Prietzen (Przechów) 324, 326
 Pristelwitz (Przeclawice) 352
 Pritttag (Przytok) 275, 276, 279, 359, 391
 Prochowice (Parchwitz) 396
 Proschlitz (Proślice) 358
 Proskau (Prószków) 40, 76, 107, 409
 Prostynia (Scheibsdorf) 121
 Prószków (Schoenaiche) 205
 Proślice (Proschlitz) 358
 Protsch (Prace Widawskie) 65, 359
 Protzan (Zwrocław) 42, 49
 Prószków (Proskau) 40, 76, 107, 409
 Prudnik (Neustadt) 65, 98, 99, 106, 111, 131, 157, 188, 215
 Prusice (Prausnitz) 145, 150, 151
 Pruskau (Prusków) 397
 Prusków (Pruskau) 397

- Przeciszów 375
 Przecław (Ottendorf) 390
 Przecławice (Pristelwitz) 352
 Przeczów (Prietzen) 324, 326
 Przerzeczyn (Diersdorf) 165, 359
 Przeworno (Prieborn) 16
 Przewóz (Priebus) 382
 Przybyszów (Puerschkau) 47
 Przychów (Preichau) 23, 153
 Przydroże (Schnellendorf) 409, 412
 Przylesie (Konradswaldau) 242, 245
 Przyłek (Frankenberg) 152
 Przysieki 18
 Przyszowice 18
 Przyszów (Schellenberg) 83, 380
 Przytok (Pritttag) 275, 276, 279, 359, 391
 Psary (Huenern) 196
 Pstrązna (Pstronsna) 285
 Pstronsna (Pstrązna) 285
 Psurow (Psurów) 20
 Psurów (Psurow) 20
 Pszczyna (Pless) 142, 143, 145, 149, 171, 285, 292, 360, 371, 372, 406
 Ptakowice (Ptakowitz) 217
 Ptakowitz (Ptakowice) 217
 Pudigau (Podgaj) 288, 359
 Puerbischau (Pierwoszów) 162
 Puerschkau (Przybyszów) 47
 Puschkau (Puszków) 274
 Puschwitz (Bogdaszowice) 209
 Pustá Polom (Wuest Pohlom) 277, 278, 282
 Puszków (Puschkau) 274
 Pyrzowice 234, 236
 Pyszczyn (Pitschen) 371
 Quolsdorf b. Mellendorf (Chwaliszów) 219
 Quosnitz (Chwastnica) 78
 Raake (Raków) 320, 321, 325, 327, 380
 Rachowice (Rachowitz) 20, 182
 Rachowitz (Rachowice) 20, 182
 Racibórz (Ratibor) 24, 131, 172, 178, 182, 183, 194, 195, 225, 285, 298, 301, 316, 363, 376, 408, 411
 Račice (Ratschitz) 43, 44, 52
 Rackau (Raków) 275, 279
 Racksdorf (Rakowice) 298
 Raclawice Wielkie (Gross Rasselwitz) 91, 92,
 Raclawiczki (Rasselwitz) 188
 Racula (Lawaldau) 390
 Radau (Radawie) 227
 Radau (Radawie) 303
 Radawie (Radau) 227
 Radawie (Radau) 303
 Radewitsch (Radowice) 10, 12
 Radlau (Radłów) 265
 Radlin (Radlin) 354
 Radłów (Radlau) 265
 Radmannsdorf (Radomiłowice) 319
 Radocz 368
 Radomiłowice (Radmannsdorf) 319
 Radoschau (Radoszowy) 66
 Radoszowy (Radoschau) 66
 Radowice (Radewitsch) 10, 12
 Radun (Raduń) 315
 Raduń (Radun) 315
 Radun (Radunia) 199
 Radunia (Radun) 199
 Radzionkau (Radzionków) 192, 234, 235, 236
 Radzionków (Radzionkau) 192, 234, 235, 236
 Raedlitz (Redlice) 36
 Raj (Raj, Roy) 307
 Rakowice (Racksdorf) 298
 Rakowice Małe (Wenig Rackwitz) 256, 367
 Rakowice Wielkie (Gross Rackwitz) 319
 Raków 253, 254
 Raków (Raake) 320, 321, 325, 327, 380
 Raków (Rackau) 275, 279
 Ransen (Ręszów) 145, 150, 153, 155
 Raschowa (Raszowa) 291
 Rasselwitz (Raclawiczki) 188
 Raszowa (Raschowa) 291
 Raszowa (Reichen) 152
 Rathen (Ratyń) 64, 108, 328
 Ratibor (Racibórz) 24, 131, 172, 178, 182, 183, 194, 195, 225, 285, 298, 301, 316, 363, 376, 408, 411
 Ratschitz (Račice) 43, 44, 52
 Ratyń (Rathen) 64, 108, 328
 Ratyzbona (Regensburg) 105, 106, 143, 147
 Rauschwitz (Ruszowice) 43
 Rausse (Rusk) 208, 209, 210, 211, 212
 Redlice (Raedlitz) 36
 Regensburg (Ratyzbona) 105, 106, 143, 147
 Reichen (Raszowa) 152
 Reichen (Rychlik) 62
 Reichenau (Ślęcina) 390

- Reimen (Rzymiany) 157, 158
 Reischt (Rokitki) 297
 Reppen (Rzepin) 10
 Repten (Repty) 213, 218
 Repty (Repten) 213, 218
 Retków (Rettkau) 210
 Rettkau (Retków) 210
 Retzitz (Rzeczyce) 183
 Reudchen (Rudno) 156, 276
 Reudhen (Rudno) 156, 276
 Ręszów (Ransen) 145, 150, 153, 155
 Riedlingen a. d. Donau 249
 Rienberg (Rościszawice) 321
 Rietschuetz (Rzeczyca) 330
 Rissen (Rosin) 10, 12
 Rochów (Armenruh) 151
 Roesnitz (Rozumice) 201
 Rogau (Rogów Opolski) 46, 47, 59, 107, 284, 294
 Rogau (Rogów) 133, 194, 195
 Rogowa (Hohberg) 43
 Rogoźniki 293
 Rogoże (Rux) 324
 Rogów (Rogau) 133, 194, 195
 Rogów Opolski (Rogau) 46, 47, 59, 107, 284, 294
 Rohnstock (Roztoka) 143, 144, 145, 147, 148, 149
 Rohov (Rohow) 308
 Rohow (Rohov) 308
 Rohrau (Grodziszów) 126
 Rohus (Rochów) 151
 Rokicie (Rokitsch) 408, 410
 Rokitki (Reischt) 297
 Rokitsch (Rokicie) 408, 410
 Rokytlice 52
 Romberg (Samotwór) 63, 260
 Romenau (Romnów) 297
 Romnów (Romenau) 297
 Rosen (Rożnów) 115
 Rosenberg (Rostkowice) 188
 Rosenberg 39
 Rosenthal (Bogdanów) 60
 Rosenthal (Kwasowo) 47
 Rosin (Rissen) 10, 12
 Rosmierz (Rozmierz, Lomierz, Gross Rosmierz) 407
 Rosniontau (Roźniatów) 38
 Rosnochau (Rozkochów) 288, 289
 Rosochata (Seifersdorf) 49
 Rososznica (Olbersdorf) 98, 244
 Rospundy 19
 Rostkowice (Rosenberg) 188
 Rostropitz (Roztropice) 354
 Roswadze (Rozwadza) 288
 Rosswalde (Rudoltice) 157, 158, 159
 Rościszawice (Rienberg) 321
 Rothbrunnig (Brennik) 151
 Rothenburg (Czerwieński) 15
 Rothkirch (Czerwony Kościół) 391
 Rothsuerben (Żórawina) 28, 114
 Roy (Raj, Raj) 307
 Rozkochów (Rosnochau) 288, 289
 Rozmierz (Rosmierz, Lomierz, Gross Rosmierz) 407
 Rostocznik (Olbersdorf) 323
 Roztoka (Rohnstock) 143, 144, 145, 147, 148, 149
 Roztropice (Rostropitz) 354
 Rozumice (Roesnitz) 201
 Rozwadza (Roswadze) 288
 Roźniatów (Rosniontau) 38
 Rożnów (Klein Rosen) 102, 103
 Rożnów (Rosen) 115
 Rudawa (Seifrodau) 152
 Rudnica 50
 Rudnica Mała (Rudnitzmuehle) 406
 Rudnik (Rudnik) 298
 Rudnitzmuehle (Rudnica Mała) 406
 Rudoltice (Rosswalde) 157, 158, 159
 Rudy Raciborskie (Gross Rauden) 178
 Rudze 178
 Rueckersdorf (Siecieborzyce) 390, 391, 393
 Ruestern (Rzeszotary) 331
 Ruetzen (Ryczeń) 53, 54
 Ruschinowitz (Rusinowice) 335
 Ruschkowitz (Ruszkowice) 43
 Rusinowice (Ruschinowitz) 335
 Rusk (Rausse) 208, 209, 210, 211, 212
 Ruszkowice (Ruschkowitz) 43
 Ruszowice (Rauschwitz) 43
 Rux (Rogoże) 324
 Rychlik (Reichen) 62
 Ryczeń (Ruetzen) 53, 54
 Rynakowice (Irrschocke) 242, 244
 Rynarciczki (Klein Rinnernsdorf) 374
 Rypin 359
 Rzeczyca (Rietschuetz) 330
 Rzeczyce (Retzitz) 183
 Rzepin (Reppen) 10
 Rzepnów 310
 Rzepotowice (Klein Maertinau) 351, 352

- Rzepy 310
 Rzeszotary (Ruestern) 331
 Rzędziszowice (Paulwitz) 289
 Rzuchow (Rzuchów) 235, 308
 Rzuchów (Rzuchow) 235, 308
 Rzym 8, 92
 Rzymiany (Reimen) 157, 158
S
 Saarawenze (Żurawiniec) 223, 224
 Sacherwitz (Zacharzyce) 63, 64
 Sackrau (Zakrzów) 277, 410
 Sadewitz (Sadowice) 288, 382
 Sadków (Gross Schottgau) 339, 340
 Sadków (Sattkau) 114
 Sadkówiek (Klein Schottkau) 115
 Sadowice (Sadewitz) 288, 382
 Sadow (Sodow) 294
 Saenitz (Sanice) 119
 Sagan (Żagań) 43, 49, 112, 232, 329
 Sagschuetz (Zakrzyce) 125, 130
 Salisch (Zalesie) 329
 Sallschuetz (Zawiścice) 46, 57
 Salzbach 396
 Samborowice (Schammerwitz) 71
 Samborów (Tschammerhof) 331
 Samotwór (Romberg) 63, 260
 Sandowitz (Żędowice) 335
 Sanice (Saenitz) 119
 Sapraschine (Zaprzężyn) 113, 115
 Sarby (Schreibendorf) 290
 Sarnau (Sarnów) 334, 335
 Sarnów (Sarnau) 334, 335
 Sarny (Scharfeneck) 409
 Sattkau (Sadków) 114
 Sauerwitz (Zubrzyce) 105
 Sausenberg (Szumirad) 178, 198
 Sądowel (Tschistey) 46, 58, 59
 Scern (Ściernie) 292
 Schabenau (Żabin) 152, 153, 155
 Schadewalde (Smolnik) 382
 Schaetz (Szedziec) 46, 48, 57, 62, 153, 154
 Schakanau (Czekanów) 214
 Schalkau (Skalka) 283
 Schalscha (Szałsza) 214, 285, 292, 293, 335
 Schammerwitz (Samborowice) 71
 Scharfeneck (Sarny) 409
 Scheibsdorf (Prostynia) 121
 Scheliha (Szelichów) 264
 Schellenberg (Przysów) 83, 380
 Schemrowitz (Szemrowice) 234
 Schenkendorf (Mysłęcin) 116, 179
 Schierakowitz (Sierakowice) 291, 359
 Schieritz 371
 Schierokau (Sieraków) 265, 408
 Schieroslawitz (Sierosławice) 265
 Schildau (Wojanów) 306
 Schillersdorf (Šilheřovice) 410
 Schimischow (Semischow, Szymiszów) 285, 410
 Schlakau (Slavkov) 107, 311
 Schlatten (Slatina) 17, 18, 19
 Schlaube (Ślubów) 46, 47, 58, 59, 154, 156, 168
 Schlaupitz (Słupice) 157, 158
 Schlause (Służejów) 370
 Schlawa (Ślawa) 47
 Schleibitz (Śliwice) 134, 359
 Schloin (Stone) 391
 Schlottau (Złotów) 193
 Schmardt (Smardy) 164, 165, 331
 Schmiedeberg (Kowary) 383
 Schmochwitz (Smokowice) 120, 121
 Schmolitz (Smolice) 215
 Schmolz (Smolec) 160, 161, 367
 Schneckenhaus (Slimakov) 208
 Schnellendorf (Przydroże) 409, 412
 Schockwitz (Szostakowice) 218
 Schodelwitz (Siodłowice) 298
 Schoen Ellguth (Ligota Piękna) 87
 Schoenaiche (Proszków) 205
 Schoenau (Lipka) 289
 Schoenborn (Kępsko) 10, 12
 Schoenbrunn (Jabłonów) 141
 Schoenfeld (Krasna Wieś) 66
 Schoenfeld (Krasne Pole) 66
 Schoenfeld (Podolany) 391
 Schoenowitz (Szonowice) 264
 Schoenwald (Świercze) 265
 Schoenwiese (Krasne Pole, Kobyli) 106, 402, 403
 Schoffschuetz (Sowczyce) 264, 265, 266
 Schomberg (Szombierki) 240, 241, 293
 Schraebdsdorf (Bobolice) 167, 168, 298
 Schreibendorf (Pisarzowice) 75
 Schreibendorf (Pisarzów) 209, 212, 341
 Schreibendorf (Sarby) 290
 Schreibersdorf (Hněvošice) 317
 Schreibersdorf (Pisarzowice) 201, 229

- Schriegwitz (Jarząbkowice) 209, 211
 Schuettlau (Zuchlów) 152, 153, 155
 Schuetzendorf (Wilemowice) 175, 176
 Schumbarg (Szumbark, Šumbark) 164
 Schwammelwitz (Trzeboszowice) 8, 134
 Schwansdorf (Svatoňovice) 157, 159
 Schwarmitz (Swarzynice) 10, 12
 Schwarza (Czerniec) 390
 Schweidnitz (Świdnica) 21, 129, 133, 203, 252, 254, 285, 368
 Schweinitz (Świdnica) 329, 358, 359, 360, 391
 Schweinsdorf (Piorunkowice) 111
 Schwenz (Święcko) 43, 90
 Schwiebus (Świebodzin) 54, 390, 393
 Schwientochlowitz (Świętochłowice) 292, 335
 Schymotschuetz (Szymocice) 229
 Sechwitz (Cieszce) 130
 Seebnitz (Trzebnice) 304
 Seibersdorf (Zebrzydowice) 354
 Seichwitz (Zdziechowice) 176, 177
 Seiferdau (Zebrzydów) 176, 177
 Seifersdorf (Rosochata) 49
 Seifersdorf (Skarbiszowice) 360
 Seifersdorf (Pogorzała) 133
 Seifersdorf (Skarbiszowice) 360
 Seiffersdorf (Jaszów) 290
 Seifrodau (Rudawa) 152
 Seitendorf (Horní Žitovice, Żywocice Górne) 364
 Semischow (Szymiszów, Schimischow) 285, 410
 Semmelwitz (Zębówice) 330
 Senditz (Sędzice) 303
 Senitz (Sienice) 242
 Sercha (Żarka) 14
 Sersno (Dzierżno) 195
 Sędzice (Senditz) 303
 Sępów (Geiersberg) 97
 Sidzina (Hennersdorf) 222
 Siecieborowice (Sitzmannsdorf) 359, 362
 Siecieborzyce (Rueckersdorf) 390, 391, 393
 Siedlec (Zedlitz) 18, 229, 251, 334
 Siegersdorf (Zebrzydowa) 277, 281
 Siegroth (Dobrzeńce) 288
 Siemianowice (Siemianowitz) 93, 94, 96, 213
 Siemianowicz (Siemianowice) 93, 94, 96, 213
 Sieniawka (Lauterbach) 133
 Sienice (Senitz) 242
 Sierakowice (Schierakowitz) 291, 359
 Sieraków (Schierokau) 265, 408
 Sierosławice (Schieroslawitz) 265
 Siestrzechowice (Grunau) 249
 Sikorzyce (Meesendorf) 75, 172
 Silberkopf (Strzybnik) 29
 Silbitz (Żelowice) 167, 168
 Sillmenau (Sulimów) 243
 Simmenau (Szymonków) 324
 Simsdorf (Gostomia) 411
 Simsdorf (Gostomia) 86, 188, 189, 235, 263, 408
 Siodłowice (Schodelwitz) 298
 Sita 57
 Sitzmannsdorf (Siecieborowice) 359, 362
 Skalung (Skalagi) 264, 401, 406
 Skalagi (Skalung) 264, 401, 406
 Skalka (Schalkau) 283
 Skarbiszów (Karbischau) 220
 Skarbóna (Birkendorf) 62
 Skarsine (Skarszyn) 321
 Skarszyn (Skarsine) 321
 Składowice (Ziebendorf) 55
 Skoczów (Skotschau) 187, 322
 Skorolice (Gurschdorf) 132
 Skorošice (Gurschdorf) 322
 Skoroszowice (Korschwitz) 372
 Skorzów 217
 Skotschau (Skoczów) 187, 322
 Slatina (Schlatten) 17, 18, 19
 Slavikovice 52
 Slavkov (Schlakau) 107, 311
 Slawentzitz (Sławięcice) 93, 95, 96, 178, 182, 194, 198, 232
 Sławikau (Sławików) 182, , 285, 308
 Sławitz (Sławice) 228
 Slimakov (Schneckenhaus) 208
 Słupsko (Słupsko) 74, 235, 237, 319, 397
 Sława (Schlawe) 47
 Sławice (Sławitz) 228
 Sławięcice (Slawentzitz) 93, 95, 96, 178, 182, 194, 198, 232
 Sławików (Sławikau) 182, 219, 285, 308
 Słocina (Reichenau) 390
 Słone (Schloin) 391
 Słupice (Schlaupitz) 157, 158
 Słupsko (Słupsko) 74, 235, 237, 319, 397
 Służew (Schlaube) 370
 Smardy (Schmardt) 164, 165, 331
 Smokowice (Schmochwitz) 120, 121
 Smolec (Schmolz) 160, 161, 367

- Smolice (Schmolitz) 215
 Smolnica (Smolnitz) 198
 Smolnik (Schadewalde) 382
 Smolnitz (Smolnica) 198
 Sobiszowice (Petersdorf) 292
 Sobkowice (Zopkendorf) 172
 Sobolice (Zoblitz) 277, 360
 Sobolice (Zoebelwitz) 325
 Sobota (Zobten a. Bober) 145, 150, 151
 Sódów (Sodów) 294
 Sokół (Falkenberg) 145
 Sokolnik (Sokolniki) 294, 295
 Sokolniki (Sokolnik) 294, 295
 Solarnia (Solarnia) 286
 Soppau (Zopowy) 305
 Sorowski (Zborowskie) 371
 Sosnová (Zossen) 342, 343
 Sośnicowice (Kieferstaedel) 158, 178, 285
 Sovinec (Karwin, Karwina, Karvina) 35, 307, 308, 334
 Sowczyce (Schoffschuetz) 264, 265, 266
 Spiller (Pasiecznik) 135
 Sponsberg (Ozorowice) 379
 Spremberg 360
 Sproettchen (Ogrodzisko) 391
 Sprottschdorf (Henryków) 390, 392
 Sprottau (Szprotawa) 115, 358
 Stabelwitz (Stabłowice) 344, 347
 Stabłowice (Stabelwitz) 344, 347
 Stachau (Stachów) 288, 371, 372
 Stachów (Stachau) 288, 371, 372
 Stampen (Stępin) 321, 324
 Stanięce (Ober Kachel) 161
 Stanislowice (Stanislowice, Stanislowitz) 28
 Stanislowitz (Stanislowice, Stanislowice) 28
 Stanislowice (Stanislowice, Stanislowitz) 28
 Stanisławów (Stonsdorf) 133
 Stannowitz (Stanowice) 236
 Stanowice (Stannowitz) 236
 Stara Jabłona (Altgabel) 390
 Stara Jamka (Jamke) 229
 Stara Kuźnica (Althammer) 192
 Stara Łomnica (Alt Lomnitz) 106
 Stara Rudna (Alt Raudten) 396
 Stara Wieś (Altendorf) 183, 195, 316, 335
 Stare Brno 43, 51
 Stare Dębieńsko (Alt Dubensko) 182,
 Stare Gliwice (Alt Gleiwitz) 217, 293
 Stare Karmonki (Alt Karmunkau) 302, 303
 Stare Repty (Alt Repten) 213
 Stare Těchanovice (Alt Zechsdorf) 157, 159
 Stary Grodków (Alt Grottkau) 135, 208, 210
 Stary Paczków (Alt Patschkau) 8, 249, 263, 264, 265, 267, 379, 408
 Stary Strącz (Alt Strunz) 382, 383
 Stary Waliszów (Alt Waltersdorf) 24
 Stary Wołów Dolny (Nieder Alt Wohlau) 324
 Stary Wołów Górny (Ober Alt Wohlau) 324, 351
 Stary Wołów (Alt Wohlau) 152, 352, 369
 Stasin (Pangel) 133, 140
 Stauding (Studénka) 164, 202, 402
 Steblów (Stebłów, Stoeblau) 218, 229, 408, 412
 Steblów (Stebłów, Stoeblau) 218, 229, 408, 412
 Stěbořice (Stiebrowitz, Stieborzice) 35
 Steinau (Stonawa, Stonawa) 136, 138, 376, 378
 Steinau (Ścinawa) 46, 242, 360
 Steinau a. d. Oder (Ścinawa) 6, 319
 Steingrund (Kamienna) 90
 Steinsdorf (Ścinawa Nyska) 59
 Stemplowitz (Štemplevec) 402
 Stentsch (Szczaniec) 175, 275
 Sternberg (Šternberk) 309
 Stettin (Štítina) 202
 Stettin (Szczecin) 396
 Steubendorf (Ściborzyce Małe) 105
 Steyermark 105, 106
 Steyermark 80
 Steyn 346, 347
 Stępin (Stampen) 321, 324
 Stieborzice (Stiebrowitz, Stěbořice) 35
 Stiebrowitz (Stieborzice, Stěbořice) 35
 Stoczne 295
 Stoeblau (Stebłów, Steblów) 218, 229, 408, 412
 Stolzmuettz (Tlustomosty) 201, 308
 Stonawa (Stonawa, Steinau) 136, 138, 376, 378
 Stonawa (Steinau, Stonawa) 136, 138, 376, 378
 Stonsdorf (Stanisławów) 133
 Stoschendorf (Stoszków) 355, 358, 361
 Stoszków (Stoschendorf) 355, 358, 361
 Strachau (Strachów) 167, 168
 Strachowice (Strachwitz) 21, 153, 155
 Strachów (Strachau) 167, 168
 Strachwitz (Strachowice) 21, 153, 155
 Stradam (Stradomia) 328
 Stradomia (Stradam) 328
 Stradomia Wierchnia (Ober Stradam) 228

- Straduna (Stradunia) 46, 164
 Stradunia (Straduna) 46, 164
 Strassburg 259
 Straupitz (Strupice) 153, 155
 Strąkowa (Kunzendorf) 140
 Strehlen (Strzelin) 133, 359
 Strehlitz (Strzelce) 126
 Streidelsdorf (Studzieniec) 277
 Striegendorf (Strzegów) 134
 Striese (Stróža) 382
 Striese (Strzeszów) 113
 Střitež (Trzycież, Trzytiesch) 250
 Stroppen (Strupina) 303, 304
 Stróža (Striese) 382
 Struga (Adelsbach) 383
 Strupice (Straupitz) 153, 155
 Strupina (Stroppen) 303, 304
 Strużnica (Neudorf) 135
 Strzegów (Striegendorf) 134
 Strzelce (Strehlitz) 126
 Strzelce Opolskie (Gross Strehlitz) 38
 Strzelin (Strehlen) 133, 359
 Strzeszów (Striese) 113
 Strzybnik (Silberkopf) 29
 Stubendorf (Izbicko) 286
 Studen (Studzienna) 236
 Studénka (Stauding) 164, 202, 402
 Studzieniec (Streidelsdorf) 277
 Studzienna (Studen) 236
 Studzienno (Kaltenbrunn) 43
 Stypulów (Herwigsdorf) 390, 392
 Styria 142
 Sucha (Suchau) 217, 218, 285, 294, 366
 Sucha Dolna (Nieder Suchau, Dolní Suchá) 138
 Suchau (Sucha) 217, 218, 285, 294, 366
 Suchodaniec (Sucho-Danietz) 264, 265
 Sucho-Danietz (Suchodaniec) 264, 265
 Suchy Dwór (Althofduerr) 184
 Suckowitz (Sukowice) 408
 Sudice (Zauditz) 226
 Sukowice (Suckowitz) 408
 Sulimów (Sillmenau) 243
 Sušice 270
 Suszyna (Duerrkunzendorf) 43
 Svaryšov 270
 Svatoňovice (Schwansdorf) 157, 159
 Svojkov 298
 Swarzynice (Schwarmitz) 10, 12
 Syców (Polnisch Wartenberg) 93, 96, 136, 190, 228
 Szalejów Górny (Oberschwedeldorf) 43, 50
 Szalsza (Schalscha) 214, 285, 292, 293, 335
 Szarocin (Pfaffendorf) 75, 190
 Szaszorowice (Zapplau) 277
 Szczaniec (Stentsch) 175, 275
 Szczecin (Stettin) 396
 Szczepanowice (Szczepanowitz) 243, 245
 Szczepanowitz (Szczepanowice) 243, 245
 Szczytniki nad Kaczawą (Pohlschildern) 145, 150
 Szedziec (Schaetz) 46, 48, 57, 62, 153, 154
 Szelichów (Scheliha) 264
 Szemrowice (Schemrowitz) 234
 Szklary (Glaesendorf) 24, 46, 69, 298
 Szklary (Glaesersdorf) 152, 153, 155
 Szklary (Glasegrund) 90
 Szklary Dolne (Nieder Glaesersdorf) 153
 Szklary Średnie (Mittel Glaesersdorf) 153
 Szlichtyngowa 209
 Szombierki (Schomberg) 240, 241, 293
 Szonowice (Schoenowitz) 264
 Szostakowice (Schockwitz) 218
 Szprotawa (Sprottau) 115, 358
 Szumbark (Šumbark, Schumbarg) 164
 Szumirad (Sausenberg) 178, 198
 Szymiszów (Semischow, Schimischow) 285, 410
 Szymocice (Schymotschuetz) 229
 Szymonków (Simmenau) 324
 Šebířov 106
 Šilheřovice (Schillersdorf) 410
 Štemplevec (Stemplowitz) 402
 Šternberk (Sternberg) 309
 Štětina (Stettin) 202
 Šumbark (Szumbark, Schumbarg) 164
 Ściborzyce Małe (Steubendorf) 105
 Ścibórz Dolny (Nieder Stuebendorf) 134, 135
 Ściernie (Sciern) 292
 Ścinawa (Steinau a. d. Oder) 6, 319
 Ścinawa (Steinau) 46, 242, 360
 Ścinawa Nyska (Steinsdorf) 59
 Ścinawka Dolna (Niedersteine) 43, 90, 166
 Śleporód 221
 Śleza (Lohe) 161
 Śliwice (Schleibitz) 134, 359
 Ślubów (Schlaube) 46, 47, 58, 59, 154, 156, 168
 Świbna (Zwippendorf) 10, 12

Świdnica (Schweidnitz) 21, 129, 133, 203, 252, 254
 Świdnica (Schweinitz) 329, 358, 359, 360, 391
 Świebodzin (Schwiebus) 54, 390, 393
 Świercze (Schoenwald) 265
 Świerklaniec (Neudeck) 40, 93, 94, 95, 96, 97
 Święcko (Schwenz) 43, 90
 Święcko (Schwenz) 90
 Święta Katarzyna (Kattern) 112, 113, 126, 161, 320
 Świętochłowice (Schwientochlowitz) 292, 335

T
 Tarczyn (Kuttenberg) 380
 Tarnau (Tarnawa) 165
 Tarnawa (Tarnau) 165
 Tarnowice (Alt Tarnowitz) 213
 Tarnowicz (Tarnowskie Góry) 38, 93, 95, 96, 144, 149
 Tarnowskie Góry (Tarnowitz) 38, 93, 95, 96, 144, 149
 Tarpén (Tarpno) 152, 153, 156
 Tarpno (Tarpén) 152, 153, 156
 Tauer (Turów) 45, 46
 Teichenau (Bagieniec) 186
 Těšany 364
 Teschen (Cieszyn) 207
 Teschen (Cieszyn) 138, 178, 240, 290, 291, 308, 317, 368
 Tetov 344, 345, 347
 Thiemendorf (Ciemnice) 392
 Thiemendorf (Tymów) 47
 Thiergarten (Godzięcin) 53, 54
 Thomaswaldau (Tomkowice) 37, 152, 154
 Thomaswaldau (Tomaszów) 152, 154
 Throem (Třeboň) 199
 Thursy (Turza) 303
 Thurze (Turze) 164
 Tlustomosty (Stolzmuett) 201, 308
 Toepfendorf (Potoczek) 45, 46, 56
 Tokary (Dockern) 91, 92
 Tokay 103
 Tomaszów (Thomaswaldau) 152, 154
 Tomkowice 234, 236
 Tomkowice (Thomaswaldau) 37, 152, 154
 Topolczany 402
 Tost (Toszek) 294, 334
 Toszek (Tost) 294, 334
 Trachenberg (Żmigród) 38, 39, 144, 146, 148
 Trachy (Althammer) 198
 Trebnitz (Trzebnica) 115, 251
 Trebnitz (Trzebnica) 304
 Třeboň (Throem) 199
 Trembatschau (Trębaczów) 324, 326

Trenczyn 254
 Treppeln (Trzebule) 341
 Trębaczów (Trembatschau) 324, 326
 Trier 38, 39
 Troppau (Opawa) 16, 17, 24, 40, 98, 106, 138, 139, 142, 164, 165, 192, 195, 218, 227, 285, 315, 317, 342
 Trzebień (Kittlitztreben) 145, 149
 Trzebnica (Trebnitz) 115, 251
 Trzebnice (Seebnitz) 304
 Trzeboszowice (Schwammelwitz) 8, 134
 Trzebów 304
 Trzebule (Treppeln) 341
 Trzęsowice (Nieder Kachel) 161, 162
 Trzycieź (Střitež, Trzytiesch) 250
 Trzytiesch (Trzycieź, Střitež) 250
 Tschammerhof (Samborów) 331
 Tschepplau (Krzepielów) 145, 150, 209, 211, 390
 Tschermine (Czermin) 324
 Tscheutsch (Zeutsch) 324, 326
 Tschirne (Czernica) 176
 Tschirnitz (Czernica) 28
 Tschistey (Sądowel) 46, 58, 59
 Tschöepowitz (Czepielowice) 288
 Tschuder (Drozdowice) 276, 280
 Tuerchau (Turoszów) 382
 Turawa (Turawa) 409, 410
 Turkau (Turków, Tvorkov) 306, 308
 Turków (Turkau, Tvorkov) 306, 308
 Turoszów (Tuerchau) 382
 Turów (Tauer) 45, 46
 Turza (Thursy) 303
 Turze (Thurze) 164
 Tvorkov (Turków, Turkau) 306, 308
 Twardocice (Harpersdorf) 151
 Twardogóra (Festenberg) 115, 208, 211
 Tworóg (Tworóg) 198
 Tworóg (Tworóg) 198
 Tworów (Ludwigsdoerfel) 43
 Tybinga 204, 259
 Tymów (Thiemendorf) 47
 Tyniec (Gross Tinz) 90
 Tyńczyk (Klein Tinz) 360

U
 Uchylsko (Uchylsko) 294
 Uetz 11
 Uherské Hradiště 335
 Ujazd (Ujest) 178, 301, 408, 412
 Ujest (Ujazd) 178, 301, 408, 412

Ujezdec 299
 Ujeździec (Gesess) 249
 Ulbersdorf (Węgrzyniec) 370
 Ulesie (Waldau) 121
 Ullersdorf (Odrzychowice Kłodzkie) 90, 373, 389, 390
 Ullersdorf (Płonica) 112
 Uniejowice (Leisersdorf) 391
 Unwuerde 208, 209, 211
 Uraz (Auras) 257, 258, 353
 Uschuetz (Uszyce) 164
 Uskora (Ausker) 52
 Ustron (Ustroń) 376, 378
 Ustroń (Ustron) 376, 378
 Uszczonów (Austen) 153, 156
 Uszyce (Uschuetz) 164

Valdeck 146

Vchynice 344, 345, 347
 Velká Polom (Gross Pohlom) 132, 364
 Velké Heraldice (Gross Herrlitz) 342, 343, 345
 Vidnava (Weidenau, Widnawa) 208
 Víkštejn (Wigstein) 157, 158
 Vitce 74
 Vlčkovice 403
 Vogelgesang (Mieczniki) 359
 Volpersdorf (Wolibórz) 90
 Výčapy 402

Wabienice (Wabnitz) 228

Wabnitz (Wabienice) 228
 Waeldchen (Boreczek) 125, 129
 Waeldchen (Podlesie) 179
 Wagstadt (Bilovec) 20, 98, 99, 202, 335, 402, 403
 Wahren (Warzyn) 53, 54, 197, 235
 Waissack (Wysoka) 71, 132, 199, 342, 343
 Walce (Walzen) 264, 266
 Waldau (Lesie) 42, 49
 Waldau (Ulesie) 121
 Wallendorf (Włochy) 302
 Walmersdorf (Wolmierzycze) 275
 Waltersdorf (Mniszków) 86
 Walzen (Walce) 264, 266
 Wały 53
 Wambierzyce (Albendorf) 166
 Wandern (Wędrzyn) 60
 Wangern (Węgrów) 121
 Warlow (Warłów) 234
 Warłów (Warlow) 234

Warmatowice (Warmuntowitz) 240
 Warmunthau (Warmuntowice) 240
 Warmuntowice (Warmunthau) 240
 Warmuntowitz (Warmatowice) 240
 Warszawa 11, 12, 65, 409
 Warzęgowo (Wersingawe) 324, 326
 Warzyn (Wahren) 53, 54, 197, 235
 Wasserjentsch (Komorowice) 139, 288
 Wawrzeńczyce (Lorzendorf) 359, 362
 Wawrzyszów (Lorenzberg) 359, 362
 Wądroże Wielkie (Gross Wandriss) 75, 396
 Wecze 268
 Wederalau (Wiadrów) 145
 Weichau (Wichów) 390
 Weidenau (Vidnava, Widnawa) 208
 Weigwitz (Wojkowice) 161, 162
 Weiss Kirschdorf (Kszczonów) 144, 146
 Weissbach (Bilý Potok) 24, 263
 Weissholz (Białoleka) 11
 Weisswasser (Bila Voda) 157, 158, 267
 Wendisch Musta (Mosty) 73
 Wendisch Ossig (Osiek Łużycki) 186, 395
 Wendrin (Wędrynia) 264, 266
 Wenig Mohnau (Maniów) 72
 Wenig Rackwitz (Rakowice Małe) 256, 367
 Wersingawe (Warzęgowo) 324, 326
 Weselica (Freudenthal) 306
 Wędrynia (Wendrin) 264, 266
 Wędrzyn (Wandern) 60
 Węglów (Ober Ecke) 193
 Węgroda 56
 Węgrów (Wangern) 121
 Węgrze Małe (Klein Wangern) 47
 Węgrze Wielkie (Gross Wangern) 276, 280
 Węgrzyniec (Ubersdorf) 370
 Wiadrów (Wederalau) 145
 Wichów (Weichau) 390
 Wichrau (Wichrów) 164, 165
 Wichrów (Wichrau) 164, 165
 Widnawa (Weidenau, Vidnava) 208
 Wiedeń 93, 95, 133, 196, 222, 223, 235, 252, 255, 311, 372, 409
 Wielepole (Wielopole) 291
 Wielki Kamień (Gross Stein) 291
 Wielopole (Wielepole) 291
 Wienskowitz (Wigckowice) 134
 Wiercień (Wuertsch-Helle) 331
 Wierzbica Górna (Wuerbitz) 363

Wierzbnik (Arnolds Muehle) 153, 155
 Wierzch (Deutsch Muellmen) 229
 Wierzchowice (Wirschkowitz) 186
 Wierzowice Małe (Klein Wiersewitz) 46, 59, 390
 Wiese (Wisznia Mała) 356, 357
 Wiesegrade (Wyszogród) 203, 204, 321
 Więckowice (Wienskowitz) 134
 Wigstein (Vikštejn) 157, 158
 Wilczków (Wiltschau) 78, 208, 209, 211
 Wilczyn (Heidewilxen) 353
 Wilemowice (Schuetzendorf) 175, 176
 Wilka (Wilka) 337
 Wilkanów (Woelfelsdorf) 165
 Wilkau (Wilków) 258
 Wilkowe (Wilków) 324
 Wilkowice (Gross Wilkowitz) 19
 Wilków (Wilkau) 258
 Wilków (Wilkowe) 324
 Wilków Wielki (Gross Wilkau) 167, 168, 211
 Wilmsdorf (Dobiercice) 115, 342
 Wiltschau (Wilczków) 78, 208, 209, 211
 Winau (Winów) 107
 Windorff 143
 Winów (Winau) 107
 Wirschkowitz (Wierzchowice) 186
 Wischuetz (Wyszęcice) 153, 154, 172
 Wisznia Mała (Wiese) 356, 357
 Witosławitz (Witosławice) 182, 278
 Witosławice (Witosławitz) 182, 278
 Witoszyce (Heinzendorf) 44, 53
 Wittenberga 124, 259, 330, 396, 409
 Włochy (Wallendorf) 302
 Włodzienin (Bladen) 200
 Wodniki (Woidnig) 351, 352
 Wodzisław Śląski (Loslau) 66, 232, 289, 354, 409
 Woelfelsdorf (Wilkanów) 165
 Wohlau (Wołów) 197, 365
 Wohnwitz (Wojnowice) 248
 Woidnig (Wodniki) 351, 352
 Woinowitz (Wojnowice) 117
 Woischnik (Woźniki) 192, 218, 293, 409, 412
 Woisławitz (Wojślawice) 265
 Woitz (Wójcice) 210
 Wojanów (Schildau) 306
 Wojciechowo Małe (Klein Woitsdorf) 321
 Wojcieszów (Kauffung) 311
 Wojkowice (Weigwitz) 161, 162
 Wojnowice (Wohnwitz) 248

Wojnowice (Woinowitz) 117
 Wojślawice 368
 Wojślawice (Woisławitz) 265
 Wołęcin (Wollentschin) 265
 Wolfenbuettel 298
 Wolibórz (Volpersdorf) 90
 Wolimierzyce (Walmersdorf) 275
 Wollentschin (Wołęcin) 265
 Wołczyn (Konstadt) 126, 360
 Wołów (Wohlau) 197, 365, 369
 Woschczyt (Woszczyce) 292
 Woszczyce (Woschczyt) 292
 Woźniki (Woischnik) 192, 218, 293, 409, 412
 Wójcice (Woitz) 210
 Wółka Duża (Gross Schwein) 176, 177
 Wrocław (Breslau) 5, 8, 21, 22, 38, 39, 41, 63, 65,
 73, 75, 77, 83, 84, 87, 88, 89, 91, 102, 108, 112,
 113, 115, 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 125,
 128, 137, 140, 144, 152, 160, 161, 162, 170, 172,
 183, 184, 202, 204, 208, 213, 214, 215, 217, 219,
 220, 223, 224, 242, 243, 244, 246, 247, 249, 252,
 257, 258, 259, 267, 285, 288, 295, 296, 301, 339
 Wronin (Wronin) 138
 Wroniniec (Konradswaldau) 11
 Wschowa (Fraustadt) 365
 Wszechświęte (Allerheiligen) 67, 68, 185
 Wuerbitz (Wierzbica Górna) 363
 Wuertsch-Helle (Wiercień) 331
 Wuerzburg 38, 39
 Wuest Pohlom (Pustá Polom) 277, 278, 282
 Wysoka (Waissack) 71, 132, 199, 342, 343
 Wysoka (Wysoka) 71
 Wysoki Kościół (Hochkirch) 356, 357
 Wysoka (Wysoka) 71
 Wyszęcice (Wischuetz) 153, 154, 172
 Wyszki (Hohndorf) 106
 Wyszogród (Wiesegrade) 203, 204, 321
Zablati (Zabłocie) 136
 Zabłocie (Zablati) 136
 Zaborów (Lampersdorf) 36, 251
 Zabrodzie (Zweibrod) 98, 99, 244
 Zacharzyce (Sacherwitz) 63, 64
 Zajączek (Haasel) 10
 Zakrzów (Sackrau) 277, 410
 Zakrzyce (Sagschuetz) 125, 130
 Zalesie (Salisch) 329
 Zalipie Średnie (Mittel Linde) 384

- Zamislau (Zamysłów) 354
 Zamysłów (Zamislau) 354
 Zapplau (Szaszowice) 277
 Zaprężyn (Sapraschine) 113, 115
 Żareba (Lichtenau) 186
 Zarzecze (Mueckendorf) 58, 78
 Zarzysko (Gruettenberg) 67, 68, 328
 Zauditz (Sudice) 226
 Zawisz (Zawiść) 183
 Zawiście (Sallschuetz) 46, 57
 Zawiść (Zawisz) 183
 Żąbkowice Śląskie (Frankenstein) 165, 311
 Zborowskie (Sorowski) 371
 Zdzierz (Zdzierz) 183
 Zdziechowice (Seichwitz) 176, 177
 Zdzierz (Zdzierz) 183
 Zebrzydowa (Siegersdorf) 277, 281
 Zebrzydowa Dolna (Nieder Siegersdorf) 277
 Zebrzydowa Górna (Ober Siegersdorf) 277
 Zebrzydowice (Seibersdorf) 354
 Zebrzydów (Seiferdau) 176, 177
 Zedlitz (Siedlec) 18, 229, 251, 334
 Zeipern (Bartodzieje) 62
 Zeisberg (Cisów) 383
 Zeisdorf (Cieciszów) 325
 Zembowitz (Żębowice) 178
 Zerbst 386
 Zessel (Ciesle) 203, 204
 Zeutsch (Tscheutsch) 324, 326
 Żębowice (Sammelwitz) 330
 Żębowice (Zembowitz) 178
 Zgorzelec (Goerlitz) 37, 76, 84, 140, 141, 169
 Ziebindorf (Składowice) 55
 Zielin (Ziellin) 188
 Zielona Góra (Gruenberg) 256
 Zielonkowice (Gruenheide) 98
 Zielony Las (Gruenwald) 360
 Ziemientzitz (Ziemięcice) 294, 410
 Ziemięcice (Ziemientzitz) 294, 410
 Zimna Brzeźnica (Kaltenbriesnitz) 390
 Zimnica (Kaltenvorwerk) 123, 124
 Zimnice (Kaltenhaus) 331
 Zissendorf (Cisów) 277
 Zittau (Żytawa) 33, 136
 Złotniki (Goldschmieden) 244
 Złotoryja (Goldberg) 84, 142
 Złotów (Schlottau) 193
 Zoblitz (Sobolice) 277, 360
 Zobten a. Bober (Sobota) 145, 150, 151
 Zoebelwitz (Sobolice) 325
 Zopkendorf (Sobkowice) 172
 Zopowy (Soppau) 305
 Zossen (Sosnowa) 342, 343
 Zubrzyce (Sauerwitz) 105
 Zuelz (Biała Prudnicka) 229, 291, 409
 Zuetzen 145
 Zvole 44
 Zweibrodzt (Zabrodzie) 98, 99, 244
 Zwippendorf (Świbna) 10, 12
 Zwrócona (Protzan) 42, 49
 Żyrowa (Żyrowa) 235, 264
 Żyrus (Czircadz) 261, 277
 Żyttna (Żyttna) 138
 Żywodzuetz (Żywocice) 46, 107
 Żywotitz (Żywocice, Životice) 342, 343

Żabin (Schabenau) 152, 153, 155
 Żagań (Sagan) 43, 49, 112, 232, 329
 Żarka (Sercha) 14
 Żarki (Neusorge) 153
 Żebaczce 375, 377
 Żelazna (Maerzdorf) 183
 Żelazny Most (Eisemost) 374
 Żeleźnik (Eisenberg) 175, 176, 360
 Żelowice (Silbitz) 167, 168
 Żerków (Gross Suerchen) 52, 53
 Żerniki Małe (Klein Suerding) 359
 Żerniki Wielkie (Gross Suerding) 252, 254, 255
 Żerzuszyce (Grunau b. Zobten) 63, 185
 Żędowice (Sandowitz) 335
 Żmigród (Trachenberg) 38, 39, 144, 146, 148
 Żórawina (Rothsuerben) 28, 114
 Żuchłów (Schuettlau) 152, 153, 155
 Żuchłów Górny (Ober Schuettlau) 152, 275
 Żukowice (Herrendorf) 40
 Żurawiniec (Saarawenze) 223, 224
 Żyglin Mały (Klein Zyglin) 93, 97
 Żyglinek (Klein Zyglin) 94
 Żyrowa (Zyrowa) 235, 264
 Żytawa (Zittau) 33, 136
 Żyttna (Żyttna) 138
 Żywocice (Żywodzuetz) 46, 107
 Żywocice (Żywotitz, Životice) 342, 343
 Żywocice Górne (Seitendorf, Horní Životice) 364

Životice (Żywocice, Żywotitz) 342, 343

INDEKS NAZWISK

Indeks zawiera nazwiska (w mianowniku liczby pojedynczej) występujące w tekście – z wyjątkiem nazwisk cytowanych autorów. Drukiem wytłuszczonym zaznaczone są strony, na których historia rodu została dokładnie omówiona.

Abdank 5–6

Abedank 5–6

Abschatz 57, 209, 211, 311

Acoluth 224

Adlersfeld 373

Adlersturm 33, 34

Affe 252, 255

Agricola 122

Aichhauser 123, 124, 252, 255

Aldenpaczkaw 263, 379

Altenburg 324

Altendorf 316

Althann 105, 106

Alt-Patschkau 263–266

Andersch 84

Angermuende 119, 125, 128, 129

Anhalt 14

Anhalt-Coethen-Pless 145, 149

Ankewicz 243, 247

Arle 83

Arnholz 17, 18

Artzat 119, 259, 260

Arzat 325, 327, 342, 343

Arzheim 368

Ashelm 244, 247

Auer 108, 246

Auersperg 34

Aulendorf 81

Aulock 140, 176, 177, 264, 266, 324, 326

Aurifaber 124

Austi 312, 313

Awdaniec 5–6, 242

Baden 179

Badenfeld 262

Bagner 88, 89

Baluvien 183

Bambowski 153, 154

Bancke 248

Banika 217

Bank 244, 246

Banke 130

Bankwitz 246

Barth 98, 99

Barthel 117, 119, 128

Bartodiejsky 404

Baruth 44, 53

Baudiss 21, 108

Baumann 25, 26

Baumberg 351–352

Baumgart 396

Baumgarten 258

Bawor 184

Bayer 88, 402, 403

Bayr 93, 95

Beck 100

Beckers 346

Beer-Beerenberg 8

Bees 234

Beess 294, 308, 309, 358, 361

Behem 143

Behm 86

Belk 194–195

Bencke 118, 252, 255

Benedyktowicz 409

Benigs 325, 327

Berchtold 157

Berg 277, 390, 393

Bergamesco 404

Berge 10, 12, 114, 359, 362

- Bergke 50
 Berka 179, 345, 348
 Berzkowski 106, 402
 Bestwin 375–378
 Bethlenfalva 92, 94
 Beuchell 383
 Beutenbach 244, 246
 Beyerhueber 205
 Bethusy-Huc 204
 Biberstein 345, 376
 Biberstein-Boischowski 376, 378
 Bibran 56, 297
 Biedau 307
 Bielczowski 217, 292
 Bielik 370
 Bierolt 258
 Birgwitz 370, 372–373
 Bischofsheim 394
 Bischofswerde 319
 Bischofswerder 358, 361
 Bissing 47
 Bitovsky 199
 Bitowski 44, 52
 Blacha 235, 409
 Blank 273
 Blankenburg 77
 Blankenstein 322
 Blankowski 157, 158, 235, 237, 410
 Blimssdorf 395
 Bludowski 240, 376
 Bock 36, 57, 325, 327, 365
 Bocz 253
 Boehm 28, 344, 347
 Boehmer 383
 Bohdanowski 176, 208
 Bohlen 97
 Boischowski 376, 378
 Bomsdorf 391, 393
 Boner 202, 203
 Borau 328
 Bordstetten 321
 Borgk 118
 Borinski 354
 Bornstaedt 10, 13, 390, 393
 Borschnitz 50, 144, 148, 175, 176, 241, 242, 276
 Borsnitz 54, 58
 Borwitz 210, 213
 Boskowitz 311, 312
 Bothmer 61
 Bourzek 402, 403
 Brand 249
 Brandenburgski 43, 49
 Brandys 221
 Brauchitsch 391, 394
 Braun 153, 154, 156, 390
 Brenkenhoff 391
 Bressler 379
 Breuner 258
 Brix 63
 Broenig 351
 Brokendorf 247
 Bronne 69–70
 Bronne de Montagu 69, 70
 Bruch 119
 Bruckhaus 185
 Brugnano 345, 348, 349
 Brunetti 307
 Buchtitz 30
 Buchwitz 366
 Buczyński 269
 Buenau 10, 12
 Buettner 117, 118, 119, 124
 Bujakowski 87, 397
 Bulach 352
 Buntsch 303, 304
 Buol 343
 Burgeri 314–315
 Burgery 314–315
 Burgsdorf 371, 372
 Burski 289
 Busewoy 276, 280
 Bussche 258
 Byszyński 226
 Caldborno 288
 Calisius 286
 Callenberg 287
 Camen 291
 Camenz 292
 Cameraw 263
 Caminietz 293–294
 Campa 294–295
 Campe 294
 Canitz 55, 296, 304, 305
 Canstein 324, 326
 Caras 300

Cardell 400
 Cardinal 11, 13, 354
 Cares 300
 Carlowitz 302
 Carnall 11, 13, 301, 354
 Carolath 47, 59
 Carove 235, 237
 Carwat 306–307
 Cassignet 108
 Caunitz 311–313
 Cavagni 314–315
 Cavan 314
 Cellari 409
 Cetrys 44
 Chanowsky 64
 Charwat 306–307
 Chelz 321
 Chemenitz 322
 Chinitz 343–349
 Chinsky 344, 346
 Chlum 310–311, 313
 Chmelik 285
 Chmielewski 214
 Chochołowski 181
 Chocimirski 413
 Chola 253
 Choltitz 278, 283
 Christ 88, 89
 Cieszowski 408
 Cirkevski 18, 19
 Claudius 86
 Clausnitz 364
 Claussnitz 185
 Claux 257
 Clawe 364
 Clema 164, 309, 310, 364, 413
 Clesel 365–366
 Cloche 68
 Clodbug 263, 379
 Closse 380
 Cloudt 344, 346
 Clowelokesdorf 389
 Cobb 306
 Coennes 102, 103
 Coethen 145, 149
 Colloredo 223
 Colloredo-Waldsee 33, 34
 Colonna 29

Cormons 200
 Cormont le Ferre de la Cloche 68
 Corona 117, 118
 Corvey 178
 Crivelli 81
 Croe 333
 Cropello 409
 Cul 331
 Cygan 334, 358
 Czakenstein 340
 Czambor 6, 335
 Czechau 6
 Czela 317
 Czelcza 181
 Czeło 376, 378
 Czepl 182, 194
 Czerny 292
 Czettritz 44, 47, 52, 60, 150
 Czettritz-Neuhaus 47, 60
 Czigan 74, 319, 334, 376, 409, 412
 Czirn 196, 390, 393

DEckolm 223
 D'Ecolm 222–223
 Dalberg 38
 Dambrowka 238, 293
 Daniel 101
 Daun 59
 Debitz 222
 Debschuetz 304, 382, 383
 Demritz 354
 Dernbach 38, 39
 Derowski 316
 Diebitsch 10, 13, 153, 155, 324, 326
 Dieskau 198
 Dietrichstein 312, 349
 Dietz 118
 Dirschel 402, 403
 Diwis 376
 Diwkowski 408
 Dlask 346
 Dluhomil 106
 Dobelin 275, 280
 Dobischowski 287
 Dobrodzinski 285
 Dobruski 135
 Dobrzikowski 289
 Dobschuetz 122

Dohna 157, 158, 235, 237
 Dolanski 225, 241
 Domecki 111
 Domeczky 111
 Domelau 121, 122, 127
 Dominantzki 302
 Dominik 252, 254
 Dommisch 50
 Dompnig 161
 Donat 18, 19, 132
 Donnersmarck 92–97, 144, 149, 152, 306
 Dornheim 23
 Drahanowski 195
 Drahotusch 207, 218, 308
 Drechsler 130
 Dreissigmark 118
 Dreschler 162
 Dresky 123, 124, 291, 294, 295
 Dressler 112, 113
 Drewno 23
 Duba 179, 345, 348
 Dudek 86
 Duenewalde 239
 Dworzanski 135, 171
 Dybicz-Zabalkański 360
 Dyhern 243, 245
 Dyhrn 18, 55, 97, 152, 197, 268, 390, 393
 Działos 398
 Dziatkowski 164, 165
 Dzierżanowski 236, 408, 409
 Dziwkwowsy 238

Ebel 330

Eben 113
 Eberstein 209, 212
 Ecker 264
 Ecker Dreschler 162
 Eckerhausen 113, 114
 Eckhars 264
 Eckhausen 33
 Eckwart 209, 212
 Eckwricht 24, 25, 290
 Eder 403
 Edle 384
 Edlen 384
 Ehremberg 111
 Ehrenberg 220
 Ehrenhold 330

Ehrenschild 205
 Eichendorf 219, 227, 294
 Eichhausen 34
 Eichler 123, 124
 Eicke 152, 344
 Eiselberg 195
 Eisenhutz 225
 Eisenmenger 126
 Eisersdorf 317
 Ekstaedt 62, 151
 Ellguth 364
 Elsenberg 139
 Elsner 115
 Elssner 379
 Emberg 111
 Emberg-Ehrenberg 220
 Engelberg 35
 Engelhard 130
 Engelhardt 122
 Erenschild 210
 Estrac 68
 Etzdorf 324, 326
 Eyler 129
 Eysach 252, 254

Fabricius 119

Fader 55
 Falkenberg 380
 Falkenhain 331
 Falkenhausen 43
 Falkenhayn 56, 102, 103, 189, 278, 288, 391, 393
 Falkenstein 25, 26
 Fauerbach 252, 254
 Fehrentheil 366
 Feldner 93, 95
 Fels 252, 254
 Fentzel 320
 Ferentheil 325, 327
 Ferre 68
 Ferynberger 129
 Feuchtwanger 283
 Fichtenberg 336
 Figlar 306
 Filtz 23
 Finck 162
 Finkenstein 297
 Fischer 102, 103
 Fitz 55

- Flandrin 108, 259, 260
 Flemin 198
 Flemming 144, 148
 Foelckel 185
 Foglar 229, 290
 Folgersberg 224
 Forgach 404
 Foro 94
 Fragstein 29, 192, 195, 227, 354
 Frankenberg 193, 293, 303, 304, 358, 359, 361, 362, 410, 412
 Frankenberg-Ludwigsdorf 47, 59, 69, 70, 123, 124
 Frankenberg-Proschlitz 164, 227
 Frankenstein 28, 247
 Franz 100, 130
 Franzen 100
 Freund 249, 399
 Freyberg 248
 Freyenfeld 230–231
 Freyenthurm 207
 Freytag 113, 114
 Friesenheim 143, 146
 Fries 59
 Friesen 143, 147
 Friesland 312
 Fritz 373
 Frobelwitz 276
 Fuellstein 107, 132, 199, 201, 202, 294, 309, 376
 Fuenfkirchen 345, 348
G
 Gaba 270
 Gabelentz 344, 347
 Gaensberg 152
 Gaffron 70, 94, 130, 140, 304, 305, 324, 326, 366
 Gall 331
 Ganser 213
 Ganzstueck 22
 Garsky 364
 Gartz 162, 228
 Gaschin 52, 94, 235, 237, 278, 286
 Gaschowitz 194
 Gastgeb 28
 Gawronowski 70–71
 Gebenhoffer 123, 124
 Geiger 124
 Geissler 394
 Gelcz 241
 Geletski 228
 Gellhorn 133, 144, 147, 148, 285
 Gendorff 65
 Gera 80, 81
 Geraltowski 284, 311, 312, 410
 Gerbert 191
 Gersdorf 275, 279
 Gersdorff 10, 12, 143, 145, 146, 150, 382, 383, 390, 391, 393
 Gerstmann 121
 Gesner 112
 Gestrzabsky 238–239
 Geusau-Treba 47, 60
 Giczin 17–19
 Gienger 34
 Gilczewski 83
 Gilgenheim 104
 Gilles 168
 Gisenburg 21
 Gitzin 18
 Gladis 21, 50, 277, 282
 Gladiss 56
 Glatski 239
 Glaubitz 46, 47, 54, 57, 60, 61, 154, 193, 275, 279, 390, 392
 Gleispach 80, 81
 Globen 272
 Gnise 397
 Godar 172
 Gohlau 243, 247–248
 Goldbach 66, 204, 359, 362
 Goldfuss 224, 339, 340
 Golkowski 337, 354
 Goltz 10, 12
 Goly 180–183
 Gonzaga 235
 Gordon 386
 Goslawski 292, 409, 412
 Gossinger 243, 246
 Gotlob 325
 Gotsch 16, 234, 237
 Gotschalkowski 136, 277, 376, 377, 401
 Gottwald 273
 Goworowski 254
 Grandon 213–214
 Gregersdorf 359, 362
 Greiss 95
 Greitz 144, 148

Greysas 213
 Grodzicki 376, 378
 Grotowski 236, 285
 Gruenberg 10, 12, 55, 275, 279
 Gruenfeld 60
 Grund 127
 Grundmann 396
 Grunkow 371
 Guestrow 216
 Guetig 325, 327
 Guetteter 122
 Gugel 321
 Gurecki 187, 377
 Guretzki 240, 308
 Gusnar 195
 Gutschdorf 101
 Guttheter 119
 Gwelf 208

Haatzfeld 38–40
 Habdank 5–6, 242, 244
 Habedank 5–6
 Haberkorn 6
 Haberland 7, 14, 70
 Habersdorf 7
 Habicht 7–8, 238–239
 Habichtfeld 8
 Habichtrigl 8
 Hack 9, 151–156
 Hacke 9–13, 17, 152
 Hackeborn 14
 Hacken 9–13
 Haferland 7, 14
 Hagelsheim 14, 82
 Hagemueller 108
 Hagen 15, 16, 71
 Hagenau 16
 Hagler 17
 Hainwald 17, 27–28
 Haiski 253
 Hajda 17
 Hake 9–13, 17
 Halama 17–19, 257
 Halbdorf 19, 20
 Halbendorf 19, 20
 Haldorf 83
 Haller 20
 Hallersdorf 20

Hallmann 21, 22
 Hallmansfeld 21, 22
 Hammerdey 22, 91–92
 Hammersberg 22
 Hammerstein 22–23
 Hammerles 22
 Han 23
 Haniwald 23, 27–28
 Hankiewicz 23
 Hannekart 24
 Hannekrot 344
 Hannewald 27–28
 Hantke 24–26
 Hantken 26–27, 101
 Hantschke 27,
 Hanwald 23, 27–28
 Hanwalde 27–28
 Harasovsky 28
 Harasow 28
 Harasowski 28–29, 31
 Hardeck 29–30
 Hardegge 29–30
 Hardenberg 47, 97
 Hardy 30
 Harnig 30
 Harrach 167, 313
 Harras 28–29, 31
 Harrasowski 31
 Harte 31
 Hartenberg 31
 Hartenfels 32, 385–386
 Hartenstein 145, 149
 Harthausen 388
 Hartig 32–34, 50
 Hartlieb 128
 Hartmann 34–35, 395
 Hartmann-Knoch 395
 Hartung 35
 Harwath 35
 Hase 35–36, 71
 Hass 36–37
 Hasslingen 37
 Hatlak 37–38
 Hatois 69–70
 Hatzfeld 146
 Haubitz 40
 Hauck 41
 Haug 41

Haugwitz **41–62**, 153, 155, 276, 277, 280, 281, 391, 392, 393
 Haugwitz-Hardenberg-Reventlow 47, 59
 Hauke 374
 Haunold **62**, **63–64**, **65**, 71, 107, 108, 162, 247, 252, 255, 356, 357
 Haunoldt 63–64
 Haunolt 63–64
 Haupt **65–66**
 Hause **66**, 121, 194
 Hauswaelder **67**
 Hauswelder 67
 Hautcharmoy **67–69**, 105
 Hautois 69–70
 Hautoy 69–70
 Hauwald 17
 Haverland 7, 70
 Havran 70
 Hawkowicz **70**
 Hawranowski **70–71**, 132, 198
 Hayda 71
 Haydeck 372
 Hayn 16, 71
 Haynolt 65, 71
 Haza 35–36, 71
 Haza-Radlicz 35–36
 Hażlach 71
 Hedan **71–72**, 131
 Hedan zob. też Frankenberg
 Hedl **72**
 Heermann 72
 Hegewaldt **72**
 Heid 71
 Heidan 50
 Heide 71
 Heidenblut 67
 Heidenreich 252, 254
 Heiland **73**, 134, 184
 Heims **73**
 Heimsod 74
 Heimsoth **74**
 Hein **74**, **75**
 Heinen **75**
 Heinersdorf 76
 Heinrich **76**, 332
 Heinrichsdorf 406
 Heintz 76, 78
 Heintze **76**, **77–78**, 79, 97

Heintzenau 78, 79
 Heinz **76**, **78**
 Heinze 78, 79
 Heinzenau 79
 Heister **79–81**, 312, 313
 Hejda 131–132
 Held 14, **82**
 Held d'Arle **83**
 Heldenherz 83, 120
 Heldreich **84**
 Hell **84**, 85
 Helldorf 20, 83
 Hellenfeldt 84, 85
 Hellmann 85–86
 Helm **85**
 Helman **85–86**
 Helmberg 86
 Helmberger **86**
 Helmberger zob. też Worst
 Helmrich **86–87**, 102
 Helt **87**
 Heltusch 253
 Helwich **87–88**
 Helwick 88
 Helwig 87–88, **88–89**
 Hemb 89–91
 Hemberg zob. też Emberg
 Hembstein 89–91
 Hemm **89–91**, 92
 Hemmerdey 22, **91–92**
 Hemmerles 92
 Hemmstein 89–91, 92
 Henckel 69, 92
 Henckel-Donnersmarck **92–97**, 144, 149, 152, 306
 Henel **98–99**
 Henelius 98–99
 Henkel 47, 60
 Henkner 99, 138
 Henn 99
 Henneberg **99–100**
 Hennemann 185
 Hennenfeld 98–99
 Hennersdorf 101, 381–383
 Hennerstorf 101
 Hennisch 101
 Henthken 27
 Hentke 26–27, 101
 Hentschel 86, 101–103, 104

- Hentscher 123, 124
 Hepner 104, 188
 Heraltowitz 201–202
 Herault 67–69, 105
 Herbergstein 105
 Herberstein 105–107, 323
 Herbort 107, 201
 Herbord 309
 Herbord zob. też Fuellstein
 Herbst 107–108
 Herburt 107
 Herden 109
 Herdenberg 47, 59
 Herdtwig 109
 Herfurth 109–110
 Heringen 346
 Herlin 110
 (z) Hermanic 110
 Hermann 110–111
 Hermannsdorf 110–111
 Hermberg 111
 Hermbergk 111
 Hermperg 111
 Hermsdorf 111–112
 Hern 192
 Hernik 112
 Herrmann 111, 112–114, 310
 Hermsdorf 114
 Herschmann 114, 141
 Hertel 115, 116, 117
 Hertelius 115
 Hertl 152
 Hertwig 117–119, 162, 206, 252, 255, 339, 340
 Hertwigk 202, 203
 Hertzberg 119
 Herzmansky 83, 120
 Heseler 120–122
 Hess 119, 123–124, 125, 296
 Hessen 125
 Hessen-Rothenburg 125
 Hessler 120–122
 Hesslingen 37
 Heugel 60, 73, 125–130, 244, 247, 259, 260, 331, 359, 362
 Heugl 125–130, 131
 Heyda 132–133
 Heydan 71–72, 131
 Heyde 17, 71, 86, 131–132, 132–133, 246
 Heydenberg 133–134
 Heygl 131
 Heyland 73, 127, 134
 Heymann 134–135
 Heyn 71, 135, 136
 Heyntz 129
 Hiessbach 136
 Hildebrand 136
 Hiller 137
 Hiltbrand 137
 Hiltprant 137
 Hilzen 137, 205
 Himmelstein 138
 Hinal 138, 215, 250, 402, 403
 Hinknar 99, 138
 Hirnheim 139
 Hirsch 139–134, 247
 Hirschberg 140–141
 Hirschen 139
 Hirschmann 114, 141
 Hirsperger 140, 141
 Hirzenau 141
 Hloschek 142
 Hlouschek 142
 Hlousek 142
 Hložek 142
 Hlusek 142
 Hoberc 142
 Hoberg 142
 Hoch 311
 Hochberg 142–151, 173, 179, 180
 Hochhaus 175–177
 Hochhaus 25
 Hock 9, 151–156, 176, 177
 Hocke 11, 13, 151–156
 Hodicky 156–159
 Hoditz 105, 106, 156–159, 278, 282, 360
 Hoelle 159
 Hoellstein 159
 Hoenichau 160
 Hoernig 30, 112, 125, 130, 192
 Hof 37, 163–165, 207, 297
 Hofe 166, 170
 Hofeburg 166
 Hofer 166
 Hoffkirchen 345
 Hoffmann 128, 166–168, 169, 170, 171–172, 365
 Hoffmann Dworzanski 171

- Hoffmannswaldau **172**
 Hofman 166–168
 Hofstaedt **173**
 Hofstedt 173
 Hoger 173, 196
 Hohberg 142–151, 173
 Hohenbaum 173
 Hohendorf **174–175**, 180, 210, 212
 Hohenfall 34
 Hohenfeld 348
 Hohenfriedeberg 175
 Hohenhausen 25, 152, **175–177**
 Hohenlohe **177–178**, 241
 Hohenlohe-Ingelfingen 198
 Hohenlohe-Neuenstein-Ingelfingen 177–178
 Hohenlohe-Schillingsfuerst 38, 39
 Hohenlohe-Waldenburg-Corvey 178
 Hohenstein **178, 179**
 Hohenzollern 10, 144, **179–180**
 Hohndorf 174–175, 180
 Holck-Hardenberg-Reventlow 47
 Holcznowski 180, 186–187
 Holenstein 396
 Hollogne-Luxembourg 346
 Holly 164, 165, **180–183**, 187, 192, 238, 286, 293
 Holobus 184
 Holovous 184
 Holtz 64, **184–185**
 Holtzbecher **185**
 Holtzbruck 185
 Holtzendorf **186**
 Holtzhausen 186, 187
 Holtznowski 180, **186–187**
 Holub 187
 Holy 180, 187
 Holzbecher 129
 Holzgraf 187
 Holzhausen 186, **187**
 Hólek 194–195
 Honbicki **188**
 Honbicz 188
 Hopfenburg 104, 188
 Horczicz **188–189**, 193
 Horecki 402, 404
 Horecky **189**
 Horka 189
 Horn **189–190**, 191
 Hornau 191
 Horneg 191–192
 Horner **191–192**
 Hornig 192
 Hornik **192**, 294
 Hornow 192–193
 Hornowski **192–193**
 Hornwald **193**
 Horschitz 188–189, 193
 Horsicz 188–189
 Horyna 188
 Hoschek 66, **194–195**, 196, 308
 Hošek 196
 Hossek 194–195
 Hoszek 194–195, 196
 Housse 66, 70
 Houssek 66
 Hoverd **196**
 Hoverd zob. też Plenken
 Hoverden-Plenken 43, 196
 Hoyer 173, **196, 197**
 Hoyer zob. też Prittwitz
 Hoym **197, 198**
 Hoymb 198
 Hrabau 199
 Hrabinski **199**
 Hrabinski zob. też Bitovsky
 Hratschein 200
 Hřiváč 200, 201–202
 Hrobezic 200
 Hrobezicky **200**
 Hruschow 201
 Hruschowsky **201**
 Hrziewicz 200, **201–202**
 Hrzewnac 201–201
 Hubendorff 202, 205
 Huber 117, 118, **202–203**
 Hubrig **203–204**
 Huc 204
 Hueb 205
 Huebner 202, **205**
 Huelsen 118, 137, **205**, 215
 Huelss **206**
 Huenerbein **206**
 Huettendorf **207**
 Huettendorfer 207
 Huf 163–165, 207
 Huff 163–165
 Hugwicz 42

- Hukowski 207
 Hukowski zob. też Ochabski
 Hund 207–213
 Hundt 163, 207–213, 275, 280, 370, 371, 382
 Hungar 213
 Hunoldstein 38, 39
 Hunt 207–213
 Hunter 213–214
 Huntkin 208
 Husarzewski 214
 Husette 66
 Huska 66
 Hussek 66
 Hussk 66
 Husy 194
 Husyt 194
 Huthberg 215
 Hylner 215
 Hylzen 205, 215
 Hynal 138, 215

I
 Ibram 366
 Ihlow 216, 391, 393
 Iłasy 216
 Iłlow 216
 Iłow 216
 Imbert 217
 Imbram 217–218
 Indagine 16
 Ingelfingen 177–178, 198
 Ingenhaeff 218–219
 Ingersleben 219
 Irkesleve 220
 Irico 219–220
 Irkesleben 220
 Irremberg 220
 Irlxleben 220
 Iwan 221
 Iwicki 221
 Iwonski 221

J
 Jacob 222
 Jacobi 222–223
 Jacobsdorf 223
 Jaeckiel 25, 26
 Jaeger 223–224
 Jaegersburg 223–224
 Jaenisch 225
 Jaeschke 225
 Jagemann 225
 Jajkowitz 225
 Jajkowitz zob. też Dolanski
 Jajkowski 225
 Jakardovsky 226
 Jakardowski 226
 Jakel 226
 Jakel zob. też Byszyński
 Jakubowski 227
 Jakvek 227
 Jaletski 228, 241
 Jaletski zob. też Kottulinski
 JaloŃka 228
 JaloŃski 228
 JaloŃka 228
 JaloŃke 228
 JaloŃski 228
 JaloŃsky 228
 Jamkowski 229–230
 Jamkowsky 229
 Janikowski 229–230
 Janikowsky 229
 Jankewitz 229–230
 Jankowicz 229–230
 Jankowitz 229
 Jankowski 229–230
 Jankowsky 229
 Jankwitz 230, 231
 Janorinski 231
 Janowitz 231–232
 Janowsky 231–232
 Janski 232
 Januschkowski 232
 Januschkowski zob. też Talkenberg
 Januschowski 182, 213, 232, 269, 328
 Janusskowski 232
 Januszky 233
 Janwescky 233
 Jarischowski 235
 Jarischowsky 233
 JaroŃki 233–237
 Jaroschin 385
 Jarotschin 233–237, 238, 314, 328
 Jarotski 385
 Jarotzki 192, 233–237, 238, 328
 Jasansky 238
 Jaschek 354

- Jaschinski **238**
 Jaschinski zob. też Dambrowka (de) Jassiona **238**
 Jastremski **238**
 Jastrzabski **8, 238–239, 255**
 Jastrzębski **238–239**
 Jauernik **239**
 Javornitz **240**
 Jaworowic **240**
 Jaworowitz **240**
 Jaworski **240–241**
 Jaykowitz **225**
 Jaykowski **241**
 Jeannert **241**
 Jelcz **241–242**
 Jeletski **228, 241**
 Jeltsch **241–242**
 Jeltsch zob. też Borschnitz
 Jeltsch zob. też Kottulinski
 Jencke **118**
 Jenckwitz **139, 229, 242–247, 247–248**
 Jencowicz **244**
 Jenichen **248**
 Jenkewicz **243**
 Jenkewitz **242–247**
 Jenkowicz **243, 244**
 Jenkowitz **229**
 Jenkwitz **6, 231, 242–247, 247–248**
 Jentsch **248**
 Jerin **23, 50, 249, 373**
 Jerossleben **209, 211**
 Jerzabek **250**
 Jeschke **250**
 Jeschky **251**
 Jeschone **238**
 Jesenne **238**
 Jesensky **98, 99**
 Jeser **251**
 Jesor **251**
 Jessen **252–255**
 Jessensky **252–255**
 Jestrzabski **255**
 Jestrzabsky **238–239**
 Jeutha **255–256**
 Jezer **251**
 Jiczin **17–19, 257**
 Joergen **105, 106**
 Joerger **257–258**
 Johannsdorf **258**
 Johens **257**
 John **258, 259–260, 261**
 Johnau **261**
 Johnsdorf **261**
 Johnsfeld **261–262**
 Johnsfeldt **261**
 Jokay **262**
 Jonas **262**
 Jonsdorf **262–263**
 Jopner **124**
 Jordan **263–266, 266–267, 379, 408, 411**
 Jornitz **268**
 Jost **268**
 Juliusburg **268**
 Junghaus **268**
 Jungk **268–269**
 Jurgiewicz **269**
 Juske **265, 266**
 Just **269**

K
 Kaba **270**
 Kabat **270**
 Kaderzin **271**
 (z) Kaderzina **271**
 Kaderzynski **271**
 Kadlubski **271–272**
 Kadrman **319**
 Kaelbichen **272, 318–319**
 Kaempfen **272**
 Kafka **272**
 Kager **272**
 Kahl **272, 332**
 Kahlden **297**
 Kajas **273**
 Kalaj **273, 283**
 Kalchberg **274**
 Kalchegger **274**
 Kalckreuth **10, 11, 12, 13, 57, 59, 120, 144, 147, 157, 158, 175, 209, 211, 273, 274–283, 287, 359, 362, 382**
 Kalckruthie **274**
 Kalckstein **283, 287**
 Kaldynborne **288**
 Kalej **273, 283**
 Kaleni **284**
 Kaleta **284**
 Kalinow **284–286**
 Kalinowski **10, 12, 221, 284–286, 335, 408**
 Kalisch **286**

- Kalkrayter 278
 Kalkrejter 274–283, 287
 Kalkreuth 13, 274–283, 287
 Kalkstein 283, 287
 Kallenberg 287
 Kalmowski **287**
 Kaltenborn 287, 288–289
 Kaltenborn-Stachau 288–289
 Kaltenbrunn 287, **288–289**
 Kaltenhof **289–290**
 Kaltenhofen 325, 327
 Kaltenstein 290
 Kaltwasser 290
 Kalus 290
 Kalusch 290
 Kamanec **291**
 Kamczowski 294, 323
 Kamen **291**
 Kamencz 291
 Kamenec 293–294
 Kamenecki 291
 Kamenicz 322
 Kamenski 291, 292–293
 Kamenz 291, **292**
 Kamiński 291, **292–293**
 Kamiński 183
 Kamin 216
 Kamieniecki 291
 Kaminietz 291, **293–294**
 Kaminski 292–293
 Kammerstein 294
 Kampa **294–295**
 Kamper **295**
 Kanitz 296
 Kanka 296
 Kannegieser **296**
 Kannenberg **297**
 Kantersdorf 163–165, 297
 Kapaun **297–298**, 299
 Kapl **298**
 Kapoun 297–298, 299
 Kappaun 297–298, 299
 Kapple 298
 Kapusta **299**
 Karas **300**, **300–301**, 306
 Kardinal 301
 Karger **301**
 Karighmain 301
 Karis 300
 Karl **302**
 Karlinski 302
 Karlowitz 302
 Karlsbrun 302
 Karmainski 302–303
 Karmanski **302–303**
 Karnicki 303–305
 Karnitzki **303–305**
 Karnowski **305**
 Karras 300, 306
 Karski **306**, 308
 Karwath **306–307**
 Karwat-Plawetzki 306
 Karwin 307–308
 Karwinski 303, **307–308**, 376, 378
 Karwiński 194, 334, 358
 Karz 308
 Kaszuba **309**
 Katowski **309**
 Katowski zob. też Beess
 Katscher **309**, 329
 Katscher zob. też Clema
 Katscher zob. też Fuellstein
 Katscher zob. też Rottenberg
 Katscher zob. też Rottenberg-Perzina
 Katscher zob. też Rzepka
 Kattern 112–114, 310
 Katzenstein 80, 81
 Kauffung 310–311
 Kaufmann 128
 Kaufung **310–311**
 Kaunitz 80, 81, 96, 157, 158, **311–313**
 Kaunitz-Rietberg 312, 313
 Kavan **314–315**
 Kayberg 252, 254
 Kazeck 316
 Kazianer 80, 81
 Kazich **316**
 Kazyk 316
 Kazyck 316
 Kechendorf 316, 406
 Kecherle **316–317**
 Keck 317
 Keczerski 309
 Keczersky **317**
 Keczersky zob. też Rottenberg
 Kehler 8

- Kehrberg **317**
 Keil **318, 331**
 Kelbichen 272, **318–319**
 Kelcze 322
 (z) Kelcze **319, 336**
 Kelecki 319
 Kelecza 319
 Keleczy 319
 Keller **320**
 Keltsch **320–321, 321–322, 324, 325**
 Keltsche 319, 322
 Kemnicz 322
 Kemnitz **322–323**
 Kempa 294–295
 Kempczowski 294, **323**
 Kerlin 118
 Kerris **323**
 Keselicz 329
 Kessel 321, **324–327, 328**
 Kesselberg 233, **328**
 Kesslitz 25, **329**
 Ketlitz 357–362
 (z) Ketrze 329
 Kettelbuetter **330**
 Kettlitz 330
 Ketzler 406
 Keul **330–331**
 Keule 330–331
 Keusburc 331
 Keuschberg **331**
 Keuschburg 331
 Keyl 318, 330–331
 Keyserling 11
 (z) Kędzierzyna 271
 Khal 272, 332
 Kheul 330–331
 Khin 273
 Khober 332, 398
 Khoeler **332**
 Khoeller 332
 Khokors 332
 Khoppe 143
 Khroe **333**
 Kickpush 333
 Kiczka 285, **333–335, 356, 408, 411**
 Kiczki 333–335
 Kieckbusch 336
 (z) Kielczy 336
 Kienast **336, 337**
 Kienast 338
 Kienasthof 336
 Kienasthof 337
 Kierzkowski 337
 Kiesewetter 118, **337–338**
 Kiesielowski 353–354
 Kietlicz 329, 357–362
 Kietlitz 338, 357–362
 (z) Kietrza 338
 Kiettlitz 357–362
 Kijowiec 338
 Killegre 344, 348
 Kin 273
 Kinar 342
 Kinast 338
 Kindisch **338, 349**
 Kindler 118, **339–340, 340–341**
 Kingsweld 342
 Kinner **342–343**
 Kinsky 100, **343–349**
 Kinsperg 407, 411
 Kinsperk 349
 Kintsch 338, 349
 Kintzel **349**
 Kiński 344
 Kirchhof **350**
 Kirchner **351**
 Kirschbaum **351–352**
 Kirscheisen **350**
 Kirschenstein **352**
 Kirstein 130, **353**
 Kirsten 129
 Kirstenau 353
 Kisielowski 337, **353–354, 355**
 Kisselowski 353–354, 355
 Kitlitz 355
 Kitscher **355, 363**
 Kitschka 285
 Kitschka-Plużnicki 307
 Kitschkau 356
 Kitschke 333–335, **356, 358, 361**
 Kittel **356–357**
 Kittlitz 157, 329, 330, 338, 355, **357–362, 391, 393**
 Kitzing **363**
 Kitzscher 355, 363
 Kladorub 363

Kladorubski **363**
 Kladrubski 272, **363–364**
 Kladrubsky 363–364
 Klamstein 364
 Klanberg 8
 Klara **364**
 Klaue **364**
 Klausnitz 364
 Klein Ellguth 364
 Klema 364
 Klement 125, 128
 Klesel **365–366**
 Kleszczowski 217, **366**
 Kleszowski 366
 Klette **367, 368**
 Klettenhof 368
 Klichman **368**
 Kliesch 368, 374
 Klikoszowski **369**
 Klimann **369**
 Klimann-Lasla 369
 Klimberg **369**
 Klimkowicz 370–372, 373
 Klimkowski **370–372, 373**
 Klimstein 372
 Klinkert 373
 Klinkowski 370, **372–373**
 Klisch 368, 374
 Klix 381
 Klobuczin 374–375
 Klobuczinski **374–375**
 Klobuschinsky 50
 Kloch 219, **375–378**
 Klodbug **379**
 Klodnitz 379
 Klose **379, 380**
 Klose zob. też Falkenberg
 Klosemann 380, 381
 Kloss 379
 Klosse **380**
 Klossman 380, **381**
 Klotowski 381
 Klueppel 38, 39
 Kluex 101, **381–383**
 Kluge **383, 384**
 Kluger **384**
 Klymkowski 370
 Kmita **385**

Knab 385
 Knabe **385**
 Knauer 32, **385–386**
 Knebel 91, 92, 127
 Knedley 386
 Knichen **386–387**
 Knichen 386–387
 Knigge **387–388**
 Knobelsdorf 43, 49, 57, 277, 282, **389–394**
 Knobelsdorf-Brenkenhoff 391
 Knoblauchsdorf 389
 Knobloch **394, 395**
 Knoblochs Dorf 389
 Knoch **395**
 Knoll 385
 Knorr 379, **396, 397**
 Knorr Rosenroth 396
 Knurow 397
 (z) Knurowa 397
 Knurowski **397**
 Kobach 397
 Kobaritz 397
 Kobelau 398, 400
 Kobelwitz **398**
 Kober 332, **398**
 Kobersberg 399
 Kobershein **399**
 Kobershein 399
 Kobes **400**
 Koblinski 400, 401
 Kobliński 401
 Kobylagłowa 398, **400–401**
 Kobylenski 400, **401, 404**
 Kobylienski 401
 Kobylński 398
 Kobylka **401–404**
 Kobylski 401, 404
 Kobylka 402
 Koch 357, **405**
 Kochcicki 335, 401, 406, 407–413
 Kochendorf 406
 Kochersdorf 316, **406**
 Kochłowski **406**
 Kochłowski zob. też Tschammer
 Kochłowski 406
 Kochtitz 407–413
 Kochtitzki 264, 293, 406, **407–413**
 Kochtitzky 407–413

- Koczenski 164, 165
Koczumirski 413
Koczur 309, 310, **413**
Koczur zob. też Clema
Koechendorf 406
Koeckritz 62, 208, 211
Koehler 332
Koelchen 78
Koeler 88, 89
Koelichen 151
Koeller 320
Koeltsch 320–321
Koenigsegg-Aulendorf 81
Koenigsfeld 289
Koenigsfelder 342, 409
Koetzin 405
Kokors 291, 332
Kokorski 314
Koll 331
Kolovrat 168
Kolovrat-Krakovski 33, 34
Kolovrat-Novohradsky 235, 237
Konias 404
Koos 290
Kopperitz 397
Korkwitz 305
Kornitz 71, 138, 187, 250, 271, 273, 370, 375–378,
402, 403
Koschitski 401
Koschitzki 264, 266
Kosel 259
Koslig 57
Kosligk 276, 280
Kottulinski 228, 242
Kottuliński 406
Kottwitz 54, 55, 61, 115, 145, 150, 153, 154, 155,
156, 172, 176, 276
Kotulinski 86, 164, 176, 227, 236, 241, 271, 371
Kotuliński 176, 241
Kounic 311–313
Koye 113
Kozłowski 237, 287
Kozłowski 229, 232
Kra 333
Kracht 390, 393
Krah 333
Krakovski 33, 34
Kralicki 234, 236
Kranichstaedt 176, 177
Krasnawies 66
Kravarski 182
Kraz-Karski 306
Kreckwitz 55, 56, 57, 153, 305
Kreidt 345, 348, 349
Krelkau 227
Kretschmer 116, 223, 224
Kretzinski 186
Kreussing 130
Krickau 243, 245, 248
Kricken 360
Krohe 333
Kromayer 129, 130, 140, 339, 340
Kromeier 247
Kroschnitzki 303–305
Krośnicki 303–305
Krug 132
Krzinecki 313
Krziz 226
Krzydlowski 236, 410
Kuechschmalz 180
Kuehn 98, 99
Kuenburg 333
Kuenburg 80, 81
Kuhl 331
Kuhschmalz 172
Kule 331
Kunitz 311–313
Kuntschky 230
Kupferberg 85–86
Kuska 29
Kussel 328
Kusy 308
Kyana 83
Kyckpusch 333, 336
Kyczka 333–335
Kyjowec 338
Kynar 342–343
Kysielowski 353–354
L
Laboch 298
Lachnit 31
Laczycki 218
Lamberg 80, 81, 349
Lambry 345, 348
Landres 70
Landseron 391

Lange 129, 203, 204, 371, 372
 Langenau 8, 64, 276, 281, 371, 372
 Lapielka 218
 Larisch 35, 93, 97, 183, 217, 218, 236, 264, 266,
 286, 308, 335, 366, 413
 Lasota 229, 294, 408, 412
 Lassek 285
 Lassel 369
 Lassota 335
 Latschin 334
 Lauben 162
 Lautensac 219
 Lazisk 404
 Lebanin 286
 Ledebur-Wicheln 33, 34
 Lehne 35
 Leipa 179, 344, 345, 348
 Leipziger 410, 413
 Leisentrit 268
 Lembach 143, 146
 Lesna 220
 Lessel 325, 327
 Lest 10, 12, 55, 391, 394
 Lestwitz 153, 154, 155, 156, 275, 280
 Leszczye-Sumiński 94
 Lethon 94
 Leuchtenstern 171
 Leux 404
 Lichnowski 29, 100, 404
 Lichtenau 132
 Lichtenstein 30, 105, 106
 Lidlau 209, 211
 Liesch 191
 Lilgenau 259, 260, 262
 Lilienfeld 24-26
 Lilienkirch 351
 Lilienthal 34
 Limpurg 187
 Lincke 136
 Lindain 359, 362
 Lindeiner 252, 255
 Linden 370, 371
 Lindner 64
 Lippold 137
 Listrey 17, 18
 Littwitz 55, 133, 276, 280, 392
 Litwitz 57
 Lobin 45

Loeben 10, 11, 12, 275, 279, 358, 361, 390, 393
 Loeben Rosin 10
 Loewenfeld 213
 Logau 133
 Lojec 139
 Losenstein 168
 Lottmann 206
 Lowenthal 136
 Loyceck 118
 Lubowski 354
 Lubsy 86
 Luck 123, 124, 259, 276, 280
 Luckow 154
 Ludwigsdorf 47, 59, 69, 70, 123, 124, 405
 Luehne 346
 Luetwitz 151, 344, 347
 Luetwitz 47, 59
 Luxembourg 346
 Lynau 395

Machni 210
 Mahler 25, 26
 Makowecki 294
 Makowicki 285
 Malejow 289-290
 Maleow 289
 Malioff 289
 Maliow 289
 Maller 160
 Maltitz 24, 25, 43, 49, 387, 408, 412
 Maltzan 47, 59, 93, 96, 179, 197, 408, 412
 Mannsfeld 157, 158
 Manschwitz 208
 Manteuffel 175, 176, 180
 Marklowski 377
 Martinic 345, 348
 Martinitz 311
 Martinkowski 402, 403, 404
 Martinkowski 402
 Marwitz 47, 59
 Massow 11
 Matuschek 402, 404
 Maubeuge 210, 213
 Mecklenburg-Guestrow 216
 (de) Medici 409
 Mediger 304
 Medlowski 376, 378
 Megau 313

- Mehl 162
 Meisinger 192
 Meltitz 43, 49
 Meraviglia-Crivelli 81
 Mermeth 223
 Mertko 379
 Mettich 111
 Mettich-Tschetschau 307
 Metziger 290
 Metzler 248
 Meyer 119
 Mezerad 382
 Micheln 56
 Michna 344, 347, 349
 Mikusch 210, 213
 Minckwitz 278, 283
 Minckwitzburg 278, 283
 Minmer 185
 Mise 19
 Misie 19
 Mitrowitz 345, 348
 Mittling 246
 Mitzlaf 409
 Mladath 243, 245
 Moeller 249
 Moestichen 275, 279
 Montagu 69, 70
 Montbach 230
 Monzel 63
 Mora 91, 92
 Morenberg 91, 92, 117, 139
 Morenberger 127
 Mosch 135
 Moschel 57
 Moschowski 227, 402, 403
 Mudrach 144, 148
 Muehlbach 404
 Muehlencron 339, 340
 Muehlheim 144, 147
 Mueller 11, 13, 346, 375
 Muemler 125, 126
 Muenzer 130
 Mundrich 321
 Muschow 44, 53
 Muskau 44
 Muskin 51
 Mutschelnitz 152, 153, 155, 162, 276, 281, 304, 324,
 326, 390, 392
 Myss 19
 Myszkowski 375, 377
 Nadejowski 187
 Naef 195
 Naefe 240
 Nagel 162
 Nagy-Jessen 252–255
 Namsler 112, 113
 Napor 138
 Nass 199
 Nasse 50
 Nassegnief 238
 Nawoy 334, 342
 Nayhaus 18, 19
 Nayhaus-Cormons 200
 Nelder 371, 372
 Nesselrode 345, 348
 Nesselrode-Reichenstein 38
 Netz 43, 49, 370, 372
 Neuenstein 177–178
 Neuhaus 47, 60
 Neukirch 144, 149
 Neumann 223
 Neuschloss 145, 149
 Niebelschuetz 46, 58, 59, 61, 330, 382, 383
 Niemitz 144, 146
 Nimptsch 58, 100, 133, 162, 314, 315, 323
 None 68
 Noss 264
 Nostitz 46, 58, 150, 153, 155, 157, 158, 208, 211,
 275, 279, 303, 304, 345, 348, 387, 388, 391, 393
 Nostitz-Rieneck 312, 313
 Novohradsky 235, 237
 Nowagk 101, 288
 Nunhart 367
 Nuss 353
 Nymands 43, 49
 Nys 33, 34
 Oberg 388
 Oberheim 352
 Obeslik 364
 Obisch 155
 Ochabski 207
 Oder 118
 Oderfeld 76
 Oderski 106, 251

Odersky 19, 157, 159
 Oderwolff 164, 165, 264, 265, 314, 315
 Oedt 143, 146
 Oehm 259
 Oels 390
 Ogilvy 312, 313
 Ohm 232, 328
 Ohm-Januschowski 182, 213, 269
 Olivetski 110
 Opitz 257
 Oppel 57
 Oppeln 319
 Oppen 10, 12
 Oppersdorff 9, 144, 148, 243, 245, 276, 280
 Orlik 157, 158
 Ortlieb 126
 Orzechowski 188
 Osinski 138
 Osorowski 408, 411
 Osterberg 166
 Ost-Friessland 312, 313
 Otik 228
 Ottendorf 269, 359
 Ottonis 398
 Ożarowski 408
 Ożorowski 264

Packisch 6

Paczenski 265, 266, 410, 412
 Paczinski 157, 159
 Paczynski 182, 334, 352
 Paczyński 334
 Palfy 157
 Palmgarten 50
 Pannwitz 10, 12
 Panse 294
 Panski 354
 Panwitz 43, 49
 Paradeiser 349
 Parchwitz 368
 Pasterwitz 190
 Pawelschaw 303–305
 Pawlowski 48, 376, 378
 Pawlowski 195, 314, 354
 Pein 55, 98, 99
 Pelden 344, 346
 Pelka 181, 183, 236, 410
 Perot 23

Perzina 138, 308, 309
 Petazzi 8
 Peterswald 252, 255
 Peterwaldzki 308
 Petschen 243, 246
 Pfeil 359, 362, 364
 Pfinzing 209, 211
 Pflueger 118
 Pfoertner 28, 122, 130, 159, 247
 Pipplis 118
 Pisarzowski 186
 Piwecz 200, 364, 372
 Planknar 349, 354, 407, 411
 Plautnitz 50
 Plawetzki 35, 306, 307
 Plenken 196
 Plenken 43, 196
 Plesnitz 335
 Pless 145, 149
 Pluschnicki 334
 Pluschnitzki 333–335
 Pluznica 335
 Plużnicki 307, 333–335
 Podovinski 74
 Podstatzki 157, 402, 403
 Podstolowicz 245
 Pogrell 57, 153, 155, 208, 242
 Polenius 353
 Polkowitz 125–130
 Pollogwitz 125–130
 Polsnitz 78, 175
 (z) Poluwi 19
 Pompei 216
 Ponientzuetz 180–183
 Ponikau 382
 Poppelau 244
 Popplau 125, 126, 244, 246
 Poppschuetz 152, 154
 Popschuetz 279
 Portia 345, 348, 349
 Portugall 153
 Posadowski 6, 126, 234, 238, 242, 360
 Poser 276, 280
 Possilowicz 243, 245
 Postelwitz 243
 Postolski 370, 371
 (z) Półwi 19
 Pradine 68

Praschma 236, 285, 314
 Pratis 242, 244
 Prebisch 84
 Prieborn 16
 Prittwitz 94, 193, 196, 304, 305, 357, 359, 361, 362, 366
 Prittwitz Hoyer 196
 Pritzelwitz 20
 Prockendorf 185
 Prokop 323
 Promnitz 55, 179, 360, 382
 Promster 294
 Proschlitski 293
 Proschlitz 164
 Proskowski 35, 40, 76, 227, 267, 409, 410, 412
 Prudnik 26–27
 Prueschenek 30
 Prueschenk 29
 Przepyski 402, 403
 Przyszowski 18, 19
 Ptakowski 217
 Puchala 202
 Pucher 63, 64, 127
 Puchheim 93, 96, 143
 Puechheim 147
 Pueckler 277, 282, 360
 Purkhart 32
 Pusch 25, 26, 136
 Putz 33, 34

Quadt 38
 Quicker 123, 124
 Quinto Foro 94

Rabatt 323
 Radlicz 35–36
 Radło 36
 Radocki 376, 378
 Radonitz 293
 Raedlitz 35–36
 Rakowski 254
 Ramingero 17
 Ramkowski 18, 19
 Randstock 341
 Raschitz 343
 Raschuetz 287
 Raszyc 287, 342
 Ratibor 125

Ratschin 390
 Ratzbar 303, 304
 Rau 286
 Rauhenstein 93, 95
 Raunach 349
 Rawein 341
 Rechenberg 209, 211, 382, 383
 Reck 388
 Reder 394
 Redern 360
 Redlicz 36
 Redlonis 36
 Redło 36
 Reibnitz 56, 112, 144, 147, 161, 165, 175, 216, 274, 283, 328, 330, 356, 357, 390
 Reichel 125, 130, 206
 Reichelmeier 118
 Reichenbach 50, 57, 372
 Reichenbach-Neuschloss 145, 149
 Reichenberg 392
 Reichenhelm 86–87, 102, 103
 Reichenstein 38
 Reichwald 272
 Reinbaben 357
 Reist 90
 Reiswitz 157, 158, 182, 198, 271, 385, 408
 Rethel 101
 Reuss-Greiz 144, 148
 Reussner 122
 Reventlow 47, 59
 Rhediger 122, 244, 247
 Rheinbaben 123, 124
 Rhomstein 301
 Richter 31
 Richthofen 77
 Riczan 272
 Riedlingen 249
 Riegersdorf 63, 64
 Riemberg 83, 321
 Rieneck 312, 313
 Riesementschel 390
 Rietberg 312, 313
 Rietz 228
 Rindfleisch 91, 92, 160, 162, 206
 Rissen 10
 Ritter 101, 169
 Rochow 180
 Roden 141

- Roeber 130, 330
 Roeder 69
 Roedern 93, 96, 149
 Roetel 252
 Roethel 88
 Rogowski 217
 Rogoyski 213, 293
 Rohn 252
 Rohowski 217, 218
 Rohr 61, 222, 359, 361
 Ronow 313
 Rosenbach 215
 Rosenberg 43, 51, 81, 312, 313
 Rosencron 350
 Roseneck 17
 Rosenfeld 34
 Rosenhag 323
 Rosenroth 396
 Rosenroth Knorr 396
 Rosenthal 134–135
 Rosenzweig 130
 Rosin 10
 Rossenwald 385
 Rossmann 185
 Rostek 195, 273, 335
 Rostock 76, 185
 Rotenberg 210, 212
 Roth 125, 246, 344, 347
 Rothe 88, 89, 339
 Rothenberg 132, 138
 Rothenberg-Perzina 308
 Rothenburg 125
 Rothkirch 150, 208, 209, 210, 211, 212, 304, 391, 394
 Rothkirch-Trach 35
 Rothleben 387, 388
 Rotkirch 55, 130
 Rottenbach 373
 Rottenberg 135, 317, 338, 354
 Rottenberg-Perzina 309
 Rottenburg 56
 Rouzic 238
 Rozdzieński 409
 Rudski 178, 376, 378
 Rudziński 230
 Ruedesheim 132
 Rump 91
 Runhardt 124
 Rupp 311, 312
 Rupprecht 246
 Rura 302
 Rusetski 354
 Rusetzki 221
 Rybnicz 356
 Rychnow 207
 Rymultowski 240, 269, 376, 377
 Rzepka 310
 Rzikovsky 404
S
 Sachewitz 143, 146
 Sachse 130
 Sachsen-Altenburg 324
 Sack 46, 57, 278, 282
 Saebisch 66
 Saintgenois 377
 Salawa 227
 Salawow 6
 Salgast 392
 Salisch 29, 86, 183, 238, 276, 281, 302, 324, 326, 328, 344, 347
 Salm 52
 Salz 132
 Sandrecky 277
 Sandretzky 45, 56, 281
 Sanitz 221
 Sarnowski 381
 Sass 47, 59
 Sauer 200, 367
 Sauerma 139, 382, 383
 Sauermann 118, 202, 203
 Sauern 200
 Scalvinioni 167, 168
 Schaedel 389
 Schael 224
 Schaff 328
 Schaffgotsch 16, 135, 144, 148, 179, 234, 237
 Schaffmann 92
 Schaffnann 22
 Schaletzki 239
 Schamberg 335
 Schamrowski 218
 Schapplau 116
 Scharfeneck 384
 Scharffenstein 342–343
 Scharowetz 317
 Schatański 18
 Schatanski 303

- Schattenbach 46, 58
Schelicha 344, 347
Scheliha 35, 201, 235, 237, 264, 298, 308, 408, 411
Schellendorf 121, 351, 352, 390, 393
Schemnitzki 328
Schenck 118
Scherfer 342
Scherr 339, 340
Scheuerl 125, 129
Schickfuss 370, 371
Schilde 54
Schillingsfuerst 38, 39
Schimonsky 236, 264
Schindel 55, 154, 209, 212, 341, 402, 403
Schip 132
Schipp 17
Schirm 390, 393
Schkopp 62, 360, 390, 392
Schlabrendorf 281
Schlantz 6, 246
Schleinitz 56, 371, 372
Schleusser 389
Schlewitz 86, 164, 165, 182, 195
Schlichting 153, 155, 275, 279, 351, 352
Schlichtyng 11, 13
Schlick 264, 345, 348
Schlieben 341
Schliessa 184
Schlitz 61
Schmellendorf 153
Schmerkowski 74
Schmertzing 68
Schmid 370, 371
Schmidt 320
Schmidtmeyer 203, 204
Schmiedefeld 320
Schneckenhaus 176, 177, 314, 315
Schneidmesser 401
Schneider 128
Schnellendorf 155
Schnitter 122
Schnorbein 163–165
Schoberg 101
Schoenaich 142, 143
Schoenaich-Carolath 47, 59
Schoenau 78
Schoenberg 145, 150
Schoenborn 38, 39
Schoenburg 149
Schoenburg-Hartenstein 145, 149
Schoenfeld 66
Schoening 11, 13
Schoensberg 131
Schoenwiesen 401–404
Schollenbach 249
Scholtheiss 161
Scholtz 113
Scholz 117, 118, 254
Schonowski 18
Schrefenstein 342
Schreibersdorf 243, 245
Schubert 112, 113
Schuffner 122
Schulenburg 360
Schumann 102, 103
Schwamberg 44, 52
Schwartz 388
Schweidiger 28
Schweidnitz 209, 211
Schweinichen 47, 59, 62, 133, 209, 211, 264, 266,
306, 352, 391, 394
Schweinitz 55, 145, 150, 391, 393
Schwerin 290
Schwientochlowitz 292–293
Schwin 370, 371
Scypion 295
Sebisch 128, 370, 371
Sebottendorf 115, 359, 362
Sedlag 342, 343
Sedlnitzki 20, 52, 272, 278, 283, 344, 346, 354,
409, 412
Seel 11
Seherrthoss 175
Seidlitz 123, 124, 140, 185
Semoradzki 376, 378
Sesyma-Austi 312, 313
Sesyola 157, 158
Seydlitz 47, 50, 59
Seyfried 265
Seyler 359, 362
Siatka 194
Siegersdorf 295
Siegroth 182
Siestrzeniec 334, 375, 377
Sinzendorf 348
Sirakowski 195

- Sitsch 133
 Skal 27, 230, 235, 302
 Skarsinski 86
 Skopp 56, 153, 156, 176, 177
 Skrbenski 159
 Skrbensky 335, 402
 Skronski 213
 Skrzydlowski 264, 265
 Skrzyszowski 376
 Slavat 306, 313
 Slavat-Chlum 313
 Slepogel 243, 245
 Slisz 334
 Slupsko 376
 Sobiszowski 187
 Sokolowski 138
 Solms 96
 Sommerfeld 165, 339, 340
 Sosnowski 402
 Sowa 142
 Spar 122
 Spengler 102, 103
 Sperer 261, 351
 Sperll 223
 Spiegler 124
 Spigel 406
 Spiller 145, 150
 Spork 235
 Ssaletski 239
 Stabrowski 402, 403
 Stachau 288–289
 Stachelski 195
 Stadion 38, 39
 Stahremberg 227
 Stange 58, 133, 341
 Stanko 273
 Staphylus 124
 Starowieyski 397
 Starzinski 236
 Starzyński 182
 Stechov 145, 149
 Stechow 277, 281
 Stein 123–124
 Steiner 84
 Stengowski 406
 Stenschowski 323
 Stentsch 11, 13, 275, 276, 279, 322, 323, 359, 362, 391, 393
 Sternberg 157, 159, 268, 312, 313
 Sternheim 104
 Sternstein 413
 Steyer 128
 Stillfried 50, 90, 135, 166
 Stoessel 353
 Stoessel 54, 58
 Stohlberg 144, 149
 Stohlberg-Stohlberg 145, 149
 Stoltz 235, 237
 Stolz 263, 408, 411
 Stopak 307, 334
 Stosch 55, 182, 263, 299, 311, 379, 390, 392
 Strassoldo 46, 58
 Strzela 30, 218, 263, 285, 294, 407, 408, 410, 411, 412
 Strzelinski 165
 Strzeliński 164
 Strzemiński 299
 Studnitz 126, 164, 165, 204, 321
 Stuemer 241
 Stwolinski 370, 371
 Suditz 226
 Sukowski 408, 411
 Sumiński 94
 Supp 305
 Sverčovsky 363
 Svercz 363
 Svojkov 298
 Svojsze 202
 Svojkow 297–298
 Sweerts 90
 Swentochlowic 292–293
 Swojkow 298
 Sydow 383
 Szalecki 239
 Szarovec 317
 Szaszowski 186
 Szczutowski 195
 Szelichowski 264
 Ścierński 292
 Taafe 239
 Tader 153, 154
 Tarnau 320
 Tasso 323
 Taubenfurth 373

- Tauber 373
 Taumentzien 47, 59
 Taul 20
 Tausentschoen 200
 Tempsky 7
 Tenczin 182, 265, 266, 410, 412
 Teschenberg 384
 Teschowski 408, 411
 Teschwitz 359, 362
 Tettau 100, 343–349
 Tettauier 344
 Teufel 194
 Teuffel 159
 Thanappel 119
 Tharoulle 90, 235, 237
 Thielau 75
 Thielisch 341
 Thomas 344, 347
 Tielenau 341
 Tietkowski 360
 Tlumiok 194
 Tlumok 308
 Tlustomostski 308
 Tommendorf 186
 Trach 35, 198, 217, 314, 315, 410
 Trachy 198
 Trauenfels 72
 Trautmannsdorf 157, 158, 312, 313
 Trczka 344, 348
 Treba 47, 60
 Treuenfels 360
 Troschke 10, 12
 Trotha 151
 Trott 11
 Truchses-Wetzhausen 105, 106
 Trzemeski 354
 Trzemeszka 298
 Tschammer 6, 54, 164, 354, 406, 407
 Tschentsch 288
 Tscherny 292
 Tschesch 50, 288
 Tscheschau 6
 Tschirsky 359, 362
 Tschischwitz 49, 90, 165
 Tuchses 60
 Turek 35
 Turzo 92
 Turzo-Bethlenfalva 92, 94
 Turzofalva 94
 Twardawa 194, 308
 Tworkowski 43, 202, 315
 Tytkowski 368
 Uechtritz 47, 60, 209, 211, 268, 276, 280
 Ullersdorf 50, 373
 Ullirsdorf 389
 Unger 342
 Ungerathen 121
 Ungler 342, 343
 Unruh 10, 12, 56, 152, 190, 256, 275, 276, 279, 280, 390, 391, 392, 393
 Unwirde 16
 Urbanfalva 94
 Ursenpeck 345, 348
 Ursin 312, 313
 Uthmann 64, 107, 108, 118, 128, 185, 248, 252, 254, 367
 Valvasine 345
 Vchynsky 344
 Velette 257
 Vesta 292
 Vinger 126
 Virmund 80, 81
 Virševensky 373
 Voeldner 93, 95
 Vogt 38, 50
 Volczinsky 404
 Volszovski 270
 Vossenburg 90
 Vosso 90
 Vřeszovec 157, 158, 344, 346, 347
 Vřzeszovec 296
 Vyntiř 403
 Wackenfels 86
 Wacker 86
 Wagensperg 18, 105, 106
 Wagner 270
 Wahler 124
 Walcerowski 319
 Walch 331
 Waldau 390, 393
 Waldenburg 178
 Walderode 33, 34
 Waldow 40, 44, 53, 277, 282

- Waldsee 33, 34
 Waldstein 312, 313
 Wallenburg 391
 Wallendorf 302
 Wallenstein 344
 Wallhofen 303
 Wallis 301
 Walowski 397
 Walsporn 128
 Walter 127
 Walwitz 382
 Warkotsch 153, 204, 342, 343
 Warnsdorf 360
 Wartenber 141
 Wartenberg 167
 Weger 354
 Weichel 243, 246
 Weichsdorf 143
 Weigel 243, 246
 Weilsdorf 358, 360, 361
 Weinberg 185
 Weissenrode 77–78, 97
 Weisswasser 267
 Welczek 100, 241, 264, 292, 397, 410
 Wendlinger 102, 103
 Wenighof 192
 Wentzky 359, 361
 Werdenberg 167, 168
 Werder 166
 Werther 198
 Wetzhausen 105, 106
 Wicheln 33, 34
 Wied 80, 81
 Wiedebach 10, 12, 55, 153, 155
 Wielopolski 71, 376
 Wientzky 358
 Wieschnik 157
 Wiese 50
 Wiesenstein 270
 Wilckau 258
 Wilczek 240, 285, 308, 376, 378
 Wildau 376
 Willer 129
 Wilssdorf 117
 Wimpffen 72
 Windischgraetz 52, 144, 148
 Winss 125, 129
 Wiplar 164
 Wisoczky 173
 Witoslawski 180–183
 Witt 34, 410
 Wittekopf 373
 Wittorf 18, 19
 Wohlgeboren 311
 Woislawski 264, 266
 Wolf 129
 Wolff 28, 119, 223, 224
 Wolffsburg 223, 224
 Wolski 284
 Worst 86
 Wosticki 292
 Woyski 285
 Wraninski 194, 376, 377
 Wratislaw 345
 Wrba 5, 20, 52, 142, 157, 158, 295, 345, 348, 349, 370, 373
 Wrbski 335
 Wrener 383
 Wrochen 334, 377
 Wrochnicki 334
 Wuerttemberg 178, 288, 289, 390
 Wuerttemberg-Oels 390
 Wuesthube 248
 Wysocki 71
 Yirksleve 220
Z
 Zabałkański 360
 Zackenstein 340, 341
 Zahner 122, 184
 Zahradek 45, 56
 Zajac 36
 Zajaczek 36
 Zajic 36
 Zaner 118
 Zangen 63, 64, 203, 204
 Zaremba 286
 Zaremba-Kalinowski 10, 12
 Zaręba 284, 408, 412
 Zastrzil 402, 403
 Zebrzydowski 368
 Zedlitz 55, 56, 133, 143, 145, 150, 183, 275, 279, 391, 394
 Zedlitz-Neukirch 144, 149
 Zeidler 88, 89
 Zenge 379

Zernikh 181
Zeutsch 324–327
Ziegler 10, 12, 208, 209, 211
Ziemecki 182
Ziemecki 354
Ziemietzki 229, 294
Ziemitz 60
Zierotin 52, 105, 106, 132, 157, 158
Zigrot 182
Zinnenburg 25
Zinzendorf 80, 81
Zmeskal 182, 218, 293, 377
Zoeltschen 397

Zollern 179
Zopowski 227
Zorn 344, 347, 352
Zoubek 402, 403
Zuber 185
Zueneburg 176, 177
Zvole 52
Zwinner 215
Zwoyski 285

Żegota 319, 334, 358, 376, 397
Żelecky 100
Żyrowski 235, 237, 264, 359

SPIS TREŚCI

WYDZIAŁ
HISTORII I
ARTYSTYCZNEJ

HERBARZ: LITERA H	5
HERBARZ: LITERA I	216
HERBARZ: LITERA J	222
HERBARZ: LITERA K	270
INDEKS HERBÓW POLSKICH	415
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	417
INDEKS NAZWISK	449



Fundacja „Zamek Chudów” powstała w 1995 roku. Jej głównym celem jest rewaloryzacja i popularyzacja zespołu zabytkowego w Chudowie, w powiecie gliwickim. W jego skład wchodzi renesansowy, szesnastowieczny zamek, spichlerz z końca XVIII wieku oraz dawny park.

Już od 1996 roku organizowane są obozy dla wolontariuszy, którzy pomagają przy porządkowaniu terenu oraz prowadzeniu prac archeologicznych na zamku. Sprzyjają one także kształtowaniu swoistej więzi z ratowanym zabytkiem.

W maju 2001 roku Fundacja po opracowaniu dokumentacji projektowej rozpoczęła pierwszy etap prac budowlanych na zamku, polegający na uzupełnieniu i rekonstrukcji murów obwodowych oraz zadaszeniu i pełnej rewaloryzacji wieży. Równolegle prowadzone są badania archeologiczno-architektoniczne, które przynoszą wiele ciekawych odkryć, pozwalających na bardzo dokładne i zgodne z prawdą historyczną odtwarzanie zniszczonej substancji zabytkowej. Pozyskane zabytki archeologiczne (m.in. bardzo interesujące XV i XVI-wieczne figuralne kafle piecowe) są od sierpnia 2002 roku prezentowane w zamkowym muzeum. Prace wykończeniowe, związane z całkowitą odbudową wieży, łącznie z rekonstrukcją XVI-wiecznego podziału wnętrza wieży, winny być zakończone przed końcem 2003 roku.

Pracom porządkowym towarzyszą organizowane – nie tylko dla okolicznych mieszkańców – *Spotkania na Zamku w Chudowie*. Podczas ośmiu dotychczasowych spotkań na chudowskim zamku wystąpili z koncertami m.in. Skaldowie, Hey, Dżem, Raz Dwa Trzy, Krywań, Formacja Nieżywych Schabuff, Tadeusz Woźniak, Lech Janerka, Józef Skrzek, Jacek Kleyff, Bogdan Mizerski, zaś zaprezentowany spektakl teatralny *Krzyż Pokutny*, nawiązywał do 500-letniej tradycji stawiania krzyży pokutnych na Dolnym i Górnym Śląsku. Natomiast w czerwcu 2003 roku w parku przy zamku otwarto plenerową wystawę etnograficzną *Demony Śląskie*, na której zgromadzono prace młodego śląskiego rzeźbiarza Tomasza Wenklara.

28 lipca 2000 roku po raz pierwszy od wieków na zamku w Chudowie zagościli rycerze. Wtedy bowiem odbył się pierwszy *Jarmark Średniowieczny na Zamku w Chudowie*. Od tego czasu minęły trzy lata, a z jednodniowej, skromnej imprezy, chudowski *Jarmark* stał się trzecią w Polsce inscenizacją rekonstrukcyjną w kraju (wyniki rankingu internetowego). Odtworzono XV-wieczne warunki życia, gry turniejowe i zabawy naszych przodków, sposób, w jaki wytwarzali przedmioty użytkowe i ozdoby, a nawet to, czym się żywili. W 2003 roku wzięły w nim udział również

bractwa rycerskie i rzemieślnicy z Serbii, Czech i Słowacji. Uczestnikom *Jarmarku* towarzyszyła wydana przez Fundację *Gazetka na Jarmark w Chudowie*. W spichlerzu odbyły się koncerty muzyki dawnej w wykonaniu uznanych zespołów: *Scandicus*, *Omnia Beneficia*, *Contrabellum*.

Model działań podobny do podjętego w Chudowie Fundacja „Zamek Chudów” próbuje przenieść także na inne obiekty, których jest właścicielem: średniowieczną rycerską wieżę mieszkalną w Siedlęcinie (powiat jeleniogórski) z gotyckim portalem i jedynymi w Europie pochodzącymi z tego okresu (początek XIV wieku) zachowanymi malowidłami naściennymi, przedstawiającymi legendę o Lancelocie z Jeziora; ruiny XIV-wiecznego zamku w Owieście (powiat dzierzoniowski); ruiny XVIII-wiecznego pałacu i klasztoru cystersów w Wierzbnej (powiat świdnicki). W 2003 roku prowadzono tam prace porządkowe oraz zabezpieczające obiekty przed postępującym zniszczeniem. Zorganizowano również *Jarmark Średniowieczny* w Wierzbnej oraz plenerowe spektakle historyczne w Wierzbnej i Siedlęcinie.

17 października 2003 roku Fundacja otrzymała nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego za kreowanie pozytywnego wizerunku województwa i rozwoju produktu turystycznego.

Dotychczas nakładem Fundacji ukazała się książka „Dzieje zamku w Chudowie” Dagmary Adamskiej-Heś, Roberta Hesia i Romana Szołtyśka, oraz 3 tomy „Herbarza szlachty śląskiej” Romana Sękowskiego – pierwsze polskojęzyczne opracowanie heraldyki oraz genealogii rycerstwa i szlachty śląskiej, obejmujące po zakończeniu cyklu wydawniczego około 10 tysięcy rodów i herbów. Fundacja sfinansowała wydanie książki Jacka Witkowskiego pt. „Szlachetna a wielce żalсна opowieść o Panu Lancelocie z Jeziora”, sponzorowała też wydanie albumu o zabytkach Jeleniej Góry i powiatu jeleniogórskiego.

W przygotowaniu jest książka Daniela Wojtuckiego o średniowiecznych i nowożytnych szubienicach z terenu Śląska. Praca będzie przedstawiać w przystępny sposób dawne prawo karne i związaną z jego funkcjonowaniem specyficzną grupę zabytków. Całość uzupełni szczegółowy katalog śląskich szubienic – zachowanych do dziś i tych znanych jedynie z ikonografii i historycznych wzmianek.

Wydawnictwa Fundacji „Zamek Chudów” mogą Państwo również nabywać, zamawiając je bezpośrednio w biurze Fundacji:

Fundacja „Zamek Chudów”

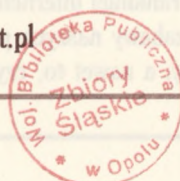
ul. Boczna 6, Chudów

44-177 Paniówki

tel. (0-32) 3 301 300

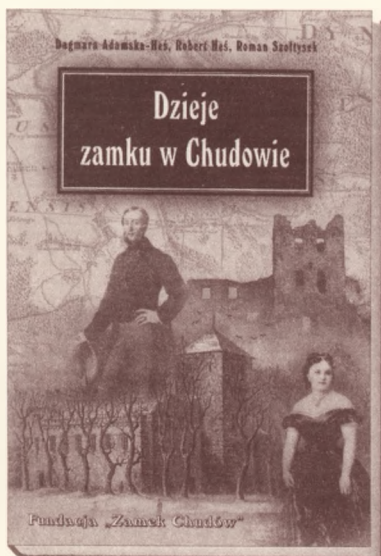
fax (0-32) 3 301 301

e-mail: zamekchudow@poczta.onet.pl



Dagmara Adamska-Heś, Robert Heś, Roman Szołtysek

Dzieje zamku w Chudowie



Malownicze ruiny zamku w Chudowie już w ubiegłym stuleciu pobudzały wyobraźnię miejscowych humanistów. Tutejszy poeta wychowany w chudowskiej leśniczówce, Paul Albers, *już jako mały chłopiec godzinami mógł rozmyślać o zwietrzałych blankach starożytnego zamku – przyglądając się kraczącym kawkom fruującym dookoła. Jakże obca wydaje się być – pisał – ta średniowieczna twierdza, otoczona stawem i olbrzymimi drzewami.*

Ta zdawkowa wiedza na temat zamku powodowała, iż wokół niego i jego właścicieli narodziło wiele legend i podań. Miejscowi badacze i poszukiwacze skarbów dopatrywali się tam siedziby templariuszy słynących z ogromnych, do dziś nieodnalezionych majątków. Inni uważali, że są to pozostałości myśliwskiego dworu Piastów opolskich będącego miejscem schronienia dla grasujących po okolicy rycerzy-rabusiów.

Częsta rotacja właścicieli dworu oraz niejasna sytuacja prawna obiektu przyczyniły się do tego, iż stał się on elementem historii wielu górnośląskich rodów szlacheckich, wpisując się zarówno w dzieje gospodarczo-społeczne regionu, jak i jego burzliwe dzieje polityczne. W związku z tym obok sytuacji wsi na szerszym tle regionu, chcieliśmy pokazać historię zamku przez pryzmat dziejów często zmieniających się posiadaczy, ich sytuacji majątkowej, rodzinnej i społecznej, co miało niebagatelny wpływ na wygląd dworu oraz kondycję przyzamkowych folwarków.

Ze wstępu Autorów



ISBN 83-7183-293-1



9 788371 832932 >

Wojewódzka Biblioteka
Publiczna w Opolu

16776/III S



001-017214-03-0



Fundacja „Zamek Chudów”